

Crna Gora

Praćenje stanja djece i žena

Istraživanje višestrukih pokazatelja 2013.

Zavod za statistiku
Crne Gore

Dječji fond
Ujedinjenih nacija

CRNA GORA I ROMSKA NASELJA U CRNOJ GORI ISTRAŽIVANJE VIŠESTRUKIH POKAZATELJA 2013.

Izdavač
UNICEF Crna Gora

Za izdavača
Bendžamin Perks,
šef predstavništva UNICEF-a za Crnu Goru

Lektura i korektura
Lida Vukmanović-Tabaš
Sanja Mijušković
Sanja Marjanović

Dizajn
Željko Krgović

Naslovna fotografija
Risto Božović

Štampa
Štamparija „Obod” AD, Cetinje

Tiraž
300

ISBN 978-9940-582-06-7

Štampano decembar, 2014. godine

Istraživanje višestrukih pokazatelja u Crnoj Gori (MICS istraživanje u Crnoj Gori 2013) i Istraživanje višestrukih pokazatelja u romskim naseljima u Crnoj Gori (MICS istraživanje u romskim naseljima u Crnoj Gori 2013) sprovedeno je 2013. godine od strane Zavoda za statistiku Crne Gore (MONSTAT). Finansijsku i tehničku podršku obezbijedio je Dječji fond Ujedinjenih nacija (UNICEF) i UN Crna Gora.

MICS je međunarodni program istraživanja domaćinstava koji je razvio UNICEF. MICS istraživanje u Crnoj Gori 2013. i MICS istraživanje u romskim naseljima u Crnoj Gori 2013. realizovani su kao dio petog ciklusa MICS istraživanja (MICS5). MICS pruža najsvježije informacije o djeci i ženama i mjeri ključne indikatore, koji državama omogućavaju praćenje napretka u odnosu na Milenijumske razvojne ciljeve (MRC), EU integraciju i druge međunarodne obaveze. Za dodatne informacije o globalnom programu MICS pogledajte www.childinfo.org.

Prijedlog citiranja izvora:
Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT) i UNICEF. 2014. Istraživanje višestrukih pokazatelja u Crnoj Gori 2013. i Istraživanje višestrukih pokazatelja u romskim naseljima u Crnoj Gori 2013, Završni izvještaj. Podgorica. Crna Gora.

CRNA GORA

ISTRAŽIVANJE VIŠESTRUKIH POKAZATELJA 2013.

ZAVOD ZA STATISTIKU
CRNE GORE
(MONSTAT)

DJEČJI FOND
UJEDINJENIH NACIJA
(UNICEF)

decembar, 2014. godine

RIJEČI ZAHVALNOSTI

Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT) zahvaljuje se svim učesnicima MICS istraživanja u Crnoj Gori 2013. i MICS istraživanja u romskim naseljima u Crnoj Gori 2013. koji su dali svoj doprinos u sprovođenju istraživanja i pripremi ovog izvještaja. Istraživanje je sprovedeno zahvaljujući finansijskoj podršci UNICEF-a i UN-a u Crnoj Gori.

Zahvaljujemo se osoblju i konsultantima UNICEF-a u Crnoj Gori, regionalnoj kancelariji UNICEF-a u Ženevi, članovima globalnog MICS tima iz UNICEF-a u Njujorku, koji su pružili dragocjenu pomoć i podršku u svim fazama pripreme istraživanja. Posebnu zahvalnost upućujemo regionalnom MICS timu, koji je vodio Siraj Mahmudlu, regionalni MICS koordinator u UNICEF-u, te članovima regionalnog tima, naročito Ani Abdelbasit, Aleksandru Zoriću i Sinanu Turkyilmazu, regionalnim MICS konsultantima, čija je neprestana tehnička i logistička podrška bila od suštinskog značaja za sve faze istraživanja. Njihova pomoć podrazumijevala je izradu uzorka za istraživanje, nadgledanje obuke anketara, nadgledanje rada na terenu, obradu podataka i pripremu završnog izvještaja.

Mnogobrojni lokalni i međunarodni eksperti pružili su neophodnu podršku i inpute u procesu prikupljanja podataka i tokom pripreme izvještaja. Članovi MICS Nadzornog odbora pružili su vrijedne savjete i komentare tokom pripreme istraživanja, izrade upitnika i izrade nacrtu izvještaja. Izražavamo našu zahvalnost prof. dr Draganu Lauševiću, koji je obezbijedio vrijedne informacije i objašnjenja u vezi s nacionalnim programom imunizacije u Crnoj Gori. Takođe, željeli bismo se zahvaliti Zavodu za statistiku Republike Srbije, koji nam je pozajmio prevedenu verziju upitnika iz prethodnog ciklusa MICS istraživanja, što je značajno ubrzalo pripremu i prevod MICS upitnika u Crnoj Gori.

Mora se čestitati lokalnom osoblju koje je učestvovalo u istraživanju na snažnom i neprestanom zalaganju, doprinoseći na taj način uspješnoj realizaciji istraživanja. Posebno priznanje zaslužuju MICS koordinatori iz MONSTAT-a, tim za obradu podataka, ekspert za izradu uzorka, anketari, mjerači, editori, supervizori, ekspert za listing i operateri za unos podataka.

Na kraju, značajno je napomenuti da prikupljanje podataka ne bi bilo moguće bez pojedinaca i domaćinstava u Crnoj Gori, uključujući stanovnike u romskim naseljima, koji su velikodušno otvorili vrata svojih domova i posvetili vrijeme sprovođenju ovog istraživanja. Njihov doprinos ne može se precijeniti, zato najveću zahvalnost dugujemo upravo njima. Cilj ovog izvještaja je da se doprinese poboljšanju životnih uslova svakog djeteta u Crnoj Gori. Nadamo se da će on biti vrijedan instrument u postizanju tog cilja.

SADRŽAJ

RIJEČI ZAHVALNOSTI	I	Korišćenje poboljšanih izvora vode za piće u		S kim djeca žive	199	Dodatak F: UPITNICI za MICS istraživanje u Crnoj	
PREGLED TABELA	IV	romskim naseljima	81	S kim djeca žive u romskim naseljima	201	Gori 2013	332
PREGLED GRAFIKONA	X	Korišćenje poboljšane sanitacije	85	XI HIV/AIDS I SEKSUALNO PONAŠANJE	203	Dodatak G: ISCED tabele	414
SKRAĆENICE	XI	Korišćenje poboljšane sanitacije u romskim		Poznavanje načina prenošenja HIV-a i zablude o		Obrazovanje u Crnoj Gori, prema Međunarodnoj	
ZBIRNA TABELA REZULTATA	XIII	naseljima	89	HIV/AIDS-u	203	standardnoj klasifikaciji obrazovanja (ISCED)	414
KRATAK PREGLED	XIX	Pranje ruku u romskim naseljima	92	Poznavanje načina prenošenja HIV-a i zablude o		Obrazovanje u romskim naseljima, prema	
I UVOD	1	VII REPRODUKTIVNO ZDRAVLJE	95	HIV/AIDS-u u romskim naseljima	209	Međunarodnoj standardnoj klasifikaciji obrazovanja	422
Karakteristike istraživanja	1	Fertilitet	95	Pozitivni stavovi prema osobama koje žive s			
Ciljevi istraživanja	2	Fertilitet u romskim naseljima	98	HIV-om	215		
II UZORAK I METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA	3	Kontracepcija	100	Pozitivni stavovi prema osobama koje žive s			
Obuhvat uzorka u MICS istraživanju u Crnoj Gori	3	Kontracepcija u romskim naseljima	102	HIV-om, u romskim naseljima	218		
Obuhvat uzorka u MICS istraživanju u romskim		Nezadovoljene potrebe	104	Poznavanje mjesta za testiranje na HIV, savjetovanje			
naseljima	3	Nezadovoljene potrebe u romskim naseljima	107	o HIV-u i testiranje tokom prenatalne zaštite	221		
Upitnici	4	Prenatalna zaštita	108	Poznavanje mjesta za testiranje na HIV,			
Instruktaža i terenski rad	5	Prenatalna zaštita u romskim naseljima	112	savjetovanje o HIV-u i testiranje tokom prenatalne			
Obrada podataka	5	Pomoć pri porođaju	115	zaštite, u romskim naseljima	226		
Kako čitati tabele	5	Pomoć pri porođaju u romskim naseljima	117	Seksualno ponašanje koje je povezano s rizikom			
III OBUHVAT UZORKA CRNE GORE I KARAKTERISTIKE DOMAĆINSTAVA		Mjesto porođaja	118	prenošenja HIV-a	230		
I ISPITANIKI	7	Mjesto porođaja u romskim naseljima	119	Seksualno ponašanje koje je povezano s rizikom			
Obuhvat uzorka	7	Zdravstveni pregledi nakon porođaja	120	prenošenja HIV-a, u romskim naseljima	239		
Karakteristike domaćinstava	9	Abortusi	128	XII UPOTREBA DUVANA I ALKOHOLA	247		
Karakteristike muških i ženskih ispitanika starosti		Zdravstveni pregledi nakon porođaja u romskim		Upotreba duvana	247		
15–49 godina i djece mlađe od pet godina	11	naseljima	129	Upotreba duvana u romskim naseljima	253		
Obuhvat uzorka u romskim naseljima	18	Abortusi u romskim naseljima	134	Konzumiranje alkohola	258		
Karakteristike domaćinstava u romskim naseljima	19	VIII RAZVOJ DJETETA	135	Konzumiranje alkohola u romskim naseljima	260		
Karakteristike ženskih i muških ispitanika starosti		Obrazovanje i učenje u ranom djetinjstvu	135	XIII SUBJEKTIVNO OSJEĆANJE BLAGOSTANJA	263		
od 15 - 49 godina i djece mlađe od pet godina	21	Obrazovanje i učenje u ranom djetinjstvu u romskim		Subjektivno osjećanje blagostanja	263		
IV ISHRANA	27	naseljima	141	Subjektivno osjećanje blagostanja u romskim			
Djeca s malom tjelesnom težinom	27	Razvoj u ranom djetinjstvu	145	naseljima	270		
Djeca s malom tjelesnom težinom u romskim		Razvoj u ranom djetinjstvu u romskim naseljima	147	DODATAK	277		
naseljima	29	IX PISMENOST I OBRAZOVANJE	149	Dodatak A. Dizajn uzorka za MICS u Crnoj Gori	279		
Stanje uhranjenosti	30	Pismenost među mladim ženama i muškarcima	149	Dizajn uzorka za crnogorski nacionalni uzorak	279		
Stanje uhranjenosti u romskim naseljima	31	Pismenost među mladim ženama i muškarcima u		Veličina uzorka i raspodjela uzorka	279		
Dojenje i ishrana novorođenčadi i male djece	35	romskim naseljima	151	Okvir za uzorak i izbor klastera	280		
Dojenje i ishrana novorođenčadi i male djece u		Spremnost za školu	152	Stratifikacija	280		
romskim naseljima	43	Spremnost za školu u romskim naseljima	153	Aktivnosti na popisivanju	281		
V ZDRAVLJE DJECE	51	Pohađanje osnovne i srednje škole	154	Izbor domaćinstava	281		
Vakcinacije	51	Pohađanje osnovne i srednje škole u romskim		Izračunavanje pondera iz uzorka	281		
Vakcinacije u romskim naseljima	55	naseljima	161	Dizajn uzorka za uzorak u romskim naseljima	283		
Liječenje oralnom rehidracijom	58	X ZAŠTITA DJETETA	169	Veličina uzorka i raspodjela uzorka	283		
Liječenje oralnom rehidracijom u romskim		Upis u matičnu knjigu rođenih	169	Okvir za uzorak i izbor klastera	284		
naseljima	60	Upis u matičnu knjigu rođenih u romskim		Aktivnosti na popisivanju	284		
Njega i liječenje upale pluća antibioticima	62	naseljima	171	Izbor domaćinstava	284		
Njega i liječenje upale pluća antibioticima u		Dječji rad	172	Izračunavanje pondera iz uzorka	284		
romskim naseljima	64	Dječji rad u romskim naseljima	176	Dodatak B. Spisak lica uključenih u istraživanje	286		
Njega djece tokom povišene temperature	66	Disciplinovanje djece	179	Dodatak C. Procjene uzoračkih grešaka	287		
Njega djece tokom povišene temperature u romskim		Disciplinovanje djece u romskim naseljima	181	Procjena uzoračkih grešaka, Crna Gora	295		
naseljima	68	Rano stupanje u brak	183	Procjena uzoračkih grešaka, romska naselja	295		
Upotreba čvrstih goriva	70	Rano stupanje u brak u romskim naseljima	188	Dodatak D. Tabele o kvalitetu podataka	303		
Upotreba čvrstih goriva u romskim naseljima	72	Stavovi prema nasilju u porodici	193	Tabele o kvalitetu podataka, romska naselja	313		
VI VODA I SANITACIJA	75	Stavovi prema nasilju u porodici u romskim		Dodatak E. Indikatori za MICS istraživanje u Crnoj			
Korišćenje poboljšanih izvora vode	76	naseljima	196	Gori 2013: brojioci i imenioci	324		

PREGLED TABELA

8	Tabela HH.1: Rezultati anketiranja za domaćinstva, žene, muškarce i djecu mlađu od 5 godina	25	Tabela HH.7R: Lična ili imovina domaćinstva	49	Tabela NU.8R: Hranjenje flašicom	73	Tabela CH.8R: Upotreba čvrstog goriva prema mjestu kuvanja	93	Tabela WS.9R: Voda i sapun na mjestu za pranje ruku	119	Tabela RH.9R: Mjesto porođaja
9	Tabela HH.2: Raspodjela članova domaćinstava prema starosti i polu	26	Tabela HH.8R: Kvintili indeksa imovinskog stanja	52	Tabela CH.1: Vakcinacije u prvoj godini života	76	Tabela WS.1: Korišćenje poboljšanih izvora vode	94	Tabela WS.10R: Dostupnost sapuna ili drugog sredstva za pranje ruku	121	Tabela RH.11: Boravak u zdravstvenoj ustanovi nakon porođaja
10	Tabela HH.3: Sastav domaćinstava	28	Tabela NU.1: Novorođenčad s malom tjelesnom težinom	54	Tabela CH.2: Vakcinacije prema osnovnim karakteristikama	78	Tabela WS.2: Tretiranje vode u domaćinstvu	95	Tabela RH.1: Stope fertiliteta	122	Tabela RH.12: Postnatalni zdravstveni pregledi novorođenčadi
11	Tabela HH.4: Osnovne karakteristike žena	29	Tabela NU.1R: Novorođenčad s malom tjelesnom težinom	55	Tabela CH.1R: Vakcinacije u prvoj godini života	79	Tabela WS.3: Vrijeme potrebno da se dođe do izvora vode za piće	96	Tabela RH.2: Rano rađanje	123	Tabela RH.13: Posjete u okviru postnatalne zaštite za novorođenčad u okviru prve nedjelje nakon rođenja
12	Tabela HH.4.M: Osnovne karakteristike muškaraca	31	Tabela NU.2: Stanje uhranjenosti djece	57	Tabela CH.2R: Vakcinacije prema osnovnim karakteristikama	80	Tabela WS.4: Osoba koja donosi vodu	97	Tabela RH.3: Trendovi ranog rađanja	125	Tabela RH.14: Postnatalni zdravstveni pregledi majke
13	Tabela HH.5: Osnovne karakteristike djece mlađe od 5 godina	33	Tabela NU.2R: Stanje uhranjenosti djece	59	Tabela CH.3: Prijavljeni slučajevi bolesti	81	Tabela WS.1R: Korišćenje poboljšanih izvora vode	98	Tabela RH.1R: Rano rađanje	127	Tabela RH.15: Postnatalni zdravstveni pregledi za majke i novorođenčad
14	Tabela HH.6: Karakteristike stanovanja	36	Tabela NU.3: Početak dojenja	60	Tabela CH.3R: Prijavljeni slučajevi bolesti	82	Tabela WS.2R: Tretiranje vode u domaćinstvu	99	Tabela RH.2R: Trendovi ranog rađanja	128	Tabela RH.16: Životno iskustvo u vezi s abortusima
16	Tabela HH.7: Lična ili imovina domaćinstva	37	Tabela NU.4: Dojenje	63	Tabela CH.4: Poznavanje dva simptoma upale pluća	83	Tabela WS.3R: Vrijeme potrebno da se dođe do izvora vode za piće	101	Tabela RH.4: Korišćenje kontracepcije	129	Tabela RH.10R: Boravak u zdravstvenoj ustanovi nakon porođaja
17	Tabela HH.8: Kvintili indeksa imovinskog stanja	38	Tabela NU.5: Dužina trajanja dojenja	65	Tabela CH.4R: Poznavanje dva simptoma upale pluća	84	Tabela WS.4R: Osoba koja donosi vodu	103	Tabela RH.3R: Korišćenje kontracepcije	130	Tabela RH.11R: Postnatalni zdravstveni pregledi novorođenčadi
18	Tabela HH.1R: Rezultati anketiranja za domaćinstva, žene, muškarce i djecu mlađu od 5 godina	39	Tabela NU.6: Dojenje u skladu s uzrastom djeteta	66	Tabela CH.5: Traženje medicinske pomoći zbog povišene temperature	85	Tabela WS.5: Vrsta sanitarnih prostorija (toaleta)	105	Tabela RH.5: Nezadovoljena potreba za kontracepcijom	131	Tabela RH.12R: Posjete u okviru postnatalne zaštite za novorođenčad u okviru prve nedjelje nakon rođenja
19	Tabela HH.2R: Raspodjela članova domaćinstava prema starosti i polu	40	Tabela NU.7: Uvođenje čvrste, polučvrste ili meke hrane	67	Tabela CH.6: Liječenje djece s povišenom temperaturom	86	Tabela WS.6: Korišćenje i zajedničko korišćenje sanitarnih prostorija	107	Tabela RH.4R: Nezaovoljene potrebe za kontracepcijom	132	Tabela RH.13R: Postnatalni zdravstveni pregledi majke
20	Tabela HH.3R: Sastav domaćinstava	41	Tabela NU.8: Praksa ishrane novorođenčadi i mlađe djece (IYCF)	68	Tabela CH.5R: Traženje medicinske pomoći zbog povišene temperature	87	Tabela WS.7: Stepen korišćenja vode za piće i sanitacije	109	Tabela RH.6: Obuhvat prenatalnom zaštitom	133	Tabela RH.14R: Postnatalni zdravstveni pregledi za majke i novorođenčad
21	Tabela HH.4R: Osnovne karakteristike žena	42	Tabela NU.9: Hranjenje flašicom	69	Tabela CH.6R: Liječenje djece s povišenom temperaturom	88	Tabela WS.8: Uklanjanje dječjih fekalija	110	Tabela RH.7: Broj posjeta za prenatalnu zaštitu	134	Tabela RH.15R: Životno iskustvo u vezi s abortusima
22	Tabela HH.4R.M: Osnovne karakteristike muškaraca	43	Tabela NU.3R: Početak dojenja	70	Tabela CH.7: Upotreba čvrstog goriva	89	Tabela WS.5R: Vrsta sanitarnih prostorija (toaleta)	111	Tabela RH.8: Sadržaj prenatalne zaštite	135	Tabela CD.1: Obrazovanje u ranom djetinjstvu
23	Tabela HH.5R: Osnovne karakteristike djece mlađe od 5 godina	45	Tabela NU.4R: Dojenje	71	Tabela CH.8: Upotreba čvrstog goriva prema mjestu kuvanja	90	Tabela WS.6R: Korišćenje i zajedničko korišćenje sanitarnih prostorija	112	Tabela RH.5R: Obuhvat prenatalnom zaštitom	137	Tabela CD.2: Podrška pri učenju
24	Tabela HH.6R: Karakteristike stanovanja	46	Tabela NU.5R: Dužina trajanja dojenja	72	Tabela CH.7R: Upotreba čvrstih goriva	91	Tabela WS.7R: Stepen korišćenja vode za piće i sanitacije	113	Tabela RH.6R: Broj posjeta za prenatalnu zaštitu	139	Tabela CD.3: Materijali za učenje
		47	Tabela NU.6R: Dojenje u skladu sa uzrastom djeteta			92	Tabela WS.8R: Uklanjanje dječjih fekalija	114	Tabela RH.7R: Sadržaj prenatalne zaštite		
		48	Tabela NU.7R: Praksa ishrane novorođenčadi i mlađe djece (IYCF)					116	Tabela RH.9: Pomoć pri porođaju i carski rez		
								117	Tabela RH.8R: Pomoć pri porođaju i carski rez		
								118	Tabela RH.10: Mjesto porođaja		

140 Tabela CD.4: Neadekvatan nadzor	160 Tabela ED.9: Jednakost polova djece koja ne pohađaju školu	182 Tabela CP.6R: Stavovi prema fizičkom kažnjavanju	204 Tabela HA.1: Poznavanje načina prenošenja HIV-a, zablude o HIV-u i sveobuhvatno znanje o prenošenju HIV-a (žene)	223 Tabela HA.4.M: Poznavanje mjesta za testiranje na HIV (muškarci)	244 Tabela HA.8R: Ključni indikatori za seksualno ponašanje (mlade žene)
141 Tabela CD.1R: Obrazovanje u ranom djetinjstvu	161 Tabela ED.3R: Upis u osnovnu školu	184 Tabela CP.7: Rano stupanje u brak (žene)	205 Tabela HA.1.M: Poznavanje načina prenošenja HIV-a, zablude o HIV-u i sveobuhvatno znanje o prenošenju HIV-a (muškarci)	225 Tabela HA.5: Savjetovanje u vezi s HIV-om i testiranje na HIV tokom prenatalne zaštite	245 Tabela HA.8R.M: Ključni indikatori za seksualno ponašanje (mladi muškarci)
142 Tabela CD.2R: Podrška pri učenju	162 Tabela ED.4R: Pohađanje osnovne škole i djeca koja ne pohađaju školu	185 Tabela CP.7.M: Rano stupanje u brak (muškarci)	207 Tabela HA.2: Znanje o prenošenju HIV-a s majke na dijete (žene)	227 Tabela HA.4R: Poznavanje mjesta za testiranje na HIV (žene)	248 Tabela TA.1: Sadašnja i dosadašnja upotreba duvana (žene)
143 Tabela CD.3R: Materijali za učenje	163 Tabela ED.5R: Pohađanje srednje škole i djeca koja ne pohađaju školu	186 Tabela CP.8: Trendovi ranog stupanja u brak (žene)	208 Tabela HA.2.M: Znanje o prenošenju HIV-a s majke na dijete (muškarci)	228 Tabela HA.4R.M: Poznavanje mjesta za testiranje na HIV (muškarci)	249 Tabela TA.1.M: Sadašnja i dosadašnja upotreba duvana (muškarci)
144 Tabela CD.4R: Neadekvatan nadzor	164 Tabela ED.6R: Djeca koja dođu do posljednjeg razreda osnovne škole	186 Tabela CP.8.M: : Trendovi ranog stupanja u brak (muškarci)	210 Tabela HA.1R: Poznavanje načina prenošenja HIV-a, zablude o HIV-u i sveobuhvatno znanje o prenošenju HIV-a (žene)	229 Tabela HA.5R: Savjetovanje u vezi s HIV-om i testiranje na HIV tokom prenatalne zaštite	251 Tabela TA.2: Starost prilikom prvog pušenja cigareta i učestalost pušenja (žene)
145 Tabela CD.5: Indeks razvoja u ranom djetinjstvu	165 Tabela ED.7R: Zaršavanje osnovne škole	187 Tabela CP.9: Razlika u godinama između supružnika	211 Tabela HA.1R.M: Poznavanje načina prenošenja HIV-a, zablude o HIV-u i sveobuhvatno znanje o prenošenju HIV-a (muškarci)	231 Tabela HA.6: Seksualni odnosi sa više partnera (žene)	252 Tabela TA.2.M: Starost prilikom prvog pušenja cigareta i učestalost pušenja (muškarci)
147 Tabela CD.5R: Indeks razvoja u ranom djetinjstvu	166 Tabela ED.8R: Jednakost polova u obrazovanju	189 Tabela CP.7R: Rano stupanje u brak (žene)	213 Tabela HA.2R: Znanje o prenošenju HIV-a s majke na dijete (žene)	232 Tabela HA.6.M: Seksualni odnosi s više partnerki (muškarci)	254 Tabela TA.1R: Sadašnja i dosadašnja upotreba duvana (žene)
150 Tabela ED.1: Pismenost (mlade žene)	167 Tabela ED.9R: Jednakost polova djece koja ne pohađaju škole	190 Tabela CP.7R.M: Rano stupanje u brak (muškarci)	214 Tabela HA.2R.M: Znanje o prenošenju HIV-a s majke na dijete (muškarci)	234 Tabela HA.7: Ključni indikatori za HIV i AIDS (mlade žene)	255 Tabela TA.1R.M: Sadašnja i dosadašnja upotreba duvana (muškarci)
150 Tabela ED.1.M: Pismenost (mladi muškarci)	170 Tabela CP.1: Upis u matičnu knjigu rođenih	191 Tabela CP.8R: Trendovi ranog stupanja u brak (žene)	216 Tabela HA.3: Stavovi prihvatanja prema osobama koje žive s HIV-om (žene)	235 Tabela HA.7.M: Ključni indikatori za HIV i AIDS (mladi muškarci)	256 Tabela TA.2R: Starost prilikom prvog pušenja cigareta i učestalost pušenja (žene)
151 Tabela ED.1R: Pismenost (mlade žene)	171 Tabela CP.1R: Upis u matičnu knjigu rođenih	191 Tabela CP.8R.M: Trendovi ranog stupanja u brak (muškarci)	217 Tabela HA.3.M: Stavovi prihvatanja prema osobama koje žive s HIV-om (muškarci)	236 Tabela HA.8: Ključni indikatori za seksualno ponašanje (mlade žene)	257 Tabela TA.2R.M: Starost prilikom prvog pušenja cigareta i učestalost pušenja (muškarci)
151 Tabela ED.1R.M: Pismenost (mladi muškarci)	173 Tabela CP.2: Uključenost djece u ekonomske aktivnosti	192 Tabela CP.9R: Razlika u godinama između supružnika	219 Tabela HA.3R: Stavovi prihvatanja prema osobama koje žive s HIV-om (žene)	238 Tabela HA.8.M: Ključni indikatori za seksualno ponašanje (mladi muškarci)	259 Tabela TA.3: Konzumiranje alkohola (žene)
152 Tabela ED.2: Spremnost za školu	174 Tabela CP.3: Uključenost djece u obavljanje kućnih poslova	194 Tabela CP.10: Stavovi prema nasilju u porodici (žene)	220 Tabela HA.3R.M: Stavovi prihvatanja prema osobama koje žive s HIV-om (muškarci)	240 Tabela HA.6R: Seksualni odnosi s više partnera (žene)	259 Tabela TA.3.M: Konzumiranje alkohola (muškarci)
153 Tabela ED.2R: Spremnost za školu	175 Tabela CP.4: Dječji rad	195 Tabela CP.10.M: Stavovi prema nasilju u porodici (muškarci)	222 Tabela HA.4: Poznavanje mjesta za testiranje na HIV (žene)	241 Tabela HA.6R.M: Seksualni odnosi s više partnerki (muškarci)	261 Tabela TA.3R: Konzumiranje alkohola (žene)
154 Tabela ED.3: Upis u osnovnu školu	176 Tabela CP.2R: Uključenost djece u ekonomske aktivnosti	197 Tabela CP.10R: Stavovi prema nasilju u porodici (žene)		242 Tabela HA.7R: Ključni indikatori za HIV i AIDS (mlade žene)	261 Tabela TA.3R.M: Konzumiranje alkohola (muškarci)
155 Tabela ED.4: Pohađanje osnovne škole i djeca koja ne pohađaju školu	177 Tabela CP.3R: Uključenost djece u obavljanje kućnih poslova	198 Tabela CP.10R.M: Stavovi prema nasilju u porodici (muškarci)		243 Tabela HA.7R.M: Ključni indikatori za HIV i AIDS (mladi muškarci)	264 Tabela SW.1: Oblasti zadovoljstva životom (žene)
156 Tabela ED.5: Pohađanje srednje škole i djeca koja ne pohađaju školu	178 Tabela CP.4R: Dječji rad	199 Tabela CP.11: Sa kim djeca žive			
157 Tabela ED.6: Djeca koja dođu do posljednjeg razreda osnovne škole	179 Tabela CP.5: Disciplinovanje djeteta	200 Tabela CP.12: Djeca čiji roditelji žive u inostranstvu			
158 Tabela ED.7: Završavanje osnovne škole i prelazak u srednju školu	180 Tabela CP.6: Stavovi prema fizičkom kažnjavanju	201 Tabela CP.11R: Sa kim djeca žive			
159 Tabela ED.8: Jednakost polova u obrazovanju	181 Tabela CP.5R: Disciplinovanje djeteta	202 Tabela CP.12R: Djeca čiji roditelji žive u inostranstvu			

265 Tabela SW.1.M: Oblasti zadovoljstva životom (muškarci)	291 Tabela SE.4: Uzoračke greške: ostala (seoska naselja)	305 Tabela DQ.6: Izvještavanje o datumu rođenja: žene	312 Tabela DQ.20: Pohađanje škole prema pojedinačnim godinama starosti	319 Tabela DQ.13R: Potpunost podataka za antropometrijske indikatore: zaostajanje u rastu	418 Tabela ED.5 (a) ISCED: Pohađanje niže srednje škole i djeca koja ne pohađaju školu
266 Tabela SW.2: Zadovoljstvo životom i sreća (žene)	292 Tabela SE.5: Uzoračke greške: sjeverni region	306 Tabela DQ.7: Izvještavanje o datumu rođenja: muškarci	312 Tabela DQ.21: Odnos polova na rođenju kod djece koja su ikada rođena i žive djece	319 Tabela DQ.14R: Potpunost podataka za antropometrijske indikatore: zaostajanje u razvoju	419 Tabela ED.5 (b) ISCED: Pohađanje više srednje škole i djeca koja ne pohađaju školu
267 Tabela SW.2.M: Zadovoljstvo životom i sreća (muškarci)	293 Tabela SE.6: Uzoračke greške: središnji region	306 Tabela DQ.8: Izvještavanje o datumu rođenja: djeca mlađa od 5 godina	313 Tabela DQ.1R: Raspodjela članova domaćinstva prema starosti	320 Tabela DQ.15R: Grupisanje podataka o antropometrijskim mjerenjima	420 Tabela ED.8 ISCED: Jednakost polova u obrazovanju
268 Tabela SW.3: Percepcija boljeg života (žene)	294 Tabela SE.7: Uzoračke greške: južni region	306 Tabela DQ.9: Izvještavanje o datumu rođenja: djeca, adolescenti i mladi	314 Tabela DQ.2R: Starosna raspodjela žena koje ispunjavaju uslov i anketiranih žena	320 Tabela DQ.16R: Zapažanja u vezi s izvodom iz matične knjige rođenih	421 Tabela ED.9 ISCED: Jednakost polova djece koja ne pohađaju školu
269 Tabela SW.3.M: Percepcija boljeg života (muškarci)	296 Tabela SE.1R: Indikatori za koje je računata uzoračka greška	307 Tabela DQ.10: Izvještavanje o datumu rođenja: prvi i posljednji porođaj	314 Tabela DQ.3R: Starosna raspodjela muškaraca koji ispunjavaju uslov i anketiranih muškaraca	321 Tabela DQ.17R: Zapažanja u vezi s kartonom vakcinacija	422 Tabela ED.1R ISCED: Odabrani MICS indikatori obrazovanja, prema ISCED klasifikaciji
270 Tabela SW.1R: Oblasti zadovoljstva životom (žene)	297 Tabela SE.2R: Uzoračke greške: ukupan uzorak, romska naselja	307 Tabela DQ.11: Popunjenost izvještaja	314 Tabela DQ.4R: Raspodjela djece u domaćinstvu prema starosti i popunjeni upitnici za djecu mlađu od 5 godina	321 Tabela DQ.18R: Zapažanja u vezi s mjestom za pranje ruku	423 Tabela ED.4R ISCED: Pohađanje osnovne škole i djeca koja ne idu u školu
271 Tabela SW.1R.M: Oblasti zadovoljstva životom (muškarci)	298 Tabela SE.3R: Uzoračke greške: gradska naselja	308 Tabela DQ.12: Potpunost podataka za antropometrijske indikatore: pothranjenost	315 Tabela DQ.5R: Izvještavanje o datumu rođenja: članovi domaćinstva	322 Tabela DQ.19R: Prisutnost majke u domaćinstvu i osoba s kojom je popunjavan upitnik za dijete mlađe od 5 godina	424 Tabela ED.5R ISCED: Pohađanje srednje škole i djeca koja ne pohađaju školu
272 Tabela SW.2R: Zadovoljstvo životom i sreća (žene)	299 Tabela SE.4R: Uzoračke greške: ostala (seoska) naselja	308 Tabela DQ.13: Potpunost podataka za antropometrijske indikatore: zaostajanje u rastu	315 Tabela DQ.6R: Izvještavanje o datumu rođenja: žene	322 Tabela DQ.20R: Djeca starosti 1–17 godina, odabrana za modul o dječjem radu i disciplinovanju djeteta	425 Tabela ED.5R (a) ISCED: Pohađanje niže srednje škole i djeca koja ne pohađaju školu
273 Tabela SW.2R.M: Zadovoljstvo životom i sreća (muškarci)	301 Tabela SE.6R: Uzoračke greške: središnji region	308 Tabela DQ.14: Potpunost podataka za antropometrijske indikatore: zaostajanje u razvoju	316 Tabela DQ.7R: Izvještavanje o datumu rođenja: muškarci	323 Tabela DQ.21R: Pohađanje škole prema pojedinačnim godinama starosti	426 Tabela ED.5R (b) ISCED: Pohađanje više srednje škole i djeca koja ne pohađaju školu
274 Tabela SW.3R: Percepcija boljeg života (žene)	302 Tabela SE.7R: Uzoračke greške: južni region	309 Tabela DQ.15: Grupisanje podataka o antropometrijskim mjerenjima	316 Tabela DQ.8R: Izvještavanje o datumu rođenja: djeca mlađa od 5 godina	323 Tabela DQ.22R: Odnos polova na rođenju kod djece koja su ikada rođena i žive djece	427 Tabela ED.8R ISCED: Jednakost polova u obrazovanju
275 Tabela SW.3R.M: Percepcija boljeg života (muškarci)	303 Tabela DQ.1: Starosna raspodjela članova domaćinstva	309 Tabela DQ.16: Zapažanja u vezi s izvodom iz matične knjige rođenih	316 Tabela DQ.9R: Izvještavanje o datumu rođenja: djeca, adolescenti i mladi	415 Tabela ED.1 ISCED: Odabrani MICS indikatori obrazovanja prema ISCED klasifikaciji	428 Tabela ED.9R ISCED: Jednakost polova djece koja ne pohađaju školu
280 Tabela SD.1: Raspodjela uzorkovanih klastera (osnovne jedinice uzorkovanja) i domaćinstava na uzorkovane stratume	304 Tabela DQ.2: Starosna raspodjela žena koje ispunjavaju uslov i anketiranih žena	310 Tabela DQ.17: Zapažanja u vezi s kartonom vakcinacija	317 Tabela DQ.10R: Izvještavanje o datumu rođenja: prvi i posljednji porođaj	416 Tabela ED.4 ISCED: Pohađanje osnovne škole i djeca koja ne idu u školu	
283 Tabela SD.1R: Izbor klastera iz uzorka (primarne jedinice uzorka) i broj uzorkovanih domaćinstava prema popisnim krugovima	304 Tabela DQ.3: Starosna raspodjela muškaraca koji ispunjavaju uslov i anketiranih muškaraca	310 Tabela DQ.18: Prisutnost majke u domaćinstvu i osoba s kojom je popunjavan upitnik za dijete mlađe od 5 godina	318 Tabela DQ.11R: Popunjenost izvještaja	417 Tabela ED.5 ISCED: Pohađanje srednje škole i djeca koja ne pohađaju školu	
288 Tabela SE.1: Indikatori za koje je računata uzoračka greška	304 Tabela DQ.4: Raspodjela djece u domaćinstvu prema starosti i popunjeni upitnici za djecu mlađu od 5 godina	311 Tabela DQ.19: Djeca starosti 1–17 godina, odabrana za module o dječjem radu i disciplinovanju djeteta	318 Tabela DQ.12R: Potpunost podataka za antropometrijske indikatore: pothranjenost		
289 Tabela SE.2: Uzoračke greške: ukupan uzorak, Crna Gora	305 Tabela DQ.5: Izvještavanje o datumu rođenja: članovi domaćinstva				
290 Tabela SE.3: Uzoračke greške: gradska naselja					

PREGLED GRAFIKONA

- 10 **Grafikon HH.1: Raspodjela članova domaćinstava prema starosti i polu, Crna Gora, 2013. g.**
- 20 **Grafikon HH.1R: Raspodjela članova domaćinstava prema starosti i polu, romska naselja, 2013. g.**
- 32 **Grafikon NU.1: Procenat djece mlađe od pet godina koja: su pothranjena, zaostaju u rastu, zaostaju u razvoju i gojazna su, Crna Gora, 2013. g.**
- 34 **Grafikon NU.1R: Procenat djece mlađe od pet godina koja: su pothranjena, zaostaju u rastu, zaostaju u razvoju i gojazna su, romska naselja, 2013.**
- 35 **Grafikon NU.2: Procenat majki koje su počele dojiti u roku od jednog sata i jednog dana po rođenju djeteta, Crna Gora, 2013.**
- 38 **Grafikon NU.3: Obrasci ishrane djece – prema starosti, Crna Gora, 2013.**
- 44 **Grafikon NU.2R: Procenat majki koje su počele dojiti u roku od jednog sata i jednog dana po rođenju djeteta, romska naselja, 2013. g.**
- 44 **Grafikon NU.3R: Obrasci ishrane djece prema uzrastu, romska naselja, 2013. g.**
- 53 **Grafikon CH.1: Procenat djece od 24 do 35 mjeseci života koja su primila preporučene vakcine do 12 mjeseci, Crna Gora**
- 56 **Grafikon CH.1R: Procenat djece starosti 24–35 mjeseci koja su primila preporučene vakcine uzrasta do 12 mjeseci (do 24 mjeseca za HepB3, ospice i potpunu vakcinaciju), romska naselja, 2013. g.**
- 77 **Grafikon WS.1: Procentualna raspodjela članova domaćinstava prema izvoru vode za piće, Crna Gora, 2013. g.**
- 82 **Grafikon WS.1R: Procentualna raspodjela članova domaćinstava prema izvoru vode za piće, romska naselja, 2013. g.**
- 160 **Grafikon ED.1: Procenat članova domaćinstva starosti 5–24 godine koji pohađaju školu, prema polu, Crna Gora, 2013. godina**
- 167 **Grafikon ED.1R: Procenat članova domaćinstva u dobi 5–24 godina koji pohađaju školu, prema polu, romska naselja, 2013. g.**
- 206 **Grafikon HA.1.M: Procenat muškaraca koji posjeduju sveobuhvatno znanje o prenošenju HIV-a, Crna Gora, 2013. g.**
- 212 **Grafikon HA.1R: Procenat žena starosti 15–49 godina koje posjeduju sveobuhvatno znanje o prenošenju HIV-a, romska naselja, 2013. g.**
- 212 **Grafikon HA.1R.M: Procenat muškaraca starosti 15–49 godina koji posjeduju sveobuhvatno znanje o prenošenju HIV-a, romska naselja, 2013. g.**
- 304 **Grafikon DQ.1: Broj članova domaćinstva prema pojedinačnim godinama starosti, Crna Gora, 2013.**
- 314 **Grafikon DQ.1R: Broj članova domaćinstva prema pojedinačnim godinama starosti, romska naselja, 2013. g.**

SKRAĆENICE

AIDS	Acquired Immune Deficiency Syndrome	Sindrom stečene imunodeficijencije
ANC	Antenatal Care	Prenatalna zaštita
ARI	Acute Respiratory Infection	Akutna respiratorna infekcija
ASFR	Age-specific Fertility Rate	Dobno specifična stopa fertiliteta
BCG	Bacillus-Cereus-Geuerin (Tuberculosis)	Vakcina protiv tuberkuloze
CBR	Crude Birth Rate (CBR)	Stopa rođenja
CSPRO	Census and Survey Processing System	Softverski paket
DPT	Diphtheria Pertussis Tetanus	Difterija, hripavac (veliki kašalj) i tetanus
EPI	Expanded Programme on Immunization	Prošireni program imunizacije
GFR	General Fertility Rate	Opšta stopa fertiliteta
GPI	Gender Parity Index	Indeks rodnog pariteta
HepB	Hepatitis B	Hepatitis B (zarazna žutica)
Hib	Haemophilus influenzae Type b	Hemofilus influenza tip B
HIV	Human Immunodeficiency Virus	Humani virus imunodeficijencije
ISCED	International Standard Classification of Nivo obrazovanja	Međunarodna standardna klasifikacija obrazovanja
IUD	Intrauterine Device	Spirala
LAM	Lactational Amenorrhea Method	Metoda laktacione amenoreje
MRC	Millennium Development Goals	Milenijumski razvojni ciljevi
MICS	Multiple Indicator Cluster Survey	Istraživanje višestrukih pokazatelja
MICS5	Fifth Global Round of Multiple Indicator Clusters Surveys Programme	Peti globalni ciklus programa istraživanja višestrukih pokazatelja
MMR	Measles, Mumps and Rubella	Ospice, zaušnjaci i rubeola
MONSTAT	Statistical Office of Crna Gora	Zavod za statistiku Crne Gore
NAR	Net Attendance Rate	Neto stopa pohađanja
ORS	Oral Rehydration Salts	Oralne rehidrationske soli u obliku otopine
ORT	Oral Rehydration Treatment	Oralna rehidrationska terapija
PNC	Post-natal Care	Postnatalna zaštita
PNHC	Post-natal Health Checks	Postnatalni zdravstveni pregledi
RHF	Recommended Home Fluid	Preporučene tečnosti spremljene kod kuće
SPSS	Statistical Package for Social Sciences	Statistički računarski paket za društvene nauke
TFR	Total Fertility Rate	Ukupna stopa fertiliteta
UNFPA	United Nations Population Fund	Fond stanovništva Ujedinjenih nacija
UNGASS	United Nations General Assembly Special Session on HIV/AIDS	Specijalna sjednica Generalne skupštine Ujedinjenih nacija
UNICEF	United Nations Children's Fund	Dječji fond Ujedinjenih nacija
SZO	World Health Organization	Svjetska zdravstvena organizacija

ZBIRNA TABELA REZULTATA

Indikatori Istraživanja višestrukih pokazatelja (MICS) i indikatori Milenijumskih razvojnih ciljeva (MRC)¹, Crna Gora i romska naselja u Crnoj Gori, 2013. g.

Oblast	MICS5 Broj indika- tora	MRC Broj indika- tora	Indikator	Vrijednost		
				Crna Gora	Romska naselja	
Broj indikatora						
Stanje uhranjenosti						
			Prevalencija pothranjenosti			procenat
	2.1a	1.8	Umjerena i teška (- 2 SD)	1,0	7,3	procenat
	2.1b		Teška (- 3 SD)	0,1	1,7	
			Prevalencija zaostajanja u rastu			procenat
	2.2a		Umjerena i teška (- 2 SD)	9,4	26,8	procenat
	2.2b		Teška (- 3 SD)	5,6	13,0	
			Prevalencija zaostajanja u razvoju			procenat
	2.3a		Umjerena i teška (- 2 SD)	2,8	3,7	procenat
	2.3b		Teška (- 3 SD)	1,2	1,5	procenat
Dojenje i ishrana novorođenčeta	2.5		Djeca koja su ikad dojena	88,3	90,2	procenat
	2.6		Rani početak dojenja	14,4	20,3	procenat
	2.7		Isključivo dojenje novorođenčadi mlade od šest mjeseci	16,8	14,3	procenat
	2.8		Pretežno dojenje do šestog mjeseca	35,4	43,6	procenat
	2.9		Nastavljeno dojenje poslije prve godine	23,9	(57,6)	procenat
	2.10		Nastavljeno dojenje do druge godine	9,0	(39,7)	procenat
	2.11		Srednja dužina trajanja dojenja	6,9	20,7	mjeseci
	2.12		Dojenje u skladu s uzrastom djeteta	21,4	37,9	procenat
	2.13		Uvođenje čvrste, polučvrste ili meke hrane	95,1	*	procenat
	2.14		Učestalost mliječnih obroka djece koja nisu dojena	89,5	48,4	procenat
	2.15		Minimalna učestalost obroka	86,2	66,1	procenat
	2.16		Minimalna raznovrsnost ishrane	75,0	28,4	procenat
	2.17a		Minimalno prihvatljiva ishrana (kod dojene djece)	54,3	12,3	procenat
	2.17b		Minimalno prihvatljiva ishrana (kod djece koja nisu dojena)	70,7	15,5	procenat
	2.18		Hranjenje na flašicu	75,2	75,6	procenat
Mala tjelesna težina	2.20		Novorođenčad s malom tjelesnom težinom	4,0	12,3	procenat
	2.21		Novorođenčad vagana nakon porođaja	98,6	93,0	procenat
ZDRAVLJE DJECE						
Vakcinacija	3.1		Obuhvat vakcinacijom protiv tuberkuloze	99,4	76,5	procenat
	3.2		Pokrivenost vakcinacijom polio (OPV)	80,3	29,9	procenat
	3.3		Obuhvat vakcinacijom protiv difterije, pertusisa i tetanusa (DPT)	84,5	34,8	procenat
	3.4	4.3	Obuhvat vakcinacijom protiv boginja (MMR)	92,2	71,8	procenat

¹ Vidi Dodatak E za detaljnije informacije o definicijama indikatora.

Oblast	MICS5 Broj indikatora	MRC Broj indikatora	Indikator	Vrijednost		
				Crna Gora	Romska naselja	
Vakcinacija	3.5		Obuhvat vakcinacijom protiv hepatitisa B (HepB)	87,4	43,2	procenat
	3.6		Obuhvat vakcinacijom protiv hemofilicne groznice tip B (Hib)	80,3	29,8	procenat
	3.8		Obuhvat svim vakcinama	60,7	11,6	procenat
Njega bolesnih	3.10		Traženje medicinske pomoći zbog dijareje	(56,4)	(59,6)	procenat
	3.11		Liječenje dijareje solima za oralnu rehidraciju (ORS) i cinkom	(31,9)	(24,3)	procenat
	3.12		Liječenje dijareje solima za oralnu rehidraciju (ORS) uz nastavak hranjenja	(62,7)	(66,9)	procenat
	3.13		Traženje medicinske pomoći za djecu sa simptomima upale pluća	*	(65,8)	procenat
	3.14		Liječenje antibioticima djece sa simptomima upale pluća	*	(75,8)	procenat
	3.20		Traženje medicinske pomoći zbog povišene temperature	74,0	53,7	procenat
	3.15		Upotreba čvrstog goriva	44,8	79,9	procenat
VODA I SANITACIJA						
Voda i sanitacija	4.1	7.8	Korišćenje poboljšanih izvora pijaće vode	99,4	98,9	procenat
	4.2		Tretiranje vode	4,5	0,0	procenat
	4.3	7.9	Korišćenje poboljšane sanitacije	95,7	80,8	procenat
	4.4		Bezbedno uklanjanje dječjih fekalija	21,3	9,7	procenat
	4.5		Mjesto za pranje ruku	nd	65,0	procenat
	4.6		Dostupnost sapuna ili drugog sredstva za pranje ruku	nd	83,0	procenat
REPRODUKTIVNO ZDRAVLJE						
Kontracepcija i nezadovoljena potreba za kontracepcijom	5.1	5.4	Stopa rađanja adolescentkinja	12	†	na 1 000
	5.2		Rano rađanje	2,7	36,9	procenat
	5.3	5.3	Stopa prevalencije kontracepcije	23,3	4,1	procenat
	5.4	5.6	Nezadovoljena potreba za kontracepcijom	21,8	47,6	procenat
Zdravlje majki i novorođenčadi			Obuhvat prenatalnom zaštitom			
	5.5a	5.5	najmanje jednom od strane stručnog osoblja	91,7	85,7	procenat
	5.5b		najmanje četiri puta od strane bilo koga	86,6	63,5	procenat
	5.6		Sadržaj prenatalne zaštite	89,3	77,1	procenat
	5.7	5.2	Prisustvo stručne osobe pri porođaju	99,0	98,6	procenat
	5.8		Porođaji obavljani u zdravstvenim ustanovama	99,0	98,6	procenat
Postnatalni zdravstveni pregledi	5.9		Carski rez	19,9	18,8	procenat
	5.10		Boravak u zdravstvenoj ustanovi nakon porođaja	99,5	99,4	procenat
	5.11		Postnatalni zdravstveni pregledi novorođenčeta	98,7	96,9	procenat
	5.12		Postnatalni zdravstveni pregledi majke	94,8	79,1	procenat
RAZVOJ DJETETA						
Razvoj djeteta	6.1		Pohađanje programa obrazovanja u ranom djetinjstvu	39,9	18,5	procenat
	6.2		Podrška pri učenju	97,7	59,0	procenat
	6.3		Očeva podrška pri učenju	45,1	15,3	procenat
	6.4		Majčina podrška pri učenju	91,2	21,9	procenat
	6.5		Materijali za učenje: dječje knjige	72,7	19,1	procenat
	6.6		Materijali za učenje: dječje igračke	59,7	60,6	procenat
	6.7		Neadekvatan nadzor	2,6	4,1	procenat
	6.8		Indeks razvoja u ranom djetinjstvu	94,3	62,5	procenat

Oblast	MICS5 Broj indikatora	MRC Broj indikatora	Indikator	Vrijednost		
				Crna Gora	Romska naselja	
Nivo obrazovanja						
Pismenost i obrazovanje	7.1	2.3	Stopa pismenosti mladih			
			Žene starosti 15–24 godine	99,2	40,0	procenat
			Muškarci starosti 15–24 godine	99,0	62,9	procenat
	7.2		Spremnost za školu	45,8	23,8	procenat
	7.3		Neto stopa upisa u osnovnu školu	90,8	51,8	procenat
			ISCED klasifikacija ²			
	7.4	2.1	Neto stopa pohađanja osnovne škole (prilagođeno)	97,9	64,5	procenat
	7.5		Neto stopa pohađanja srednje škole (prilagođeno)	94,4	21,1	procenat
	—		Neto stopa pohađanja niže srednje škole (prilagođeno)	94,4	31,2	procenat
	—		Neto stopa pohađanja više srednje škole (prilagođeno)	93,1	5,5	procenat
	7.6	2.2	Djeca koja dođu do posljednjeg razreda osnovne škole	100,0	(88,1)	procenat
	7.7		Stopa završavanja osnovne škole	111,5	85,2	procenat
	7.8		Stopa prelaska u srednju školu	98,1	94,9	procenat
	7.9		Indeks jednakosti polova (osnovna škola)	1,00	1,09	odnos
	7.10		Indeks jednakosti polova (srednja škola)	1,01	0,55	odnos
			Klasifikacija prema nacionalnom obrazovnom sistemu ³			
	7.4n		Neto stopa pohađanja osnovne škole (prilagođeno)	98,2	57,8	procenat
	7.5n		Neto stopa pohađanja srednje škole (prilagođeno)	93,1	5,5	procenat
	7.6n		Deca koja dođu do posljednjeg razreda osnovne škole	98,5	(63,2)	procenat
	7.7n		Stopa završavanja osnovne škole	98,7	29,3	procenat
7.8n		Stopa prelaska u srednju školu	100,0	*	procenat	
7.9n		Indeks jednakosti polova (osnovna škola)	1,00	0,95	odnos	
7.10n		Indeks jednakosti polova (srednja škola)	1,01	0,60	odnos	
ZAŠTITA DJETETA						
Upis u matičnu knjigu rođenih	8.1		Upis u matičnu knjigu rođenih	99,4	94,5	procenat
Dječji rad	8.2		Dječji rad	12,5	6,7	procenat
Disciplinovanje djeteta	8.3		Nasilne metode disciplinovanja	69,3	64,2	procenat
Rano stupanje u brak	8.4		Stupanje u brak prije navršene 15. godine			
			Žene starosti 15–49 godina	0,5	18,2	procenat
		Muškarci starosti 15–49 godina	0,1	6,5	procenat	
	8.5		Stupanje u brak prije navršene 18. godine			
			Žene starosti 20–49 godina	6,2	56,4	procenat
	8.6		Mlade žene starosti 15-19 godina koji su trenutno u braku ili u zajednici	2,4	28,1	procenat
			Mladi muškarci starosti 15-19 godina koji su trenutno u braku ili u zajednici	0,4	16,5	procenat
			Razlika u godinama između supružnika			procenat
	8.8a		Žene starosti 15–19 godina	*	1,0	procenat
	8.8b		Muškarci starosti 20–24 godine	22,2	6,6	procenat

2 Klasifikacija osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja u Crnoj Gori prema ISCED 2011 obuhvata sljedeće: (i) ISCED 1 - osnovna škola, što odgovara 1-5. razredu osnovne škole (po pravilu za uzraste 6-10 godina); (ii) ISCED 2 - niže srednje škole, što odgovara 6-9. razredu osnovne škole u okviru nacionalnog obrazovnog sistema (obično za uzrast 11-14 godina); i (iii) ISCED 3 - više srednje škole, što odgovara 1-4. razredu srednje škole unutar nacionalnog obrazovnog sistema (obično za uzrast 15-18 godina). Za globalne potrebe izvještavanja, niže srednje škole i više srednje škole kombinovane su kao srednjoškolsko obrazovanje.

3 U nacionalnom obrazovnom sistemu osnovnoškolsko obrazovanje definisano je kao devetogodišnje (obično za uzrast 6-14 godina), a srednjoškolsko obrazovanje u trajanju od 4 godine (obično za uzrast 15-19 godina)

Oblast	MICS5 Broj indika- tora	MRC Broj indika- tora	Indikator	Vrijednost		
				Crna Gora	Romska naselja	
Stavovi prema nasilju u porodici	8.12		Stavovi prema nasilju u porodici			
			Žene starosti 15–49 godina	2,7	41,1	procenat
			Muškarci starosti 15–49 godina	4,5	52,9	procenat
	8.13		S kim djeca žive	0,3	3,3	procenat
	8.14		Prevalenca djece kojima su jedan ili oba roditelja umrli	2,0	3,2	procenat
8.15		Djeca s najmanje jednim roditeljem koji živi u inostranstvu	0,8	1,4	procenat	
HIV/SIDA I SEKSUALNO PONAŠANJE						
Znanje i stavovi o HIV-u/sidi	9.1	6.3	Znanje mladih o sprečavanju prenošenja HIV-a			
			Žene starosti 15–24 godine	47,7	6,1	procenat
			Muškarci starosti 15–24 godine	36,9	7,2	procenat
	9.2		Znanje o prenošenju HIV-a s majke na dijete			
			Žene starosti 15–49 godina	57,6	24,7	procenat
			Muškarci starosti 15–49 godina	33,2	26,0	procenat
	9.3		Stavovi prihvatanja prema ljudima koji žive s HIV-om			
			Žene starosti 15–49 godina	19,3	5,4	procenat
			Muškarci starosti 15–49 godina	12,8	4,2	procenat
	9.4		Žene koje znaju gdje se mogu testirati na HIV	71,2	22,4	procenat
			Muškarci koji znaju gdje se mogu testirati na HIV	74,9	42,1	procenat
	9.5		Žene koje su se testirale na HIV i znaju rezultate	0,6	0,1	procenat
			Muškarci koji su se testirali na HIV i znaju rezultate	1,6	0,0	procenat
	9.6		Seksualno aktivne mlade žene koje su se testirale na HIV i znaju rezultate	0,5	0,3	procenat
			Seksualno aktivni mladi muškarci koji su se testirali na HIV i znaju rezultate	0,8	0,0	procenat
	9.7		Savjetovanje u vezi s HIV-om u okviru usluga prenatalne zaštite	2,5	0,3	procenat
	9.8		Testiranje na HIV u okviru usluga prenatalne zaštite	1,7	0,3	procenat
Seksualno ponašanje	9.9		Mlade žene koji nikada nisu imali seksualne odnose	67,1	97,6	procenat
			Mladi muškarci koji nikada nisu imali seksualne odnose	37,0	46,1	procenat
	9.10		Mladi koji su imali seksualne odnose prije navršene 15. godine			
			Žene starosti 15–24 godine	0,1	19,5	procenat
			Muškarci starosti 15–24 godine	3,4	11,4	procenat
9.11		Seksualni partneri među kojima postoji velika razlika u godinama				
		Žene starosti 15–24 godine	8,7	5,9	procenat	
		Muškarci starosti 15–24 godine	54,7	31,5	procenat	

Oblast	MICS5 Broj indika- tora	MRC Broj indika- tora	Indikator	Vrijednost		
				Crna Gora	Romska naselja	
Seksualno ponašanje	9.12		Seksualni odnosi s više partnera			
			Žene starosti 15–49 godina	0,6	0,3	procenat
			Muškarci starosti 15–49 godina	15,9	17,2	procenat
	9.13		Korišćenje kondoma tokom posljednjeg seksualnog odnosa među osobama s više seksualnih partnera			
			Žene starosti 15–49 godina	*	*	
			Muškarci starosti 15–49 godina	54,7	31,5	procenat
	9.14		Seksualni odnosi s neredovnim partnerima			
			Žene starosti 15–24 godine	27,1	2,6	procenat
			Muškarci starosti 15–24 godine	58,8	40,9	procenat
			Korišćenje kondoma s neredovnim partnerima			
9.15	6.2	Žene starosti 15–24 godine	62,2	*	procenat	
		Muškarci starosti 15–24 godine	65,1	47,7	procenat	
UPOTREBA DUVANA I ALKOHOLA						
Upotreba duvana	12.1		Upotreba duvana			
			Žene starosti 15–49 godina	30,7	25,0	procenat
			Muškarci starosti 15–49 godina	30,7	43,0	procenat
	12.2		Pušenje prije navršene 15. godine			
			Žene starosti 15–49 godina	2,7	9,8	procenat
		Muškarci starosti 15–49 godina	8,2	21,9	procenat	
Konzumiranje alkohola	12.3		Konzumiranje alkohola			
			Žene starosti 15–49 godina	23,2	3,8	procenat
			Muškarci starosti 15–49 godina	51,5	26,5	procenat
	12.4		Konzumiranje alkohola prije 15. godine			
			Žene starosti 15–49 godina	1,8	7,5	procenat
		Muškarci starosti 15–49 godina	10,3	21,0	procenat	
SUBJEKTIVNO OSJEĆANJE BLAGOSTANJA						
Subjektivno osjećanje blagostanja	11.1		Zadovoljstvo životom			
			Žene starosti 15–24 godine	97,8	85,1	procenat
			Muškarci starosti 15–24 godine	98,5	87,1	procenat
	11.2		Sreća			
			Žene starosti 15–24 godine	98,0	93,9	procenat
			Muškarci starosti 15–24 godine	96,9	90,6	procenat
	11.3		Percepcija boljeg života			
Žene starosti 15–24 godine			37,9	32,1	procenat	
		Muškarci starosti 15–24 godine	33,0	38,6	procenat	

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.
* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva
† Podaci koji su bazirani na manje od 125 lica
nd – Istraživanjem nisu prikupljeni podaci na ovu temu

KRATAK PREGLED

MICS istraživanje u Crnoj Gori 2013. i MICS istraživanje u romskim naseljima u Crnoj Gori 2013. nacionalno su reprezentativna, na bazi uzorka za istraživanje o domaćinstvima, ženama, mladim muškarcima i djeci. MICS istraživanje u Crnoj Gori 2013. sprovedeno je na nacionalno reprezentativnom uzorku, dok je MICS istraživanje u romskim naseljima u Crnoj Gori 2013. sprovedeno na odvojenom uzorku romskih naselja u Crnoj Gori.

Oba istraživanja sproveo je MONSTAT u 2013. godini, uz finansijsku i tehničku podršku UNICEF-a. Rezultati se odnose na period mart - maj 2013. godine, kada je sproveden rad na terenu.

U ovom izvještaju zajedno su predstavljeni rezultati istraživanja iz oba uzorka.

Stanje uhranjenosti

- U Crnoj Gori je niska prevalenca neuhranjenosti (umjerena i teška) djece mlađe od pet godina: 1 procenat djece je pothranjeno, 9 procenata zaostaje u rastu i 3 procenta zaostaje u razvoju. Međutim, jedno od petoro djece je gojazno (22 procenta).
- U romskim naseljima prevalenca neuhranjenosti je veća od nacionalnog prosjeka: 7 procenata djece je pothranjeno, 27 procenata zaostaje u rastu, a 4 procenta zaostaje u razvoju. Slično nacionalnom prosjeku, 18 procenata djece je gojazno.

Mala tjelesna težina pri rođenju

- U Crnoj Gori 4 procenta živorođene djece je rođeno s težinom manjom od 2500 grama.
- U romskim naseljima je viši procenat male tjelesne težine pri rođenju (12 procenata).

Dojenje i ishrana djece

- U Crnoj Gori, samo 14 procenata najmlađe djece, rođene u periodu od dvije godine koji je prethodio istraživanju, podojeno je prvi put u roku od jednog sata nakon rođenja, a 66 procenata podojeno je prvi put u roku od jednog dana od rođenja. Samo 17 procenata djece bilo je isključivo dojeno do starosti od 6 mjeseci.
- Dvije trećine djece starosti 6–23 mjeseca dobilo je minimalno prihvatljivu ishranu (66 procenata).
- U romskim naseljima, neznatno viši procenat najmlađe djece rođene u periodu od dvije godine koji je prethodio istraživanju, podojen je prvi put u roku od jednog sata od rođenja (20 procenata), i u roku od jednog dana od rođenja (79 procenata). Slično tome, samo 14 procenata djece bilo je isključivo dojeno do starosti od 6 mjeseci.
- Samo 13 procenata djece starosti 6–23 mjeseca iz romskih naselja imalo je minimalno prihvatljivu ishranu.

Vakcinacije

- U Crnoj Gori, 61 procenat djece starosti 24–35 mjeseci primilo je sve vakcine.
- Skoro sva djeca starosti 24–35 mjeseci dobila su BCG vakcinu do 12 mjeseci života (98 procenata). Prvu dozu DTP-a dobilo je 97 procenata djece starosti do 12 mjeseci, a taj procenat opada kod treće doze (81 procenat). Slično tome, 93 procenta djece primilo je Polio 1 do starosti od 12 mjeseci života i taj procenat opada do 80 procenata kod treće doze. U Crnoj Gori, 95 procenata djece primilo je HepB 1 vakcinu do starosti od 12 mjeseci i taj procenat opada do 87 procenata za treću dozu.
- Obuhvat Hib vakcinom djece starosti 12–35 mjeseci

kreće se od 94 procenta za prvu dozu do 80 procenta za treću dozu.

- Vakcinu protiv boginja (MMR1) dobilo je 92 procenta djece starosti 24–35 mjeseci u uzrastu od 12 mjeseci ili kasnije.
- S druge strane, samo 12 procenta djece iz romskih naselja dobilo je sve vakcine.
- Tri četvrtine djece starosti 24–35 mjeseci u romskim naseljima primilo je BCG vakcinu do starosti od 12 mjeseci (77 procenta). Niži procenat djece primilo je prvu dozu DTP-a do starosti od 12 mjeseci života (67 procenta), a taj procenat opada za treću dozu (35 procenta). Samo jedna polovina djece iz romskih naselja primila je prvu dozu Polio do starosti od 12 mjeseci (52 procenta), a taj procenat opada do 30 procenta za treću dozu. Dvije trećine djece primilo je vakcinu protiv Hepatitisa B (HepB 1) do starosti od 12 mjeseci (64 procenta), a manje od polovine za drugu i treću dozu (43 procenta).
- Za djecu starosti 12–35 mjeseci iz romskih naselja obuhvat Hib vakcinom mnogo je niži nego kod druge djece i kreće se od 53 procenta za prvu dozu do 30 procenta za treću dozu.
- Vakcinu protiv boginja (MMR1) primilo je 72 procenta djece starosti 24–35 mjeseci iz romskih naselja do starosti od 24 mjeseca.

Upotreba čvrstih goriva

- U Crnoj Gori, skoro polovina populacije živi u domaćinstvima koja koriste čvrsta goriva za kuvanje (45 procenta).
- Mnogo viši procenat populacije iz romskih naselja živi u domaćinstvima koja koriste čvrsta goriva za kuvanje (80 procenta).

Voda i sanitacija

- U Crnoj Gori, skoro sva populacija koristi poboljšane izvore vode za piće (99 procenta). Kao glavni izvor vode za piće, 82 procenta populacije koristi vodu koja se putem javnog ili lokalnog vodovoda dovodi u njihovo domaćinstvo. Viši procenat populacije u najbogatijem kvintilu koristi vodu koja se dovodi u njihovo domaćinstvo (97 procenta), u odnosu na populaciju u najsiromašnijem kvintilu (47 procenta).
- Visok procenat populacije u Crnoj Gori koristi

poboljšane sanitacije (96 procenta). Na sjeveru, 89 procenta domaćinstava koristi poboljšane sanitacije u odnosu na sva domaćinstva u središnjem i južnom regionu.

- Toalet na ispiranje/zalivanje vodom kod kojeg voda otiče u kanalizaciju ili septičku jamu koristi 94 procenta populacije. Septičke jame češće su u ostalim (seoskim) naseljima (70 procenta), u odnosu na gradska naselja (34 procenta).
- U Crnoj Gori, 95 procenta domaćinstava koristi poboljšane izvore vode za piće i poboljšanu sanitaciju.
- Situacija je slična i u romskim naseljima, u kojima skoro čitava populacija koristi poboljšane izvore vode za piće (99 procenta). Međutim, niži procenat populacije koristi vodu koja se dovodi u domaćinstvo iz javnog ili lokalnog vodovoda kao glavni izvor vode za piće (72 procenta). Samo 11 procenta populacije najsiromašnijeg kvintila koristi vodu koja se dovodi u domaćinstvo, u odnosu na sva domaćinstva iz najbogatijeg kvintila.
- Sličan procenat populacije u romskim naseljima koristi poboljšanu sanitaciju (97 procenta). Međutim, samo tri četvrtine koriste toalet na ispiranje/zalivanje vodom kod kojeg voda otiče u kanalizaciju ili septičku jamu (77 procenta). Upotreba septičkih jama češća je u gradskim naseljima (50 procenta) nego u ostalim (seoskim) naseljima (21 procenat).
- Niži procenat domaćinstava u romskim naseljima koristi poboljšane izvore vode za piće i poboljšanu sanitaciju (80 procenta) u odnosu na nacionalni prosjek.

Pranje ruku

- U romskim naseljima, određeno mjesto za pranje ruku postoji u 97 procenta domaćinstava. Dvije trećine domaćinstava imaju određeno mjesto za pranje ruku na kojem su dostupni sapun ili neko drugo sredstvo za pranje ruku (65 procenta).

Fertilitet

- U Crnoj Gori, indikatori za ranu trudnoću su niski – samo 1 procenat žena starosti 15–19 godina je trudno ili je rodilo bebu, tj. rodile su živorođeno dijete ili su u drugom stanju sa svojim prvim djetetom.

- Samo 3 procenta žena starosti 20–24 godine rodile su živorođeno dijete prije svoje 18. godine.
- S druge strane, u romskim naseljima indikatori rane trudnoće za žene starosti 15–19 godina mnogo su viši – 23 procenta je trudno ili je rodilo bebu, a 20 procenta već su rodile živorođeno dijete.
- Više od jedne trećine žena starosti 20–24 godine iz romskih naselja rodile su živorođeno dijete prije svoje 18. godine (37 procenta).

Kontracepcija

- U Crnoj Gori, kontracepciju trenutno koristi 23 procenta žena starosti 15–49 godina, koje su trenutno u braku ili zajednici. Moderne metode popularnije su u odnosu na tradicionalne, 15 procenta u odnosu na 8 procenta. Najpopularniji metod je prekinuti odnos i muški kondom, koji se koristi kod 7 procenta žena koje su trenutno u braku ili zajednici.
- Korišćenje kontracepcije kod žena koje su trenutno u braku ili zajednici razlikuje se prema regionima, i najviše se koristi u središnjem regionu (33 procenta), zatim u južnom (24 procenta) i sjevernom regionu (8 procenta).
- U romskim naseljima, samo 4 procenta žena starosti 15–49 godina, koje su trenutno u braku ili zajednici, navelo je da koristi kontracepciju (3 procenta koristi modernu metodu, a 1 procenat tradicionalne metode). Najpopularniji metod je korišćenje pilule, koji koristi 1 procenat žena.

Nezadovoljena potreba za kontracepcijom

- U Crnoj Gori, jedna od pet žena starosti 15–49 godina, koje su trenutno u braku ili zajednici, ima nezadovoljenu potrebu za kontracepcijom (22 procenta), a više od jedne polovine ima zadovoljenu potrebu za kontracepcijom (52 procenta).
- U romskim naseljima, skoro jedna polovina žena starosti 15–49 godina, koje su u braku ili zajednici, ima nezadovoljenu potrebu za kontracepcijom (48 procenta), a samo 8 procenta ima zadovoljenu potrebu za kontracepcijom.

Prenatalna zaštita

- Obuhvat prenatalnom zaštitom u Crnoj Gori je visok – 92 procenta žena starosti 15–49 godina, koje su rodile živorođeno dijete u periodu od dvije godine koji je prethodio istraživanju, dobile su prenatalnu zaštitu tokom trudnoće od strane bilo kojeg stručnog lica (doktor medicine ili medicinska sestra/babica).
- Većinu prenatalne zaštite u Crnoj Gori pružaju doktori medicine (91 procenat).
- Najveći procenat žena koje nijesu dobile prenatalnu zaštitu živi u sjevernom regionu (27 procenta), zatim žene s osnovnim obrazovanjem (20 procenta), žene iz najsiromašnijih kvintila (16 procenta) i žene koje žive u ostalim (seoskim) naseljima (14 procenta).
- U slučajevima posjete u okviru prenatalne zaštite, dvije trećine majki iz najsiromašnijeg kvintila navelo je četiri ili više posjeta u okviru prenatalne zaštite (67 procenta), dok je taj procenat viši među ženama iz najbogatijeg kvintila (91 procenat). Manja je vjerovatnoća da žene s osnovnim obrazovanjem imaju 4 ili više posjeta (73 procenta), u odnosu na žene sa srednjim obrazovanjem (86 procenta) i s visokim obrazovanjem (97 procenta).
- U pogledu sadržaja prenatalne zaštite, koju su žene starosti 15–49 godina dobile u okviru prenatalne zaštite, kod 89 procenta žena izmjeren je krvni pritisak i uzet je uzorak urina i krvi, a kod 55 procenta sprovedena je genetska analiza.
- S druge strane, obuhvat prenatalnom zaštitom kod žena iz romskih naselja je niži – 86 procenta žena starosti 15–49 godina, koje su rodile živorođeno dijete u periodu od dvije godine koji je prethodio istraživanju, dobile su prenatalnu zaštitu od strane stručnog lica.
- Žene iz romskih naselja bez obrazovanja i iz najsiromašnijih 60 procenta domaćinstava češće ne dobijaju prenatalnu zaštitu tokom trudnoće (17 procenta).
- Niži procenat majki iz romskih naselja dobilo je prenatalnu zaštitu četiri ili više puta (64 procenta). Viši procenat majki iz ostalih (seoskih) naselja (73 procenta), s osnovnim obrazovanjem (76 procenta), kao i iz dva najbogatija kvintila (76 procenta), dobilo je prenatalnu zaštitu četiri ili više puta.
- U pogledu sadržaja prenatalne zaštite, ponovo je niži procenat žena iz romskih naselja, koje su navele da im je izmjeren krvni pritisak, uzet uzorak urina i

krvi (77 procenata), a kod 32 procenta sprovedena je genetska analiza.

Pomoć pri porođaju

- Skoro svi porođaji u Crnoj Gori, koji su se desili u periodu od dvije godine koji je prethodio istraživanju, obavljani su od strane stručnog lica (99 procenata).
- Skoro svi porođaji u Crnoj Gori obavljani su u zdravstvenoj ustanovi (99 procenata), a skoro svi porođaji desili su se u javnim zdravstvenim ustanovama, dok je veoma mali procenat obavljen u ustanovama privatnog sektora.
- Svaka peta žena u Crnoj Gori starosti 15–49 godina, koja je rodila živorođeno dijete u periodu od dvije godine koji je prethodio istraživanju, porodila se carskim rezom (20 procenata). Ova praksa češća je među starijim ženama – 35 procenata žena starosti 35–49 godina, u odnosu na 18 procenata žena starosti 20–34 godine. Procenat porođaja obavljenih carskim rezom kreće se od 17 procenata u središnjem regionu do 25 procenata u sjevernom regionu.
- Isto važi za porođaje kod žena u romskim naseljima, starosti 15–49 godina, koje su rodile živorođeno dijete u periodu od dvije godine koji je prethodio istraživanju – skoro svi porođaji obavljani su uz pomoć stručnog lica i skoro svi porođaji obavljani su u javnim zdravstvenim ustanovama (99 procenata oba). Iz romskih naselja, 1 procenat žena porodile su se kod kuće.
- Slično tome, 19 procenata žena iz romskih naselja porodile su se carskim rezom.

Postnatalni zdravstveni pregledi

- U Crnoj Gori, skoro sve žene starosti 15–49 godina, koje su se porodile u zdravstvenoj ustanovi u periodu od dvije godine koji je prethodio istraživanju, boravile su u zdravstvenoj ustanovi nakon porođaja 12 sati ili duže. Jedan ili dva dana boravilo je 15 procenata žena, dok je 85 procenata žena boravilo u zdravstvenoj ustanovi 3 dana ili duže. Samo je 4 procenta žena u sjevernom regionu boravilo u zdravstvenoj ustanovi 1/2 dana, dok je taj procenat viši za žene u južnom (8 procenata) i središnjem regionu (22 procenta).
- Skoro sva novorođenčad dobila su zdravstveni pregled nakon rođenja u ustanovi ili kod kuće

(99 procenata). U vezi s posjetama u okviru postnatalne zaštite za novorođenčad, 52 procenta novorođenčadi imalo je posjetu u okviru postnatalne zaštite u roku od prve nedjelje nakon rođenja, dok 12 procenata nije imalo nikakvu posjetu. Veća je vjerovatnoća da novorođenčad u gradskim naseljima ne dobiju posjetu u okviru postnatalne zaštite (14 procenata), nego novorođenčad iz ostalih (seoskih) naselja (8 procenata).

- Više od jedne polovine prvih posjeta u okviru postnatalne zaštite za novorođenčad u roku od prve nedjelje od rođenja dešavaju se u državnoj ustanovi (52 procenta), a manje od jednog procenta u privatnom sektoru. Doktor/medicinska sestra/babica pružili su 53 procenta prvih posjeta u okviru postnatalne zaštite za novorođenčad, a kod preostalih 47 procenata patronažna sestra.
- Što se tiče posjeta u okviru postnatalne zaštite za majke, 95 procenata dobilo je zdravstveni pregled nakon porođaja u ustanovi ili kod kuće. Skoro dvije trećine žena u Crnoj Gori nije dobilo posjetu u okviru postnatalne zaštite (63 procenta), dok je 30 procenata dobilo takvu posjetu u roku od prve nedjelje od rođenja, ali postoje razlike po regionima – 25 procenata u središnjem regionu, u odnosu na 27 procenata u sjevernom regionu i 45 procenata u južnom regionu.
- Za 94 procenta porođaja, i majke i novorođenčad dobili su postnatalne zdravstvene preglede u okviru dva dana od posljednjeg porođaja, dok ni majka ni novorođenče nijesu dobili postnatalni pregled u jednom procentu slučajeva.
- Skoro sve žene iz romskih naselja, koje su se porodile u zdravstvenoj ustanovi u periodu od dvije godine koji je prethodio istraživanju, boravile su u zdravstvenoj ustanovi 12 sati ili duže nakon porođaja. Jedan ili dva dana boravilo je 19 procenata žena, dok je 80 procenata žena boravilo 3 dana ili duže.
- Visok procenat novorođenčadi iz romskih naselja dobilo je zdravstveni pregled nakon rođenja u ustanovi ili kod kuće (95 procenata).
- U okviru postnatalne zaštite za novorođenčad, 25 procenata posjeta dešavaju se nakon prve nedjelje, a isti procenat prvog dana nakon rođenja (25 procenata).
- Jedna od pet žena iz romskih naselja nije dobila nijednu posjetu u okviru postnatalne zaštite za novorođenčad (19 procenata). Iz romskih naselja, iz najsiromašnijih 60 procenata domaćinstava, 24 procenta žena nije dobilo posjetu u okviru

postnatalne zaštite za novorođenčad, u odnosu na 9 procenata žena iz najbogatijih 40 procenata domaćinstava. S druge strane, 71 procenat prvih posjeta u okviru postnatalne zaštite za novorođenčad iz romskih naselja dešavaju se u javnim zdravstvenim ustanovama, a 23 procenta kod kuće. Doktor/sestra/babica pružaju 78 procenata prvih posjeta u okviru postnatalne zaštite za novorođenčad, ili patronažna sestra 22 procenta.

- Majke iz romskih naselja manje dobijaju zdravstveni pregled nakon porođaja u ustanovi ili kod kuće (79 procenata), a posjete u okviru postnatalne zaštite događaju se uglavnom nakon jednog dana od porođaja (21 procenat).
- Skoro dvije trećine žena iz romskih naselja nije dobilo posjetu u okviru postnatalne zaštite (63 procenta).
- Iz romskih naselja, 79 procenata i majki i novorođenčadi dobilo je postnatalne zdravstvene preglede, a kod 3 procenta slučajeva ni majka ni novorođenče nijesu dobili postnatalne zdravstvene preglede.

Abortusi

- U Crnoj Gori, 12 procenata žena starosti 15–49 godina imalo je najmanje jedan indukovani abortus. Među ženama koje su imale abortus, 1 procenat je imao 4 ili više abortusa.
- Slično tome, 14 procenata žena iz romskih naselja imalo je najmanje jedan indukovani abortus. Među ženama koje su imale abortus, 10 procenata je imalo 4 ili više abortusa.

Razvoj djeteta

- U Crnoj Gori, 40 procenata djece starosti 36–59 mjeseci pohađaju organizovane programe obrazovanja u ranom djetinjstvu. Značajne su razlike između gradskih i ostalih (seoskih) naselja, prema regionu i prema imovinskom stanju – brojke se kreću od 51 procenat u gradskim naseljima u odnosu na 20 procenata u ostalim (seoskim) naseljima. Procenat pohađanja programa obrazovanja u ranom djetinjstvu najviši je u središnjem regionu (54 procenta), a najniži u sjevernom regionu (17 procenata). Samo 7 procenata djece iz najsiromašnijeg kvintila pohađaju organizovani program obrazovanja u ranom djetinjstvu, u odnosu

na dvije trećine djece iz najbogatijeg kvintila (66 procenata).

- U domaćinstvima s najmanje 3 dječje knjige živi 73 procenta djece starosti 0–59 mjeseci, dok 60 procenata ima dvije vrste ili više vrsta igračkaka kod kuće.
- Kod skoro sve djece starosti 36–59 mjeseci odrasli član domaćinstva bio je uključen u četiri ili više aktivnosti koje promovišu učenje i spremnost za školu, tokom tri dana prije istraživanja (98 procenata). Uključenost i oca i majke u četiri ili više aktivnosti u pozitivnoj je korelaciji s njihovim nivoom obrazovanja.
- Tokom sedmice koja je prethodila istraživanju, 3 procenta djece mlađe od pet godina bilo je ostavljano pod neadekvatnim nadzorom, bilo da su ostavljena sama ili na čuvanje drugoj djeci koja su mlađa od 10 godina.
- U romskim naseljima, djeca starosti 36–59 mjeseci manje pohađaju program obrazovanja u ranom djetinjstvu (19 procenata). Samo 5 procenata djece iz drugog kvintila pohađaju program obrazovanja u ranom djetinjstvu, u odnosu na skoro jednu četvrtinu djece iz najbogatijeg kvintila (24 procenta).
- Procenat odraslih članova domaćinstva iz romskih naselja koji su uključeni u četiri ili više aktivnosti koje promovišu učenje i spremnost za školu je niži (59 procenata).
- U romskim naseljima, jedno od petoro djece živi u domaćinstvima u kojima postoje najmanje tri dječje knjige (19 procenata), a slično drugoj djeci, 61 procenat ima dvije vrste ili više vrsta igračkaka kod kuće.
- U romskim naseljima, 4 procenta djece mlađe od pet godina bilo je ostavljano pod neadekvatnim nadzorom tokom sedmice koja je prethodila istraživanju, bilo da su ostavljena sama ili na čuvanje drugoj djeci koja su mlađa od 10 godina.

Indeks razvoja u ranom djetinjstvu

- U Crnoj Gori, 94 procenta djece starosti 36–59 mjeseci dostiglo je očekivani nivo razvoja. U domenu učenja, 98 procenata djece dostiglo je očekivani nivo razvoja, u domenu fizičkog razvoja 99 procenata i u domenu socio-emocionalnog razvoja 94 procenta. Međutim, mnogo niži procenat djece dostigao je očekivani nivo razvoja u domenu poznavanja pismenosti i poznavanja brojeva (24 procenta).

- U romskim naseljima, 63 procenta djece starosti 36–59 mjeseci dostiglo je očekivani nivo razvoja. Očekivani nivo fizičkog razvoja dostiglo je 93 procenta djece, 86 procenata dostiglo je očekivani nivo razvoja u domenu učenja, dok je 72 procenta dostiglo očekivani nivo razvoja u domenu socio-emocionalnog razvoja. Znatno niži procenat djece dostiglo je očekivani nivo razvoja u domenu pismenosti i poznavanja brojeva (samo 10 procenata).

Pismenost među mladim ženama i muškarcima

- Stopa pismenosti među mladim ženama i muškarcima starosti 15–24 godine je 99 procenata, a niža je među ženama i muškarcima sa samo osnovnim obrazovanjem (88 i 86 procenata).
- S druge strane, samo 40 procenata mladih žena i 63 procenta mladih muškaraca iz romskih naselja je pismeno. Ovaj procenat je još niži među mladim ženama starosti 20–24 godine (32 procenta) i iz najsiromašnijih 60 procenata domaćinstava (30 procenata), dok je pismenost među mladim muškarcima samo povezana s imovinskim stanjem (46 procenata među najsiromašnijih 60 procenata domaćinstava).

Spremnost za školu

- Ukupno, 46 procenata djece koja trenutno pohađaju prvi razred osnovne škole pohađalo je predškolski program u prethodnoj godini. U gradskim naseljima, 54 procenta prvačića i 33 procenta u ostalim (seoskim) naseljima pohađalo je predškolski program u prethodnoj godini. Postoje jasne regionalne razlike u pohađanju predškolskog obrazovanja; viši procenat prvačića u južnom regionu (76 procenata) pohađalo je predškolski program, u odnosu na njihove vršnjake u središnjem (58 procenata) i sjevernom regionu (11 procenata).
- S druge strane, oko jedna četvrtina djece iz romskih naselja koja trenutno pohađa prvi razred osnovne škole pohađala je predškolski program u prethodnoj godini (24 procenta).

Pohađanje osnovne i srednje škole

- U Crnoj Gori, 91 procenat djece koja su odgovarajućeg uzrasta da upišu prvi razred (6

godina) pohađaju prvi razred osnovne škole, dok skoro sva djeca osnovnoškolskog uzrasta pohađaju školu (98 procenata).

- Školu ne pohađa 1 procenat djece od koje se očekuje da pohađa školu.
- Od ukupnog broja djece koja krenu u prvi razred osnovne škole skoro sva djeca doći će do posljednjeg, devetog razreda (99 procenata).
- U Crnoj Gori, 93 procenta djece srednjoškolskog uzrasta (15–18 godina) pohađa srednju školu, 6 procenata ne pohađa školu, a 1 procenat pohađa osnovnu školu. Pohađanje srednje škole u pozitivnoj je korelaciji s imovinskim stanjem – 82 procenta djece iz najsiromašnijeg kvintila pohađa srednju školu, u odnosu na 98 procenata iz najbogatijeg kvintila.
- U Crnoj Gori, indeks jednakosti polova za osnovnu školu je 1,00, što pokazuje da nema razlike u pohađanju osnovne škole između djevojčica i dječaka. Za srednju školu, indikator raste na 1,01. Djevojčice su u jasno povoljnijem položaju u središnjem i južnom regionu, kao i među djecom koja žive u gradskim naseljima, kada se radi o pohađanju srednje škole.
- U romskim naseljima, mnogo niži procenat djece koja su odgovarajućeg uzrasta da upišu prvi razred pohađa prvi razred osnovne škole (52 procenta), a samo 58 procenata djece osnovnoškolskog uzrasta pohađa školu. Postoji pozitivna korelacija između pohađanja osnovne škole među djecom iz romskih naselja i imovinskog stanja. Iz najsiromašnijeg kvintila, 45 procenata djece pohađa osnovnu školu u odnosu na 70 procenata iz najbogatijeg kvintila.
- Procenat djece osnovnoškolskog uzrasta koja ne pohađaju školu mnogo je viši u romskim naseljima (42 procenta).
- Od sve djece iz romskih naselja koja krenu u prvi razred osnovne škole, samo 63 procenta će na kraju doći i do posljednjeg (devetog) razreda, ali ovi podaci se zasnivaju na malom broju slučajeva i treba ih s oprezom koristiti. Samo 6 procenata djece iz romskih naselja srednjoškolskog uzrasta (15–18 godina) pohađa srednju školu. Ne pohađa školu 87 procenata djece, a 8 procenata pohađa osnovnu školu. Viši procenat djevojčica srednjoškolskog uzrasta (90 procenata) ne pohađa školu, u odnosu na dječake (83 procenta).
- U romskim naseljima, indeks jednakosti polova za osnovnu školu je 0,95, što ukazuje na to da je na svakih 100 dječaka u osnovnoj školi 95 djevojčica.

Za srednje obrazovanje, indikator opada na 0,60, ukazujući na to da su djevojčice u još nepovoljnijem položaju u srednjem obrazovanju.

Upis u matičnu knjigu rođenih

- U Crnoj Gori, skoro sva rođena djece mlađa od pet godina upisana su u matičnu knjigu rođenih (99 procenata), dok 2 procenta djece nema izvod iz matične knjige rođenih. Djeca koja žive u sjevernom regionu (6 procenata), čije su majke s osnovnim nivoom obrazovanja (10 procenata) i djeca iz najsiromašnijeg kvintila (6 procenata) češće su bez izvoda iz knjige rođenih.
- U matičnu knjigu rođenih upisano je 95 procenata djece mlađe od pet godina iz romskih naselja.
- Izvod iz knjige rođenih nema 1 procenat djece iz romskih naselja.

Dječji rad

- U Crnoj Gori nijedno dijete nije uključeno u kućne poslove onoliko sati da bi se to tretiralo kao dječji rad (duže od 28 sati za djecu starosti 5–11 godina i 12–14 godina, a duže od 43 sata za djecu starosti 15–17 godina).
- U Crnoj Gori, 13 procenata djece starosti 5–17 godina uključeno je u rad tokom nedjelje koja je prethodila istraživanju, a 6 procenata radi u opasnim uslovima. Dječaci su češće uključeni u dječji rad nego djevojčice (15 i 10 procenata). Pored toga, viši procenat djece iz najsiromašnijeg kvintila uključeno je u dječji rad (20 procenata), u odnosu na djecu iz najbogatijeg kvintila (10 procenata).
- U romskim naseljima, 1 procenat djece starosti 5–11 godina i 4 procenta djece starosti 12–14 godina uključeno je u kućne poslove 28 sati ili duže, što je rad koji se tretira kao dječji rad.
- Djeca starosti 5–17 godina iz romskih naselja manje su uključena u dječji rad nego druga djeca (7 procenata), a 5 procenata njih radi u opasnim uslovima. Djeca ovog uzrasta u ostalim (seoskim) naseljima (20 procenata) i u južnom regionu (32 procenta) češće su uključena u dječji rad.

Disciplinovanje djece

- U Crnoj Gori, 69 procenata djece starosti 1–14 godina bilo je izloženo najmanje jednom obliku mentalne agresije ili fizičkog kažnjavanja od strane njihovih roditelja ili od strane drugog odraslog člana domaćinstva tokom mjesec dana prije istraživanja, dok je 2 procenta djece bilo izloženo teškom fizičkom kažnjavanju. Samo 16 procenata djece bilo je izloženo jedino nenasilnim metodama disciplinovanja.
- Dječaci su više izloženi blažem obliku fizičkog disciplinovanja (36 procenata) u odnosu na djevojčice (26 procenata). Viši procenat djece iz najsiromašnijeg kvintila izložen je bilo kojem obliku fizičkog kažnjavanja (44 procenta), u odnosu na djecu iz najbogatijeg kvintila (20 procenata).
- Šest procenata ispitanika iz upitnika o domaćinstvu smatra da djeca treba da se fizički kažnjavaju da bi se podigla, vaspitala ili obrazovala na pravi način, što ukazuje na interesantan kontrast sa stvarnom prevalencom fizičkog disciplinovanja (31 procenat djece bila su izložena nekom obliku fizičkog kažnjavanja).
- U romskim naseljima, sličan procenat djece starosti 1–14 godina bio je izložen najmanje jednom obliku mentalne agresije ili fizičkog kažnjavanja od strane njihovih roditelja ili drugog odraslog člana domaćinstva (64 procenta), a 5 procenata izloženo je teškom fizičkom kažnjavanju. Samo 11 procenata izloženo je jedino nenasilnim metodama disciplinovanja. Slično tome, dječaci (38 procenata) malo više su izloženi blažem obliku fizičkog kažnjavanja u odnosu na djevojčice (31 procenat).
- S druge strane, 40 procenata ispitanika iz romskih naselja vjeruju da djeca treba fizički da se kažnjavaju, što je u skladu sa stvarnom prevalencom fizičkog disciplinovanja (35 procenata djece izloženo je nekom obliku fizičkog kažnjavanja). Viši procenat ženskih ispitanika smatra da dijete treba fizički kažnjavati (58 procenata), u odnosu na muške ispitanike (32 procenta).

Rano stupanje u brak

- U Crnoj Gori, 2 procenta mladih žena i manje od jednog procenta mladih muškaraca starosti 15–19 godina trenutno je u braku ili zajednici. Prije svoje 18. godine u brak je stupilo 6 procenata žena i 1 procenat muškaraca starosti 20–49 godina.

- Učešće žena i muškaraca starosti 15–49 godina koji su stupili u brak prije svoje 15. godine veoma je nizak (1 procenat i manje od jednog procenta).
- U romskim naseljima rano stupanje u brak je uobičajenije – 28 procenata mladih žena i 17 procenata mladih muškaraca starosti 15–19 godina trenutno su u braku ili zajednici. Više od jedne polovine žena (56 procenata) i više od jedne trećine muškaraca starosti 20–49 godina (35 procenata) stupilo je u brak prije svoje 18. godine.
- Takođe, viši je procenat žena i muškaraca starosti 15–49 godina koji su stupili u brak prije svoje 15. godine (18 i 7 procenata).

Nasilje u porodici

- Ukupno, 3 procenta žena i 5 procenata muškaraca u Crnoj Gori vjeruju da muž ima pravo da udari ili istuče svoju ženu zbog najmanje jednog od niza razloga. Prihvatanje nasilja u porodici je više prisutno među ženama i muškarcima koji žive u siromašnijim i manje obrazovanim domaćinstvima.
- Nasilje u porodici je mnogo više prihvaćeno u romskim naseljima, gdje 41 procenat žena i 53 procenata muškaraca smatraju da se ono može opravdati. Manje obrazovane žene i muškarci, i oni koji žive u gradskim naseljima, imaju viši nivo prihvatanja nasilja u porodici.

S kim djeca žive?

- U Crnoj Gori, 92 procenta djece starosti 0–17 godina živi s oba roditelja, 6 procenata živi samo s majkom, dok 2 procenta živi samo s ocem. Manje od jednog procenta djece ove starosti ne živi ni s jednim biološkim roditeljem, iako su oboje živi. Dva procenta djece starosti 0–17 godina izgubilo je jednog ili oba roditelja, a 1 procenat djece ovog uzrasta ima najmanje jednog roditelja koji živi u inostranstvu.
- Slično tome, 86 procenata djece iz romskih naselja živi s oba roditelja, 7 procenata djece živi samo s majkom, dok 3 procenta živi samo s ocem. Ni s jednim od bioloških roditelja, iako su oboje živi, ne živi 3 procenta djece ovog uzrasta.
- U romskim naseljima, 3 procenta djece starosti 0–17 godina izgubilo je jednog ili oba roditelja, a 1 procenat djece ovog uzrasta ima najmanje jednog roditelja koji živi u inostranstvu.

Poznavanje načina prenošenja HIV-a

- U Crnoj Gori, 97 procenata mladih žena i mladih muškaraca starosti 15–24 godine čuli su za AIDS.
- Viši procenat mladih žena starosti 15–24 godine odbacuje dvije najčešće zablude i znaju da osoba zdravog izgleda može biti HIV pozitivna (52 procenta), u odnosu na mlade muškarce (41 procenat).
- Sveobuhvatno znanje o prenošenju HIV-a posjeduje 47 procenata žena i 39 procenata muškaraca starosti 15–49 godina, što je u pozitivnoj korelaciji s njihovim nivoom obrazovanja.
- Ukupno, 89 procenata žena i 68 procenata muškaraca starosti 15–49 godina znaju da se HIV može prenijeti s majke na dijete najmanje jednim od tri načina. Procenti žena i muškaraca koji znaju sva tri načina prenošenja s majke na dijete iznosi 58 procenata za žene i 33 procenta za muškarce.
- U romskim naseljima, međutim, samo 47 procenata mladih žena i 73 procenta mladih muškaraca čulo je za AIDS.
- Samo 7 procenata mladih žena i 10 procenata mladih muškaraca starosti 15–24 godine odbacuju dvije najčešće zablude i znaju da osoba zdravog izgleda može biti HIV pozitivna.
- Samo 5 procenata žena i 8 procenata muškaraca starosti 15–49 godina posjeduje sveobuhvatno znanje o prenošenju HIV-a. Ponovo, znanje o prenošenju HIV-a u pozitivnoj je korelaciji s njihovim nivoom obrazovanja.
- Poznavanje prenošenja HIV-a s majke na dijete takođe je niže – 37 procenata žena i 46 procenata muškaraca iz romskih naselja znaju da se HIV može prenijeti s majke na dijete najmanje jednim od tri načina. Jedna četvrtina žena (25 procenata) i muškaraca (26 procenata) poznaju sva tri načina prenošenja HIV-a s majke na dijete.

Seksualno ponašanje

- Oko jednog procenta mladih žena i 22 procenta mladih muškaraca starosti 15–24 godine, koji su imali seksualne odnose, imali su seksualni odnos s više od jednog partnera/jedne partnerke u proteklih 12 mjeseci. Prosječan broj seksualnih partnera u toku života za žene i muškarce ove starosne dobi razlikuje se i iznosi 2 za žene i 5 za muškarce.

- Manje od jednog procenta mladih žena i 3 procenta mladih muškaraca starosti 15–24 godine imalo je seksualni odnos prije svoje 15. godine.
- U pogledu razlike u godinama između seksualnih partnera, 9 procenata mladih žena starosti 15–24 godine, koje su imale seksualni odnos u proteklih 12 mjeseci, imalo je seksualni odnos s muškarcem koji je od njih stariji 10 godina ili više.
- Slično tome, u romskim naseljima manje od jednog procenta mladih žena i 17 procenata mladih muškaraca starosti 15–24 godine imali su seksualni odnos s više od jednog partnera/jedne partnerke u proteklih 12 mjeseci, dok je prosječan broj seksualnih partnera tokom života za žene i muškarce ove starosne dobi 1 za žene i 6 za muškarce.
- Viši procenat mladih žena (20 procenata) i muškaraca (11 procenata) starosti 15–24 godine iz romskih naselja imalo je seksualni odnos prije svoje 15. godine.
- U posljednjih 12 mjeseci, od seksualno aktivnih žena u tom periodu, 6 procenata mladih žena starosti 15–24 godine imalo je seksualni odnos s muškarcem koji je stariji 10 godina ili više.

Upotreba duvana

- U Crnoj Gori, upotreba duvanskih proizvoda češća je među muškarcima nego među ženama. Tako su 52 procenta žena i 58 procenata muškaraca starosti 15–49 godina izjavili da su ikada upotrebljavali duvanski proizvod.
- Skoro jedna trećina žena i muškaraca pušila je cigarete ili upotrebljavala duvanske proizvode koji proizvode dim ili duvanske proizvode koji ne proizvode dim jedan ili više dana tokom posljednjeg mjeseca prije istraživanja (31 procenat i za žene i za muškarce).
- Prvi put prije 15. godine 3 procenta žena popušilo je cigaretu, u odnosu na 8 procenata muškaraca.
- Među muškarcima koji trenutno puše cigarete, 75 procenata pušilo je 20 cigareta ili više u proteklih 24 časa, dok navedeni broj cigareta puši manji procenat žena (47 procenata).
- Slično tome, u romskim naseljima, 33 procenta žena i 55 procenata muškaraca izjavilo je da su ikada upotrebljavali duvanski proizvod.
- Jedna četvrtina žena (25 procenata) i skoro jedna polovina muškaraca (43 procenta) upotrebljavali su

bilo koji duvanski proizvod u bilo koje vrijeme tokom posljednjeg mjeseca prije istraživanja.

- Prvi put prije svoje 15. godine 10 procenata žena i 15 procenata muškaraca popušili su cigaretu.
- U romskim naseljima viši procenat muškaraca i žena – koji trenutno puše cigarete – pušilo je 20 ili više cigareta u proteklih 24 časa – skoro dvije trećine muškaraca (63 procenta) i jedna polovina žena (46 procenata).

Konzumiranje alkohola

- Skoro jedna četvrtina žena (23 procenta) i više od jedne polovine muškaraca (52 procenta) starosti 15–49 godina konzumiralo je najmanje jedno alkoholno piće u bilo koje vrijeme tokom proteklog mjeseca.
- Pored toga, 2 procenta žena i 10 procenata muškaraca starosti 15–49 godina konzumirali su najmanje jedno alkoholno piće prije svoje 15. godine.
- S druge strane, 40 procenata žena i 18 procenata muškaraca nikada nije konzumiralo alkohol.
- U romskim naseljima, žene i muškarci starosti 15–49 godina manje konzumiraju alkohol – 4 procenta žena i 27 procenata muškaraca konzumiralo je najmanje jedno alkoholno piće u bilo koje vrijeme tokom proteklog mjeseca.
- Međutim, viši procenti žena i muškaraca ove starosti konzumirali su najmanje jedno alkoholno piće prije svoje 15. godine (8 i 21 procenat).
- Više od dvije trećine žena (69 procenata) i jedna trećina muškaraca (35 procenata) nikada nijesu konzumirali alkohol.

Subjektivno blagostanje

- U Crnoj Gori, skoro sve mlade žene i muškarci starosti 15–24 godine sveukupno su zadovoljni sa svojim životom (98 procenata za žene i 99 procenata za muškarce). Visoki procenat mladih žena koje žive u najbogatijim domaćinstvima sveukupno su zadovoljne svojim životom (99 procenata), dok je taj procenat niži kod mladih žena koje žive u najsiromašnijim domaćinstvima (92 procenta). Među mladim muškarcima, razlike u zadovoljstvu životom prema imovinskom stanju još manje su izražene.
- I mlade žene i muškarci najmanje su zadovoljni

sa svojim trenutnim prihodom (76 procenata žena i 74 procenata muškaraca veoma su zadovoljni ili zadovoljni sa svojim prihodom), dok 39 procenata mladih žena i 41 procenat mladih muškaraca imaju prihod.

- Visoki procenat mladih žena i muškaraca veoma je srećno ili srećno (98 procenata žena i 97 procenata muškaraca).
- Sličan je odnos mladih žena i muškaraca starosti 15–24 godine koji smatraju da im se život poboljšao tokom protekle godine i koji očekuju da će im se životi poboljšati nakon jedne godine: 38 procenata žena i 33 procenata muškaraca.
- U romskim naseljima, niži procenat mladih žena i muškaraca starosti 15–24 godine sveukupno su zadovoljni sa svojim životom (85 procenata žena

i 87 procenata muškaraca). Zadovoljstvo životom među mladim ženama i muškarcima u pozitivnoj je korelaciji s imovinskim stanjem.

- Samo 3 procenata mladih žena ima posao, a 7 procenata ima prihod, dok među mladim muškarcima 37 procenata ima posao, a 47 procenata ima prihod. Veoma je zadovoljno ili zadovoljno sa svojim prihodom 62 procenata mladih muškaraca.
- Veoma je srećno ili srećno 94 procenata žena i 91 procenat muškaraca starosti 15–24 godine.
- U romskim naseljima, nešto viši procenat mladih muškaraca (39 procenata), u odnosu na mlade žene (32 procenata), smatra da im se život poboljšao tokom protekle godine dana i očekuje da će im se život poboljšati nakon jedne godine.

Uvod

Karakteristike istraživanja

Ovaj izvještaj zasniva se na MICS istraživanju u Crnoj Gori 2013. godine, koje je sproveo MONSTAT uz tehničku podršku UNICEF-a 2013. godine.

Istraživanje pruža dragocjene informacije o stanju djece, žena i muškaraca u Crnoj Gori, a velikim dijelom se temelji na potrebama za praćenjem napretka u postizanju ciljeva koji proizilaze iz aktuelnih međunarodnih sporazuma: Milenijumske deklaracije, koja je usvojena u septembru 2000. godine od strane svih 191 država članica Ujedinjenih nacija, te Plana

akcije pod nazivom „Svijet po mjeri djeteta“, koji je usvojen na Posebnoj sjednici Ujedinjenih nacija o djeci u maju 2002. godine od strane 189 zemalja članica. Obaveze preuzete ovim dokumentima nadovezuju se na obećanja međunarodne zajednice datih na Svjetskom samitu za djecu održanom 1990. godine.

Potpisavši ove međunarodne sporazume, države su se obavezale da će poboljšati uslove života djece i da će pratiti napredak u postizanju tog cilja. UNICEF-u je u ostvarenju ovog zadatka dodijeljena uloga pružanja podrške (vidjeti Tabelu u nastavku).

Obaveza preduzimanja akcije: domaće i međunarodne obaveze izvještavanja

Države koje su potpisale Milenijumsku deklaraciju, deklaraciju „Svijet po mjeri djeteta“, kao i Akcioni plan, obavezuju se da će pratiti napredak u postizanju ciljeva koji su u njima sadržani:

„Redovno ćemo na nacionalnom, a gdje je potrebno i na regionalnom nivou, pratiti i ocjenjivati napredak u ostvarivanju ciljeva zacrtanih ovim Planom akcije na nacionalnom, regionalnom i globalnom nivou. Shodno tome, ojačaćemo svoje nacionalne statističke kapacitete za prikupljanje, analiziranje i raščlanjivanje podataka po polu, starosnoj dobi i ostalim relevantnim faktorima koji mogu odražavati različitosti, te ćemo podržati veliki broj raznovrsnih istraživanja fokusiranih na djecu. Povećaćemo saradnju kako bismo podržali napore u pravcu izgradnje statističkih kapaciteta i izgradili kapacitete zajednice za praćenje, procjenu i planiranje.“ („Svijet po mjeri djeteta“, paragraf 60)

„...Vršićemo periodične provjere napretka na nacionalnim i subnacionalnim nivoima u cilju efikasnijeg prevazilaženja prepreka i bržeg djelovanja...“ („Svijet po mjeri djeteta“, paragraf 61)

Plan akcije (paragraf 61) takođe poziva na posebnu uključenost UNICEF-a u pripremu periodičnih izvještaja o napretku:

„... Od Dječijeg fonda Ujedinjenih nacija, kao vodeće svjetske agencije za djecu, traži se da, u bliskoj saradnji s vladama, relevantnim fondovima, programima i specijalizovanim agencijama sistema Ujedinjenih nacija i svim ostalim relevantnim akterima, prema potrebi, nastavi pripremu i distribuciju informacija o napretku ostvarenom u implementaciji Deklaracije i Akcionog plana.“

Slično tome, i Milenijumska deklaracija (paragraf 31) poziva na periodično izvještavanje o napretku:

„... Zahtijevamo od Generalne skupštine da vrši redovni pregled napretka u implementaciji odredbi ove Deklaracije, a od Generalnog sekretara tražimo da objavljuje periodične izvještaje koje bi razmatrala Generalna skupština i koji bi služili kao osnova za buduće aktivnosti.“

U Crnoj Gori, posvećenost ovim međunarodnim prioritetima dokazana je kroz razvoj i sprovođenje nacionalnih strategija i planova; kroz proces integracije u EU; i ispunjavanje međunarodnih obaveza. Naime, Vlada Crne Gore usvojila je brojne dokumente i strategije usmjerene na zaštitu prava za svu djecu, žene i muškarce u zemlji, kao što su: Nacionalni plan akcije za djecu (2013–2017), Strategija razvoja zdravstvene zaštite u Crnoj Gori (2003), Strategija za očuvanje i poboljšanje reproduktivnog i seksualnog zdravlja u Crnoj Gori (2013–2020), Strategija inkluzivnog obrazovanja (2008), Strategija za smanjenje siromaštva i socijalne isključenosti (2007–2011), Strategija socijalne i dječje zaštite u Crnoj Gori (2013–2017), Strategija za integraciju osoba s invaliditetom u Crnoj Gori (2008–2016) i Strategija za poboljšanje položaja Roma i Egipćana u Crnoj Gori (2012–2016).

Crna Gora potpisala je i ratifikovala brojne međunarodne konvencije i protokole i uvela međunarodne zakone koji se posebno odnose na zaštitu djece i žena i ljudskih prava. Kao potpisnica Konvencije o pravima djeteta i Konvencije o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Crna Gora se obavezala da će osigurati uslove za poštovanje prava svih žena i djece.

Crna Gora učestvovala je u trećoj rundi globalnog MICS istraživanja (MICS3), 2005, u to vrijeme kao dio Državne zajednice Srbije i Crne Gore. U petoj rundi MICS istraživanja (MICS5), zakazanoj za 2012–2014. g., Crna Gora je učestvovala prvi put kao suverena država. Istraživanje obezbjeđuje bogatu osnovu uporedivih podataka za sveobuhvatno izvještavanje o napretku prema nacionalnim Milenijumskim razvojnim ciljevima i integraciji u EU. MICS istraživanje u Crnoj Gori 2013. zabilježilo je brze promjene u ključnim indikatorima između ove i prethodne runde istraživanja, posebno uzimajući u obzir situaciju koja se tiče djece koja su najranjivija – djeca u najsiromašnijim domaćinstvima, romska djeca ili ona koja žive u ostalim

(seoskim) naseljima – i na taj način doprinijela je proširenju baze podataka kao dokaza na osnovu kojih se donose politike i programi.

Ovaj izvještaj predstavlja rezultate indikatora i tema koje su obuhvaćene istraživanjem i za Crnu Goru i za romski uzorak. Podaci iz romskog uzorka predstavljaju populaciju koja živi u romskim naseljima u Crnoj Gori, što je jasno navedeno u podnaslovima, tekstu, tabelama i grafikonima, kroz cijeli izvještaj, kao podaci za „romska naselja”.

Ciljevi istraživanja

Osnovni ciljevi MICS istraživanja u Crnoj Gori 2013. i MICS istraživanja u romskim naseljima u Crnoj Gori 2013. su:

- obezbijediti najsvježije podatke za procjenu stanja djece i žena u Crnoj Gori
- obezbijediti podatke neophodne za praćenje napretka u ostvarivanju ciljeva zacrtanih u Milenijumskoj deklaraciji, te drugih ciljeva oko kojih je postignuta međunarodna saglasnost, koji bi služili kao osnova za buduće djelovanje
- doprinijeti unapređenju sistema praćenja u Crnoj Gori i stručnog znanja u pripremi, implementaciji i analizi takvih sistema
- obezbijediti podatke o stanju djece i žena, uključujući identifikaciju ranjivih grupa i razlika u uslovima života, da bi se obezbijedili podaci za razvoj politika i intervencija.

UZORAK I METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA

Obuhvat uzorka u MICS istraživanju u Crnoj Gori

MICS istraživanje sprovedeno je u Crnoj Gori na dva uzorka – nacionalnom reprezentativnom uzorku cjelokupnog stanovništva Crne Gore (odnosi se na uzorak Crne Gore) i romskim naseljima – reprezentativan uzorak za populaciju koja živi u romskim naseljima u Crnoj Gori. Detaljniji opis uzorka dizajna oba uzorka može se naći u Dodatku A.

Većina koraka u procesu izrade uzorka bila je zajednička za oba istraživanja. Ove razlike su posebno pomenute i objašnjene u djelovima gdje se razlikuje proces izrade uzorka za istraživanje u romskim naseljima.

MICS istraživanje u Crnoj Gori 2013. ima stratifikovan, dvoetafni klaster dizajn uzorka. Uzorak za MICS istraživanje u Crnoj Gori 2013. osmišljen je kako bi se dale procjene za veliki broj indikatora o položaju djece, žena i muškaraca na nacionalnom nivou, za gradska i ostala (seoska) naselja i za tri regiona u Crnoj Gori: južni, središnji i sjeverni.

Gradska i ostala (seoska) naselja unutar svake regije identifikovana su kao glavni stratum uzorka, a uzorak je odabran u dvije faze. U okviru svakog stratuma izabran je određen broj popisnih krugova, na sistematičan način, s vjerovatnoćom koja je proporcionalna veličini.

Prije početka realizacije terenskog rada izvršeno je kompletno popisivanje domaćinstava koja su bila izabrana u uzorak u odgovarajućim popisnim krugovima. Ova aktivnost realizovana je u periodu od 22. januara do 10. februara 2013. godine. Svrha popisivanja domaćinstava jeste da se prikupe podaci o broju domaćinstava u popisnom krugu, detaljnim adresama domaćinstava, imenima nosioca domaćinstva, kao i identifikacija onih domaćinstava u

kojima žive djeca mlađa od pet godina i u kojima nema djece mlađe od pet godina. Ukupno, popisano je 18 000 domaćinstava u 270 popisnih krugova, i za nacionalni i za romski uzorak istraživanja.

Nakon popisa domaćinstava koji je sproveden u okviru odabranih popisnih krugova, popisana domaćinstva podijeljena su na domaćinstva s djecom mlađom od pet godina i bez djece mlađe od pet godina, a poseban sistematičan uzorak za domaćinstva pripremljen je za svaku grupu pojedinačno.

Ukupno 4600 ciljnih domaćinstava odabrana su za intervju u 230 klastera, a svaki se sastoji od 20 domaćinstava, u nacionalnom uzorku. Intervjui s muškarcima sprovedeni su u polovini odabranih domaćinstava. Uzorak nije samoponderisan i za izvještavanje rezultata koriste se ponderi.

Obuhvat uzorka u MICS istraživanju u romskim naseljima:

Uzorak u MICS istraživanju u romskim naseljima u Crnoj Gori 2013. osmišljen je da bi se dale procjene za veliki broj indikatora o stanju djece, žena i muškaraca u romskim naseljima u Crnoj Gori, na nivou Crne Gore. Odlučeno je da će biti isplativo i analitički procjenjivo ograničiti uzorak u MICS istraživanju u romskim naseljima u Crnoj Gori 2013. na popisne krugove s 10 ili više romskih domaćinstava. Nakon popisa domaćinstava koja su bila izabrana u uzorak u MICS istraživanju u romskim naseljima u Crnoj Gori 2013. unutar odgovarajućih popisnih krugova. Svrha popisa domaćinstava jeste da se dobiju podaci o broju domaćinstava u popisnom krugu, detaljnim adresama domaćinstava, imenima nosilaca domaćinstva, kao i identifikacija onih domaćinstava u kojima žive djeca

mlađa od pet godina i u kojima nema djece mlađe od pet godina; i identifikacija domaćinstava s najmanje jednim članom koji je Rom ili Egipćanin. Ukoliko je najmanje jedan član domaćinstva Rom ili Egipćanin, to domaćinstvo je klasifikovano kao romsko domaćinstvo. Nakon što je izvršen popis domaćinstava u odabranim 33 popisna kruga, popisana romska domaćinstva podijeljena su na domaćinstva s djecom mlađom od pet godina i bez djece mlađe od pet godina, a poseban sistematičan uzorak za domaćinstva pripremljen je za svaku grupu pojedinačno. Uzorak za MICS istraživanje u romskim naseljima u Crnoj Gori 2013. nije samoponderisan. Za izvještavanje rezultata koriste se ponderi.

Upitnici

U oba istraživanja korišćena su četiri standardna MICS upitnika: 1) upitnik za domaćinstvo, koji je korišćen za prikupljanje podataka o svim de jure članovima domaćinstva (uobičajnim rezidentima), o domaćinstvu i o stambenoj jedinici; 2) upitnik za žene, koji se popunjava u svakom domaćinstvu sa svim ženama starosti 15–49 godina; 3) upitnik za muškarce, koji se popunjava u svakom domaćinstvu sa svim muškarcima starosti 15–49 godina u polovini odabranog uzorka; 4) upitnik za djecu mlađu od pet godina života, koji se popunjava s majkama ili starateljima sve djece mlađe od pet godina koja žive u domaćinstvu.

Upitnici uključuju sljedeće module:

Upitnik za domaćinstvo:

- spisak članova domaćinstva
- obrazovanje
- dječji rad
- disciplinovanje djeteta
- karakteristike domaćinstva
- voda i sanitacija
- pranje ruku⁴

Upitnik za žene popunjavao se sa svim ženama starosti 15–49 godina, koje žive u domaćinstvu, a uključio je sljedeće module:

- podaci za ženu
- fertilitet⁵
- je li posljednji porođaj bio željen
- zdravlje majke i novorođenčeta
- postporođajni ljekarski pregledi
- simptomi bolesti
- kontracepcija
- nezadovoljene potrebe
- stavovi prema nasilju u porodici
- brak/zajednica
- seksualno ponašanje
- HIV/SIDA⁶
- upotreba duvana i alkohola
- zadovoljstvo sopstvenim životom

Upitnik za muškarce popunjavao se sa svim muškarcima starosti 15–49 godina, koji žive u domaćinstvu, u odabranim domaćinstvima za anketiranje muškaraca, a uključio je sljedeće module:

- podaci o muškarcu
- stavovi prema nasilju u porodici
- brak/zajednica
- seksualno ponašanje
- HIV/SIDA
- upotreba duvana i alkohola
- zadovoljstvo sopstvenim životom

Upitnik za djecu mlađu od pet godina popunjavao se s majkama ili starateljima djece tog uzrasta⁷ koja žive u domaćinstvu. Razgovor je obično vođen s majkama djece mlađe od pet godina; u slučajevima kada majka nije navedena na spisku članova domaćinstva, identifikovan je i anketiran primarni staratelj djeteta. Upitnik je uključivao sljedeće module:

- starost djeteta
- upis u matičnu knjigu/registar rođenja
- razvoj u ranom djetinjstvu
- dojenje i ishrana

- imunizacija
- njega bolesnog djeteta
- antropometrijski podaci

Upitnici se temelje na MICS5 modelu upitnika⁸. Standardne engleske verzije MICS5 upitnika prevedene su na crnogorski jezik i pretestirane u Podgorici, Nikšiću i Cetinju tokom januara 2013. Na osnovu rezultata inicijalnog testiranja, izvršene su izmjene riječi i prevoda upitnika. Kopije upitnika MICS istraživanja u Crnoj Gori 2013. date su u Dodatku F.

Osim popunjavanja upitnika, timovi na terenu pregledali su mjesto za pranje ruku⁹ i mjerena je tjelesna težina i visina djece mlađe od pet godina. Pojednostosti i rezultati tih mjerenja navedeni su u pojedinim djelovima izvještaja.

Instruktaža i terenski rad

Za oba istraživanja, obuka za terenski rad trajala je 12 dana u februaru 2013. Obuku za terenski rad prošlo je 55 učesnika. Obuka je uključivala predavanja o tehnikama intervjuisanja i sadržaju upitnika i probne intervju između anketara da bi stekli praksu postavljanja pitanja. Pred kraj perioda obuke, anketari su proveli dva dana praktično radeći na terenu u Baru, u gradskim i ostalim (seoskim) naseljima. Anketari su takođe vježbali mjerenje tjelesne težine i visine djece u vrtiću u Baru.

Podatke su prikupili devet timova – osam timova za istraživanje među opštom populacijom i jedan tim za istraživanje među romskom populacijom; svaki tim sastojao se od dva anketara, jednog editora, jednog mjerača i supervizora. U jednom od timova dva anketara i mjerač/vozač bili su Romi, koji su bili odgovorni za intervju samo za romska domaćinstva u Podgorici. U svim drugim opštinama, romska domaćinstva intervjuisali su anketari koji su takođe odgovorni za domaćinstva iz opšte populacije. Obuka, terenski rad i obrada podataka sprovedena je istovremeno i za MICS uzorak za Crnu Goru i romska naselja. Terenski rad za oba istraživanja počeo je 4. marta 2013. g. a završen je 10. maja 2013. g.

Obrada podataka

Podaci su unijeti pomoću CSPro softvera. Podaci su uneseni na 10 mikrokompjuteru, a unosili su ih 15 operatera, koje je nadgledao jedan supervizor. Da bi se osigurala kontrola kvaliteta, svi upitnici su uneseni dva puta i sprovedene su interne provjere konzistentnosti. Procedure i standardni programi razvijeni u sklopu globalnog MICS5 programa i prilagođeni za Crnu Goru korišćeni su tokom cijelog trajanja projekta. Obrada podataka počela je istovremeno s prikupljanjem podataka marta 2013. godine, a dovršena je u maju 2013. godine za oba istraživanja. Podaci su analizirani pomoću Statističkog paketa za društvene nauke (SPSS), softverski program, verzija 18, a model sintakse i tabelarni prikaz plana, koji je razvio UNICEF, koristili su se za tu svrhu.

Kako čitati tabele

Sljedeći podaci, prikupljeni u istraživanju, nijesu prikazani u tabelama u ovom izvještaju:

- Podaci izračunati na osnovu malog broja slučajeva (manje od 25 neponderisanih slučajeva) za pojedinačne kategorije podataka.
- Podaci za kategoriju „bez obrazovanja“, za MICS istraživanje u Crnoj Gori 2013 (osim u HH tabelama), koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva i zato su suviše mali da bi se prikazali odvojeno.
- Podaci za kategoriju obrazovanja „visoko“ u okviru MICS istraživanja u romskim naseljima u Crnoj Gori 2013, koji se zasniva na manje od 25 neponderisanih slučajeva i zato su suviše mali da bi se prikazali odvojeno. Kao takva, kategorija „visoko“ kombinovana je s kategorijom „srednje“ i predstavlja se (osim u HH tabelama) kao „srednje i više“.
- Osim za Crnogorce, Srbe i Albance, podaci o etničkoj pripadnosti nosioca domaćinstva u većini slučajeva zasnivaju se na manje od 25 neponderisanih slučajeva. Iz tog razloga grupa podataka o etničkoj pripadnosti nije prikazana u izvještaju.

⁴ Modul pranja ruku korišćen je samo u istraživanju za romska naselja.

⁵ Modul fertilitet uključuje specifična pitanja, za zemlju, koja se odnose na abortuse.

⁶ HIV/SIDA modul u upitniku za žene i upitniku za muškarce uključuje specifična nacionalna pitanja u setu pitanja o zabludama, posebno o tome da li ljudi mogu dobiti HIV virus grljenjem i rukujući se s osobom koja je zaražena SID-om.

⁷ Termini „djeca mlađa od pet godina“, „dijete starosti 0–4 godine“, i „djeca starosti 0–59 mjeseci“ naizmjenično se koriste u ovom izvještaju.

⁸ Model MICS5 upitnika može se naći na http://www.childinfo.org/mics5_questionnaire.html

⁹ Modul pranja ruku korišćen je samo u istraživanju za romska naselja.

Napomena:

- Kada je obrazovanje korišćeno kao pojedinačna karakteristika u tabelama, osnovno i srednje obrazovanje klasifikovani su prema nacionalnom obrazovnom sistemu (9 razreda osnovne škole i 4 razreda srednje škole).
- (M) – slovo M nakon oznake tabele/grafikona označava da se podaci odnose na mušku populaciju.
- (R) – slovo R nakon tabele/grafikona označava da se podaci odnose na uzorak u romskim naseljima.
- (broj) – vrijednosti u zagradama predstavljaju procenante ili proporcije izračunate na osnovu 25–49 neponderisanih slučajeva i treba ih s oprezom koristiti.
- * – zvjezdica u tabelama predstavlja procenat ili proporciju koja nije prikazana zato što je izračunata na osnovu manje od 25 neponderisanih slučajeva.
- U okviru starosnih grupa predstavljenih u izvještaju, obuhvaćene su i osobe koje su navršile godinu predstavljenu gornjom granicom. Tako, na primjer, ispitanici/ispitanice starosti 15–49 godina uključuju i one s navršenih 49 godina. Slično tome, djeca starosti 20–23 mjeseca uključuju i onu s navršena 23 mjeseca.

OBUHVAT UZORKA CRNE GORE I KARAKTERISTIKE DOMAĆINSTAVA I ISPITANIKA

Obuhvat uzorka

Od 4 596 domaćinstava u uzorku, 4 425 bilo je dostupno u trenutku posjete. Od ovog broja uspješno je anketirano 4 052 domaćinstva, što čini stopu odaziva od 92 procenta. U anketiranim domaćinstvima identifikovano je 3 606 žena starosti 15–49 godina, među kojima je uspješno anketirano 3 493, sa stopom odaziva od 97 procenta. Osim toga, u upitniku za domaćinstvo, među članovima domaćinstava evidentirano je 1 872 muškarca starosti 15–49 godina.

Popunjeno je 1 799 upitnika za podobne muškarce, što odgovara stopi odaziva od 96 procenta u anketiranim domaćinstvima. Među članovima domaćinstava upisano je 1 441 dijete mlađe od pet godina. Upitnici su popunjeni za 1 420 djece, što odgovara stopi odgovora od 99 procenta u anketiranim domaćinstvima. Ukupne stope odgovora na intervju za žene, muškarce i djecu iznosile su 89 procenta, 88 procenta i 90 procenta (Tabela HH.1).

Tabela HH.1: Rezultati anketiranja za domaćinstva, žene, muškarce i djecu mlađu od 5 godina

Broj domaćinstava, žena, muškaraca i djece mlađe od 5 godina prema rezultatu anketiranja domaćinstava, žena, muškaraca i djece mlađe od 5 pet godina i stope odgovora za domaćinstva, žene, muškarce i djecu mlađu od 5 godina, Crna Gora, 2013. g.

	Tip naselja			Region		
	Ukupno	Gradsko	Ostalo	Sjeverni	Središnji	Južni
Domaćinstva						
Izabrana u uzorak	4596	2919	1677	1400	1799	1397
Nađena domaćinstva	4425	2797	1628	1357	1732	1336
Uspješno anketirana	4052	2517	1535	1308	1563	1181
Stopa odgovora	91,6	90,0	94,3	96,4	90,2	88,4
Žene						
Koje ispunjavaju uslov	3606	2302	1304	1170	1452	984
Uspješno anketirane žene	3493	2217	1276	1144	1412	937
Stopa odgovora	96,9	96,3	97,9	97,8	97,2	95,2
Ukupna stopa odgovora	88,7	86,7	92,3	94,2	87,8	84,2
Muškarci						
Koji ispunjavaju uslov	1872	1154	718	625	720	527
Uspješno anketirani muškarci	1799	1099	700	608	700	491
Stopa odgovora	96,1	95,2	97,5	97,3	97,2	93,2
Ukupna stopa odgovora	88,0	85,7	91,9	93,8	87,7	82,4
Djeca mlađa od 5 godina						
Koja ispunjavaju uslov	1441	911	530	472	644	325
Uspješno anketirana majka/staratelj	1420	900	520	469	641	310
Stopa odgovora	98,5	98,8	98,1	99,4	99,5	95,4
Ukupna stopa odgovora	90,2	88,9	92,5	95,8	89,8	84,3

Kao što se može vidjeti u Tabeli HH.1, stopa odaziva slična je u gradskim i ostalim (seoskim) naseljima. Stopa odaziva u južnom regionu nešto je niža nego u drugim regionima, ali to se očekivalo zbog specifičnosti ovog regiona.

Karakteristike domaćinstava

Ponderisana starosna i polna raspodjela anketiranog stanovništva prikazana je u Tabeli HH.2. Raspodjela je, takođe, korišćena za pripremu piramide stanovništva

koja je prikazana u grafikonu HH.1. U 4 052 uspješno anketiranih domaćinstava u ovom istraživanju popisano je 13 799 članova domaćinstva. Od toga broja, 6 845 je muškaraca, a 6 954 su žene.

Tabela HH.2: Raspodjela članova domaćinstava prema starosti i polu

Procentualna raspodjela članova domaćinstava prema petogodišnjim starosnim grupama i starosnim grupama izdržanih članova porodice i broj djece mlađe od 18 godina i populacije odraslih (18 i više godina), prema polu, Crna Gora, 2013. g.

	Ukupno		Muškarci		Žene	
	Broj	Procenat	Broj	Procenat	Broj	Procenat
Ukupno	13799	100,0	6845	100,0	6954	100,0
Starost (u godinama)						
0-4	916	6,6	492	7,2	424	6,1
5-9	822	6,0	429	6,3	393	5,6
10-14	902	6,5	452	6,6	450	6,5
15-19	1079	7,8	557	8,1	522	7,5
20-24	1119	8,1	567	8,3	552	7,9
25-29	971	7,0	476	6,9	496	7,1
30-34	993	7,2	485	7,1	507	7,3
35-39	909	6,6	450	6,6	459	6,6
40-44	850	6,2	429	6,3	421	6,1
45-49	943	6,8	459	6,7	484	7,0
50-54	906	6,6	465	6,8	441	6,3
55-59	835	6,1	432	6,3	403	5,8
60-64	881	6,4	409	6,0	473	6,8
65-69	509	3,7	228	3,3	282	4,0
70-74	486	3,5	247	3,6	239	3,4
75-79	355	2,6	138	2,0	217	3,1
80-84	189	1,4	78	1,1	111	1,6
85+	126	0,9	50	0,7	76	1,1
Nedostaje/ne zna	8	0,1	3	0,0	5	0,1
Starosne grupe izdržanih članova porodice (u godinama)						
0-14	2640	19,1	1373	20,1	1266	18,2
15-64	9486	68,7	4728	69,1	4758	68,4
65+	1665	12,1	740	10,8	925	13,3
Nedostaje/ne zna	8	0,1	3	0,0	5	0,1
Populacija djece i odraslih						
Djeca mlađa od 18 godina	3262	23,6	1709	25,0	1552	22,3
Odrasli 18+	10529	76,3	5132	75,0	5397	77,6
Nedostaje/ne zna	8	0,1	3	0,0	5	0,1

Raspodjela anketiranog stanovništva prema petogodišnjim starosnim grupama i polu u MICS istraživanju 2013. u Crnoj Gori u skladu je s Popisom stanovništva, domaćinstava i stanova 2011. godine.

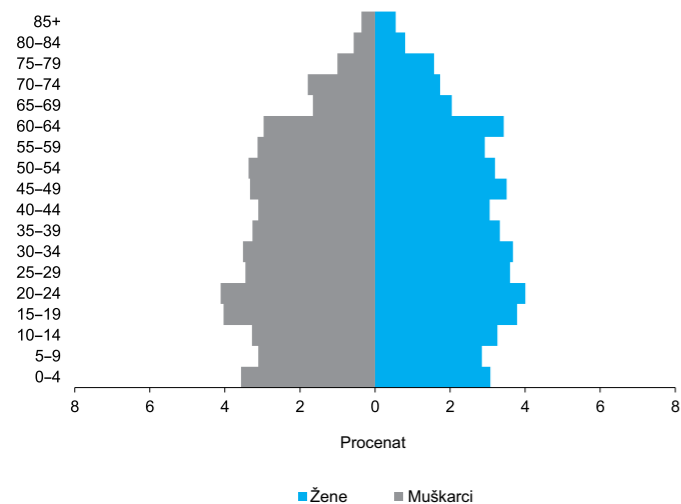
Precijenjena je grupa lica starosti 20-24 godine u MICS istraživanju 2013. u Crnoj Gori (8 procenata) i najveće odstupanje od podataka iz Popisa 2011 (7 procenata) je za ovu starosnu grupu. Razlog za ovo odstupanje je što su u okviru Popisa 2011. obuhvaćeni studenti koji

studiraju u inostranstvu, ali nisu uključeni u ukupan broj stanovnika, što je u skladu s međunarodnim preporukama za popis stanovništva. Pretpostavljamo da MICS istraživanje 2013. u Crnoj Gori uključuje tu grupu stanovništva (studenti koji studiraju u inostranstvu).

U Crnoj Gori, pozitivan rast stanovništva može se vidjeti u većem učešću djece starosti 0–14 godina u ukupnom broju stanovnika (19 procenata) u odnosu na udio stanovnika starosti od 65 i više godina (12 procenata).

Djeca do 18 godina čine 24 procenata stanovništva.

Grafikon HH.1: Raspodjela članova domaćinstava prema starosti i polu, Crna Gora, 2013. g.

Tabele HH.3 do HH.5 prikazuju osnovne informacije o domaćinstvima, ženskim i muškim ispitanicima starosti 15–49 godina i o djeci mlađoj od pet godina, kroz neponderisane i ponderisane podatke. Informacije o osnovnim karakteristikama domaćinstava, ženama, muškarcima i djeci mlađoj od pet godina, koja su obuhvaćena istraživanjem, od ključnog su značaja za tumačenje rezultata predstavljenih u nastavku izvještaja i, takođe, mogu pružiti uvid u reprezentativnost istraživanja. U ostalim tabelama u izvještaju predstavljeni su samo ponderisani podaci. Detaljnije informacije o ponderima date su u Aneksu A.

Tabela HH.3 sadrži osnovne informacije o domaćinstvima prikazane prema regionu, tipu naselja, broju članova domaćinstva, kao i polu, nivou obrazovanja i vjeroispovijesti nosioca domaćinstva. Ove osnovne karakteristike korišćene su u narednim tabelama u ovom izvještaju; podaci u Tabeli, takođe, imaju za cilj da pokažu broj opservacija po glavnim

kategorijama analize u izvještaju. Tabela, takođe, prikazuje ponderisani prosjek veličine domaćinstva za ovo istraživanje.

Polna struktura nosioca domaćinstava skoro je ista kada uporedimo podatke dobijene Popisom 2011. i MICS istraživanjem za Crnu Goru, 2013. g. Više od pola

Tabela HH.3: Sastav domaćinstava
Procentualna raspodjela domaćinstava prema odabranim karakteristikama, Crna Gora, 2013. g.

	Ponderisani procenat	Broj domaćinstava	
		Ponderisani	Neponderisani
Ukupno	100,0	4052	4052
Pol nosioca domaćinstva			
Muški	78,7	3189	3309
Ženski	21,3	863	743
Region			
Sjeverni	27,7	1122	1308
Središnji	47,3	1918	1563
Južni	25,0	1012	1181
Tip naselja			
Gradsko	64,4	2610	2517
Ostalo	35,6	1442	1535
Broj članova domaćinstva			
1	15,6	634	519
2	19,8	802	692
3	17,7	716	744
4	22,2	898	934
5	13,6	550	615
6	6,2	250	297
7	2,9	116	143
8	1,2	49	57
9	0,4	17	26
10+	0,5	19	25
Nivo obrazovanja nosioca domaćinstva			
Bez obrazovanja	1,9	79	71
Osnovno	19,2	778	795
Srednje	54,0	2187	2230
Više ili visoko	24,9	1007	956
Vjeroispovijest nosioca domaćinstva			
Pravoslavna	79,8	3234	3131
Katolička	2,7	111	126
Islamska	15,2	616	715
Druga vjeroispovijest	2,3	91	80
Prosječna veličina domaćinstva	3,4	4052	4052

10 Ovaj podatak dobijen je na osnovu pitanja „Koje je vjeroispovijesti lice na koje se vodi domaćinstvo?“ Molimo pogledajte Upitnik za domaćinstvo u Dodatku F radi detalja.

domaćinstava (54 procenta) ima nosioca domaćinstva koji ima srednje obrazovanje. Skoro dvije trećine domaćinstava (60 procenata) ima 2 do 4 člana. Tabela

takođe pokazuje da je ponderisana prosječna veličina domaćinstva za Crnu Goru 3,4 člana.

Karakteristike muških i ženskih ispitanika starosti 15–49 godina i djece mlađe od pet godina

Tabele HH.4, HH.4M i HH.5 pružaju informacije o osnovnim karakteristikama anketiranih žena i muškaraca starosti 15–49 godina, kao i djece mlađe od pet godina. U sve tri tabele prikazani brojevi ponderisanih i neponderisanih opservacija je isti, imajući u vidu da su ponderi uzorka normalizovani

(standardizovani). Osim toga što pruža korisne informacije o karakteristikama žena i djece, tabele takođe prikazuju broj opažanja u svakoj kategoriji. Ove kategorije korišćene su u tabelarnim prikazima u ovom izvještaju.

Tabela HH.4: Osnovne karakteristike žena
Procentualna raspodjela žena starosti 15–49 godina prema osnovnim karakteristikama, Crna Gora, 2013. g.

	Ponderisani procenat	Broj žena	
		Ponderisani	Neponderisani
Ukupno	100,0	3493	3493
Region			
Sjeverni	27,8	970	1144
Središnji	49,2	1720	1412
Južni	23,0	803	937
Tip naselja			
Gradsko	66,9	2335	2217
Ostalo	33,1	1158	1276
Starost (u godinama)			
15–19	15,2	531	487
20–24	16,1	563	515
25–29	14,3	501	558
30–34	14,6	509	599
35–39	13,3	463	500
40–44	12,4	434	413
45–49	14,1	492	421
Bračno stanje			
Trenutno udata/u zajednici	56,0	1955	2167
Udovica	1,2	40	37
Razvedena	3,6	125	103
Žive razdvojeno	0,7	26	33
Nije bila udata/u zajednici	38,6	1347	1153

	Ponderisani procenat	Broj žena	
		Ponderisani	Neponderisani
Majčinstvo i porođaji			
Nikada nije radala	44,1	1542	1317
Radala	55,9	1951	2176
Radala u posljednje dvije godine	9,4	328	494
Nije radala u posljednje dvije godine	46,5	1623	1682
Nivo obrazovanja žene			
Bez obrazovanja	0,5	17	17
Osnovno	10,2	355	401
Srednje	56,4	1969	2003
Više ili visoko	33,0	1153	1072
Kvintili indeksa imovinskog stanja			
Najsiromašniji	14,6	511	571
Drugi kvintil	17,6	613	669
Srednji kvintil	21,7	756	717
Četvrti kvintil	23,2	810	760
Najbogatiji	23,0	802	776
Vjeroispovijest nosioca domaćinstva			
Pravoslavna	76,3	2666	2557
Katolička	2,9	102	110
Islamska	18,9	659	765
Druga vjeroispovijest	1,9	66	61

Tabela HH.4 prikazuje osnovne karakteristike anketiranih žena starosti 15–49 godina. Tabela uključuje informacije o raspodjeli žena prema regionu, prema tipu naselja, starosti, bračnom stanju, majčinstvu i porođajima tokom posljednje dvije godine, nivou obrazovanja¹¹ i imovinskom stanju¹² i vjeroispovijesti nosioca domaćinstva.

Oko 49 procenata žena živi u središnjem regionu, 23 živi u južnom regionu dok 28 procenata živi u sjevernom regionu Crne Gore. Ova raspodjela je očekivana i prati demografske procjene utemeljene na osnovu vitalne statistike za 2012. g. Udio mladih žena je niži i iznosi 15 procenata u starosnoj grupi 15–19 godina.

Tabela HH.4.M: Osnovne karakteristike muškaraca
Procentualna raspodjela muškaraca starosti 15–49 godina prema osnovnim karakteristikama, Crna Gora, 2013. g.

	Ponderisani procenat	Broj muškaraca	
		Ponderisani	Neponderisani
Ukupno	100,0	1799	1799
Region			
Sjeverni	30,1	541	608
Središnji	47,6	857	700
Južni	22,3	401	491
Tip naselja			
Gradsko	64,4	1158	1099
Ostalo	35,6	641	700
Starost (u godinama)			
15–19	17,4	313	275
20–24	16,6	298	265
25–29	12,6	226	228
30–34	13,5	243	278
35–39	13,7	247	278
40–44	12,2	220	237
45–49	14,0	252	238
Bračno stanje			
Trenutno oženjen/u zajednici	45,8	824	939
Udovac	0,1	1	2
Razveden	1,3	23	29
Žive razdvojeno	0,5	9	10
Nije bio oženjen/u zajednici	52,4	942	819

Trenutno je u braku/u zajednici 56 procenata svih žena u ovom uzorku, a 39 procenata nikada nije bilo u braku/u zajednici. Raspodjela po statusu majčinstva je slična: 56 procenata su žene koje su rodile, u poređenju s 44 procenata onih koje nikada nijesu rodile. Više od polovine žena ima srednju stručnu spremu (56 procenata), dok je udio žena bez obrazovanja 1 procenat, a osnovno obrazovanje ima 10 procenata žena. One s višim ili visokim obrazovanjem čine trećinu (33 procenata). Što se tiče indeksa imovinskog stanja prema kvintilima, manji udio žena živi u domaćinstvima u okviru najsiromašnije petine (15 procenata), a 19 do 24 procenata žena živi u domaćinstvima u okviru ostalih kvintila.

	Ponderisani procenat	Broj muškaraca	
		Ponderisani	Neponderisani
Nivo obrazovanja muškaraca			
Bez obrazovanja	0,3	5	6
Osnovno	6,8	122	137
Srednje	66,6	1198	1210
Više ili visoko	26,3	473	446
Kvintili indeksa imovinskog stanja			
Najsiromašniji	18,0	324	346
Drugi kvintil	17,4	312	331
Srednji kvintil	19,2	345	340
Četvrti kvintil	21,2	381	361
Najbogatiji	24,3	437	421
Vjeroispovijest nosioca domaćinstva			
Pravoslavna	75,9	1365	1324
Katolička	2,0	36	45
Islamska	19,7	355	398
Druga vjeroispovijest	2,4	43	32

Isto tako, Tabela HH.4.M prikazuje osnovne karakteristike muških ispitanika starosti 15–49 godina. Tabela prikazuje podatke o raspodjeli muškaraca prema regionu, tipu naselja, starosti, bračnom statusu, nivou obrazovanja, imovinskom stanju i vjeroispovijesti.

U južnom regionu živi 22 procenata muškaraca, 30 procenata živi u sjevernom, a preostalih 48 procenata živi u središnjem regionu Crne Gore. Najmanja grupa muškaraca u uzorku su muškarci između 40 i 44 godina starosti (12 procenata). Udio mlađih muškaraca je veći — postoji 17 procenata muškaraca starosti 15–19 godina. Trenutno je u braku/u zajednici 46 procenata svih muškaraca u ovom uzorku, dok 52 procenata nikada nijesu bili u braku/u zajednici. Većina ispitanih muškaraca ima srednju stručnu spremu (67 procenata), dok je udio muškaraca bez obrazovanja manji od jednog procenta. Samo osnovnu školu ima 7 procenata muškaraca, a 26 procenata ima više ili visoko obrazovanje. Što se tiče indeksa imovinskog stanja prema kvintilima, manji udio muškaraca živi u domaćinstvima u okviru najsiromašnije petine (18

Tabela HH.5: Osnovne karakteristike djece mlađe od 5 godina
Procentualna raspodjela djece mlađe od 5 godina prema osnovnim karakteristikama, Crna Gora, 2013. g.

	Ponderisani procenat	Broj djece mlađe od 5 godina	
		Ponderisani	Neponderisani
Ukupno	100,0	1420	1420
Muški	53,8	764	744
Ženski	46,2	656	676
Region			
Sjeverni	29,2	414	469
Središnji	51,6	733	641
Južni	19,2	272	310
Tip naselja			
Gradsko	64,5	916	900
Ostalo	35,5	504	520
Starost (u mjesecima)			
0–5 mjeseci	8,5	121	108
6–11 mjeseci	8,3	118	122
12–23 mjeseci	18,0	255	266
24–35 mjeseci	18,8	267	275
36–47 mjeseci	23,8	338	333
48–59 mjeseci	22,6	321	316
Lice koje daje odgovor na upitnik za dijete mlađe od 5 godina			
Majka	99,6	1414	1409
Drugi primarni staratelj	0,4	5	10

a U ovoj tabeli i u cijelom izvještaju nivo obrazovanja majke odnosi se na nivo obrazovanja majke, kao i staratelja djece mlađe od 5 godina, koji su odgovarali na upitnik za djecu mlađu od 5 godina ukoliko je majka preminula ili živi negdje drugdje.

procenata), dok je otprilike sličan procenat muškaraca koji pripadaju ostalim kvintilima (17–24 procenata).

Neke osnovne karakteristike djece ispod pet godina prikazane su u Tabeli HH.5. Ona uključuje raspodjelu djece po nekoliko karakteristika: polu, regionu i tipu naselja, starosti, nivou obrazovanja majke ili drugog staratelja, imovinskom stanju i vjeroispovijesti.

Odnos muške i ženske djece mlađe od pet godina u uzorku je 54 procenata muškaraca i 46 procenata žena. Većina djece mlađe od pet godina u Crnoj Gori živi u gradskim naseljima – 65 procenata. U južnom regionu živi 19 procenata djece, u sjevernom 29 procenata, a u središnjem živi 52 procenata djece. Raspodjela djece prema uzrastu za djecu 0–59 mjeseci niža je nego za djecu 0–5 mjeseci i 6–11 mjeseci (9 i 8 procenata), dok je raspodjela prilično izbalansirana za preostale pojedinačne godine starosti. Više od polovine djece mlađe od pet godina (56 procenata) ima majku sa srednjom stručnom spremom.

	Ponderisani procenat	Broj djece mlađe od 5 godina	
		Ponderisani	Neponderisani
Nivo obrazovanja majke^a			
Bez obrazovanja	0,9	13	11
Osnovno	15,4	219	218
Srednje	55,5	788	800
Više ili visoko	28,2	400	391
Kvintili indeksa imovinskog stanja			
Najsiromašniji	17,7	251	270
Drugi kvintil	19,5	278	288
Srednji kvintil	19,7	280	265
Četvrti kvintil	20,6	293	291
Najbogatiji	22,5	320	306
Vjeroispovijest nosioca domaćinstva			
Pravoslavna	69,7	989	1007
Katolička	2,6	37	36
Islamska	25,9	368	348
Druga vjeroispovijest	1,8	26	29

¹¹ Ako nije drugačije naznačeno, kada se termin „obrazovanje“ u izvještaju koristi kao osnovna varijabla, odnosi se na dostignuti nivo obrazovanja ispitanika.

¹² Analiza osnovnih komponenti urađena je korišćenjem informacija o vlasništvu nad potrošnim dobrima, karakteristikama stambene jedinice, vodi i sanitaciji i drugim karakteristikama koje su u vezi s imovinskim stanjem domaćinstva, kako bi se dodijelili ponderi (faktorske vrijednosti) svakoj stavci koja se smatra imovinom domaćinstva. Na osnovu ovih pondera i imovine koju domaćinstvo posjeduje, svakom domaćinstvu je, potom, dodijeljena vrijednost za imovinsko stanje. Populacija domaćinstava uključena u istraživanje potom je rangirana prema vrijednosti imovinskog stanja domaćinstva u kojoj živi i nakon toga je podijeljena na pet jednakih grupa (kvintila), s rasponom od najnižeg (najsiromašnijeg) do najvišeg (najbogatijeg). Imovinska dobra korišćena u ovim kalkulacijama su: izvor vode za piće; vrsta sanitarije (toaleta); broj soba za spavanje; materijal poda, krova i vanjskih zidova stambenog objekta; pristup električnoj energiji, televizor, frižider, električni šporet, krevet, sto i stolice; usisivač; računar/laptop; internet priključak; plakar; mašine za veš; mašine za sušenje veša; mašine za suđe; sistema za videonadzor; mobilni telefon; biciklo; motor/skuter; auto/kamion; posjedovanje bankovnog računa.

Indeks imovinskog stanja treba obuhvatiti osnovno dugoročno imovinsko stanje kroz informacije o imovini domaćinstva i njegova namjena je rangirati domaćinstva po imovinskom stanju, od najsiromašnijih do najbogatijih. Indeks imovinskog stanja ne pruža informacije o apsolutnom siromaštvu, trenutnim prihodima i nivou potrošnje. Izračunate vrijednosti za imovinsko stanje primjenjive su samo za one grupe podataka na kojima se temelje. Više informacija o izradi indeksa imovinskog stanja možete pronaći u: Filmer, D. i Pritchett, L., 2001. „Estimating wealth effects without expenditure data – or tears: An application to Nivo obrazovanjaal enrolments in states of India“. Demography 38(1): 115-132; Gwatkin, D. R., Rutstein, S., Johnson, K., Pande, R. i Wagstaff, A., 2000. „Socio-Economic Differences in Health, Nutrition, and Population“. HNP/Poverty Thematic Group, Washington, DC: World Bank; Rutstein, S. O. i Johnson, K., 2004. „The DHS Wealth Index“. DHS Comparative Reports No. 6. Calverton, Maryland: ORC Macro

Tabela HH.6 prikazuje procenat raspodjele domaćinstva prema odabranim stambenim karakteristikama, prema tipu naselja i regionima. Skoro sva domaćinstva u Crnoj Gori imaju struju. Nema razlika prema tipu naselja i prema regionima.

Što se tiče poda, 94 procenta domaćinstava ima obrađen pod. U ostalim (seoskim) naseljima taj je procenat niži (87 procenta) u odnosu na gradska naselja (97 procenta). U južnom regionu 99 procenta i u središnjem regionu 98 procenta domaćinstava ima

obrađen pod, dok je u sjevernom regionu 81 procenat domaćinstava ima obrađen pod.

Što se tiče krova, 96 procenta domaćinstava ima obrađen krov. U ostalim (seoskim) naseljima taj procenat je nešto manji (93 procenta) u odnosu na gradska naselja (98 procenta). U južnom i središnjem regionu gotovo sva domaćinstva imaju obrađen krov (98 i 99 procenta), dok je u sjevernom regionu 90 procenta domaćinstava ima obrađen krov.

Što se tiče spoljašnjih zidova, 94 procenta domaćinstava ima obrađene spoljašnje zidove. Razlike po tipu naselja i regionima su male.

Prosječan broj osoba po sobi koje se koriste za spavanje u Crnoj Gori je 1,79. Nema razlike prema tipu naselja dok postoje neke razlike po regionima. U sjevernom regionu, broj osoba po sobi koja se koristi za spavanje je 1,91 u odnosu na 1,79 u središnjem i 1,67 u južnom regionu.

Tabela HH.7 prikazuje procenat domaćinstava prema vlasništvu odabranog domaćinstva i lične imovine, kao i procentualne raspodjele vlasništva stana, prema tipu naselja i regionima.

Televizor, frižider, krevet, sto sa stolicama, plakar, ima 99 procenta domaćinstava. Isto tako, 95 procenta domaćinstava ima usisavač i mašinu za pranje veša i 94 procenta ima električni šporet, dok 78 procenta domaćinstava posjeduje radio. Nema razlika prema tipu naselja i regionima.

Fiksni telefonski uređaj posjeduje 59 procenta domaćinstava, dok 62 procenta domaćinstava u Crnoj Gori ima računar ili laptop, a 55 procenta ima pristup internetu. Postoje razlike prema tipu naselja i regionima u pristupu internetu. Pristup internetu u ostalim (seoskim) naseljima ima 40 procenta domaćinstava internet, u odnosu na 64 procenta u gradskim naseljima. U sjevernom regionu pristup internetu je procentualno niži nego u druga dva regiona (40 procenta), dok 58 procenta domaćinstava u središnjem regionu i 68 procenta u južnom regionu ima pristup internetu.

U Crnoj Gori klima uređaj ima 47 procenta domaćinstava. Viši procenat domaćinstava u gradskim naseljima ima klima uređaj (57 procenta) nego u ostalim (seoskim) naseljima (31 procenat). Postoje i razlike u regionima, gdje 74 procenta domaćinstava u južnom regionu imaju klima uređaj u poređenju sa 61 procentom u središnjem regionu, i samo jednim procentom u sjevernom regionu.

Poljoprivredno zemljište posjeduje 42 procenta domaćinstava i 20 procenta domaće životinje/stoku, dok 85 procenta domaćinstava koristi stanove u vlasništvu člana domaćinstva i 8 procenta domaćinstava iznajmljuje stan.

Mobilni telefon je vrlo uobičajena stvar u domaćinstvima i u 97 procenta domaćinstava u Crnoj Gori najmanje jedan član ga posjeduje.

Tabela HH.6: Karakteristike stanovanja

Procentualna raspodjela domaćinstava prema karakteristikama stanovanja, prema tipu naselja i regionima, Crna Gora, 2013. g.

	Ukupno	Tip naselja		Region		
		Gradsko	Ostalo	Sjeverni	Središnji	Južni
Električna energija						
Da	99,7	99,6	99,9	99,7	99,6	99,9
Ne	0,2	0,3	0,1	0,3	0,3	0,1
Nedostaje/ne zna	0,1	0,1	0,0	0,0	0,2	0,0
Pod						
Prirodni pod	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0
Neobrađen pod	6,2	2,7	12,7	18,8	1,7	1,0
Obrađen pod	93,5	97,1	87,0	80,8	98,1	98,9
Drugo	0,2	0,1	0,3	0,4	0,1	0,1
Nedostaje/ne zna	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krov						
Prirodni krov	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Neobrađen krov	0,2	0,0	0,5	0,3	0,0	0,3
Obrađen krov	95,9	97,6	92,9	90,1	98,5	97,5
Drugo	3,9	2,4	6,6	9,6	1,5	2,1
Nedostaje/ne zna	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Spoljašnji zidovi						
Prirodni zidovi	0,1	0,0	0,1	0,2	0,0	0,0
Neobrađeni zidovi	0,6	0,5	0,8	1,1	0,3	0,6
Obrađeni zidovi	94,4	95,4	92,8	93,9	96,2	91,8
Drugo	4,9	4,1	6,3	4,8	3,6	7,6
Nedostaje/ne zna	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sobe koje se koriste za spavanje						
1	32,7	33,4	31,5	32,8	31,9	34,2
2	41,6	43,4	38,3	41,2	43,4	38,5
3 ili više	25,5	23,0	30,0	25,9	24,4	27,1
Nedostaje/ne zna	0,2	0,3	0,2	0,2	0,3	0,1
Ukupno						
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Broj domaćinstava	4052	2610	1442	1122	1918	1012
Prosječan broj osoba po sobi koja se koristi za spavanje						
Prosječan broj osoba po sobi koja se koristi za spavanje	1,79	1,80	1,79	1,91	1,79	1,67

Tabela HH.7: Lična ili imovina domaćinstva

Procenat domaćinstava prema vlasništvu izabranog domaćinstva i lične imovine i procentualna raspodjela prema vlasništvu stana, prema tipu naselja i regionima prebivališta, Crna Gora, 2013. g.

	Ukupno	Tip naselja		Region		
		Gradsko	Ostalo	Sjeverni	Središnji	Južni
Procenat domaćinstava koja posjeduju						
Radio	78,7	78,0	79,9	76,1	79,0	80,9
Televiziju	99,2	99,4	98,8	98,9	99,3	99,3
Fiksni telefon	58,6	63,9	49,0	42,2	60,3	73,5
Frižider	99,0	99,4	98,4	97,2	99,7	99,8
Električni šporet	93,8	97,6	87,1	81,4	98,4	99,1
Krevet	99,7	99,7	99,9	99,9	99,5	100,0
Sto i stolice	98,8	98,8	98,8	96,5	99,6	99,8
Usisivač	95,2	97,6	90,7	92,6	95,5	97,4
Kompjuter/laptop	61,9	69,7	47,8	48,2	64,7	71,9
Internet	55,2	63,6	40,1	39,5	57,8	67,8
Garderobni orman	98,8	99,1	98,1	98,0	99,0	99,2
Mašinu za pranje veša	94,9	97,6	89,9	90,9	95,9	97,4
Mašinu za sušenje veša	10,4	12,7	6,4	3,9	13,1	12,8
Mašinu za pranje suda	39,9	46,7	27,6	20,0	47,5	47,5
Klima uređaj	47,3	56,5	30,5	0,6	60,6	73,8
Sistem za video nadzor	2,6	3,2	1,6	0,4	3,1	4,1
Procenat domaćinstava koja posjeduju						
Obradivu zemlju	42,0	29,7	64,3	62,7	38,4	26,0
Domaće životinje/stoku	20,0	6,5	44,2	40,4	13,5	9,4
Procenat domaćinstava u kojima najmanje jedan član posjeduje						
Ručni sat	78,7	82,7	71,4	66,0	81,3	87,8
Mobilni telefon	97,0	97,3	96,5	97,8	96,8	96,7
Bicikl	39,8	42,1	35,8	31,5	46,6	36,3
Motor ili skuter	7,0	7,7	5,8	3,9	6,0	12,3
Životinjsku zapregu	1,0	0,3	2,2	2,4	0,5	0,3
Automobil ili kamion	69,2	70,7	66,5	58,0	72,3	75,8
Motorni čamac	3,4	3,0	4,2	0,1	1,9	10,0
Bankovni račun	73,2	81,7	57,7	51,7	81,4	81,3
Vlasništvo stana						
U vlasništvu člana domaćinstva	84,4	79,6	93,0	93,0	81,4	81,3
Nije u vlasništvu	15,6	20,4	7,0	7,0	18,6	19,6
Iznajmljen	8,3	11,9	1,7	4,2	8,2	12,9
Drugo	7,4	8,5	5,3	2,8	10,4	6,7
Nedostaje/ne zna	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Broj domaćinstava	4052	2610	1442	1122	1918	1012

Tabela HH.8 prikazuje procentualnu raspodjelu stanovništva prema imovinskom stanju, prema tipu naselja i regionima. U siromašnim domaćinstvima

živi 44 procenta stanovništva domaćinstava iz ostalih (seoskih) naselja, a 41 procenat u sjevernom regionu.

Tabela HH.8: Kvintili indeksa imovinskog stanja

Procentualna raspodjela stanovništva domaćinstava prema kvintilima indeksa imovinskog stanja, prema tipu naselja i regionima prebivališta, Crna Gora, 2013. g.

	Kvintili indeksa imovinskog stanja					Ukupno	Broj članova domaćinstava
	Najsiromašniji	Drugi kvintil	Srednji kvintil	Četvrti kvintil	Najbogatiji		
Ukupno	20,0	20,0	20,0	20,1	19,9	100,0	13799
Tip naselja							
Gradsko	5,8	20,1	25,1	28,5	20,6	100,0	8672
Ostalo	44,0	19,9	11,5	5,9	18,7	100,0	5127
Region							
Sjeverni	41,1	25,5	15,8	10,9	6,6	100,0	4143
Središnji	12,3	17,9	22,8	24,5	22,5	100,0	6447
Južni	8,2	17,1	19,8	23,2	31,7	100,0	3209

Obuhvat uzorka u romskim naseljima

U romskim naseljima, od 685 domaćinstava u uzorku, 649 bilo je dostupno u trenutku posjete. Od ovog broja uspješno je anketirano 615 domaćinstava, što čini stopu odaziva od 95 procenata. U anketiranim domaćinstvima identifikovano je 1 001 žena (starosti 15–49 godina). Među njima, uspješno je anketirano 980, sa stopom odaziva od 98 procenata. Osim toga, u upitniku za domaćinstvo među članovima domaćinstava evidentirano je 549 muškarca (starosti

15–49 godina). Popunjeno je 536 upitnika za odgovarajuće muškarce, što odgovara stopi odaziva od 98 procenata u anketiranim domaćinstvima. Među članovima domaćinstava upisano je 663 djece mlađe od pet godina. Upitnici su popunjeni za 660 djece, što odgovara stopi odgovora od blizu 100 procenata u anketiranim domaćinstvima. Ukupne stope odgovora na intervju za žene i muškarce je po 93 procenta i za djecu 94 procenta (Tabela HH.1R).

Tabela HH.1R: Rezultati anketiranja za domaćinstva, žene, muškarce i djecu mlađu od 5 godina

Broj domaćinstava, žena, muškaraca i djece mlađe od 5 godina, prema rezultatu anketiranja domaćinstava, žena, muškaraca i djece mlađe od 5 pet godina i stope odgovora za domaćinstva, žene, muškarce i djecu mlađu od 5 godina, romska naselja, 2013. g.

	Tip naselja			Region		
	Ukupno	Gradsko	Ostalo	Sjeverni	Središnji	Južni
Domaćinstva						
Izabrana u uzorak	685	529	156	116	471	98
Nadena domaćinstva	649	504	145	115	440	94
Uspješno anketirana	615	476	139	95	432	88
Stopa odgovora	94,8	94,4	95,9	82,6	98,2	93,6
Žene						
Koje ispunjavaju uslov	1001	841	160	107	799	95
Uspješno anketirane žene	980	822	158	104	783	93
Stopa odgovora	97,9	97,7	98,8	97,2	98,0	97,9
Ukupna stopa odgovora	92,8	92,3	94,7	80,3	96,2	91,6
Muškarci						
Koji ispunjavaju uslov	549	460	89	58	430	61
Uspješno anketirani muškarci	536	449	87	56	422	58
Stopa odgovora	97,6	97,6	97,8	96,6	98,1	95,1
Ukupna stopa odgovora	92,5	92,2	93,7	79,8	96,4	89,0
Djeca mlađa od 5 godina						
Koja ispunjavaju uslov	663	540	123	87	509	67
Uspješno anketirana majka/staratelj	660	539	121	86	509	65
Stopa odgovora	99,5	99,8	98,4	98,9	100,0	97,0
Ukupna stopa odgovora	94,3	94,3	94,3	81,7	98,2	90,8

Karakteristike domaćinstava u romskim naseljima

Ponderisana starosna i polna raspodjela anketiranog stanovništva prikazana je u Tabeli HH.2R. Raspodjela je, takođe, korišćena za pripremu piramide stanovništva u romskim naseljima, koja je prikazana u Grafikonu HH.1R. U 615 uspješno anketiranih domaćinstava, u ovom istraživanju, popisano je 3 886 članova

domaćinstava. Od toga broja 1 945 je muškaraca, a 1 941 žena.

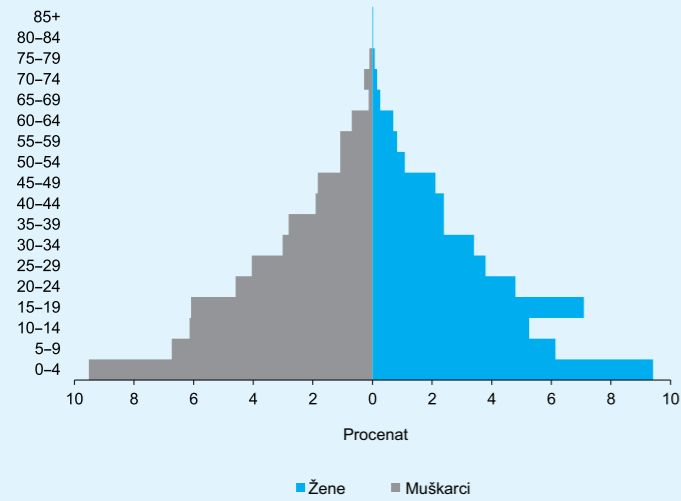
U okviru starosne grupe 15–19 godina za žene postoji prelijanje slučajeva iz mlađe starosne grupe 10–14 godina.

Tabela HH.2R: Raspodjela članova domaćinstava prema starosti i polu

Procentualna raspodjela članova domaćinstava prema petogodišnjim starosnim grupama i starosnim grupama izdržanih članova porodice i broj djece mlađe od 18 godina i populacije odraslih (18 i više godina), prema polu, romska naselja, 2013. g.

	Ukupno		Muškarci		Žene	
	Broj	Procenat	Broj	Procenat	Broj	Procenat
Ukupno	3886	100,0	1945	100,0	1941	100,0
Starost (u godinama)						
0–4	734	18,9	369	19,0	365	18,8
5–9	499	12,9	261	13,4	238	12,3
10–14	442	11,4	238	12,2	204	10,5
15–19	511	13,1	236	12,1	275	14,2
20–24	364	9,4	178	9,2	186	9,6
25–29	304	7,8	157	8,1	147	7,6
30–34	250	6,4	117	6,0	132	6,8
35–39	202	5,2	109	5,6	93	4,8
40–44	167	4,3	74	3,8	93	4,8
45–49	153	3,9	71	3,7	82	4,2
50–54	84	2,2	42	2,2	42	2,2
55–59	74	1,9	42	2,1	32	1,6
60–64	54	1,4	27	1,4	27	1,4
65–69	15	0,4	5	0,3	10	0,5
70–74	18	0,5	11	0,6	6	0,3
75–79	7	0,2	4	0,2	3	0,2
80–84	1	0,0	0	0,0	1	0,0
85+	1	0,0	0	0,0	1	0,0
Nedostaje/ne zna	6	0,2	3	0,1	3	0,2
Starosne grupe izdržanih članova porodice (u godinama)						
0–14	1675	43,1	868	44,6	807	41,6
15–64	2163	55,7	1054	54,2	1109	57,1
65+	42	1,1	20	1,0	22	1,1
Nedostaje/ne zna	6	0,2	3	0,1	3	0,2
Populacija djece i odraslih						
Djeca mlađa od 18 godina	2015	51,8	1022	52,6	992	51,1
Odrasli 18+	1865	48,0	920	47,3	945	48,7
Nedostaje/ne zna	6	0,2	3	0,1	3	0,2

Grafikon HH.1R: Raspodjela članova domaćinstava prema starosti i polu, romska naselja, 2013. g.

Tabele HH.3R–HH.5R prikazuju osnovne informacije o domaćinstvima u romskim naseljima, ženskim i muškim ispitanicima starosti 15–49 godina i djeci mlađoj od pet godina, kroz neponderisane i ponderisane podatke. Informacije o osnovnim karakteristikama domaćinstava, ženama, muškarcima i djeci mlađoj od pet godina, koja su obuhvaćena istraživanjem, od ključnog su značaja za tumačenje rezultata predstavljenih u nastavku izvještaja i, takođe, mogu pružiti indicaciju reprezentativnosti istraživanja. U ostalim tabelama u izvještaju predstavljeni su samo ponderisani podaci. Detaljnije informacije o ponderima date su u Dodatku A.

Tabela HH.3R prikazuje osnovne informacije o domaćinstvima u romskim naseljima. U Tabeli su prikazani pol nosioca domaćinstva, region, tip naselja, broj članova domaćinstva, nivo obrazovanja nosioca domaćinstva. Ove osnovne karakteristike korišćene su u narednim tabelama u ovom izvještaju; podaci u Tabeli, takođe, prikazuju broj opservacija po glavnim kategorijama analize u izvještaju. Ponderisani i neponderisani brojevi domaćinstava su jednaki, s obzirom na to da su ponderisani uzorci normalizovani (vidjeti Dodatak A). Tabela takođe pokazuje proporcije domaćinstava s barem jednim djetetom mlađim od 18 godina, barem jednim djetetom mlađim od pet godina, najmanje jednom ženom starosti 15–49 i barem jednim muškarcem starosti 15–49 godina. Tabela, takođe, prikazuje ponderisani prosjek veličine domaćinstva za ovo istraživanje.

Tabela HH.3R: Sastav domaćinstava
Procentualna raspodjela domaćinstava prema odabranim karakteristikama, romska naselja, 2013. g.

	Ponderisani procenat	Broj domaćinstava	
		Ponderisani	Neponderisani
Ukupno	100,0	615	615
Pol nosioca domaćinstva			
Muški	82,8	509	513
Ženski	17,2	106	102
Region			
Sjeverni	14,0	86	95
Središnji	74,3	457	432
Južni	11,7	72	88
Tip naselja			
Gradsko	79,3	487	476
Ostalo	20,7	128	139
Broj članova domaćinstva			
1	4,7	29	40
2	3,5	22	27
3	8,6	53	52
4	10,3	63	66
5	15,7	97	95
6	17,7	109	104
7	14,1	86	83
8	8,1	50	50
9	4,8	30	26
10+	12,6	77	72
Nivo obrazovanja nosioca domaćinstva			
Bez obrazovanja	46,4	285	285
Osnovno	48,1	296	298
Srednje i više	5,5	34	32
Srednja veličina domaćinstva	6,3	615	615

Polna struktura nosilaca domaćinstava u tabeli prikazuje da je u 83 procenta ispitanih domaćinstava nosilac domaćinstva muškarac. U 95 procenta domaćinstava nosilac domaćinstva je bez obrazovanja ili samo s osnovnim obrazovanjem. Skoro polovina domaćinstava (48 procenta) ima 5 do 7 članova; procjenjuje se da je prosječna veličina domaćinstva 6,3 članova.

Karakteristike ženskih i muških ispitanika starosti 15–49 godina i djece mlađe od pet godina

Tabele HH.4R, HH.4MR i HH.5R pružaju informacije o osnovnim karakteristikama anketiranih žena i muškaraca starosti 15–49 godina, kao i djece mlađe od pet godina u romskim naseljima. Prikazan broj ponderisanih i neponderisanih opservacija isti je u sve tri tabele, imajući u vidu da su ponderi uzorka normalizovani (standardizovani). Osim ovoga, tabele prikazuju broj opservacija po osnovnim kategorijama. Pored toga što pružaju korisne informacije o karakteristikama žena i djece, tabele takođe prikazuju

broj opažanja u svakoj osnovnoj kategoriji. Ove kategorije korišćene su u tabelarnim prikazima u ovom izvještaju.

Tabela HH.4R prikazuje osnovne karakteristike anketiranih žena starosti 15–49 godina. Ona uključuje informacije o raspodjeli žena prema regionu, prema tipu naselja, starosti, bračnom stanju, majčinstvu i porođajima tokom posljednje dvije godine, kao i o nivou obrazovanja¹³.

Tabela HH.4R: Osnovne karakteristike žena

Procentualna raspodjela žena starosti 15–49 godina prema osnovnim karakteristikama, romska naselja, 2013. g.

	Ponderisani procenat	Broj žena	
		Ponderisani	Neponderisani
Ukupno	100,0	980	980
Region			
Sjeverni	10,1	99	104
Središnji	82,4	807	783
Južni	7,5	74	93
Tip naselja			
Gradsko	85,1	834	822
Ostalo	14,9	146	158
Starost (u godinama)			
15–19	27,3	267	265
20–24	18,4	180	178
25–29	14,5	142	145
30–34	13,3	130	128
35–39	9,2	90	92
40–44	9,3	92	89
45–49	8,0	79	83
Bračno stanje			
Trenutno udata/u zajednici	65,4	641	636
Udovica	1,8	17	19
Razvedena	4,8	47	43
Žive razdvojeno	1,7	17	21
Nije bila udata/u zajednici	26,4	258	261

	Ponderisani procenat	Broj žena	
		Ponderisani	Neponderisani
Majčinstvo i porodaji			
Nikada nije radala	32,4	317	324
Radala	67,6	663	656
Radala u posljednje dvije godine	23,9	235	224
Nije radala u posljednje dvije godine	43,7	428	432
Nivo obrazovanja žene			
Bez obrazovanja	61,0	598	590
Osnovno	34,8	341	348
Srednje i više	4,2	41	42
Kvintili indeksa imovinskog stanja			
Najsiromašniji	16,5	162	81
Drugi kvintil	16,3	160	183
Srednji kvintil	19,1	187	217
Četvrti kvintil	22,8	224	234
Najbogatiji	25,2	247	265

Kvintili indeksa imovinskog stanja¹⁴ ili indeks imovinskog stanja – u tabelama gdje je denominator kvintila indeksa imovinskog stanja veoma mali, podaci su spojeni u dvije grupe – 60 procenata najsiromašnijih i 40 procenata najbogatijih – da bi se predstavili podaci prema imovinskom stanju.

Najveći udio žena u romskim naseljima u starosnoj je grupi 15–19 godina (27 procenata). U uzorku romskih naselja 65 procenata svih žena trenutno je u braku/u zajednici, a 26 procenata nikada nije bilo u

braku/u zajednici. Raspodjela po statusu majčinstva slična je prethodnoj raspodjeli: 68 procenata su žene koje su rodile, u poređenju sa 32 procenta onih koje nikada nijesu rodile. Većina žena je bez obrazovanja (61 procenat), dok je 35 procenata žena s osnovnim obrazovanjem, dok veoma mali procenat žena ima srednje i više obrazovanje. Što se tiče indeksa imovinskog stanja prema kvintilima, manji udio žena živi u domaćinstvima u okviru najsiromašnije petine (17 procenata) i drugog kvintila (16 procenata), u poređenju sa srednjim, četvrtim i najbogatijim kvintilom.

Tabela HH.4R.M: Osnovne karakteristike muškaraca

Procentualna raspodjela muškaraca starosti 15–49 godina prema osnovnim karakteristikama, romska naselja, 2013. g.

	Ponderisani procenat	Broj muškaraca	
		Ponderisani	Neponderisani
Ukupno	100,0	536	536
Region			
Sjeverni	10,5	56	56
Središnji	80,8	433	422
Južni	8,7	47	58
Tip naselja			
Gradsko	84,3	452	449
Ostalo	15,7	84	87
Starost (u godinama)			
15–19	26,3	141	144
20–24	20,6	110	113
25–29	17,1	92	81
30–34	11,0	59	58
35–39	10,0	54	55
40–44	7,9	43	45
45–49	7,0	38	40

Isto tako, Tabela HH.4.MR prikazuje osnovne karakteristike muških ispitanika starosti 15–49 godina. Tabela prikazuje podatke o raspodjeli muškaraca prema regionu, tipu naselja, starosti, bračnom statusu, nivou obrazovanja i imovinskom stanju.

Najmanja grupa u uzorku su muškarci starosti 45–49 godina (7 procenata). Udio mlađih muškaraca je znatno viši – 26 procenata muškaraca starosti 15–19 godina, a 21 procenat je starosti 20–24 godine. U romskim naseljima, 62 procenta svih muškaraca trenutno je u braku/u zajednici, dok 34 procenta nikada nijesu bili

u braku/u zajednici. Većina muškaraca ima osnovno obrazovanje (57 procenata), dok je udio muškaraca bez obrazovanja 34 procenta. Srednju školu završilo je 9 procenata muškaraca, a vrlo malo njih ima više obrazovanje. Što se tiče indeksa imovinskog stanja prema kvintilima, manji udio muškaraca starosti 15–49 godina živi u domaćinstvima u okviru najsiromašnije petine (16 procenata).

Neke osnovne karakteristike djece mlađe od pet godina prikazane su u Tabeli HH.5R. To uključuje raspodjelu djece po nekoliko karakteristika: pol, region i tip naselja,

starost, nivo obrazovanja majke ili drugog staratelja, imovinsko stanje.

Raspodjela muške i ženske djece mlađe od pet godina je ista (50 procenata). Većina djece mlađe od pet godina u romskim naseljima živi u gradskim naseljima (82 procenta).

Tabela HH.5R: Osnovne karakteristike djece mlađe od 5 godina

Procentualna raspodjela djece mlađe od 5 godina prema osnovnim karakteristikama, romska naselja, 2013. g.

	Ponderisani procenat	Broj djece mlađe od 5 godina	
		Ponderisani	Neponderisani
Ukupno	100,0	660	660
Muški	50,0	330	342
Ženski	50,0	330	318
Region			
Sjeverni	13,8	91	86
Središnji	78,7	519	509
Južni	7,6	50	65
Tip naselja			
Gradsko	81,5	538	539
Ostalo	18,5	122	121
Starost (u mjesecima)			
0–5 mjeseci	13,1	87	79
6–11 mjeseci	6,2	41	47
12–23 mjeseci	16,8	111	116
24–35 mjeseci	15,7	104	103
36–47 mjeseci	25,7	170	172
48–59 mjeseci	22,5	148	143

a U ovoj tabeli i u cijelom izvještaju, nivo obrazovanja majke odnosi se na nivo obrazovanja majke, kao i staratelja djece mlađe od 5 godina, koji su odgovarali na upitnik za djecu mlađu od 5 godina ukoliko je majka preminula ili živi negdje drugdje.

Tabela HH.6R prikazuje procenat raspodjele domaćinstava prema odabranim stambenim karakteristikama, prema mjestu prebivališta i regionima. Skoro 79 procenata domaćinstava u romskim naseljima imaju struju. U gradskim naseljima 75 procenata ima struju, dok u ostalim (seoskim) naseljima ovaj procenat iznosi 97. Što se tiče raspodjele po regionima, najniži procenat domaćinstava koja imaju struju nalazi se u središnjem regionu (74 procenta).

Što se tiče poda, u romskim naseljima 74 procenta domaćinstava ima obrađen pod. U sjevernom regionu

Raspodjela djece starosti 0–59 mjeseci najniža je za djecu starosti 6–11 mjeseci (6 procenata), a najviša kod djece starosti 36–47 mjeseci (26 procenata). Većina djece mlađe od pet godina (67 procenata) ima majku bez obrazovanja.

	Ponderisani procenat	Broj djece mlađe od 5 godina	
		Ponderisani	Neponderisani
Lice koje daje odgovor na upitnik za dijete mlađe od 5 godina			
Majka	97,0	639	638
Drugi primarni staratelj	3,0	20	21
Nivo obrazovanja majke^a			
Bez obrazovanja	66,7	440	445
Osnovno	29,3	193	193
Srednje i više	4,0	26	22
Kvintili indeksa imovinskog stanja			
Najsiromašnji	23,6	155	78
Drugi kvintil	20,2	133	156
Srednji kvintil	19,6	129	147
Četvrti kvintil	18,5	122	133
Najbogatiji	18,1	119	146

72 procenta, a u središnjem 78 procenata ima obrađen pod, dok u južnom regionu 55 procenata domaćinstava ima obrađen pod.

Što se tiče krova, u romskim naseljima, 82 procenta domaćinstava ima obrađen krov. U ostalim (seoskim) naseljima taj je procenat manji (60 procenata) u odnosu na gradska naselja (87 procenata). U sjevernom regionu, 89 procenata domaćinstava i 88 procenata domaćinstava u središnjem regionu imaju obrađen krov, dok u južnom regionu 33 procenta domaćinstava imaju obrađen krov.

¹⁴ Imovinska dobra korišćena u ovim kalkulacijama su: izvor vode za piće; vrsta sanitarije (toaleta); broj soba za spavanje; materijal poda, krova i vanjskih zidova stambenog objekta; pristup električnoj energiji, televizor, frižider, električni šporet; krevet, sto i stolice; usisivač; računar/laptop; internet priključak; plakar; mašine za veš; mašine za sušenje veša; mašine za suđe; sistem za video nadzor; mobilni telefon; biciklo; motor/skuter; auto/kamion; posjedovanje bankovnog računa.

Što se tiče spoljašnjih zidova u romskim naseljima, 79 procenata domaćinstava ima obrađene spoljašnje zidove. U ostalim (seoskim) naseljima taj procenat je niži (77 procenata) u odnosu na gradska naselja (87 procenata). U južnom regionu, 83 procenta domaćinstava i 90 procenata u sjevernom imaju obrađene spoljašnje zidove, dok u središnjem regionu

76 procenata domaćinstava ima obrađene spoljašnje zidove.

Prosječan broj osoba po sobi koje se koriste za spavanje u romskim naseljima je 3,65. Nema razlike prema tipu naselja i regionima.

Tabela HH.6R: Karakteristike stanovanja

Procentualna raspodjela domaćinstava prema karakteristikama stanovanja, prema tipu naselja i regionima, romska naselja, 2013. g.

	Ukupno	Tip naselja		Region		
		Gradsko	Ostalo	Sjeverni	Središnji	Južni
Električna energija						
Da	79,4	74,9	96,5	92,3	74,2	97,1
Ne	20,6	25,1	3,5	7,7	25,8	2,9
Nedostaje/ne zna	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pod						
Prirodan pod	1,6	0,6	5,4	4,4	0,5	5,3
Neobrađen pod	11,3	9,2	19,2	23,8	4,4	40,2
Obrađen pod	74,2	73,9	75,3	71,8	77,8	54,6
Drugo	12,9	16,3	0,0	0,0	17,4	0,0
Nedostaje/ne zna	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krov						
Prirodan krov	5,2	6,6	0,0	0,0	7,1	0,0
Neobrađen krov	7,3	3,5	21,4	2,4	0,9	53,1
Obrađen krov	81,5	87,1	59,9	89,1	87,8	32,5
Drugo	6,0	2,7	18,7	8,5	4,2	14,4
Nedostaje/ne zna	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Spoljašnji zidovi						
Prirodni zidovi	0,2	0,0	1,1	1,6	0,0	0,0
Neobrađeni zidovi	3,5	2,4	7,3	5,6	2,0	10,0
Obrađeni zidovi	79,1	76,9	87,3	90,3	76,3	83,3
Drugo	17,0	20,3	4,3	2,4	21,4	6,7
Nedostaje/ne zna	0,2	0,3	0,0	0,0	0,3	0,0
Sobe koje se koriste za spavanje						
1	42,4	40,3	50,6	40,2	39,2	65,5
2	33,4	31,0	42,7	50,5	31,1	27,8
3 ili više	23,8	28,4	6,2	7,6	29,6	6,7
Nedostaje/ne zna	0,3	0,3	0,5	1,6	0,2	0,0
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Broj domaćinstava	615	487	128	86	457	72
Prosječan broj osoba po sobi koja se koristi za spavanje	3,65	3,63	3,73	3,55	3,65	3,74

Tabela HH.7R prikazuje procenat domaćinstava u romskim naseljima prema vlasništvu odabranog domaćinstva i lične imovine, i procentualne raspodjele vlasništva stana, prema tipu naselja i regionima.

Radio posjeduje 61 procenat domaćinstava, a 86 procenata posjeduje televizor. Jedna trećina domaćinstava u romskim naseljima (33 procenta)

Tabela HH.7R: Lična ili imovina domaćinstva

Procent domaćinstava prema vlasništvu izabranog domaćinstva i lične imovine i procentualna raspodjela prema vlasništvu stana, prema tipu naselja i regionima prebivališta, romska naselja, 2013. g.

	Ukupno	Tip naselja		Region		
		Gradsko	Ostalo	Sjeverni	Središnji	Južni
Procent domaćinstava koja posjeduju						
Radio	60,5	63,6	48,7	43,4	65,5	48,8
Televiziju	85,9	84,3	92,0	85,6	84,6	94,3
Fiksni telefon	15,7	16,7	11,9	9,7	17,3	12,4
Frižider	74,0	72,7	79,2	65,8	73,6	86,6
Električni šporet	45,9	48,2	37,0	13,2	52,7	41,1
Krevet	80,2	78,9	85,3	83,3	79,8	79,4
Sto i stolice	63,6	64,6	60,1	59,6	66,5	50,7
Usisivač	38,1	40,4	29,5	20,4	43,1	27,8
Kompjuter/laptop	33,1	33,6	30,9	17,7	34,8	40,2
Internet	23,6	24,1	21,7	14,9	25,1	24,4
Garderobni orman	69,6	71,2	63,5	49,8	72,5	75,1
Mašinu za pranje veša	47,6	47,8	47,1	30,9	49,3	56,9
Mašinu za sušenje veša	2,7	3,0	1,6	0,8	3,2	1,9
Mašinu za pranje suda	3,8	3,7	4,3	0,8	4,1	5,8
Klima uređaj	21,8	25,5	7,6	0,0	26,0	21,1
Sistem za video nadzor	0,5	0,6	0,0	0,0	0,7	0,0
Procent domaćinstava koja posjeduju						
Obrađivu zemlju	2,9	2,5	4,1	6,9	2,3	1,9
Domaće životinje/stoku	5,0	4,1	8,4	5,6	4,1	10,0
Procent domaćinstava u kojima najmanje jedan član posjeduje						
Ručni sat	65,4	73,8	33,3	24,6	75,7	48,8
Mobilni telefon	94,0	94,0	94,0	87,5	95,3	93,8
Bicikl	50,7	57,2	25,9	25,6	59,8	23,0
Motor ili skuter	7,0	7,6	4,3	0,8	8,0	7,7
Životinjsku zapregu	1,0	1,2	0,0	0,8	1,2	0,0
Automobil ili kamion	37,2	36,0	42,0	32,2	37,8	39,7
Motorni čamac	0,3	0,3	0,0	0,0	0,4	0,0
Bankovni račun	47,4	46,6	50,4	32,6	50,6	44,5
Vlasništvo stana						
U vlasništvu člana domaćinstva	84,4	87,8	71,3	80,7	90,2	52,2
Nije u vlasništvu	15,6	12,2	28,7	19,3	9,8	47,8
Iznajmljen	7,8	7,2	9,8	15,3	7,1	2,9
Drugo	7,8	4,9	19,0	4,0	2,7	45,0
Nedostaje/ne zna	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Broj domaćinstava	615	487	128	86	457	72

posjeduje računar ili laptop, dok 24 procenta ima pristup internetu. U ostalim (seoskim) naseljima ovaj procenat je niži nego u gradskim naseljima, ali je takođe niži u sjevernom regionu u poređenju s južnim i središnjim regionom.

Manje od polovine domaćinstava posjeduje mašinu za pranje veša (48 procenata) i električni šporet (46 procenata), dok 16 procenata ima svoj lični fiksni telefonski uređaj. U 94 procenta domaćinstava makar jedan član posjeduje mobilni telefonski uređaj.

U romskim naseljima, 22 procenta domaćinstava ima klima uređaj. U gradskim naseljima, viši procenat

domaćinstava ima klima uređaj (26 procenata) nego u ostalim (seoskim) naseljima (8 procenata). Postoje razlike i prema regionima, gdje 21 procenat domaćinstava u južnom regionu ima klima uređaj u poređenju s 26 procenta u središnjem regionu, dok u sjevernom regionu nijedno domaćinstvo ne posjeduje klima uređaj.

Poljoprivredno zemljište posjeduju 3 procenta domaćinstava u romskim naseljima i 5 procenata posjeduje domaće životinje/stoku, dok 84 procenta domaćinstava koristi stanove u vlasništvu člana domaćinstva, a 8 procenata domaćinstava iznajmljuje stan.

Tabela HH.8R: Kvintili indeksa imovinskog stanja

Procentualna raspodjela stanovništva domaćinstava prema kvintilima indeksa imovinskog stanja, prema tipu naselja i regionima prebivališta, romska naselja, 2013. g.

	Kvintili indeksa imovinskog stanja					Indeks imovinskog stanja		Ukupno	Broj članova domaćinstava
	Najsiromašniji	Drugi kvintil	Srednji kvintil	Četvrti kvintil	Najbogatiji	Najsiromašnijih 60 procenata	Najbogatijih 40 procenata		
Ukupno	20,0	20,2	19,8	20,1	20,0	60,0	40,0	100,0	3886
Tip naselja									
Gradsko	20,2	15,1	19,3	22,0	23,4	54,6	45,4	100,0	3177
Ostalo	18,8	43,0	22,3	11,3	4,6	84,2	15,8	100,0	709
Region									
Sjeverni	24,2	51,5	18,7	5,0	0,7	94,3	5,7	100,0	509
Središnji	20,3	11,7	19,6	23,6	24,8	51,6	48,4	100,0	3032
Južni	11,1	48,1	23,1	11,4	6,4	82,2	17,8	100,0	346

IV ISHRANA

Djeca s malom tjelesnom težinom

Težina na porođaju dobar je indikator ne samo majčinog zdravlja i stanja uhranjenosti, nego i šanse novorođenčeta za preživljavanje, rast, te dugoročan zdravstveni i psihosocijalni razvoj. Mala tjelesna težina (manja od 2500 grama) nosi sa sobom čitav niz ozbiljnih zdravstvenih rizika za dijete. Bebe koje su bile pothranjene u materici izložene su znatno većem riziku od umiranja tokom prvih dana, mjeseci i godina života. Bebe koje prežive češće imaju oslabljen imunitet i povećan rizik od obolijevanja; veća je vjerovatnoća da će ostati pothranjena, sa smanjenom mišićnom snagom tokom života, te da će patiti od povećane sklonosti ka obolijevanju od dijabetesa i srčanih oboljenja u kasnijoj životnoj dobi. Djeca koja su rođena s malom tjelesnom težinom češće imaju niži koeficijent inteligencije i kognitivne poteškoće, što utiče kako na njihov uspjeh u školi tako i na mogućnosti zapošljavanja u odrasloj dobi.

U zemljama u razvoju, mala tjelesna težina uglavnom potiče od lošeg zdravlja i ishrane same majke. Najveći uticaj imaju tri sljedeća faktora: loše stanje uhranjenosti majke prije začeća, nizak rast majke (uglavnom zbog pothranjenosti i infekcija tokom djetinjstva) i loša ishrana za vrijeme trudnoće. Neadekvatan prirast težine tokom trudnoće naročito je važan faktor, pošto je to jedan od glavnih uzroka zaostajanja u razvoju fetusa. Štaviše, bolesti poput dijareje i malarije, koje su uobičajene u mnogim zemljama u razvoju, mogu značajno ugroziti razvoj fetusa ako se majka inficira u toku trudnoće.

U razvijenim zemljama, pušenje cigareta tokom trudnoće vodeći je uzrok male tjelesne težine djeteta pri

rođenju. U razvijenim zemljama i zemljama u razvoju adolescentkinje koje se porođaju dok im je tijelo još uvijek u razvoju rizikuju da na svijet donesu bebe s malom tjelesnom težinom.

Jedan od najvažnijih izazova u mjerenju učestalosti male tjelesne težine je činjenica da se više od pola dojenčadi u zemljama u razvoju ne vagaju nakon rođenja. U prošlosti, većina procjena male tjelesne težine za zemlje u razvoju temeljila se na podacima dobijenim iz zdravstvenih ustanova. Međutim, ove procjene nijesu pouzdane za većinu zemalja u razvoju s obzirom na to da većina novorođenčadi nije rođena u ustanovama, a ona koja jesu predstavljaju samo odabrani uzorak svih rođenih.

Budući da mnoga novorođenčad nijesu vagana po rođenju, a ona koja jesu mogu predstavljati nepouzdan uzorak svih rođenih, navedene porođajne težine obično se ne mogu koristiti za procjenu prevalencije male tjelesne težine među svom djecom. Stoga, procenat rođenih čija je težina ispod 2500 grama izračunava se na osnovu dvije stavke iz upitnika: majčine ocjene veličine djeteta po rođenju (tj. veoma malo, manje od prosječnog, prosječno, veće od prosječnog ili veoma veliko) i majčinog sjećanja djetetove težine, odnosno težine zabilježene u zdravstvenom kartonu, ukoliko je dijete bilo izvagano po rođenju.

U Crnoj Gori, skoro sva živorođena djeca u prethodne dvije godine bila su izvagana po rođenju (99 procenata), a za 4 procenta posljednje živorođene djece težina je procijenjena ispod 2500 grama po rođenju. Nema bitnih razlika u procentu živorođene djece koja su izvagana po rođenju i živorođene djece ispod 2500 grama prema pojedinačnim karakteristikama (Tabela NU.1).

Tabela NU.1: **Novorođenčad s malom tjelesnom težinom**

Procenat posljednje živorođene djece u periodu od dvije godine, koji je prethodio istraživanju, čija je tjelesna težina bila manja od 2500 grama po rođenju i procenat živorođene djece vage po rođenju, Crna Gora, 2013. g.

	Procentualna distribucija novorođenčadi prema majčinoj procjeni veličine djeteta					Ukupno	Procenat živorođene djece izmjerene nakon rođenja:		Broj posljednje živorođene djece u periodu od dvije godine koji je prethodio istraživanju
	Veoma malo	Manje od prosječnog	Prosječno	Veće od prosječnog ili veoma veliko	Najbogatiji		Ispod 2500 grama ¹	Vagana nakon rođenja ²	
Ukupno	0,6	5,7	71,1	21,5	1,1	100,0	4,0	98,6	328
Starost majke pri porođaju									
Mlađa od 20 godina	*	*	*	*	*	100,0	*	*	18
20–34 godina	0,7	5,6	70,4	22,0	1,3	100,0	4,1	98,3	272
35–49 godina	0,0	7,2	71,0	21,8	0,0	100,0	4,0	100,0	38
Redosljed porođaja									
1	1,1	3,5	70,4	23,1	1,9	100,0	3,7	98,1	135
2–3	0,2	7,2	71,2	21,0	0,3	100,0	4,2	99,7	168
4–5	(0,0)	(9,8)	(76,0)	(11,8)	(2,3)	100,0	(5,2)	(97,7)	20
6+	*	*	*	*	*	100,0	*	*	5
Region									
Sjeverni	0,0	9,7	69,8	19,2	1,3	100,0	5,0	97,4	80
Središnji	0,0	4,2	72,2	22,9	0,7	100,0	2,9	99,3	181
Južni	2,9	4,9	69,9	20,3	2,0	100,0	6,1	98,0	66
Tip naselja									
Gradsko	0,2	5,2	69,7	23,8	1,2	100,0	3,4	98,3	215
Ostalo	1,4	6,7	73,9	17,1	0,9	100,0	5,3	99,1	113
Nivo obrazovanja majke^a									
Osnovno	0,7	8,2	67,5	21,6	2,0	100,0	5,1	96,1	52
Srednje	0,0	3,9	75,3	20,0	0,8	100,0	2,8	99,2	169
Više ili visoko	1,5	7,5	65,4	24,4	1,2	100,0	5,6	98,8	104
Kvintili indeksa imovinskog stanja									
Najsiromašniji	0,7	10,5	69,2	17,5	2,1	100,0	6,1	95,9	50
Drugi kvintil	0,0	5,0	75,0	20,0	0,0	100,0	3,2	100,0	67
Srednji kvintil	2,0	2,5	71,9	21,9	1,6	100,0	4,3	98,4	77
Četvrti kvintil	0,0	5,5	69,7	22,8	1,9	100,0	3,4	98,1	69
Najbogatiji	0,0	6,8	69,3	23,9	0,0	100,0	3,8	100,0	65
Vjeroispovijest nosioca domaćinstva									
Pravoslavna	0,7	6,3	72,0	20,5	0,6	100,0	4,4	99,4	224
Katolička	*	*	*	*	*	100,0	*	*	11
Islamska	0,4	5,2	71,5	21,6	1,3	100,0	3,7	97,5	81
Druga vjeroispovijest	*	*	*	*	*	100,0	*	*	12

¹ MICS indikator 2.20 – Novorođenčad s malom tjelesnom težinom

² MICS indikator 2.21 – Novorođenčad vagona nakon rođenja

^a Podaci za kategoriju „bez obrazovanja“ zasnivaju se na manje od 25 neponderisanih slučajeva i nijesu prikazani u Tabell.

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva

Djeca s malom tjelesnom težinom u romskim naseljima

Tabela NU.1R predstavlja podatke o procentu živorođene djece vage po rođenju u romskim naseljima. Ukupno gledano, 93 procenta živorođene djece u posljednje dvije godine izvagano je i po rođenju. Prema majčinoj procjeni veličine pri rođenju, 67 procenta od te djece prosječne su veličine pri rođenju. Veće od prosječnog ili veoma velike djece je 18 procenta, a 3 procenta su veoma mala djeca, dok je 9 procenta manje od prosječnog.

U romskim naseljima, 12 procenta živorođene djece imaju ispod 2500 grama. Procenat djece s malom tjelesnom težinom viši je među starijim majkama, kao i kod majki iz ostalih (seoskih) naselja. Kod 23 procenta majki starosti 35–49 godina posljednje živorođeno dijete imalo je ispod 2500 grama, u poređenju s 12 procenta među majkama iz mlađih starosnih grupa. Kod 22 procenta majki iz ostalih (seoskih) naselja posljednje živorođeno dijete imalo je ispod 2500 grama, u poređenju sa 10 procenta majki iz gradskih naselja.

Tabela NU.1R: **Novorođenčad s malom tjelesnom težinom**

Procenat posljednje živorođene djece u periodu od dvije godine, koji je prethodio istraživanju, čija je tjelesna težina bila manja od 2500 grama po rođenju i procenat živorođene djece vage po rođenju, romska naselja, 2013. g.

	Procentualna distribucija novorođenčadi prema majčinoj procjeni veličine djeteta					Ukupno	Procenat živorođene djece izmjerene nakon rođenja:		Broj posljednje živorođene djece u periodu od dvije godine koji je prethodio istraživanju
	Veoma malo	Manje od prosječnog	Prosječno	Veće od prosječnog ili veoma veliko	Ne zna		Ispod 2500 grama ¹	Vagana nakon rođenja ²	
Ukupno	2,8	8,5	67,1	17,8	3,8	100,0	12,3	93,0	235
Starost majke pri porođaju									
Mlađa od 20 godina	2,1	9,3	59,1	25,4	4,1	100,0	12,3	85,9	64
20–34 godina	2,2	7,6	70,8	15,8	3,6	100,0	11,5	95,7	158
35–49 godina	*	*	*	*	*	100,0	*	*	13
Redosljed porođaja									
1	(0,0)	(10,1)	(77,1)	(7,4)	(5,5)	100,0	(11,2)	(91,0)	46
2/3	3,3	3,2	62,8	26,7	4,0	100,0	10,5	91,4	94
4/5	2,7	14,7	68,7	12,8	1,1	100,0	14,9	96,5	63
6+	(5,4)	(9,4)	(61,6)	(17,0)	(6,6)	100,0	(13,9)	(93,4)	31
Region									
Sjeverni	(0,0)	(26,5)	(54,1)	(17,3)	(2,0)	100,0	(17,6)	(95,9)	33
Središnji	1,6	3,0	71,5	19,2	4,8	100,0	9,3	91,7	174
Južni	(13,8)	(21,2)	(55,0)	(10,0)	(0,0)	100,0	(25,2)	(97,5)	27
Tip naselja									
Gradsko	2,3	2,9	70,7	19,6	4,6	100,0	9,6	91,6	181
Ostalo	4,4	27,2	55,1	12,0	1,3	100,0	21,5	97,5	54
Nivo obrazovanja majke									
Bez obrazovanja	2,6	6,6	67,4	17,7	5,7	100,0	11,2	89,9	156
Osnovno	1,0	14,0	64,4	20,6	0,0	100,0	14,0	100,0	69
Srednje i više	*	*	*	*	*	100,0	*	*	10
Indeks imovinskog stanja									
Najsiromašnijih 60 procenata	3,6	10,7	66,1	16,5	3,1	100,0	13,8	94,9	155
Najbogatijih 40 procenata	1,3	4,0	69,0	20,5	5,3	100,0	9,4	89,2	79

¹ MICS indikator 2.20 – Novorođenčad s malom tjelesnom težinom

² MICS indikator 2.21 – Novorođenčad vagona nakon rođenja

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva

Stanje uhranjenosti

Stanje uhranjenosti djece odraz je njihovog cjelokupnog zdravlja. Kada je djeci dostupna adekvatna ishrana, kada nijesu izložena čestim oboljenjima i kada su adekvatno zbrinuta, ona dosežu svoj potencijal rasta i smatraju se dobro uhranjenom.

Neuhranjenost se povezuje s više od pola slučajeva smrti djece u svijetu. Pothranjena djeca češće umiru od dječjih bolesti, a među onima koja prežive veća je mogućnost ponovnog obolijevanja, kao i zaostajanja u razvoju. Tri četvrtine djece čiji je razlog umiranja povezan s pothranjenošću samo su blago ili umjereno pothranjena i ne pokazuju nikakve spoljne znakove ranjivosti. Milenijumski razvojni cilj je da se u periodu od 1990. do 2015. godine procenat ljudi koji pate od gladi smanji za pola. Smanjenje prevalencije neuhranjenosti takođe će pomoći u postizanju cilja koji se odnosi na smanjenje smrtnosti djece.

Kod dobro uhranjene populacije postoji referentna raspodjela visine i težine za djecu mlađu od pet godina. Pothranjenost u određenoj populaciji može se mjeriti poređenjem djece s referentnom populacijom. Referentna populacija korišćena u ovom istraživanju zasniva se na standardima dječjeg rasta Svjetske zdravstvene organizacije¹⁵. Svaki od tri indikatora stanja uhranjenosti djece može se iskazati u jedinicama standardne devijacije (Z-vrijednosti) za srednju vrijednost referentne populacije.

Težina u odnosu na starost djeteta predstavlja mjeru i akutne i hronične pothranjenosti. Djeca čija je tjelesna težina u odnosu na starosnu dob više od dvije standardne devijacije ispod srednje vrijednosti za referentnu populaciju smatraju se umjereno ili ozbiljno

neuhranjena, dok se ona kod kojih je tjelesna težina u odnosu na starost više od tri standardne devijacije ispod srednje vrijednosti klasifikuju kao ozbiljno pothranjena.

Visina u odnosu na starost mjera je linearnog rasta. Smatra se da djeca čija je visina u odnosu na starosnu dob više od dvije standardne devijacije ispod srednje vrijednosti za referentnu populaciju umjereno ili ozbiljno zaostaju u rastu. Djeca čija je visina u odnosu na starost više od tri standardne devijacije ispod srednje vrijednosti klasifikuju se kao djeca koja ozbiljno zaostaju u rastu. Zaostajanje u rastu odraz je hronične pothranjenosti, kao rezultat izostanka adekvatne ishrane tokom dužeg perioda i povratne ili hronične bolesti.

Konačno, djeca čija je tjelesna težina u odnosu na visinu više od dvije standardne devijacije ispod srednje vrijednosti referentne populacije klasifikuju se kao djeca koja umjereno ili ozbiljno zaostaju u razvoju. Ona djeca kod kojih je tjelesna masa u odnosu na visinu više od tri standardne devijacije ispod srednje vrijednosti za referentnu populaciju klasifikuju se kao djeca koja ozbiljno zaostaju u razvoju. Zaostatak u razvoju tjelesne težine u odnosu na visinu obično je rezultat skorijeg nedostatka u ishrani. Ovaj indikator može ispoljavati znatne sezonske varijacije, zavisno od promjena u dostupnosti hrane ili prevalencije bolesti.

U MICS istraživanju, težina i visina sve djece mlađe od pet godina bile su mjerene uz pomoć antropometrijske opreme koju je preporučio UNICEF (www.childinfo.org). Nalazi predstavljeni u ovom dijelu zasnivaju se na rezultatima ovih mjerenja.

Tabela NU.2: Stanje uhranjenosti djece

Procenat djece mlađe od 5 godina prema stanju uhranjenosti u skladu s tri antropometrijska indikatora: težina u odnosu na uzrast, visina u odnosu na uzrast i težina u odnosu na visinu, Crna Gora, 2013. g.

	Težina u odnosu na starost			Broj djece mlađe od 5 godina	Visina u odnosu na starost			Broj djece mlađe od 5 godina	Težina u odnosu na visinu				
	Pothranjenost		Srednja Z-vrijednost (SD)		Zaostajanje u rastu		Srednja Z-vrijednost (SD)		Zaostajanje u razvoju		Gojaznost	Srednja Z-vrijednost (SD)	Broj djece mlađe od 5 godina
	Procenat ispod				Procenat ispod				Procenat ispod				
	- 2 SD ¹	- 3 SD ²	- 2 SD ³		- 3 SD ⁴	- 2 SD ⁵	- 3 SD ⁶		Procenat iznad + 2 SD ⁷				
Ukupno	1,0	0,1	0,9	1392	9,4	5,6	0,2	1361	2,8	1,2	22,3	0,9	1300
Pol													
Muški	1,1	0,2	1,0	744	10,3	6,0	0,2	725	3,1	1,8	24,7	1,0	683
Ženski	0,9	0,0	0,8	648	8,4	5,2	0,1	636	2,4	0,6	19,6	0,9	617
Region													
Sjeverni	0,9	0,0	0,8	400	4,4	3,0	0,5	388	4,8	2,0	15,3	0,6	386
Središnji	1,0	0,2	1,0	722	10,7	7,1	0,0	706	0,9	0,3	26,2	1,2	650
Južni	1,1	0,0	0,8	269	13,3	5,5	0,2	266	4,6	2,4	23,0	0,9	264
Tip naselja													
Gradsko	1,0	0,1	1,0	901	9,5	6,4	0,1	881	2,4	1,1	24,2	1,0	827
Ostalo	1,0	0,0	0,8	491	9,3	4,2	0,2	480	3,6	1,4	19,0	0,8	473
Starost													
0–5 mjeseci	3,4	0,0	0,0	118	9,5	7,6	-0,1	118	9,2	6,1	13,4	0,1	117
6–11 mjeseci	1,5	0,0	0,7	114	6,8	6,8	0,5	109	6,1	3,1	14,4	0,7	109
12–23 mjeseci	0,9	0,0	1,1	252	12,4	6,8	0,1	242	0,7	0,0	32,3	1,4	241
24–59 mjeseci	0,6	0,1	1,0	908	8,9	4,9	0,2	892	2,1	0,6	21,7	1,0	833
Nivo obrazovanja majke^a													
Osnovno	0,4	0,0	0,6	213	13,5	6,9	-0,2	209	4,4	2,9	23,0	0,8	202
Srednje	1,2	0,0	0,9	779	8,6	5,5	0,2	754	1,9	0,8	20,3	1,0	723
Više ili visoko	0,9	0,3	1,0	387	8,8	5,3	0,3	384	3,8	1,1	26,1	1,0	362
Kvintili indeksa imovinskog stanja													
Najsiromašniji	0,4	0,0	0,6	244	4,7	3,1	0,2	240	3,5	2,4	15,8	0,6	237
Drugi kvintil	1,0	0,0	1,0	272	9,7	4,1	0,2	266	3,2	1,5	26,3	1,1	260
Srednji kvintil	2,8	0,4	0,9	277	10,6	6,8	0,2	264	3,4	1,1	20,3	0,9	253
Četvrti kvintil	0,5	0,0	0,9	286	12,8	8,8	0,1	283	1,9	0,3	22,8	1,0	266
Najbogatiji	0,3	0,0	1,1	313	8,6	5,0	0,1	307	2,2	1,0	25,5	1,2	283
Vjeroispovijest nosioca domaćinstva													
Pravoslavna	1,1	0,1	0,9	965	9,1	6,1	0,2	944	2,4	1,1	23,3	1,0	897
Katolička	(2,9)	(0,0)	(0,9)	37	(7,0)	(1,7)	(0,6)	37	(4,3)	(0,0)	(14,4)	(0,7)	35
Islamska	0,4	0,0	0,8	364	10,0	4,6	0,0	355	3,6	1,8	20,3	0,9	341
Druga vjeroispovijest	(2,3)	(0,0)	(1,1)	26	(13,5)	(7,5)	(0,4)	26	(2,3)	(0,0)	(24,1)	(1,3)	26

1 MICS indikator 2.1a i MRC indikator 1.8 – Prevalencija pothranjenosti (umjerena i teška)

2 MICS indikator 2.1b – Prevalencija pothranjenosti (teška)

3 MICS indikator 2.2a – Prevalencija zaostajanja u rastu (umjerena i teška)

4 MICS indikator 2.2b – Prevalencija zaostajanja u rastu (teška)

5 MICS indikator 2.3a – Prevalencija zaostajanja u razvoju (umjerena i teška)

6 MICS indikator 2.3b – Prevalencija zaostajanja u razvoju (teška)

7 MICS indikator 2.4 – Prevalencija gojaznosti

a Podaci za kategoriju „bez obrazovanja“ zasnivaju se na manje od 25 neponderisanih slučajeva i nijesu prikazani u Tabeli

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva

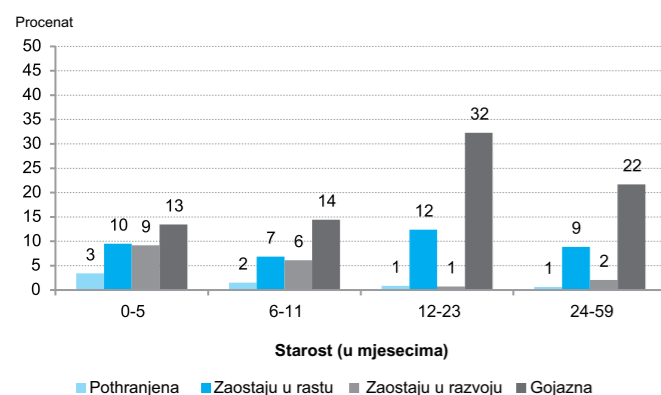
15 http://www.who.int/childgrowthstandards/second_set/technical_report_2.pdf

Djeca čiji kompletan datum rođenja (mjesec i godina) nije dobijen, i djeca čije se vrijednosti nalaze izvan realnih raspona, isključena su iz Tabele NU.1. Djeca su isključena iz jednog ili više antropometrijskih indikatora kada im težina ili visina nijesu izmjerene, u zavisnosti od vrijednosti koja nedostaje. Na primjer, ako je dijete izvagano ali njegova/njena težina nije izmjerena, dijete ulazi u obračun za pothranjenost, ali ne ulazi u obračun za indikator zaostajanje u rastu i zaostajanje u razvoju.

Procenti djece prema starosnoj dobi, kao i razlozi za njihovo isključivanje iz proračuna, prikazani su u tabelama o kvalitetu podataka DQ.12, DQ.13. i DQ.14. Ukupno, težina i visina izmjereni su za 93 procenta djece (Tabela DQ.14). Tabele DQ.12, DQ.13 i DQ.14 prikazuju da – zbog nepotpunih datuma rođenja, nevjerodostojnih vrijednosti i podataka za visinu i/ili težinu koji nedostaju – 2 procenta djece isključeno je iz obračuna za indikator tjelesne težine u odnosu na starost, dok je 4 procenta djece isključeno za indikator visine u odnosu na starosnu dob i 8 procenta za indikator tjelesne težine u odnosu na visinu.

Jedno u sto djece mlađe od pet godina u Crnoj Gori umjereno je ili ozbiljno pothranjeno (1 procenat). (Tabela NU.2). Umjereno ili ozbiljno zaostaje u rastu

Grafikon NU.1: Procenat djece mlađe od pet godina koja: pothranjena su, zaostaju u rastu, zaostaju u razvoju i gojazna su, Crna Gora, 2013. g.

ili je prenisko za svoj uzrast 9 procenta djece i 3 procenta djece umjereno ili ozbiljno zaostaju u razvoju ili su premršavi za svoju visinu.

Nema bitnih razlika po pitanju zaostajanja u rastu prema regionima. Nasuprot tome, procenat djece koja zaostaju u razvoju viši je u sjevernom i južnom regionu (5 procenta u oba regiona), u odnosu na središnji region (1 procenat). Djeca u južnom i centralnom regionu češće su niskog rasta od djece u sjevernom regionu. Nasuprot tome, procenat mršave djece najviši je u sjevernom i južnom regionu. Djeca čije majke imaju srednje i više obrazovanje nižeg su rasta u poređenju s djecom čije majke imaju osnovno obrazovanje. Kod dječaka je neznatno veća vjerovatnoća da budu nižeg rasta i mršavi nego kod djevojčica. Prevalenca gojaznosti djece u Crnoj Gori kreće se od 13 procenta za djecu starosti 0–5 mjeseci do 32 procenta među djecom starosti 12–23 mjeseca.

Grafikon NU.1 pokazuje da je 3 procenta djece starosti 0–5 godina pothranjeno, a 9 procenta djece ovog uzrasta zaostaje u razvoju. Takođe, 9 procenta djece starosti 24–59 mjeseci zaostaje u rastu, a 32 procenta djece starosti 12–23 mjeseca je gojazno.

Stanje uhranjenosti u romskim naseljima

Ukupno, težina i visina izmjereni su za 96 procenta djece (Tabela DQ.14R). Tabele DQ.12R, DQ.13R i DQ.14R prikazuju da – zbog nepotpunih datuma rođenja, nevjerodostojnih vrijednosti i podataka za visinu i/ili težinu koji nedostaju – 1 procenat djece

isključen je iz obračuna za indikator tjelesne težine u odnosu na starost, 2 procenta za indikator visine u odnosu na starosnu dob i 4 procenta za indikator tjelesne težine u odnosu na visinu.

Tabela NU.2R: Stanje uhranjenosti djece

Procenat djece mlađe od 5 godina prema stanju uhranjenosti u skladu s tri antropometrijska indikatora: težina u odnosu na uzrast, visina u odnosu na uzrast i težina u odnosu na visinu, romska naselja, 2013. g.

	Težina u odnosu na starost			Broj djece mlađe od 5 godina	Visina u odnosu na starost			Broj djece mlađe od 5 godina	Težina u odnosu na visinu				
	Pothranjenost		Srednja Z- vrijednost (SD)		Zaostajanje u rastu		Srednja Z- vrijednost (SD)		Zaostajanje u razvoju		Gojaznost	Srednja Z- vrijednost (SD)	Broj djece mlađe od 5 godina
	Procenat ispod				Procenat ispod				Procenat ispod				
	- 2 SD ¹	- 3 SD ²	- 2 SD ³		- 3 SD ⁴	- 2 SD ⁵	- 3 SD ⁶						
Ukupno	7,3	1,7	-0,1	655	26,8	13,0	-1,1	645	3,7	1,5	17,5	0,7	640
Pol													
Muški	8,9	2,4	0,0	328	26,3	11,1	-1,0	319	3,4	1,9	16,2	0,7	321
Ženski	5,7	0,9	-0,1	327	27,3	14,8	-1,2	326	4,0	1,1	18,9	0,8	319
Region													
Sjeverni	10,7	1,8	-0,6	89	28,5	2,8	-1,1	89	1,1	1,1	3,8	0,1	88
Središnji	6,7	1,7	0,0	516	26,6	15,2	-1,1	507	4,3	1,7	19,6	0,8	505
Južni	7,0	1,3	-0,2	49	26,3	8,3	-1,2	49	2,6	0,0	20,8	0,8	48
Tip naselja													
Gradsko	6,7	1,6	0,0	533	26,4	15,0	-1,1	523	4,1	1,5	19,7	0,8	520
Ostalo	10,1	1,8	-0,5	122	28,7	4,3	-1,1	122	1,8	1,3	8,4	0,3	121
Starost													
0–11 mjeseci	6,9	3,7	0,0	127	18,2	1,2	-0,1	123	12,3	3,9	16,4	0,1	123
12–23 mjeseci	5,9	2,6	-0,2	109	30,7	14,1	-1,2	107	3,7	3,1	13,2	0,5	110
24–59 mjeseci	7,8	0,8	0,0	419	28,4	16,1	-1,4	415	1,1	0,3	19,1	1,0	407
Nivo obrazovanja majke^a													
Bez obrazovanja	8,1	2,1	-0,1	436	28,9	14,6	-1,1	431	4,3	1,7	18,5	0,7	425
Osnovno	3,5	0,0	0,1	193	21,5	8,9	-1,0	188	2,1	0,3	15,4	0,8	189
Srednje i više	*	*	*	26	*	*	*	26	*	*	*	*	26
Kvintili indeksa imovinskog stanja													
Najsiromašniji	11,7	1,8	-0,2	155	51,7	29,8	-2,0	151	1,0	0,6	29,7	1,0	151
Drugi kvintil	8,0	1,9	-0,3	129	22,4	4,6	-1,0	129	1,0	0,5	10,2	0,5	128
Srednji kvintil	5,0	2,8	-0,2	129	15,3	5,8	-0,6	126	4,1	2,7	5,6	0,3	128
Četvrti kvintil	6,2	1,5	0,1	122	21,8	13,6	-0,9	121	5,2	1,0	16,4	0,8	119
Najbogatiji	4,5	0,0	0,3	119	17,4	7,6	-0,8	118	8,3	2,8	24,3	0,9	114

1 MICS indikator 2.1a i MRC indikator 1.8 – Prevalencija pothranjenosti (umjerena i teška)

2 MICS indikator 2.1b – Prevalencija pothranjenosti (teška)

3 MICS indikator 2.2a – Prevalencija zaostajanja u rastu (umjerena i teška)

4 MICS indikator 2.2b – Prevalencija zaostajanja u rastu (teška)

5 MICS indikator 2.3a – Prevalencija zaostajanja u razvoju (umjerena i teška)

6 MICS indikator 2.3b – Prevalencija zaostajanja u razvoju (teška)

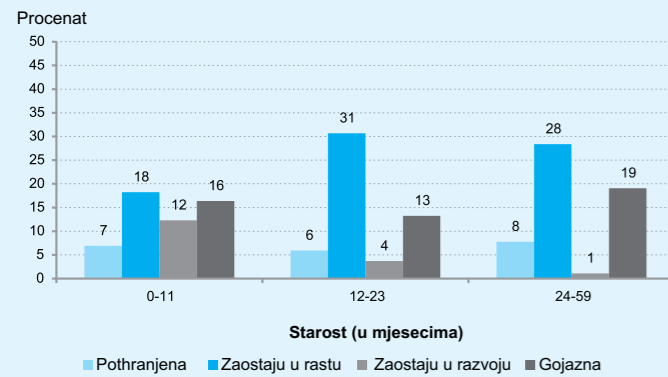
7 MICS indikator 2.4 – Prevalencija gojaznosti

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva

Tabela NU.2R pokazuje da sedmero u sto djece mlađe od pet godina u Crnoj Gori umjereno su pothranjena (7 procenata). Umjereno zaostaje u rastu ili je prenisko za svoju starost 27 procenata djece i 4 procenta djece umjereno zaostaju u razvoju ili su premršavi za svoju visinu. Prevalenca gojazne djece u romskim naseljima je 18 procenata.

Postoji negativna korelacija zaostajanja u rastu i imovinskog stanja. Umjereno zaostajanje u rastu kreće se od 52 procenta za najsiromašniji kvintil, a ona je znatno niža u preostala četiri kvintila, koji su 17 i 22

Grafikon NU.1R: Procenat djece mlađe od pet godina koja: su pothranjena, zaostaju u rastu, zaostaju u razvoju i gojazna su, romska naselja, 2013.¹⁶

procenta za najbogatiji i četvrti kvintil. Postoji razlika u procentima djece koja ozbiljno zaostaju u rastu prema tipu naselja. U gradskim naseljima, 15 procenata djece ozbiljno zaostaje u rastu u odnosu na 4 procenta u ostalim (seoskim) naseljima. Zaostalost u rastu odraz je hronične pothranjenosti, kao rezultat nedobijanja adekvatne prehrane tokom dugog vremenskog perioda ili čestog obolijevanja ili hronične bolesti.

Procenat gojazne djece viši je u južnom i središnjem regionu (21 i 20 procenata) u odnosu na sjeverni region (4 procenta).

Dojenje i ishrana novorođenčadi i male djece

Dojenje u prvih par godina života štiti djecu od infekcija, obezbjeđuje idealan izvor hranljivih materija, ekonomično je i bezbjedno. Međutim, mnoge majke prerano prestaju s dojenjem, a često postoji pritisak da se pređe na vještačko mlijeko za bebe, koje može doprinijeti zaostajanju u rastu, nedovoljnom unosu mikrohranljivih materija i koje nije sigurno ukoliko na raspolaganju nema čiste vode.

SZO/UNICEF imaju sljedeće preporuke po pitanju ishrane:

- isključivo dojenje prvih šest mjeseci
- nastavak dojenja tokom dvije godine ili duže
- dopuna u ishrani koja je bezbjedna i adekvatna u odnosu na uzrast počevši od šest mjeseci
- učestalost dopune u prehrani: 2 puta dnevno za 6–8 mjeseci starosti, 3 puta dnevno za 9–11 mjeseci starosti.

Takođe se preporučuje da se s dojenjem započne u roku od jednog sata nakon rođenja djeteta.

Indikatori preporučene prakse hranjenja djece su sljedeći:

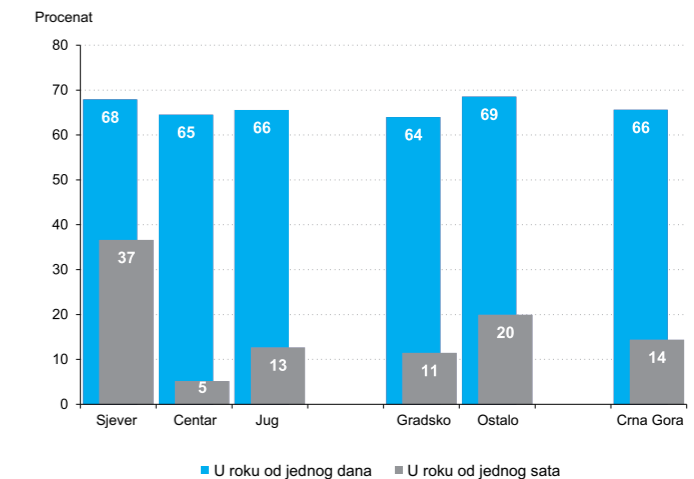
- rani početak dojenja (u roku od jednog sata nakon rođenja)
- stopa isključivog dojenja (< 6 mjeseci)
- pretežno dojenje (< 6 mjeseci)
- stopa nastavljenog dojenja (s godinu dana i s 2 godine)
- trajanje dojenja
- dojenje u skladu s uzrastom djeteta (0–23 mjeseca)
- uvođenje čvrste, polučvrste i meke hrane (6–8 mjeseci)
- minimalno prihvatljiva ishrana za djecu koja doje i koja ne doje (6–23 mjeseci)
- učestalost mliječne ishrane za djecu koja ne doje (6–23 mjeseci)
- minimalna raznovrsnost ishrane (6–23 mjeseci)
- minimalna učestalost obroka (6–23 mjeseci)
- hranjenje pomoću flašice (0–23 mjeseci).

Tabela NU.3 prikazuje procentualni udio djece, rođene u periodu od dvije godine koji je prethodio

istraživanju, koja su ikada dojena, djece koja su prvi put podojena u roku od jednog sata i jednog dana nakon rođenja i djece koja su hranjena prije započetog dojenja. Iako je to veoma važan korak u procesu laktacije i uspostavljanju fizičke i emocionalne veze između bebe i majke, samo 14 procenata beba prvi put je dojeno u roku od jednog sata nakon rođenja, dok 66 procenata novorođenčadi u Crnoj Gori počinje sisati u roku od jednog dana od rođenja.

Grafikon NU.2 pokazuje da 37 procenata novorođenčadi u sjevernom regionu prvi put je dojeno u roku od jednog sata od rođenja, dok je u središnjem i južnom regionu taj procenat mnogo niži (5 i 13 procenata). Ne postoje bitne razlike prema regionima i procentu djece koja su prvi put podojena u roku od jednog dana nakon rođenja. Procenat novorođenčadi koja su prvi put podojena u roku od jednog sata nakon rođenja kreće se od 9 procenata među djecom čije majke imaju više ili visoko obrazovanje do 30 procenata među djecom čije majke imaju osnovno obrazovanje.

Grafikon NU.2: Procenat majki koje su počele dojiti u roku od jednog sata i jednog dana po rođenju djeteta, Crna Gora, 2013.

¹⁶ Procenat gojazne djece 6–11 mjeseci temelji se na 25–49 neponderisanih slučajeva i treba se tretirati s oprezom.

Tabela NU.3: Početak dojenja

Procenat posljednje živorođene djece rođene u periodu od dvije godine koji je prethodio istraživanju, koja su ikad dojena, koja su podojena u roku od jednog sata od rođenja, u roku od jednog dana od rođenja i procenat djece koja su prije započetog dojenja dobila neku hranu ili tečnost osim majčinog mlijeka, Crna Gora, 2013. g.

	Procenat djece koja su ikada dojena ¹	Procenat djece koja su prvi put podojena:		Procenat djece koja su dobila hranu ili tečnost prije započetog dojenja	Ukupan broj posljednje živorođene djece rođene u periodu od dvije godine koji je prethodio istraživanju
		U roku od jednog sata nakon rođenja ²	U roku od jednog dana nakon rođenja		
Ukupno	88,3	14,4	65,6	42,5	328
Region					
Sjeverni	91,3	36,6	67,9	28,1	80
Središnji	86,5	5,2	64,5	47,3	181
Južni	89,6	12,7	65,6	46,8	66
Tip naselja					
Gradsko	87,3	11,4	64,0	47,5	215
Ostalo	90,3	19,9	68,5	33,1	113
Mjeseci od posljednjeg porođaja					
0–11 mjeseci	88,5	12,1	65,2	44,3	156
12–23 mjeseca	89,6	17,5	68,7	40,3	158
Pomoć pri porođaju					
Pomoć stručnog osoblja	89,2	14,5	66,2	42,9	325
Bez pomoći/nema podataka	*	*	*	*	3
Mjesto porođaja					
Javna zdravstvena ustanova	89,2	14,4	66,2	43,0	324
Privatna zdravstvena ustanova	*	*	*	*	0
Drugo/nema podataka	*	*	*	*	3
Nivo obrazovanja majke^a					
Osnovno	92,2	29,7	64,5	35,5	52
Srednje	86,0	12,3	65,2	42,5	169
Više ili visoko	89,9	8,8	65,7	47,2	104
Kvintili indeksa imovinskog stanja					
Najsiromašniji	89,1	28,9	69,1	22,5	50
Drugi kvintil	89,4	21,1	65,7	38,9	67
Srednji kvintil	87,8	9,9	70,7	39,2	77
Četvrti kvintil	89,3	10,7	58,3	55,4	69
Najbogatiji	86,2	5,6	64,4	51,6	65
Vjeroispovijest nosioca domaćinstva					
Pravoslavna	87,1	8,7	64,9	45,3	224
Katolička	*	*	*	*	11
Islamska	91,1	27,9	65,4	33,6	81
Druga vjeroispovijest	*	*	*	*	12

¹ MICS indikator 2.5 – Djeca koja su ikad dojena

² MICS indikator 2.6 – Rani početak dojenja

^a Podaci za kategoriju „bez obrazovanja“ zasnivaju se na manje od 25 neponderisanih slučajeva i nijesu prikazani u tabeli.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

U tabeli NU.4 status dojenja zasniva se na izjavama majki/staratelja o tome koliko je hrane i tečnosti djeteta dobilo tokom prethodnog dana ili noći prije intervjua. Termin „isključivo dojena djeca“ odnosi se na

dojenčad kojima je davano samo majčino mlijeko (i vitamini, mineralni dodaci ili lijekovi). Tabela prikazuje isključivo dojenje u toku prvih šest mjeseci, kao i nastavljeno dojenje djece 12–15 i 20–23 mjeseca.

Tabela NU.4: Dojenje^b

Procenat djece prema statusu dojenja za izabranu dobnu grupu, Crna Gora, 2013. g.

	Djeca starosti 0–5 mjeseci			Djeca starosti 12–15 mjeseci		Djeca starosti 20–23 mjeseci	
	Procenat isključivo dojene djece ¹	Procenat pretežno dojene djece ²	Broj djece	Procenat dojene djece (nastavljeno dojenje do godinu dana) ³	Broj djece	Procenat dojene djece (nastavljeno dojenje do dvije godine) ⁴	Broj djece
Ukupno	16,8	35,4	121	23,9	84	9,0	82
Pol							
Muški	17,5	37,1	66	(20,6)	39	(9,4)	44
Ženski	(16,0)	(33,2)	55	26,7	45	(8,4)	38
Region							
Sjeverni	(12,1)	(37,8)	22	(33,8)	21	*	20
Središnji	12,6	30,6	84	(26,7)	39	(10,3)	45
Južni	*	*	16	*	24	*	17
Tip naselja							
Gradsko	13,9	30,5	90	(16,4)	48	8,9	50
Ostalo	(25,2)	(49,3)	31	(33,9)	36	(9,1)	32
Nivo obrazovanja majke^a							
Osnovno	*	*	23	*	19	*	14
Srednje	12,8	36,3	56	(10,6)	36	(6,0)	38
Više ili visoko	(28,4)	(39,8)	42	(25,7)	28	(3,0)	29
Vjeroispovijest nosioca domaćinstva							
Pravoslavna	18,7	35,8	89	22,6	56	5,2	54
Katolička	*	*	2	*	3	*	1
Islamska	(12,7)	(37,3)	30	*	24	*	22
Druga vjeroispovijest	*	*	1	*	1	*	5

¹ MICS indikator 2.7 – Isključivo dojenje novorođenčadi mlađe od šest mjeseci

² MICS indikator 2.8 – Pretežno dojenje do šestog mjeseca

³ MICS indikator 2.9 – Nastavljeno dojenje poslije prve godine

⁴ MICS indikator 2.10 – Nastavljeno dojenje do druge godine

^a Podaci za kategoriju „bez obrazovanja“ zasnivaju se na manje od 25 neponderisanih slučajeva i nijesu prikazani u tabeli.

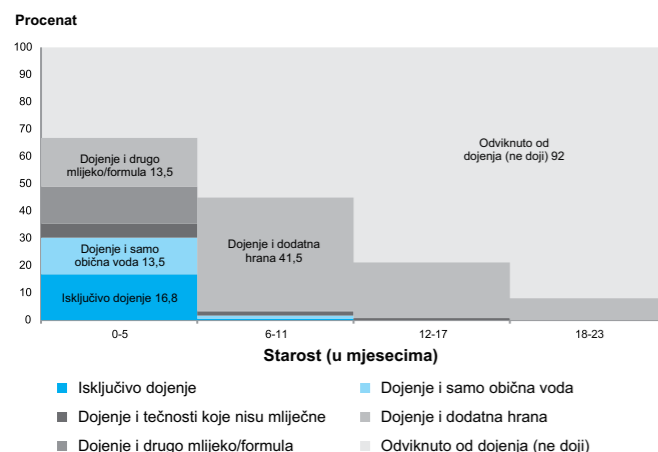
^b Podaci za kategoriju „Kvintili indeksa imovinskog stanja“ zasnivaju se na manje od 25 neponderisanih slučajeva i nijesu prikazani u tabeli.

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

Grafikon NU.3 prikazuje detaljan obrazac dojenja prema šestomjesečnim starosnim grupama. Čak i u najranijoj dobi, većina djece dobija, uz majčino mlijeko, druge tečnosti ili hranu. U uzrastu 6–11 mjeseci manje od jednog procenta djece isključivo je dojeno. Ne doji se 92 procenta djece starosti 18–23 mjeseca.

Grafikon NU.3: Obrasci ishrane djece – prema starosti, Crna Gora, 2013.

Oko 17 procenata djece starosti 0–5 mjeseci isključivo je dojeno. Do starosti 12–17 mjeseci 24 procenta djece i dalje se doji, a do starosti 20–23 mjeseca i dalje se doji 9 procenata djece.

Tabela NU.5 prikazuje srednju dužinu dojenja prema odabranim osnovnim karakteristikama. Među djecom mlađom od tri godine, srednja dužina dojenja iznosi 6,9 mjeseci za bilo kakvo dojenje, 0,6 mjeseci za isključivo dojenje i 1,4 mjeseca za pretežno dojenje. Srednja dužina pretežnog dojenja veća je među djevojčicama (1,6 mjeseci) nego dječacima (1,3 mjeseci). Srednja dužina trajanja bilo kakvog dojenja veća je u središnjem i sjevernom regionu (7,7 i 5,9 mjeseci), dok je nešto manja u južnom regionu (5,3 mjeseci). S druge strane, dužina pretežnog dojenja veća je u južnom regionu (3,0 mjeseci), dok je u središnjem i sjevernom regionu 1,2 i 0,5 mjeseci. Srednja dužina bilo kakvog dojenja nešto je veća za djecu čije majke imaju više ili srednje školsko obrazovanje u odnosu na djecu čije majke imaju samo osnovno obrazovanje.

Tabela NU.5: Dužina trajanja dojenja
Srednja dužina trajanja bilo kakvog dojenja, isključivog dojenja i pretežnog dojenja djece starosti 0–35 mjeseci, Crna Gora, 2013. g.

Srednja dužina	Srednja dužina trajanja (u mjesecima)			Broj djece starosti 0–35 mjeseci
	Bilo kakvo dojenje ¹	Isključivo dojenje	Pretežno dojenje	
Srednja dužina	6,9	0,6	1,4	761
Pol				
Muški	7,0	0,6	1,3	388
Ženski	7,5	0,8	1,6	372
Region				
Sjeverni	5,9	0,4	0,5	220
Središnji	7,7	0,6	1,2	395
Južni	5,3	2,3	3,0	145
Tip naselja				
Gradsko	6,3	0,6	1,4	491
Ostalo	7,2	0,7	0,7	269
Nivo obrazovanja majke^a				
Osnovno	5,3	1,1	1,2	123
Srednje	7,6	0,4	1,2	416
Više ili visoko	7,2	1,1	1,6	215
Kvintili indeksa imovinskog stanja				
Najsiromašniji	6,7	0,5	0,5	132
Drugi kvintil	10,8	1,8	2,2	151
Srednji kvintil	9,8	0,4	0,4	171
Četvrti kvintil	3,8	0,5	1,6	154
Najbogatiji	6,9	0,7	1,9	153
Vjeroispovijest nosioca domaćinstva				
Pravoslavna	7,3	0,6	1,4	514
Katolička	*	*	*	21
Islamska	7,6	0,9	1,1	206
Druga vjeroispovijest	*	*	*	20
Srednja vrijednost za svu djecu (0-35 mjeseci)	9,2	1,2	2,4	761

¹ MICS indikator 2.11 – Srednja dužina trajanja dojenja
^a Podaci za kategoriju „bez obrazovanja“ zasnivaju se na manje od 25 neponderisanih slučajeva i nijesu prikazani u Tabeli.
^{*} Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

Adekvatnost ishrane djece mlađe od 24 mjeseca prikazana je u Tabeli NU.6. Korišćeni su različiti kriterijumi za određivanje adekvatnosti ishrane, u zavisnosti od starosti djeteta. Za novorođenčad starosti 0–5 mjeseci, adekvatnom ishranom smatra se isključivo dojenje, dok se za novorođenčad

starosti 6–23 mjeseca smatra da su adekvatno hranjena ako doje i dobijaju čvrstu, polučvrstu ili meku hranu. Kao rezultat ovih praktički dojenja, samo 23 procenta djece starosti 6–23 mjeseca hranjeno je adekvatno. Adekvatna ishrana djece starosti 0–5 mjeseci pada na 17 procenata.

Tabela NU.6: Dojenje u skladu s uzrastom djeteta

Procenat djece starosti 0–23 mjeseca koja su dojena u skladu s uzrastom tokom prethodnog dana, Crna Gora, 2013. g.

	Djeca starosti 0–5 mjeseci		Djeca starosti 6–23 mjeseca		Djeca starosti 0–23 mjeseca	
	Procenat isključivo dojene djece ¹	Broj djece	Procenat djece koja trenutno doje i hrane se čvrstom, polučvrstom i mekom hranom	Broj djece	Procenat djece koja su dojena u skladu s uzrastom ²	Broj djece
Ukupno	16,8	121	22,9	373	21,4	494
Pol						
Muški	17,5	66	21,0	197	20,1	263
Ženski	(16,0)	55	24,9	176	22,8	231
Region						
Sjeverni	(12,1)	22	28,0	96	25,1	118
Središnji	12,6	84	22,3	193	19,4	277
Južni	*	16	18,2	84	22,5	100
Tip naselja						
Gradsko	13,9	90	21,4	231	19,3	321
Ostalo	(25,2)	31	25,2	142	25,2	173
Nivo obrazovanja majke^a						
Osnovno	*	23	28,7	58	22,0	81
Srednje	12,8	56	21,9	202	19,9	257
Više ili visoko	(28,4)	42	18,4	109	21,2	151
Kvintili indeksa imovinskog stanja						
Najsiromašniji	*	20	33,6	56	26,5	76
Drugi kvintil	*	19	22,2	77	23,3	96
Srednji kvintil	*	23	24,3	92	20,4	115
Četvrti kvintil	(14,2)	44	17,6	62	16,2	106
Najbogatiji	*	15	18,6	86	22,2	101
Vjeroispovijest nosioca domaćinstva						
Pravoslavna	18,7	89	21,4	247	20,7	335
Katolička	*	2	*	14	*	16
Islamska	(12,7)	30	25,5	96	22,4	126
Druga vjeroispovijest	*	1	*	16	*	17

¹ MICS indikator 2.7 – Isključivo dojenje novorođenčadi mlađe od šest mjeseci
² MICS indikator 2.12 – Dojenje u skladu s uzrastom djeteta
^a Podaci za kategoriju „bez obrazovanja“ zasnivaju se na manje od 25 neponderisanih slučajeva i nijesu prikazani u Tabeli.
() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.
^{*} Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

Adekvatna dodatna ishrana djece od 6 mjeseci do dvije godine života od posebne je važnosti za rast i razvoj i prevenciju pothranjenosti. Nastavljeno dojenje nakon šestog mjeseca treba se pratiti unosom sigurne i odgovarajuće dodatne ishrane, koja sadrži adekvatne mikrohranjive materije i koja pomaže u ispunjavanju prehranbenih potreba u fazi kada majčino mlijeko postane nedovoljno. Za djecu koja se doje ovo zahtijeva dva ili više obroka čvrste, polučvrste ili meke hrane ukoliko imaju od šest do

osam mjeseci, a tri ili više obroka ako imaju 9–23 mjeseca. Za djecu starosti 6–23 mjeseca i stariju djecu koja se ne doje, potrebno je četiri ili više obroka čvrste, polučvrste ili meke hrane.

U Crnoj Gori, 95 procenata novorođenčadi starosti 6–8 mjeseci dobilo je čvrstu, polučvrstu ili meku hranu. Zbog malog broja slučajeva, rezultati prema osnovnim karakteristikama nijesu prikazani u Tabeli NU.7.

Tabela NU.7: Uvođenje čvrste, polučvrste ili meke hrane

Procenat novorođenčadi starosti 6–8 mjeseci koja su uzimala čvrstu, polučvrstu ili meku hranu tokom prethodnog dana, Crna Gora, 2013. g.

	Trenutno doje		Trenutno ne doje		Svi	
	Procenat djece koja su uzimala čvrstu, polučvrstu ili meku hranu	Broj djece starosti 6–8 mjeseci	Procenat djece koja su uzimala čvrstu, polučvrstu ili meku hranu	Broj djece starosti 6–8 mjeseci	Procenat djece koja su uzimala čvrstu, polučvrstu ili meku hranu ¹	Broj djece starosti 6–8 mjeseci
Ukupno	(89,8)	27	(100,0)	29	95,1	56

¹ MICS indikator 2.13 – Uvođenje čvrste, polučvrste ili meke hrane
() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

Tabela NU.8 prikazuje procentualni udio djece starosti 6–23 mjeseca koja su dobila polučvrstu ili meku hranu najmanje onoliko puta koliko je preporučeno, ili više, tokom prethodnog dana prema statusu dojenja (vidjeti napomenu kod Tabele NU.8 za definiciju minimalne prihvatljive ishrane, minimalne raznovrsnosti ishrane i minimalne učestalosti obroka za dojenju i nedojenu djecu). Ukupno, više od tri četvrtine djece starosti 6–23 mjeseca (81 procenat) ima obroke minimalne raznovrsnosti, a 86 procenata djece starosti 6–23 mjeseca dobija obroke minimalan broj puta. Minimalno prihvatljivu ishranu ima 66 procenata djece ovog uzrasta.

Postoji pozitivna korelacija za sva tri navedena indikatora za djecu starosti 6–23 mjeseca i nivoa obrazovanja majke. Među djecom koja se trenutno doje starosti 6–23 mjeseca, gotovo dvije trećine njih (64 procenata) ima minimalno raznovrsnu ishranu, 78 procenata dobija obroke minimalan broj puta, a 54 procenata ima minimalno prihvatljivu ishranu.

Među nedojenom djecom starosti 6–23 mjeseca minimalno raznovrsnu ishranu ima 87 procenata djece, 89 procenata djece dobija obroke minimalan broj puta, a 71 procenat ima minimalno prihvatljivu ishranu. Osim toga, 90 procenata djece ovog uzrasta dobija najmanje dva mliječna obroka.

Tabela NU.8: Praksa ishrane novorođenčadi i mlađe djece (IYCF)

Procenat djece starosti 6–23 mjeseca koja su dobila adekvatnu čvrstu, polučvrstu ili meku hranu najmanje onoliko puta koliko je preporučeno, tokom prethodnog dana, prema statusu dojenja, Crna Gora, 2013. g.

	Trenutno doje				Trenutno ne doje				Svi				
	Procenat djece koja su dobila obrok:			Broj djece starosti 6–23 mjeseca	Procenat djece koja su dobila obrok:			Broj djece starosti 6–23 mjeseca	Procenat djece koja su dobila obrok:			Broj djece starosti 6–23 mjeseca	
	Minimalna raznovrsnost ishrane ^a	Minimalna učestalost obroka ^b	Minimalno prihvatljiva ishrana ^c		Minimalna raznovrsnost ishrane ^a	Minimalna učestalost obroka ^b	Minimalno prihvatljiva ishrana ^c		Najmanje 2 mliječna obroka ³	Minimalna raznovrsnost ishrane ^a	Minimalna učestalost obroka ^b		Minimalno prihvatljiva ishrana ^c
Ukupno	63,9	78,4	54,3	90	87,3	89,0	70,7	89,5	248	81,3	86,2	66,4	373
Pol													
Muški	(64,4)	(83,0)	(53,9)	43	85,0	91,5	70,0	89,1	137	79,0	89,5	66,1	197
Ženski	(63,4)	(74,3)	(54,7)	47	90,2	85,9	71,7	90,1	111	83,8	82,4	66,6	176
Starost													
6–8 mjeseci	(18,6)	(84,9)	(18,6)	27	(56,0)	(100,0)	(46,6)	(100,0)	22	41,5	91,8	31,3	56
9–11 mjeseci	(87,1)	(67,4)	(67,4)	26	(87,4)	(92,9)	(78,2)	(100,0)	33	85,5	81,6	73,4	62
12–17 mjeseci	(84,0)	(79,7)	(73,2)	27	91,9	94,7	78,1	90,4	85	90,0	91,0	76,9	129
18–23 mjeseci	*	*	*	10	90,1	81,1	67,5	83,5	107	87,9	81,5	67,2	127
Region													
Sjeverni	(67,6)	(60,1)	(42,2)	27	72,2	81,6	51,8	91,2	61	68,8	75,0	48,8	96
Središnji	(61,1)	(85,3)	(58,1)	47	91,1	92,9	76,7	88,7	128	83,7	90,9	71,7	193
Južni	*	*	*	16	95,0	88,2	77,7	89,8	58	90,0	88,5	74,8	84
Tip naselja													
Gradsko	60,9	78,0	51,9	54	90,6	89,4	72,5	87,7	154	82,7	86,4	67,1	231
Ostalo	(68,6)	(79,1)	(58,1)	36	82,0	88,4	67,8	92,7	94	79,0	85,8	65,1	142
Nivo obrazovanja majke^d													
Osnovno	*	*	*	18	(76,4)	(82,8)	(54,4)	(85,3)	38	68,4	74,6	50,2	58
Srednje	(64,1)	(84,5)	(54,4)	46	85,3	87,9	68,9	89,4	133	80,0	87,0	65,2	202
Više ili visoko	*	*	*	22	96,3	94,1	82,0	92,0	76	90,7	91,5	77,0	109
Kvintili indeksa imovinskog stanja													
Najsiromašniji	*	*	*	19	(71,3)	(84,6)	(60,1)	(87,7)	36	67,8	79,4	56,7	56
Drugi kvintil	*	*	*	18	85,6	77,2	57,2	85,3	51	82,3	74,1	55,5	77
Srednji kvintil	*	*	*	24	84,3	96,8	68,1	86,1	53	80,3	95,2	66,1	92
Četvrti kvintil	*	*	*	13	95,3	87,2	77,4	91,7	45	85,6	85,5	74,8	62
Najbogatiji	*	*	*	17	94,8	95,9	85,3	95,5	62	87,1	93,2	76,6	86
Vjeroispovijest nosioca domaćinstva													
Pravoslavna	65,0	81,1	55,2	56	92,4	95,0	78,7	92,2	166	85,2	91,4	72,8	247
Katolička	*	*	*	5	*	*	*	*	8	*	*	*	14
Islamska	(55,9)	(71,3)	(43,7)	26	77,0	77,3	55,0	84,5	62	71,7	75,5	51,7	96
Druga vjeroispovijest	*	*	*	3	*	*	*	*	12	*	*	*	16

¹ MICS indikator 2.17a – Minimalno prihvatljiva ishrana (dojena djeca)

² MICS indikator 2.17b – Minimalno prihvatljiva ishrana (nedojena djeca)

³ MICS indikator 2.14 – Učestalost mliječnih obroka djece koja ne doje

⁴ MICS indikator 2.16 – Minimalna raznovrsnost ishrane

⁵ MICS indikator 2.15 – Minimalna učestalost obroka

^a Minimalna raznovrsnost ishrane definiše se kao konzumiranje hrane iz najmanje 4 od sljedećih 7 grupa namirnica: 1) žitarice, korjenaste i gomoljaste namirnice, 2) mahunarke i orasi, 3) mliječni proizvodi (mlijeko, jogurt, sir), 4) hrana od mesa (meso, riba, živina i džigerica/iznutrice), 5) jaja, 6) voće i povrće bogata vitaminom A i 7) drugo voće i povrće.

^b Minimalna učestalost obroka među djecom koja se trenutno doje prisutna je kod djece koja su uzimala čvrstu, polučvrstu ili meku hranu 2 ili više puta dnevno kod djece starosti 6–8 mjeseci i 3 puta ili više puta dnevno za djecu starosti 9–23 mjeseca. Za djecu koja ne doje starosti 6–23 mjeseca minimalna učestalost obroka definiše se kao uzimanje čvrste, polučvrste ili meke hrane ili mliječnog obroka, najmanje 4 puta.

^c Minimalno prihvatljiva ishrana za dojenju djecu starosti 6–23 mjeseca definiše se kao uzimanje minimalno raznolike hrane i minimalne učestalosti obroka, dok se za nedojenu djecu dodatno zahtijevaju najmanje 2 mliječna obroka i da se raznolikost ishrane postigne ne računajući mliječne obroke.

^d Podaci za kategoriju „bez obrazovanja“ zasnivaju se na manje od 25 neponderisanih slučajeva i nijesu prikazani u Tabeli.

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

Kontinuirana praksa hranjenja iz flašice zabrinjavajuća je zbog moguće kontaminacije usljed nebezbedne vode i loše higijene tokom pripreme. Tabela NU.9 ukazuje na to da je hranjenje iz flašice i dalje dominantno u Crnoj Gori. Pomoću bočice sa cuclom hrani se 75 procenata djece mlađe od 24 mjeseca. Hranjenje bočicom sa cuclom češće je među djecom starosti 12–23 i 6–11 mjeseci (80 procenata u oba slučaja) nego među djecom starosti 0–5 mjeseci (60 procenata). Prevalenca hranjenja flašicom kreće se od 71 procenat u sjevernom regionu do 82 procenta u južnom regionu.

Tabela NU.9: Hranjenje flašicom

Procenat djece starosti 0–23 mjeseca koja su hranjena flašicom sa cuclom tokom prethodnog dana, Crna Gora, 2013. g.

	Procenat djece starosti 0–23 mjeseca koja su hranjena flašicom sa cuclom ¹	Broj djece starosti 0–23 mjeseca
Ukupno	75,2	494
Pol		
Muški	75,1	263
Ženski	75,2	231
Starost		
0–5 mjeseci	60,4	121
6–11 mjeseci	79,7	118
12–23 mjeseca	80,1	255
Region		
Sjeverni	70,7	118
Središnji	74,5	277
Južni	82,1	100
Tip naselja		
Gradsko	75,3	321
Ostalo	74,9	173
Nivo obrazovanja majke^a		
Osnovno	74,8	81
Srednje	74,7	257
Više ili visoko	76,0	151
Kvintili indeksa imovinskog stanja		
Najsiromašniji	78,7	76
Drugi kvintil	67,9	96
Srednji kvintil	73,5	115
Četvrti kvintil	79,5	106
Najbogatiji	76,7	101
Vjeroispovijest nosioca domaćinstva		
Pravoslavna	76,1	335
Katolička	*	16
Islamska	72,3	126
Druga vjeroispovijest	*	17

¹ MICS indikator 2.18 – Hranjenje flašicom
^a Podaci za kategoriju „bez obrazovanja“ zasnivaju se na manje od 25 neponderisanih slučajeva i nijesu prikazani u Tabeli.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva,

Dojenje i ishrana novorođenčadi i male djece u romskim naseljima

U romskim naseljima je 90 procenata posljednje živorođene djece u periodu od dvije godine koji je prethodio istraživanju, a koja su ikada dojena (Tabela NU.3R). Pored toga, 20 procenata beba prvi put podojeno je u roku od jednog sata nakon rođenja, dok 79 procenata

novorođenčadi počinje s dojenjem u roku od jednog dana od rođenja. Skoro jedna trećina majki s osnovnim obrazovanjem počela je dojiti u roku od jednog sata od porođaja (30 procenata), dok je ovo bila manje prisutna pojava kod majki bez obrazovanja (14 procenata).

Tabela NU.3R: Početak dojenja

Procenat posljednje živorođene djece rođene u periodu od dvije godine koji je prethodio istraživanju, koja su ikad dojena, koja su podojena u roku od jednog sata od rođenja, u roku od jednog dana od rođenja i procenat djece koja su prije započetog dojenja dobila neku hranu ili tečnost osim majčinog mlijeka, romska naselja, 2013. g.

	Procenat djece koja su ikada dojena ¹	Procenat djece koja su prvi put podojena:		Procenat djece koja su dobila hranu ili tečnost prije započetog dojenja	Ukupan broj posljednje živorođene djece rođene u periodu od dvije godine koji je prethodio istraživanju
		U roku od jednog sata nakon rođenja ²	U roku od jednog dana nakon rođenja		
Ukupno	90,2	20,3	79,2	43,1	235
Region					
Sjeverni	(92,2)	(19,1)	(75,5)	(40,1)	33
Središnji	90,3	21,8	81,6	45,7	174
Južni	(87,5)	(12,5)	(68,7)	(30,0)	27
Tip naselja					
Gradsko	91,0	21,7	82,6	44,4	181
Ostalo	87,6	15,6	67,7	38,8	54
Mjeseci od posljednjeg porođaja					
0–11 mjeseci	89,3	21,0	77,7	43,3	139
12–23 mjeseci	91,1	20,4	81,4	41,6	90
Pomoć pri porođaju					
Stručno osoblje	90,1	20,6	78,9	43,7	231
Drugo/bez odgovora	*	*	*	*	3
Mjesto porođaja^a					
Javna zdravstvena ustanova	90,1	20,6	78,9	43,7	231
Kući	*	*	*	*	3
Nivo obrazovanja majke					
Bez obrazovanja	88,5	14,2	76,9	40,7	156
Osnovno	92,7	29,5	82,5	46,1	69
Srednje i više	*	*	*	*	10
Indeks imovinskog stanja					
Najsiromašnijih 60 procenata	87,5	23,8	77,8	39,7	155
Najbogatijih 40 procenata	95,5	13,5	81,9	49,8	79

¹ MICS indikator 2.5 – Djeca koja su ikad dojena

² MICS indikator 2.6 – Rani početak dojenja

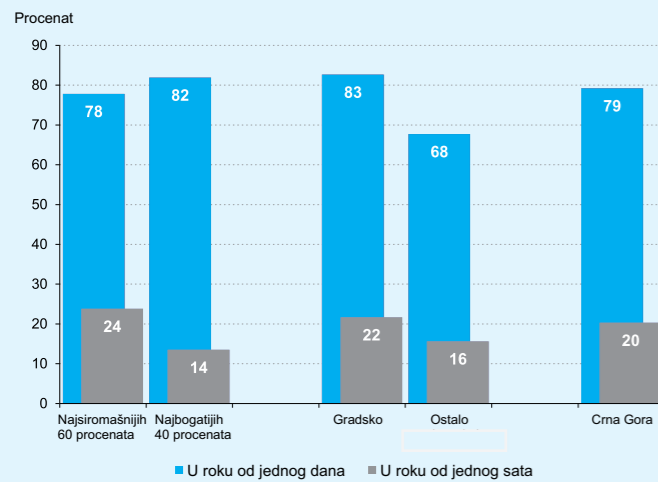
^a Podaci za kategoriju „Privatna zdravstvena ustanova“ nijesu prikazani u Tabeli jer nema zabilježenih slučajeva.

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva,

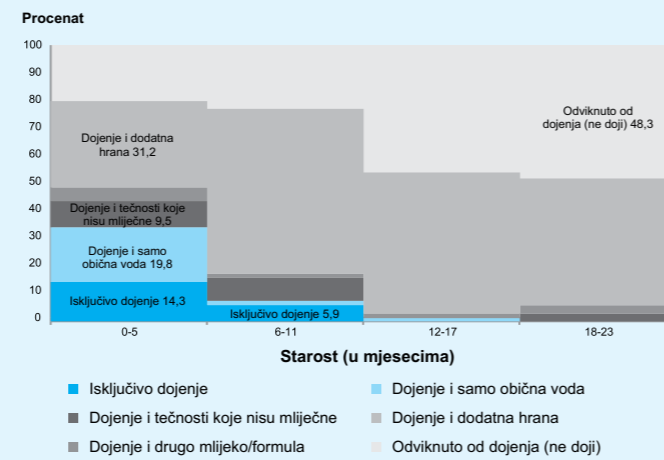
Grafikon NU.2R pokazuje razlike prema imovinskom stanju i tipu naselja koje se odnose na dojenje u roku od jednog sata i jednog dana nakon rođenja. U gradskim naseljima, 22 procenta novorođenčadi prvi put je dojeno u roku od jednog sata nakon rođenja, dok u ostalim (seoskim) naseljima ovaj procenat je niži (16 procenta). Prema imovinskom stanju, procenat majki koje su prvi put dojile u roku od jednog sata od rođenja je 24 procenta kod najsiromašnijih 60 procentata, u odnosu na 14 procentata majki najbogatijih 40 procentata.

Grafikon NU.2R: Procenat majki koje su počele dojiti u roku od jednog sata i jednog dana po rođenju djeteta, romska naselja, 2013. g.

Grafikon NU.3R prikazuje detaljan obrazac dojenja prema šestomjesečnim starosnim grupama. Čak i u najranijoj dobi, većina djece dobija, uz majčino mlijeko, druge tečnosti ili hranu. U uzrastu 6–11 mjeseci isključivo je dojeno 6 procentata djece. Gotovo jedna polovina djece starosti 18–23 mjeseca ne doji (48 procentata).

Grafikon NU.3R: Obrasci ishrane djece prema uzrastu, romska naselja, 2013. g.

* Vrijednosti za starosnu grupu 6–11 mjeseci temelje se na 25–49 neponderisanih slučajeva.

Isključivo je dojeno oko 14 procentata djece starosti 0–5 mjeseci u romskim naseljima, a 44 procenta je pretežno dojeno (Tabela NU.4R). I dalje je dojeno 58 procentata djece starosti 12–15 mjeseci, a 40

procentata među djecom starosti 20–23 mjeseca. Procenat nastavljenog dojenja do prve i druge godine zasniva se na 25–49 neponderisanih slučajeva i treba ga s oprezom koristiti.

Tabela NU.4R: Dojenje^a

Procenat djece prema statusu dojenja za izabranu dobnu grupu, romska naselja, 2013. g.

	Djeca starosti 0–5 mjeseci			Djeca starosti 12–15 mjeseci		Djeca starosti 20–23 mjeseca	
	Procenat isključivo dojene djece ¹	Procenat pretežno dojene djece ²	Broj djece	Procenat dojene djece (nastavljeno dojenje do godinu dana) ³	Broj djece	Procenat dojene djece (nastavljeno dojenje do dvije godine) ⁴	Broj djece
Ukupno	14,3	43,6	87	(57,6)	32	(39,7)	29
Pol							
Muški	(16,0)	(41,3)	47	*	21	*	14
Ženski	(12,3)	(46,3)	40	*	10	*	15
Region							
Sjeverni	*	*	12	*	5	*	1
Središnji	3,7	39,1	68	(54,7)	24	(43,7)	23
Južni	*	*	7	*	2	*	6
Tip naselja							
Gradsko	5,4	41,5	69	(58,9)	27	(42,6)	23
Ostalo	*	*	18	*	5	*	6
Nivo obrazovanja majke							
Bez obrazovanja	15,4	46,7	61	*	20	*	14
Osnovno	*	*	24	*	11	*	14
Srednje i više	*	*	2	*	1	*	1
Indeks imovinskog stanja							
Najsiromašnijih 60 procentata	(20,7)	(37,9)	53	(61,4)	25	*	19
Najbogatijih 40 procentata	(4,4)	(52,4)	34	*	6	*	10

¹ MICS indikator 2.7 – Isključivo dojenje novorođenčadi mlađe od šest mjeseci

² MICS indikator 2.8 – Pretežno dojenje do šestog mjeseca

³ MICS indikator 2.9 – Nastavljeno dojenje poslije prve godine

⁴ MICS indikator 2.10 – Nastavljeno dojenje do druge godine

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

Tabela NU.5R pokazuje srednju dužinu dojenja prema određenim osnovnim karakteristikama. Među djecom mlađom od tri godine, srednja dužina za bilo kakvo dojenje je 20,7 mjeseci, 0,5 mjeseci za isključivo dojenje, a 1,7 mjeseci za pretežno dojenje. Srednja dužina trajanja pretežnog dojenja

nešto je veća među djevojčicama (2,3 mjeseci) nego dječacima (0,7 mjeseci). Srednja dužina bilo kakvog dojenja veća je među djecom čije su majke bez obrazovanja (21,4 mjeseca) u odnosu na djecu čije majke imaju osnovno obrazovanje (15,9 mjeseci).

Tabela NU.5R: Dužina trajanja dojenja

Srednja dužina trajanja bilo kakvog dojenja, isključivog dojenja i pretežnog dojenja djece starosti 0–35 mjeseci, romska naselja, 2013. g.

	Srednja dužina trajanja (u mjesecima)			Broj djece starosti 0–35 mjeseci
	Bilo kakvo dojenje ¹	Isključivo dojenje	Pretežno dojenje	
Srednja dužina	20,7	0,5	1,7	342
Pol				
Muški	21,4	0,5	0,7	159
Ženski	12,8	0,6	2,3	183
Region				
Sjeverni	24,5	5,8	6,0	52
Središnji	20,9	0,4	0,7	261
Južni	(15,2)	(2,0)	(2,1)	30
Tip naselja				
Gradsko	20,8	0,4	0,7	270
Ostalo	20,2	2,4	2,8	72
Nivo obrazovanja majke				
Bez obrazovanja	21,4	0,5	1,7	232
Osnovno	15,9	1,1	1,8	97
Srednje i više	*	*	*	13
Kvintili indeksa imovinskog stanja				
Najsiromašniji	(23,4)	(0,5)	(0,5)	79
Drugi kvintil	14,0	2,0	2,4	80
Srednji kvintil	14,4	0,8	3,2	72
Četvrti kvintil	16,8	–	1,1	59
Najbogatiji	16,3	0,5	5,2	53
Srednja vrijednost za svu djecu (0–35 mjeseci)	17,6	1,2	3,6	342

¹ MICS indikator 2.11 – Srednja dužina trajanja dojenja

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

–¹ označava 0 neponderisanih slučajeva.

Adekvatnost ishrane djece mlađe od 24 mjeseca u romskim naseljima prikazana je u Tabeli NU.6R. Kao što je već pomenuto, korišćeni su različiti kriterijumi za određivanje adekvatnosti ishrane, zavisno od uzrasta djeteta. Za novorođenčad starosti 0–5 mjeseci smatra se da je adekvatna ishrana isključivo

dojenje, dok se za novorođenčad starosti 6–23 mjeseca smatra da su adekvatno hranjena ako doje i dobijaju čvrstu, polučvrstu ili meku hranu. Kao rezultat ovih praksi dojenja, samo 38 procenata djece starosti 0–23 mjeseca dojeno je na adekvatan način.

Kada je riječ o adekvatnoj ishrani u skladu s uzrastom djeteta, samo 14 procenata djece starosti 0–5 mjeseci adekvatno je hranjeno (isključivo

dojenje), dok se procenat djece koja su adekvatno hranjena za njihov uzrast povećava na 51 procenat za djecu starosti 6–23 mjeseca.

Tabela NU.6R: Dojenje u skladu s uzrastom djeteta

Procenat djece starosti 0–23 mjeseca koja su dojena u skladu s uzrastom tokom prethodnog dana, romska naselja, 2013. g.

	Djeca starosti 0–5 mjeseci		Djeca starosti 6–23 mjeseca		Djeca starosti 0–23 mjeseca	
	Procenat isključivo dojene djece ¹	Broj djece	Procenat djece koja trenutno doje i hrane se čvrstom, polučvrstom i mekom hranom	Broj djece	Procenat djece koja su dojena u skladu s uzrastom ²	Broj djece
Ukupno	14,3	87	51,4	152	37,9	239
Pol						
Muški	(16,0)	47	65,2	74	46,2	121
Ženski	(12,3)	40	38,3	78	29,4	118
Region						
Sjeverni	*	12	(37,1)	25	(47,2)	37
Središnji	3,7	68	56,3	109	36,1	178
Južni	*	7	*	17	(37,2)	24
Tip naselja						
Gradsko	5,4	69	57,3	116	38,0	185
Ostalo	*	18	(32,2)	36	37,5	53
Nivo obrazovanja majke						
Bez obrazovanja	15,4	61	52,7	97	38,4	158
Osnovno	*	24	(56,4)	48	41,9	71
Srednje i više	*	2	*	7	*	9
Indeks imovinskog stanja						
Najsiromašnijih 60 procenata	(20,7)	53	49,1	109	39,8	161
Najbogatijih 40 procenata	(4,4)	34	57,1	43	33,9	77

¹ MICS indikator 2.7 – Isključivo dojenje novorođenčadi mlađe od šest mjeseci

² MICS indikator 2.12 – Dojenje u skladu s uzrastom djeteta

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

Za MICS istraživanje u romskim naseljima u Crnoj Gori 2013. procenat djece starosti 6–8 mjeseci, koja su dobila polučvrstu ili meku hranu tokom prethodnog dana (MICS indikator 2.13), zasniva se na manje od 25 neponderisanih slučajeva i nije prikazan u izvještaju.

Tabela NU.7R prikazuje informacije o praksi ishrane novorođenčadi i mlađe djece u romskim naseljima. Ukupno, 29 procenata djece starosti 6–23 mjeseci iz romskih naselja ima minimalno raznoliku ishranu, 66 procenata djece ovog uzrasta ima obroke minimalan broj puta, dok 13 procenata ima minimalno prihvatljivu ishranu.

Među trenutno dojenom djecom starosti 6–23 mjeseca, 22 procenta ima minimalno raznoliku ishranu, 68 procenata imaju obroke minimalan broj puta i 12 procenata ima minimalno prihvatljivu ishranu.

Među trenutno nedojenom djecom starosti 6–23 mjeseca, 40 procenata ima minimalno raznoliku ishranu, 62 procenata ima obroke minimalan broj puta i 16 procenata ima minimalno prihvatljivu ishranu. Pored toga, 48 procenata djece koja ne doje ima najmanje dva mliječna obroka.

Tabela NU.7R: Praksa ishrane novorođenčadi i mlađe djece (IYCF)

Procenat djece starosti 6–23 mjeseci koja su dobila adekvatnu čvrstu, polučvrstu ili meku hranu najmanje onoliko puta koliko je preporučeno, tokom prethodnog dana, prema statusu dojenja, romska naselja, 2013. g.

	Trenutno doje				Trenutno ne doje				Svi				
	Procenat djece koja su dobila obrok:			Broj djece starosti 6–23 mjeseca	Procenat djece koja su dobila obrok:				Broj djece starosti 6–23 mjeseca	Procenat djece koja su dobila obrok:			Broj djece starosti 6–23 mjeseca
	Minimalna raznovrsnost ishrane ^a	Minimalna učestalost obroka ^b	Minimalno prihvatljiva ishrana ^c		Minimalna raznovrsnost ishrane ^a	Minimalna učestalost obroka ^b	Minimalno prihvatljiva ishrana ^c	Najmanje 2 mliječna obroka ³		Minimalna raznovrsnost ishrane ^a	Minimalna učestalost obroka ^{5,b}	Minimalno prihvatljiva ishrana ^c	
Ukupno	22,1	68,2	12,3	90	40,1	61,8	15,5	48,4	45	28,8	66,1	13,4	152
Pol													
Muški	23,3	68,8	9,5	53	*	*	*	*	13	26,5	66,1	11,0	74
Ženski	(20,4)	(67,3)	(16,3)	37	(43,5)	(64,5)	(14,8)	(45,6)	32	31,0	66,0	15,6	78
Starost													
6–8 mjeseci	*	*	*	17	*	*	*	*	1	*	*	*	20
9–11 mjeseci	*	*	*	15	*	*	*	*	5	*	*	*	21
12–17 mjeseci	(17,3)	(63,1)	(6,4)	29	*	*	*	*	19	25,6	58,7	8,5	54
18–23 mjeseca	*	*	*	30	(49,5)	(62,9)	(20,8)	(39,9)	20	38,4	70,8	17,2	57
Region													
Sjeverni	*	*	*	15	*	*	*	*	7	(57,5)	(15,9)	(11,5)	25
Središnji	16,2	87,7	12,7	65	(20,7)	(63,7)	(9,0)	(41,5)	32	17,5	79,7	11,5	109
Južni	*	*	*	10	*	*	*	*	6	*	*	*	17
Tip naselja													
Gradsko	17,5	81,6	11,7	71	(21,8)	(63,2)	(8,7)	(39,9)	34	18,6	75,6	10,7	116
Ostalo	*	*	*	19	*	*	*	*	11	(62,3)	(33,6)	(22,4)	36
Nivo obrazovanja majke													
Bez obrazovanja	22,3	65,8	13,5	61	(28,8)	(36,5)	(0,0)	(47,1)	23	24,0	57,8	9,8	97
Osnovno	(21,7)	(73,2)	(9,8)	29	*	*	*	*	15	(37,7)	(78,3)	(19,4)	48
Srednje i više	-	-	-	0	*	*	*	*	7	*	*	*	7
Indeks imovinskog stanja													
Najsiromašnijih 60 procenata	22,9	59,6	9,2	64	(44,2)	(61,9)	(17,2)	(45,7)	29	30,9	60,3	11,7	109
Najbogatijih 40 procenata	(20,1)	(89,6)	(20,1)	26	*	*	*	*	16	23,7	79,0	17,1	43

1 MICS indikator 2.17a – Minimalno prihvatljiva ishrana (dojena djeca)

2 MICS indikator 2.17b – Minimalno prihvatljiva ishrana (nedojena djeca)

3 MICS indikator 2.14 – Učestalost mliječnih obroka djece koja ne doje

4 MICS indikator 2.16 – Minimalna raznovrsnost ishrane

5 MICS indikator 2.15 – Minimalna učestalost obroka

a Minimalna raznovrsnost ishrane definiše se kao konzumiranje hrane iz najmanje 4 od sljedećih 7 grupa namirnica: 1) žitarice, korijenaste i gomoljaste namirnice, 2) mahunarke i orasi, 3) mliječni proizvodi (mlijeko, jogurt, sir), 4) hrana od mesa (meso, riba, živina i džigerica/iznutrice), 5) jaja, 6) voće i povrće bogata vitaminom A i 7) drugo voće i povrće.

b Minimalna učestalost obroka među djecom koja trenutno doje prisutna je kod djece koja su uzimala čvrstu, polučvrstu ili meku hranu 2 ili više puta dnevno kod djece starosti 6–8 mjeseci i 3 puta ili više puta dnevno za djecu starosti 9–23 mjeseci. Za djecu koja ne doje starosti 6–23 mjeseci minimalna učestalost obroka definiše se kao uzimanje čvrste, polučvrste ili meke hrane ili mliječnog obroka najmanje 4 puta.

c Minimalno prihvatljiva ishrana za dojenu djecu starosti 6–23 mjeseci definiše se kao uzimanje minimalno raznolike hrane i minimalne učestalosti obroka, dok se za nedojenu djecu dodatno zahtijevaju najmanje 2 mliječna obroka i da se raznolikost ishrane postigne ne računajući mliječne obroke.

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

– označava 0 neponderisanih slučajeva.

Tabela NU.8R pokazuje da hranjenje flašicom preovladava u romskim naseljima. Flašicu s cucлом koriste 76 procenata djece mlađe od 24 mjeseca. Procenat djece koja koriste flašicu s cucлом kreće se od 70 procenata kod djece starosti 0–5 mjeseci do 80 procenata kod djece starosti 12–23 mjeseca. Prema polu, rezultati pokazuju da se više dječaka

do 24 mjeseca hranilo pomoću flašice s cucлом (82 procenta) u odnosu na djevojčice (69 procenta). Iz najbogatijih 40 procenata domaćinstava 90 procenata djece koristi flašicu s cucлом u odnosu na 69 procenata iz najsiromašnijih 60 procenata domaćinstava.

Tabela NU.8R: Hranjenje flašicom

Procenat djece starosti 0–23 mjeseca koja su hranjena flašicom s cucлом tokom prethodnog dana, romska naselja, 2013.

	Procenat djece starosti 0–23 mjeseca koja su hranjena na flašicu s cucлом ¹	Broj djece starosti 0–23 mjeseca
Ukupno	75,6	239
Pol		
Muški	82,1	121
Ženski	68,9	118
Starost		
0–5 mjeseci	70,4	87
6–11 mjeseci	(75,6)	41
12–23 mjeseca	79,6	111
Region		
Sjeverni	(49,1)	37
Središnji	81,4	178
Južni	(73,1)	24
Tip naselja		
Gradsko	79,4	185
Ostalo	62,3	53
Nivo obrazovanja majke		
Bez obrazovanja	75,3	158
Osnovno	81,8	71
Srednje i više	*	9
Indeks imovinskog stanja		
Najsiromašnijih 60 procenata	68,7	161
Najbogatijih 40 procenata	89,9	77

1 MICS indikator 2.18 – Hranjenje na flašicu

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

Vakcinacije

Milenijumski razvojni cilj broj 4 (MRC 4) odnosi se na smanjenje smrtnosti djece za dvije trećine između 1990. i 2015. godine. Imunizacija ima ključnu ulogu u ostvarenju ovog cilja. Imunizacija je spasila živote miliona djece tokom tri decenije od kada je 1974. godine pokrenut „Prošireni program imunizacije“ (EPI). Na globalnom nivou, 27 miliona djece još uvijek nije obuhvaćeno rutinskom imunizacijom i rezultat toga je smrt više od dva miliona djece svake godine, izazvane bolestima koje se mogu spriječiti pravovremenom vakcinacijom.

Cilj deklaracije „Svijet po mjeri djeteta“ jeste da se na nivou države osigura potpuna imunizacija djece mlađe od jedne godine u 90 procenata slučajeva, s pokrivenošću najmanje 80 procenata u svakoj odgovarajućoj administrativnoj jedinici.

Prema smjernicama UNICEF-a i Svjetske zdravstvene organizacije, dijete treba da primi BCG vakcinu da bi se zaštitilo od tuberkuloze, tri doze DTP vakcine da se zaštititi od difterije, velikog kašlja i tetanusa, tri doze polio vakcine, tri doze protiv Hepatitisa B (HepB), tri doze vakcine protiv hemofilične groznice tipa B (Hib) i vakcine protiv boginja do navršenih 12 mjeseci.

Pomenute vakcine u skladu su s trenutnim Kalendarom obaveznih vakcinacija u Crnoj Gori. Prema ovom Kalendaru, sve vakcine treba da se dobiju tokom prve godine života.

Prema trenutnom Kalendaru vakcinacija, usvojenom 2011. godine, treća doza vakcine protiv Hepatitisa B treba da se primi do devetog mjeseca života. Prema prethodno važećem Kalendaru vakcinacije, trebalo je da djeca prime treću dozu vakcine protiv Hepatitisa B do 12. mjeseca života.

Podaci o imunizaciji uključuju djecu koja su rođena prije oktobra 2010. godine, što znači da su ta djeca imala mogućnost da se potpuno vakcinišu prema starom Kalendaru vakcinacije (prije nego što je Kalendar imunizacije bio promijenjen u 2011. godini).

Zato su rezultati predstavljeni prema starom Kalendaru vakcinacije (definišući grupu djece koja su bila potpuno vakcinisana protiv Hepatitisa B kao djecu koja su bila vakcinisana do 24. mjeseca života), omogućavajući na taj način da se sva djeca uključe u izračunavanja (bez obzira na to da li su bila vakcinisana protiv Hepatitisa B do devet mjeseci života ili kasnije). Ovo znači da su rezultati prikazani u Tabeli malo povećali obuhvat „na vrijeme“ za treću dozu protiv Hepatitisa B, jer je vakcinacija „na vrijeme“ pomjerena s 12 na 24 mjeseca života.

Imajući u vidu Kalendar vakcinacije, u MICS istraživanju u Crnoj Gori 2013, očekivani obuhvat svim vakcinama odnosi se na djecu starosti 24–35 mjeseci.

Podaci o pokrivenosti vakcinacijom prikupljeni su za svu djecu mlađu od tri godine. Sve majke ili staratelji zamoljeni su da pokažu vakcinacijske kartone ili drugu relevantnu dokumentaciju (zdravstvena knjižica i otpusna lista iz porodilišta). Ukoliko je karton bio dostupan, anketari su kopirali informacije o vakcinaciji s kartona u MICS upitnike. Ako dijete nije imalo karton, majka je zamoljena da se prisjeti da li je dijete primilo svaku od vakcina, a za DTP, polio, Hepatitis B i Hib i broj doza koje je dijete primilo. Krajnje procjene pokrivenosti vakcinacijom odnose se na informacije dobijene iz vakcinacijskih kartona i na osnovu majčinog sjećanja o vakcinama koje je dijete primilo.

Tabela CH.1: Vakcinacije u prvoj godini života

Procenat djece starosti 12–23 mjeseci i 24–35 mjeseci koja su vakcinisana protiv dječjih bolesti u bilo kojem trenutku prije istraživanja i prije navršene godine dana života, Crna Gora, 2013. g.

	Djeca starosti 12–23 mjeseca				Djeca starosti 24–35 mjeseci			
	Vakcinisana u bilo kojem trenutku prije istraživanja prema:			Vakcinisana do 12 mjeseci života ^a	Vakcinisana u bilo kojem trenutku prije istraživanja prema:			Vakcinisana do 12 mjeseci života (protiv boginja i HepB3 do 24 mjeseca života) ^a
	Vakcinacij-skom kartonu	Majčinom sjećanju	Bilo koje od toga		Vakcinacij-skom kartonu	Majčinom sjećanju	Bilo koje od toga	
Antigen								
BCG1	87,1	12,2	99,4	99,4	82,7	15,7	98,4	98,1
Polio								
1	86,0	7,8	93,8	92,8	86,1	10,0	96,1	93,4
2	82,2	7,8	90,0	88,2	84,7	9,7	94,5	91,5
3 ²	79,5	6,9	86,4	80,3	83,4	9,6	93,0	79,9
DPT								
1	89,9	7,1	97,0	97,0	88,3	9,7	98,1	96,6
2	88,1	7,1	95,2	93,4	87,8	9,5	97,3	95,5
3 ³	85,0	6,4	91,4	84,5	86,3	9,3	95,6	81,4
Hepatitis B (HepB)								
1	86,3	7,9	94,2	93,5	88,5	9,7	98,2	95,4
2	84,5	7,9	92,4	88,6	86,9	9,5	96,4	89,7
3 ⁴	74,8	6,4	81,2	na	82,7	9,3	92,1	87,4
Hib								
1	87,3	5,7	93,1	92,1	86,2	9,7	95,9	93,5
2	83,5	5,7	89,3	86,9	82,6	9,9	92,5	89,0
3 ⁵	80,7	5,5	86,3	80,3	81,3	9,5	90,9	80,3
Boginje (MMR)^{6,c}	67,1	8,5	75,6	na	83,2	13,3	96,5	92,2
Sve vakcine^{7,b}	na	na	na	na	77,0	7,9	84,9	60,7
Bez vakcinacije	0,0	0,5	0,5	0,5	0,7	0,5	1,3	1,3
Broj djece	255	255	255	255	267	267	267	267

1 MICS Indikator 3.1 – Obuhvat vakcinacijom protiv tuberkuloze

2 MICS Indikator 3.2 – Obuhvat vakcinacijom polio

3 MICS Indikator 3.3 – Obuhvat vakcinacijom protiv difterije, pertusisa i tetanusa (DTP)

4 MICS Indikator 3.5 – Obuhvat vakcinacijom protiv hepatitisa B (HepB)

5 MICS Indikator 3.6 – Obuhvat vakcinacijom protiv hemofilne groznice tip B (Hib)

6 MICS Indikator 3.4; MRC Indikator 4.3 – Obuhvat vakcinacijom protiv boginja (MMR)

7 MICS Indikator 3.8 – Obuhvat svim vakcinama

a MICS Indikatori 3.1, 3.2, 3.3 i 3.6 odnose se na rezultate ove kolone u lijevom panelu; MICS Indikatori 3.4, 3.5 i 3.8 odnose se na ovu kolonu u desnom panelu.

b Uključuje: BCG, Polio3, DTP3, Hib3 do 12 mjeseci života, kao i HepB3 i boginje (MMR) do 24 mjeseca života.

c U Crnoj Gori, protiv boginja se koristi kombinovana vakcina protiv boginja, rubeola i zaušaka (MMR).

na: nije primjenljivo.

Procenat djece starosti 12–23 mjeseci koja su primila svaku od ovih vakcina po izvoru podataka (karton vakcinacije i sjećanja majke) prikazan je u lijevom dijelu tabele CH.1. Imenilac za lijevi dio tabele obuhvata

djecu starosti 12–23 mjeseci, tako da su obuhvaćena samo djeca koja su dovoljno stara da budu potpuno vakcinisana. U prve tri kolone Tabele, brojilac uključuje svu djecu starosti 12–23 mjeseci koja su prema

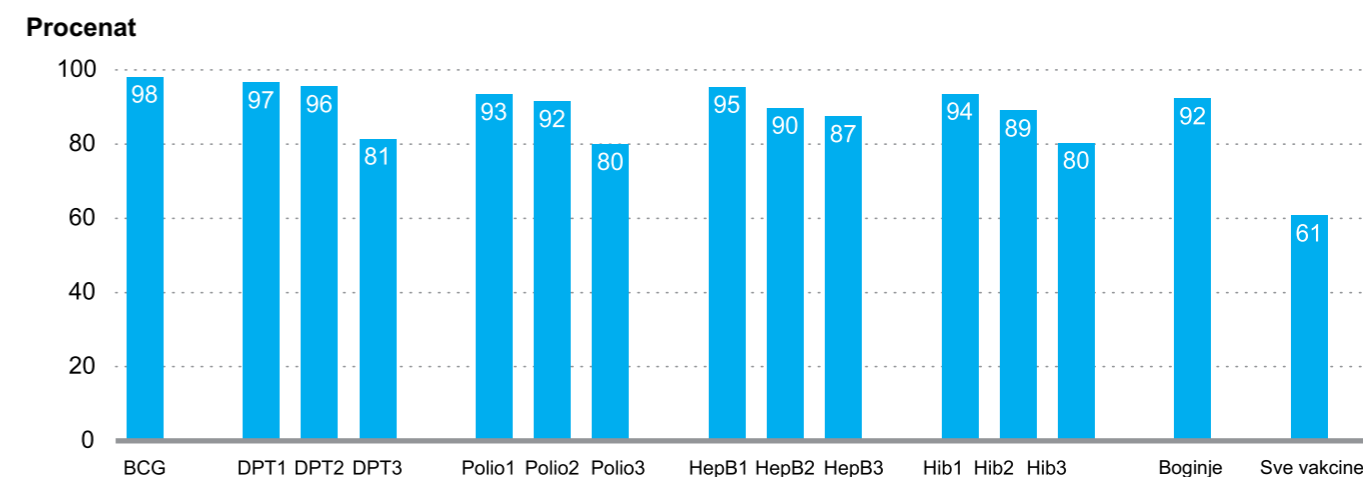
kartonu vakcinacije ili na osnovu izjave majke bila vakcinisana u bilo koje vrijeme prije istraživanja. U zadnjoj koloni lijevog dijela tabele obuhvaćena su samo ona djeca koja su vakcinisana prije prvog rođendana, kao što je preporučeno. Za djecu bez vakcinacijskih kartona pretpostavljeno je da je procenat vakcinacija izvršenih do prvog rođendana isti kao kod djece koja imaju kartone. Desni dio Tabele CH.1 prikazuje procenat djece starosti 24–35 mjeseci koja su primila svaku od navedenih vakcina. Posljednja kolona desnog dijela Tabele uključuje djecu vakcinisanu protiv BCG, polio, DTP i Hib prije navršene godine dana i protiv Hepatitisa B (treća doza) i boginja do 24 mjeseci života.

Skoro sva djeca starosti 24–35 mjeseci (98 procenata) primilo je BCG vakcinu prije nego što su napunila 12 mjeseci, a prva doza DTP-a data je u 97 procenata slučajeva. Procenat opada za sljedeće doze DTP vakcine na 96 procenata za drugu dozu i 81 procenat za treću dozu (Grafikon CH.1). Slično tome, 93 procenata djece dobilo je prvu dozu polio vakcine do navršanih 12 mjeseci života i to opada na 80 procenata do treće doze.

Za djecu starosti 24–35 mjeseci, vakcinisane do 12 mjeseci života, pokrivenost Hib vakcinacijom kreće se od 94 procenta za prvu dozu, 89 procenta za drugu i 80 procenta za treću dozu. Pokrivenost vakcinom protiv boginja za djecu starosti 24–35 mjeseci koja su primila vakcinu do navršene 24. mjeseca života (prema nacionalnom Kalendaru vakcinacija) iznosi 92 procenta.

Takođe je došlo do blagog opadanja u vakcinaciji protiv Hepatitisa B kod djece starosti 12–24 mjeseci, s 94 procenta za prvu dozu na 89 procenta za drugu dozu, dok za treću dozu nije prikazano u Tabeli za djecu starosti 12–23 mjeseci. Slični su procenti djece starosti 24–35 mjeseci koja su primila prvu i drugu dozu vakcine protiv Hepatitisa B (95 procenata za prvu dozu i 90 procenata za drugu dozu), dok je 87 procenata djece ovog uzrasta dobilo treću dozu vakcine protiv Hepatitisa B do 24. mjeseca života.

Grafikon CH.1: Procenat djece od 24 do 35 mjeseci života koja su primila preporučene vakcine do 12 mjeseci, Crna Gora

Liječenje oralnom rehidracijom

Dijareja je drugi vodeći uzrok smrtnosti djece mlađe od pet godina u cijelom svijetu. Većina smrtnih slučajeva djece uzrokovanih dijarejom nastupa zbog dehidracije usljed gubitka velike količine vode i elektrolita iz tijela preko tečnih stolica. Veliki broj smrtnih ishoda može se spriječiti oralnim rehidracijskim solima (ORS) ili preporučenim kućnim rastvorom (RHF). Prevencija dehidracije i loše ishrane povećanjem unosa tečnosti i kontinuiranim hranjenjem djeteta takođe predstavljaju važne strategije za liječenje dijareje.

Ciljevi su: 1) za polovinu smanjiti smrtnost uzrokovanu dijarejom kod djece mlađe od pet godina do 2010. godine u odnosu na 2000. godinu („Svijet po mjeri djeteta“); 2) za dvije trećine smanjiti stopu smrtnosti djece mlađe od pet godina do 2015. godine u odnosu na 1990. godinu (Milenijumski razvojni ciljevi). Osim toga, deklaracija „Svijet po mjeri djeteta“ poziva na smanjenje učestalosti dijareje za 25 procenata.

U MICS-u se prevalenca dijareje procjenjuje na osnovu pitanja postavljenih majkama ili starateljima o tome da li je njihovo dijete mlađe od pet godina imalo dijareju u periodu od dvije nedjelje prije istraživanja. U slučajevima kada je majka izjavila da je dijete imalo dijareju, postavljeno je niz pitanja o liječenju bolesti, uključujući i ona o tome šta je dijete pilo i jelo dok je imalo dijareju i da li je to bila veća ili manja količina hrane i pića u odnosu na onu koju dijete inače konzumira.

Ukupno, 2 procenta djece mlađe od pet godina imalo je dijareju u toku dvije nedjelje koje su prethodile istraživanju (Tabela CH.3). Prema starosti, prevalenca dijareje među djecom kretala se od 5 procenata za djecu starosti 0–11 mjeseci do manje od jednog procenta za djecu starosti 36–47 mjeseci i više je prisutna među djecom čije majke imaju osnovno obrazovanje (5 procenata) u odnosu na majke koje imaju srednje obrazovanje (2 procenta) i visoko obrazovanje (1 procent). Ne postoje razlike prema ostalim osnovnim karakteristikama. U Crnoj Gori, 11 procenata djece starosti 0–59 mjeseci imalo je povišenu temperaturu, dok je samo 1 procent imao simptome upale pluća u posljednje dvije nedjelje koje su prethodile istraživanju.

Za više od polovinu djece (56 procenata) starosti 0–59 mjeseci s dijarejom u posljednje dvije nedjelje potražen je savjet ili tretman u javnoj zdravstvenoj ustanovi ili

od pružaoca zdravstvenih usluga (MICS indikator 3.10 – Traženje medicinske pomoći zbog dijareje¹⁷). MICS indikator 3.10 zasniva se na 25–49 neponderisanih slučajeva i treba ga s oprezom koristiti. Iz tog razloga, ovi podaci nijesu prikazani u Tabeli.

Jedna trećina (33 procenta) djece mlađe od pet godina s dijarejom tokom dvije nedjelje koje su prethodile istraživanju uzimala je tečnost više nego uobičajeno, dok je oko jedna četvrtina (26 procenata) uzimala tečnost otprilike u istom obimu kao i prije dijareje. U nešto manjoj ili istoj količini hranu je uzimalo 86 procenata djece, dok je 14 procenata konzumiralo mnogo manje hrane. Podaci o načinu hranjenja tokom dijareje zasnivaju se na 25–49 neponderisanih slučajeva i treba ih s oprezom koristiti. Iz tog razloga podaci nijesu prikazani u Tabeli.

Oko jedna petina djece starosti 0–59 mjeseci života s dijarejom u posljednje dvije nedjelje koje su prethodile istraživanju dobilo je tečnosti iz ORS paketa (21 procent) ili iz fabrički pakovanih ORS tečnosti (22 procenta), dok je dvije trećine (66 procenata) dobilo preporučene tečnosti napravljene kod kuće (23 procenta) dobilo je tečnost od kuvanog pirinča i 66 procenata dobilo je tečnost od instant supa). Oko 76 procenata djece s dijarejom dobilo je jedno ili više preporučenih tretmana koji se spremaju kući (tj. liječeni su ORS-om ili nekom od preporučenih tečnosti napravljenih kod kuće). Skoro jedna trećina djece (32 procenta) dobila je ORS (MICS indikator 3.11 – Liječenje dijareje solima za oralnu rehidraciju (ORS) i cinkom¹⁸). Ovi podaci o liječenju s oralnim rehidracijskim solima (ORS), preporučenim tečnostima napravljenim kod kuće i cinkom zasnivaju se na 25–49 neponderisanih slučajeva i treba ih s oprezom koristiti. Iz tog razloga podaci nijesu predstavljeni u Tabeli.

Ukupno, 63 procenta djece starosti 0–59 mjeseci s dijarejom, u periodu od dvije nedjelje koji je prethodio istraživanju, dobilo je terapiju oralne rehidracije uz kontinuirano hranjenje (MICS indikator 3.12 – Liječenje dijareje solima za oralnu rehidraciju (ORS) uz nastavak hranjenja), dok je 45 procenata dobilo ORS ili povećane količine tečnosti. Nikakav tretman ili lijek nije dobilo 20 procenata djece s dijarejom. Lijek protiv proliva u obliku tablete ili sirupa dobilo je 13 procenata djece s dijarejom, a 5 procenata dobilo je injekciju s antibiotikom. Biljni lijek napravljen kod kuće dobilo

je 3 procenta djece, dok je 12 procenata dobilo neki drugi tretman. Podaci o terapiji oralnom rehidracijom uz nastavak hranjenja i drugi tretmani zasnivaju se na 25–49 neponderisanih slučajeva i zato ih treba s oprezom koristiti. Iz tog razloga podaci nijesu prikazani

u Tabeli. Pored toga, Tabela o izvoru ORS-a nije predstavljena u MICS istraživanju u Crnoj Gori 2013. zato što se svi podaci zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

Tabela CH.3: Prijavljeni slučajevi bolesti

Procenat djece starosti 0–59 mjeseci za koju su majke/staratelji prijavili da su bila bolesna, imala groznicu i/ili simptome upale pluća u posljednje dvije nedjelje, Crna Gora, 2013. g.

	Procenat djece koja su u posljednje dvije nedjelje imala:			Broj djece starosti 0–59 mjeseci
	Dijareju	Simptome upale pluća	Povišenu temperaturu	
Ukupno	2,3	1,0	10,8	1420
Pol				
Muški	2,5	1,3	10,5	764
Ženski	2,0	0,7	11,2	656
Region				
Sjeverni	3,4	1,0	8,8	414
Središnji	1,7	1,0	13,1	733
Južni	2,2	0,9	7,8	272
Tip naselja				
Gradsko	1,5	1,2	11,7	916
Ostalo	3,8	0,6	9,2	504
Starost (u mjesecima)				
0–11 mjeseci	4,6	0,3	6,3	239
12–23 mjeseca	3,8	0,1	11,1	255
24–35 mjeseci	2,3	2,2	12,9	267
36–47 mjeseci	0,3	1,2	12,9	338
48–59 mjeseci	1,4	1,1	10,2	321
Nivo obrazovanja majke^a				
Osnovno	5,4	0,3	8,8	219
Srednje	2,3	0,9	9,0	788
Više ili visoko	0,6	1,5	15,1	400
Indeks kvintila imovinskog stanja				
Najsiromašniji	3,5	0,8	11,0	251
Drugi kvintil	3,1	0,8	7,0	278
Srednji kvintil	1,5	1,4	13,6	280
Četvrti kvintil	0,9	1,5	11,8	293
Najbogatiji	2,6	0,5	10,7	320
Vjeroispovijest nosioca domaćinstva				
Pravoslavna	1,6	1,1	10,9	989
Katolička	(0,0)	(0,0)	(19,3)	37
Islamska	4,2	0,5	10,1	368
Druga vjeroispovijest	(2,8)	(2,8)	(7,3)	26

^a Podaci za kategoriju „bez obrazovanja“ zasnivaju se na manje od 25 neponderisanih slučajeva i nijesu prikazani u Tabeli.
⁽¹⁾ Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

¹⁷ Uključuje sve javne i privatne zdravstvene ustanove, pružaoce zdravstvenih usluga, ali isključuje privatne apoteke.
¹⁸ U Crnoj Gori nijedno dijete nije dobilo suplemente cinka kao vid liječenja dijareje.

Liječenje oralnom rehidracijom u romskim naseljima

Ukupno, 6 procenata djece mlađe od pet godina u romskim naseljima imalo je dijareju u periodu od dvije nedjelje koji je prethodio istraživanju (Tabela CH.3R). Prema regionu, prevalenca dijareje među djecom kretala se od 4 procenta na sjeveru do 6 i 11 procenata u središnjem i južnom regionu. Povišenu temperaturu imalo je 14 procenata djece starosti 0–59 mjeseci, dok

je 4 procenta imalo simptome upale pluća u posljednje dvije nedjelje koje su prethodile istraživanju. Slično tome, 5 procenata djece u sjevernom regionu imalo je povišenu temperaturu, dok je taj procenat viši u središnjem regionu (13 procenata) i u južnom regionu (33 procenta).

Tabela CH.3R: Prijavljeni slučajevi bolesti

Procenat djece starosti 0–59 mjeseci za koju su majke/staratelji prijavili da su bila bolesna, imala groznicu i/ili simptome upale pluća u posljednje dvije nedjelje, romska naselja, 2013. g.

	Procenat djece koja su u posljednje dvije nedjelje imala:			Broj djece starosti 0–59 mjeseci
	Dijareju	Simptome upale pluća	Povišenu temperaturu	
Ukupno	6,1	4,3	13,7	660
Pol				
Muški	5,2	4,2	14,0	330
Ženski	7,1	4,4	13,4	330
Region				
Sjeverni	3,8	0,7	5,4	91
Središnji	6,1	4,7	13,3	519
Južni	10,6	6,3	32,5	50
Tip naselja				
Gradsko	6,5	4,5	13,6	538
Ostalo	4,6	3,6	14,2	122
Starost				
0–11 mjeseci	6,1	8,2	8,9	127
12–23 mjeseca	5,6	3,3	19,8	111
24–35 mjeseci	9,5	2,9	11,8	104
36–47 mjeseci	3,6	1,6	13,2	170
48–59 mjeseci	7,1	5,8	15,1	148
Nivo obrazovanja majke				
Bez obrazovanja	6,5	3,6	12,2	440
Osnovno	4,0	4,3	18,4	193
Srednje ili visoko	*	*	*	26
Indeks kvintila imovinskog stanja				
Najsiromašniji	6,8	4,6	10,3	155
Drugi kvintil	8,5	3,8	17,9	133
Srednji kvintil	4,1	5,5	12,5	129
Četvrti kvintil	2,6	4,9	10,2	122
Najbogatiji	8,5	2,5	18,3	119

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

Za 60 procenata djece starosti 0–59 mjeseci, koja su imala dijareju posljednje dvije nedjelje, potražen je savjet ili tretman u javnoj zdravstvenoj ustanovi ili od pružaoca zdravstvenih usluga (MICS indikator 3.10 – Traženje medicinske pomoći zbog dijareje), za 20 procenata zatražen je savjet ili medicinska pomoć iz drugih izvora, dok savjet nije zatražen kod 19 procenata djece.

Rezultati o traženoj pomoći zbog dijareje koji se ovdje opisuje (uključujući MICS indikator 3.10) zasnivaju se na 25–49 neponderisanih slučajeva i treba ih s oprezom koristiti. Iz tog razloga, Tabela s ovim podacima nije predstavljena u izvještaju.

U romskim naseljima, 3 procenta djece uzimalo je tečnost više nego uobičajeno, dok je 5 procenata uzimalo tečnost otprilike isto. Međutim, kod 29 procenata djece dato je mnogo manje tečnosti. U nešto manjoj količini hranu je uzimalo 64 procenata, a 5 procenata uzimalo je otprilike istu količinu, dok je 32 procenta konzumiralo mnogo manje hrane. Podaci o konzumiranju tečnosti i hranjenju tokom dijareje zasnivaju se na 25–49 neponderisanih slučajeva i treba ih s oprezom koristiti. Iz tog razloga podaci nijesu prikazani u tabeli.

Pošto cink nije dat djeci u romskim naseljima za liječenje dijareje, procenat koji dobija ORS isti je kao vrijednost indikatora – ORS i cink (24 procenta). Tečnosti iz ORS paketa dobilo je 17 procenata djece starosti 0–59 mjeseci, dok je 13 procenata dobilo fabrički pakovane ORS tečnosti. Neku preporučenu tečnost napravljenu kod kuće dobilo je 86 procenata djece (51 procenat dobilo je tečnost od kivanog pirinča, a 69 procenata dobilo je instant supu). Oko

95 procenata djece s dijarejom dobilo je ORS ili neku preporučenu tečnost napravljenu kod kuće. Skoro jedna četvrtina (24 procenta) dobila je ORS (MICS indikator 3.11 – Liječenje dijareje solima za oralnu rehidraciju (ORS) i cinkom¹⁹). Podaci o liječenju dijareje kod djece starosti 0–59 mjeseci koja su imala dijareju u posljednje dvije nedjelje – s ORS-om, preporučenom tečnošću napravljenom kod kuće i cinkom – zasnivaju se na 25–49 neponderisanih slučajeva i zato ih treba s oprezom koristiti. Iz tog razloga ovi podaci nijesu predstavljeni.

Ukupno, 67 procenata djece starosti 0–59 mjeseci koja su imala dijareju u posljednje dvije nedjelje dobilo je terapiju oralne rehidracije uz nastavak hranjenja (MICS indikator 3.12 – Liječenje dijareje solima za oralnu rehidraciju (ORS) uz nastavak hranjenja), dok je 27 procenata dobilo ORS ili povećane količine tečnosti. U romskim naseljima, 97 procenata djece ovog uzrasta dobilo je oralnu rehidraciju terapiju (ORS ili preporučene tečnosti napravljene kod kuće ili povećana količina tečnosti). Nikakvu pomoć niti lijek nije dobilo 2 procenta djece s dijarejom, 21 procenat djece dobilo je lijek protiv proliva u obliku tablete ili sirupa, a 3 procenta dobilo je antibiotik u obliku tablete ili sirupa. Podaci o učešću djece starosti 0–59 mjeseci s dijarejom u posljednje dvije nedjelje koja su dobila terapiju oralne rehidracije uz nastavak hranjenja ili druge tretmane zasnivaju se na 25–49 neponderisanih slučajeva i zato ih treba s oprezom koristiti. Iz tog razloga podaci nijesu prikazani u Tabeli.

Pored toga, Tabela o izvoru ORS-a nije predstavljena u MICS istraživanju u romskim naseljima u Crnoj Gori 2013. zato što se svi podaci zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

¹⁹ Djeca u Crnoj Gori nijesu dobila suplemente cinka za liječenje dijareje.

Njega i liječenje upale pluća antibioticima

Upala pluća je vodeći uzrok smrtnosti među djecom, a upotreba antibiotika kod djece mlađe od pet godina za koju se sumnja da imaju upalu pluća predstavlja ključnu intervenciju. Cilj Deklaracije „Svijet po mjeri djeteta“ jeste da se za jednu trećinu smanji smrtnost uzrokovana upalom pluća.

U MICS istraživanju u Crnoj Gori 2013, prevalenca sumnje na upalu pluća procijenjena je na osnovu pitanja postavljenih majkama ili starateljima o tome da li je njihovo dijete mlađe od pet godina imalo bolest praćenu kašljem i ubrzanim ili otežanim disanjem, a čiji simptomi su posljedica problema u grudima ili problema u grudima praćena začepljenjem nosa.

Tabela s podacima o izvoru savjeta i pomoći koja je pružena djeci sa simptomima upale pluća koja su dobila antibiotike u prethodne dvije nedjelje nije prikazana u MICS istraživanju u Crnoj Gori 2013, zato što se

svi podaci zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

Pitanja u vezi s poznavanjem opasnih simptoma upale pluća prikazana su u Tabeli CH.4. Očigledno, majčino znanje o opasnim simptomima je važan činilac koji utiče na traženje medicinske pomoći. Ukupno, 25 procenata majki/staratelja prepoznalo je najmanje jedan od dva opasna simptoma upale pluća (ubrzano i/ili otežano disanje). Najčešće prepoznat simptom zbog kojeg se dijete vodi u zdravstvenu ustanovu je povećanje temperature (90 procenata). Otežano disanje prepoznalo je 18 procenata majki, a 14 procenata ubrzano disanje, kao simptome zbog kojih se dijete odmah vodi u zdravstvenu ustanovu. U južnom regionu, 35 procenata majki zna da prepozna makar jedan od dva opasna simptoma upale pluća (ubrzano i/ili otežano disanje), dok je taj procenat niži u sjevernom regionu (24 procenta) i u središnjem regionu (22 procenta).

Tabela CH.4: Poznavanje dva simptoma upale pluća

Procenat žena starosti 15–49 godina koje su majke ili starateljke djece mlađe od 5 godina, prema simptomima koji bi ih naveli da odmah odvedu dijete u zdravstvenu ustanovu i procenat majki koje ubrzano i otežano disanje vide kao znak da hitno potraže pomoć, Crna Gora, 2013. g.

	Procenat majki/staratelja djece starosti 0–59 mjeseci koji smatraju da dijete treba odmah odvesti u zdravstvenu ustanovu ako:								Majke/starateljke koji prepoznaju makar jedan od dva opasna simptoma upale pluća (ubrzano i/ili otežano disanje)	Broj žena starosti 15–49 godina koje su majke/starateljke djece mlađe od 5 godina
	Ne može da pije ili sisa	Stanje se pogorša	Dobije povišenu temperaturu	Ubrzano diše	Otežano diše	Ima krvavu stolicu	Slabo pije	Ima druge simptome		
Ukupno	9,6	18,5	89,7	13,6	18,4	10,3	6,5	42,5	25,1	722
Region										
Sjeverni	6,5	30,8	86,4	15,4	15,6	6,2	3,6	37,0	23,5	208
Središnji	9,4	11,3	92,7	10,6	15,9	10,1	5,7	45,5	22,4	373
Južni	14,8	19,5	86,5	18,9	29,1	16,5	13,1	42,8	34,5	142
Tip naselja										
Gradsko	10,1	18,5	89,6	13,5	19,1	10,5	7,2	43,4	25,7	478
Ostalo	8,7	18,5	89,8	13,9	17,0	9,7	5,3	40,8	23,8	244
Nivo obrazovanja majke ^a										
Osnovno	6,9	21,3	82,2	12,1	7,1	6,2	2,4	50,3	14,6	100
Srednje	9,4	19,0	91,7	13,6	21,0	9,6	6,4	37,8	26,9	399
Više ili visoko	10,4	16,9	89,0	14,8	19,2	13,0	8,8	47,2	27,2	217
Kvintili indeksa imovinskog stanja										
Najsiromašniji	7,5	22,8	85,9	14,6	14,1	11,7	4,9	41,5	20,9	118
Drugi kvintil	8,7	16,2	92,1	15,1	17,3	9,4	3,9	43,4	26,2	140
Srednji kvintil	12,2	13,9	91,6	9,6	19,2	8,5	8,1	39,0	24,9	140
Četvrti kvintil	12,2	20,7	88,8	15,0	21,5	14,5	8,0	43,0	27,2	154
Najbogatiji	7,3	19,3	89,4	13,9	18,9	7,6	7,3	45,1	25,3	170
Vjeroispovijest nosioca domaćinstva										
Pravoslavna	9,7	16,5	91,4	13,4	19,2	11,1	7,0	43,2	26,4	508
Katolička	(21,9)	(18,9)	(85,9)	(25,9)	(26,1)	(24,1)	(20,5)	(25,4)	(33,4)	21
Islamska	8,2	24,8	84,8	13,4	14,4	6,5	4,0	41,8	19,5	178
Druga vjeroispovijest	*	*	*	*	*	*	*	*	*	15

^a Podaci za kategoriju „bez obrazovanja“ zasnivaju se na manje od 25 neponderisanih slučajeva i nijesu prikazani u Tabeli.

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

Njega i liječenje upale pluća antibioticima u romskim naseljima

Upala pluća je vodeći uzrok smrtnosti među djecom, a upotreba antibiotika kod djece mlađe od pet godina za koju se sumnja da imaju upalu pluća predstavlja ključnu intervenciju. Za 66 procenata djece starosti 0–59 mjeseci, sa simptomima upale pluća u prethodne dvije nedjelje, tražen je savjet ili medicinska pomoć u zdravstvenoj ustanovi ili od pružaoca zdravstvene usluge (MICS indikator 3.13 – Traženje medicinske pomoći za djecu sa simptomima upale pluća), dok je 76 procenata djece sa simptomima upale pluća dobilo antibiotike u prethodne dvije nedjelje (MICS indikator 3.14 – Liječenje antibioticima djece sa simptomima upale pluća). Za 20 procenata djece nije tražen nikakav savjet.

Rezultati o izvorima savjeta ili pružene medicinske pomoći djeci sa simptomima upale pluća koja su dobila antibiotike u prethodne dvije nedjelje, koji se

opisuju ovdje (uključujući MICS indikatore 3.13 i 3.14), zasnivaju se na 25–49 neponderisanih slučajeva i treba ih s oprezom koristiti. Iz tog razloga, Tabela s ovim podacima nije prikazana u izvještaju.

Pitanja koja se tiču opasnih simptoma upale pluća prikazana su u Tabeli CH.4R. Očigledno, majčino znanje o opasnim simptomima važan je činilac koji utiče na traženje medicinske pomoći. Ukupno, 26 procenata majki/staratelja u romskim naseljima prepoznalo je najmanje jedan od dva opasna simptoma upale pluća (ubrzano i/ili otežano disanje). Najčešće prepoznat simptom zbog kojeg se dijete mlađe od pet godina vodi u zdravstvenu ustanovu je povećanje temperature (81 procenat). Otežano disanje prepoznalo je 21 procenat majki, a 8 procenata prepoznalo je ubrzano disanje kao simptome zbog kojih se dijete odmah vodi u zdravstvenu ustanovu.

Tabela CH.4R: Poznavanje dva simptoma upale pluća

Procenat žena starosti 15–49 godina koje su majke ili starateljke djece mlađe od 5 godina, prema simptomima koji bi ih naveli da odmah odvedu dijete u zdravstvenu ustanovu i procenat majki koje ubrzano i otežano disanje vide kao znak da hitno potraže pomoć, romska naselja, 2013. g.

	Procenat majki/staratelja djece starosti 0–59 mjeseci koji smatraju da dijete treba odmah odvesti u zdravstvenu ustanovu ako:								Majke/starateljke koji prepoznaju makar jedan od dva opasna simptoma upale pluća (ubrzano i/ili otežano disanje)	Broj žena starosti 15–49 godina koje su majke/starateljke djece mlađe od 5 godina
	Ne može da pije ili sisa	Stanje se pogorša	Dobije povišenu temperaturu	Ubrzano diše	Otežano diše	Ima krvavu stolicu	Slabo pije	Ima druge simptome		
Ukupno	38,7	10,8	81,4	8,2	21,4	6,3	20,4	34,4	25,9	432
Region										
Sjeverni	(8,8)	(13,7)	(100,0)	(11,4)	(8,8)	(3,8)	(10,0)	(54,5)	(12,6)	53
Središnji	45,0	10,3	77,8	6,1	20,8	5,8	22,9	32,6	25,8	341
Južni	(24,1)	(10,7)	(87,5)	(22,3)	(44,6)	(14,3)	(12,5)	(23,2)	(44,6)	38
Tip naselja										
Gradsko	46,0	11,7	78,0	6,9	21,8	7,1	23,7	31,7	26,3	353
Ostalo	6,3	6,5	96,6	14,0	19,5	2,6	5,8	46,6	23,8	80
Nivo obrazovanja										
Bez obrazovanja	36,8	12,4	80,3	6,1	22,2	5,8	18,0	35,8	25,5	288
Osnovno	41,7	7,9	84,8	10,1	21,4	7,8	23,4	32,7	25,9	127
Srednje ili visoko	*	*	*	*	*	*	*	*	*	17
Kvintili indeksa imovinskog stanja										
Najsiromašniji	(25,3)	(25,4)	(61,7)	(3,0)	(26,2)	(8,7)	(38,9)	(27,8)	(26,2)	90
Drugi kvintil	30,7	9,8	93,4	15,6	21,4	8,3	18,9	32,2	26,1	83
Srednji kvintil	39,6	7,0	83,4	8,9	21,5	6,3	9,1	31,2	28,0	87
Četvrti kvintil	46,8	7,0	88,3	8,2	16,4	3,4	14,6	35,9	22,2	85
Najbogatiji	51,0	4,0	81,8	5,7	21,1	4,6	19,6	45,1	26,8	88

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

Njega djece tokom povišene temperature

Tabela CH.5 pruža informacije o njezi djece tokom povišene temperature u periodu od dvije nedjelje koji je prethodio istraživanju. Za 74 procenta djece s povišenom temperaturom u prethodne dvije nedjelje potražen je savjet ili medicinska pomoć u zdravstvenoj

ustanovi ili od pružaoca zdravstvenih usluga. Za većinu djece savjet ili medicinska pomoć traženi su u javnim zdravstvenim ustanovama (68 procenta), u odnosu na privatne ustanove (6 procenta) i druge ustanove (3 procenta).

Tabela CH.5: Traženje medicinske pomoći zbog povišene temperature

Procenat djece starosti 0–59 mjeseci s povišenom temperaturom u posljednje dvije nedjelje za koju je tražen savjet ili tretman, prema izvoru savjeta ili tretmana, Crna Gora, 2013. g.

	Procenat djece za koju					Broj djece s povišenom temperaturom u posljednje dvije nedjelje
	je tražen savjet ili tretman od				Nije tražen savjet ili tretman	
	zdravstvenih ustanova ili pružaoca zdravstvenih usluga		Drugi izvor	Zdravstvena ustanova ili pružaoци zdravstvenih usluga ¹		
Javna	Privatna					
Ukupno	68,4	6,4	2,9	74,0	23,1	154
Pol						
Muški	67,5	8,8	0,7	76,4	22,9	81
Ženski	69,4	3,8	5,3	71,5	23,3	73
Region						
Sjeverni	(64,2)	(0,8)	(0,0)	(65,0)	(35,0)	37
Središnji	74,0	2,6	4,6	75,2	20,1	96
Južni	*	*	*	*	*	21
Tip naselja						
Gradsko	74,6	4,4	4,1	77,8	18,1	108
Ostalo	(54,1)	(11,3)	(0,0)	(65,4)	(34,6)	46
Starost^b						
0-35 mjeseci	69,3	10,3	3,2	77,9	18,9	78
36-59 mjeseci	67,6	2,6	2,5	70,1	27,3	76
Nivo obrazovanja majke^a						
Osnovno	*	*	*	*	*	19
Srednje	68,9	3,1	5,4	72,0	22,6	71
Više ili visoko	(66,5)	(11,2)	(1,0)	(75,5)	(23,5)	61
Kvintili indeksa imovinskog stanja						
Najsiromašniji	(62,8)	(0,0)	(0,0)	(62,8)	(37,2)	27
Drugi kvintil	(73,2)	(18,3)	(3,3)	(84,9)	(11,7)	20
Srednji kvintil	*	*	*	*	*	38
Četvrti kvintil	(73,4)	(0,0)	(0,0)	(73,4)	(26,6)	35
Najbogatiji	(80,4)	(6,2)	(0,0)	(86,6)	(13,4)	34
Vjeroispovijest nosioca domaćinstva						
Pravoslavna	70,3	7,8	4,1	76,9	19,0	108
Katolička	*	*	*	*	*	7
Islamska	(61,3)	(0,0)	(0,0)	(61,3)	(38,7)	37
Druga vjeroispovijest	*	*	*	*	*	2

¹ MICS Indikator 3.20 – Traženje medicinske pomoći zbog povišene temperature

^a Podaci za kategoriju „bez obrazovanja“ zasnivaju se na manje od 25 neponderisanih slučajeva i nisu prikazani u Tabeli.

^b Starosna dob prikazana je u dvije grupe zbog malog broja slučajeva.

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

Tabela CH.6 prikazuje podatke o liječenju djece koja su imala povišenu temperaturu u periodu od dvije nedjelje koji je prethodio istraživanju. Antibiotik u obliku tablete ili sirupa dobilo je 68 procenta djece s povišenom temperaturom u prethodne dvije nedjelje, 15 procenta

dobilo je antibiotik u obliku injekcije, a 11 procenta dobilo je „paracetamol“, „panadol“ ili „acetaminofen“. Antibiotik u obliku tablete ili sirupa dobili su 62 procenta dječaka i 75 procenta djevojčica s povišenom temperaturom u prethodne dvije nedjelje.

Tabela CH.6: Liječenje djece s povišenom temperaturom

Procenat djece starosti 0–59 mjeseci koja su imala povišenu temperaturu u posljednje dvije nedjelje prema vrsti lijekova koje su dobili, Crna Gora, 2013. g.

	Djeca s povišenom temperaturom u posljednje dvije nedjelje koja su dobila:							Broj djece s povišenom temperaturom u posljednje dvije nedjelje
	Antibiotska tableta ili sirup	Antibiotska injekcija	„Paracetamol“/„Panadol“/„Acetaminofen“	„Aspirin“	„Ibuprofen“	Drugo	Nedostaje/Ne zna	
Ukupno	68,3	14,8	10,9	0,0	6,8	8,3	0,0	154
Pol								
Muški	61,9	11,5	9,3	0,0	10,9	10,2	0,0	81
Ženski	75,4	18,3	12,7	0,0	2,4	6,2	0,0	73
Region								
Sjeverni	(91,9)	(32,6)	(8,6)	(0,0)	(4,9)	(14,9)	(0,0)	37
Središnji	60,6	10,1	8,3	0,0	7,0	5,3	0,0	96
Južni	*	*	*	*	*	*	*	21
Tip naselja								
Gradsko	61,3	16,3	10,7	0,0	7,6	8,7	0,0	108
Ostalo	(84,6)	(11,2)	(11,6)	(0,0)	(5,1)	(7,3)	(0,0)	46
Starost (u mjesecima)^b								
0-35 mjeseci	70,4	15,8	16,5	0,0	5,9	7,4	0,0	78
36-59 mjeseci	66,2	13,7	5,2	0,0	7,8	9,2	0,0	76
Nivo obrazovanja majke^a								
Osnovno	*	*	*	*	*	*	*	19
Srednje	71,6	13,3	13,2	0,0	4,9	12,3	0,0	71
Više ili visoko	(59,5)	(15,2)	(12,3)	(0,0)	(6,2)	(6,6)	(0,0)	61
Kvintili indeksa imovinskog stanja								
Najsiromašniji	(89,7)	(23,2)	(0,0)	(0,0)	(4,6)	(11,0)	(0,0)	27
Drugi kvintil	(89,5)	(28,0)	(9,0)	(0,0)	(5,7)	(10,6)	(0,0)	20
Srednji kvintil	*	*	*	*	*	*	*	38
Četvrti kvintil	(59,1)	(16,2)	(6,8)	(0,0)	(0,0)	(6,4)	(0,0)	35
Najbogatiji	(52,7)	(4,2)	(22,7)	(0,0)	(23,8)	(8,2)	(0,0)	34
Vjeroispovijest nosioca domaćinstva								
Pravoslavna	64,8	15,0	14,2	0,0	6,7	7,3	0,0	108
Katolička	*	*	*	*	*	*	*	7
Islamska	(73,1)	(17,6)	(4,1)	(0,0)	(8,9)	(13,2)	(0,0)	37
Druga vjeroispovijest	*	*	*	*	*	*	*	2

^a Podaci za kategoriju „bez obrazovanja“ zasnivaju se na manje od 25 neponderisanih slučajeva i nisu prikazani u Tabeli.

^b Starosna dob prikazana je u dvije grupe zbog malog broja slučajeva.

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

Njega djece tokom povišene temperature u romskim naseljima

Tabela CH.5R prikazuje podatke o njezi tokom povišene temperature u periodu od dvije nedjelje koji je prethodio istraživanju. Za 54 procenta djece s povišenom temperaturom u prethodne dvije nedjelje potražen je savjet ili medicinska pomoć u zdravstvenoj ustanovi

ili od pružaoca zdravstvenih usluga. Za većinu djece savjet ili medicinska pomoć zatraženi su u javnim zdravstvenim ustanovama (53 procenta), u odnosu na privatne (9 procenta) i ostale ustanove (2 procenta). Nikakav savjet ili medicinska pomoć nisu traženi kod 45 procenta djece starosti 0–59 mjeseci s povišenom temperaturom prethodne dvije nedjelje.

Tabela CH.5R: Traženje medicinske pomoći zbog povišene temperature

Procenat djece starosti 0–59 mjeseci s povišenom temperaturom u posljednje dvije nedjelje za koju je tražen savjet ili tretman, prema izvoru savjeta ili tretmana, romska naselja, 2013. g.

	Procenat djece za koju je tražen savjet ili tretman od					Broj djece s povišenom temperaturom u posljednje dvije nedjelje
	zdravstvenih ustanova ili pružaoca zdravstvenih usluga		Drugi izvor	Zdravstvena ustanova ili pružaoci zdravstvenih usluga ^{1,a}	Nije tražen savjet ili tretman	
	Javna	Privatna				
Ukupno	53,0	8,5	2,1	53,7	44,9	90
Pol						
Muški	(46,8)	(7,6)	(1,3)	(46,8)	(51,9)	46
Ženski	(59,5)	(9,4)	(2,9)	(61,0)	(37,5)	44
Region						
Sjeverni	*	*	*	*	*	5
Središnji	44,5	11,1	2,8	45,4	52,7	69
Južni	*	*	*	*	*	16
Tip naselja						
Gradsko	45,7	10,5	2,6	46,5	51,7	73
Ostalo	*	*	*	*	*	17
Starost (u mjesecima)^b						
0–35 mjeseci	(55,4)	(6,4)	(2,8)	(56,8)	(41,7)	46
36–59 mjeseci	50,5	10,7	1,4	50,5	48,1	45
Nivo obrazovanja majke^c						
Bez obrazovanja	52,9	9,4	2,3	54,0	44,8	54
Osnovno	(53,3)	(7,5)	(1,9)	(53,3)	(44,9)	36
Srednje i više	*	*	*	*	*	1
Indeks imovinskog stanja						
Najsiromašnijih 60 procenta	52,6	1,1	2,3	53,7	45,1	56
Najbogatijih 40 procenta	(53,6)	(20,6)	(1,8)	(53,6)	(44,6)	34

¹ MICS Indikator 3.20 – Traženje medicinske pomoći zbog povišene temperature

a Ukjučuje sve javne i Privatne zdravstvene ustanove kao i prodavnice.

b Starosna dob prikazana je u dvije grupe zbog malog broja slučajeva.

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

Tabela CH.6R prikazuje podatke o njezi tokom povišene temperature u periodu od dvije nedjelje koji je prethodio istraživanju. U romskim naseljima, 46 procenta djece s povišenom temperaturom u prethodne dvije

nedjelje dobilo je antibiotik u obliku tablete ili sirupa, 28 procenta dobilo je „ibuprofen“, 17 procenta dobilo je „paracetamol“, „panadol“ ili „acetaminophen“, dok je 3 procenta dobilo antibiotik u obliku injekcije.

Tabela CH.6R: Liječenje djece s povišenom temperaturom

Procenat djece starosti 0–59 mjeseci koja su imala povišenu temperature u posljednje dvije nedjelje prema vrsti lijekova koje su dobili, romska naselja, 2013. g.

	Djeca s povišenom temperaturom u posljednje dvije nedjelje koja su dobila:					Broj djece s povišenom temperaturom u posljednje dvije nedjelje
	Antibiotska tableta ili sirup	Antibiotska injekcija	„Paracetamol“/ „Panadol“/ „Acetaminofen“	„Ibuprofen“	Drugo	
Ukupno	46,2	2,7	16,9	27,8	0,7	90
Pol						
Muški	(50,0)	(3,8)	(9,8)	(34,3)	(1,3)	46
Ženski	(42,3)	(1,4)	(24,4)	(20,9)	(0,0)	44
Region						
Sjeverni	*	*	*	*	*	5
Središnji	43,8	3,5	12,2	31,3	0,9	69
Južni	*	*	*	*	*	16
Tip naselja						
Gradsko	45,8	3,3	11,6	30,5	0,0	73
Ostalo	*	*	*	*	*	17
Starost (u mjesecima)^a						
0–35 mjeseci	(42,9)	(1,4)	(18,8)	(22,9)	(0,0)	46
36–59 mjeseci	49,7	4,0	15,1	32,7	1,4	45
Nivo obrazovanja majke						
Bez obrazovanja	50,2	3,3	13,7	24,3	1,2	54
Osnovno	(38,4)	(1,8)	(22,4)	(32,2)	(0,0)	36
Srednje i više	*	*	*	*	*	1
Indeks imovinskog stanja						
Najsiromašnijih 60 procenta	47,8	1,1	16,7	20,3	0,0	56
Najbogatijih 40 procenta	(43,7)	(5,2)	(17,4)	(40,0)	(1,8)	34

^a Starosna dob prikazana je u dvije grupe zbog malog broja slučajeva.

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

Upotreba čvrstih goriva u romskim naseljima

Osnovni indikator za praćenje upotrebe čvrstih goriva jeste učešće populacije koja koristi čvrsta goriva kao osnovi izvor domaće energije za kuvanje, kao što je prikazano u Tabeli CH.7R.

Ukupno, 80 procenata svih članova domaćinstava u romskim naseljima koriste čvrsta goriva za kuvanje. Upotreba čvrstih goriva rjeđa je u gradskim naseljima (78 procenata), u odnosu na ostala (seoska) naselja, gdje 88 procenata koristi čvrsta goriva za kuvanje.

Tabela CH.7R: Upotreba čvrstih goriva

Procentualna raspodjela članova domaćinstava prema vrsti goriva koje uglavnom koriste za kuvanje i procenat članova domaćinstava koja žive u domaćinstvima koja za kuvanje koriste čvrsta goriva, romska naselja, 2013. g.

	Procenat članova domaćinstava u domaćinstvima koja uglavnom koriste							Broj članova domaćinstava	
	Električna energija	Tečni propan gas	Čvrsta goriva			U domaćinstvu se ne priprema hrana	Ukupno		Čvrsta goriva za kuvanje ¹
			Drveni ugalj	Drvo	Ostaci poljoprivrednih kultura				
Ukupno	19,2	0,8	0,1	79,3	0,5	0,1	100,0	79,9	3886
Region									
Sjeverni	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	100,0	100,0	509
Središnji	21,2	1,0	0,0	76,9	0,6	0,1	100,0	77,6	3032
Južni	29,4	0,0	1,0	69,2	0,0	0,4	100,0	70,2	346
Tip naselja									
Gradsko	20,7	1,0	0,0	77,5	0,6	0,1	100,0	78,2	3177
Ostalo	12,3	0,0	0,5	87,0	0,0	0,2	100,0	87,5	709
Nivo obrazovanja nosioca domaćinstva									
Bez obrazovanja	17,2	1,2	0,0	81,4	0,0	0,2	100,0	81,4	1927
Osnovno	21,3	0,5	0,0	77,0	1,1	0,0	100,0	78,1	1777
Srednje i više	19,2	0,0	1,9	78,9	0,0	0,0	100,0	80,8	183
Kvintili indeksa imovinskog stanja									
Najsiromašniji	0,0	2,9	0,0	94,0	2,5	0,5	100,0	96,6	776
Drugi kvintil	4,0	0,0	0,0	96,0	0,0	0,0	100,0	96,0	784
Srednji kvintil	14,6	0,0	0,0	85,3	0,0	0,1	100,0	85,3	770
Četvrti kvintil	23,2	1,2	0,4	75,2	0,0	0,0	100,0	75,6	780
Najbogatiji	54,2	0,0	0,0	45,8	0,0	0,0	100,0	45,8	776

¹ MICS Indikator 3.15 – Upotreba čvrstih goriva za kuvanje

Rezultati pokazuju da sva domaćinstva u sjevernom regionu koriste čvrsta goriva, dok je procenat niži u središnjem i južnom regionu (78 i 70 procenata). Postoji negativna korelacija između imovinskog stanja domaćinstva i korišćenja čvrstih goriva. Čvrsto gorivo rjeđe se koristi u najbogatijim domaćinstvima (46 procenata) u odnosu na najsiromašnija domaćinstva (97 procenata). Tabela CH.7R jasno pokazuje da je ukupan procenat korišćenja čvrstih goriva predominantno uslovljen korišćenjem drva za kuvanje (79 procenata).

Upotreba čvrstih goriva prema mjestu kuvanja prikazana je u Tabeli CH.8R. Zagađenje vazduha u zatvorenom prostoru zavisi od načina kuvanja, mjesta kuvanja i vrste goriva koje se koristi. U romskim naseljima, 79 procenata članova domaćinstava živi u domaćinstvima koja koriste čvrsta goriva za kuvanje u posebnoj prostori koja se koristi kao kuhinja. Negdje

drugo u kući kuva 19 procenata domaćinstava, dok je veoma rijetko da domaćinstva kuvaju vani. Postoje razlike prema regionu u korišćenju posebne prostorije kao kuhinje. U južnom regionu, 39 procenata domaćinstava koriste posebnu prostoriju za kuvanje, u odnosu na 81 procenat u središnjem regionu i 87 procenata u sjevernom regionu.

Tabela CH.8R: Upotreba čvrstog goriva prema mjestu kuvanja

Procentualna raspodjela članova domaćinstava u domaćinstvima koja koriste čvrsta goriva prema mjestu kuvanja, romska naselja, 2013. g.

	Mjesto kuvanja:					Ukupno	Broj članova domaćinstava u domaćinstvima koja koriste čvrsta goriva za kuvanje
	U kući		U posebnoj zgradi	Vani	Bez odgovora		
	U posebnoj prostoriji koja se koristi kao kuhinja	Negdje drugo u kući					
Ukupno	79,1	19,3	0,1	1,3	0,2	100,0	3104
Region							
Sjeverni	87,4	11,7	0,7	0,1	0,0	100,0	509
Središnji	81,4	17,6	0,0	0,7	0,3	100,0	2353
Južni	39,0	51,8	0,0	9,2	0,0	100,0	243
Tip naselja							
Gradsko	80,4	18,7	0,1	0,5	0,3	100,0	2483
Ostalo	73,9	21,6	0,0	4,5	0,0	100,0	621
Nivo obrazovanja nosioca domaćinstva							
Bez obrazovanja	80,0	18,9	0,2	0,4	0,4	100,0	1569
Osnovno	76,9	20,9	0,0	2,2	0,0	100,0	1388
Srednje i više	89,7	8,0	0,0	2,4	0,0	100,0	148
Kvintili indeksa imovinskog stanja							
Najsiromašniji	93,3	4,9	0,5	1,3	0,0	100,0	749
Drugi kvintil	74,7	21,5	0,0	3,4	0,3	100,0	752
Srednji kvintil	74,3	25,0	0,0	0,0	0,7	100,0	657
Četvrti kvintil	76,5	22,7	0,0	0,8	0,0	100,0	590
Najbogatiji	71,4	28,6	0,0	0,0	0,0	100,0	355

VI VODA I SANITACIJA

Sigurna voda za piće je osnovni uslov dobrog zdravlja. Onečišćena voda za piće može biti značajan prenosnik bolesti, kao što su trahoma, kolera, tifus i šistozomijaza. Voda za piće takođe može biti zagađena hemijskim, fizičkim i radiološkim zagađivačima koji su štetni po ljudsko zdravlje. Pored toga što se povezuje s bolestima, dostupnost pitke vode može biti od naročite važnosti za žene i djecu koja, pogotovo u seoskim naseljima, imaju glavnu odgovornost za donošenje vode, često s velikih razdaljina.

Jedan od Milenijumskih razvojnih ciljeva (MRC7, C) jeste da se između 1990. i 2015. godine za jednu polovinu smanji broj ljudi koji nemaju održiv pristup bezbjednoj vodi za piće i osnovnim sanitarnim uslovima. Cilj Deklaracije „Svijet po mjeri djeteta“ poziva na smanjenje broja domaćinstava koja nemaju pristup higijenskoj sanitaciji i dostupnoj i bezbjednoj vodi za piće za barem jednu trećinu.

Spisak indikatora koje koristi MICS je sljedeći:

Voda:

- korišćenje poboljšanih izvora vode za piće

- korišćenje adekvatnih metoda za tretman vode
- vrijeme potrebno za dolazak do izvora vode za piće
- osoba koja donosi vodu za piće.

Sanitacija:

- korišćenje poboljšane sanitacije
- bezbjedno uklanjanje dječjih fekalija.

Detaljne informacije o vodi i sanitaciji i referentni materijali dostupni su na UNICEF-ovoj [childinfo](http://childinfo.org) web strani²⁰.

MICS takođe prikuplja dodatne informacije o pristupu objektima i uslovima za pranje ruku. Prikupljaju se sljedeći indikatori:

- pogledana mjesta za pranje ruku
- dostupnost sapuna ili drugog sredstva za pranje ruku.

²⁰ <http://www.childinfo.org/wes.html>

Korišćenje poboljšanih izvora vode

Raspodjela stanovništva u odnosu na glavni izvor vode za piće prikazana je u Tabeli WS.1 i u Grafikonu WS.1. Populacija koja koristi poboljšane izvore vode

za piće jeste ona koja koristi: vodu iz vodovoda (u kući, dvorištu, na imanju, kod komšije, javna česma), bušeni bunar, zaštićeni bunar, zaštićeni izvor i kišnica. Flaširana voda smatra se poboljšanim izvorom vode samo ako domaćinstvo koristi poboljšani izvor vode za pranje ruku i kuvanje.

Tabela WS.1: Korišćenje poboljšanih izvora vode

Procentualna raspodjela članova domaćinstva prema glavnom izvoru vode za piće i procenat članova domaćinstva koji koriste poboljšane izvore vode za piće, Crna Gora, 2013. g.

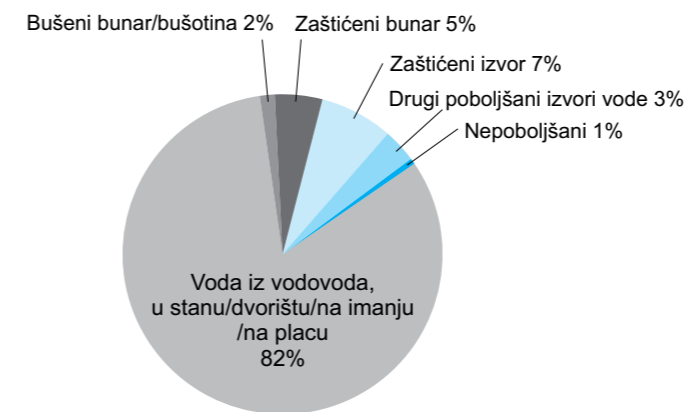
	Glavni izvor vode za piće													Ukupno	Procenat članova domaćinstva koji koriste poboljšane izvore vode za piće ¹	Broj članova domaćinstva
	Poboljšani izvori						Nepoboljšani izvori									
	Tekuća voda (vodovod)				Bušeni bunar	Zaštićeni bunar	Zaštićeni izvor	Sakupljanje kišnice	Flaširana voda ^a	Nezaštićeni bunar	Nezaštićeni izvor	Cisterna	Ostalo			
	U stanu/kući	U dvorištu/na imanju/na placu	Kod komšije	Javna česma												
Ukupno	82,0	0,4	0,2	0,1	1,5	4,8	7,4	0,7	2,4	0,1	0,3	0,1	0,1	100,0	99,4	13799
Region																
Sjeverni	67,0	0,6	0,1	0,2	0	8,9	21,4	0,0	0,8	0,1	0,8	0,1	0,0	100,0	99,0	4143
Središnji	87,5	0,4	0,3	0,0	3,0	4,4	0,8	1,4	1,8	0,1	0,1	0,0	0,1	100,0	99,6	6447
Južni	90,3	0,1	0,0	0,0	0,3	0,4	2,8	0,0	5,8	0,0	0,1	0,0	0,3	100,0	99,7	3209
Tip naselja																
Gradsko	92,1	0,3	0,2	0,0	0,5	0,3	4,3	0,0	2,3	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	99,9	8672
Ostalo	64,9	0,6	0,1	0,2	3,1	12,4	12,7	1,8	2,7	0,2	0,8	0,1	0,3	100,0	98,6	5127
Nivo obrazovanja nosioca domaćinstva																
Bez obrazovanja	61,9	2,4	2,7	0,0	2,4	8,8	18,7	0,0	2,0	0,0	1,0	0,0	0,0	100,0	99,0	241
Osnovno	71,7	1,2	0,8	0,3	1,6	8,5	13,3	0,6	0,6	0,3	0,7	0,2	0,2	100,0	98,6	2521
Srednje	82,6	0,2	0,0	0,0	1,7	4,8	6,7	0,9	2,5	0,1	0,3	0,0	0,1	100,0	99,5	7916
Više ili visoko	90,3	0,0	0,0	0,0	0,7	1,4	3,7	0,2	3,8	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	100,0	3121
Indeks imovinskog stanja quintile																
Najsiri-mašniji	46,7	1,8	1,0	0,3	3,3	19,9	20,2	2,8	1,5	0,4	1,5	0,3	0,2	100,0	97,5	2758
Drugi kvintil	78,2	0,1	0,0	0,0	2,4	3,9	12,6	0,5	1,9	0,0	0,0	0,0	0,3	100,0	99,7	2761
Srednji kvintil	92,5	0,0	0,0	0,0	1,2	0,2	3,5	0,0	2,6	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	100,0	2763
Četvrti kvintil	95,2	0,0	0,0	0,0	0,5	0,0	0,5	0,0	3,8	0,0	0,1	0,0	0,0	100,0	99,9	2774
Najbogatiji	97,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	2,4	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	100,0	2742
Vjeroispovijest nosioca domaćinstva																
Pravoslavna	85,5	0,3	0,1	0,0	1,1	3,4	5,9	0,9	2,4	0,1	0,2	0,0	0,1	100,0	99,6	10464
Katolička	86,2	0,5	0,0	0,0	4,6	0,0	1,2	0,0	7,1	0,0	0,0	0,0	0,3	100,0	99,7	370
Islamska	67,3	0,5	0,2	0,3	2,4	11,6	14,8	0,0	1,9	0,2	0,8	0,2	0,0	100,0	98,9	2676
Druga vjeroispovijest	85,7	3,9	2,3	0,0	2,0	0,0	2,3	0,0	3,8	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	100,0	290

¹ MICS indikator 4.1; MRC indikator 7.8 – Korišćenje poboljšanih izvora pijaće vode
^a Domaćinstva koja koriste flaširanu vodu kao glavni izvor vode za piće svrstana su u korisnike poboljšanih ili korisnike nepoboljšanih izvora vode za piće prema izvorima vode koja se koristi u druge svrhe, kao što su kuvanje i pranje ruku.

Ukupno, 99 procenata domaćinstava koristi poboljšani izvor vode za piće, od toga 100 procenata u gradskim i 99 procenata u ostalim (seoskim) naseljima. Nema značajnih razlika prema indeksu imovinskog stanja ili obrazovanja nosioca domaćinstva.

Izvor vode za piće znatno varira prema regionu (Tabela WS.1). U sjevernom regionu, 67 procenata domaćinstava koristi vodu koja se putem vodovoda dovodi u njihove kuće. U središnjem i južnom regionu, 88 i 90 procenata dobijaju vodu iz vodovoda. U sjevernom regionu, drugi najvažniji izvor vode za piće je zaštićeni izvor (21 procenat) i zaštićeni bunar (9 procenata), dok u južnom regionu 6 procenata koristi flaširanu vodu.

Grafikon WS.1: Procentualna raspodjela članova domaćinstava prema izvoru vode za piće, Crna Gora, 2013. g.

Podaci o tretiranju vode u domaćinstvu prikazani su u Tabeli WS.2. Domaćinstvima su postavljena pitanja o načinima kućnog tretiranja vode da bi je učinili bezbjednijom za piće. Adekvatnim tretmanima vode za piće smatraju se prokuvavanje, dodavanje izbjeljivača ili hlora, korišćenje filtera za vodu i korišćenje solarne sterilizacije. Tabela prikazuje tretman vode u domaćinstvima od strane svih domaćinstava i procenat članova domaćinstava koji žive u domaćinstvima koja koriste nepoboljšane izvore vode, ali koriste adekvatne metode prečišćavanja vode.

U domaćinstvima koja koriste nepoboljšane izvore pitke vode i koriste odgovarajuće metode tretiranja vode živi 5 procenata članova domaćinstava. Metode tretiranja vode koje koriste članovi domaćinstava u

domaćinstvima koja koriste nepoboljšane izvore vode za piće su: prokuvavanje (3 procenata), korišćenje filtera za vodu (2 procenata) i dodavanje hlora (1 procenat). U Crnoj Gori, 93 procenata članova domaćinstava ne koristi nijedan metod za tretiranje vode. U južnom regionu Crne Gore, 88 procenata domaćinstava ne koristi nijedan metod za tretiranje vode, dok u sjevernom regionu 96 procenata domaćinstava ne tretira vodu.

Tabela WS.4R: Osoba koja donosi vodu

Procenat domaćinstava bez vode za piće u stambenom objektu i procentualna raspodjela domaćinstava bez vode za piće u stambenom objektu prema osobi koja najčešće donosi vodu za piće koja se koristi u domaćinstvu, romska naselja, 2013. g.

	Procenat domaćinstava bez vode za piće u stambenom objektu	Broj domaćinstava	Osoba koja najčešće donosi vodu za piće					Ukupno	Broj domaćinstava bez vode za piće u stambenom objektu
			Odrasla žena	Odrasli muškarac	Žensko dijete mlađe od 15 godina	Muško dijete mlađe od 15 godina			
Ukupno	19,5	615	79,0	16,7	3,7	0,6	100,0	120	
Region									
Sjeverni	3,2	86	*	*	*	*	100,0	3	
Središnji	24,4	457	81,1	14,2	4,0	0,6	100,0	112	
Južni	7,7	72	*	*	*	*	100,0	6	
Tip naselja									
Gradsko	23,4	487	81,0	14,5	3,9	0,6	100,0	114	
Ostalo	4,3	128	*	*	*	*	100,0	6	
Nivo obrazovanja nosioca domaćinstva									
Bez obrazovanja	20,6	285	(71,3)	(21,1)	(7,6)	(0,0)	100,0	59	
Osnovno	19,0	296	(88,9)	(11,1)	(0,0)	(0,0)	100,0	56	
Srednje i više	(14,3)	34	*	*	*	*	100,0	5	
Indeks imovinskog stanja									
Najsiromašnijih 60 procenata	29,9	401	79,0	16,7	3,7	0,6	100,0	120	
Najbogatijih 40 procenata	0,0	214	-	-	-	-	-	-	

() Podaci koji se zasnivaju na 25-49 neponderisanih slučajeva.
 * Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.
 - označava 0 neponderisanih slučajeva.

Korišćenje poboljšane sanitacije

Neadekvatno otklanjanje ljudskih fekalija i lična higijena povezani su s nizom bolesti, uključujući dijareične bolesti i dječju paralizu. Korišćenje poboljšanih sanitarija može smanjiti dijareične bolesti za više od trećinu i značajno smanjiti negativan uticaj na zdravlje, kao i druge poremećaje odgovorne za smrt ili bolest miliona djece u zemljama u razvoju.

Poboljšanom sanitacijom smatraju se toaleti koji na higijenski način uklanjaju ljudske fekalije od ljudskog dodira. Poboljšana sanitacija podrazumijeva: toalet na ispiranje/zalivanje vodom kod kojeg voda otiče u kanalizacionu mrežu, septičku jamu, jamu poljskog

WC-a i pokriveni poljski WC; ventilisani poboljšani poljski WC i ekološki toalet (koji radi na principu kompostiranja). Podaci o poboljšanoj sanitaciji u Crnoj Gori i u romskim naseljima prikazani su u tabelama WS.5. i WS.5R.

MRC sanitarni indikator isključuje korisnike poboljšane sanitacije koje dijele dva ili više domaćinstava. Dakle, „poboljšana sanitacija“ koristi se kako u kontekstu ovog izvještaja tako i u kontekstu MRC indikatora, koji se odnose na poboljšanu sanitaciju koju ne dijele više domaćinstava. Podaci o korišćenju poboljšane sanitacije prikazani su u tabelama WS.6. WS.6R, WS.8 i WS.8R.

Tabela WS.5: Vrsta sanitarnih prostorija (toaleta)

Procentualna raspodjela članova domaćinstava prema vrsti toaleta koji se koristi u domaćinstvu, Crna Gora, 2013. g.

	Vrsta toaleta koji se koristi u domaćinstvu								Ukupno	Broj članova domaćinstava	
	Poboljšane sanitarne prostorije				Nepoboljšane sanitarne prostorije						
	Toalet na ispiranje/zalivanje vodom kod kojeg voda otiče u:				Ispiranje/zalivanje vodom koja otiče negdje drugo	Nepokriveni poljski WC	Kanta	Drugo			Nema toaleta (žbunje, polje)
Kanalizacioni sistem	Septičku jamu	Jamu poljskog WC-a	Pokriveni poljski WC								
Ukupno	46,4	47,6	0,1	2,2	1,6	0,1	1,8	0,0	0,1	100,0	13799
Region											
Sjeverni	49,0	34,9	0,4	4,6	5,2	0,1	5,7	0,1	0,0	100,0	4143
Središnji	40,5	57,2	0,1	1,8	0,0	0,2	0,0	0,1	0,1	100,0	6447
Južni	54,8	45,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	100,0	3209
Tip naselja											
Gradsko	63,4	34,3	0,1	0,5	0,2	0,1	1,4	0,0	0,1	100,0	8672
Ostalo	17,7	70,2	0,2	5,2	3,9	0,3	2,4	0,0	0,1	100,0	5127
Nivo obrazovanja nosioca domaćinstva											
Bez obrazovanja	40,9	45,8	0,0	3,9	0,5	2,7	4,0	0,0	2,1	100,0	241
Osnovno	31,5	52,8	0,5	7,4	4,0	0,4	3,3	0,0	0,1	100,0	2521
Srednje	43,7	51,6	0,1	1,4	1,4	0,1	1,8	0,1	0,0	100,0	7916
Više ili visoko	65,8	33,6	0,0	0,1	0,2	0,0	0,4	0,0	0,0	100,0	3121
Kvintili indeksa imovinskog stanja											
Najsiromašniji	20,8	54,0	0,4	11,2	6,7	0,7	5,7	0,1	0,3	100,0	2758
Drugi kvintil	45,6	51,8	0,2	0,0	0,8	0,0	1,6	0,0	0,0	100,0	2761
Srednji kvintil	50,7	47,8	0,0	0,0	0,3	0,0	1,1	0,1	0,0	100,0	2763
Četvrti kvintil	60,1	39,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	100,0	2774
Najbogatiji	54,7	45,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	100,0	2742
Vjeroispovijest nosioca domaćinstva											
Pravoslavna	45,3	51,4	0,0	2,4	0,3	0,1	0,4	0,1	0,0	100,0	10464
Katolička	50,1	49,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	370
Islamska	49,2	33,6	0,6	2,1	6,9	0,2	7,5	0,0	0,0	100,0	2676
Druga vjeroispovijest	56,1	37,8	0,0	2,1	0,0	2,3	0,0	0,0	1,8	100,0	290

adolescentkinja i ukupne stope fertiliteta zasniva se na 125–249 lica prema starosti i treba ih s oprezom koristiti. Iz tog razloga ovi podaci nijesu prikazani u tabeli.

Seksualna aktivnost i rađanje u ranoj mladosti nose značajne rizike za mlade ljude širom svijeta. Tabela RH.2 prikazuje neke indikatore ranog rađanja za žene starosti 15–19 godina i 20–24 godine, dok Tabela RH.3 prikazuje trendove ranog rađanja. Kao što se vidi u Tabeli RH.2, jedan procenat žena starosti 15–19 godina već je rodilo živorođeno dijete, manje od jednog

Tabela RH.2: Rano rađanje

Procenat žena starosti 15–19 godina koje su rodile živorođenu djecu, trudne su s prvim djetetom, rađale su ili su trudne, koje su rodile živorođeno dijete prije svoje 15. godine, i procenat žena starosti 20–24 godine koje su rodile živorođeno dijete prije svoje 18. godine, Crna Gora, 2013. g.

	Procenat žena starosti 15–19 godina koje:			Broj žena starosti 15–19 godina	Procenat žena starosti 20–24 godine koje su rodile živorođeno dijete prije svoje 18. godine ¹	Broj žena starosti 20–24 godine
	Su rodile živorođeno dijete	Su trudne s prvim djetetom	Su rađale ili su trudne			
Ukupno	1,2	0,1	1,3	531	2,7	563
Region						
Sjeverni	1,2	0,2	1,4	165	6,1	167
Središnji	1,3	0,0	1,3	246	1,1	287
Južni	1,0	0,0	1,0	121	1,8	108
Tip naselja						
Gradsko	1,5	0,0	1,5	331	1,8	393
Ostalo	0,7	0,2	0,9	200	4,7	170
Nivo obrazovanja^b						
Osnovno	(13,4)	(0,0)	(13,4)	27	(21,4)	33
Srednje	0,4	0,1	0,5	426	3,3	176
Više ili visoko	1,6	0,0	1,6	78	0,3	352
Kvintili indeksa imovinskog stanja						
Najsiromašniji	2,2	0,0	2,2	84	7,0	83
Drugi kvintil	2,4	0,0	2,4	87	3,4	110
Srednji kvintil	1,1	0,3	1,4	119	2,5	129
Četvrti kvintil	0,0	0,0	0,0	122	0,7	144
Najbogatiji	1,0	0,0	1,0	120	1,3	96
Vjeroispovijest nosioca domaćinstva						
Pravoslavna	0,7	0,1	0,8	375	1,9	420
Katolička	*	*	*	21	*	19
Islamska	2,9	0,0	2,9	121	6,4	114
Druga vjeroispovijest	*	*	*	15	*	9

¹ MICS indikator 5.2 – Rano rađanje

^a Podaci o ženama starosti 15–19 godina koje su rodile živorođeno dijete prije svoje 15. godine nijesu prikazani u tabeli zato što je ukupan procenat 0.

^b Podaci za kategoriju obrazovanja „bez obrazovanja“ zasnivaju se na manje od 25 neponderisanih slučajeva i nijesu prikazani u tabeli.

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

procenata je trudno s prvim djetetom, a jedan procenat je rađalo ili su trudne. Tri procenta žena starosti 20–24 godine rodilo je živorođeno dijete prije 18. godine.

Procenat žena starosti 20–24 godine koje su rodile živorođeno dijete prije 18. godine kreće se od jednog procenta u središnjem regionu, do 6 procenata u sjevernom regionu. Viši procenat žena koje su rodile živorođeno dijete prije 18. godine prisutan je kod starijih žena, kao što prikazuje tabela RH.3. Procenat žena starosti 15–19 godina koje su rodile živorođeno dijete prije 15. godine je 0.

Tabela RH.3: Trendovi ranog rađanja¹

Procenat žena koje su rodile živorođeno dijete do svoje 15. i 18. godine, prema tipu naselja i starosnoj grupi, Crna Gora, 2013. g.

	Gradsko				Ostalo				Ukupno			
	Procenat žena koje su rodile živorođeno dijete prije svoje 15. godine	Broj žena starosti 15–49 godina	Procenat žena koje su rodile živorođeno dijete prije svoje 18. godine	Broj žena starosti 20–49 godina	Procenat žena koje su rodile živorođeno dijete prije svoje 15. godine	Broj žena starosti 15–49 godina	Procenat žena koje su rodile živorođeno dijete prije svoje 18. godine	Broj žena starosti 20–49 godina	Procenat žena koje su rodile živorođeno dijete prije svoje 15. godine	Broj žena starosti 15–49 godina	Procenat žena koje su rodile živorođeno dijete prije svoje 18. godine	Broj žena starosti 20–49 godina
Ukupno	0,1	2335	2,0	2004	0,0	1158	4,5	957	0,1	3493	2,8	2962
Starost (u godinama)												
15–19	0,0	331	na	na	0,0	200	na	na	0,0	531	na	na
20–24	0,0	393	1,8	393	0,0	170	4,7	170	0,0	563	2,7	563
25–29	0,0	348	1,3	348	0,0	152	1,6	152	0,0	501	1,4	501
30–34	0,2	354	0,9	354	0,0	155	7,7	155	0,1	509	2,9	509
35–39	0,3	304	2,7	304	0,0	160	4,8	160	0,2	463	3,5	463
40–44	0,2	271	3,9	271	0,0	163	1,5	163	0,1	434	3,0	434
45–49	0,0	334	2,1	334	0,0	158	6,8	158	0,0	492	3,6	492

na: nije primjenljivo

Fertilitet u romskim naseljima²¹

Seksualna aktivnost i rađanje u ranoj mladosti nose značajne rizike za mlade ljude širom svijeta. Tabela RH.1R prikazuje neke indikatore ranog rađanja za žene starosti 15–19 godine i 20–24 godine, dok Tabela RH.2R prikazuje trendove ranog rađanja. U dobi 15–19 godina, 20 procenata žena već su rodile živorođeno dijete, 2 procenta je trudno s prvim djetetom, 23 procenata je rađalo ili su trudne, dok je 6 procenata rodilo živorođeno dijete prije 15. godine. Od žena starosti 20–24 godina, 37 procenata rodilo je živorođeno dijete prije 18. godine.

Od žena starosti 20–24 godine koje žive u najsiromašnijih 60 procenata domaćinstava, 45

Tabela RH.1R: Rano rađanje

Procenat žena starosti 15–19 godina koje su rodile živorođenu djecu, trudne su s prvim djetetom, rađale su ili su trudne, koje su rodile živorođeno dijete prije svoje 15. godine, i procenat žena starosti 20–24 godine koje su rodile živorođeno dijete prije svoje 18. godine, romska naselja, 2013. g.

	Procenat žena starosti 15–19 godina koje:				Broj žena starosti 15–19 godina	Procenat žena starosti 20–24 godine koje su rodile živorođeno dijete prije svoje 18. godine ¹	Broj žena starosti 20–24 godine
	Su rodile živorođeno dijete	Su trudne s prvim djetetom	Su rađale ili su trudne	Su rodile živorođeno dijete prije 15. godine			
Ukupno	20,4	2,1	22,5	5,7	267	36,9	180
Region							
Sjeverni	(23,0)	(3,0)	(26,0)	(11,3)	23	*	20
Središnji	19,8	1,8	21,6	5,5	231	36,4	147
Južni	*	*	*	*	13	*	14
Tip naselja							
Gradsko	19,6	2,0	21,6	5,4	234	37,6	151
Ostalo	(26,4)	(2,1)	(28,5)	(7,9)	33	(33,2)	29
Nivo obrazovanja							
Bez obrazovanja	29,7	1,4	31,1	7,6	144	41,7	110
Osnovno	10,8	3,1	14,0	4,0	109	31,7	63
Srednje i više	*	*	*	*	14	*	7
Indeks imovinskog stanja							
Najsiromašnijih 60 procenata	18,3	2,9	21,2	5,7	118	45,1	105
Najbogatijih 40 procenata	22,1	1,4	23,5	5,7	149	25,6	76

¹ MICS indikator 5.2 – Rano rađanje

() Podaci koji se baziraju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

* Podaci koji se baziraju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

procenata rodilo je živorođeno dijete prije 18. godine, u odnosu na 26 procenata žena koje žive u najbogatijih 40 procenata domaćinstava.

Tabela RH.2R prikazuje procenat žena koje su rodile živorođeno dijete prije 15. godine, kao i procenat žena koje su rodile živorođeno dijete prije 18. godine. Procenat žena koje su rodile živorođeno dijete prije 15. godine kreće se od 2 procenta za žene starosti 40–44 godine, do 8 procenata za žene starosti 20–24 godine. U pogledu rađanja živorođene djece prije 18. godine, procenat žena kreće se od 19 procenata za žene starosti 40–44 godine do 40 procenata za žene starosti 35–39 godina. Ne postoji bitna razlika u vremenskom periodu koji se odnosi na rano rađanje.

Tabela RH.2R: Trendovi ranog rađanja

Procenat žena koje su rodile živorođeno dijete do svoje 15. i 18. godine, prema tipu naselja i starosnoj grupi, romska naselja, 2013. g.

	Gradsko				Ostalo				Ukupno			
	Procenat žena koje su rodile živorođeno dijete prije svoje 15. godine	Broj žena starosti 15–49 godina	Procenat žena koje su rodile živorođeno dijete prije svoje 18. godine	Broj žena starosti 20–49 godina	Procenat žena koje su rodile živorođeno dijete prije svoje 15. godine	Broj žena starosti 15–49 godina	Procenat žena koje su rodile živorođeno dijete prije svoje 18. godine	Broj žena starosti 20–49 godina	Procenat žena koje su rodile živorođeno dijete prije svoje 15. godine	Broj žena starosti 15–49 godina	Procenat žena koje su rodile živorođeno dijete prije svoje 18. godine	Broj žena starosti 20–49 godina
Ukupno	5,3	834	31,6	600	5,1	146	29,0	113	5,3	980	31,2	713
Starost (u godinama)												
15–19	5,4	234	na	na	(7,9)	33	na	na	5,7	267	na	na
20–24	7,8	151	37,6	151	(9,4)	29	(33,2)	29	8,1	180	36,9	180
25–29	2,4	123	19,5	123	*	19	*	19	3,0	142	23,0	142
30–34	6,2	106	32,6	106	(0,0)	24	(31,6)	24	5,0	130	32,5	130
35–39	8,6	78	42,0	78	*	12	*	12	8,2	90	39,6	90
40–44	2,0	69	21,4	69	*	22	*	22	1,5	92	19,1	92
45–49	3,3	72	36,3	72	*	7	*	7	3,0	79	34,9	79

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.
na: nije primjenljivo

²¹ Stope fertiliteta za žene u romskim naseljima nijesu prikazane u izvještaju jer se zasnivaju na manje od 125 lica prema starosti.

Kontracepcija u romskim naseljima

Od žena u romskim naseljima koje su u braku ili žive u zajednici, kontracepciju trenutno koristi 4 procenta (Tabela RH.3R). Sličan procenat žena starosti 15–49 godina (oko jednog procenta) koristi pilulu, spiralu, kondom za muškarce, žensku sterilizaciju i metod prekinutog snošaja. Podaci o korišćenju muške sterilizacije, injekcija, implantata, ženskog kondoma i dijafragme/pjene/gela, zaštite od trudnoće dojenjem (LAM), periodične apstinencije – nijesu prikazani u

Tabeli RH.3R jer su vrijednosti 0 procenta pošto nijedan slučaj korišćenja ovih metoda nije zabilježen.

Prevalenca korišćenja kontracepcije među ženama u romskim naseljima najviša je u sjevernom regionu, sa 11 procentata, zatim u južnom regionu sa 6 procentata. U središnjem regionu, samo 3 procenta žena koje su u braku ili žive u zajednici koristi bilo koji metod kontracepcije.

Tabela RH.3R: **Korišćenje kontracepcije^a**

Procenat žena starosti 15–49 godina, trenutno u braku ili zajednici, koje koriste (ili čiji partner koristi) neko kontraceptivno sredstvo, romska naselja, 2013. g.

	Procenat žena (trenutno u braku ili zajednici) koje koriste:									Broj žena starosti 15–49 godina koje su u braku ili zajednici
	Ne koriste nijedan metod	Sterilizacija žena	Spirala	Pilula	Muški kondom	Prekinuti snošaj	Bilo koji moderni metod	Bilo koji tradicionalni metod	Bilo koji metod ¹	
Ukupno	95,9	0,5	0,9	1,2	0,8	0,8	3,3	0,8	4,1	641
Region										
Sjeverni	89,5	0,0	7,4	1,0	0,0	2,0	8,4	2,0	10,5	67
Središnji	96,9	0,6	0,0	1,4	0,8	0,3	2,8	0,3	3,1	511
Južni	93,9	0,0	1,1	0,0	1,1	3,8	2,2	3,8	6,1	62
Tip naselja										
Gradsko	97,1	0,6	0,0	1,3	0,8	0,3	2,7	0,3	2,9	531
Ostalo	90,1	0,0	5,2	0,6	0,6	3,4	6,5	3,4	9,9	110
Starost (u godinama)										
15–19	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	69
20–24	95,5	0,0	1,5	0,5	0,5	1,9	2,6	1,9	4,5	126
25–29	97,5	0,6	0,0	0,0	0,6	1,2	1,2	1,2	2,5	110
30–34	94,1	0,0	2,1	0,0	3,1	0,6	5,3	0,6	5,9	112
35–39	92,5	2,9	0,8	3,8	0,0	0,0	7,5	0,0	7,5	81
40–44	95,3	0,0	0,0	4,7	0,0	0,0	4,7	0,0	4,7	84
45–49	97,6	0,0	1,2	0,0	0,0	1,2	1,2	1,2	2,4	58
Broj žive djece										
0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	47
1	98,5	0,0	0,0	0,0	0,8	0,8	0,8	0,8	1,5	91
2	98,4	0,0	0,8	0,0	0,0	0,8	0,8	0,8	1,6	88
3	98,1	0,5	0,0	1,3	0,0	0,0	1,9	0,0	1,9	127
4+	92,6	0,8	1,7	2,1	1,5	1,3	6,1	1,3	7,4	288
Nivo obrazovanja										
Bez obrazovanja	96,7	0,4	0,6	1,4	0,8	0,2	3,2	0,2	3,3	416
Osnovno	94,5	0,7	1,3	1,0	0,7	1,8	3,6	1,8	5,5	204
Srednje i više	*	*	*	*	*	*	*	*	*	20
Kvintili indeksa imovinskog stanja										
Najsiromašniji	94,9	0,0	3,3	0,0	0,6	1,2	3,9	1,2	5,1	111
Drugi kvintil	95,8	0,6	0,0	0,7	0,7	2,3	2,0	2,3	4,2	105
Srednji kvintil	95,8	0,6	1,1	0,6	1,4	0,6	3,7	0,6	4,2	124
Četvrti kvintil	96,3	0,7	0,0	1,2	1,3	0,5	3,2	0,5	3,7	138
Najbogatiji	96,3	0,4	0,4	2,9	0,0	0,0	3,7	0,0	3,7	163

¹ MICS indikator 5.3; MRC indikator 5.3 – Stopa prevalencije kontracepcije

^a Podaci o sljedećim kontraceptivnim metodama, koje su bile dio pitanja u Upitniku za žene, nijesu prikazani u tabeli jer su vrijednosti 0 procentata: sterilizacija muškarca, injekcije, implantati, ženski kondom, spirala, dijafragma/pjena/gel, štiti se od trudnoće dojenjem (LAM), periodična apstinencija.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

Nezadovoljene potrebe

Nezadovoljene potrebe za kontracepcijom odnose se na žene u reproduktivnoj dobi koje ne koriste nijednu metodu kontracepcije, ali koje žele da odlože sljedeće rađanje (vremenski razmak između trudnoća) ili koje žele da potpuno prekinu rađanje (sprečavanje trudnoće). Nezadovoljene potrebe identifikuju se u MICS-u pomoću niza pitanja u vezi s trenutnim ponašanjem i preferencama u vezi s korišćenjem kontraceptivnih sredstava, mogućnosti rađanja i planiranja porodice.

Tabela RH.5 prikazuje nivo zadovoljene potrebe za kontracepcijom, nezadovoljene potrebe i ispunjavanja potrebe za korišćenjem kontracepcije.

Nezadovoljene potrebe za vremenskim razmakom između trudnoća definiše se kao procenat žena koje ne koriste nijedan metod kontracepcije, a:

- nisu trudne, niti su u periodu postporođajne amenoreje²², plodne²³ su i izjavile su da sa sljedećim rađanjem žele čekati dvije ili više godina ili
- nisu trudne, niti su u periodu postporođajne

amenoreje, plodne su i nisu sigurne da li žele još jedno dijete ili

- trudne su i izjavile su da se trudnoća dogodila u pogrešno vrijeme: radije bi je odložile ili
- u periodu su postporođajne amenoreje i izjavile su da se trudnoća dogodila u pogrešno vrijeme: radije bi odložile.

Nezadovoljena potreba za kontracepcijom definiše se kao procenat žena koje ne koriste nijedan metod kontracepcije a:

- nisu trudne, niti su u periodu postpartalne amenoreje, plodne su i izjavile su da ne žele više djece ili
- trudne su i izjavile su da ne žele više djece ili
- u periodu su postpartalne amenoreje i izjavile su da nisu željele trudnoću.

Ukupna nezadovoljena potreba za kontracepcijom predstavlja zbir nezadovoljene potrebe za proređivanjem trudnoće i ograničenjem broja djece.

Tabela RH.5: **Nezadovoljena potreba za kontracepcijom**

Procenat žena starosti 15–49 godina, koje su trenutno u braku ili zajednici, koje imaju nezadovoljenu potrebu za planiranjem porodice i procenat zadovoljene potrebe za kontracepcijom, Crna Gora, 2013. g.

	Zadovoljena potreba za kontracepcijom			Nezadovoljena potreba za kontracepcijom			Broj žena trenutno u braku ili zajednici	Procenat zadovoljene potrebe za kontracepcijom	Broj žena koje su trenutno u braku ili zajednici s potrebom za kontracepcijom
	Za proređivanjem trudnoća	Za ograničenjem broja djece	Ukupno	Za proređivanjem trudnoća	Za ograničenjem broja djece	Ukupno ¹			
Ukupno	10,1	13,2	23,3	11,1	10,8	21,8	1955	51,7	883
Region									
Sjeverni	3,0	5,1	8,1	12,3	17,0	29,3	563	21,7	211
Središnji	12,9	19,5	32,3	9,8	8,1	17,9	945	64,4	475
Južni	13,2	10,4	23,5	12,2	8,5	20,7	446	53,2	197
Tip naselja									
Gradsko	11,4	16,3	27,7	10,5	9,6	20,1	1280	57,9	611
Ostalo	7,7	7,4	15,1	12,0	13,0	25,1	675	37,6	271
Starost (u godinama)									
15–19	*	*	*	*	*	*	11	*	3
20–24	11,8	0,0	11,8	29,5	7,1	36,6	119	24,4	58
25–29	18,3	2,4	20,7	22,6	7,2	29,8	286	41,0	145
30–34	19,7	7,7	27,5	18,4	11,5	29,9	386	47,9	221
35–39	7,8	15,5	23,3	7,3	13,6	21,0	379	52,6	167
40–44	5,4	21,7	27,1	1,9	15,0	16,8	366	61,7	161
45–49	1,2	20,6	21,8	2,0	7,4	9,4	407	69,8	127
Nivo obrazovanja^a									
Osnovno	3,8	6,2	10,0	13,2	13,5	26,7	279	27,3	103
Srednje	9,1	14,7	23,8	10,4	11,5	21,9	1173	52,0	537
Više ili visoko	16,2	14,2	30,4	11,5	7,1	18,6	490	62,0	240
Kvintili indeksa imovinskog stanja									
Najsiromašniji	4,2	5,2	9,4	12,0	15,9	28,0	296	25,1	110
Drugi kvintil	7,2	9,2	16,4	12,7	13,5	26,2	339	38,5	144
Srednji kvintil	9,7	14,1	23,8	12,7	8,9	21,5	390	52,5	177
Četvrti kvintil	13,7	13,9	27,6	9,9	9,1	19,0	446	59,2	208
Najbogatiji	12,7	19,7	32,4	9,1	8,7	17,8	485	64,5	243
Vjeroispovijest nosioca domaćinstva									
Pravoslavna	11,3	15,0	26,3	10,1	9,7	19,7	1462	57,1	673
Katolička	17,3	6,4	23,7	6,3	8,1	14,4	55	(62,2)	21
Islamska	4,4	6,9	11,2	15,3	15,1	30,3	408	27,0	169
Druga vjeroispovijest	(14,8)	(29,5)	(44,3)	(9,6)	(10,7)	(20,3)	30	*	20

¹ MICS indikator 5.4; MRC indikator 5.6 – Nezadovoljena potreba za kontracepcijom

^a Podaci za kategoriju obrazovanja „bez obrazovanja“ zasnivaju se na manje od 25 neponderisanih slučajeva i nisu prikazani u tabeli.

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

²² Žena je u periodu postporođajne amenoreje ako je rodila dijete tokom prethodne dvije godine i nije trenutno trudna, a menstrualni ciklus nije joj ponovo počeo nakon rođenja posljednjeg djeteta.

²³ Smatra se da je žena neplodna ako nije trudna i nije u periodu postporođajne amenoreje, a:

(1a) menstrualni ciklus joj je izostao najmanje šest mjeseci, ili (1b) nikada nije imala menstrualni ciklus, ili (1c) je posljednji menstrualni ciklus imala prije posljednjeg rođenja, ili (1d) je u menopauzi/imala histerektomiju ili

(2) Kao odgovor na pitanja o tome zašto smatra da nije fizički sposobna da zatrudni u vrijeme sprovođenja istraživanja, izjavljuje da je imala histerektomiju, ili nije nikada imala menstrualni ciklus ili je u menopauzi, ili bezuspješno pokušava da zatrudni 2 ili više godina ili

(3) Na pitanje o želji za rađanjem djece u budućnosti, izjavljuje da ne može da zatrudni ili

(4) Nije radala u periodu od 5 godina prije provođenja istraživanja, trenutno ne koristi kontracepciju, trenutno je udata i bila je udata u kontinuitetu u periodu od 5 godina prije istraživanja.

Zadovoljena potreba za ograničenjem porođaja uključuje žene koje koriste (ili čiji partner koristi) neki metod kontracepcije i koje ne žele više djece, koriste sterilizaciju za muškarce ili žene ili izjavljuju da su neplodne. Zadovoljena potreba za vremenskim raspoređivanjem porođaja uključuje žene koje koriste (ili čiji partner koristi) neki metod kontracepcije i koje žele još djece ili su neodlučne po pitanju želje za više djece. Ukupna zadovoljena potreba za kontracepcijom predstavlja zbir zadovoljene potrebe za proređivanjem trudnoće i ograničenjem broja djece.

Korišćenjem informacija o kontracepciji i nezadovoljenim potrebama, a na osnovu podataka iz MICS-a, procijenjen je i procenat zadovoljene potrebe za kontracepcijom. Procenat zadovoljene potrebe definiše se kao odnos broja žena koje su trenutno u braku ili u zajednici, koje trenutno koriste kontracepciju, u odnosu na ukupnu potražnju za kontracepcijom. Ukupna potražnja za kontracepcijom uključuje žene koje trenutno imaju nezadovoljenu potrebu (za vremenskim raspoređivanjem ili ograničenjem porođaja) i žene koje trenutno koriste kontracepciju.

Tabela RH.5 prikazuje da je procenat ukupno zadovoljene potrebe (23 procenata) i ukupno nezadovoljene potrebe za planiranjem porodice (22 procenata) nizak. Procenat nezadovoljene potrebe viši je za žene iz najsiromašnijih domaćinstava (28 procenata) u odnosu na žene iz najbogatijih domaćinstava (18 procenata). Od žena u sjevernom regionu, 8 procenata zadovoljile su potrebe za kontracepcijom u odnosu na 24 procenta žena u južnom regionu i 32 procenta u središnjem regionu. Procenat ukupnih zadovoljenih potreba najniži je među ženama s osnovnim obrazovanjem (10 procenata), dok je taj procenat viši među ženama sa srednjim obrazovanjem (24 procenta) i visokim obrazovanjem (30 procenata). Tabela takođe ističe da je ukupno zadovoljenje potrebe za planiranje porodice relativno visoko (52 procenta). Zadovoljenje potreba niže je u sjevernom regionu (22 procenta) nego u druga dva regiona (64 procenta u središnjem i 53 procenta u južnom regionu). Takođe, postoji pozitivan odnos između zadovoljene potrebe i starosti, nivoa obrazovanja i imovinskog stanja.

Nezadovoljene potrebe u romskim naseljima

Tabela RH.4R pokazuje da su ukupno zadovoljene potrebe kod žena u romskim naseljima primjetno niže (4 procenta), u odnosu na ukupno nezadovoljene potrebe za planiranjem porodice (48 procenata). Za ukupno zadovoljene potrebe postoje razlike među ženama prema regionu i tipu naselja. Postoji razlika prema tipu naselja u vezi s nezadovoljenim potrebama, kod kojih je polovina žena iz gradskih naselja imala nezadovoljene

potrebe za kontracepcijom (50 procenata), u odnosu na 36 procenata žena iz ostalih (seoskih) naselja. Tabela, takođe, prikazuje da je ukupna potreba za planiranjem porodice zadovoljena kod 8 procenata. Takođe, viši je procenat žena iz ostalih (seoskih) naselja (22 procenta) zadovoljilo potrebu za kontracepcijom, nego žene iz gradskih naselja (6 procenata).

Nezadovoljene potrebe za kontracepcijom veće su u središnjem regionu (51 procenat), nego u južnom (37 procenata) i sjevernom regionu (36 procenata).

Tabela RH.4R: Nezadovoljene potrebe za kontracepcijom

Procenat žena starosti 15–49 godina koje su trenutno u braku ili zajednici, koje imaju nezadovoljenu potrebu za planiranjem porodice i procenat zadovoljene potrebe za kontracepcijom, romska naselja, 2013. g.

	Zadovoljena potreba za kontracepcijom			Nezadovoljena potreba za kontracepcijom			Broj žena trenutno u braku ili zajednici	Procenat zadovoljene potrebe za kontracepcijom	Broj žena koje su trenutno u braku ili zajednici s potrebom za kontracepcijom
	Za proređivanjem trudnoća	Za ograničenjem broja djece	Ukupno	Za proređivanjem trudnoća	Za ograničenjem broja djece	Ukupno ¹			
Ukupno	0,4	3,7	4,1	19,3	28,3	47,6	641	8,0	332
Region									
Sjeverni	1,0	9,4	10,5	15,0	20,7	35,7	67	(22,7)	31
Središnji	0,1	2,9	3,1	20,4	30,1	50,5	511	5,7	274
Južni	2,2	3,8	6,1	15,5	21,4	36,9	62	(14,1)	27
Tip naselja									
Gradsko	0,1	2,8	2,9	20,5	29,5	50,0	531	5,6	281
Ostalo	1,9	8,0	9,9	13,6	22,4	36,0	110	21,5	50
Starost (u godinama)									
15–19	0,0	0,0	0,0	41,6	5,0	46,6	69	(0,0)	32
20–24	1,1	3,4	4,5	28,7	24,0	52,7	126	7,9	72
25–29	0,0	2,5	2,5	32,2	35,6	67,8	110	3,5	77
30–34	1,2	4,7	5,9	15,0	42,4	57,4	112	9,3	71
35–39	0,0	7,5	7,5	6,5	34,6	41,1	81	(15,5)	39
40–44	0,0	4,7	4,7	1,8	25,7	27,5	84	*	27
45–49	0,0	2,4	2,4	0,0	19,3	19,3	58	*	13
Nivo obrazovanja									
Bez obrazovanja	0,2	3,2	3,3	18,9	29,3	48,2	416	6,5	214
Osnovno	0,7	4,8	5,5	19,2	28,8	48,0	204	10,2	109
Srednje i više	*	*	*	*	*	*	20	*	8
Kvintili indeksa imovinskog stanja									
Najsiromašniji	0,6	4,5	5,1	17,8	40,7	58,5	111	(8,0)	71
Drugi kvintil	0,7	3,6	4,2	15,9	29,4	45,3	105	8,6	52
Srednji kvintil	0,6	3,6	4,2	25,3	31,9	57,2	124	6,8	76
Četvrti kvintil	0,5	3,2	3,7	15,4	25,4	40,8	138	8,3	61
Najbogatiji	0,0	3,7	3,7	21,5	18,8	40,2	163	8,4	71

¹ MICS indikator 5.4; MRC indikator 5.6 – Nezadovoljena potreba za kontracepcijom

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

Prenatalna zaštita

Prenatalni period pruža značajne mogućnosti da se trudnim ženama pruže brojne intervencije koje mogu biti od vitalnog značaja za njihovo zdravlje i dobrobit, kao i za zdravlje i dobrobit njihovih beba. Bolje razumijevanje rasta i razvoja fetusa, kao i načina na koji se njegov razvoj odražava na majčino zdravlje, rezultiralo je povećanom pažnjom na mogućnosti koje prenatalna zaštita pruža kao intervencija koja može poboljšati zdravlje i majke i novorođenčeta. Na primjer, ako se prenatalni period koristi da bi se žene i porodice informisale o znacima opasnosti, simptomima i rizicima u vezi s porođajem, on može osigurati da se trudnice, u praksi, porađaju uz pomoć obučanih, stručnih lica. Prenatalni period takođe je prilika za pružanje informacija o vremenskom raspoređivanju porođaja, što se smatra važnim faktorom za povećanje procenta preživljavanja novorođenčadi.

Prevenција i liječenje anemije tokom trudnoće i liječenje polno prenosivih infekcija mogu značajno poboljšati ishode trudnoće i poboljšati zdravlje majke. Neželjeni ishodi, kao što je mala porođajna težina, mogu se umanjiti kombinacijom intervencija za poboljšanje stanja uhranjenosti žena i prevenciju infekcija (npr. polno prenosive infekcije) tokom trudnoće. Potencijal prenatalnog perioda kao ulazne tačke za prevenciju HIV-a i zaštitu od HIV-a, naročito za prevenciju prenošenja HIV-a s majke na dijete, u posljednje vrijeme doveo je do obnavljanja interesa za pristup prenatalnim uslugama i njihovo korišćenje.

Svjetska zdravstvena organizacija preporučuje najmanje četiri prenatalna pregleda, koji su bazirani na efektivnosti različitih modela prenatalne zaštite. Uputstva Svjetske zdravstvene organizacije su

specifična u pogledu sadržaja prenatalnih pregleda, koji uključuju:

- mjerenje krvnog pritiska
- testiranje urina na prisustvo bakterija i proteina
- testiranje krvi radi otkrivanja sifilisa i teške anemije
- mjerenje težine/visine (nije obavezno).

Tabela RH.6 prikazuje podatke prema vrsti pružaoca prenatalne zaštite ženama starosti 15–49 godina, koje su rodile živorođeno dijete u periodu od dvije godine koji je prethodio istraživanju. Rezultati pokazuju da je u Crnoj Gori obuhvat prenatalnom zaštitom visok (92 procenta). Međutim, 8 procenata žena ne dobija prenatalnu zaštitu. Najviši procenat žena kojima nije pružena prenatalna zaštita je u sjevernom regionu (27 procenata), zatim žene s osnovnim obrazovanjem (20 procenata) i žene iz najsiromašnijeg i drugog kvintila indeksa imovinskog stanja (16 i 15 procenata). Prenatalnu zaštitu većinom pružaju doktori (91 procenat), dok manje od jednog procenta žena dobija prenatalnu zaštitu od medicinske sestre/babice.

Razlike u prenatalnoj zaštiti koju pruža stručno lice povezane su s regionom i nivoom obrazovanja žena. U sjevernom regionu 73 procenta žena dobija prenatalnu zaštitu od stručnog lica u odnosu na 98 procenata u središnjem i 97 procenata u južnom regionu. Samo 80 procenata žena s osnovnim obrazovanjem dobija prenatalnu zaštitu od stručnog lica, u odnosu na 97 procenata žena s visokim obrazovanjem. Postoji jasna razlika između žena iz najsiromašnijeg kvintila (84 procenta) i najbogatijeg kvintila (95 procenata) koje dobijaju prenatalnu zaštitu od stručnog lica.

Tabela RH.6: Obuhvat prenatalnom zaštitom

Procentualna raspodjela žena starosti 15–49 godina koje su rodile živorođeno dijete u periodu od dvije godine koji je prethodio istraživanju, prema vrsti pružaoca prenatalne zaštite tokom posljednje trudnoće, Crna Gora, 2013. g.

	Lice koje pruža prenatalnu zaštitu ^a		Nije pružena prenatalna zaštita	Ukupno	Bilo koje stručno lice ¹	Broj žena koje su rodile živorođeno dijete u periodu od dvije godine koji je prethodio istraživanju
	Doktor	Medicinska sestra/babica				
Ukupno	91,1	0,7	8,3	100,0	91,7	328
Region						
Sjeverni	72,9	0,0	27,1	100,0	72,9	80
Središnji	97,0	1,2	1,8	100,0	98,2	181
Južni	96,7	0,0	3,3	100,0	96,7	66
Tip naselja						
Gradsko	93,6	1,0	5,4	100,0	94,6	215
Ostalo	86,4	0,0	13,6	100,0	86,4	113
Starost majke pri porođaju (u godinama)						
Manje od 20 godina	*	*	*	100,0	*	18
20–34	90,9	0,6	8,4	100,0	91,6	272
35–49	96,2	1,1	2,7	100,0	97,3	38
Nivo obrazovanja^a						
Osnovno	80,0	0,0	20,0	100,0	80,0	52
Srednje	91,5	0,7	7,8	100,0	92,2	169
Više ili visoko	96,1	0,4	3,5	100,0	96,5	104
Kvintili indeksa imovinskog stanja						
Najsiromašnji	83,2	1,1	15,7	100,0	84,3	50
Drugi kvintil	83,5	1,1	15,3	100,0	84,7	67
Srednji kvintil	96,3	0,5	3,2	100,0	96,8	77
Četvrti kvintil	95,5	0,0	4,5	100,0	95,5	69
Najbogatiji	94,0	0,6	5,4	100,0	94,6	65
Vjeroispovijest nosioca domaćinstva						
Pravoslavna	93,5	0,7	5,8	100,0	94,2	224
Katolička	*	*	*	100,0	*	11
Islamska	84,5	0,0	15,5	100,0	84,5	81
Druga vjeroispovijest	*	*	*	100,0	*	12

¹ MICS indikator 5.5a; MRC indikator 5.5 – Obuhvat prenatalnom zaštitom

^a Samo je najstručniji pružalac prenatalne zaštite uzet u obzir u slučajevima kada je prijavljeno više od jednog pružaoca.

^b Podaci za kategoriju obrazovanja „bez obrazovanja“ zasnivaju se na manje od 25 neponderisanih slučajeva i nijesu prikazani u tabeli.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

UNICEF i Svjetska zdravstvena organizacija preporučuju minimalno četiri posjete tokom trudnoće u okviru prenatalne zaštite. Tabela RH.7 prikazuje broj prenatalnih posjeta tokom posljednje trudnoće u periodu od dvije godine koji je prethodio istraživanju, prema odabranim karakteristikama, bez obzira na pružaoca prenatalne zaštite. Prenatalnu zaštitu četiri ili više puta dobilo je 87 procenata majki. Manja je vjerovatnoća da će majke iz najsiromašnijih domaćinstava i one s osnovnim obrazovanjem dobiti prenatalnu zaštitu četiri ili više puta. Na primjer, 67 procenata žena koje žive u najsiromašnijim domaćinstvima izjavilo je da im je prenatalna zaštita pružena četiri ili više puta u

odnosu na 91 procenat žena koje žive u najbogatijim domaćinstvima.

Postoji razlika i prema regionu, gdje niži procenat žena sa četiri ili više posjete u vezi s prenatalnom zaštitom žive u sjevernom regionu (64 procenta), u odnosu na središnji (93 procenta) i južni region (96 procenata). Postoji pozitivna korelacija između nivoa obrazovanja i 4 ili više posjeta. Manja je vjerovatnoća da žene s osnovnim obrazovanjem dobijaju 4 ili više posjeta (73 procenta) u odnosu na žene sa srednjim obrazovanjem (86 procenata) i s visokim obrazovanjem (97 procenata).

Tabela RH.7: Broj posjeta za prenatalnu zaštitu

Procentualna raspodjela žena starosti 15–49 godina koje su rodile živorođeno dijete u periodu od dvije godine koji je prethodio istraživanju, prema broju posjeta koje se odnose na prenatalnu zaštitu od strane bilo kojeg pružaoca prenatalne zaštite, Crna Gora, 2013. g.

	Procentualna raspodjela žena koje:					Bez odgovora/ne zna	Ukupno	Broj žena koje su rodile živorođeno dijete u periodu od dvije godine koji je prethodio istraživanju
	Nijesu imale nijednu posjetu	Imale su jednu posjetu	Imale su dvije posjete	Imale su tri posjete	Imale su 4 ili više posjeta ¹			
Ukupno	8,3	0,2	1,9	1,8	86,6	1,1	100,0	328
Region								
Sjeverni	27,1	1,0	4,3	1,1	64,3	2,2	100,0	80
Središnji	1,8	0,0	1,6	2,8	93,0	0,9	100,0	181
Južni	3,3	0,0	0,0	0,0	96,3	0,5	100,0	66
Tip naselja								
Gradsko	5,4	0,2	1,3	1,6	91,2	0,3	100,0	215
Ostalo	13,6	0,4	3,0	2,3	77,9	2,7	100,0	113
Starost majke pri porođaju (u godinama)								
Manje od 20 godina	*	*	*	*	*	*	100,0	18
20–34	8,4	0,0	1,8	0,9	88,0	0,9	100,0	272
35–49	2,7	2,1	3,5	2,3	86,6	2,7	100,0	38
Nivo obrazovanja^a								
Osnovno	20,0	0,0	1,9	4,3	73,0	0,7	100,0	52
Srednje	7,8	0,5	2,8	2,2	85,6	1,2	100,0	169
Više ili visoko	3,5	0,0	0,0	0,0	96,5	0,0	100,0	104
Kvintili indeksa imovinskog stanja								
Najsiromašniji	15,7	1,0	5,8	5,1	67,0	5,4	100,0	50
Drugi kvintil	15,3	0,0	0,0	1,3	82,3	1,1	100,0	67
Srednji kvintil	3,2	0,0	0,3	2,6	93,5	0,4	100,0	77
Četvrti kvintil	4,5	0,0	1,6	0,6	93,3	0,0	100,0	69
Najbogatiji	5,4	0,5	3,1	0,0	91,0	0,0	100,0	65
Vjeroispovijest nosioca domaćinstva								
Pravoslavna	5,8	0,2	1,5	0,9	90,1	1,5	100,0	224
Katolička	*	*	*	*	*	*	100,0	11
Islamska	15,5	0,4	2,9	1,1	79,6	0,5	100,0	81
Druga vjeroispovijest	*	*	*	*	*	*	100,0	12

¹ MICS indikator 5.5b; MRC indikator 5.5 – Obuhvat prenatalnom zaštitom

^a Podaci za kategoriju obrazovanja „bez obrazovanja“ zasnivaju se na manje od 25 neponderisanih slučajeva i nijesu prikazani u tabeli.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

Tabela RH.8 prikazuje vrste usluga koje su pružane trudnicama u okviru prenatalne zaštite. Među ženama koje su rodile živorođeno dijete u periodu od dvije godine koji je prethodio istraživanju, 91 procenat izjavio je da je im je uzet uzorak krvi kao dio prenatalne zaštite, 90 procenata je izjavilo da im je izmjeren krvni pritisak i 91 procenat da im je analiziran uzorak urina, a u 55 procenata da je urađena genetska analiza. Za sve vrste usluga u okviru prenatalne zaštite, prevalenca je

veća među ženama iz južnog i središnjeg regiona, dok su ovi procenti niži u sjevernom regionu.

Sadržaj prenatalne zaštite je u pozitivnoj korelaciji s nivoom obrazovanja i imovinskim stanjem žena. Što su žene boljeg imovinskog stanja i višeg obrazovanja, veća je vjerovatnoća da će dobiti sve vrste usluga u okviru prenatalne zaštite.

Tabela RH.8: Sadržaj prenatalne zaštite

Procent žena starosti 15–49 godina koje su rodile živorođeno dijete u periodu od dvije godine koji je prethodio istraživanju, kojima je, najmanje jednom, izmjeren krvni pritisak, uzet uzorak urina i uzet uzorak krvi, i urađena genetska analiza kao dio prenatalne zaštite, tokom posljednje trudnoće, Crna Gora, 2013. g.

	Procent žena kojima je tokom posljednje trudnoće ¹					Broj žena koje su rodile živorođeno dijete u periodu od dvije godine koji je prethodio istraživanju
	Izmjeren krvni pritisak	Uzet uzorak urina	Uzet uzorak krvi	Izmjeren krvni pritisak, uzet uzorak urina i krvi ¹	Urađena genetska analiza	
Ukupno	89,9	90,6	91,2	89,3	54,6	328
Region						
Sjeverni	70,5	71,2	71,2	70,5	30,5	80
Središnji	96,0	97,0	98,0	95,0	68,5	181
Južni	96,7	96,7	96,7	96,7	45,5	66
Tip naselja						
Gradsko	93,1	93,5	94,3	92,2	59,8	215
Ostalo	83,9	85,2	85,2	83,9	44,6	113
Starost majke pri porođaju (u godinama)						
Manje od 20 godina	*	*	*	*	*	18
20–34	90,1	91,4	91,4	90,1	55,0	272
35–49	92,1	90,5	93,8	88,9	66,3	38
Nivo obrazovanja^a						
Osnovno	79,4	76,5	80,0	75,9	44,2	52
Srednje	90,4	91,2	91,2	90,4	55,6	169
Više ili visoko	94,0	96,5	96,5	94,0	57,3	104
Kvintili indeksa imovinskog stanja						
Najsiromašniji	81,7	80,5	81,7	80,5	46,8	50
Drugi kvintil	81,3	84,7	84,7	81,3	41,5	67
Srednji kvintil	95,5	95,2	96,8	93,9	56,2	77
Četvrti kvintil	94,2	94,8	94,8	94,2	64,1	69
Najbogatiji	93,7	94,6	94,6	93,7	61,8	65
Vjeroispovijest nosioca domaćinstva						
Pravoslavna	92,8	94,0	94,0	92,8	62,2	224
Katolička	*	*	*	*	*	11
Islamska	81,0	82,9	82,9	81,0	35,8	81
Druga vjeroispovijest	*	*	*	*	*	12

¹ MICS indikator 5.6 – Sadržaj prenatalne zaštite

^a Podaci za kategoriju obrazovanja „bez obrazovanja“ zasnivaju se na manje od 25 neponderisanih slučajeva i nijesu prikazani u tabeli.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

Tabela RH.7R: Sadržaj prenatalne zaštite

Procenat žena starosti 15–49 godina koje su rodile živorođeno dijete u periodu od dvije godine koji je prethodio istraživanju, kojima je, najmanje jednom, izmjeren krvni pritisak, uzet uzorak urina i uzet uzorak krvi, i urađena genetska analiza kao dio prenatalne zaštite, tokom posljednje trudnoće, romska naselja, 2013. g.

	Procenat žena kojima je tokom posljednje trudnoće:					Broj žena koje su rodile živorođeno dijete u periodu od dvije godine koji je prethodio istraživanju
	Izmjeren krvni pritisak	Uzet uzorak urina	Uzet uzorak krvi	Izmjeren krvni pritisak, uzet uzorak urina i krvi ¹	Urađena genetska analiza	
Ukupno	79,1	80,2	79,1	77,1	32,2	235
Region						
Sjeverni	(51,7)	(51,7)	(50,7)	(48,6)	(17,3)	33
Središnji	84,2	85,4	83,7	82,1	36,6	174
Južni	(80,0)	(82,5)	(85,0)	(80,0)	(22,6)	27
Tip naselja						
Gradsko	82,2	83,7	82,4	80,1	34,5	181
Ostalo	68,8	68,8	68,1	66,9	24,7	54
Starost majke pri porođaju (u godinama)						
Manje od 20 godina	78,6	80,8	79,6	75,3	27,8	64
20–34	79,7	80,5	79,3	78,0	32,4	158
35–49	*	*	*	*	*	13
Nivo obrazovanja						
Bez obrazovanja	76,4	78,1	76,2	74,1	30,6	156
Osnovno	84,3	84,3	83,8	82,8	33,0	69
Srednje i više	*	*	*	*	*	10
Indeks imovinskog stanja						
Najsiromašnijih 60 procenata	73,6	75,3	75,0	71,9	24,5	155
Najbogatijih 40 procenata	89,8	89,8	87,3	87,3	47,3	79

¹ MICS indikator 5.6 – Sadržaj prenatalne zaštite

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

Pomoć pri porođaju

Tri četvrtine smrtnih slučajeva majki u svijetu dešava se tokom porođaja i u periodu odmah nakon porođaja. Ključna i najvažnija intervencija za sigurno materinstvo je obezbjeđivanje, pri svakom porođaju, prisustva stručnog zdravstvenog radnika sa znanjem akušerstva, i da je na raspolaganju prevoz do odgovarajuće akušerske ustanove u hitnim slučajevima. Cilj deklaracije „Svijet po mjeri djeteta“ jeste da se ženama, prilikom porođaja, osigura pomoć stručnog lica. Indikatori su procentualno učešće porođaja obavljenih uz pomoć stručnog lica i procentualno učešće porođaja u zdravstvenim ustanovama. Indikator o broju porođaja obavljenih uz pomoć stručnog lica takođe se koristi za praćenje napretka u ostvarivanju Milenijumskog razvojnog cilja koji se odnosi na smanjenje smrtnosti porodilja za tri četvrtine u periodu između 1990. i 2015. godine.

MICS istraživanje obuhvatilo je niz pitanja za procjenu procentualnog udjela porođaja obavljenih uz pomoć stručnog lica. Stručna pomoć podrazumijeva doktora medicine, medicinsku sestru, babicu ili patronažnu sestru.

Oko 99 procenata porođaja koji su se odvijali u periodu od dvije godine koji je prethodio MICS istraživanju u Crnoj Gori 2013, obavljeno je uz pomoć stručnog lica (Tabela RH.9).

Od žena starosti 15–49 godina koje su rodile živorođeno dijete u periodu od dvije godine koji je prethodio istraživanju, 96 procenata porodile su se uz pomoć doktora, dok su medicinske sestre i babice pomagale u 3 procenta porođaja. Ne postoje značajne razlike prema osnovnim karakteristikama za pomoć koju je pružio doktor tokom porođaja. Viši procenat žena u sjevernom regionu porodile su se uz pomoć medicinske sestre/babice (8 procenata) u odnosu na žene u središnjem (2 procenta) i južnom regionu (1 procentat). Porođaj obavljen uz pomoć medicinske sestre/babice u negativnoj je korelaciji s nivoom obrazovanja i imovinskim stanjem.

Svaka peta žena u Crnoj Gori (20 procenata) porodila se carskim rezom. Ova praksa prisutnija je među starijim ženama – 35 procenata žena starosti 35–49 godina porodilo se carskim rezom u odnosu na 18 procenata žena starosti 20–34 godine. Procenat porođaja obavljen carskim rezom kreće se od 17 procenata u središnjem regionu do 25 procenata u sjevernom regionu.

Tabela RH.15 prikazuje raspodjelu žena koje su imale živorođenu djecu u periodu od dvije godine koji je prethodio istraživanju prema postnatalnim zdravstvenim pregledima za majku i novorođenče, u roku od dva dana nakon najskorijeg rođenja, tako kombinujući indikatore prikazane u tabelama RH.12 i RH.14.

MICS istraživanje u Crnoj Gori 2013. pokazuje da za 94 procenta živorođene djece, i majke i njihova novorođenčad dobiju ili zdravstveni pregled nakon rođenja ili pravovremenu posjetu u okviru postnatalne zaštite u roku od dva dana, dok se za 1 procenat rođenja ne dobiju nikakvi zdravstveni pregledi, niti pravovremene posjete. Ne postoje bitne razlike prema osnovnim karakteristikama.

Tabela RH.15: Postnatalni zdravstveni pregledi za majke i novorođenčad

Procentualna raspodjela žena starosti 15–49 godina koje su rodile živorođeno dijete u periodu od dvije godine koji je prethodio istraživanju prema postnatalnim zdravstvenim pregledima za majku i novorođenče, u roku od dva dana nakon najskorijeg rođenja, Crna Gora, 2013. g.

	Postnatalni zdravstveni pregled u roku od dva dana nakon rođenja:				Bez odgovora/ ne zna	Ukupno	Broj žena koje su rodile živorođeno dijete u periodu od dvije godine koji je prethodio istraživanju
	I za majke i za novorođenčad	Samo za majke	Samo za novorođenčad	Ni za majku ni za novorođenče			
Ukupno	94,2	0,4	4,2	1,0	0,3	100,0	328
Region							
Sjeverni	92,1	0,0	7,2	0,7	0,0	100,0	80
Središnji	96,3	0,7	2,3	0,7	0,0	100,0	181
Južni	90,9	0,0	5,6	2,0	1,5	100,0	66
Tip naselja							
Gradsko	94,2	0,6	3,6	1,2	0,5	100,0	215
Ostalo	94,1	0,0	5,3	0,5	0,0	100,0	113
Starost majke pri porođaju (u godinama)							
Manje od 20 godina	*	*	*	*	*	100,0	18
20–34	94,3	0,0	4,2	1,2	0,4	100,0	272
35–49	93,9	0,0	6,1	0,0	0,0	100,0	38
Mjesto porođaja							
Zdravstvena ustanova	95,1	0,4	4,2	0,0	0,3	100,0	325
Javna	95,1	0,4	4,2	0,0	0,3	100,0	324
Privatna	*	*	*	*	*	100,0	0
Drugo/ne zna/bez odgovora	*	*	*	*	*	100,0	3
Vrsta porođaja							
Vaginalni porođaj	93,9	0,5	4,4	1,2	0,0	100,0	263
Carski rez	95,1	0,0	3,4	0,0	1,5	100,0	65
Nivo obrazovanja^a							
Osnovno	97,5	0,0	1,3	1,1	0,0	100,0	52
Srednje	94,4	0,0	4,3	0,8	0,6	100,0	169
Više ili visoko	92,0	1,2	5,6	1,2	0,0	100,0	104
Kvintili indeksa imovinskog stanja							
Najsiromašniji	92,4	0,0	6,4	1,2	0,0	100,0	50
Drugi kvintil	95,2	0,0	3,3	0,0	1,5	100,0	67
Srednji kvintil	93,2	0,0	5,2	1,6	0,0	100,0	77
Četvrti kvintil	96,7	0,0	1,4	1,9	0,0	100,0	69
Najbogatiji	92,9	1,9	5,2	0,0	0,0	100,0	65
Vjeroispovijest nosioca domaćinstva							
Pravoslavna	93,6	0,5	4,8	0,6	0,4	100,0	224
Katolička	*	*	*	*	*	100,0	11
Islamska	95,6	0,0	3,7	0,7	0,0	100,0	81
Druga vjeroispovijest	*	*	*	*	*	100,0	12

^a Podaci za kategoriju obrazovanja „bez obrazovanja“ zasnivaju se na manje od 25 neponderisanih slučajeva i nisu prikazani u tabeli.
* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

Abortusi u romskim naseljima

Tabela RH.15R prikazuje rezultate o životnom iskustvu žena starosti 15–49 godina u vezi s abortusima. U romskim naseljima, 14 procenata žena imalo je najmanje jedan indukovani abortus. Među ženama

koje su imale abortus, 42 procenta imalo je jedan abortus, 48 procenata imalo je dva ili tri abortusa, a 10 procenata žena imalo je četiri ili više abortusa.

Tabela RH.15R: Životno iskustvo u vezi s abortusima

Prosječan broj živorođene djece i indukovanih abortusa, procenat žena starosti 15–49 godina koje su imale indukovani abortus i procentualna raspodjela prema broju abortusa, romska naselja, 2013. g.

	Prosječan broj:		Procenat žena s najmanje jednim indukovanim abortusom	Broj žena starosti 15–49 godina	Među ženama koje su imale abortus, procentualna raspodjela prema broju abortusa			Ukupno	Broj žena starosti 15–49 godina koje su imale abortus
	Živorodne djece	Indukovanih abortusa			1	dva ili tri	4 ili više		
Ukupno	2,5	0,3	13,9	980	41,9	47,9	10,2	100,0	136
Region									
Sjeverni	3,4	0,4	20,4	99	*	*	*	100,0	20
Središnji	2,3	0,2	12,5	807	41,5	51,5	7,0	100,0	101
Južni	3,0	0,6	21,4	74	*	*	*	100,0	16
Tip naselja									
Gradsko	2,3	0,3	13,1	834	41,2	49,2	9,6	100,0	109
Ostalo	3,2	0,4	18,5	146	(44,6)	(42,7)	(12,7)	100,0	27
Starost (u godinama)									
15–19	0,3	0,0	1,0	267	*	*	*	100,0	3
20–24	1,7	0,1	8,0	180	*	*	*	100,0	14
25–29	2,5	0,2	12,8	142	*	*	*	100,0	18
30–34	3,8	0,4	25,6	130	49,9	46,0	4,1	100,0	33
35–39	4,2	0,6	20,8	90	*	*	*	100,0	19
40–44	4,8	0,6	27,2	92	*	*	*	100,0	25
45–49	4,5	0,7	30,7	79	38,2	43,8	18,0	100,0	24
Nivo obrazovanja									
Bez obrazovanja	2,7	0,3	12,2	598	36,1	56,1	7,8	100,0	73
Osnovno	2,1	0,4	18,0	341	48,0	38,6	13,5	100,0	61
Srednje i više	(1,5)	(0,1)	(5,0)	41	*	*	*	100,0	2
Indeks imovinskog stanja									
Najsiromašnijih 60 procenata	2,9	0,3	16,4	510	42,9	47,3	9,8	100,0	84
Najbogatijih 40 procenata	2,0	0,2	11,2	470	40,4	48,8	10,8	100,0	53

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.
* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

VIII RAZVOJ DJETETA

Obrazovanje i učenje u ranom djetinjstvu

Spremnost djece za osnovnu školu može biti poboljšano kroz učestvovanje u programima obrazovanja u ranom djetinjstvu ili kroz predškolsko obrazovanje. Programi obrazovanja u ranom djetinjstvu uključuju programe za djecu koji sadrže organizovane komponente učenja za razliku od čuvanja djece i dnevnog boravka koji obično ne obuhvataju organizovano obrazovanje i učenje.

Organizovane programe obrazovanja u ranom djetinjstvu pohađa 40 procenata djece starosti 36–59 mjeseci (Tabela CD.1). Značajne su razlike između gradskih i ostalih (seoskih) naselja, kao i po regionima – vrijednosti se kreću od 51 procenat u gradskim naseljima, u odnosu na 20 procenata u ostalim (seoskim) naseljima. Među djecom starosti 36–59 mjeseci, procenat pohađanja programa obrazovanja u ranom djetinjstvu najviši je u središnjem regionu (54 procenta), a najniži u sjevernom regionu (17 procenata). Ne postoje bitne razlike u pohađanju programa obrazovanja u ranom djetinjstvu po polu djeteta, ali postoje jasne razlike prema imovinskom stanju. Od djece koja žive u najbogatijim domaćinstvima, 66 procenata pohađa takve programe, dok vrijednosti opadaju na 7 procenata za najsiromašnja domaćinstva. Procenti djece koja pohađaju programe obrazovanja u ranom djetinjstvu starosti 36–47 mjeseci su 35 procenata naspram 45 procenata djece starosti 48–59 mjeseci.

Tabela CD.1: Obrazovanje u ranom djetinjstvu
Procenat djece starosti 36–59 mjeseci koja pohađaju organizovani program obrazovanja u ranom djetinjstvu, Crna Gora, 2013. g.

	Procenat djece starosti 36–59 mjeseci koja pohađaju program obrazovanja u ranom djetinjstvu ¹	Broj djece starosti 36–59 mjeseci
Ukupno	39,9	659
Pol		
Muški	38,7	376
Ženski	41,5	283
Region		
Sjeverni	16,9	194
Središnji	53,9	338
Južni	37,9	127
Tip naselja		
Gradsko	51,1	425
Ostalo	19,5	234
Starost		
36–47 mjeseci	34,6	338
48–59 mjeseci	45,4	321
Nivo obrazovanja majke^a		
Osnovno	7,9	95
Srednje	38,1	372
Više ili visoko	61,1	186
Kvintili indeksa imovinskog stanja		
Najsiromašnji	6,8	119
Drugi kvintil	21,4	127
Srednji kvintil	35,9	108
Četvrti kvintil	57,5	139
Najbogatiji	65,5	167
Vjeroispovijest nosioca domaćinstva		
Pravoslavna	46,9	476
Katolička	*	15
Islamska	19,2	162
Druga vjeroispovijest	*	6

¹ MICS indikator 6.1 – Pohađanje programa obrazovanja u ranom djetinjstvu
^a Podaci za kategoriju obrazovanja „bez obrazovanja“ zasnivaju se na manje od 25 neponderisanih slučajeva i nijesu prikazani u tabeli.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

Dolazak u dodir s knjigama u najranijim godinama ne samo da obezbjeđuje djetetu veće razumijevanje prirode štampanih djela, već može pružiti mogućnosti da dijete vidi druge kako čitaju kao, na primjer, stariju braću ili sestre koji rade domaće zadatke. Prisustvo knjiga važno je za kasniji uspjeh u školi. Majkama/starateljima sve djece mlađe od 5 godina postavljeno je pitanje o broju dječjih knjiga ili slikovnica koje imaju za dijete, te da li se dijete kod kuće igra s predmetima iz domaćinstva ili predmetima nađenim napolju, te igračkama izrađenim kod kuće ili igračkama kupljenim u prodavnicima.

U Crnoj Gori, 73 procenta djece starosti 0–59 mjeseci živi u domaćinstvima s najmanje 3 dječje knjige (Tabela CD.3). Procenat djece sa 10 ili više knjiga opada na 56. Nije uočena razlika prema polu, međutim, gradska djeca imaju bolji pristup knjigama u odnosu na djecu koja žive u seoskim domaćinstvima. Od toga,

77 procenata djece mlađe od 5 godina u gradskim naseljima živi u domaćinstvima koja raspolažu sa tri ili više dječjih knjiga, u odnosu na 65 procenata u ostalim (seoskim) naseljima. Postoji pozitivna korelacija između prisustva dječjih knjiga i uzrasta djeteta; 86 procenata domaćinstava sa djecom starosti 24–59 mjeseci imaju 3 ili više knjiga za djecu, dok je to slučaj za 48 procenata djece starosti 0–23 mjeseci.

Za djecu sa 10 ili više dječjih knjiga ili slikovnica, procenti prema regionima iznose: 34 u sjevernom regionu; 68 procenata u središnjem regionu i 57 procenata u južnom regionu. Procenti djece mlađe od 5 godina koja imaju 10 ili više dječjih knjiga ili slikovnica iznose 65 procenata u gradskim naseljima u odnosu na 40 procenata u ostalim (seoskim) naseljima. Ova razlika manja je kod djece mlađe od 5 godina koja imaju 3 ili više knjiga – 77 procenata u gradskim i 65 procenata u ostalim (seoskim) naseljima.

Tabela CD.3: Materijali za učenje

Procenat djece mlađe od 5 godina prema broju dječjih knjiga koje se nalaze u domaćinstvu, kao i prema igračkama s kojima se dijete igra, Crna Gora, 2013. g.

	Procenat djece koja žive u domaćinstvima koja imaju:		Procenat djece koja se igraju sa:				Broj djece mlađe od 5 godina
	3 ili više dječjih knjiga ¹	10 ili više dječjih knjiga	Ručno napravljenim igračkama	Igračkama iz prodavnice/fabrički napravljenim igračkama	Predmetima iz kuće/pronađenim vani	Dvije ili više vrsti igračaka ²	
Ukupno	72,7	56,0	21,0	93,3	54,4	59,7	1420
Pol							
Muški	72,8	56,4	23,3	92,4	54,4	61,0	764
Ženski	72,5	55,5	18,3	94,4	54,4	58,1	656
Region							
Sjeverni	61,9	33,9	41,1	91,6	47,1	59,4	414
Središnji	78,9	68,0	11,7	92,8	55,2	58,3	733
Južni	72,5	57,2	15,4	97,2	63,5	63,8	272
Tip naselja							
Gradsko	77,1	64,7	20,2	93,7	56,1	61,4	916
Ostalo	64,6	40,0	22,4	92,5	51,4	56,4	504
Starost							
0-23 mjeseca	47,5	31,4	14,6	82,5	41,1	45,2	494
24-59 mjeseci	86,1	69,1	24,4	99,0	61,5	67,4	926
Nivo obrazovanja majke^a							
Osnovno	38,7	15,0	32,7	86,2	52,1	56,6	219
Srednje	78,6	59,5	21,0	94,6	52,9	59,7	788
Više ili visoko	81,9	73,1	14,7	94,8	59,0	61,7	400
Kvintili indeksa imovinskog stanja							
Najsiromašniji	48,0	17,5	36,7	86,8	52,2	61,0	251
Drugi kvintil	67,2	47,1	20,3	93,4	47,8	55,4	278
Srednji kvintil	75,4	58,4	17,7	94,0	47,6	51,5	280
Četvrti kvintil	81,0	70,1	17,5	94,4	61,1	64,0	293
Najbogatiji	86,8	78,7	15,5	96,7	61,6	65,5	320
Vjeroispovijest nosioca domaćinstva							
Pravoslavna	79,0	65,9	15,2	94,1	55,3	59,1	989
Katolička	(69,7)	(55,3)	(10,5)	(92,1)	(71,0)	(71,6)	37
Islamska	56,4	30,1	37,8	91,5	50,0	60,3	368
Druga vjeroispovijest	(67,9)	(45,0)	(17,9)	(90,1)	(58,2)	(54,9)	26

¹ MICS indikator 6.5 – Materijali za učenje: dječje knjige

² MICS indikator 6.6 – Materijali za učenje: dječje igračke

^a Podaci za kategoriju obrazovanja „bez obrazovanja“ zasnivaju se na manje od 25 neponderisanih slučajeva i nisu prikazani u tabeli.

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

Tabela CD.3 takođe pokazuje da je 60 procenata djece starosti 0–59 mjeseci imalo 2 ili više vrsta igraćaka kod kuće. Vrste igraćaka u MICS-u obuhvataju ručno izrađene igračke (kao što su lutke i automobili ili druge igračke kućne izrade), igračke iz prodavnice, predmeti iz kuće (kao što su zdjele i šerpe) ili predmeti i materijali pronađeni van kuće (kao što su štapovi, kamenje, školjke ili lišće). Interesantno je napomenuti da se 93 procenta djece igra igračkama kupljenim u prodavnici i malo više od jedne polovine djece se igra s predmetima iz kuće i predmetima pronađenim van kuće (54 procenta), dok je najmanji postotak djece koja se igra ručno izrađenim igračkama (21 procenat). Uočljive su razlike prema uzrastu djece: djeca starosti 0–23 mjeseca imaju manje igraćaka svih vrsta u odnosu na djecu starosti 24–59 mjeseci. Nije uočena značajna razlika prema tipu naselja, kao ni razlike prema polu, nivou obrazovanja majke, socioekonomskom statusu domaćinstava i regionima.

Poznato je da ostavljanje djece same ili samo u prisustvu druge mlađe djece povećava rizik od nesreća. U okviru MICS-a, postavljena su dva pitanja kako bi se saznalo da li su djeca starosti 0–59 mjeseci bila ostavljena sama i da li su ostavljena pod nadzorom druge djece koja su mlađa od 10 godina u nedjelji koja je prethodila istraživanju.

Tabela CD.4 prikazuje da je oko 1 procenat djece starosti 0–59 mjeseci ostavljeno samo kod kuće, dok je 3 procenta djece ostavljeno na čuvanje drugoj djeci mlađoj od 10 godina tokom nedjelje koja je prethodila anketi. Kombinovanjem ova dva indikatora o nadzoru djece, utvrđeno je da je 3 procenta djece ostavljano pod neadekvatnim nadzorom tokom nedjelje koja je prethodila istraživanju, bilo da je dijete ostavljeno samo ili pod nadzorom drugog djeteta. Nijesu uočene razlike po polu djece. U gradskim naseljima, 3 procenta djece bilo je ostavljeno pod neadekvatnim nadzorom u protekloj nedjelji, u odnosu na 1 procenat djece u ostalim (seoskim) naseljima. Djeca starosti 24–59 mjeseci bila su češće ostavljena pod neadekvatnim nadzorom (4 procenta), nego djeca starosti 0–23 mjeseca (1 procenat).

Tabela CD.4: Neadekvatan nadzor

Procenat djece mlađe od 5 godina koja su ostavljena sama ili na čuvanje drugoj djeci mlađoj od 10 godina na više od sat vremena najmanje jednom tokom prethodne nedjelje, Crna Gora, 2013. g.

	Procenat djece mlađe od 5 godina:			Broj djece mlađe od 5 godina
	Ostavljena sama tokom prethodne nedjelje	Ostavljena na čuvanje drugoj djeci mlađoj od 10 godina tokom prethodne nedjelje	Ostavljena pod neadekvatnim nadzorom tokom prethodne nedjelje ¹	
Ukupno	0,8	2,5	2,6	1420
Pol				
Muški	0,8	2,3	2,5	764
Ženski	0,8	2,6	2,7	656
Region				
Sjeverni	0,8	2,0	2,1	414
Središnji	0,8	2,5	2,7	733
Južni	0,7	3,0	3,0	272
Tip naselja				
Gradsko	1,2	3,2	3,4	916
Ostalo	0,0	1,1	1,1	504
Starost				
0-23 mjeseca	0,1	0,5	0,6	494
24-59 mjeseci	1,2	3,5	3,7	926
Nivo obrazovanja majke^a				
Osnovno	1,2	0,9	1,2	219
Srednje	1,0	2,5	2,5	788
Više ili visoko	0,2	3,5	3,6	400
Kvintili indeksa imovinskog stanja				
Najsiromašniji	1,7	1,4	1,7	251
Drugi kvintil	0,1	0,7	0,8	278
Srednji kvintil	0,7	3,4	3,4	280
Četvrti kvintil	0,7	3,2	3,4	293
Najbogatiji	0,8	3,4	3,4	320
Vjeroispovijest nosioca domaćinstva				
Pravoslavna	0,7	2,3	2,4	989
Katolička	(1,4)	(1,4)	(1,4)	37
Islamska	1,1	2,6	2,6	368
Druga vjeroispovijest	(0,0)	(10,1)	(10,1)	26

¹ MICS indikator 6.7 – Neadekvatan nadzor
^a Podaci za kategoriju obrazovanja „bez obrazovanja“ zasnivaju se na manje od 25 neponderisanih slučajeva i nijesu prikazani u tabeli.
 () Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

Obrazovanje i učenje u ranom djetinjstvu u romskim naseljima

U romskim naseljima 19 procenata djece starosti 36–59 mjeseci pohađa organizovane programe obrazovanja u ranom djetinjstvu (Tabela CD.1R). Programe obrazovanja u ranom djetinjstvu pohađa 16 procenata dječaka starosti 36–59 mjeseci i 21 procenat djevojčica istog uzrasta. Programe obrazovanja u ranom djetinjstvu pohađaju 12 procenata djece starosti 36–47 mjeseci i 26 procenata djece starosti 48–59 mjeseci.

Kod 59 procenata djece starosti 36–59 mjeseci odrasla osoba je bila uključena u četiri ili više aktivnosti koje promovisu učenje i spremnost za školu u periodu od 3 dana prije istraživanja (Tabela CD.2R). Odrasli su u prosjeku bili uključeni u 3.7 aktivnosti sa djecom. Tabela takođe pokazuje da, u romskim naseljima, biološki očevi su bili uključeni u 1,1 aktivnost sa djecom, dok je prodječan broj aktivnosti u kojima su bile uključene biološke majke 1,7. Učešće biološkog oca u četiri ili više aktivnosti je 15 procenata, dok je učešće biološke majke 22 procenta. S biološkom majkom živi 96 procenata djece, a 90 procenata djece živi sa biološkim ocem.

Postoje razlike u učešću i oca i majke prema nivou obrazovanja majke i nivou obrazovanja oca. Za oba indikatora, učešće je bilo niže kod djece starosti 36–59 mjeseci čije su majke bez obrazovanja, u odnosu na onu djecu čije su majke imale osnovno obrazovanje. Ovo isto važi za obrazovanje oca.

Razlike takođe postoje prema imovinskom stanju u pogledu učešća roditelja u aktivnostima sa djecom. Viši procenat majki i očeva iz drugog kvintila uključen je u četiri aktivnosti sa djecom, u odnosu na majke i očeve iz najbogatijeg kvintila.

Tabela CD.1R: Obrazovanje u ranom djetinjstvu
 Procenat djece starosti 36–59 mjeseci koja pohađaju program obrazovanja u ranom djetinjstvu, romska naselja, 2013. g.

	Procenat djece starosti 36–59 mjeseci koja pohađaju program obrazovanja u ranom djetinjstvu ¹	Broj djece starosti 36–59 mjeseci
Ukupno	18,5	318
Pol		
Muški	16,1	171
Ženski	21,3	147
Region		
Sjeverni	(16,0)	39
Središnji	20,1	259
Južni	(3,1)	20
Tip naselja		
Gradsko	19,4	268
Ostalo	(13,7)	50
Starost		
0-23 mjeseca	11,9	170
24-59 mjeseci	26,0	148
Nivo obrazovanja majke		
Bez obrazovanja	18,3	208
Osnovno	16,0	96
Srednje i više	*	13
Kvintili indeksa imovinskog stanja		
Najsiromašniji	(37,0)	77
Drugi kvintil	5,0	54
Srednji kvintil	8,6	58
Četvrti kvintil	11,1	63
Najbogatiji	23,6	66

¹ MICS indikator 6.1 – Pohađanje programa obrazovanja u ranom djetinjstvu
 () Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.
 * Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

Rezultati su predstavljeni u Tabeli CD.5. U Crnoj Gori, 94 procenta djece starosti 36–59 mjeseci dostiglo je očekivani nivo razvoja. Indeks razvoja u ranom djetinjstvu je sličan među djevojčicama (95 procenata) i među dječacima (94 procenta). Kao što je očekivano, indeks je veći za stariju djecu (97 procenata među djecom starosti 48–59 mjeseci u odnosu na 92 procenta među djecom 36–47 mjeseci), budući da djeca razvijaju više vještina kako postaju starija. Indeks je malo viši među djecom koja pohađaju predškolsko obrazovanje (97 procenata u poređenju sa 93 procenta djece koja ne pohađaju predškolsko obrazovanje). Analiza četiri domena razvoja djeteta pokazuje da je 98 procenata

djece dostiglo očekivani nivo razvoja u domenu učenja, 99 procenata je dostiglo očekivani nivo fizičkog razvoja, dok je mnogo niži procenat djece na očekivanom nivou razvoja u oblasti pismenosti – poznavanja brojeva (24 procenta). Kao što se očekivalo, viši procenat djece starosti 48–59 mjeseci je dostiglo očekivani nivo razvoja u domenu pismenosti – poznavanja brojeva u odnosu na djecu starosti 36–47 mjeseci (37 i 11 procenata). Više je djece majki sa srednjim ili visokim obrazovanjem koja su dostigla očekivani nivo razvoja u ovom domenu (26 i 27 procenata) u odnosu na djecu čije majke imaju samo osnovno obrazovanje (10 procenata).

Razvoj u ranom djetinjstvu u romskim naseljima

U romskim naseljima, 63 procenta djece starosti 36–59 mjeseci dostiglo je očekivani nivo razvoja (Tabela CD.5R). Indeks razvoja u ranom djetinjstvu sličan je među djevojčicama (62 procenta) i među dječacima (63 procenta). Kao što je očekivano, indeks je veći za stariju djecu (71 procenat među djecom starosti 48–59 mjeseci u odnosu na 55 procenata među djecom starosti 36–47 mjeseci, budući da djeca razvijaju više vještina kako postaju starija. Postoji pozitivna korelacija između indeksa razvoja u ranom djetinjstvu i nivoa obrazovanja majke gdje je rezultat viši za djecu čije majke imaju osnovno obrazovanje (71 procenat), u odnosu na djecu čije su majke bez obrazovanja (58 procenata).

Analiza četiri domena razvoja djeteta pokazuje da je 93 procenta djece dostiglo očekivani nivo fizičkog razvoja, 86 procenata je dostiglo nivo razvoja u domenu učenja, dok je 72 procenta dostiglo očekivani nivo razvoja u socijalno-emocionalnom domenu. Međutim, znatno je niži procenat djece na očekivanom nivou razvoja u oblasti pismenosti – poznavanja brojeva (10 procenata). Kao što se očekivalo, djeca starosti 48–59 mjeseci više su na adekvatnom nivou razvoja u oblasti pismenosti-poznavanja brojeva, u odnosu na djecu starosti 36–47 mjeseci (19 i 2 procenta).

Tabela CD.5R: Indeks razvoja u ranom djetinjstvu
Procenat djece starosti 36–59 mjeseci koja su dostigla očekivani nivo razvoja u domenu pismenosti i poznavanja brojeva, fizičkog razvoja, socijalno-emocionalnom domenu i domenu učenja i indeks razvoja u ranom djetinjstvu, romska naselja, 2013. g.

	Procenat djece starosti 36–59 mjeseci koja su dostigla očekivani nivo razvoja u navedenim domenima				Indeks ranog razvoja djeteta ¹	Broj djece starosti 36–59 mjeseci
	Pismenost – poznavanje brojeva	Fizički	Socijalno-emocionalni	Učenje		
Ukupno	10,0	92,6	72,4	86,0	62,5	318
Pol						
Muški	7,6	91,2	73,3	87,1	63,0	171
Ženski	12,7	94,3	71,4	84,6	61,8	147
Region						
Sjeverni	(4,8)	(90,4)	(81,9)	(61,7)	(52,1)	39
Središnji	11,3	92,6	70,4	88,8	62,9	259
Južni	(3,1)	(96,9)	(80,0)	(96,9)	(76,9)	20
Tip naselja						
Gradsko	10,9	92,8	71,0	88,7	63,5	268
Ostalo	(5,0)	(91,3)	(80,3)	(71,3)	(57,0)	50
Starost						
36–47 mjeseci	2,2	90,9	69,3	79,9	54,9	170
48–59 mjeseci	18,9	94,5	76,0	93,0	71,1	148
Pohađanje programa obrazovanja u ranom djetinjstvu						
Pohađanje	(41,8)	(100,0)	(84,9)	(95,9)	(88,8)	59
Nepohađanje	2,8	90,9	69,6	83,7	56,5	259
Nivo obrazovanja majke						
Bez obrazovanja	10,0	90,8	72,7	82,2	58,0	208
Osnovno	10,6	96,4	72,4	93,2	71,2	96
Srednje i više	*	*	*	*	*	13
Kvintili indeksa imovinskog stanja						
Najsiromašniji	(27,3)	(94,5)	(70,7)	(94,2)	(71,2)	77
Drugi kvintil	1,7	97,7	65,1	75,4	45,2	54
Srednji kvintil	3,0	88,8	76,0	90,6	73,7	58
Četvrti kvintil	2,5	94,4	80,3	86,8	68,5	63
Najbogatiji	10,0	87,8	69,7	80,2	50,8	66

¹ MICS indikator 6.8 – Indeks razvoja u ranom djetinjstvu

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

IX PISMENOST I OBRAZOVANJE

Pismenost među mladim ženama i muškarcima

Jedan od ciljeva „Svijeta po mjeri djeteta“ jeste opismenjavanje odraslih. Pismenost odraslih je takođe indikator Milenijumskih razvojnih ciljeva, koji se odnosi na muškarce i žene. Pismenost u MICS istraživanju u Crnoj Gori procjenjuje se na osnovu pohađanja škole ili, ukoliko je najviši završeni nivo obrazovanja osnovna škola i niže, na osnovu mogućnosti ispitanika da pročitaju kratku i jednostavnu rečenicu. Procenat pismeno-

sti žena i muškaraca predstavljen je u Tabeli ED.1 i ED.1M. Tabele ED.1 i ED.1M. ukazuju da je 99 procenata žena i muškaraca u Crnoj Gori pismeno i da ne postoje razlike u stopama pismenosti u odnosu na tip naselja i region. Od žena koje su izjavile da im je najviši nivo obrazovanja osnovna škola, 88 procenata je moglo uspješno pročitati rečenicu koja im je data.

Spremnost za školu

Pohađanje organizovanog programa obrazovanja u ranom djetinjstvu važno je za pripremu djece za školu. Tabela ED.2 prikazuje procenat djece u prvom razredu osnovne škole koja su u prethodnoj godini pohađala predškolsko obrazovanje. Ukupno, 46 procenata djece, koja trenutno pohađaju prvi razred osnovne škole, pohađala su predškolsko obrazovanje u prethodnoj godini. Prethodne godine, 44 procenata dječaka i 48 procenata djevojčica pohađala su predškolsko obrazovanje, dok je 54 procenata djece u gradskim sredinama i 33 procenata u seoskim sredinama pohađalo predškolsko obrazovanje u prethodnoj godini. Postoje jasne regionalne razlike u pohađanju predškolskog obrazovanja; prvačići u južnom regionu (76 procenata) pohađali su predškolsko obrazovanje sedam puta više u odnosu na svoje vršnjake iz sjevernog regiona (11 procenata).

Tabela ED.2: Spremnost za školu
Procenat djece koja pohađaju prvi razred osnovne škole, a koja su pohađala predškolsko obrazovanje u prethodnoj godini, Crna Gora, 2013. g.

	Procenat djece koja pohađaju prvi razred, a koja su prethodne godine pohađala predškolsko obrazovanje ¹	Broj djece koja pohađaju prvi razred osnovne škole
Ukupno	45,8	141
Pol		
Muški	43,9	76
Ženski	48,0	64
Region		
Sjeverni	11,0	50
Središnji	58,3	54
Južni	75,9	36
Tip naselja		
Gradsko	53,5	88
Ostalo	32,7	52
Nivo obrazovanja majke^a		
Osnovno	(16,2)	22
Srednje	49,2	88
Više ili visoko	(57,7)	30
Kvintili indeksa imovinskog stanja		
Najsiromašniji	(11,2)	27
Drugi kvartil	(31,4)	26
Srednji kvartil	(55,4)	28
Četvrti kvartil	(59,8)	28
Najbogatiji	(66,8)	31
Vjeroispovijest nosioca domaćinstva		
Pravoslavna	52,7	103
Katolička	*	5
Islamska	(21,1)	32
Druga vjeroispovijest	*	1

¹ MICS indikator 7.2 – Spremnost za školu
^a Podaci za kategoriju obrazovanja „bez obrazovanja“ zasnivaju se na manje od 25 neponderisanih slučajeva i nijesu prikazani u tabeli.
 () Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.
 * Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

Spremnost za školu u romskim naseljima

Tabela ED.2R prikazuje procenat djece u romskim naseljima u prvom razredu osnovne škole koja su u prethodnoj godini pohađala predškolsko obrazovanje. Ukupno, 24 procenata djece iz romskih naselja koja trenutno pohađaju prvi razred osnovne škole, pohađala su predškolsko obrazovanje u prethodnoj godini. Prethodne godine 27 procenata dječaka i 19 procenata djevojčica koji pohađaju prvi razred, pohađali su predškolsko obrazovanje. Procenat djevojčica zasniva se na 25–49 neponderisanih slučajeva i treba ih s oprezom koristiti.

Tabela ED.2R: Spremnost za školu
Procenat djece koja pohađaju prvi razred osnovne škole, a koja su pohađala predškolsko obrazovanje u prethodnoj godini, romska naselja, 2013. g.

	Procenat djece koja pohađaju prvi razred, a koja su prethodne godine pohađala predškolsko obrazovanje ¹	Broj djece koja pohađaju prvi razred osnovne škole
Ukupno	23,8	109
Pol		
Muški	27,3	64
Ženski	(18,8)	45
Region		
Sjeverni	*	21
Središnji	33,2	78
Južni	*	10
Tip naselja		
Gradsko	32,6	79
Ostalo	(0,0)	30
Nivo obrazovanja majke		
Bez obrazovanja	25,8	68
Osnovno	(18,1)	38
Srednje i više	*	2
Indeks imovinskog stanja		
Najsiromašnijih 60 procenata	14,4	83
Najbogatijih 40 procenata	*	26

¹ MICS indikator 7.2 – Spremnost za školu
 () Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.
 * Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

Neto stopa završavanja osnovne škole i stopa prelaska u srednju školu prikazane su u Tabeli ED.7. Stopa završetka osnovne škole je odnos ukupnog broja učenika, bez obzira na starosnu dob, koji po prvi put kreću u završni razred osnovne škole, u odnosu na broj djece uzrasta za završavanje osnovne škole na početku tekuće (ili posljednje) školske godine. U vrijeme sprovođenja istraživanja, stopa završavanja osnovne škole iznosila je 99 procenata. Stopa završavanja osnovne škole je 95

procenata za dječake i 103 procenta za djevojčice, kao i 96 procenata u gradskim sredinama i 103 u seoskim sredinama.

U Crnoj Gori, 100 procenata djece koja su uspješno završila zadnji razred osnovne škole, u vrijeme sprovođenja istraživanja pohađalo je prvi razred srednje škole.

Tabela ED.7: Završavanje osnovne škole i prelazak u srednju školu

Stope završavanja osnovne škole i prelaska, i efektivna stopa prelaska u srednju školu, Crna Gora, 2013. g.

	Stopa završavanja osnovne škole ¹	Broj djece uzrasta za završetak osnovne škole	Stopa prelaska u srednju školu ²	Broj djece koja su pohađala završni razred osnovne škole prošle godine	Efektivna stopa prelaska u srednju školu	Broj djece koja su bila u završnom razredu osnovne škole prošle godine i koja ne ponavljaju taj razred u tekućoj školskoj godini
Ukupno	98,7	189	100,0	169	100,0	169
Pol						
Muški	94,5	94	100,0	100	100,0	100
Ženski	102,8	95	100,0	69	100,0	69
Region						
Sjeverni	105,0	67	100,0	62	100,0	62
Središnji	101,7	77	100,0	65	100,0	65
Južni	(83,9)	45	(100,0)	41	(100,0)	41
Tip naselja						
Gradsko	95,7	112	100,0	102	100,0	102
Ostalo	102,9	77	100,0	67	100,0	67
Nivo obrazovanja majke^a						
Osnovno	(89,6)	38	(100,0)	36	(100,0)	36
Srednje	113,1	111	100,0	96	100,0	96
Više ili visoko	(73,2)	35	(100,0)	31	(100,0)	31
Ne može se odrediti	*	0	*	6	*	6
Kvintili indeksa imovinskog stanja						
Najsiromašniji	(109,2)	34	(100,0)	28	(100,0)	28
Drugi kvintil	(105,1)	26	(100,0)	29	(100,0)	29
Srednji kvintil	(92,9)	38	(100,0)	34	(100,0)	34
Četvrti kvintil	(91,6)	46	(100,0)	36	(100,0)	36
Najbogatiji	(99,0)	45	(100,0)	41	(100,0)	41
Vjeroispovijest nosioca domaćinstva						
Pravoslavna	104,2	130	100,0	110	100,0	110
Katolička	*	5	*	7	*	7
Islamska	87,8	50	(100,0)	43	(100,0)	43
Druga vjeroispovijest	*	4	*	8	*	8

¹ MICS indikator 7.7n – Stopa završavanja osnovne škole

² MICS indikator 7.8n – Stopa prelaska u srednju školu

^a Podaci za kategoriju obrazovanja „bez obrazovanja“ zasnivaju se na manje od 25 neponderisanih slučajeva i nijesu prikazani u tabeli.

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

Odnos broja djevojčica i dječaka koji pohađaju osnovnu i srednju školu prikazan je u Tabeli ED.8. Ovaj odnos je poznat kao „indeks jednakosti polova“ (eng. Gender Parity Index – GPI). Važno je napomenuti da su odnosi koji su ovdje uključeni dobijeni iz neto stope pohađanja, a ne iz bruto stope pohađanja škole. Posljednji pomenuti odnosi daju pogrešnu sliku indeksa jednakosti polova, uglavnom zbog toga što su djeca koja su starija u odnosu na osnovnoškolski uzrast, a koja još

idu u osnovnu školu, u većini slučajeva dječaci. Tabela ED.8 prikazuje da indeks jednakosti polova za osnovnu školu iznosi 1,00 što ukazuje na to da nema razlike u pohađanju osnovne škole između djevojčica i dječaka. Za srednju školu ovaj indeks je nešto viši i iznosi 1,01. Za srednju školu, prednost položaja djevojčica je nešto naglašenija u središnjem i južnom regionu, kao i među djecom koja žive u gradskim sredinama.

Tabela ED.8: Jednakost polova u obrazovanju

Odnos neto stope pohađanja (prilagođeno) djevojčica i dječaka, u osnovnoj i srednjoj školi, Crna Gora, 2013. g.

	Osnovna škola			Srednja škola		
	Neto stopa pohađanja (prilagođeno) osnovne škole (NAR), djevojčice	Neto stopa pohađanja (prilagođeno) osnovne škole (NAR), dječaci	Indeks jednakosti polova (GPI) za osnovnu školu, prilagođeni NAR ¹	Neto stopa pohađanja (prilagođeno) srednje škole (NAR), djevojčice	Neto stopa pohađanja (prilagođeno) srednje škole (NAR), dječaci	Indeks jednakosti polova (GPI) za srednju školu, prilagođeni NAR ²
Ukupno	98,3	98,2	1,00	93,4	92,8	1,01
Region						
Sjeverni	98,3	98,9	0,99	90,8	93,6	0,97
Središnji	97,5	96,7	1,01	93,9	91,0	1,03
Južni	99,9	99,6	1,00	96,2	95,3	1,01
Tip naselja						
Gradsko	98,1	97,6	1,00	94,4	92,0	1,03
Ostalo	98,6	99,1	1,00	91,9	94,2	0,98
Nivo obrazovanja majke^b						
Osnovno	97,1	98,0	0,99	95,1	89,7	1,06
Srednje	99,5	98,6	1,01	97,0	95,5	1,02
Više ili visoko	96,4	99,7	0,97	(100,0)	(100,0)	1,00
Ne može se odrediti ^a	na	na	na	87,8	89,9	0,98
Kvintili indeksa imovinskog stanja						
Najsiromašniji	96,3	96,2	1,00	79,3	84,2	0,94
Drugi kvintil	98,3	97,5	1,01	93,0	91,3	1,02
Srednji kvintil	98,6	99,2	0,99	95,6	91,2	1,05
Četvrti kvintil	97,9	98,8	0,99	96,2	97,5	0,99
Najbogatiji	100,0	99,0	1,01	98,2	98,6	1,00
Vjeroispovijest nosioca domaćinstva						
Pravoslavna	99,1	99,2	1,00	95,9	95,6	1,00
Katolička	(98,6)	*	*	*	*	*
Islamska	96,3	96,1	1,00	85,4	83,7	1,02
Druga vjeroispovijest	*	*	*	*	*	*

¹ MICS indikator 7.9n – Indeks jednakosti polova (osnovna škola)

² MICS indikator 7.10n – Indeks jednakosti polova (srednja škola)

^a Djeca starosti 15 godina i više u vrijeme ankete čije majke ne žive u domaćinstvu.

^b Podaci za kategoriju obrazovanja „bez obrazovanja“ zasnivaju se na manje od 25 neponderisanih slučajeva i nijesu prikazani u tabeli.

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

na: nije primjenljivo.

Procenat djevojčica u ukupnoj populaciji koje ne idu u školu, osnovnoškolskog i srednjoškolskog uzrasta, prikazan je u Tabeli ED.9. Djevojčice čine 51 procenata

od ukupne populacije koja ne ide u školu u srednjoškolskom uzrastu. Ovaj podatak zasniva se na 25–49 neponderisanih slučajeva i treba ga s oprezom koristiti.

Tabela ED.9: Jednakost polova djece koja ne pohađaju školu

Procenat djevojčica u ukupnoj populaciji djece koja ne pohađaju školu, u osnovnoj i srednjoj školi, Crna Gora, 2013. g.

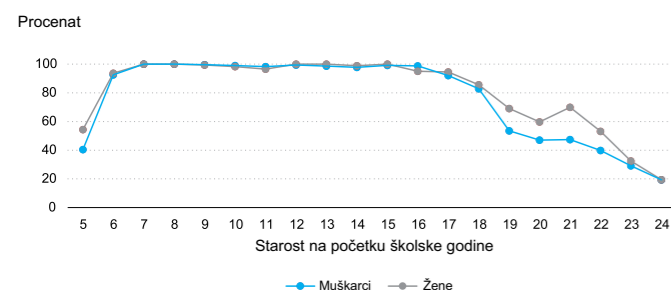
	Osnovna škola				Srednja škola			
	Procenat djece koja ne pohađaju školu	Broj djece osnovnoškolskog uzrasta	Procenat djevojčica u ukupnoj populaciji osnovnoškolskog uzrasta koje ne pohađaju školu	Broj djece osnovnoškolskog uzrasta koja ne pohađaju školu	Procenat djece koja ne pohađaju školu	Broj djece srednjoškolskog uzrasta	Procenat djevojčica u ukupnoj populaciji srednjoškolskog uzrasta koje ne pohađaju školu	Broj djece srednjoškolskog uzrasta koja ne pohađaju školu
Ukupno	1,3	1566	(40,8)	20	5,5	858	(50,7)	47

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

Grafikon ED.1 daje sliku pohađanja škole članova domaćinstava starosti 5–24 godine prema polu. Oko jedne polovine djece stare pet godina pohađa neki oblik školskog obrazovanja. Više od 90 procenata šestogodišnjaka pohađa školu; šest godina je zvanična starost za upis u osnovnu školu u Crnoj Gori. Pohađanje škole povećava se na 100 procenata i ostaje na ovom nivou

za djecu starosti 7–16 godina i počinje opadati kod djece starosti 17–18 godina. Za članove domaćinstava starije od 19 godina pohađanje škole opada. Razlike prema polu su generalno male, ali kod populacije starosti 19–22 godine više djevojaka nego mladića pohađa školu.

Grafikon ED.1: Procenat članova domaćinstava starosti 5–24 godine koji pohađaju školu, prema polu, Crna Gora, 2013. godina

Pohađanje osnovne i srednje škole u romskim naseljima

Od djece koja su dovoljno stara da se upišu u osnovnu školu (šest godina) u romskim naseljima, 52 procenta pohađa prvi razred osnovne škole (Tabela ED.3R). Nema značajnih razlika prema osnovnim karakteristikama, odnosno broj slučajeva je previše mali da bi se mogli izvesti zaključci.

Tabela ED.3R: Upis u osnovnu školu

Procenat djece uzrasta za polazak u osnovnu školu koja su se upisala u prvi razred (neto stopa upisa), romska naselja, 2013. g.

	Procenat djece uzrasta za polazak u osnovnu školu koja su se upisala u prvi razred ¹	Broj djece u uzrastu za upis u osnovnu školu
Ukupno	51,8	101
Pol		
Muški	(53,3)	53
Ženski	50,1	48
Region		
Sjeverni	*	18
Središnji	48,9	73
Južni	*	10
Tip naselja		
Gradsko	46,7	78
Ostalo	*	23
Nivo obrazovanja majke		
Bez obrazovanja	47,6	72
Osnovno	(58,7)	27
Srednje i više	*	2
Indeks imovinskog stanja		
Najsiromašnijih 60 procenata	46,4	73
Najbogatijih 40 procenata	(65,5)	29

¹ MICS indikator 7.3 – Neto stopa upisa u osnovnu školu

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

Tabela ED.4R prikazuje procenat djece osnovnoškolskog uzrasta u romskim naseljima (6–14 godina) koja pohađaju osnovnu ili srednju školu³⁰. Više od polovine djece osnovnoškolskog uzrasta pohađaju školu (58 procenata). Od djece od koje se očekuje da pohađaju školu, ne pohađa je 42 procenta. Postoje razlike u pohađanju osnovne škole prema regionu. U južnom regionu, 76 procenata djece pohađa školu, dok je taj procenat u središnjem i sjevernom regionu niži (56 procenata za oba regiona). Raspodjela prema regionu slična je za dječake i djevojčice, i ne varira mnogo u poređenju s ukupnom raspodjelom.

Neto stopa pohađanja (prilagođeno) najviša je među djecom uzrasta 10 godina (72 procenta), a onda postepeno opada za stariju djecu, i najniža je među djecom uzrasta 14 godina (39 procenata). Kao rezultat toga, najveći procenat djece koja ne pohađaju školu je među starijom djecom uzrasta 10–14 godina. Postoji snažna pozitivna korelacija između pohađanja osnovne škole i imovinskog stanja. Iz najsiromašnijeg kvintila indeksa imovinskog stanja 45 procenata djece pohađa osnovnu školu, u odnosu na 70 procenata iz najbogatijeg kvintila indeksa imovinskog stanja.

³⁰ Odnosi prikazani u tabeli su „prilagođeni“ s obzirom na to da u imeniocu nije samo obuhvaćeno pohađanje osnovne škole, već i pohađanje srednje škole.

Tabela ED.4R: Pohađanje osnovne škole i djeca koja ne pohađaju školu

Procenat djece osnovnoškolskog uzrasta koja pohađaju osnovnu ili srednju školu (prilagođena neto stopa pohađanja), procenat djece koja pohađaju predškolsku ustanovu i procenat djece koja ne pohađaju školu, romska naselja, 2013. g.

	Dječaci					Djevojčice					Ukupno				
	Neto stopa pohađanja (prilagođeno) ¹	Procenat djece:			Broj djece	Neto stopa pohađanja (prilagođeno)	Procenat djece:			Broj djece	Neto stopa pohađanja (prilagođeno)	Procenat djece:			Broj djece
		Koja ne pohađaju školu ili predškolsko obrazovanje	Koja pohađaju predškolsko obrazovanje	Koja ne pohađaju školu ^a			Koja ne pohađaju školu ili predškolsku ustanovu	Koja pohađaju predškolsko obrazovanje	Koja ne pohađaju školu ^a			Koja ne pohađaju školu ili predškolsku ustanovu	Koja pohađaju predškolsku ustanovu	Koja ne pohađaju školu ^a	
Ukupno	59,3	40,1	0,6	40,7	460	56,2	43,2	0,7	43,8	425	57,8	41,6	0,6	42,2	886
Region															
Sjeverni	55,4	44,6	0,0	44,6	63	56,9	43,1	0,0	43,1	64	56,2	43,8	0,0	43,8	127
Središnji	57,3	41,9	0,8	42,7	352	53,9	45,3	0,9	46,1	317	55,7	43,5	0,8	44,3	669
Južni	80,7	19,3	0,0	19,3	45	71,6	28,4	0,0	28,4	45	76,1	23,9	0,0	23,9	90
Tip naselja															
Gradsko	58,3	41,0	0,7	41,7	370	53,8	45,4	0,8	46,2	332	56,1	43,1	0,8	43,9	703
Ostalo	63,8	36,2	0,0	36,2	90	64,8	35,2	0,0	35,2	93	64,3	35,7	0,0	35,7	183
Starost na početku školske godine															
6	(55,7)	(39,1)	(5,1)	(44,3)	53	51,6	44,1	4,3	48,4	48	53,8	41,5	4,7	46,2	101
7	59,6	40,4	0,0	40,4	70	(71,1)	(27,6)	(1,3)	(28,9)	53	64,6	34,9	0,6	35,4	123
8	(62,4)	(37,6)	(0,0)	(37,6)	47	(71,2)	(28,8)	(0,0)	(28,8)	47	66,8	33,2	0,0	33,2	94
9	(62,0)	(38,0)	(0,0)	(38,0)	46	(71,6)	(28,4)	(0,0)	(28,4)	56	67,3	32,7	0,0	32,7	102
10	(72,6)	(27,4)	(0,0)	(27,4)	42	(70,8)	(29,2)	(0,0)	(29,2)	38	71,7	28,3	0,0	28,3	80
11	50,3	49,7	0,0	49,7	54	(68,0)	(32,0)	(0,0)	(32,0)	50	58,8	41,2	0,0	41,2	105
12	(69,1)	(30,9)	(0,0)	(30,9)	53	(34,8)	(65,2)	(0,0)	(65,2)	37	55,0	45,0	0,0	45,0	90
13	(57,5)	(42,5)	(0,0)	(42,5)	39	(32,2)	(67,8)	(0,0)	(67,8)	37	45,2	54,8	0,0	54,8	76
14	48,5	51,5	0,0	51,5	56	29,6	70,4	0,0	70,4	60	38,7	61,3	0,0	61,3	115
Nivo obrazovanja majke															
Bez obrazovanja	55,4	43,8	0,9	44,6	322	51,2	47,7	1,1	48,8	258	53,5	45,5	1,0	46,5	580
Osnovno	67,5	32,5	0,0	32,5	126	61,7	38,3	0,0	38,3	142	64,4	35,6	0,0	35,6	268
Srednje i više	*	*	*	*	10	*	*	*	*	20	*	*	*	*	30
Ne može se odrediti	*	*	*	*	3	*	*	*	*	5	*	*	*	*	8
Kvintili indeksa imovinskog stanja															
Najsiromašniji	42,9	54,7	2,3	57,1	118	(47,0)	(53,0)	(0,0)	(53,0)	97	44,8	54,0	1,3	55,2	214
Drugi kvintil	60,2	39,8	0,0	39,8	98	49,2	50,2	0,6	50,8	117	54,2	45,5	0,3	45,8	215
Srednji kvintil	56,9	43,1	0,0	43,1	88	59,8	40,2	0,0	40,2	82	58,3	41,7	0,0	41,7	170
Četvrti kvintil	71,4	28,6	0,0	28,6	87	68,5	31,5	0,0	31,5	70	70,1	29,9	0,0	29,9	157
Najbogatiji	74,0	26,0	0,0	26,0	69	65,3	31,3	3,4	34,7	61	69,9	28,5	1,6	30,1	130

¹ MICS indikator 7.4n; MRC indikator 2.1 – Neto stopa pohađanja osnovne škole (prilagođeno)

^a Procenat djece osnovnoškolskog uzrasta koja su van škole su djeca koja ne pohađaju školu i djeca koja pohađaju predškolsko obrazovanje.

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

Tabela ED.5R: Pohađanje srednje škole i djeca koja ne pohađaju školu

Procenat djece srednjoškolskog uzrasta koja pohađaju srednju školu ili viši nivo obrazovanja (prilagođena neto stopa pohađanja), procenat djece koja pohađaju osnovnu školu i procenat djece koja ne pohađaju školu, romska naselja, 2013. g.

	Dječaci				Djevojčice				Ukupno			
	Neto stopa pohađanja (prilagođeno) ¹	Procenat djece:			Neto stopa pohađanja (prilagođeno)	Procenat djece:			Neto stopa pohađanja (prilagođeno)	Procenat djece:		
		Koja pohađaju osnovnu školu	Koja ne pohađaju školu ^a	Broj djece		Koja pohađaju osnovnu školu	Koja ne pohađaju školu ^a	Broj djece		Koja pohađaju osnovnu školu	Koja ne pohađaju školu ^a	Broj djece
Ukupno	7,0	9,6	83,4	200	4,2	5,7	89,8	218	5,5	7,6	86,7	417
Region												
Sjeverni	*	*	*	25	*	*	*	20	(10,9)	(5,4)	(83,6)	45
Središnji	6,9	10,3	82,8	163	3,4	5,2	91,0	186	5,0	7,6	87,2	349
Južni	*	*	*	12	*	*	*	12	(2,9)	(11,6)	(85,5)	24
Tip naselja												
Gradsko	7,2	10,5	82,4	166	3,3	6,2	90,14	189	5,1	8,2	86,5	356
Ostalo	(6,3)	(5,2)	(88,5)	33	(9,8)	(2,5)	(87,7)	28	7,9	3,9	88,2	62
Starost na početku školske godine												
15	8,8	16,3	75,0	59	0,0	13,1	86,9	71	4,0	14,5	81,5	130
16	(7,7)	(15,3)	(77,0)	47	7,4	6,2	86,4	52	7,5	10,5	82,0	99
17	5,7	4,9	89,4	49	(9,0)	(0,0)	(91,0)	43	7,2	2,6	90,2	92
18	(5,4)	(0,0)	(94,6)	45	2,7	0,0	96,0	52	4,0	0,0	95,3	97
Nivo obrazovanja majke												
Bez obrazovanja	2,8	15,2	82,0	75	4,1	7,3	88,6	83	3,5	11,1	85,5	158
Osnovno	(18,6)	(14,8)	(66,6)	47	(6,7)	(18,8)	(74,5)	31	13,9	16,4	69,8	78
Srednje i više	*	*	*	1	*	*	*	1	*	*	*	3
Ne može se odrediti ^b	3,2	0,9	95,9	76	2,9	0,0	96,5	103	3,0	0,4	96,2	178
Indeks imovinskog stanja												
Najsiromašnijih 60 procenata	7,2	8,1	84,7	99	2,8	6,0	91,1	103	5,0	7,0	88,0	203
Najbogatijih 40 procenata	6,9	11,1	82,1	100	5,4	5,5	88,5	115	6,1	8,1	85,58	215

¹ MICS indikator 7.5n – Neto stopa pohađanja srednje škole (prilagođeno)

^a Procenat djece srednjoškolskog uzrasta koja ne pohađaju školu su djeca koja ne pohađaju osnovnu, srednju ili višu/visoku školu.

^b Djeca starosti 15 godina ili više u vrijeme ankete čije majke ne žive u domaćinstvu.

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

Neto stopa pohađanja srednje škole u romskim naseljima prikazana je u Tabeli ED.5R³¹. Pohađanje srednje škole je niže, u odnosu na osnovnu školu, gdje samo 6 procenata djece srednjoškolskog uzrasta (15–18 godina) pohađa srednju školu u poređenju sa 58 procenata djece osnovnoškolskog uzrasta koja pohađaju školu. Ne pohađa školu 87 procenata djece dok 8 procenata pohađa osnovnu školu. Viši procenat djevojčica srednjoškolskog uzrasta ne pohađa školu (90 procenata) u

odnosu na dječake (83 procenta).

U romskim naseljima, procenat djece koja krenu u prvi razred i koja dođu do posljednjeg razreda osnovne škole prikazan je u tabeli ED.6R. Od ukupnog broja djece koja krenu u prvi razred, 63 procenta doći će do posljednjeg razreda. Međutim, ovi podaci zasnivaju se na 25–49 neponderisanih slučajeva i treba ih s oprezom koristiti.

Tabela ED.6R: Djeca koja dođu do posljednjeg razreda osnovne škole

Procenat djece koja upišu prvi razred osnovne škole i koja dođu do posljednjeg razreda osnovne škole (stopa ostanka do posljednjeg razreda osnovne škole), romska naselja, 2013. g.

	Procenat djece koja su pohađala 1. razred prošle godine, a koja pohađaju 2. razred ove školske godine	Procenat djece koja su pohađala 2. razred prošle godine, a koja pohađaju 3. razred ove školske godine	Procenat djece koja su pohađala 3. razred prošle godine, a koja pohađaju 4. razred ove školske godine	Procenat djece koja su pohađala 4. razred prošle godine, a koja pohađaju 5. razred ove školske godine	Procenat djece koja su pohađala 5. razred prošle godine, a koja pohađaju 6. razred ove školske godine	Procenat djece koja su pohađala 6. razred prošle godine, a koja pohađaju 7. razred ove školske godine	Procenat djece koja su pohađala 7. razred prošle godine, a koja pohađaju 8. razred ove školske godine	Procenat djece koja su pohađala 8. razred prošle godine, a koja pohađaju 9. razred ove školske godine	Procenat djece koja dođu do 9. razreda u odnosu na ukupan broj djece koja su upisala 1. razred ¹
Ukupno	99,2	98,2	(96,0)	94,2	95,9	(100,0)	(88,8)	(84,3)	(63,2)
Pol									
Muški	(100,0)	*	(92,4)	(96,7)	98,0	*	*	*	*
Ženski	(98,4)	(100,0)	*	*	*	*	*	(79,8)	*
Region									
Sjeverni	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Središnji	98,9	(97,5)	(94,5)	(92,3)	(96,3)	*	*	(86,4)	*
Južni	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Tip naselja									
Gradsko	98,9	(97,6)	(94,9)	93,1	96,8	*	(87,5)	(86,9)	*
Ostalo	(100,0)	*	*	*	*	*	*	*	*
Nivo obrazovanja majke									
Bez obrazovanja	98,7	(97,3)	(92,9)	(92,5)	(91,9)	*	*	(76,6)	*
Osnovno	(100,0)	*	*	*	(100,0)	*	*	*	*
Srednje i više	*	*	-	*	*	-	-	-	-
Ne može se odrediti	-	-	-	-	*	-	-	*	-
Indeks imovinskog stanja									
Najsiromašnijih 60 procenata	(98,8)	(97,4)	*	(92,7)	(95,5)	*	*	*	*
Najbogatijih 40 procenata	(100,0)	*	*	(96,5)	(96,5)	*	*	(85,0)	*

¹ MICS indikator 7.6n – Djeca koja dođu do posljednjeg razreda osnovne škole

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

– Označava 0 neponderisanih slučajeva.

Neto stopa završavanja osnovne škole prikazana je u Tabeli ED.7R. Stopa završetka osnovne škole je odnos ukupnog broja učenika, bez obzira na starosnu dob, koji prvi put kreću u završni razred osnovne škole, u odnosu na broj djece uzrasta za završavanje osnovne škole na početku tekuće (ili posljednje) školske godine. U vrijeme sprovođenja istraživanja, stopa završavanja osnovne škole iznosila je 29 procenata. Postoji pozitivna korelacija između završavanja osnovne škole i imovinskog

stanja. Djeca iz najbogatijih 40 procenata populacije (47 procenata) završavaju osnovnu školu u većem broju u odnosu na njihove vršnjake iz najsiromašnijih 60 procenata populacije (15 procenata).

Podaci o stopi prelaska u srednju školu (MICS indikator 7.8) i efektivnoj stopi prelaska u srednju školu nijesu prikazani u Tabeli ED.7R, jer se ukupne vrijednosti zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

Tabela ED.7R: Završavanje osnovne škole^a

Stopa završavanja osnovne škole, romska naselja, 2013. g.

	Stopa završavanja osnovne škole ¹	Broj djece uzrasta za završetak osnovne škole
Ukupno	29,3	115
Pol		
Muški	29,9	56
Ženski	28,7	60
Region		
Sjeverni	*	18
Središnji	31,8	87
Južni	*	10
Tip naselja		
Gradsko	31,8	91
Ostalo	(19,8)	25
Nivo obrazovanja majke		
Bez obrazovanja	27,4	75
Osnovno	(39,1)	32
Srednje i više	-	0
Ne može se odrediti	*	8
Indeks imovinskog stanja		
Najsiromašnijih 60 procenata	14,5	62
Najbogatijih 40 procenata	46,6	53

¹ MICS indikator 7.7 – Stopa završavanja osnovne škole

^a Podaci za stopu prelaska u srednju školu (MICS indikator 7.8) i efektivnu stopu prelaska u srednju školu nijesu prikazani u Tabeli ED.7R, jer se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

– Označava 0 neponderisanih slučajeva

³¹ Odnosi prikazani u tabeli su „prilagođeni“ s obzirom na to da u imeniocu nije samo obuhvaćeno pohađanje srednje škole, već i pohađanje viših nivoa obrazovanja.

Odnos broja djevojčica i dječaka u romskim naseljima koji pohađaju osnovnu i srednju školu prikazan je u Tabeli ED.8R. Ovaj odnos je poznat kao „indeks jednakosti polova“ (eng. Gender Parity Index – GPI). Važno je napomenuti da su odnosi koji su ovdje uključeni dobijeni iz neto stope pohađanja, a ne iz bruto stope pohađanja škole. Posljednji pomenuti odnosi daju pogrešnu sliku indeksa jednakosti polova, uglavnom zbog toga što su djeca koja su starija u odnosu na osnovnoškolski uzrast, a koja još idu u osnovnu školu, u većini slučajeva dječaci. Tabela pokazuje da indeks jednakosti polova za osnovnu školu iznosi 0,95, što ukazuje na to da na 100 dječaka u osnovnoj školi ima 95 djevojčica. Međutim, indikator opada na 0,60 za srednje obrazovanje.

Iako su stope pohađanja osnovne škole generalno niže u sjevernom i središnjem regionu, u odnosu na južni, nepovoljan položaj djevojčica izraženiji je u južnom regionu (0,89), u odnosu na središnji (0,94) i sjeverni region (1,03). Indeks jednakosti polova (GPI) za osnovnu školu za djecu čije su majke bez obrazovanja ili s osnovnim obrazovanjem je sličan, ali za srednju školu postoji primjetna razlika u indeksu jednakosti polova koji iznosi 1,48 za djecu čije su majke bez obrazovanja, u poređenju sa 0,36 za djecu čije majke imaju osnovno obrazovanje. Ovi podaci zasnivaju se na 25–49 neponderisanih slučajeva i treba ih s oprezom koristiti. Uz to, indeks jednakosti polova za srednju školu takođe se razlikuje u odnosu na imovinsko stanje, gdje iznosi 0,40 među 60 procenata najsiromašnijih domaćinstava u odnosu na 0,78 među najbogatijih 40 procenata domaćinstava.

Tabela ED.8R: **Jednakost polova u obrazovanju**

Odnos neto stope pohađanja (prilagođeno) djevojčica i dječaka, u osnovnoj i srednjoj školi, romska naselja, 2013. g.

	Osnovna škola			Srednja škola		
	Neto stopa pohađanja (prilagođeno) osnovne škole (NAR), djevojčice	Neto stopa pohađanja (prilagođeno) osnovne škole (NAR), dječaci	Indeks jednakosti polova (GPI) za osnovnu školu, prilagođeni NAR ¹	Neto stopa pohađanja (prilagođeno) srednje škole (NAR), djevojčice	Neto stopa pohađanja (prilagođeno) srednje škole (NAR), dječaci	Indeks jednakosti polova (GPI) za srednju školu, prilagođeni NAR ²
Ukupno	56,2	59,3	0,95	4,2	7,0	0,60
Region						
Sjeverni	56,9	55,4	1,03	*	*	*
Središnji	53,9	57,3	0,94	3,4	6,9	0,49
Južni	71,6	80,7	0,89	*	*	*
Tip naselja						
Gradsko	53,8	58,3	0,92	3,3	7,2	0,47
Ostalo	64,8	63,8	1,02	(9,8)	(6,3)	(1,56)
Nivo obrazovanja majke						
Bez obrazovanja	51,2	55,4	0,93	4,1	2,8	1,48
Srednje	61,7	67,5	0,91	(6,7)	(18,6)	(0,36)
Više ili visoko	*	*	*	*	*	*
Ne može se odrediti ^a	na	na	na	2,9	3,2	0,89
Indeks imovinskog stanja						
Najsiromašnijih 60 procenata	51,4	52,6	0,98	2,8	7,2	0,40
Najbogatijih 40 procenata	67,0	72,5	0,92	5,4	6,9	0,78

¹ MICS indikator 7.9n – Indeks jednakosti polova (osnovna škola)
² MICS indikator 7.10n – Indeks jednakosti polova (srednja škola)
^a Djeca starosti 15 godina i više u vrijeme ankete čije majke ne žive u domaćinstvu.
 () Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.
 * Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.
 na: nije primjenljivo

Tabela ED.9R pokazuje podatke o jednakosti polova u nepohađanju škole u romskim naseljima. Ukupno, 42 procenta djece osnovnoškolskog uzrasta ne pohađa školu, a učešće djevojčica u ukupnoj populaciji djece osnovnoškolskog uzrasta koja ne pohađaju školu je 50 procenata. Procenat djece srednjoškolskog uzras-

ta koja ne pohađaju školu viši je nego kod djece osnovnoškolskog uzrasta. Ukupno, 87 procenata djece srednjoškolskog uzrasta ne pohađa školu, dok procenat djevojčica u ukupnoj populaciji djece srednjoškolskog uzrasta iznosi 54 procenta.

Tabela ED.9R: **Jednakost polova djece koja ne pohađaju škole**

Procenat djevojčica u ukupnoj populaciji djece koja ne pohađaju školu, u osnovnoj i srednjoj školi, romska naselja, 2013. g.

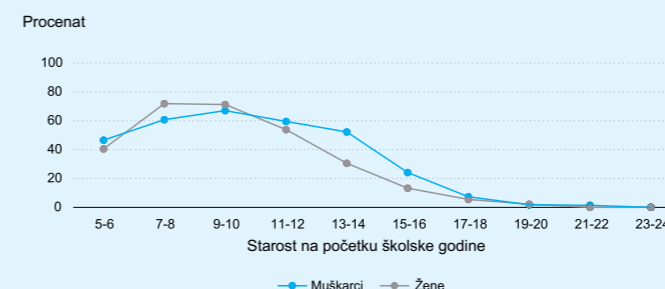
	Osnovna škola				Srednja škola			
	Procenat djece koja ne pohađaju školu	Broj djece osnovnoškolskog uzrasta	Procenat djevojčica u ukupnoj populaciji osnovnoškolskog uzrasta koje ne pohađaju školu	Broj djece osnovnoškolskog uzrasta koja ne pohađaju školu	Procenat djece koja ne pohađaju školu	Broj djece srednjoškolskog uzrasta	Procenat djevojčica u ukupnoj populaciji srednjoškolskog uzrasta koje ne pohađaju školu	Broj djece srednjoškolskog uzrasta koja ne pohađaju školu
Ukupno	42,2	886	49,9	374	86,7	417	54,0	362
Region								
Sjeverni	43,8	127	49,6	56	(83,6)	45	(43,5)	37
Središnji	44,3	669	49,3	296	87,2	349	55,6	304
Južni	23,9	90	(59,6)	21	(85,5)	24	(49,2)	20
Tip naselja								
Gradsko	43,9	703	49,8	308	86,5	356	55,4	308
Ostalo	35,7	183	50,2	65	88,2	62	45,9	54
Nivo obrazovanja majke								
Bez obrazovanja	46,5	580	46,7	269	85,5	158	54,3	135
Srednje	35,6	268	57,1	95	69,8	78	42,3	55
Više ili visoko	*	30	*	3	*	3	*	1
Ne može se odrediti ^a	na	na	na	na	96,2	178	57,7	172
Indeks imovinskog stanja								
Najsiromašnijih 60 procenata	48,0	599	49,8	288	88,0	203	52,7	178
Najbogatijih 40 procenata	30,0	286	50,1	86	85,5	215	55,2	184

^a Djeca starosti 15 godina i više u vrijeme ankete čije majke ne žive u domaćinstvu.
 () Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.
 * Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.
 na: nije primjenljivo

Grafikon ED.1R daje sliku pohađanja škole članova domaćinstava u romskim naseljima starosti 5–24 godine prema polu. Oko jedne polovine djece stare 5/6 godina pohađa neki oblik školskog obrazovanja, dok oko 70 procenata djece starosti 7/8 godina pohađa (šest godina je zvanična starost za upis u osnovnu školu u Crnoj Gori). Pohađanje škole opada za stariju

djecu. Veoma mali procenat djevojčica i mladića starosti 19/20 godina pohađa školu (2 procenta), a niko među onima starosti 23/24 godine ne pohađa školu. Postoje razlike prema polu: dok ne dostignu uzrast 9/10 godina, više djevojčica pohađa školu od dječaka. Nakon tog uzrasta, školu pohađa više dječaka nego djevojčica.

Grafikon ED.1R: **Procenat članova domaćinstva u dobi 5–24 godina koji pohađaju školu, prema polu, romska naselja, 2013. g.**

X ZAŠTITA DJETETA

Upis u matičnu knjigu rođenih

Međunarodna konvencija o pravima djeteta kaže da svako dijete ima pravo na ime i državljanstvo, te pravo na zaštitu od uskraćivanja identiteta. Upis u matičnu knjigu rođenih osnovno je sredstvo kojim se obezbjeđuju ta prava. Deklaracija „Svijet po mjeri djeteta“ postavlja za cilj razvijanje sistema koji će obezbijediti upis svakog djeteta u matične knjige pri rođenju, ili

odmah po rođenju, i ispuniti njegovo pravo na sticanje imena i državljanstva, u skladu s nacionalnim zakonima i relevantnim međunarodnim instrumentima. Indikator MICS-a koji se odnosi na upis u matičnu knjigu rođenih je procenat djece mlađe od pet godina koja su upisana u matičnu knjigu rođenih.

Tabela CP.1: **Upis u matičnu knjigu rođenih^a**

Procenat djece mlađe od 5 godina prema upisu u matičnu knjigu rođenih, Crna Gora, 2013. g.

Ukupno	Djeca mlađa od 5 godina čije je rođenje registrovano			Ukupno upisanih ¹	Broj djece mlađe od 5 godina
	Imaju izvod iz matične knjige rođenih		Nema izvod iz matične knjige rođenih		
	Pokazan	Nije pokazan			
Pol					
Muški	65,7	32,2	1,7	99,6	764
Ženski	63,5	33,2	2,4	99,1	656
Region					
Sjeverni	50,7	43,4	6,0	100,0	414
Središnji	69,9	29,4	0,2	99,5	733
Južni	72,0	25,0	1,1	98,1	272
Tip naselja					
Gradsko	66,2	31,4	1,6	99,2	916
Ostalo	61,9	34,9	2,9	99,7	504
Starost (u mjesecima)					
0–11 mjeseci	67,8	29,2	0,8	97,7	239
0–5 mjeseci	69,3	26,7	0,3	96,3	121
6–11 mjeseci	66,3	31,7	1,3	99,2	118
12–23 mjeseca	73,2	25,5	1,3	100,0	255
24–35 mjeseci	65,4	31,0	3,6	100,0	267
36–47 mjeseci	61,9	35,2	2,0	99,1	338
48–59 mjeseci	58,0	39,5	2,5	100,0	321
Nivo obrazovanja majke^b					
Osnovno	42,3	46,5	9,8	98,6	219
Srednje	68,1	31,0	0,9	100,0	788
Više ili visoko	70,3	28,2	0,1	98,7	400
Kvintili indeksa imovinskog stanja					
Najsiromašniji	44,9	47,8	6,4	99,1	251
Drugi kvintil	59,7	36,1	3,2	99,1	278
Srednji kvintil	68,2	30,8	0,7	99,7	280
Četvrti kvintil	75,2	23,7	0,8	99,7	293
Najbogatiji	71,9	27,5	0,0	99,4	320
Vjeroispovijest nosioca domaćinstva					
Pravoslavna	71,7	27,1	0,5	99,2	989
Katolička	(67,9)	(32,1)	(0,0)	(100,0)	37
Islamska	45,9	47,4	6,6	99,8	368
Druga vjeroispovijest	(62,9)	(37,1)	(0,0)	(100,0)	26

¹ MICS indikator 8.1 – Upis u matičnu knjigu rođenih^a Broj djece mlađe od pet godina koja nemaju izvod iz matične knjige rođenih je manji od 25 neponderisanih slučajeva za sve kategorije. Iz tog razloga procenat djece čije majke/staratelji znaju kako da upišu dijete u matičnu knjigu rođenih nije prikazan u tabeli CP.1.^b Podaci za kategoriju obrazovanja „bez obrazovanja“ zasnivaju se na manje od 25 neponderisanih slučajeva i nijesu prikazani u tabeli.

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

U matičnu knjgu rođenih u Crnoj Gori upisano je 99 procenata djece mlađe od pet godina (Tabela CP.1). U 33 procenta dijete ima izvod iz matične knjige rođenih, ali izvod nije pokazan anketarima. Postoje razlike prema

regionima, nivou obrazovanja majki i imovinskog stanja domaćinstva, koje se odnose na djecu koja nemaju izvod iz matične knjige rođenih.

Upis u matičnu knjigu rođenih u romskim naseljima

Međunarodna konvencija o pravima djeteta kaže da svako dijete ima pravo na ime i državljanstvo, te pravo na zaštitu od uskraćivanja identiteta. Upis u matičnu knjigu rođenih osnovno je sredstvo kojim se obezbjeđuju ta prava. „Svijet po mjeri djeteta“ postavlja za cilj razvijanje sistema koji će obezbijediti upis svakog djeteta-

ta u matične knjige pri rođenju, ili odmah po rođenju, i ispuniti njegovo pravo na sticanje imena i državljanstva, u skladu s nacionalnim zakonima i relevantnim međunarodnim instrumentima. Indikator MICS-a koji se odnosi na upis u matičnu knjigu rođenih je procenat djece mlađe od pet godina koja su upisana u matičnu knjigu rođenih.

Tabela CP.1R: **Upis u matičnu knjigu rođenih**

Procenat djece mlađe od 5 godina prema upisu u matičnu knjigu rođenih, i procenat djece koja nijesu upisana, a čija majka/staratelj zna kako da upiše dijete u matičnu knjigu rođenih, romska naselja, 2013. g.

Ukupno	Djeca mlađa od 5 godina koja su upisana u matičnu knjigu rođenih				Broj djece mlađe od 5 godina	Djeca mlađa od 5 godina koja nijesu upisana u matičnu knjigu rođenih	
	Imaju izvod iz matične knjige rođenih		Nema izvod iz matične knjige rođenih	Ukupno upisanih ¹		Procenat djece koja nijesu upisana, a čija majka/staratelj zna kako da upiše dijete	Broj djece mlađe od 5 godina koja nijesu upisana u matičnu knjigu rođenih
	Pokazan	Nije pokazan					
Ukupno					660		
Pol							
Muški	50,3	41,8	1,9	93,9	330	*	20
Ženski	51,1	43,8	0,2	95,2	330	*	16
Region							
Sjeverni	34,7	54,1	0,0	88,8	91	*	10
Središnji	54,0	41,8	1,2	97,0	519	*	16
Južni	45,6	32,5	1,2	79,4	50	*	10
Tip naselja							
Gradsko	51,7	43,3	1,2	96,2	538	(73,9)	21
Ostalo	46,5	40,3	0,5	87,3	122	*	15
Starost (u mjesecima)							
0–11 mjeseci	51,8	36,6	1,0	89,5	127	*	13
0–5 mjeseci	49,2	37,4	0,0	86,7	87	*	12
6–11 mjeseci	(57,4)	(34,9)	(3,1)	(95,4)	41	*	2
12–23 mjeseca	44,8	46,8	0,0	91,5	111	*	9
24–35 mjeseci	50,7	46,0	2,1	98,8	104	*	1
36–47 mjeseci	47,2	48,5	0,4	96,0	170	*	7
48–59 mjeseci	58,2	36,3	1,9	96,5	148	*	5
Nivo obrazovanja majke							
Bez obrazovanja	46,9	46,4	1,1	94,3	440	(68,5)	25
Osnovno	55,7	37,4	1,2	94,3	193	*	11
Srednje i više	*	*	*	*	26	-	-
Kvintili indeksa imovinskog stanja							
Najsiromašniji	50,6	43,6	0,0	94,2	155	*	9
Drugi kvintil	43,6	41,4	0,9	85,9	133	*	19
Srednji kvintil	53,7	42,3	1,1	97,1	129	*	4
Četvrti kvintil	51,2	42,2	3,0	96,4	122	*	4
Najbogatiji	55,2	44,2	0,5	100,0	119	-	-

¹ MICS indikator 8.1 – Upis u matičnu knjigu rođenih

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

-/- označava 0 neponderisanih slučajeva.

Dječji rad

Član 32 Konvencije o pravima djeteta navodi: „Države članice konvencije priznaju pravo djetetu na zaštitu od ekonomskog izrabljivanja i obavljanja bilo kojeg posla koji bi za dijete bilo opasno ili koji bi ometalo obrazovanje djeteta, ili koje je štetno za zdravlje ili fizički, mentalni, duhovni, moralni i društveni razvoj djeteta“. Deklaracija „Svijet po mjeri djeteta“ navodi devet strategija za borbu protiv dječjeg rada, a MRC poziva na zaštitu djece od eksploatacije. U MICS upitniku, određen broj pitanja odnosio se na dječji rad, odnosno, na djecu uzrasta 5–17 godina koja su uključena u radne aktivnosti. Smatra se da je dijete uključeno u aktivnosti dječjeg rada u trenutku sprovođenja istraživanja ukoliko je tokom nedjelje koja je prethodila početku sprovođenja istraživanja bilo uključeno u ekonomske aktivnosti ili obavljalo kućne poslove iznad specifičnog praga starosti koje se određuju kao dječji rad, ili je radilo u opasnim uslovima. Specifični pragovi starosti koji određuju uključenost djeteta u ekonomske aktivnosti ili obavljanje kućnih poslova kao dječji rad su sljedeći:

- Uzrast 5–11 godina: najmanje jedan sat ekonomskih aktivnosti ili 28 sati kućnih poslova nedjeljno.

- Uzrast 12–14 godina: najmanje 14 sati ekonomskih aktivnosti ili 28 sati kućnih poslova nedjeljno.
- Uzrast 15–17 godina: najmanje 43 sati ekonomskih aktivnosti ili 43 sati kućnih poslova nedjeljno.

Ova definicija omogućava razlikovanje dječjeg rada i rada djeteta da bi se utvrdila vrsta posla koji bi trebalo biti eliminisan. Tabela CP.2 prikazuje rezultate dječje uključenosti u ekonomske aktivnosti. Od djece starosti 5–11 godina 17 procenata uključeno je u ekonomske aktivnosti najmanje jedan sat. Među djecom starosti 12–14 godina, 20 procenata uključeno je u ekonomske aktivnosti kraće od 14 sati, dok su 2 procenta uključeni u ekonomske aktivnosti 14 ili više sati. Za djecu starosti 15–17 godina, 27 procenata je uključeno u ekonomske aktivnosti kraće od 43 sati. Među djecom starosti 12–14 godina, postoji razlika prema polu, 28 procenta dječaka i 14 procenata djevojčica, koji su uključeni u ekonomske aktivnosti kraće od 14 sati. Djeca starosti 12–14 godina u gradskim naseljima više su uključena u ekonomske aktivnosti koje čine dječji rad (14 ili više sati) nego njihovi vršnjaci u ostalim (seoskim) naseljima.

Tabela CP.2: Uključenost djece u ekonomske aktivnosti

Procenat djece prema uključenosti u ekonomske aktivnosti tokom prethodne nedjelje, prema starosnim grupama, Crna Gora, 2013. g.

	Procenat djece starosti 5–11 godina uključenih u ekonomsku aktivnost koja je trajala najmanje jedan sat	Broj djece starosti 5–11 godina	Procenat djece starosti 12–14 godina uključene u:		Broj djece starosti 12–14 godina	Procenat djece starosti 15–17 godina uključene u:		Broj djece starosti 15–17 godina
			Ekonomsku aktivnost koja je trajala kraće od 14 sati	Ekonomsku aktivnost koja je trajala duže od 14 sati		Ekonomsku aktivnost koja je trajala kraće od 43 sata	Ekonomsku aktivnost koja je trajala 43 sata ili duže	
Ukupno	16,7	1461	19,9	2,4	666	27,2	0,2	737
Pol								
Muški	17,9	732	27,5	1,8	283	32,0	0,5	396
Ženski	15,5	729	14,3	2,8	383	21,7	0,0	340
Region								
Sjeverni	20,5	499	27,2	3,6	253	32,7	0,0	251
Središnji	11,8	638	15,5	1,8	278	21,2	0,0	320
Južni	20,4	324	15,3	1,2	136	30,5	1,1	166
Tip naselja								
Gradsko	11,3	900	10,0	4,0	397	20,7	0,0	457
Ostalo	25,3	561	34,5	0,0	269	37,9	0,6	280
Pohađanje škole								
Da	18,1	1282	19,9	2,4	666	26,8	0,3	714
Ne	6,5	180	-	-	0	*	*	22
Nivo obrazovanja majke^b								
Osnovno	19,9	256	32,9	0,0	137	49,4	0,0	138
Srednje	15,3	912	16,9	3,7	431	26,4	0,0	392
Više ili visoko	16,4	267	15,2	0,0	96	12,9	1,2	155
Ne može se odrediti ^a	na	na	na	na	na	(21,8)	(0,0)	40
Kvintili indeksa imovinskog stanja								
Najsiromašniji	24,0	275	32,7	6,3	145	52,0	0,0	116
Drugi kvintil	17,3	255	37,8	0,0	97	21,8	0,0	139
Srednji kvintil	16,0	294	10,6	3,1	161	25,4	0,0	155
Četvrti kvintil	13,8	291	4,5	0,0	103	12,9	0,0	161
Najbogatiji	13,4	347	16,7	1,1	160	30,1	1,1	165
Vjeroispovijest nosioca domaćinstva								
Pravoslavna	15,8	1000	18,8	1,3	507	27,0	0,0	539
Katolička	(15,0)	36	*	*	8	*	*	23
Islamska	19,7	403	25,3	6,2	147	32,3	1,2	148
Druga vjeroispovijest	*	23	*	*	4	*	*	26

^a Djeca starosti 15 i više godina u vrijeme istraživanja čija majka nije živjela u domaćinstvu.

^b Podaci za kategoriju obrazovanja „bez obrazovanja“ zasnivaju se na manje od 25 neponderisanih slučajeva i nisu prikazani u tabeli.

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

“-“ označava 0 neponderisanih slučajeva.

na: nije primjenljivo

Tabela CP.3 prikazuje procenat djece starosti 5–17 godina uključene u obavljanje kućnih poslova. Kućne poslove kraće od 28 sati obavlja 61 procenat djece starosti 5–11 godina. Među djecom 12–14 godine, 86

procenata obavlja kućne poslove kraće od 28 sati. Kućne poslove 43 sata i kraće obavlja 84 procenta djece starosti 15–17 godina. Djeca nisu uključena u obavljanje kućnih poslova na određeni broj sati koji

se određuje kao dječji rad (duže od 28 sati za djecu starosti 5–11 i 12–14 godina i duže od 43 sati za djecu starosti 15–17 godina).

Među djecom starosti 5–11 godina koja pohađaju školu, 64 procenta obavljaju kućne poslove kraće od 28 sati, u poređenju sa 38 procenta djece starosti 5–11 godina koji ne pohađaju školu.

Tabela CP.3: Uključenost djece u obavljanje kućnih poslova

Procenat djece uključene u obavljanje kućnih poslova tokom prethodne nedjelje kraće od 28 sati, prema starosnim grupama, Crna Gora, 2013. g.

	Procenat djece starosti 5–11 godina uključene u:		Broj djece starosti 5–11 godina	Procenat djece starosti 12–14 godina uključene u:		Broj djece starosti 12–14 godina	Procenat djece starosti 15–17 godina uključene u:		Broj djece starosti 15–17 godina
	Obavljanje kućnih poslova kraće od 28 sati	Obavljanje kućnih poslova 28 sati ili duže		Obavljanje kućnih poslova kraće od 28 sati	Obavljanje kućnih poslova 28 sati ili duže		Obavljanje kućnih poslova kraće od 43 sata	Obavljanje kućnih poslova 43 sata ili duže	
Ukupno	60,5	0,0	1461	85,6	0,0	666	84,4	0,0	737
Pol									
Muški	60,6	0,0	732	85,0	0,0	283	81,1	0,0	396
Ženski	60,3	0,0	729	86,1	0,0	383	88,2	0,0	340
Region									
Sjeverni	65,3	0,0	499	91,7	0,0	253	80,4	0,0	251
Središnji	52,6	0,0	638	78,2	0,0	278	87,0	0,0	320
Južni	68,6	0,0	324	89,8	0,0	136	85,5	0,0	166
Tip naselja									
Gradsko	60,3	0,0	900	84,1	0,0	397	86,4	0,0	457
Ostalo	60,8	0,0	561	88,0	0,0	269	81,1	0,0	280
Pohađanje škole									
Da	63,6	0,0	1282	85,6	0,0	666	85,1	0,0	714
Ne	38,0	0,0	180	-	-	0	*	*	22
Nivo obrazovanja majke^a									
Osnovno	52,3	0,0	256	91,0	0,0	137	86,5	0,0	138
Srednje	62,8	0,0	912	86,1	0,0	431	82,9	0,0	392
Više ili visoko	57,9	0,0	267	75,8	0,0	96	87,2	0,0	155
Ne može se odrediti ^b	na	na	na	na	na	na	(93,8)	(0,0)	40
Kvintili indeksa imovinskog stanja									
Najsiromašniji	58,9	0,0	275	88,7	0,0	145	86,0	0,0	116
Drugi kvintil	68,1	0,0	255	94,1	0,0	97	76,2	0,0	139
Srednji kvintil	62,8	0,0	294	84,2	0,0	161	88,3	0,0	155
Četvrti kvintil	58,8	0,0	291	74,8	0,0	103	84,1	0,0	161
Najbogatiji	55,6	0,0	347	86,1	0,0	160	86,9	0,0	165
Vjeroispovijest nosioca domaćinstva									
Pravoslavna	60,3	0,0	1000	84,6	0,0	507	85,5	0,0	539
Katolička	(63,0)	(0,0)	36	*	*	8	*	*	23
Islamska	60,6	0,0	403	88,9	0,0	147	83,5	0,0	148
Druga vjeroispovijest	*	*	23	*	*	4	*	*	26

a Djeca starosti 15 i više godina u vrijeme istraživanja čija majka nije živjela u domaćinstvu.

b Podaci za kategoriju obrazovanja „bez obrazovanja“ zasnivaju se na manje od 25 neponderisanih slučajeva i nijesu prikazani u tabeli.

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

na: nije primjenljivo

Tabela CP.4 prikazuje procenat djece starosti 5–17 godina prema uključenosti u ekonomske aktivnosti ili obavljanje kućnih poslova tokom prethodne nedjelje, procenat djece koja su obavljala rad u opasnim uslovima tokom prethodne nedjelje, i procenat djece koja su obavljala rad tokom prethodne nedjelje. U Crnoj Gori, 13 procenta djece starosti 5–17 godina uključeno je u dječji rad tokom prethodne nedjelje. Od djece ovog uzrasta, 6 procenta obavljalo je rad u opasnim uslovima. Dječaci su više uključeni u dječji rad od djevojčica (15 i 10 procenta).

Tabela CP.4: Dječji rad

Procenat djece starosti 5–17 godina prema uključenosti u ekonomske aktivnosti ili obavljanje kućnih poslova u toku prethodne nedjelje, procenat djece koja su radila u opasnim uslovima u toku prethodne nedjelje, i procenat djece uključene u dječji rad u toku prethodne nedjelje, Crna Gora, 2013. g.

	Djeca uključena u obavljanje ekonomske aktivnosti za ukupan broj sati tokom prethodne sedmice:		Djeca uključena u obavljanje kućnih poslova za ukupan broj sati tokom prethodne sedmice:		Djeca koja su radila u opasnim uslovima	Ukupan dječji rad ¹	Broj djece starosti 5–17 godina
	Ispod specifičnog praga starosti	Na specifičnom pragu starosti ili iznad njega	Ispod specifičnog praga starosti	Na specifičnom pragu starosti ili iznad njega			
Ukupno	12,4	9,1	72,5	0,0			
Pol							
Muški	14,8	9,8	71,3	0,0	8,2	15,3	1411
Ženski	10,1	8,5	73,7	0,0	3,8	9,8	1453
Region							
Sjeverni	15,7	11,1	75,7	0,0	9,5	16,0	1002
Središnji	10,2	6,5	67,2	0,0	4,3	9,7	1235
Južni	11,4	11,1	77,7	0,0	3,7	12,4	626
Tip naselja							
Gradsko	8,6	6,7	72,5	0,0	3,3	8,9	1754
Ostalo	18,4	13,0	72,5	0,0	10,2	18,3	1110
Starost (u godinama)							
5–11	1,5	16,7	60,5	0,0	5,1	16,8	1461
12–14	19,9	2,4	85,6	0,0	3,8	6,2	666
15–17	27,2	0,2	84,4	0,0	9,7	9,7	737
Pohađanje škole							
Da	13,0	9,4	74,9	0,0	6,1	12,8	2662
Ne	4,5	5,8	40,7	0,0	4,4	8,4	202

¹ MICS indikator 8.2 – Dječji rad

a Informacije o nivou obrazovanja majke/staratelja nijesu prikupljane za svu djecu starosti 15 godina ili više.

b Podaci za kategoriju obrazovanja „bez obrazovanja“ zasnivaju se na manje od 25 neponderisanih slučajeva i nijesu prikazani u tabeli.

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

Postoje razlike između djece koja su uključena u dječji rad prema tipu naselja i imovinskom stanju. Djeca iz najsiromašnijih domaćinstava (20 procenta), više su uključena u dječji rad nego djeca iz najbogatijih domaćinstava (10 procenta). Osim toga, postoji negativna korelacija između djece uključene u ekonomske aktivnosti iznad specifičnog praga starosti i imovinskog stanja domaćinstva, gdje su najsiromašnja djeca češće uključena u ekonomske aktivnosti koje su određene kao dječji rad (14 procenta).

	Djeca uključena u obavljanje ekonomske aktivnosti za ukupan broj sati tokom prethodne sedmice:		Djeca uključena u obavljanje kućnih poslova za ukupan broj sati tokom prethodne sedmice:		Djeca koja su radila u opasnim uslovima	Ukupan dječji rad ¹	Broj djece starosti 5–17 godina
	Ispod specifičnog praga starosti	Na specifičnom pragu starosti ili iznad njega	Ispod specifičnog praga starosti	Na specifičnom pragu starosti ili iznad njega			
Nivo obrazovanja majke							
Bez obrazovanja	(0,0)	(23,4)	(73,4)	(0,0)	(23,4)	(23,4)	40
Osnovno	22,2	9,6	71,2	0,0	14,5	18,1	530
Srednje	10,8	9,0	73,1	0,0	4,3	11,5	1735
Više ili visoko	8,0	8,8	70,0	0,0	1,5	9,6	518
Ne može se odrediti ^a	(21,8)	(0,0)	(93,8)	(0,0)	(9,7)	(9,7)	40
Kvintili indeksa imovinskog stanja							
Najsiromašniji	20,9	14,0	72,8	0,0	14,7	20,4	536
Drugi kvintil	13,9	9,0	75,5	0,0	7,4	12,6	490
Srednji kvintil	10,2	8,5	74,9	0,0	4,2	12,0	610
Četvrti kvintil	5,9	7,2	69,1	0,0	1,3	8,2	555
Najbogatiji	12,0	7,4	70,5	0,0	3,6	10,2	673
Vjeroispovijest nosioca domaćinstva							
Pravoslavna	12,8	8,1	72,9	0,0	4,8	11,4	2046
Katolička	5,7	7,9	67,6	0,0	0,0	7,9	68
Islamska	12,2	12,9	71,4	0,0	9,8	16,2	698
Druga vjeroispovijest	(10,1)	(1,1)	(76,3)	(0,0)	(10,1)	(11,3)	52

Tabela CP.6 prikazuje da 6 procenata ispitanika u upitnicima za domaćinstvo smatra da djecu treba fizički kažnjavati da bi se adekvatno odgajala, podigla ili školovala, što podrazumijeva zanimljiv kontrast sa stvarnom prisutnošću fizičkog disciplinovanja; kao što je prikazano u Tabeli CP.5, 31 procenat djece izložen je nekoj vrsti fizičkog kažnjavanja.

Tabela CP.6: Stavovi prema fizičkom kažnjavanju
Procenat ispitanika na modul disciplinovanja djece koji smatraju da je fizičko kažnjavanje potrebno da bi dijete odgajali, podigli ili školovali na adekvatan način, Crna Gora, 2013. g.

	Ispitanik smatra da dijete treba da bude fizički kažnjavano	Broj ispitanika koji je odgovarao na modul disciplinovanja djece
Ukupno	6,4	1259
Pol		
Muški	5,5	680
Ženski	7,6	579
Region		
Sjeverni	4,2	386
Središnji	6,1	584
Južni	10,1	289
Tip naselja		
Gradsko	7,2	806
Ostalo	5,1	453
Starost (u godinama)		
<25	4,9	55
25–39	6,7	619
40–59	5,8	492
60+	9,2	93
Odnos ispitanika i izabranog djeteta		
Majka	6,8	489
Otac	5,9	577
Drugi	7,1	193
Nivo obrazovanja ispitanika^a		
Osnovno	8,7	172
Srednje	5,8	783
Više ili visoko	6,6	297
Kvintili indeksa imovinskog stanja		
Najsiromašniji	5,6	205
Drugi kvintil	3,3	213
Srednji kvintil	6,2	266
Četvrti kvintil	9,1	257
Najbogatiji	7,0	319
Vjeroispovijest nosioca domaćinstva		
Pravoslavna	6,2	934
Katolička	(12,2)	31
Islamska	6,4	272
Druga vjeroispovijest	(8,0)	22

^a Podaci za kategoriju obrazovanja „bez obrazovanja“ zasnivaju se na manje od 25 neponderisanih slučajeva i nijesu prikazani u tabeli.
() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

Disciplinovanje djece u romskim naseljima

U romskim naseljima, 64 procenata djece starosti 1–14 godina bilo je izloženo najmanje jednom obliku psihološke agresije ili fizičkog kažnjavanja od strane njihovih roditelja ili drugih odraslih članova domaćinstva, u periodu od mjesec dana prije istraživanja, dok je 5 procenta djece bilo izloženo teškom fizičkom kažnjavanju.

Dječaci starosti 1–14 godina u nešto većoj mjeri (68 procenata) bili su izloženi bilo kojim nasilnim metodama disciplinovanja u odnosu na djevojčice (61 procenat). Takođe, postoje i razlike kada se uporedi tip naselja i imovinsko stanje domaćinstva i nasilne metode disciplinovanja. Od djece iz ostalih (seoskih) naselja 76 procenta bilo je izloženo bilo kakvom nasilnom metodu disciplinovanja u periodu od mjesec dana prije istraživanja u poređenju sa 62 procenta djece iz gradskih naselja. Isto važi i za djecu iz domaćinstava u kojima nosilac ima osnovnoškolsko obrazovanje (75 procenata) ili srednje i više obrazovanje (71 procenat) u odnosu na one koji nemaju obrazovanje (54 procenta). Mlađa djeca su manje izložena bilo kojim nasilnim metodama disciplinovanja, pa je 27 procenata djece starosti 1–2 godine bilo izloženo bilo kojim nasilnim metodama disciplinovanja u odnosu na 62 procenta djece starosti 3–4 godine, 77 procenata djece starosti 5–9 godina i 69 procenata djece starosti 10–14 godina. Bilo kojim metodama fizičkog kažnjavanja bilo je izloženo 35 procenata djece i 5 procenata je podvrgnuto teškom fizičkim kažnjavanju u periodu od mjesec dana prije istraživanja.

Od djece starosti 1–14 godina u romskim naseljima 62 procenta je izloženo psihološkoj agresiji, dok je samo 11 procenata djece izloženo jedino nenasilnim metodama disciplinovanja.

Tabela CP.5R: Disciplinovanje djeteta
Procenat djece starosti 1–14 godina prema metodi disciplinovanja djeteta u toku prethodnog mjeseca, romska naselja, 2013. g.

	Procenat djece starosti 1–14 godina koja su bila izložena:					Broj djece starosti 1–14 godina
	Jedino nenasilna metoda disciplinovanja	Mentalna agresija	Fizičko kažnjavanje		Bilo koji nasilni metod disciplinovanja ¹	
			Bilo koje	Teško		
Ukupno	11,0	61,5	34,8	5,4	64,2	1443
Pol						
Muški	10,2	63,5	38,4	5,6	67,7	744
Ženski	11,8	59,3	31,0	5,2	60,5	699
Region						
Sjeverni	7,3	72,1	54,9	0,5	75,8	198
Središnji	10,9	60,0	31,9	5,6	63,0	1103
Južni	16,4	57,9	29,8	10,8	57,9	143
Tip naselja						
Gradsko	11,3	58,6	31,2	5,1	61,5	1163
Ostalo	9,4	73,4	49,8	7,0	75,6	280
Starost (u godinama)						
1–2	16,4	24,6	18,1	0,5	27,1	212
3–4	9,8	60,4	38,0	7,4	61,5	317
5–9	8,8	75,8	39,7	4,5	77,3	524
10–14	11,8	63,2	34,7	7,9	69,1	391
Nivo obrazovanja nosioca domaćinstva						
Bez obrazovanja	8,7	53,5	34,6	2,8	53,9	713
Osnovno	12,2	69,2	35,1	8,0	74,7	661
Srednje i više	22,7	69,6	34,6	8,3	71,0	69
Kvintili indeksa imovinskog stanja						
Najsiromašniji	2,4	55,2	27,8	0,3	57,9	341
Drugi kvintil	10,1	66,3	41,1	5,1	70,2	347
Srednji kvintil	19,0	59,1	35,7	12,5	59,6	262
Četvrti kvintil	14,3	67,4	40,7	3,5	71,4	279
Najbogatiji	11,8	58,8	27,0	8,3	60,8	214

¹ MICS indikator 8.3 – Nasilne metode disciplinovanja

Tabela CP.6R prikazuje da u romskim naseljima 40 procenata ispitanika u upitnicima za domaćinstvo smatraju da djecu treba fizički kažnjavati da bi se adekvatno odgajala, podigla ili školovala, što predstavlja zanimljiv kontrast sa stvarnom prisutnošću fizičke discipline. Kao što je prikazano u Tabeli CP.5R, 35 procenata djece izloženo je bilo kojoj vrsti fizičkog kažnjavanja. Viši procenat ženskih ispitanika smatra da dijete treba fizički kažnjavati (58 procenata) u odnosu na muške ispitanike (32 procenta). Iz sjevernog regiona 9 procenata ispitanika smatra da dijete treba fizički kažnjavati, dok je taj procenat viši u središnjem i južnom regionu (47 i 27 procenta).

Tu su i razlike prema tipu naselja, pa 45 procenata ispitanika iz gradskih i 22 procenta iz ostalih (ruralnih) naselja smatraju da dijete treba fizički kažnjavati. Osim toga, više od dvije trećine ispitanika iz najsiromašnijeg kvintila smatra da dijete treba fizički kažnjavati, dok je taj procenat znatno niži za druge kvintile indeksa imovinskog stanja (kreće se od 20 procenata za drugi kvintil do 37 procenata za najbogatiji kvintil).

Tabela CP.6R: Stavovi prema fizičkom kažnjavanju
Procenat ispitanika na modul disciplinovanja djece koji smatraju da je fizičko kažnjavanje potrebno kako bi dijete odgajali, podigli ili školovali na adekvatan način, romska naselja, 2013. g.

	Ispitanik smatra da dijete treba da bude fizički kažnjavano	Broj ispitanika koji je odgovarao na modul disciplinovanja djece
Ukupno	40,0	443
Pol		
Muški	31,5	299
Ženski	57,5	144
Region		
Sjeverni	9,2	57
Središnji	47,4	332
Južni	27,2	55
Tip naselja		
Gradsko	44,5	355
Ostalo	22,0	88
Starost (u godinama)		
<25	37,9	60
25–39	38,9	245
40–59	46,7	121
60+	*	17
Odnos ispitanika i izabranog djeteta		
Majka	55,3	118
Otac	33,4	238
Drugi	37,2	87
Nivo obrazovanja ispitanika		
Bez obrazovanja	37,1	194
Osnovno	45,6	216
Srednje i više	(18,5)	33
Nedostaje/ne zna	*	1
Kvintili indeksa imovinskog stanja		
Najsiromašnji	68,5	105
Drugi kvintil	19,5	100
Srednji kvintil	36,3	88
Četvrti kvintil	35,4	83
Najbogatiji	36,5	68

() Podaci koji se zasnivaju na 25-49 neponderisanih slučajeva.
* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

Rano stupanje u brak

Brak prije 18. godine je realnost za mnoge mlade djevojke. Prema UNICEF-ovim globalnim procjenama, preko 60 miliona žena starosti 20–24 godine su se udale/počele živjeti u zajednici prije 18. godine. Faktori koji utiču na stopu stupanja djece u brak su: situacija u državnom sistemu za upis djece u matičnu knjigu rođenih, čime se dokazuje djetetova dob; postojanje adekvatnog zakonskog okvira s pratećim mehanizmom za sprovođenje zakona koji se tiče dječjih brakova; postojanje običajnih ili vjerskih zakona i praksi koji dozvoljavaju dječje brakove.

U mnogim dijelovima svijeta roditelji podržavaju udaju svojih kćerki dok su one još uvijek djeca, nadajući se da će im taj brak donijeti finansijsku i društvenu korist te da će umanjiti finansijski teret porodici. Međutim, sklapanje braka s maloljetnicima predstavlja kršenje ljudskih prava, ugrožava razvoj djevojčica i često rezultira ranom trudnoćom i društvenom izolacijom te, uz slabo obrazovanje i oskudno profesionalno osposobljavanje, dodatno pospješuje rodno utemeljenu prirodu siromaštva. Pravo na „slobodan i potpuni“ pristanak na brak priznato je Univerzalnom deklaracijom o ljudskim pravima, u kojoj se navodi da pristanak ne može biti „slobodan i potpun“ kada jedna od strana nije dovoljno zrela da može donijeti promišljenu odluku o životnom partneru.

U bliskoj vezi s pitanjem stupanja u brak s maloljetnicama je i uzrast u kojem djevojčice postaju seksualno aktivne. Žene koje su se udale prije 18. godine života imaju više djece, nego one koje su se udale kasnije. Poznato je da su smrtni slučajevi uzrokovani komplikacijama u trudnoći vodeći uzrok smrtnosti među djevojčicama starosti 15–19 godina koje su u braku i onima koje nijesu, naročito među najmlađima u ovoj dobnoj grupi. Postoje dokazi koji ukazuju da djevojke koje se udaju u ranim godinama imaju veću vjerovatnoću da će

se udati za starije muškarce, što im povećava rizik od zaraze HIV-om. Potražnja za mladim ženama koje su u reproduktivnom dobu i neravnoteže moći koja proizlazi iz starosnih razlika dovode do vrlo niske upotrebe kondoma kod takvih parova.

Dva indikatora procjenjuju procenat žena koje su se udale prije svoje 15. godine i procenat žena koje su se udale prije svoje 18. godine. Tabela CP.7 prikazuje procenat udatih žena prema različitim starosnim grupama. Trenutno je u braku ili zajednici 2 procenta mladih žena starosti od 15–19 godina. Nema bitnih razlika u procentima žena koje su trenutno u braku/zajednici prema pojedinačnim karakteristikama. Procenat žena koje su trenutno u braku/zajednici varira kod starosne grupe 15–19 godina i kreće se od 5 procenata u sjevernom do jednog procenta u južnom regionu. U Crnoj Gori 6 procenata žena starosti 20–49 godina udale su se prije svoje 18. godine i jedan procenat žena starosti od 15–49 godina udale su se prije svoje 15. godine. Postoji negativna korelacija između procenta žena starosti 20–49 godina koje su stupile u brak prije svoje 18. godine, prema nivou obrazovanja i imovinskog stanja s osnovnom školom (20 procenata) udalo se prije 18. godine, u poređenju s onima sa srednjom (7 procenata) i visokim obrazovanjem (1 procenat). Veći procenat žena ove starosne grupe u najsiromašnijim domaćinstvima (14 procenata) udalo se prije svoje 18. godine u poređenju s onima u najbogatijim domaćinstvima (4 procenta). Osim toga, postoji značajna razlika prema regionima kada govorimo o ženama starosti 20–49 godina koje su stupile u brak prije svoje 18. godine. U sjevernom regionu, 10 procenata žena te starosne grupe udale su se ili ušle u zajednicu prije svoje 18. godine u poređenju sa 5 procenata u središnjem i 4 procenta u južnom regionu.

Rano stupanje u brak u romskim naseljima

U tabeli CP.7R prikazan je procenat udatih žena prema različitim starosnim gupama. U romskim naseljima 28 procenata žena starosti 15–19 godina trenutno su u braku/zajednici. Postoje razlike među ženama ove dobi koje su trenutno u braku/zajednici prema nivou obrazovanja i imovinskom stanju. Dakle, viši je procenat žena starosne grupe 15–19 godina koje su bez obrazovanja, a trenutno su u braku/zajednici, u poređenju sa ženama koje imaju osnovno obrazovanje (36 i 22 procenta). Veća je vjerovatnoća da žene ove starosne dobi, iz najbogatijih 40 procenta domaćinstava budu u braku/zajednici (32 procenta) nego žene iz najsiromašnijih 60 procenta domaćinstava (24 procenta). U romskim naseljima, više od polovine žena starosti 20–49 godina prvi put su se udale ili stupile u zajednicu

prije 18. godine (56 procenata) i jedna od pet (19 procenata) udala se prije 15. godine. Viši procenat žena ove starosti iz središnjeg i sjevernog regiona udalo se prije 15. godine (22 i 20 procenata), u odnosu na 8 procenata iz južnog regiona.

Prvi put se udalo prije 15. godine 18 procenata žena starosti 15–49 godina. Rjeđi je slučaj da se žene iz romskih naselja u južnom regionu udaju ili stupe u zajednicu prije 15. godine (7 procenata) u odnosu na žene iz središnjeg i sjevernog regiona (19 i 22 procenta). Gotovo jedna četvrtina žena starosti 15–49 godina bez obrazovanja stupila je u brak prije svoje 15. godine (23 procenta) u poređenju sa 11 procenata žena s osnovnim obrazovanjem.

Tabela CP.7R: Rano stupanje u brak (žene)

Procenat žena starosti 15–49 godina koje su prvi put stupile u brak/zajednicu prije 15. godine, procenat žena starosti 20–49 godina koje su prvi put stupile u brak/zajednicu prije 15. i 18. godine i procenat žena starosti 15–19 godina koje su trenutno u braku/zajednici, romska naselja, 2013. g.

	Žene starosti 15–49 godina		Žene starosti 20–49 godina			Žene starosti 15–19 godina	
	Procenat udatih prije 15. godine ¹	Broj žena 15–49 godina	Procenat udatih prije 15. godine ¹	Procenat udatih prije 18. godine ²	Broj žena 20–49 godina	Procenat žena trenutno u braku/zajednici ³	Broj žena 15–19 godina
Ukupno	18,2	980	18,8	56,4	713	28,1	267
Region							
Sjeverni	21,8	99	21,5	47,9	76	(32,0)	23
Središnji	18,9	807	19,7	58,0	576	27,2	231
Južni	6,5	74	7,8	51,3	61	*	13
Tip naselja							
Gradsko	18,8	834	19,6	57,3	600	27,1	234
Ostalo	15,2	146	15,0	51,4	113	(34,8)	33
Starost (u godinama)							
15–19	16,7	267	na	na	na	28,1	267
20–24	25,3	180	25,3	62,6	180	na	na
25–29	13,5	142	13,5	42,8	142	na	na
30–34	21,4	130	21,4	57,5	130	na	na
35–39	22,0	90	22,0	54,0	90	na	na
40–44	13,8	92	13,8	52,8	92	na	na
45–49	11,5	79	11,5	71,4	79	na	na
Nivo obrazovanja							
Bez obrazovanja	23,4	598	23,6	61,0	454	35,9	144
Osnovno	11,0	341	11,0	52,4	232	21,5	109
Srednje i više	(3,3)	41	(5,0)	(12,6)	27	*	14
Indeks imovinskog stanja							
Najsiromašnijih 60 procenata	18,7	510	19,8	53,7	392	23,7	118
Najbogatijih 40 procenata	17,8	470	17,7	59,7	321	31,6	149

¹ MICS indikator 8.4 – Stupanje u brak prije navršene 15. godine

² MICS indikator 8.5 – Stupanje u brak prije navršene 18. godine

³ MICS indikator 8.6 – Mlade žene starosti 15–19 godina koje su trenutno u braku ili u zajednici

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

na: nije primjenljivo

Tabela CP.9R prikazuje razliku u godinama između muža i žene. U romskim naseljima, 7 procenata žena starosti 20–24 godine i 1 procenat žena starosti 15–19 godina trenutno je udato ili živi u zajednici s muškarcem

koji je deset ili više godina stariji. Sličan procenat žena za obje starosne grupe (15–19 i 20–24 godine), koje su trenutno u braku ili zajednici, udate su za muškarca koji je 5–9 godina stariji, 0–4 godine stariji ili mlađi.

Tabela CP.9R: Razlika u godinama između supružnika

Procentualna raspodjela žena koje su trenutno u braku/zajednici starosti 15–19 i 20–24 godine, prema razlici u godinama u odnosu na muža ili stalnog partnera, romska naselja, 2013. g.

	Procenat žena starosti 15–19 godina trenutno u braku/zajednici čiji je muž ili partner:						Broj žena starosti 15–19 godina koje su trenutno u braku ili u zajednici	Procenat žena starosti 20–24 godina trenutno u braku/zajednici čiji je muž ili partner:						Broj žena starosti 20–24 godina koje su trenutno u braku ili u zajednici
	Mlađi	0–4 godine stariji	5–9 godina stariji	10+ godina stariji ¹	Mužev/partnerovo godišće nepoznato	Ukupno		Mlađi	0–4 godine stariji	5–9 godina stariji	10+ godina stariji ¹	Ukupno		
Ukupno	10,2	65,8	21,0	1,0	2,0	100,0	69	11,0	60,1	22,3	6,6	100,0	126	
Region														
Sjeverni	*	*	*	*	*	100,0	7	*	*	*	*	100,0	14	
Središnji	12,3	68,3	17,0	0,0	2,4	100,0	57	13,1	61,5	21,4	4,0	100,0	100	
Južni	*	*	*	*	*	100,0	5	*	*	*	*	100,0	12	
Tip naselja														
Gradsko	12,2	66,3	18,0	1,2	2,3	100,0	58	13,2	60,0	23,0	3,8	100,0	105	
Ostalo	*	*	*	*	*	100,0	11	*	*	*	*	100,0	21	
Starost (u godinama)														
15-19	10,2	65,8	21,0	1,0	2,0	100,0	69	na	na	na	na	na	na	
20-24	na	na	na	na	na	na	na	11,0	60,1	22,3	6,6	100,0	126	
Nivo obrazovanja														
Bez obrazovanja	9,9	69,7	16,0	1,5	2,9	100,0	48	12,9	60,6	23,2	3,2	100,0	81	
Osnovno	(11,0)	(57,1)	(32,0)	(0,0)	(0,0)	100,0	21	(8,3)	(60,1)	(21,2)	(10,4)	100,0	41	
Srednje i više	-	-	-	-	-	-	-	*	*	*	*	100,0	4	
Indeks imovinskog stanja														
Najsiromašnijih 60 procenata	(6,3)	(65,9)	(25,0)	(2,8)	(0,0)	100,0	24	12,1	53,4	27,2	7,3	100,0	74	
Najbogatijih 40 procenata	(12,4)	(65,8)	(18,8)	(0,0)	(3,0)	100,0	45	9,3	69,7	15,4	5,6	100,0	52	

¹ MICS indikator 8.8a – Razlika u godinama između supružnika (među ženama starosti 15–19 godine)

² MICS indikator 8.8b – Razlika u godinama između supružnika (među ženama starosti 20–24 godine)

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

–' označava 0 neponderisanih slučajeva.

na: nije primjenljivo

Stavovi prema nasilju u porodici

U MICS istraživanju u Crnoj Gori 2013. godine ispitivani su stavovi žena i muškaraca starosti 15–49 godina o nasilju nad ženom/partnerkom u različitim slučajevima. Pitanja su postavljena kako bi se vidjelo da li ispitanici smatraju da muž/partner ima pravo da udari ili istuče ženu u različitim slučajevima. Ova pitanja su postavljena da bi se dobili indikatori o kulturnim vrijednostima koje su često povezane s prevalencom nasilja nad ženama/partnerkama od strane njihovih muževa/partnera. Ovdje je osnovna pretpostavka da žene koje su saglasne s izjavama koje ukazuju na to da muž/partner ima pravo da udari ili istuče svoju ženu/partnerku u navedenim situacijama, u stvarnosti jesu često zlostavljane od strane svojih muževa/partnera, a da muškarci koji su saglasni s izjavama, u stvarnosti imaju tendenciju da zlostavljaju svoje žene ili partnerke.

Odgovori na ova pitanja mogu se naći u Tabeli CP.10 za žene i u Tabeli CP.10.M za muškarce. Ukupno, 3 procenata žena u Crnoj Gori smatra da muž ima pravo da udari ili istuče svoju ženu barem zbog jednog od navedenih razloga. Pored toga, 2 procenata žena slaže se i opravdava nasilje muža u slučajevima kada žena zanemaruje djecu, a 1 procenat ukoliko ona pokazuje svoju

autonomiju, npr. ako ona izađe bez njegovog znanja. Prihvatanje nasilja prisutnije je među onima koji žive u najsiromašnijim domaćinstvima i imaju niži nivo obrazovanja. Žene koje žive u najsiromašnijim domaćinstvima češće se slažu s jednim od razloga za nasilje (7 procenata) od žena koje žive u najbogatijim domaćinstvima (2 procenata).

Kao što je prikazano u Tabeli CP.10.M, muškarci se češće slažu nego žene s nekim od razloga koji opravdava nasilje nad ženama (5 procenata muškaraca u odnosu na 3 procenata žena). Pored toga, 3 procenata muškaraca slažu se da muž/partner ima pravo da istuče svoju ženu ako ona zanemaruje djecu i 2 procenata ako se svađa s njim. Muškarci koji žive u najsiromašnijim domaćinstvima češće se slažu s jednim od razloga za nasilje (10 procenata) nego muškarci koji žive u najbogatijim domaćinstvima (2 procenata). Procenat muškaraca koji odobrava najmanje jedan od razloga za nasilje najviši je u sjevernom regionu (7 procenata), a najniži u južnom regionu (3 procenata). Postoji negativna korelacija između procenta muškaraca koji opravdavaju nasilje u porodici za najmanje jedan od pet razloga i nivoa njihovog obrazovanja.

Tabela CP.10: Stavovi prema nasilju u porodici (žene)

Procenat žena starosti 15–49 godina koje smatraju da muž ima pravo da udari ili istuče svoju ženu/partnerku u različitim slučajevima, Crna Gora, 2013. g.

	Procenat žena starosti 15–49 godina koje smatraju da muž ima pravo da udari ili istuče svoju ženu/partnerku:						Broj žena starosti 15–49 godina
	Ako ona izade bez njegovog znanja	Ako zanemaruje djecu	Ako se svada s njim	Ako odbije da ima seksualne odnose s njim	Ako joj zagori hrana	Zbog bilo kojeg od ovih razloga ¹	
Ukupno	0,7	2,4	0,4	0,4	0,1	2,7	3493
Region							
Sjeverni	1,6	3,1	0,9	0,6	0,3	3,8	970
Središnji	0,2	1,0	0,1	0,1	0,0	1,3	1720
Južni	0,7	4,4	0,6	0,7	0,0	4,5	803
Tip naselja							
Gradsko	0,4	2,1	0,3	0,4	0,0	2,3	2335
Ostalo	1,2	3,0	0,6	0,3	0,1	3,7	1158
Starost (u godinama)							
15–19	0,5	1,7	0,5	0,4	0,0	1,7	531
20–24	1,0	2,5	0,3	0,3	0,0	3,1	563
25–29	0,1	1,0	0,1	0,2	0,0	1,5	501
30–34	0,5	1,6	0,5	0,3	0,2	1,6	509
35–39	0,6	2,2	0,3	0,0	0,0	2,5	463
40–44	1,1	4,5	0,6	0,9	0,1	5,0	434
45–49	1,1	3,5	0,7	0,6	0,2	4,1	492
Bračni status							
Trenutno je u braku/zajednici	1,0	3,0	0,7	0,5	0,1	3,5	1955
Nekada bila u braku/zajednici	0,7	2,5	0,0	0,7	0,0	2,5	191
Nikad nije bila u braku/zajednici	0,3	1,5	0,2	0,1	0,0	1,6	1347
Nivo obrazovanja^a							
Osnovno	5,0	7,6	2,2	1,8	0,7	9,7	355
Srednje	0,3	2,2	0,3	0,3	0,0	2,4	1969
Više ili visoko	0,0	1,0	0,1	0,0	0,0	1,0	1153
Kvintili indeksa imovinskog stanja							
Najsiromašnji	3,5	5,6	1,8	1,4	0,3	6,8	511
Drugi kvintil	0,8	3,3	0,4	0,7	0,1	3,9	613
Srednji kvintil	0,2	2,2	0,2	0,0	0,0	2,3	756
Četvrti kvintil	0,0	0,5	0,2	0,0	0,0	0,7	810
Najbogatiji	0,0	1,7	0,0	0,2	0,0	1,7	802
Vjeroispovijest nosioca domaćinstva							
Pravoslavna	0,2	1,6	0,2	0,2	0,0	1,8	2666
Katolička	1,9	6,8	0,0	0,0	0,0	6,8	102
Islamska	2,4	5,2	1,4	1,0	0,4	6,2	659
Druga vjeroispovijest	0,0	0,9	0,0	0,0	0,0	0,9	66

¹ MICS indikator 8.12 – Stavovi prema nasilju u porodici^a Podaci za kategoriju obrazovanja „bez obrazovanja“ zasnivaju se na manje od 25 neponderisanih slučajeva i nijesu prikazani u tabeli.

Tabela CP.10.M: Stavovi prema nasilju u porodici (muškarci)

Procenat muškaraca starosti 15–49 godina koji smatraju da muž ima pravo da udari ili istuče svoju ženu/partnerku u različitim slučajevima, Crna Gora, 2013. g.

	Procenat muškaraca starosti 15–49 godina koji smatraju da muž ima pravo da udari ili istuče svoju ženu/partnerku:						Broj muškaraca starosti 15–49 godina
	Ako ona izade bez njegovog znanja	Ako zanemaruje djecu	Ako se svada s njim	Ako odbije da ima seksualne odnose s njim	Ako joj zagori hrana	Zbog bilo kojeg od ovih razloga ¹	
Ukupno	1,4	3,4	2,2	0,9	0,5	4,5	1799
Region							
Sjeverni	2,3	5,1	3,6	0,8	0,8	7,4	541
Središnji	1,2	2,8	1,9	1,1	0,5	3,5	857
Južni	0,5	2,5	1,0	0,6	0,3	2,7	401
Tip naselja							
Gradsko	1,0	2,9	2,0	1,1	0,5	3,8	1158
Ostalo	2,1	4,4	2,6	0,5	0,7	5,8	641
Starost (u godinama)							
15–19	1,3	4,1	2,5	0,6	0,0	4,5	313
20–24	1,2	2,5	2,2	1,3	0,0	5,3	298
25–29	0,0	1,0	1,6	0,0	0,0	1,9	226
30–34	1,1	2,6	1,3	1,3	0,2	3,2	243
35–39	1,0	2,2	1,9	0,7	1,2	2,7	247
40–44	3,1	5,9	2,8	1,6	1,0	6,1	220
45–49	2,0	5,7	3,1	0,6	1,5	7,4	252
Bračni status							
Trenutno je u braku/zajednici	1,6	3,2	1,9	1,1	0,9	3,9	824
Nekada bio u braku/zajednici	(5,5)	(9,4)	(8,4)	(0,0)	(0,0)	(9,4)	33
Nikad nije bio u braku/zajednici	1,0	3,4	2,3	0,7	0,2	4,8	942
Nivo obrazovanja^a							
Osnovno	2,3	6,3	6,6	1,8	0,8	10,5	122
Srednje	1,4	3,7	2,0	0,8	0,5	4,6	1198
Više ili visoko	0,9	1,6	1,3	1,0	0,3	2,5	473
Kvintili indeksa imovinskog stanja							
Najsiromašnji	4,4	7,0	5,2	0,7	1,7	9,5	324
Drugi kvintil	0,2	4,3	2,6	0,2	0,2	5,5	312
Srednji kvintil	0,4	1,5	0,5	0,1	0,0	1,9	345
Četvrti kvintil	1,6	3,7	3,0	1,9	0,9	4,2	381
Najbogatiji	0,5	1,3	0,4	1,3	0,0	2,4	437
Vjeroispovijest nosioca domaćinstva							
Pravoslavna	0,7	2,6	1,4	0,6	0,2	3,5	1365
Katolička	(0,0)	(3,2)	(0,0)	(0,0)	(0,0)	(3,2)	36
Islamska	3,0	5,2	4,5	0,8	1,2	7,3	355
Druga vjeroispovijest	(10,3)	(14,7)	(10,3)	(10,3)	(5,7)	(14,7)	43

¹ MICS indikator 8.12 – Stavovi prema nasilju u porodici^(M)^a Podaci za kategoriju obrazovanja „bez obrazovanja“ zasnivaju se na manje od 25 neponderisanih slučajeva i nijesu prikazani u tabeli.

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

Stavovi prema nasilju u porodici u romskim naseljima

Ukupno, 41 procenat žena u romskim naseljima smatra da muž ima pravo da udari ili istuče svoju ženu/partnerku iz barem jednog od navedenih razloga. Nasilje muža opravdavaju i slažu se 30 procenata žena u slučajevima kada žena zanemaruje djecu, 26 procenata ukoliko ona pokazuje svoju autonomiju, npr. ako ona izađe bez njegovog znanja, dok 21 procenat žena odobrava nasilje nad ženom ukoliko se ona svađa s mužem. Prihvatanje nasilja prisutnije je među onima koji žive u najsiromašnijim domaćinstvima i imaju niži nivo obrazovanja. Žene koje žive u siromašnim domaćinstvima češće se slažu s jednim od pet navedenih razloga za nasilje (63 procenata) od žena koje žive u najbogatijim domaćinstvima (31 procenat).

Kao što je prikazano u Tabeli CP.10R.M, muškarci se češće slažu od žena s jednim od razloga koji opravdava nasilje nad ženama (53 procenata muškaraca u odnosu

na 41 procenat žena). Pored toga, 45 procenata muškaraca slaže se da muž ima pravo da istuče svoju ženu ako ona zanemaruje djecu, 38 procenata ako ona izađe bez njegovog znanja i 31 procenat ukoliko se svađa s njim. Procenat muškaraca koji odobrava najmanje jedan od razloga za nasilje najviši je u središnjem regionu (60 procenata), a najniži u sjevernom regionu (9 procenata). Postoji negativna korelacija između procenta muškaraca koji opravdavaju nasilje u porodici za najmanje jedan od pet razloga i nivoa njihovog obrazovanja (64 procenata muškaraca bez obrazovanja u odnosu na 18 procenata muškaraca sa srednjom ili višom školom). Viši procenat i žena i muškaraca iz gradskih naselja (45 i 59 procenata) opravdava nasilje muža na ženom za najmanje jedan od pet navedenih razloga u odnosu na žene i muškarce iz ostalih (seoskih) naselja (18 i 20 procenata).

Tabela CP.10R: Stavovi prema nasilju u porodici (žene)

Procenat žena starosti 15–49 godina koje smatraju da muž ima pravo da udari ili istuče svoju ženu/partnerku u različitim slučajevima, romska naselja, 2013. g.

	Procenat žena starosti 15–49 godina koje smatraju da muž ima pravo da udari ili istuče svoju ženu/partnerku:						Broj žena starosti 15–49 godina
	Ako ona izađe bez njegovog znanja	Ako zanemaruje djecu	Ako se svađa s njim	Ako odbije da ima seksualne odnose s njim	Ako joj zagori hrana	Zbog bilo kojeg od ovih razloga ¹	
Ukupno	25,7	29,9	20,8	9,1	18,1	41,1	980
Region							
Sjeverni	4,8	2,8	0,7	0,7	2,1	6,6	99
Središnji	28,3	32,8	22,7	9,3	21,0	45,3	807
Južni	25,0	34,7	26,4	17,6	7,4	41,2	74
Tip naselja							
Gradsko	28,3	32,9	23,1	9,7	20,4	45,0	834
Ostalo	11,2	12,9	7,7	5,6	4,7	18,3	146
Starost (u godinama)							
15–19	18,8	25,2	14,3	8,2	14,2	34,7	267
20–24	28,7	30,4	23,7	9,5	23,2	43,3	180
25–29	28,9	28,1	17,9	7,3	14,7	42,4	142
30–34	29,0	30,4	20,9	10,2	17,9	42,1	130
35–39	20,2	28,5	24,1	10,5	19,3	39,6	90
40–44	23,1	33,6	23,9	9,8	15,7	42,3	92
45–49	40,7	44,8	33,8	9,7	27,4	53,7	79
Bračni status							
Trenutno je u braku/zajednici	28,5	33,2	24,4	10,3	20,4	45,1	641
Nekada bila u braku/zajednici	18,4	26,5	19,8	12,4	11,1	31,5	81
Nikad nije bila u braku/zajednici	21,2	23,0	12,2	4,9	14,5	34,1	258
Nivo obrazovanja							
Bez obrazovanja	29,3	32,6	24,1	10,5	21,6	46,4	598
Osnovno	22,4	28,8	17,1	7,6	14,1	36,1	341
Srednje i više	(1,6)	(1,7)	(3,3)	(0,0)	(0,0)	(5,0)	41
Kvintili indeksa imovinskog stanja							
Najsiromašniji	45,0	40,4	38,9	15,6	36,4	63,1	162
Drugi kvintil	13,0	23,2	17,1	10,9	5,7	27,5	160
Srednji kvintil	26,8	30,0	14,6	8,7	20,3	44,4	187
Četvrti kvintil	30,0	35,5	20,9	7,7	17,4	42,9	224
Najbogatiji	16,7	22,4	15,8	5,1	13,0	31,2	247

¹ MICS indikator 8.12 – Stavovi prema nasilju u porodici
() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

Tabela CP.12R: Djeca čiji roditelji žive u inostranstvu

Procentualna raspodjela djece starosti 0–17 godina prema boravku roditelja u inostranstvu, romska naselja, 2013. g.

	Procent djece starosti 0–17 godina:					Procent djece starosti 0–17 godina kojima najmanje jedan roditelj živi u inostranstvu ¹	Broj djece starosti 0–17 godina
	S najmanje jednim roditeljem koji živi u inostranstvu			Nijedan roditelj ne živi u inostranstvu	Ukupno		
	Majka živi u inostranstvu	Otac živi u inostranstvu	I majka i otac žive u inostranstvu				
Ukupno	0,9	0,4	0,1	98,6	100,0	1,4	2015
Pol							
Muški	1,0	0,3	0,0	98,7	100,0	1,3	1022
Ženski	0,8	0,5	0,2	98,5	100,0	1,5	992
Region							
Sjeverni	0,2	0,0	0,4	99,4	100,0	0,6	279
Središnji	1,1	0,5	0,0	98,3	100,0	1,7	1558
Južni	0,0	0,4	0,0	99,6	100,0	0,4	178
Tip naselja							
Gradsko	1,1	0,5	0,0	98,4	100,0	1,6	1627
Ostalo	0,2	0,2	0,3	99,4	100,0	0,6	388
Starost (u godinama)							
0–4	0,2	0,8	0,0	99,0	100,0	1,0	734
0–2	0,0	0,7	0,0	99,3	100,0	0,7	387
3–4	0,4	1,0	0,0	98,6	100,0	1,4	347
5–9	0,7	0,3	0,0	99,1	100,0	0,9	499
10–14	1,6	0,0	0,0	98,4	100,0	1,6	442
15–17	1,8	0,3	0,5	97,4	100,0	2,6	339
Kvintili indeksa imovinskog stanja							
Najsiromašniji	2,4	0,0	0,2	97,4	100,0	2,6	460
Drugi kvintil	0,7	0,3	0,0	99,0	100,0	1,0	444
Srednji kvintil	0,4	0,4	0,2	99,1	100,0	0,9	392
Četvrti kvintil	0,0	0,4	0,0	99,6	100,0	0,4	381
Najbogatiji	0,8	1,3	0,0	97,9	100,0	2,1	337

¹ MICS indikator 8.15 – Djeca s najmanje jednim roditeljem koji živi u inostranstvu

XI HIV/AIDS I SEKSUALNO PONAŠANJE

Poznavanje načina prenošenja HIV-a i zablude o HIV/AIDS-u

Jedan od najvažnijih preduslova za smanjenje širenja infekcije HIV-om jeste poznavanje načina njegovog prenošenja i strategija za prevenciju prenošenja. Tačne informacije predstavljaju prvi korak ka podizanju svijesti stanovništva i omogućavaju mladim ljudima da se zaštite od infekcije. O HIV-u postoje mnoge zablude, koje mogu da zbune mlade ljude i otežaju rad na prevenciji. Neke od tih zabluda karakteristične su za određena geografska područja, ali su neke univerzalne (na primjer, da se HIV može prenijeti zajedničkim konzumiranjem hrane ili ujedom komarca). Na specijalnoj sjednici Generalne skupštine Ujedinjenih nacija o HIV/AIDS-u (UNGASS) države su pozvane da unaprijede znanje i sposobnost mladih ljudi da se što bolje zaštite od HIV-a. Indikatori za mjerenje ovoga cilja, kao i Milenijskog razvojnog cilja da se infekcija HIV-om smanji za polovinu, uključuju unapređenje znanja o HIV-u i njegovoj prevenciji te promjenu ponašanja, posebno mladih, u cilju sprečavanja daljnjeg širenja bolesti. Moduli o HIV-u odnose se na žene i muškarce starosti 15–49 godina.

Jedan od indikatora, koji je ujedno i Milenijski razvojni cilj i UNGASS-ov indikator, jeste procenat mladih žena i muškaraca koji imaju sveobuhvatno i tačno znanje o prevenciji i prenošenju HIV-a. U MICS istraživanju

2013. u Crnoj Gori, svim ženama i muškarcima koji su čuli za HIV/AIDS postavljeno je pitanje da li znaju za dva glavna načina sprečavanja prenosa HIV-a: imati samo jednog, vjernog i neinficiranog partnera i koristiti kondom prilikom svakog seksualnog odnosa. Rezultati su prikazani u tabelama HA.1 i HA.1M.

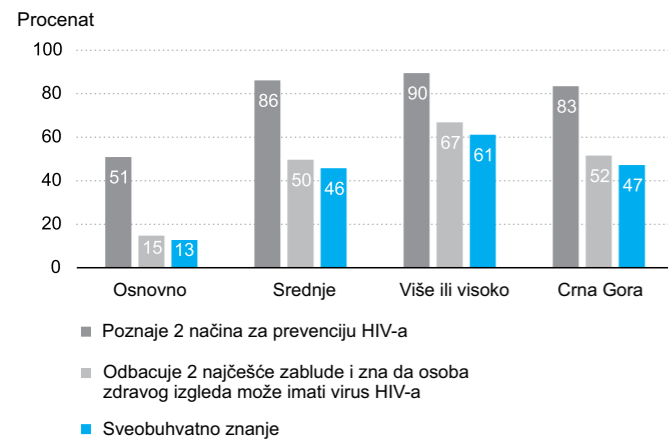
Skoro sve žene (97 procenata) i muškarci (98 procenata) starosti 15–49 godina u Crnoj Gori čuli su za AIDS. Međutim, procenat žena koje znaju za oba glavna načina da se spriječi prenošenje HIV-a iznosi 83 procenata. Da je potrebno imati samo jednog, vjernog i nezaraženog partnera, zna 88 procenata žena, a da je korišćenje kondoma prilikom svakog seksualnog odnosa jedan od glavnih načina da se spriječi prenošenje HIV-a, 89 procenata. Nivo znanja o oba glavna načina da se spriječi prenošenje HIV-a niži je kod žena koje žive u seoskim (ostalim) naseljima (80 procenata), žena s osnovnim obrazovanjem (51 procenat) i žena koje žive u najsiromašnijim domaćinstvima (66 procenata). Slični obrasci mogu se uočiti kod muškaraca starosti 15–49 godina (Tabela HA.1.M): nivo poznavanja oba načina za sprečavanje prenošenja HIV-a niži je među muškarcima s osnovnim obrazovanjem (71 procenat) i onima koji žive u najsiromašnijim domaćinstvima (77 procenata).

Tabele HA.1 i HA.1M prikazuju i procenete žena i muškaraca koji mogu tačno identifikovati zablude u vezi sa HIV-om. Indikator se temelji na dvjema najčešćim zabludama, prisutnim i kod žena i kod muškaraca u Crnoj Gori: da se HIV može prenijeti zajedničkim konzumiranjem hrane i ujedom komarca. Samo 64 procenta žena i 60 procenta muškaraca zna da se HIV ne može prenijeti ujedom komarca, a 77 procenta žena i 71 procent muškaraca zna da to nije moguće ni zajedničkim konzumiranjem hrane.

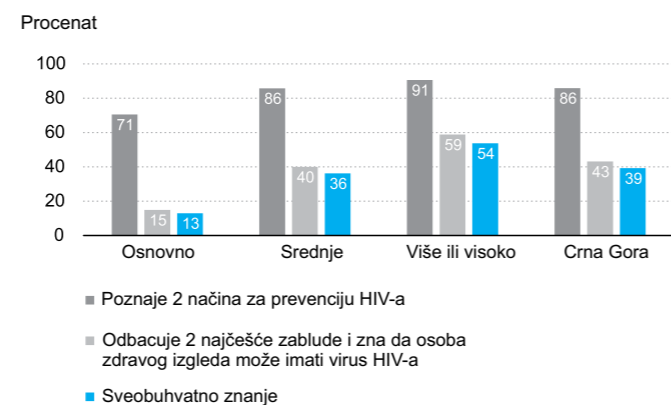
Tabele takođe pokazuju da li i u kojem procentu žene i muškarci znaju da se HIV ne može prenijeti grljenjem ili rukovanjem s osobom koja je HIV pozitivna, odnosno na neki natprirodni način. Da se HIV ne može prenijeti natprirodnim putem, zna ukupno 91 procent žena i 90 procenta muškaraca, dok 84 procenta žena i 80 procenta muškaraca zna da se HIV ne može prenijeti grljenjem ili rukovanjem s osobom koja je HIV pozitivna. Od anketiranih žena i muškaraca, 52 procenta žena i 43 procenta muškaraca odbacuju dvije najčešće zablude i znaju da osoba koja izgleda zdravo može biti zaražena.

Sveobuhvatno znanje o prenošenju HIV-a posjeduje ukupno 47 procenta žena i 39 procenta muškaraca, s tim što su rezultati nešto bolji u gradskim naseljima. Sveobuhvatno znanje žena o načinima prevencije i prenošenja HIV-a bolje je u gradskim nego u ostalim (seoskim) naseljima, i u južnom i središnjem, u odnosu na sjeverni region. Što se tiče muškaraca, 53 procenta u južnom regionu posjeduju sveobuhvatno znanje o načinima prevencije i prenošenja HIV-a, u odnosu na 37 procenta u središnjem i 32 procenta u sjevernom regionu. Kao što se moglo očekivati, što je viši nivo obrazovanja ispitanika, viši je procenat žena i muškaraca koji posjeduju sveobuhvatno znanje o ovim pitanjima (grafikoni HA.1 i HA.1.M).

Grafikon HA.1: Procenat žena koje posjeduju sveobuhvatno znanje o prenošenju HIV-a, Crna Gora, 2013. g.

Grafikon HA.1.M: Procenat muškaraca koji posjeduju sveobuhvatno znanje o prenošenju HIV-a, Crna Gora, 2013. g.

Veoma je važno da žene posjeduju znanje o prenošenju HIV-a s majke na dijete, kako bi tražile testiranje na HIV kada su u drugom stanju i izbjegle da se beba inficira. Trebalo bi da i žene i muškarci znaju da se HIV može prenijeti tokom trudnoće i porođaja, kao i dojenjem. Nivo znanja žena i muškaraca starosti 15–49 godina u vezi s prenošenjem HIV-a s majke na dijete prikazan je u tabelama HA.2 i HA.2.M.

Od ukupnog broja ispitanika, 89 procenta žena i 68 procenta muškaraca zna da se HIV može prenijeti s majke na dijete najmanje jednim od tri načina. Za sva tri načina prenošenja s majke na dijete zna 58 procenta žena i 33 procenta muškaraca, dok 8 procenta žena i 30 procenta muškaraca ne zna ni za jedan način. Procenat žena i muškaraca koji ne znaju ni za jedan određeni način prenošenja HIV-a s majke na dijete u negativnoj je korelaciji sa nivoom obrazovanja i imovinskim stanjem ispitanika.

Viši je procenat žena koje ne znaju ni za jedan od načina prenošenja HIV-a s majke na dijete među ispitanicama s osnovnim obrazovanjem (15 procenta) nego kod onih sa srednjim (8 procenta) ili visokim nivoom obrazovanja (6 procenta). Taj je procenat takođe viši među ženama koje nikada nijesu bile u braku ili zajednici (10 procenta) nego među onima koje su sada u braku/zajednici, ili su bile u braku/zajednici (7 procenta). Slično tome, procenat muškaraca koji ne znaju ni za jedan od načina prenošenja HIV-a s majke na dijete viši je među onima koji nikada nijesu bili u braku/zajednici (36 procenta) nego među onima koji su sada u braku/zajednici, ili su bili u braku/zajednici (24 procenta).

Tabela HA.2: Znanje o prenošenju HIV-a s majke na dijete (žene)

Procenat žena starosti 15–49 godina koje tačno identifikuju načine prenošenja HIV-a s majke na dijete, Crna Gora, 2013. g.

	Procenat žena starosti 15–49 godina koje su čule za AIDS i znaju da se HIV može prenijeti s majke na dijete:					Ne znaju ni za jedan način prenošenja HIV-a s majke na dijete	Broj žena starosti 15–49 godina
	Tokom trudnoće	Tokom porođaja	Dojenjem	Najmanje jednim od tri načina	Na sva tri načina ¹		
Ukupno	86,8	74,4	62,5	89,3	57,6	8,1	3493
Region							
Sjeverni	82,1	72,8	58,6	84,1	55,0	12,4	970
Središnji	89,4	75,1	69,5	91,4	64,0	5,5	1720
Južni	87,2	74,9	52,1	91,0	47,1	8,6	803
Tip naselja							
Gradsko	87,0	73,4	62,5	89,6	56,8	7,9	2335
Ostalo	86,5	76,4	62,5	88,6	59,2	8,6	1158
Starost (u godinama)							
15–24	84,0	68,9	56,6	86,4	52,0	10,8	1094
15–19	78,7	65,0	50,5	80,9	48,5	14,4	531
20–24	89,0	72,6	62,3	91,5	55,3	7,5	563
25–29	88,8	78,4	65,5	92,6	60,3	6,3	501
30–39	87,1	77,6	62,7	89,5	58,4	7,5	972
40–49	88,9	75,3	67,7	90,7	61,9	6,6	926
Bračni status							
Nekada bila u braku/zajednici	87,9	76,7	65,6	90,6	60,0	6,9	2146
Nikada nije bila u braku/zajednici	85,2	70,8	57,6	87,2	53,8	10,1	1347
Nivo obrazovanja^a							
Osnovno	72,0	61,3	55,8	73,7	52,5	15,2	355
Srednje	87,6	75,4	63,2	90,0	58,4	7,9	1969
Više ili visoko	91,1	77,7	64,2	93,8	58,6	6,2	1153
Kvintili indeksa imovinskog stanja							
Najsiriomaniji	78,5	66,9	61,2	80,3	56,9	12,3	511
Drugi kvintil	86,7	76,1	61,3	88,8	57,6	9,0	613
Srednji kvintil	87,2	75,1	61,6	90,0	56,7	7,9	756
Četvrti kvintil	89,0	76,9	67,3	91,7	61,0	6,3	810
Najbogatiji	89,8	74,7	60,3	92,3	55,5	6,9	802
Vjeroispovijest nosioca domaćinstva							
Pravoslavna	90,3	77,0	65,9	92,8	60,6	5,8	2666
Katolička	82,1	64,0	47,4	82,7	39,9	14,5	102
Islamska	73,8	65,2	51,5	76,5	48,5	16,5	659
Druga vjeroispovijest	84,3	79,4	57,9	86,9	56,7	7,2	66

¹ MICS indikator 9.2 – Znanje o prenošenju HIV-a s majke na dijete
^a Podaci za kategoriju obrazovanja „bez obrazovanja“ zasnivaju se na manje od 25 neponderisanih slučajeva i nijesu prikazani u tabeli.

Tabela HA.2.M: Znanje o prenošenju HIV-a s majke na dijete (muškarci)

Procenat muškaraca starosti 15–49 godina koji tačno identifikuju načine prenošenja HIV-a s majke na dijete, Crna Gora, 2013. g.

	Procenat žena starosti 15–49 godina koje su čule za AIDS i znaju da se HIV može prenijeti s majke na dijete:					Ne znaju ni za jedan način prenošenja HIV-a s majke na dijete	Broj žena starosti 15–49 godina
	Tokom trudnoće	Tokom porođaja	Dojenjem	Najmanje jednim od tri načina	Na sva tri načina ¹		
Ukupno	65,4	46,0	39,6	68,3	33,2	29,9	1799
Region							
Sjeverni	58,2	41,7	40,3	60,7	32,9	37,2	541
Središnji	67,2	44,2	38,1	69,9	31,8	27,5	857
Južni	71,5	55,7	41,9	75,1	36,5	24,9	401
Tip naselja							
Gradsko	68,3	48,2	41,2	71,5	34,4	26,9	1158
Ostalo	60,3	41,9	36,6	62,5	31,0	35,2	641
Starost (u godinama)							
15–24	55,1	36,8	34,4	58,3	27,7	39,0	611
15–19	45,6	32,9	29,0	49,1	22,6	46,5	313
20–24	65,1	40,8	40,1	67,9	33,0	31,1	298
25–29	73,9	58,8	45,4	74,9	42,8	23,6	226
30–39	71,2	49,6	40,6	73,4	34,1	25,3	490
40–49	68,8	48,0	42,4	72,7	34,8	25,8	471
Bračni status							
Nekada bio u braku/zajednici	72,0	51,5	44,5	75,0	37,2	23,6	857
Nikada nije bio u braku/zajednici	59,4	40,9	35,1	62,2	29,5	35,6	942
Nivo obrazovanja^a							
Osnovno	53,7	39,5	35,6	57,1	30,9	36,3	122
Srednje	60,1	40,6	36,5	63,2	29,5	35,0	1198
Više ili visoko	82,8	61,9	48,5	84,5	43,5	15,1	473
Kvintili indeksa imovinskog stanja							
Najsiromašniji	53,0	37,0	35,8	57,1	28,6	38,9	324
Drugi kvintil	61,2	41,8	35,8	62,1	30,2	36,2	312
Srednji kvintil	68,3	49,0	41,7	71,6	35,7	26,9	345
Četvrti kvintil	69,0	47,2	40,4	72,4	33,1	26,1	381
Najbogatiji	72,3	52,3	42,7	74,9	36,9	24,3	437
Vjeroispovijest nosioca domaćinstva							
Pravoslavna	67,9	47,1	40,1	70,5	33,9	28,1	1365
Katolička	(67,9)	(62,6)	(43,9)	(75,0)	(35,1)	(22,4)	36
Islamska	55,1	40,6	35,4	58,0	30,8	38,3	355
Druga vjeroispovijest	(69,2)	(40,1)	(53,5)	(77,0)	(30,1)	(23,0)	43

1 MICS indikator 9.2 – Znanje o prenošenju HIV-a s majke na dijete^{BM}

a Podaci za kategoriju obrazovanja „bez obrazovanja“ zasnivaju se na manje od 25 neponderisanih slučajeva i nijesu prikazani u tabeli.

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

Poznavanje načina prenošenja HIV-a i zablude o HIV/AIDS-u u romskim naseljima

Od ukupnog broja ispitanika u romskim naseljima, 46 procenata žena i 73 procenata muškaraca starosti 15–49 godina čula su za AIDS. Samo 21 procenat žena i 36 procenata muškaraca zna oba glavna načina za sprečavanje prenošenja HIV-a (Tabela HA.1R i HA.1R.M). Da je imati samo jednog, vjernog i nezaraženog partnera jedan od glavnih načina za sprečavanje prenošenja HIV-a, zna 27 procenata žena i 45 procenata muškaraca. Slično tome, 29 procenata žena i 52 procenata muškaraca znaju da je korišćenje kondoma svaki put drugi glavni način za sprečavanje prenošenja HIV-a. Nivo znanja o oba glavna načina za sprečavanje prenošenja HIV-a niži je kod žena koje žive

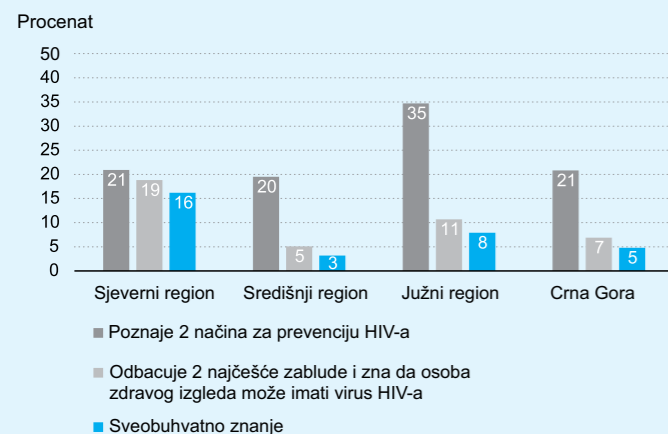
u gradskim naseljima (19 procenata), žena bez obrazovanja (10 procenata) i žena koje žive u najsiromašnijim domaćinstvima (5 procenata). Samo 5 procenata žena i 8 procenata muškaraca posjeduju sveobuhvatno znanje o prenošenju HIV-a.

Tabela HA.1.R.M pokazuje da postoji pozitivna korelacija između nivoa obrazovanja i procenta muškaraca koji su čuli za HIV/AIDS: 47 procenata muškaraca bez obrazovanja čulo je za HIV/AIDS, dok je taj procenat mnogo viši među muškarcima s osnovnim obrazovanjem (85 procenata), kao i sa srednjim ili visokim obrazovanjem (93 procenata).

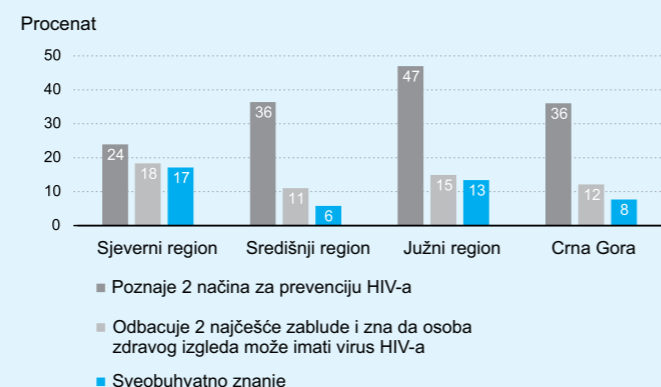
Tabele HA.1R i HA.1R.M prikazuju procenete žena i muškaraca koji mogu tačno da identifikuju zabluda u vezi s HIV-om. Da se HIV ne može prenijeti grljenjem ili rukovanjem s osobom koja je HIV pozitivna, znaju 22 procenta žena i 38 procenta muškaraca, dok 21 procent žena i 33 procenta muškaraca znaju da se HIV ne može prenijeti ako se dijeli hrana s osobom koja ima HIV. Tabele takođe pružaju informacije o tome da li žene i muškarci znaju da se HIV ne može prenijeti ujedom komarca ili natprirodnim putem. Od ukupnog broja ispitanika, 31 procent žena i 51 procent muškaraca zna da se HIV ne može prenijeti natprirodnim putem, a 28 procenta žena i 38 procenta muškaraca zna da se HIV ne može prenijeti ujedom komarca. Među ispitanicima u romskim naseljima, 7 procenta žena i 12 procenta muškaraca odbijaju dvije najčešće zabluda i znaju da osoba koja izgleda zdravo može biti inficirana HIV-om. Za dva glavna načina prevencije HIV-a – imati samo jednog, vjernog i neinficiranog partnera i koristiti kondom prilikom svakog polnog odnosa – zna 21 procent žena.

Među ženama, sveobuhvatno znanje o načinima prevencije i prenošenja HIV-a bolje je u sjevernom regionu (16 procenta) nego u južnom (8 procenta) i središnjem regionu (3 procenta). Što se tiče muškaraca, sveobuhvatno znanje o načinima prevencije i prenošenja HIV-a posjeduje 17 procenta u sjevernom regionu, 13 procenta u južnom regionu i 6 procenta u središnjem regionu (grafikoni HA.1R i HA.1R.M). Između procenta muškaraca sa sveobuhvatnim znanjem o prenošenju HIV-a i nivoa njihovog obrazovanja postoji pozitivna korelacija. Među muškarcima bez obrazovanja samo je 2 procenta onih koji posjeduju sveobuhvatno znanje o prenošenju HIV-a, dok je taj procentat viši za muškarce s osnovnim (8 procenta) i srednjim ili višim obrazovanjem (28 procenta).

Grafikon HA.1R: Procenat žena starosti 15–49 godina koje posjeduju sveobuhvatno znanje o prenošenju HIV-a, romska naselja, 2013. g.

Grafikon HA.1R.M: Procenat muškaraca starosti 15–49 godina koji posjeduju sveobuhvatno znanje o prenošenju HIV-a, romska naselja, 2013. g.

Nivo znanja među ženama i muškarcima starosti 15–49 godina u vezi s prenošenjem HIV-a s majke na dijete prikazan je u tabelama HA.2R i HA.2R.M. U ukupnom broju ispitanika, 37 je procenta žena i 46 procenta muškaraca koji znaju da se HIV može prenijeti s majke na dijete najmanje jednim od tri načina. Za sva tri načina prenošenja HIV-a s majke na dijete zna 25 procenta žena i 26 procenta muškaraca, dok 10 procenta žena i 27 procenta muškaraca ne zna ni za jedan način.

Procenat žena i muškaraca koji znaju za sva tri načina prenošenja HIV-a s majke na dijete najniži je u sjevernom regionu (16 procenta žena i 19 procenta muškaraca). Za sva tri načina zna 25 procenta žena i 28 procenta muškaraca središnjeg regiona, kao i 33 procenta žena i 21 procent muškaraca južnog regiona.

Nivo znanja viši je kod mlađih nego kod starijih žena i muškaraca. Od ukupnog broja ispitanika starosti 15–24 godine, 26 procenta žena i 30 procenta muškaraca zna za sva tri načina prenošenja HIV-a s majke na dijete. Kod ispitanika starosti 40–49 godina, ovi su procenti niži – 19 procenta za žene i 21 procent za muškarce.

Tabela HA.2R: Znanje o prenošenju HIV-a s majke na dijete (žene)

Procenat žena starosti 15–49 godina koje tačno identifikuju načine prenošenja HIV-a s majke na dijete, romska naselja, 2013. g.

	Procenat žena starosti 15–49 godina koje su čule za AIDS i znaju da se HIV može prenijeti s majke na dijete:					Ne znaju ni za jedan način prenošenja HIV-a s majke na dijete	Broj žena starosti 15–49 godina
	Tokom trudnoće	Tokom porođaja	Dojenjem	Najmanje jednim od tri načina	Na sva tri načina ¹		
Ukupno	33,1	29,8	29,6	36,7	24,7	9,5	980
Region							
Sjeverni	31,9	30,5	16,3	32,6	16,3	10,4	99
Središnji	32,6	29,0	30,5	36,6	25,0	8,9	807
Južni	39,9	38,0	38,4	43,1	32,9	14,8	74
Tip naselja							
Gradsko	32,8	29,2	30,3	36,8	24,9	9,3	834
Ostalo	34,7	33,3	25,8	35,9	23,4	10,8	146
Starost (u godinama)							
15–24	32,8	31,1	30,2	37,0	25,7	9,6	448
15–19	33,4	31,3	31,6	37,6	26,8	12,0	267
20–24	31,9	30,8	28,0	36,1	24,0	6,1	180
25–29	32,1	29,9	29,4	35,4	25,0	11,5	142
30–39	36,6	29,8	31,6	39,1	26,7	11,1	220
40–49	30,3	26,1	25,9	33,9	19,1	5,7	170
Bračni status							
Nekada bila u braku/zajednici	32,1	28,8	28,9	36,3	23,3	7,5	722
Nikada nije bila u braku/zajednici	35,8	32,5	31,8	37,8	28,7	15,2	258
Nivo obrazovanja							
Bez obrazovanja	19,2	15,6	16,4	21,8	12,6	5,8	598
Osnovno	51,7	48,7	47,8	57,3	40,5	15,9	341
Srednje i više	(80,8)	(79,1)	(70,8)	(82,5)	(69,2)	(10,9)	41
Kvintili indeksa imovinskog stanja							
Najsiromašniji	18,4	21,5	17,7	24,9	12,2	2,1	162
Drugi kvintil	34,2	27,9	28,6	35,1	24,9	11,8	160
Srednji kvintil	40,9	36,6	34,5	42,5	31,8	8,5	187
Četvrti kvintil	34,4	29,4	31,3	36,3	26,9	11,9	224
Najbogatiji	34,9	31,6	33,0	41,4	25,3	11,6	247

¹ MICS indikator 9.2 – Znanje o prenošenju HIV-a s majke na dijete (žene)
() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

Tabela HA.2R.M: Znanje o prenošenju HIV-a s majke na dijete (muškarci)

Procenat muškaraca starosti 15–49 godina koji tačno identifikuju načine prenošenja HIV-a s majke na dijete, romska naselja, 2013. g.

	Procenat žena starosti 15–49 godina koje su čule za AIDS i znaju da se HIV može prenijeti s majke na dijete:					Ne znaju ni za jedan način prenošenja HIV-a s majke na dijete	Broj žena starosti 15–49 godina
	Tokom trudnoće	Tokom porođaja	Dojenjem	Najmanje jednim od tri načina	Na sva tri načina ¹		
Ukupno	40,4	31,5	33,4	45,6	26,0	27,3	536
Region							
Sjeverni	28,9	18,5	26,4	28,9	18,5	28,1	56
Središnji	43,3	33,8	35,5	49,7	27,6	26,2	433
Južni	27,6	26,1	22,4	27,6	20,9	36,5	47
Tip naselja							
Gradsko	41,5	32,4	34,0	47,6	26,4	27,1	452
Ostalo	34,6	26,9	30,1	34,6	24,0	28,3	84
Starost (u godinama)							
15–24	42,3	34,0	34,6	47,1	29,6	25,4	251
15–19	42,3	35,3	33,8	47,9	29,0	20,9	141
20–24	42,4	32,3	35,5	46,2	30,4	31,1	110
25–29	44,7	32,7	36,7	53,0	22,0	30,4	92
30–39	36,3	29,1	30,8	38,9	25,0	31,8	113
40–49	35,2	26,0	29,8	41,3	21,1	23,6	80
Bračni status							
Nekada bio u braku/zajednici	40,7	31,1	34,5	46,0	25,3	29,0	355
Nikada nije bio u braku/zajednici	39,8	32,5	31,4	44,6	27,5	24,0	181
Nivo obrazovanja							
Bez obrazovanja	25,3	11,8	15,2	26,8	10,6	20,2	183
Osnovno	45,6	38,8	39,6	53,6	30,4	31,6	304
Srednje i više	64,2	60,6	62,8	65,7	56,4	27,3	49
Kvintili indeksa imovinskog stanja							
Najsiromašniji	(17,8)	(23,2)	(18,7)	(29,4)	(12,5)	(31,6)	85
Drugi kvintil	33,8	27,6	29,9	34,6	26,8	22,7	90
Srednji kvintil	34,4	24,9	25,6	35,4	20,5	25,5	90
Četvrti kvintil	54,0	33,6	41,4	56,1	31,4	22,7	128
Najbogatiji	49,6	41,4	42,3	59,1	32,4	33,0	142

¹ MICS indikator 9.2 – Znanje o prenošenju HIV-a s majke na dijeteTM
 () Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

Pozitivni stavovi prema osobama koje žive s HIV-om

Indikatori za stavove prema osobama koji žive s HIV/AIDS-om ukazuju na nivo stigme i diskriminacije u zajednici.

Smatra se da je nivo stigme i diskriminacije nizak ako ispitanici izražavaju pozitivan stav odgovarajući na sljedeća četiri pitanja:

- 1) Da li biste se brinuli o članu porodice oboljelom od AIDS-a?
- 2) Kupili biste svježe povrće od osobe koja je HIV pozitivna?
- 3) Jeste li saglasni da HIV pozitivnoj nastavnici treba dozvoliti da predaje u školi?
- 4) Ne biste tajili HIV status člana porodice?

Tabele HA.3 i HA.3M prikazuju stavove žena i muškaraca prema osobama koje žive s HIV/AIDS-om. Od ukupnog broja ispitanika u Crnoj Gori koji su čuli za AIDS, 96 procenata žena i muškaraca saglasno je s najmanje jednim pozitivnim stavom. Najviše pozitivnih stavova odnosi se na spremnost ispitanika da se brinu o članu porodice koji živi s HIV-om u vlastitom domaćinstvu (92 procenata žena i 91 procenat muškaraca). Manje od polovine žena (46 procenata) i muškaraca (44 procenata) ne bi krilo činjenicu da je član njihove porodice HIV pozitivan. Ispitanici (i žene i muškarci) s višim nivoom obrazovanja, kao i oni iz najbogatijih domaćinstava, imaju pozitivnije stavove nego ispitanici s nižim nivoom obrazovanja i siromašnijim imovinskim stanjem. Samo 19 procenata žena i 13 procenata muškaraca ispoljavaju pozitivne stavove za sva četiri indikatora.

Pozitivni stavovi prema osobama koje žive s HIV-om, u romskim naseljima

Tabele HA.3R i HA.3R.M prikazuju stavove žena i muškaraca prema osobama koje žive s HIV-om. Od ukupnog broja ispitanika u romskim naseljima koji su čuli za HIV/AIDS, 96 procenata žena i 97 procenata muškaraca starosti 15–49 godina slaže se makar s jednim pozitivnim stavom. Najzastupljeniji pozitivan stav odnosi se na spremnost ispitanika da se brinu o članu

porodice koji živi s HIV-om u vlastitom domaćinstvu (86 procenata žena i 93 procenta muškaraca). Manje od polovine žena (44 procenta) i manje od trećine muškaraca (28 procenata) ne bi tajilo da je član njihove porodice HIV-pozitivan. Samo 5 procenata žena i 4 procenta muškaraca u romskim naseljima ispoljavaju pozitivne stavove za sva četiri indikatora.

Tabela HA.3R: Stavovi prihvatanja prema osobama koje žive s HIV-om (žene)

Procenat žena starosti 15–49 godina koje su čule za AIDS i koje ispoljavaju pozitivan stav prema osobama koje žive s HIV-om, romska naselja, 2013. g.

	Procenat žena koje:						Broj žena starosti 15–49 godina koje su čule za AIDS
	Spreme su da se brinu o članu porodice s AIDS-om u vlastitom domaćinstvu	Kupile bi svježe povrće od prodavca koji je HIV-pozitivan	Vjeruju da nastavnici/ učitelji koji je HIV-pozitivna treba dozvoliti da nastavi da predaje	Ne bi krile činjenicu da je član porodice zaražen virusom HIV-a	Slažu se barem sa jednim pozitivnim stavom	Ispoljavaju pozitivan stav za sva četiri indikatora ¹	
Ukupno	86,0	37,0	27,9	44,2	95,6	5,4	453
Region							
Sjeverni	73,3	30,0	49,1	25,5	83,8	4,8	43
Središnji	88,1	41,2	27,1	45,5	97,8	5,9	368
Južni	80,0	8,0	12,8	52,0	88,8	1,6	43
Tip naselja							
Gradsko	85,8	39,7	26,3	43,8	95,7	5,6	385
Ostalo	86,9	21,8	36,7	46,6	95,0	4,0	68
Starost (u godinama)							
15–24	84,9	42,8	31,5	42,3	96,0	5,5	209
15–19	86,9	46,1	33,2	42,2	96,8	6,7	132
20–24	81,3	36,9	28,5	42,5	94,7	3,5	76
25–29	87,6	34,9	32,5	47,7	94,9	5,4	67
30–39	84,1	27,6	19,7	44,8	94,5	6,4	111
40–49	90,9	36,7	25,3	45,9	96,9	3,1	67
Bračni status							
Nekada bila u braku/zajednici	86,1	32,9	25,2	45,0	95,7	5,1	316
Nikada nije bila u braku/zajednici	85,8	46,5	34,0	42,6	95,4	5,9	137
Nivo obrazovanja							
Bez obrazovanja	80,0	29,5	25,8	43,9	93,3	2,7	165
Osnovno	88,4	39,5	26,2	44,9	96,5	6,4	249
Srednje i više	(95,6)	(53,4)	(47,3)	(41,2)	(100,0)	(9,8)	39
Kvintili indeksa imovinskog stanja							
Najsiromašniji	(92,2)	(48,5)	(24,4)	(6,3)	(95,3)	(0,0)	44
Drugi kvintil	82,2	14,6	20,1	55,1	93,6	1,8	75
Srednji kvintil	86,6	26,3	21,6	46,6	95,0	1,4	96
Četvrti kvintil	85,2	41,7	32,9	44,5	95,1	6,5	108
Najbogatiji	86,2	50,0	33,8	48,7	97,8	11,2	131

¹ MICS indikator 9.3 – Stavovi prihvatanja prema osobama koje žive s HIV-om
() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

Tabela HA.3R.M: Stavovi prihvatanja prema osobama koje žive s HIV-om (muškarci)

Procenat muškaraca starosti 15–49 godina koji su čuli za AIDS i koji ispoljavaju pozitivan stav prema osobama koje žive s HIV-om, romska naselja, 2013. g.

	Procenat muškaraca koji:						Broj muškaraca starosti 15–49 godina koji su čuli za AIDS
	Spremni su da se brinu o članu porodice s AIDS-om u vlastitom domaćinstvu	Kupili bi svježe povrće od prodavca koji je HIV-pozitivan	Vjeruju da nastavnici/učitelji koji su HIV-pozitivni treba dozvoliti da nastavi da predaje	Ne bi krili činjenicu da je član porodice zaražen virusom HIV-a	Slažu se barem sa jednim pozitivnim stavom	Ispoljavaju pozitivan stav za sva četiri indikatora ¹	
Ukupno	93,0	48,3	30,7	27,5	96,7	4,2	391
Region							
Sjeverni	(83,0)	(21,4)	(29,0)	(22,8)	(87,3)	(0,0)	32
Središnji	94,0	54,9	33,2	25,5	97,9	5,0	329
Južni	(93,0)	(4,6)	(4,6)	(54,7)	(93,0)	(0,0)	30
Tip naselja							
Gradsko	93,1	53,8	32,3	25,2	96,9	4,8	338
Ostalo	92,3	12,9	20,2	42,1	94,9	0,0	53
Starost (u godinama)							
15–24	92,4	46,7	33,7	24,6	95,7	4,5	182
15–19	90,3	47,5	38,7	23,5	94,1	5,3	97
20–24	94,8	45,7	28,1	25,7	97,6	3,5	85
25–29	96,9	54,5	22,0	26,7	96,9	3,0	77
30–39	90,7	47,4	28,0	32,7	96,5	1,7	80
40–49	93,0	46,1	37,0	31,3	100,0	8,6	52
Bračni status							
Nekada bio u braku/zajednici	93,2	49,9	28,9	28,6	98,3	3,5	266
Nikada nije bio u braku/zajednici	92,6	44,9	34,6	25,2	93,1	5,5	124
Nivo obrazovanja							
Bez obrazovanja	91,9	37,5	26,5	21,9	95,9	5,9	86
Osnovno	92,7	53,2	29,6	26,1	96,6	2,9	259
Srednje i više	96,9	40,5	45,0	46,3	98,5	8,4	45
Kvintili indeksa imovinskog stanja							
Najsiromašniji	(90,8)	(67,5)	(18,3)	(7,7)	(90,8)	(3,0)	52
Drugi kvintil	93,3	29,8	26,0	45,2	97,3	4,2	52
Srednji kvintil	90,8	31,6	30,5	38,2	97,5	2,5	55
Četvrti kvintil	95,0	39,6	33,2	27,0	97,3	5,1	101
Najbogatiji	93,1	61,7	35,6	24,3	97,9	4,6	131

¹ MICS indikator 9.3 – Stavovi prihvatanja prema osobama koje žive s HIV-om ^(M)
() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

Poznavanje mjesta za testiranje na HIV, savjetovanje o HIV-u i testiranje tokom prenatalne zaštite

Informisanost o mjestima na kojima se može izvršiti testiranje na HIV i gdje se mogu dobiti podaci o sopstvenom HIV statusu predstavlja još jedan važan indikator. Da bi osoba zaštitila sebe i spriječila infekciju drugih, veoma je važno da zna svoj HIV status. Ta je informacija od presudnog značaja i pri donošenju odluke o traženju zdravstvene njege. U tabelama HA.4 i HA.4.M prikazani su podaci o informisanosti ispitanika o ustanovi u kojoj se može obaviti testiranje na HIV, kao i o tome da li su i kada bili testirani na HIV.

Tačnu informaciju o mjestima na kojima se vrši testiranje na HIV ima 71 procenat žena i 75 procenata muškaraca, a testiralo se (bilo kada) 5 procenata žena i 7

procenata muškaraca. Među ispitanicima koji su obavili testiranje malo je onih koji su se testirali u posljednjih 12 mjeseci (1 procenat žena i 2 procenta muškaraca). Procenat ispitanika koji su se testirali (bilo kada) razlikuje se po regionima; najniži je u sjevernom regionu (2 procenta žena i 2 procenta muškaraca).

Procenat ispitanika koji su se testirali (bilo kada) viši je kod obrazovanih muškaraca i žena i onih iz najbogatijih domaćinstava nego kod žena i muškaraca s nižim obrazovanjem i iz najsiromašnijih domaćinstava. Slični obrasci prema osnovnim karakteristikama mogu se naći kod žena i muškaraca koji znaju mjesto na kojem se obavlja testiranje na HIV.

Tabela HA.5 pokazuje koliki su procenti žena koje su dobile savjete u vezi s HIV-om i koje su testirane na HIV tokom prenatalne zaštite, u odnosu na ukupan broj žena u Crnoj Gori koje su se porodile u periodu od dvije godine koji je prethodio istraživanju.

Među ispitanicama starosti 15–49 godina koje su rodile živorođeno dijete u posljednje dvije godine, udio žena koje su tokom posljednje trudnoće dobile prenatalnu zaštitu od strane stručnog zdravstvenog osoblja iznosi 92 procenta. U ukupnom broju ispitanica iste kategorije, samo je 3 procenta žena koje su dobile savjete o

HIV-u tokom prenatalne zaštite. Taj se procenat kreće od 1 procenta, u sjevernom, do 7 procenata u južnom regionu.

Samo je 2 procenta žena u Crnoj Gori kojima je ponuđen test na HIV tokom prenatalne zaštite, a koje su test uradile i dobile rezultate. Kategoriji onih koje su dobile savjete u vezi s HIV-om, kojima je ponuđen test na HIV i koje su ga uradile i dobile rezultate, pripada samo 3 procenta žena, i to iz gradskih naselja. U istoj kategoriji nema nijedne žene iz ostalih (seoskih) naselja.

Tabela HA.5: Savjetovanje u vezi s HIV-om i testiranje na HIV tokom prenatalne zaštite

Procenat žena starosti 15–49 godina koje su se porodile u periodu od 2 godine koji je prethodio istraživanju, koje su dobile prenatalnu zaštitu od zdravstvenog radnika tokom posljednje trudnoće, koje su dobile savjete o HIV-u, kojima je ponuđen test na HIV, koje su prihvatile test i koje su dobile rezultate, Crna Gora, 2013. g.

	Procenat žena:					Broj žena starosti 15–49 godina koje su rodile živorođeno dijete u posljednje 2 godine
	Dobile su prenatalnu zaštitu od zdravstvenog radnika tokom posljednje trudnoće	Dobile su savjet o HIV-u tokom prenatalne zaštite ¹	Ponuđen im je test na HIV i testirale su se na HIV tokom prenatalne zaštite	Ponuđen im je test na HIV, testirale su se na HIV tokom prenatalne zaštite i dobile su rezultate ²	Dobile su savjet o HIV-u, ponuđen im je test na HIV, uradile su test i dobile rezultate	
Ukupno	91,7	2,5	1,7	1,7	1,6	328
Region						
Sjeverni	72,9	1,2	1,5	1,5	1,2	80
Središnji	98,2	1,5	0,6	0,6	0,6	181
Južni	96,7	6,5	4,9	4,9	4,9	66
Tip naselja						
Gradsko	94,6	3,2	2,5	2,5	2,5	215
Ostalo	86,4	1,1	0,0	0,0	0,0	113
Starost (u godinama)						
15–24	84,9	0,0	0,0	0,0	0,0	60
15–19	*	*	*	*	*	6
20–24	84,8	0,0	0,0	0,0	0,0	55
25–29	95,3	3,6	1,8	1,8	1,8	124
30–39	90,9	2,5	2,3	2,3	2,1	134
40–49	*	*	*	*	*	10
Bračni status						
Nekada bila u braku/zajednici	91,8	2,5	1,7	1,7	1,6	325
Nikada nije bila u braku/zajednici	*	*	*	*	*	3
Nivo obrazovanja^a						
Osnovno	80,0	0,0	0,0	0,0	0,0	52
Srednje	92,2	2,0	1,0	1,0	1,0	169
Više ili visoko	96,5	4,6	3,6	3,6	3,4	104
Kvintili indeksa imovinskog stanja						
Najsiromašniji	84,3	2,6	0,0	0,0	0,0	50
Drugi kvintil	84,7	0,0	0,0	0,0	0,0	67
Srednji kvintil	96,8	0,9	0,5	0,5	0,5	77
Četvrti kvintil	95,5	5,6	5,6	5,6	5,6	69
Najbogatiji	94,6	3,4	1,9	1,9	1,6	65
Vjeroispovijest nosioca domaćinstva						
Pravoslavna	94,2	2,1	1,2	1,2	1,2	224
Katolička	*	*	*	*	*	11
Islamska	84,5	3,7	3,0	3,0	2,8	81
Druga vjeroispovijest	*	*	*	*	*	12

¹ MICS indikator 9.7 – Savjetovanje u vezi s HIV-om u okviru usluga prenatalne zaštite

² MICS indikator 9.8 – Testiranje na HIV u okviru usluga prenatalne zaštite

^a Podaci za kategoriju obrazovanja „bez obrazovanja“ zasnivaju se na manje od 25 neponderisanih slučajeva i nijesu prikazani u tabeli.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

Poznavanje mjesta za testiranje na HIV, savjetovanje o HIV-u i testiranje tokom prenatalne zaštite, u romskim naseljima

Tabele HA.4R i HA.4R.M prikazuju podatke o informisanosti ispitanika o ustanovi u kojoj se može obaviti testiranje na HIV i koristiti usluge testiranja na HIV. Među ispitanicima u romskim naseljima, 22 je procenta žena i 42 procenta muškaraca koji znaju gdje se mogu testirati, dok je žena i muškaraca koji su ikada obavili testiranje na HIV manje od 1 procenta. U posljednjih 12 mjeseci, skoro niko se nije testirao. Procenti žena koje znaju gdje se može obaviti testiranje razlikuju se po regionima. Taj je procenat najniži u južnom regionu (12 procenta žena), a najviši u središnjem regionu (24 procenta žena), dok u sjevernom regionu 19 procenta žena zna gdje se mogu testirati na HIV.

Procenat žena i muškaraca koji znaju gdje se može obaviti testiranje viši je u gradskim (23 procenta žena

i 44 procenta muškaraca) nego u ostalim (seoskim) naseljima (17 procenta žena i 32 procenta muškaraca).

Viši je procenat žena i muškaraca sa osnovnim obrazovanjem i iz najbogatijih domaćinstava koji znaju gdje se može obaviti testiranje na HIV nego što je to slučaj kod ispitanika bez obrazovanja i iz najsiromašnijih domaćinstava.

U Tabeli HA.4R.M nema podataka o muškarcima starosti 15–49 godina koji su se u posljednjih 12 mjeseci testirali na HIV (MICS indikator 9.5[M]), kao ni o seksualno aktivnim mladim muškarcima koji su se u posljednjih 12 mjeseci testirali i dobili rezultate (MICS indikator 9.6[M]) – u obje kategorije vrijednost je 0 procenta.

Tabela HA.4R: Poznavanje mjesta za testiranje na HIV (žene)

Procenat žena starosti 15–49 godina koje znaju mjesto gdje se mogu testirati na HIV, procenat žena koje su se testirale bilo kada, procenat žena koje su se testirale u posljednjih 12 mjeseci i procenat žena koje su se testirale u posljednjih 12 mjeseci i kojima je saopšten rezultat, romska naselja, 2013. g.

	Procenat žena koje:				Broj žena starosti 15–49 godina
	Znaju mjesto gdje se mogu testirati ¹	Testirale su se bilo kada	Testirale su se u posljednjih 12 mjeseci	Testirale su se u posljednjih 12 mjeseci i saopšten im je rezultat ^{2,3}	
Ukupno	22,4	0,4	0,1	0,1	980
Region					
Sjeverni	18,5	0,7	0,7	0,7	99
Središnji	23,8	0,3	0,1	0,1	807
Južni	11,6	1,9	0,0	0,0	74
Tip naselja					
Gradsko	23,3	0,2	0,0	0,0	834
Ostalo	17,0	1,4	0,9	0,9	146
Starost (u godinama)					
15–24	25,5	0,3	0,2	0,2	448
15–19	29,4	0,0	0,0	0,0	267
20–24	19,6	0,8	0,4	0,4	180
25–29	24,4	0,5	0,0	0,0	142
30–39	20,4	0,3	0,0	0,0	220
40–49	15,0	0,8	0,4	0,4	170
Starost i seksualna aktivnost u posljednjih 12 mjeseci					
Seksualno aktivna	19,4	0,5	0,2	0,2	665
15–24 ³	19,3	0,7	0,3	0,3	209
15–19	20,9	0,0	0,0	0,0	73
20–24	18,4	1,0	0,5	0,5	135
25–49	19,5	0,5	0,2	0,2	457
Seksualno neaktivna	28,6	0,2	0,0	0,0	315
Bračni status					
Nekada bila u braku/zajednici	19,0	0,4	0,2	0,2	722
Nikada nije bila u braku/zajednici	31,6	0,5	0,0	0,0	258
Nivo obrazovanja					
Bez obrazovanja	11,8	0,2	0,1	0,1	598
Osnovno	35,3	0,8	0,2	0,2	341
Srednje i više	(68,5)	(0,0)	(0,0)	(0,0)	41
Kvintili indeksa imovinskog stanja					
Najsiromašniji	3,2	0,0	0,0	0,0	162
Drugi kvintil	16,9	1,7	0,4	0,4	160
Srednji kvintil	20,4	0,4	0,0	0,0	187
Četvrti kvintil	27,1	0,3	0,3	0,3	224
Najbogatiji	35,6	0,0	0,0	0,0	247

¹ MICS indikator 9.4 – Lica koja znaju gdje se mogu testirati na HIV (žene)

² MICS indikator 9.5 – Lica koja su se testirala na HIV i znaju rezultate (žene)

³ MICS indikator 9.6 – Seksualno aktivne mlade osobe koje su se testirale na HIV i znaju rezultate (žene)

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

Tabela HA.4R.M: Poznavanje mjesta za testiranje na HIV (muškarci)

Procenat muškaraca starosti 15–49 godina koji znaju mjesto gdje se mogu testirati na HIV, procenat muškaraca koji su se testirali bilo kada, romska naselja, 2013. g.

	Procenat muškaraca koji:		Broj muškaraca starosti 15–49 godina
	Znaju mjesto gdje se mogu testirati ¹	Testirali su se bilo kada	
Ukupno	42,1	0,3	536
Region			
Sjeverni	28,6	0,0	56
Središnji	45,4	0,2	433
Južni	27,6	1,5	47
Tip naselja			
Gradsko	44,0	0,0	452
Ostalo	32,0	1,7	84
Starost (u godinama)			
15–24	41,9	0,0	251
15–19	43,4	0,0	141
20–24	40,0	0,0	110
25–29	51,7	0,0	92
30–39	37,3	0,6	113
40–49	38,6	0,9	80
Starost i seksualna aktivnost u posljednjih 12 mjeseci			
Seksualno aktivna	44,5	0,3	444
15–24	46,6	0,0	169
15–19	54,0	0,0	68
20–24	41,7	0,0	101
25–49	43,2	0,5	275
Seksualno neaktivna	30,3	0,0	92
Bračni status			
Nekada bila u braku/zajednici	42,6	0,4	355
Nikada nije bila u braku/zajednici	41,1	0,0	181
Nivo obrazovanja			
Bez obrazovanja	25,4	0,0	183
Osnovno	46,8	0,0	304
Srednje i više	75,7	2,9	49
Kvintili indeksa imovinskog stanja			
Najsiromašniji	(15,2)	(0,0)	85
Drugi kvintil	19,8	0,0	90
Srednji kvintil	34,9	0,0	90
Četvrti kvintil	47,8	0,5	128
Najbogatiji	71,9	0,5	142

¹ MICS indikator 9.4 – Lica koja znaju gdje se mogu testirati na HIV (muškarci) ^(M)

^a Podaci za muškarce koji su se testirali u posljednjih 12 mjeseci (MICS indikator 9.5) i seksualno aktivne mlade muškarce koji su se testirali u posljednjih 12 mjeseci i saopšten im je rezultat (MICS indikator 9.6) nijesu prikazani u tabeli zato što vrijednosti iznose 0 procenata za te kategorije.

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

U Tabeli HA.5R prikazan je procenat žena u romskim naseljima koje su rodile u posljednje dvije godine prije istraživanja, a imale su savjetovanje o HIV-u i testiranje tokom prenatalne zaštite.

Od žena iz romskih naselja, starosti 15–49 godina, koje su rodile živorođeno dijete u posljednje dvije godine, 86 procenata dobilo je prenatalnu zaštitu od zdravstvenog

stručnog osoblja tokom posljednje trudnoće. U istoj kategoriji ispitanica, žene koje su rodile živorođeno dijete u posljednje dvije godine a imale su savjetovanje o HIV-u tokom prenatalne zaštite čine manje od 1 procenta.

Sličan rezultat važi i za žene kojima je ponuđen test na HIV, koje su se testirale i dobile rezultate – manje od 1 procenta.

Tabela HA.5R: Savjetovanje u vezi s HIV-om i testiranje na HIV tokom prenatalne zaštite

Procenat žena starosti 15–49 godina koje su se porodile u periodu od 2 godine koji je prethodio istraživanju, koje su dobile prenatalnu zaštitu od strane zdravstvenog radnika tokom posljednje trudnoće, procenat žena koje su dobile savjete o HIV-u, procenat žena kojima je ponuđen test na HIV, koje su prihvatile test i koje su dobile rezultate, romska naselja, 2013. g.

	Procenat žena:					Broj žena starosti 15–49 godina koje su rodile živorođeno dijete u posljednje 2 godine
	Dobile su prenatalnu zaštitu od zdravstvenog radnika tokom posljednje trudnoće	Dobile su savjet o HIV-u tokom prenatalne zaštite ¹	Ponuđen im je test na HIV i testirale su se na HIV tokom prenatalne zaštite	Ponuđen im je test na HIV, testirale su se na HIV tokom prenatalne zaštite i dobile su rezultate ²	Dobile su savjet o HIV-u, ponuđen im je test na HIV, uradile su test i dobile rezultate	
Ukupno	85,7	0,3	0,3	0,3	0,3	235
Region						
Sjeverni	(79,6)	(2,1)	(2,1)	(2,1)	(2,1)	33
Središnji	86,5	0,0	0,0	0,0	0,0	174
Južni	(87,5)	(0,0)	(0,0)	(0,0)	(0,0)	27
Tip naselja						
Gradsko	85,5	0,0	0,0	0,0	0,0	181
Ostalo	86,1	1,3	1,3	1,3	1,3	54
Starost (u godinama)						
15–24	82,0	0,6	0,6	0,6	0,6	120
15–19	(83,9)	(0,0)	(0,0)	(0,0)	(0,0)	43
20–24	80,9	0,9	0,9	0,9	0,9	76
25–29	91,5	0,0	0,0	0,0	0,0	56
30–39	(86,7)	(0,0)	(0,0)	(0,0)	(0,0)	54
40–49	*	*	*	*	*	4
Bračni status						
Nekada bila u braku/zajednici	85,9	0,3	0,3	0,3	0,3	234
Nikada nije bila u braku/zajednici	*	*	*	*	*	1
Nivo obrazovanja						
Bez obrazovanja	82,8	0,4	0,4	0,4	0,4	156
Osnovno	90,1	0,0	0,0	0,0	0,0	69
Srednje i više	*	*	*	*	*	10
Indeks imovinskog stanja						
Najsiromašnijih 60 procenata	83,1	0,4	0,4	0,4	0,4	155
Najbogatijih 40 procenata	90,7	0,0	0,0	0,0	0,0	79

¹ MICS indikator 9.7 – Savjetovanje u vezi s HIV-om u okviru usluga prenatalne zaštite

² MICS indikator 9.8 – Testiranje na HIV u okviru usluga prenatalne zaštite

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

Seksualno ponašanje koje je povezano s rizikom prenošenja HIV-a

Za smanjenje prevalencije HIV-a od presudne je važnosti promoviranje sigurnih seksualnih odnosa. Veoma je značajna upotreba kondoma prilikom seksualnog odnosa, a posebno među osobama koje nisu stalni partneri. Više od polovine novih HIV infekcija, u većini zemalja, javlja se među mladim ljudima starosti 15–24 godine. Stoga je promjena u ponašanju ove starosne grupe od naročitog značaja kako bi broj novih infekcija bio što manji.

Pitanja na osnovu kojih se može odrediti rizik od infekcije HIV-om postavljena su ženama u Crnoj Gori, starosti 15–49 godina. Faktori rizika za HIV uključuju seksualne odnose u ranoj dobi, seksualne odnose sa starijim partnerima, seksualne odnose sa osobama koje nisu bračni partneri i nekorišćenje kondoma.

Tabela HA.6: **Seksualni odnosi sa više partnera (žene)^a**

Procenat žena starosti 15–49 godina koje su imale seksualni odnos, procenat žena koje su imale seksualni odnos u posljednjih 12 mjeseci, procenat žena koje su imale seksualne odnose sa više od jednog partnera u posljednjih 12 mjeseci, prosječan broj partnera s kojima su imale seksualne odnose tokom života – za žene koje su imale seksualni odnos, Crna Gora, 2013. g.

	Procenat žena koje su:			Broj žena starosti 15–49 godina	Prosječan broj partnera s kojima su imale seksualne odnose tokom života	Broj žena starosti 15–49 godina koje su imale seksualni odnos
	Imale seksualni odnos	Imale seksualni odnos u posljednjih 12 mjeseci	Imale seksualne odnose sa više od jednog partnera u posljednjih 12 mjeseci ¹			
Ukupno	80,1	73,2	0,6	3493	2	2798
Region						
Sjeverni	72,5	65,5	0,0	970	1	703
Središnji	82,9	76,7	0,9	1720	2	1427
Južni	83,2	74,8	0,4	803	2	668
Tip naselja						
Gradsko	81,8	74,6	0,8	2335	2	1910
Ostalo	76,7	70,4	0,1	1158	2	888
Starost (u godinama)						
15–24	41,5	38,6	0,8	1094	2	454
15–19	12,3	11,5	0,3	531	1	66
20–24	69,0	64,2	1,2	563	2	388
25–29	95,4	88,7	0,7	501	2	477
30–39	97,9	92,4	0,5	972	2	952
40–49	98,8	85,4	0,3	926	2	915
Bračni status						
Nekada bila u braku/zajednici	100,0	93,1	0,3	2146	2	2145
Nikada nije bila u braku/zajednici	48,5	41,4	0,9	1347	2	653
Nivo obrazovanja^a						
Osnovno	88,6	79,8	0,2	355	1	314
Srednje	76,4	69,9	0,3	1969	2	1504
Više ili visoko	83,9	76,6	1,1	1153	2	967
Kvintili indeksa imovinskog stanja						
Najsiromašniji	75,8	68,3	0,1	511	1	387
Drugi kvintil	76,4	69,7	0,3	613	2	469
Srednji kvintil	79,8	70,4	0,3	756	2	603
Četvrti kvintil	80,9	75,3	1,4	810	2	655
Najbogatiji	85,1	79,3	0,4	802	2	683
Vjeroispovijest nosioca domaćinstva						
Pravoslavna	82,4	75,2	0,6	2666	2	2196
Katolička	77,7	71,7	0,0	102	2	79
Islamska	71,5	65,2	0,1	659	1	472
Druga vjeroispovijest	78,3	73,8	6,0	66	(3)	51

¹ MICS indikator 9.12 – Seksualni odnosi sa više partnera

^a Procenat žena koje su u posljednjih 12 mjeseci imale seksualne odnose sa više od jednog partnera, a koje su prijavile da su koristile kondom tokom posljednjeg odnosa (MICS indikator 9.13), zasniva se na manje od 25 neponderisanih slučajeva i nije prikazan u tabeli.

^b Podaci za kategoriju obrazovanja „bez obrazovanja“ zasnivaju se na manje od 25 neponderisanih slučajeva i nisu prikazani u tabeli.

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

Tabela HA.6.M: Seksualni odnosi sa više partnerki (muškarci)

Procenat muškaraca starosti 15–49 godina koji su imali seksualni odnos, procenat muškaraca koji su imali seksualni odnos u posljednjih 12 mjeseci, procenat muškaraca koji su imali seksualne odnose sa više od jedne partnerke u posljednjih 12 mjeseci, i među onima koji su imali seksualne odnose sa više partnerki u posljednjih 12 mjeseci, prosječan broj partnerki s kojima su imali seksualne odnose tokom života – za muškarce koji su imali seksualni odnos – i procenat onih koji su koristili kondom tokom posljednjeg seksualnog odnosa, Crna Gora, 2013. g.

	Procenat muškaraca koji su:			Broj muškaraca starosti 15–49 godina	Prosječan broj partnerki s kojima su imali seksualne odnose tokom života	Broj muškaraca starosti 15–49 godina koji su imali seksualni odnos	Procenat muškaraca koji su naveli da su koristili kondom tokom posljednjeg seksualnog odnosa ²	Broj muškaraca starosti 15–49 godina koji su imali više od jedne partnerke u posljednjih 12 mjeseci
	imali seksualni odnos	imali seksualni odnos u posljednjih 12 mjeseci	imali seksualne odnose sa više od jedne partnerke u posljednjih 12 mjeseci ¹					
Ukupno	87,7	83,8	15,9	1799	8	1578	54,7	286
Region								
Sjeverni	82,5	78,2	9,2	541	6	447	58,3	50
Središnji	90,3	86,4	18,3	857	8	774	55,3	156
Južni	89,1	85,8	20,0	401	9	357	51,4	80
Tip naselja								
Gradsko	88,1	85,1	17,0	1158	8	1021	53,3	197
Ostalo	87,0	81,5	13,9	641	7	557	57,9	89
Starost (u godinama)								
15–24	64,0	60,7	22,4	611	5	391	64,9	137
15–19	33,4	30,7	11,1	313	4	105	(64,4)	35
20–24	96,3	92,3	34,2	298	6	287	65,0	102
25–29	100,0	95,8	23,5	226	8	226	(48,0)	53
30–39	99,7	97,1	12,9	490	9	489	53,5	63
40–49	100,0	94,1	7,0	471	8	471	(26,2)	33
Bračni status								
Nekada bio u braku/zajednici	100,0	98,7	5,4	857	8	857	23,5	46
Nikada nije bio u braku/zajednici	76,5	70,3	25,5	942	7	721	60,8	240
Nivo obrazovanja^a								
Osnovno	86,7	78,0	13,4	122	6	106	*	16
Srednje	83,7	80,7	13,2	1198	7	1003	49,3	159
Više ili visoko	98,4	93,6	23,3	473	8	466	64,5	110
Kvintili indeksa imovinskog stanja								
Najsiromašniji	85,7	77,9	12,0	324	6	278	(45,7)	39
Drugi kvintil	88,5	84,2	19,9	312	7	276	60,1	62
Srednji kvintil	87,2	82,5	13,3	345	7	301	(51,0)	46
Četvrti kvintil	89,8	87,3	17,8	381	9	342	53,4	68
Najbogatiji	87,3	86,0	16,4	437	9	381	58,7	72
Vjeroispovijest nosioca domaćinstva								
Pravoslavna	88,9	84,9	17,4	1365	8	1213	56,1	237
Katolička	(83,1)	(81,1)	(9,2)	36	(10)	30	*	3
Islamska	84,7	82,5	12,0	355	6	301	(51,7)	43
Druga vjeroispovijest	(79,6)	(61,8)	(8,0)	43	(11)	34	*	3

¹ MICS indikator 9.12 – Seksualni odnosi sa više partnera ^(M)

² MICS indikator 9.13 – Korišćenje kondoma tokom posljednjeg seksualnog odnosa među osobama sa više seksualnih partnera (muškarci) ^(M)

^a Podaci za kategoriju obrazovanja „bez obrazovanja“ zasnivaju se na manje od 25 neponderisanih slučajeva i nijesu prikazani u tabeli.

(¹) Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

Učestalost seksualnog ponašanja koje povećava rizik od HIV infekcije, među ženama i muškarcima, prikazana je u tabelama HA.6 i HA.6M. To se najviše odnosi na seksualno ponašanje i upotrebu kondoma tokom polnog odnosa među ispitanicima starosti 15–49 godina i 15–24 godine, posebno među onima koji su u toku posljednje godine imali polne odnose sa više partnera (podaci o upotrebi kondoma kod žena starosti 15–24 godine zasnivaju se na manje od 25 neponderisanih slučajeva i zato nijesu prikazani u Tabeli HA.6).

U tabelama HA.6 i HA.6. M prikazana je učestalost seksualnog ponašanja koje povećava rizik od HIV infekcije, među ženama i muškarcima u Crnoj Gori. Od svih ispitanika starosti 15–49 godina koji su imali seksualni odnos, oko 1 procenat žena i 16 procenata muškaraca imalo je seksualne odnose sa više od jednog partnera u posljednjih 12 mjeseci. Prosječan broj seksualnih partnera tokom života znatno je različit kod žena starosti 15–49 godina (2) i kod muškaraca iste dobi (8). Među ženama ne postoje veće razlike prema osnovnim karakteristikama, dok su među muškarcima one vezane za region, godine starosti, bračni status i nivo obrazovanja. Od muškaraca starosti 15–49 godina koji su imali seksualni odnos, 20 procenata u južnom i 18 procenata u središnjem regionu imalo je seksualne odnose sa više od jedne partnerke, u posljednjih 12 mjeseci; taj je procenat niži u sjevernom regionu (9 procenata).

Od muškaraca starosti 20–24 godine, 34 procenta imalo je seksualne odnose sa više od jedne partnerke u posljednjih 12 mjeseci. Kod muškaraca drugih starosnih grupa ovaj je procenat niži – od 24 procenta (muškarci starosti 25–29 godina), do 11 procenata (muškarci starosti 15–19 godina). Među ispitanicima koji su u posljednjih 12 mjeseci imali seksualne odnose sa više od jedne partnerke, više je muškaraca koji nikada nijesu bili u braku ili zajednici (26 procenata) nego onih koji su bili u braku ili zajednici (5 procenata). Postoji pozitivna korelacija između nivoa obrazovanja i muškaraca koji su imali seksualne odnose sa više od jedne partnerke u posljednjih 12 mjeseci. Viši procenat muškaraca s višim obrazovanjem pripada kategoriji onih koji su imali seksualne odnose sa više od jedne partnerke u posljednjih 12 mjeseci, nego što je to slučaj kod muškaraca sa osnovnim ili srednjim nivoom obrazovanja.

Da su koristili kondom tokom posljednjeg seksualnog odnosa, navodi 55 procenata muškaraca. Među muškarcima koji su imali više od jedne partnerke u posljednjih 12 mjeseci, kao i među onima koji su koristili kondom tokom posljednjeg seksualnog odnosa, postoji jasna razlika i to prema bračnom statusu. Od ispitanika koji su bili u braku ili zajednici, 24 procenta je onih koji su koristili kondom tokom posljednjeg seksualnog odnosa, dok je kod ispitanika koji nikada nijesu bili u braku/zajednici taj procenat viši – 61 procenat. Podaci o korišćenju kondoma kod žena (starosti 15–24 godine) koje su u posljednjih 12 mjeseci imale seksualne odnose sa više partnera (MICS indikator 9.13) zasnivaju se na manje od 25 neponderisanih slučajeva i nijesu prikazani u Tabeli HA.6.

Tabele HA.7 i HA.7.M prikazuju ključne indikatore za HIV i AIDS za mlade žene i muškarce u Crnoj Gori. Sveobuhvatno znanje o prenošenju HIV-a posjeduje 48 procenata žena i 37 procenata muškaraca starosti 15–24 godine.

Kod mladih žena sveobuhvatno znanje o HIV-u povezano je sa starosnom dobi; prisutnije je kod žena starosti 20–24 godine (53 procenta) nego kod žena starosti 15–19 godina (42 procenta). U kategoriji mladih žena takođe postoji pozitivna korelacija između nivoa obrazovanja i sveobuhvatnog znanja o prenošenju HIV-a. Sveobuhvatno znanje o prenošenju HIV-a posjeduje 14 procenata mladih žena sa osnovnim obrazovanjem, 44 procenta sa srednjim i 58 procenata s visokim obrazovanjem.

Među muškarcima starosti 15–24 godine, razlika u sveobuhvatnom znanju o prenošenju HIV-a vezuje se za imovinsko stanje. Trećina mladih muškaraca iz najsiromašnijih domaćinstava posjeduje sveobuhvatno znanje o prenošenju HIV-a (33 procenta), u odnosu na skoro polovinu iz najbogatijih domaćinstava (47 procenata).

Veoma je mali procenat mladih žena i muškaraca u Crnoj Gori koji su testirani na HIV u posljednjih 12 mjeseci i kojima je saopšten rezultat (1 procenat žena i 1 procenat muškaraca).

Tabele HA.8 i HA.8.M prikazuju ključne indikatore seksualnog ponašanja kod mladih žena i muškaraca. Među mladim ženama starosti 15–25 godina, 42 procenata je onih koje su imale seksualni odnos, dok je među mladim muškarcima iste dobi taj procenat viši (64 procenta).

Od ukupnog broja mladih žena koje su imale seksualni odnos u posljednjih 12 mjeseci, 9 procenata imalo je seksualni odnos s muškarcem starijim 10 ili više godi-

na. Među ispitanicima koji su imali seksualni odnos u posljednjih 12 mjeseci, 27 procenata mladih žena i 59 procenata mladih muškaraca imalo je seksualni odnos sa osobom koja im nije bračni/stalni partner. Od mladih osoba koje su imale seksualni odnos u posljednjih 12 mjeseci sa osobom koja im nije bračni/stalni partner, 62 procenta žena i 65 procenata muškaraca koristilo je kondom tokom posljednjeg seksualnog odnosa.

Tabela HA.8: Ključni indikatori za seksualno ponašanje (mlade žene)^a

Procenat žena starosti 15–24 godine prema ključnim indikatorima za seksualno ponašanje, Crna Gora, 2013. g.

	Procenat žena starosti 15–24 godine koje su:			Broj žena starosti 15–24 godine	Procenat žena koje nikada nisu imale seksualni odnos ²	Broj žena starosti 15–24 godine koje nikada nisu bile u braku	Procenat žena starosti 15–24 godine koje su u posljednjih 12 mjeseci imale seksualni odnos:		Broj žena starosti 15–24 godine koje su imale seksualni odnos u posljednjih 12 mjeseci	Procenat žena koje su navele da su koristile kondom tokom posljednjeg seksualnog odnosa sa osobom koja im nije bračni/stalni partner, u posljednjih 12 mjeseci ⁵	Broj žena starosti 15–24 godine koje su imale seksualni odnos sa osobom koja im nije bračni/stalni partner, u posljednjih 12 mjeseci
	Imale seksualni odnos prije 15. godine ¹	Imale seksualni odnos	Imale seksualne odnose sa više od jednog partnera u posljednjih 12 mjeseci				Sa osobom koja je 10 ili više godina starija od njih ³	Sa osobom koja im nije bračni/stalni partner ⁴			
Ukupno	0,1	41,5	0,8	1094	67,1	954	8,7	27,1	423	62,2	297
Region											
Sjeverni	0,2	28,2	0,0	332	86,2	277	14,3	10,9	85	(49,9)	36
Središnji	0,0	47,5	1,4	533	58,9	475	5,1	34,8	239	67,1	186
Južni	0,2	46,9	0,4	229	60,3	202	12,7	32,6	98	56,0	75
Tip naselja											
Gradsko	0,1	45,4	1,1	724	62,4	633	6,4	31,4	308	65,9	227
Ostalo	0,1	33,8	0,0	370	76,4	321	14,9	18,8	115	50,3	70
Starost (u godinama)											
15–19	0,0	12,3	0,3	531	89,9	518	1,8	9,4	61	(61,1)	50
15–17	0,0	1,6	0,0	295	99,1	293	*	*	4	*	2
18–19	0,0	25,8	0,7	236	77,9	225	(1,9)	(20,3)	57	(59,4)	48
20–24	0,2	69,0	1,2	563	40,0	435	9,9	43,8	361	62,4	247
20–22	0,1	60,4	1,3	352	47,7	293	9,5	40,9	194	63,4	144
23–24	0,3	83,5	1,0	211	24,4	143	10,4	48,7	167	61,1	103
Bračni status											
Nekada bila u braku/zajednici	0,7	100,0	0,0	140	na	na	21,7	3,4	134	*	5
Nikada nije bila u braku/zajednici	0,0	32,9	0,9	954	67,1	954	2,7	30,6	288	62,8	292
Nivo obrazovanja ^b											
Osnovno	0,6	51,4	0,0	60	(94,6)	31	(18,8)	(3,0)	28	*	2
Srednje	0,0	26,0	0,1	602	83,3	535	13,0	14,3	151	62,7	86
Više ili visoko	0,1	61,5	1,8	430	42,7	388	5,0	48,4	243	62,6	208

Procenat žena starosti 15–24 godine koje su:			Broj žena starosti 15–24 godine	Procenat žena koje nikada nisu imale seksualni odnos ²	Broj žena starosti 15–24 godine koje nikada nisu bile u braku	Procenat žena starosti 15–24 godine koje su u posljednjih 12 mjeseci imale seksualni odnos:		Broj žena starosti 15–24 godine koje su imale seksualni odnos u posljednjih 12 mjeseci	Procenat žena koje su navele da su koristile kondom tokom posljednjeg seksualnog odnosa sa osobom koja im nije bračni/stalni partner, u posljednjih 12 mjeseci ⁵	Broj žena starosti 15–24 godine koje su imale seksualni odnos sa osobom koja im nije bračni/stalni partner, u posljednjih 12 mjeseci
Imale seksualni odnos prije 15. godine ¹	Imale seksualni odnos	Imale seksualne odnose sa više od jednog partnera u posljednjih 12 mjeseci				Sa osobom koja je 10 ili više godina starija od njih ³	Sa osobom koja im nije bračni/stalni partner ⁴			

Kvintili indeksa imovinskog stanja											
Najsiromašniji	0,2	33,6	0,0	167	83,0	133	14,3	11,2	49	*	19
Drugi kvintil	0,0	37,6	0,0	197	75,7	162	16,0	20,5	72	(62,6)	40
Srednji kvintil	0,1	43,4	1,0	248	64,5	218	7,2	28,1	97	65,5	70
Četvrti kvintil	0,1	43,1	1,2	266	62,1	244	6,2	33,2	109	66,9	88
Najbogatiji	0,0	46,9	1,2	216	58,4	196	4,8	36,8	95	60,4	80
Vjeroispovijest nosioca domaćinstva											
Pravoslavna	0,1	44,3	1,0	795	61,3	722	6,5	33,2	331	63,1	264
Katolička	(0,0)	(49,0)	(0,0)	40	(63,3)	32	*	*	17	*	10
Islamska	0,0	30,6	0,1	235	90,6	180	18,4	6,9	66	*	16
Druga vjeroispovijest	*	*	*	24	*	19	*	*	9	*	6

¹ MICS indikator 9.10 – Mladi koji su imali seksualne odnose prije navršene 15. godine (mlade žene)
² MICS indikator 9.9 – Mladi koji nikada nisu imali seksualne odnose (mlade žene)
³ MICS indikator 9.11 – Seksualni partneri među kojima postoji velika razlika u godinama
⁴ MICS indikator 9.14 – Seksualni odnosi sa neredovnim partnerima
⁵ MICS indikator 9.15; MRC indikator 6.2 – Korišćenje kondoma sa neredovnim partnerima
^a Podaci o ženama starosti 15–24 godine koje su imale seksualne odnose sa više od jednog partnera u posljednjih 12 mjeseci, a koje su navele da je tokom posljednjeg seksualnog odnosa bio korišćen kondom, zasnivaju se na manje od 25 neponderisanih slučajeva i nijesu prikazani u tabeli.
^b Podaci za kategoriju obrazovanja „bez obrazovanja” zasnivaju se na manje od 25 neponderisanih slučajeva i nijesu prikazani u tabeli.
^() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.
 * Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.
 na: nije primjenljivo.

Tabela HA.8.M: Ključni indikatori za seksualno ponašanje (mladi muškarci)

Procenat muškaraca starosti 15–24 godine prema ključnim indikatorima za seksualno ponašanje, Crna Gora, 2013. g.

	Procenat muškaraca starosti 15–24 godine koji su:			Broj muškaraca starosti 15–24 godine	Procenat muškaraca koji nikada nisu imali seksualni odnos ²	Broj muškaraca starosti 15–24 godine koji nikada nisu bili u braku	Procenat muškaraca koji su u posljednjih 12 mjeseci imali seksualni odnos sa osobom koja im nije braćni/istinski partner ³	Broj muškaraca starosti 15–24 godine koji su imali seksualni odnos u posljednjih 12 mjeseci	Procenat muškaraca koji su naveli da je kondom korišten tokom posljednjeg seksualnog odnosa sa osobom koja im nije braćni/istinski partner, u posljednjih 12 mjeseci ⁴	Broj muškaraca starosti 15–24 godine koji su imali seksualni odnos sa osobom koja im nije braćni/istinski partner, u posljednjih 12 mjeseci	Procenat muškaraca koji su naveli da je kondom korišten tokom posljednjeg seksualnog odnosa	Broj muškaraca starosti 15–24 godine koji su imali seksualni odnos sa više od jedne partnerke u posljednjih 12 mjeseci
	Imali seksualni odnos prije 15. godine ¹	Imali seksualni odnos	Imali seksualne odnose sa više od jedne partnerke u posljednjih 12 mjeseci									
Ukupno	3,4	64,0	22,4	611	37,0	594	58,8	371	65,1	359	64,9	137
Region												
Sjeverni	1,9	53,7	11,1	201	47,8	195	48,1	103	58,3	97	*	22
Središnji	3,9	69,6	27,4	272	31,0	267	65,4	179	68,1	178	(66,5)	75
Južni	4,6	68,2	28,9	138	33,3	131	61,3	90	66,5	84	(58,9)	40
Tip naselja												
Gradsko	4,1	65,2	23,8	392	35,8	381	60,7	244	67,0	238	62,6	93
Ostalo	2,1	61,9	19,8	219	39,2	213	55,3	128	61,3	121	(69,7)	43
Starost (u godinama)												
15–19	2,6	33,4	11,1	313	66,8	312	30,7	96	79,3	96	(64,4)	35
15–17	1,8	16,2	8,1	191	83,8	191	*	27	*	27	*	15
18–19	3,9	60,3	15,8	122	40,0	121	56,7	69	81,3	69	*	19
20–24	4,1	96,3	34,2	298	3,9	282	88,2	275	59,8	263	65,0	102
20–22	4,2	95,6	34,2	180	4,5	178	91,8	166	60,8	166	68,4	62
23–24	4,0	97,3	34,2	118	3,0	104	82,7	109	58,2	97	(59,8)	40
Braćni status												
Nekada bio u braku/zajednici	*	*	*	17	na	na	*	17	*	3	*	3
Nikada nije bio u braku/zajednici	3,2	63,0	22,5	594	37,0	594	60,0	354	65,3	356	66,4	133
Nivo obrazovanja^a												
Osnovno	(8,4)	(51,1)	(10,6)	31	(60,0)	25	*	16	*	11	*	3
Srednje	2,6	54,9	18,0	433	46,4	421	50,4	225	63,1	218	68,0	78
Više ili visoko	4,7	94,9	38,1	146	5,1	145	89,2	130	70,4	130	(62,6)	55
Kvintili indeksa imovinskog stanja												
Najsiromašniji	3,8	58,5	11,5	112	44,8	103	46,8	59	38,6	52	*	13
Drugi kvartil	6,6	63,2	23,9	98	37,0	97	61,0	60	76,4	60	*	23
Srednji kvartil	0,0	62,7	17,9	119	37,9	117	55,3	68	68,6	66	*	21
Četvrti kvartil	4,4	69,4	28,3	123	31,8	119	65,4	83	66,5	81	(59,7)	35
Najbogatiji	2,8	65,3	27,6	160	35,2	158	63,2	101	68,6	101	(61,9)	44
Vjeroispovijest nosioca domaćinstva												
Pravoslavna	3,1	66,3	25,6	447	34,5	437	61,1	279	65,8	273	63,8	114
Katolička	*	*	*	12	*	11	*	6	*	5	-	0
Islamska	5,3	58,5	15,8	131	43,3	125	53,0	74	60,2	69	*	21
Druga vjeroispovijest	*	*	*	21	*	20	*	12	*	11	*	1

1 MICS indikator 9.10 – Mladi koji su imali seksualne odnose prije navršene 15. godine (mladi muškarci)^(M)2 MICS indikator 9.9 - Mladi koji nikada nisu imali seksualne odnose (mladi muškarci)^(M)3 MICS indikator 9.14 – Seksualni odnosi sa neredovnim partnerima^(M)4 MICS indikator 9.15; MRC indikator 6.2 – Korišćenje kondoma sa neredovnim partnerima^(M)

a Podaci za kategoriju obrazovanja „bez obrazovanja“ zasnivaju se na manje od 25 neponderisanih slučajeva i nijesu prikazani u tabeli.

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

-/- označava 0 neponderisanih slučajeva.

na: nije primjenljivo.

Seksualno ponašanje koje je povezano s rizikom prenošenja HIV-a, u romskim naseljima

U Tabelama HA.6R i HA.6R.M prikazana je učestalost seksualnog ponašanja koje povećava rizik od infekcije HIV-om, među ženama i muškarcima u romskim naseljima. Manje od 1 procenta žena starosti 15–49 godina i 17 procenata muškaraca iste dobi imalo je seksualne odnose sa više od jednog partnera, u posljednjih 12 mjeseci. Među ženama ne postoje značajne razlike prema osnovnim karakteristikama, dok među muškarcima postoje razlike prema regionu.

Procenat muškaraca koji su imali seksualne odnose sa više od jedne partnerke u posljednjih 12 mjeseci najviši je u sjevernom regionu (22 procenta), potom u središnjem (17 procenata), a najniži je u južnom regionu (13 procenata).

Prosječan broj partnera s kojima su imali seksualne odnose tokom života znatno se razlikuje kod žena starosti 15–49 godina (1) i kod muškaraca iste dobi (6).

Postoji pozitivna korelacija između nivoa obrazovanja i muškaraca koji su imali seksualne odnose sa više od jedne partnerke u posljednjih 12 mjeseci. Među muškarcima bez obrazovanja manje je onih koji su imali seksualne odnose sa više od jedne partnerke u posljednjih 12 mjeseci (13 procenata) nego među muškarcima sa osnovnim i srednjim ili višim nivoom obrazovanja (20 procenata).

Ukupno je 32 procenta muškaraca koji su naveli da su koristili kondom tokom posljednjeg seksualnog odnosa. Među ženama koje su imale seksualne odnose sa više partnera u posljednjih 12 mjeseci, podaci o korišćenju kondoma tokom posljednjeg seksualnog odnosa (MICS indikator 9.13) zasnivaju se na manje od 25 neponderisanih slučajeva i zato nijesu prikazani u Tabeli HA.6R.

Tabela HA.6R: Seksualni odnosi sa više partnera (žene)^a

Procenat žena starosti 15–49 godina koje su imale seksualni odnos, procenat žena koje su imale seksualni odnos u posljednjih 12 mjeseci, procenat žena koje su imale seksualne odnose sa više od jednog partnera u posljednjih 12 mjeseci, prosječan broj partnera s kojima su imale seksualne odnose tokom života – za žene koje su imale seksualni odnos, romska naselja, 2013. g.

	Procenat žena koje su:			Broj žena starosti 15–49 godina	Prosječan broj partnera s kojima su imale seksualne odnose tokom života	Broj žena starosti 15–49 godina koje su imale seksualni odnos
	Imale seksualni odnos	Imale seksualni odnos u posljednjih 12 mjeseci	Imale seksualne odnose sa više od jednog partnera u posljednjih 12 mjeseci ¹			
Ukupno	75,2	67,9	0,3	980	1	737
Region						
Sjeverni	79,2	74,3	0,0	99	2	78
Središnji	73,4	65,5	0,4	807	1	593
Južni	89,3	85,6	0,0	74	2	66
Tip naselja						
Gradsko	74,0	66,0	0,4	834	1	617
Ostalo	81,9	78,6	0,0	146	2	120
Starost (u godinama)						
15–24	51,6	46,6	0,0	448	1	231
15–19	29,4	27,3	0,0	267	1	79
20–24	84,5	75,1	0,0	180	1	152
25–29	88,9	82,7	0,5	142	1	126
30–39	95,9	89,8	1,1	220	1	211
40–49	99,2	83,0	0,0	170	1	169
Bračni status						
Nekada bila u braku/zajednici	100,0	90,9	0,2	722	1	722
Nikada nije bila u braku/zajednici	5,9	3,5	0,7	258	*	15
Nivo obrazovanja						
Bez obrazovanja	79,6	71,9	0,4	598	1	476
Osnovno	69,6	62,6	0,2	341	1	237
Srednje i više	(58,0)	(53,1)	(0,0)	41	(1)	24
Indeks imovinskog stanja						
Najsiromašnijih 60 procenata	78,3	71,1	0,1	510	1	399
Najbogatijih 40 procenata	71,8	64,4	0,5	470	1	338

¹ MICS indikator 9.12 – Seksualni odnosi sa više partnera

^a Procenat žena koje su imale seksualne odnose sa više od jednog partnera u posljednjih 12 mjeseci i koje su prijavile da su koristile kondom tokom posljednjeg seksualnog odnosa (MICS indikator 9.13) zasniva se na manje od 25 neponderisanih slučajeva i nije prikazan u tabeli.

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

Tabela HA.6R.M: Seksualni odnosi sa više partnerki (muškarci)

Procenat muškaraca starosti 15–49 godina koji su imali seksualni odnos, procenat muškaraca koji su imali seksualni odnos u posljednjih 12 mjeseci, procenat muškaraca koji su imali seksualne odnose sa više od jedne partnerke u posljednjih 12 mjeseci; među onima koji su imali seksualne odnose sa više partnerki u posljednjih 12 mjeseci – prosječan broj partnerki s kojima su imali seksualne odnose tokom života, za muškarce koji su imali seksualni odnos, i procenat onih koji su koristili kondom tokom posljednjeg seksualnog odnosa, romska naselja, 2013. g.

	Procenat muškaraca koji su:			Broj muškaraca starosti 15–49 godina	Prosječan broj partnerki s kojima su imali seksualne odnose tokom života	Broj muškaraca starosti 15–49 godina koji su imali seksualni odnos	Procenat muškaraca koji su naveli da su koristili kondom tokom posljednjeg seksualnog odnosa ²	Broj muškaraca starosti 15–49 godina koji su imali više od jedne partnerke u posljednjih 12 mjeseci
	Imali seksualni odnos	Imali seksualni odnos u posljednjih 12 mjeseci	Imali seksualne odnose sa više od jedne partnerke u posljednjih 12 mjeseci ¹					
Ukupno	85,4	82,9	17,2	536	6	458	31,5	92
Region								
Sjeverni	79,6	75,9	22,1	56	(7)	45	*	12
Središnji	86,3	83,9	17,0	433	6	374	35,0	74
Južni	84,3	82,9	13,4	47	(6)	39	*	6
Tip naselja								
Gradsko	86,1	83,5	16,6	452	6	389	33,4	75
Ostalo	81,8	80,1	20,6	84	7	69	*	17
Starost (u godinama)								
15–24	69,5	67,4	17,6	251	5	175	(44,1)	44
15–19	49,2	48,2	12,5	141	4	69	*	18
20–24	95,3	91,7	24,1	110	6	105	(49,3)	27
25–29	99,2	99,2	23,6	92	7	91	*	22
30–39	100,0	98,2	18,4	113	7	113	*	21
40–49	99,1	91,6	7,0	80	7	79	*	6
Bračni status								
Nekada bio u braku/zajednici	100,0	97,4	15,5	355	7	355	14,2	55
Nikada nije bio u braku/zajednici	56,8	54,5	20,6	181	5	103	(57,1)	37
Nivo obrazovanja								
Bez obrazovanja	85,9	82,3	12,7	183	5	157	*	23
Osnovno	85,8	83,7	19,6	304	7	261	27,9	60
Srednje i više	81,5	80,1	19,5	49	(5)	40	*	10
Indeks imovinskog stanja								
Najsiromašnijih 60 procenata	85,6	81,7	14,4	266	6	228	(20,8)	38
Najbogatijih 40 procenata	85,2	84,1	20,0	270	6	230	39,1	54

¹ MICS indikator 9.12 – Seksualni odnosi sa više partnera^(M)

² MICS indikator 9.13 – Korišćenje kondoma tokom posljednjeg seksualnog odnosa među osobama sa više seksualnih partnera (muškarci)^(M)

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

Tabele HA.7R i HA.7R.M prikazuju ključne indikatore za HIV i AIDS za mlade žene i muškarce. U romskim naseljima, 6 procenata mladih žena i 7 procenata mladih muškaraca, starosti 15–24 godine, ima sveobuhvatno znanje o prenošenju HIV-a.

Sveobuhvatno znanje o prenošenju HIV-a povezano je s tipom naselja – zastupljenije je među mladim ženama u ostalim (seoskim) naseljima (14 procenata) nego u gradskim naseljima (5 procenata). I kod žena i kod muškaraca postoji pozitivna korelacija između nivoa obrazovanja i sveobuhvatnog znanja o prenošenju

XII UPOTREBA DUVANA I ALKOHOLA

Upotreba duvana je faktor rizika za mnoge smrtonosne bolesti. Pušenje cigareta, lula ili cigara povećava rizik od kardiovaskularnih i respiratornih bolesti, uzrokuje karcinom pluća i druge oblike karcinoma. Poznato je da i duvanski proizvodi koji se ne puše mogu doprinijeti pojavi karcinoma.

Prekomjerno konzumiranje alkohola takođe povećava rizik od mnogih štetnih zdravstvenih pojava. Dugoročno, ono može dovesti do kardiovaskularnih problema, neuroloških poteškoća, bolesti jetre, kao i do društvenih problema. Zloupotreba alkohola povezana je sa povredama i nasiljem, uključujući nasilje nad partnerom i zlostavljanje djece.

Prikupljene su informacije o upotrebi duvana i alkohola među ženama i muškarcima starosti 15–49 godina. Ovi će podaci pomoći u stvaranju slike o:

- trenutnoj upotrebi cigareta, upotrebi cigareta tokom života, o dobi u kojoj se počelo s pušenjem;
- trenutnoj upotrebi duvanskih proizvoda za pušenje ili onih koji se ne puše, kao i o njihovoj upotrebi tokom života;
- intenzitetu upotrebe cigareta i duvanskih proizvoda za pušenje ili onih koji nijesu za pušenje;
- trenutnom konzumiranju alkohola, konzumiranju alkohola tokom života, kao i o intenzitetu konzumiranja alkohola.

Upotreba duvana

Tabela TA.1 prikazuje trenutnu upotrebu duvanskih proizvoda i upotrebu duvanskih proizvoda tokom života kod žena starosti 15–49 godina, dok su u Tabeli TA.1.M dati odgovarajući podaci za muškarce iste dobi.

Upotreba duvanskih proizvoda nešto je učestalija među muškarcima nego među ženama u Crnoj Gori. Da su

nekada tokom života konzumirali neki duvanski proizvod, izjavilo je 58 procenata muškaraca i 52 procenta žena.

Jednaki su procenti muškaraca i žena koji su pušili cigarete ili upotrebljavali duvanske proizvode za pušenje, odnosno one koje se ne puše, tokom jednog ili više dana u proteklom mjesecu (31 procenat). Upotreba bilo kojih duvanskih proizvoda među ženama i muškarcima tokom života učestalija je u gradskim nego u ostalim (seoskim) naseljima. Procenat žena koje su nekada upotrebljavale bilo koji duvanski proizvod kreće se od 47 procenata u sjevernom, do 54 procenta u južnom regionu, dok se za muškarce ovi procenti kreću od 51 u sjevernom, do 62 procenta u središnjem regionu. Među muškarcima i ženama koji trenutno upotrebljavaju duvanske proizvode, cigareta je proizvod koji je u najširoj upotrebi (30 procenata žena i 28 procenata muškaraca upotrebljavalo je samo cigarete tokom proteklog mjeseca).

Podaci o upotrebi duvana u domaćinstvima u kojima su prisutna djeca mlađa od pet godina života pokazuju da kod žena ne postoji jasna razlika u upotrebi duvana zavisno od toga da li žive u domaćinstvima s najmanje jednim djetetom mlađim od pet godina, ili u domaćinstvima bez djeteta mlađeg od pet godina. Kod muškaraca ta razlika postoji – među muškarcima koji žive u domaćinstvima s najmanje jednim djetetom mlađim od pet godina, udio onih koji su tokom života upotrebljavali neki duvanski proizvod iznosi 66 procenata, dok je kod muškaraca koji žive u domaćinstvima bez djece mlađe od pet godina taj udio niži (55 procenta). Ista razlika postoji i kada je riječ o muškarcima koji su upotrebljavali bilo koji duvanski proizvod u proteklih mjesec dana: 38 procenata onih koji žive u domaćinstvima s najmanje jednim djetetom mlađim od pet godina, u odnosu na 28 procenata muškaraca koji žive u domaćinstvima bez djece mlađe od pet godina.

31 Centri za kontrolu i prevenciju bolesti u SAD (US Centers for Disease Control and Prevention), <http://www.cdc.gov/>

Rezultati MICS istraživanja u Crnoj Gori 2013. pokazuju da ima 8 procenata muškaraca starosti 15–49 godina koji su prvu cijelu cigaretu popušili prije 15. godine (vidjeti Tabelu TA.2.M). Taj procenat među ženama iznosi 3 (vidjeti Tabelu TA.2). Nema bitnih razlika prema starosnim grupama među ženama koje su popušile cijelu cigaretu prije 15. godine.

Od muškaraca starosti 35–39 godina, 12 procenata je onih koji su prvu cijelu cigaretu popušili prije 15. godine (procenat je sličan i za muškarce starosti 40–44 godine i 45–49 godina), dok je taj procenat mnogo niži kod muškaraca starosti 20–24 godine – samo 4 procenta.

Među ženama koje žive u domaćinstvima s najmanje jednim djetetom mlađim od pet godina, niži je procenat onih koje su popušile 20 ili više cigareta u posljednja 24 časa (40 procenata), u poređenju sa ženama koje žive u domaćinstvima bez djece mlađe od pet godina (50 procenata).

Kao što je prikazano u Tabeli TA.2.M, među muškarcima koji trenutno puše cigarete, 75 procenata je onih koji su popušili više od 20 cigareta u posljednja 24 časa. Žene ne puše cigarete u tolikoj mjeri: 47 procenata žena koje trenutno puše cigarete popušilo je više od 20 cigareta u posljednja 24 časa. Međutim, kod onih koji su popušili 10–19 cigareta u posljednja 24 časa, procenat žena je viši – 36, naspram 19 procenata kod muškaraca.

Postoji negativna korelacija između procenta pušača koji su popušili 20 ili više cigareta u posljednja 24 časa i nivoa obrazovanja: 59 procenata žena i 78 procenata muškaraca sa osnovnim obrazovanjem, u poređenju sa 42 procenta žena i 63 procenta muškaraca sa višim ili visokim obrazovanjem. Za grupu pušača koji su popušili 10–19 cigareta u posljednja 24 časa važi suprotno, tj. postoji pozitivna korelacija sa nivoom obrazovanja – što je viši nivo obrazovanja, viši je procenat pušača koji su popušili 10–19 cigareta u posljednja 24 časa.

Tabela TA.2: Starost prilikom prvog pušenja cigareta i učestalost pušenja (žene)

Procenat žena starosti 15–49 godina koje su prvu cijelu cigaretu popušile prije 15. godine i procentualna raspodjela sadašnjih pušača prema broju cigareta popušanih u posljednja 24 časa, Crna Gora, 2013. g.

	Procenat žena koje su popušile cijelu cigaretu prije 15. godine ¹	Broj žena starosti 15–49 godina	Broj cigareta u posljednja 24 časa:					Ukupno	Broj žena starosti 15–49 godina koje trenutno puše cigarete
			Manje od 5	5–9	10–19	20+			
Ukupno	2,7	3493	7,4	9,3	35,9	47,3	100,0	1072	
Starost (u godinama)									
15–19	2,2	531	*	*	*	*	100,0	25	
20–24	2,6	563	11,3	17,5	44,8	26,4	100,0	118	
25–29	1,5	501	12,2	12,6	45,8	29,4	100,0	134	
30–34	2,3	509	9,1	9,3	35,5	46,1	100,0	205	
35–39	4,0	463	6,5	7,9	36,5	49,2	100,0	177	
40–44	2,3	434	6,1	9,9	27,7	56,1	100,0	173	
45–49	3,9	492	2,5	3,3	32,2	62,0	100,0	240	
Region									
Sjeverni	2,1	970	6,4	10,6	40,0	43,0	100,0	274	
Središnji	2,3	1720	8,1	8,1	35,0	48,8	100,0	560	
Južni	4,1	803	7,0	10,7	33,6	48,8	100,0	238	
Tip naselja									
Gradsko	2,8	2335	7,7	8,3	35,7	48,2	100,0	754	
Ostalo	2,5	1158	6,7	11,6	36,4	45,3	100,0	318	
Nivo obrazovanja^a									
Osnovno	4,2	355	6,0	10,5	24,4	59,0	100,0	114	
Srednje	2,5	1969	6,7	8,2	37,5	47,6	100,0	666	
Više ili visoko	2,4	1153	9,7	11,6	36,9	41,8	100,0	288	
Djeca mlađa od 5 godina u istom domaćinstvu									
Najmanje jedno	2,5	851	10,9	9,6	39,7	39,7	100,0	271	
Nijedno	2,7	2642	6,2	9,2	34,7	49,9	100,0	801	
Kvintili indeksa imovinskog stanja									
Najsiromašniji	3,5	511	6,1	11,2	32,4	50,4	100,0	141	
Drugi kvintil	2,8	613	9,9	7,6	34,5	48,1	100,0	202	
Srednji kvintil	3,7	756	7,3	9,7	36,0	47,0	100,0	251	
Četvrti kvintil	1,6	810	5,8	9,5	35,2	49,5	100,0	237	
Najbogatiji	2,2	802	7,9	8,9	40,0	43,1	100,0	241	
Vjeroispovijest nosioca domaćinstva									
Pravoslavna	2,6	2666	6,6	9,2	35,4	48,8	100,0	886	
Katolička	7,3	102	(12,4)	(5,9)	(45,1)	(36,7)	100,0	29	
Islamska	1,9	659	8,4	10,2	40,1	41,4	100,0	133	
Druga vjeroispovijest	4,9	66	*	*	*	*	100,0	24	

¹ MICS indikator 12.2 – Pušenje prije navršene 15. godine

^a Podaci za kategoriju obrazovanja „bez obrazovanja“ zasnivaju se na manje od 25 neponderisanih slučajeva i nisu prikazani u tabeli.

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

Tabela TA.2.M: Starost prilikom prvog pušenja cigareta i učestalost pušenja (muškarci)

Procenat muškaraca starosti 15–49 godina koji su prvu cijelu cigaretu popušili prije 15. godine i procentualna raspodjela sadašnjih pušača prema broju cigareta popušanih u posljednja 24 časa, Crna Gora, 2013. g.

	Procenat muškaraca koji su popušili cijelu cigaretu prije 15. godine ¹	Broj muškaraca starosti 15–49 godina	Broj cigareta u posljednja 24 časa				Ukupno	Broj muškaraca starosti 15–49 godina koji trenutno puše cigarete
			Manje od 5	5–9	10–19	20+		
Ukupno	8,2	1799	2,6	3,1	19,1	74,9	100,0	540
Starost (u godinama)								
15–19	5,8	313	(4,2)	(4,5)	(28,6)	(62,7)	100,0	35
20–24	4,4	298	7,6	6,5	26,2	59,7	100,0	58
25–29	8,5	226	2,0	4,8	19,7	70,6	100,0	60
30–34	7,7	243	4,2	5,0	17,4	73,3	100,0	83
35–39	11,6	247	2,6	1,3	16,7	79,4	100,0	114
40–44	11,1	220	0,4	3,1	22,3	74,2	100,0	85
45–49	10,2	252	0,0	0,0	13,2	86,8	100,0	106
Region								
Sjeverni	6,0	541	3,2	2,8	18,9	75,1	100,0	151
Središnji	9,5	857	1,8	3,8	19,7	74,1	100,0	275
Južni	8,4	401	3,6	1,6	18,1	76,6	100,0	114
Tip naselja								
Gradsko	9,5	1158	2,4	3,4	18,7	75,0	100,0	357
Ostalo	5,9	641	2,8	2,4	20,0	74,8	100,0	183
Nivo obrazovanja^a								
Osnovno	11,3	122	5,0	2,4	14,2	78,3	100,0	57
Srednje	8,5	1198	2,2	2,7	17,2	78,0	100,0	371
Više ili visoko	6,6	473	2,7	4,8	28,4	62,6	100,0	111
Djeca mlađa od 5 godina u istom domaćinstvu								
Najmanje jedno	11,0	420	1,3	2,0	17,9	78,8	100,0	158
Nijedno	7,4	1379	3,1	3,5	19,6	73,3	100,0	383
Kvintili indeksa imovinskog stanja								
Najsiromašniji	9,5	324	2,8	2,7	21,3	73,2	100,0	113
Drugi kvintil	7,7	312	4,0	3,9	11,6	78,9	100,0	101
Srednji kvintil	6,1	345	0,6	2,3	17,4	79,7	100,0	99
Četvrti kvintil	11,1	381	4,9	2,0	20,5	72,5	100,0	119
Najbogatiji	6,8	437	0,3	4,5	23,9	71,2	100,0	108
Vjeroispovijest nosioca domaćinstva								
Pravoslavna	8,2	1365	2,3	3,3	19,9	74,1	100,0	425
Katolička	(16,4)	36	*	*	*	*	100,0	11
Islamska	6,3	355	4,3	2,8	14,1	78,8	100,0	95
Druga vjeroispovijest	(18,0)	43	*	*	*	*	100,0	10

¹ MICS indikator 12.2 – Pušenje prije navršene 15. godine¹⁰⁰

^a Podaci za kategoriju obrazovanja „bez obrazovanja“ zasnivaju se na manje od 25 neponderisanih slučajeva i nijesu prikazani u tabeli.

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

Upotreba duvana u romskim naseljima

Tabela TA.1R prikazuje upotrebu duvanskih proizvoda kod žena starosti 15–49 godina, trenutnu i dosadašnju (tokom života), a Tabela TA.1R.M daje odgovarajuće podatke za muškarce iste dobi.

Upotreba duvanskih proizvoda u romskim naseljima učestalija je među muškarcima nego ženama. Među ispitanicama je 33 procenta žena i 55 procenata muškaraca koji su izjavili da su nekada tokom života upotrebljavali neki duvanski proizvod.

Da su pušili neki duvanski proizvod tokom jednog ili više dana u proteklom mjesecu, izjavilo je 25 procenata žena i 43 procenta muškaraca. Procenat žena koje su nekada upotrebljavale bilo koji duvanski proizvod kreće se od 31 procenta u središnjem, do 45 procenata u južnom regionu; kod muškaraca se ti procenti kreću od

54 procenta u sjevernom i središnjem, do 64 procenta u južnom regionu.

Podaci o upotrebi duvana u domaćinstvima u kojima su prisutna djeca mlađa od pet godina života pokazuju da ni kod žena, ni kod muškaraca ne postoje jasne razlike u upotrebi duvana u zavisnosti od toga da li žive u domaćinstvima s najmanje jednim djetetom mlađim od pet godina, ili u domaćinstvima bez djece mlađe od pet godina. I kod žena, i kod muškaraca postoji pozitivna korelacija između upotrebe bilo kojih duvanskih proizvoda u posljednjih mjesec dana i starosne dobi. Među ispitanicama starosti 15–49 godina, 33 procenta je žena koje nikada nijesu upotrebljavale duvan ili pušile cigarete, dok je među muškarcima iste dobi taj procenat viši – 53 procenta.

Rezultati MICS istraživanja u romskim naseljima u Crnoj Gori 2013. pokazuju da je među muškarcima starosti 15–49 godina 22 procenta onih koji su prvi put popušili cijelu cigaretu prije navršene 15. godine (vidjeti Tabelu TA.2R.M). Taj procenat među ženama iznosi 10 (vidjeti Tabelu TA.2R).

Dok je 35 procenta muškaraca starosti 35–39 godina prvu cijelu cigaretu popušilo prije svoje 15. godine, među ženama iste dobi taj je procenat gotovo dva puta niži (18 procenta). Kao što je prikazano u Tabeli TA.2R.M, 63 procenta muškaraca koji trenutno puše cigarete kaže da je popušilo više od 20 cigareta u pos-

ljednja 24 sata. Kod žena je taj procenat niži: u kategoriji onih koje trenutno puše cigarete 46 procenta kaže da je popušilo više od 20 cigareta u posljednja 24 časa. Među ženama je 47 procenta onih koje su popušile 10–19 cigareta u posljednja 24 časa, dok je među muškarcima taj procenat niži (34 procenta).

Od žena koje su popušile više od 20 cigareta u posljednja 24 časa, 43 procenta živi u domaćinstvima s najmanje jednim djetetom mlađim od pet godina, dok je kod iste kategorije muškaraca taj procenat viši (65 procenta).

Tabela TA.2R: Starost prilikom prvog pušenja cigareta i učestalost pušenja (žene)

Procenat žena starosti 15–49 godina koje su prvu cijelu cigaretu popušile prije 15. godine i procentualna raspodjela sadašnjih pušača prema broju cigareta popušenih u posljednja 24 časa, romska naselja, 2013. g.

	Procenat žena koje su popušile cijelu cigaretu prije 15. godine ¹	Broj žena starosti 15–49 godina	Broj cigareta u posljednja 24 časa:					Ukupno	Broj žena starosti 15–49 godina koje trenutno puše cigarete
			Manje od 5	5–9	10–19	20+	Ukupno		
Ukupno	9,8	980	2,2	5,3	46,7	45,8	100,0	245	
Starost (u godinama)									
15–19	4,9	267	*	*	*	*	100,0	6	
20–24	9,5	180	(10,6)	(2,2)	(45,1)	(42,1)	100,0	31	
25–29	9,7	142	(1,9)	(11,7)	(54,3)	(32,1)	100,0	35	
30–34	15,2	130	(0,0)	(1,6)	(51,4)	(47,0)	100,0	43	
35–39	18,3	90	(0,0)	(5,6)	(48,4)	(46,0)	100,0	37	
40–44	10,6	92	(1,4)	(6,7)	(37,2)	(54,8)	100,0	51	
45–49	7,6	79	(1,6)	(1,6)	(43,5)	(53,3)	100,0	42	
Region									
Sjeverni	20,5	99	(7,9)	(11,2)	(22,4)	(58,5)	100,0	24	
Središnji	7,7	807	1,1	4,6	52,3	42,0	100,0	193	
Južni	18,0	74	(4,9)	(4,9)	(29,3)	(60,9)	100,0	28	
Tip naselja									
Gradsko	8,7	834	1,0	5,8	51,9	41,2	100,0	200	
Ostalo	16,0	146	7,2	3,0	24,0	65,8	100,0	46	
Nivo obrazovanja									
Bez obrazovanja	10,0	598	1,7	6,2	47,9	44,3	100,0	166	
Osnovno	10,4	341	3,6	3,8	43,7	48,9	100,0	73	
Srednje i više	(1,7)	41	*	*	*	*	100,0	6	
Djeca mlađa od 5 godina u istom domaćinstvu									
Najmanje jedno	9,9	695	2,0	3,3	52,2	42,5	100,0	167	
Nijedno	9,6	285	2,6	9,6	34,8	52,9	100,0	78	
Indeks imovinskog stanja									
Najsiromašnijih 60 procenata	11,1	510	2,8	8,7	44,1	44,4	100,0	142	
Najbogatijih 40 procenata	8,4	470	1,3	0,7	50,3	47,7	100,0	103	

¹ MICS indikator 12.2 – Pušenje prije navršene 15. godine
() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.
* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

Tabela TA.2R.M: Starost prilikom prvog pušenja cigareta i učestalost pušenja (muškarci)

Procenat muškaraca starosti 15–49 godina koji su prvu cijelu cigaretu popušili prije 15. godine i procentualna raspodjela sadašnjih pušača prema broju cigareta popušenih u posljednja 24 časa, romska naselja, 2013. g.

	Procenat muškaraca koji su popušili cijelu cigaretu prije 15. godine ¹	Broj muškaraca starosti 15–49 godina	Broj cigareta u posljednja 24 časa:					Ukupno	Broj muškaraca starosti 15–49 godina koji trenutno puše cigarete
			Manje od 5	5–9	10–19	20+	Ukupno		
Ukupno	21,9	536	0,9	2,1	34,2	62,8	100,0	230	
Starost (u godinama)									
15–19	15,8	141	*	*	*	*	100,0	19	
20–24	20,1	110	(3,2)	(6,5)	(47,2)	(43,1)	100,0	43	
25–29	15,3	92	(0,0)	(0,0)	(44,8)	(55,2)	100,0	43	
30–34	25,7	59	(0,0)	(0,0)	(42,0)	(58,0)	100,0	31	
35–39	35,3	54	(1,8)	(1,9)	(19,6)	(76,7)	100,0	38	
40–44	(35,8)	43	(0,0)	(2,2)	(25,9)	(71,8)	100,0	31	
45–49	(25,2)	38	(0,0)	(0,0)	(13,8)	(86,2)	100,0	27	
Region									
Sjeverni	15,9	56	*	*	*	*	100,0	23	
Središnji	22,1	433	0,8	1,9	38,3	59,0	100,0	182	
Južni	26,9	47	(2,7)	(2,7)	(11,0)	(83,6)	100,0	25	
Tip naselja									
Gradsko	22,6	452	0,7	2,2	38,1	59,0	100,0	191	
Ostalo	18,1	84	(1,7)	(1,7)	(15,2)	(81,3)	100,0	40	
Nivo obrazovanja									
Bez obrazovanja	24,6	183	1,6	1,6	30,4	66,4	100,0	85	
Osnovno	21,7	304	0,5	2,7	36,0	60,7	100,0	127	
Srednje i više	12,7	49	*	*	*	*	100,0	18	
Djeca mlađa od 5 godina u istom domaćinstvu									
Najmanje jedno	22,4	353	0,9	2,2	32,3	64,6	100,0	158	
Nijedno	20,8	183	1,0	1,9	38,2	58,9	100,0	72	
Indeks imovinskog stanja									
Najsiromašnijih 60 procenata	24,8	266	1,6	2,6	35,0	60,8	100,0	131	
Najbogatijih 40 procenata	19,0	270	0,0	1,4	33,1	65,5	100,0	99	

¹ MICS indikator 12.2 - Pušenje prije navršene 15. godine⁽¹⁾
() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.
* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

Konsumiranje alkohola

Tabela TA.3 prikazuje konzumiranje alkohola među ženama. Od žena starosti 15–49 godina, 23 procenta je onih koje su konzumirale najmanje jedno alkoholno piće tokom jednog ili više dana u posljednjem mjesecu. Među ženama iste dobi nizak je procenat onih koje su konzumirale najmanje jedno alkoholno piće prije 15. godine (2 procenta žena), dok 40 procenta žena nikada nije konzumiralo nijedno alkoholno piće. Udio žena koje su konzumirale najmanje jedno alkoholno piće prije svoje 15. godine veći je u mlađim nego u starijim starosnim grupama.

Procenat ispitanika koji konzumiraju alkohol viši je kod muškaraca nego kod žena (vidi Tabelu TA.3.M). Među muškarcima starosti 15–49 godina, 52 procenta je onih koji su konzumirali najmanje jedno alkoholno piće tokom jednog ili više dana u posljednjem mjesecu. Konzumiranje alkohola prije 15. godine života takođe je zastupljenije među muškarcima starosti 15–49 godina nego među ženama iste dobi: 10 procenta muškaraca, u odnosu na 2 procenta žena.

Konsumiranje alkohola među ženama i muškarcima donekle se razlikuje po kvintilima indeksa imovinskog stanja, tipu naselja i nivou obrazovanja. Prema tipu naselja i imovinskom stanju, razlike postoje naročito među ženama: konzumiranje alkohola zastupljenije je u gradskim naseljima i među ženama koje žive u najbogatijim domaćinstvima. Procenti žena i muškaraca koji su konzumirali najmanje jedno alkoholno piće tokom jednog ili više dana u posljednjem mjesecu najniži je u sjevernom (11 procenta žena i 40 procenta muškaraca), a najviši u južnom regionu (29 procenta žena i 58 procenta muškaraca). Konzumiranje alkohola učestalije je među ženama i muškarcima sa višim ili visokim obrazovanjem nego među ženama i muškarcima nižeg nivoa obrazovanja. Među ispitanicima višeg ili visokog nivoa obrazovanja, 35 procenta žena i 59 procenta muškaraca konzumiralo je najmanje jedno alkoholno piće tokom jednog ili više dana u posljednjem mjesecu. Kod ispitanika sa osnovnim obrazovanjem, procenti su niži: 5 procenta žena i 44 procenta muškaraca.

Tabela TA.3: Konzumiranje alkohola (žene)

Procenat žena starosti 15–49 godina koje nikada nijesu konzumirale nijedno alkoholno piće, procenat žena koje su prvo alkoholno piće konzumirale prije 15. godine i procenat žena koje su konzumirale najmanje jedno alkoholno piće tokom jednog ili više dana u posljednjem mjesecu, Crna Gora, 2013. g.

	Procenat žena koje:			Broj žena starosti 15–49 godina
	Nikada nijesu konzumirale nijedno alkoholno piće	Konzumirale su najmanje jedno alkoholno piće prije 15. godine ¹	Konzumirale su najmanje jedno alkoholno piće tokom jednog ili više dana u posljednjem mjesecu ²	
Ukupno	40,3	1,8	23,2	3493
Starost (u godinama)				
15–19	60,4	4,6	14,1	531
20–24	34,5	3,0	27,9	563
25–29	32,6	1,0	29,1	501
30–34	31,3	1,1	29,5	509
35–39	41,3	0,9	23,1	463
40–44	39,8	0,6	19,8	434
45–49	41,8	0,7	18,4	492
Region				
Sjeverni	53,1	1,4	10,6	970
Središnji	35,1	1,6	27,4	1720
Južni	35,9	2,7	29,4	803
Tip naselja				
Gradsko	36,3	1,6	27,4	2335
Ostalo	48,3	2,2	14,8	1158
Nivo obrazovanja^a				
Osnovno	66,3	0,6	5,1	355
Srednje	42,5	1,8	19,5	1969
Više ili visoko	28,0	2,2	35,4	1153
Kvintili indeksa imovinskog stanja				
Najsiromašniji	58,5	2,1	9,5	511
Drugi kvintil	45,9	1,2	16,0	613
Srednji kvintil	40,4	2,2	25,7	756
Četvrti kvintil	35,3	1,2	25,6	810
Najbogatiji	29,3	2,3	32,8	802
Vjeroispovijest nosioca domaćinstva				
Pravoslavna	34,1	2,1	26,7	2666
Katolička	34,6	1,9	31,8	102
Islamska	65,8	0,5	7,1	659
Druga vjeroispovijest	44,6	0,9	29,8	66

¹ MICS indikator 12.3 – Konzumiranje alkohola

² MICS indikator 12.4 – Konzumiranje alkohola prije 15. godine

^a Podaci za kategoriju obrazovanja „bez obrazovanja“ zasnivaju se na manje od 25 neponderisanih slučajeva i nijesu prikazani u tabeli.

Tabela TA.3.M: Konzumiranje alkohola (muškarci)

Procenat muškaraca starosti 15–49 godina koji nikada nijesu konzumirali nijedno alkoholno piće, procenat muškaraca koji su prvo alkoholno piće konzumirali prije 15. godine i procenat muškaraca koji su konzumirali najmanje jedno alkoholno piće tokom jednog ili više dana u posljednjem mjesecu, Crna Gora, 2013. g.

	Procenat muškaraca koji:			Broj muškaraca starosti 15–49 godina
	Nikada nijesu konzumirali nijedno alkoholno piće	Konzumirali su najmanje jedno alkoholno piće prije 15. godine ¹	Konzumirali su najmanje jedno alkoholno piće tokom jednog ili više dana u posljednjem mjesecu ²	
Ukupno	17,9	10,3	51,5	1799
Starost (u godinama)				
15–19	49,1	16,4	24,3	313
20–24	14,1	11,2	53,0	298
25–29	7,6	13,2	58,9	226
30–34	11,3	8,9	59,3	243
35–39	14,5	4,4	53,8	247
40–44	10,8	10,8	60,3	220
45–49	8,8	6,0	59,7	252
Region				
Sjeverni	27,3	6,0	40,3	541
Središnji	11,4	14,6	55,8	857
Južni	19,1	7,2	57,7	401
Tip naselja				
Gradsko	15,0	12,2	54,9	1158
Ostalo	23,2	7,0	45,4	641
Nivo obrazovanja^a				
Osnovno	28,6	7,7	44,1	122
Srednje	20,3	9,3	49,4	1198
Više ili visoko	9,1	13,9	58,9	473
Kvintili indeksa imovinskog stanja				
Najsiromašniji	24,9	7,8	38,3	324
Drugi kvintil	19,9	6,2	50,8	312
Srednji kvintil	19,1	7,6	47,7	345
Četvrti kvintil	11,5	13,3	61,7	381
Najbogatiji	16,0	14,8	56,1	437
Vjeroispovijest nosioca domaćinstva				
Pravoslavna	14,9	11,6	55,6	1365
Katolička	(16,6)	(7,9)	(66,9)	36
Islamska	29,5	4,7	33,3	355
Druga vjeroispovijest	(19,3)	(20,7)	(60,1)	43

¹ MICS indikator 12.4 – Konzumiranje alkohola prije 15. godine^(M)

² MICS indikator 12.3 – Konzumiranje alkohola^(M)

^a Podaci za kategoriju obrazovanja „bez obrazovanja“ zasnivaju se na manje od 25 neponderisanih slučajeva i nijesu prikazani u tabeli.

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

Konsumiranje alkohola u romskim naseljima

Tabela TA.3R prikazuje konzumiranje alkohola među ženama u romskim naseljima. Među ženama starosti 15–49 godina, 4 je procenta onih koje su konzumirale najmanje jedno alkoholno piće tokom jednog ili više dana u posljednjem mjesecu. U istoj starosnoj grupi, 8 procenata žena konzumiralo je najmanje jedno alkoholno piće prije svoje 15. godine, dok 69 procenata nikada nije konzumiralo nijedno alkoholno piće. Procenat žena koje su konzumirale najmanje jedno alkoholno piće prije svoje 15. godine viši je u mlađim nego u starijim starosnim grupama. Postoji negativna korelacija između žena koje nikada nijesu konzumirale alkohol i imovinskog stanja. Nikada nije konzumiralo alkohol 49 procenata žena iz najbogatijih domaćinstava, a čak 95 procenata žena iz najsiromašnijih domaćinstava.

Među ispitanicima u romskim naseljima, udio muškaraca koji konzumiraju alkohol veći je od udjela žena (vidi Tabelu TA.3R.M). Od muškaraca starosti 15–49 godina, 27 procenata konzumiralo je najmanje jedno alkoholno piće tokom jednog ili više dana u posljednjem mjesecu. Konzumiranje alkohola prije 15. godine života takođe je češće kod muškaraca nego kod žena. Procenat muškaraca starosti 15–49 godina koji su konzumirali alkohol prije svoje 15. godine iznosi 21, dok je taj procenat kod žena niži (8 procenata).

Među muškaracima sa srednjim ili visokim obrazovanjem 15 je procenata onih koji su konzumirali najmanje jedno alkoholno piće tokom jednog ili više dana u posljednjem mjesecu; procenat je viši kod muškaraca sa osnovnim obrazovanjem (27 procenata), kao i kod onih bez obrazovanja (29 procenata).

Tabela TA.3R: Konzumiranje alkohola (žene)

Procenat žena starosti 15–49 godina koje nikada nijesu konzumirale nijedno alkoholno piće, procenat žena koje su prvo alkoholno piće konzumirale prije 15. godine i procenat žena koje su konzumirale najmanje jedno alkoholno piće tokom jednog ili više dana u posljednjem mjesecu, romska naselja, 2013. g.

	Procenat žena koje:			Broj žena starosti 15–49 godina
	Nikada nijesu konzumirale nijedno alkoholno piće	Konzumirale su najmanje jedno alkoholno piće prije 15. godine ¹	Konzumirale su najmanje jedno alkoholno piće tokom jednog ili više dana u posljednjem mjesecu ²	
Ukupno	68,5	7,5	3,8	980
Starost (u godinama)				
15–19	73,5	14,1	0,9	267
20–24	72,4	5,1	5,3	180
25–29	63,1	6,6	3,4	142
30–34	69,0	5,7	6,1	130
35–39	59,0	6,4	3,3	90
40–44	66,5	1,4	6,8	92
45–49	64,4	3,7	3,5	79
Region				
Sjeverni	78,2	1,4	4,2	99
Središnji	67,1	8,3	3,6	807
Južni	70,3	6,5	5,1	74
Tip naselja				
Gradsko	67,7	8,0	3,7	834
Ostalo	73,0	4,7	4,0	146
Nivo obrazovanja				
Bez obrazovanja	69,9	6,8	3,0	598
Osnovno	67,4	9,1	3,3	341
Srednje i više	(56,4)	(5,5)	(18,6)	41
Kvintili indeksa imovinskog stanja				
Najsiromašniji	95,4	0,4	0,0	162
Drugi kvintil	74,5	3,6	6,0	160
Srednji kvintil	73,3	4,9	4,1	187
Četvrti kvintil	62,0	8,9	6,2	224
Najbogatiji	49,1	15,4	2,4	247

¹ MICS indikator 12.4 – Konzumiranje alkohola prije 15. godine

² MICS indikator 12.3 – Konzumiranje alkohola

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

Tabela TA.3R.M: Konzumiranje alkohola (muškarci)

Procenat muškaraca starosti 15–49 godina koji nikada nijesu konzumirali nijedno alkoholno piće, procenat muškaraca koji su prvo alkoholno piće konzumirali prije 15. godine i procenat muškaraca koji su konzumirali najmanje jedno alkoholno piće tokom jednog ili više dana u posljednjem mjesecu, 2013. g.

	Procenat muškaraca koji:			Broj muškaraca starosti 15–49 godina
	Nikada nijesu konzumirali nijedno alkoholno piće	Konzumirali su najmanje jedno alkoholno piće prije 15. godine ¹	Konzumirali su najmanje jedno alkoholno piće tokom jednog ili više dana u posljednjem mjesecu ²	
Ukupno	34,8	21,0	26,5	536
Starost (u godinama)				
15–19	46,7	29,5	14,1	141
20–24	38,2	17,5	24,9	110
25–29	36,9	14,1	23,6	92
30–34	25,2	20,6	27,3	59
35–39	23,6	23,0	40,1	54
40–44	(26,1)	(14,4)	(40,7)	43
45–49	(15,4)	(22,1)	(48,4)	38
Region				
Sjeverni	47,5	12,8	32,0	56
Središnji	31,6	22,8	25,2	433
Južni	48,5	14,2	32,1	47
Tip naselja				
Gradsko	32,6	22,7	24,9	452
Ostalo	46,3	12,3	35,1	84
Nivo obrazovanja				
Bez obrazovanja	31,3	23,6	28,7	183
Osnovno	35,6	21,8	27,1	304
Srednje i više	42,2	6,3	14,9	49
Kvintili indeksa imovinskog stanja				
Najsiromašniji	(54,7)	(6,8)	(20,9)	85
Drugi kvintil	42,5	17,9	29,8	90
Srednji kvintil	36,8	20,4	31,6	90
Četvrti kvintil	31,6	21,8	21,4	128
Najbogatiji	19,5	31,3	29,1	142

¹ MICS indikator 12.4 – Konzumiranje alkohola prije 15. godine^(M)

² MICS indikator 12.3 – Konzumiranje alkohola^(M)

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

XIII SUBJEKTIVNO OSJEĆANJE BLAGOSTANJA

Subjektivno osjećanje blagostanja

Poznato je da subjektivna percepcija vlastitih prihoda, zdravlja, životnog okruženja i slično, igra veliku ulogu u životu svake osobe i može uticati na njenu percepciju blagostanja – bez obzira na objektivne uslove, kao što su stvarni prihod i fizičko zdravlje. U MICS istraživanju u Crnoj Gori 2013. postavljen je niz pitanja ženama i muškarcima starosti 15–24 godine kako bi se prikupile informacije o zadovoljstvu ove grupe mladih različitim oblastima njihovog života (porodični život, prijateljstva, škola, trenutni posao, zdravlje, životno okruženje, način na koji se drugi ophode prema njima, izgled i trenutni prihod).

Zadovoljstvo životom je mjera nivoa blagostanja, posmatranog iz ugla pojedinca. Razumijevanje nivoa zadovoljstva mladih žena i muškaraca, u različitim oblastima njihovog života, može pomoći da se dobije sveobuhvatna slika životnih uslova mladih. Moguće je napraviti razliku između zadovoljstva životom i sreće. Sreća je kratkotrajna emocija na koju utiču razni faktori, uključujući i one svakodnevnne, kao što su vremenski uslovi ili nedavna smrt u porodici. Osoba može biti zadovoljna svojim poslom, prihodom, porodičnim životom, prijateljima i drugim aspektima života, a da je i dalje nesrećna. Uz pitanja o zadovoljstvu životom, u MICS istraživanju u Crnoj Gori 2013. ispitanicima su postavljena i pitanja o sreći i njihovoj percepciji boljeg života.

Da bi se ispitanicima pomoglo da odgovore na niz pitanja o sreći i zadovoljstvu životom, pokazana im je kartica sa skicama nasmiješenih (i manje nasmiješenih) lica, koja odgovaraju kategorijama odgovora (vidjeti upitnike u Dodatku F).

U istraživanju su korišćena tri indikatora za određivanje

subjektivnog osjećanja blagostanja.

- Zadovoljstvo životom – broj žena i muškaraca starosti 15–24 godine koji su veoma ili donekle zadovoljni svojim životom sveukupno.
- Sreća – procenat žena i muškaraca starosti 15–24 godine koji su veoma ili donekle srećni.
- Percepcija boljeg života – procenat žena i muškaraca starosti 15–24 godina koji smatraju da se njihov život poboljšao tokom protekle godine i koji očekuju da će njihov život biti bolji za godinu dana.

Tabele SW.1 i SW.1M prikazuju procenat mladih žena i muškaraca, starosti 15–24 godine, koji su veoma ili donekle zadovoljni u odabranim oblastima života. Od različitih oblasti života, mlade žene su najzadovoljnije svojim zdravljem (99 procenata), porodičnim životom (98 procenata) i izgledom (98 procenata). Slični su rezultati i kod mladih muškaraca: najzadovoljniji su svojim zdravljem (99 procenata), porodičnim životom (98 procenata) i prijateljstvima (96 procenata). Mlade žene i mladi muškarci najmanje su zadovoljni trenutnim prihodima: 76 procenata žena (od 39 procenata mladih žena koje imaju prihode) i 74 procenta muškaraca (od 41 procenta mladih muškaraca koji imaju prihode).

Mlade žene sa sjevera (78 procenata) manje su zadovoljne svojim životnim okruženjem nego žene iz središnjeg regiona (95 procenata). Razlike prema regionima nijesu toliko izražene kod mladih muškaraca. Kod žena starosti 15–24 godine postoji pozitivna korelacija između zadovoljstva životnim okruženjem i nivoa obrazovanja i imovinskog stanja.

Tabela SW.1: Oblasti zadovoljstva životom (žene)

Procenat žena starosti 15–24 godine koje su veoma ili donekle zadovoljne odabranim oblastima života, Crna Gora, 2013. g.

	Procenat žena starosti 15–24 godine koje su veoma ili donekle zadovoljne odabranim oblastima života:						Procenat žena starosti 15–24 godine koje:									
	Po-rodnični život	Prijateljstva	Zdravlje	Životno okruženje	Način na koji se drugi ophode prema njima	Izgled	Pohađaju školu	Imaju posao	Imaju prihod	Broj žena starosti 15–24 godine	Procenat žena starosti 15–24 godine koje su veoma ili donekle zadovoljne školom	Broj žena starosti 15–24 godine koje pohađaju školu	Procenat žena starosti 15–24 godine koje su veoma ili donekle zadovoljne svojim poslom	Broj žena starosti 15–24 godine koje imaju posao	Procenat žena starosti 15–24 godine koje su veoma ili donekle zadovoljne svojim prihodom	Broj žena starosti 15–24 godine koje imaju prihod
Ukupno										1094						
Starost (u godinama)																
15–19	98,3	96,0	99,2	85,8	94,0	98,5	89,6	3,2	30,5	531	85,7	476	*	17	76,7	162
15–17	99,2	95,5	98,9	83,9	92,9	98,3	97,7	1,2	27,7	295	86,2	289	*	4	78,0	82
18–19	97,2	96,7	99,6	88,3	95,4	98,6	79,6	5,7	33,9	236	84,9	188	*	14	75,4	80
20–24	98,0	95,8	98,1	91,1	95,3	97,7	52,0	28,9	47,6	563	87,5	292	81,6	163	76,2	268
Region																
Sjeverni	98,0	92,8	98,5	77,7	91,6	98,4	64,8	11,0	24,1	332	87,2	215	(87,9)	36	77,3	80
Središnji	98,7	96,9	99,1	95,3	96,5	98,0	72,6	18,5	50,4	533	89,5	387	80,3	98	77,5	269
Južni	97,3	98,1	97,8	88,4	94,8	97,7	72,8	19,7	35,3	229	78,3	167	(83,1)	45	71,7	81
Tip naselja																
Gradsko	98,0	95,9	98,9	90,6	94,2	97,6	71,0	17,8	41,9	724	86,5	514	84,8	129	80,1	304
Ostalo	98,6	96,0	98,1	84,5	95,6	98,9	68,9	13,8	34,0	370	86,2	255	(76,8)	51	67,5	126
Bračni status																
Nekada bila u braku/zajednici	96,6	92,5	97,9	88,2	93,5	96,6	16,3	20,7	42,4	140	*	23	(84,1)	29	77,4	59
Nikada nije bila u braku/zajednici	98,4	96,4	98,8	88,6	94,8	98,3	78,2	15,8	38,8	954	86,2	746	82,2	151	76,2	370
Nivo obrazovanja^a																
Osnovno	94,2	92,9	95,1	76,3	90,3	96,4	20,3	6,8	16,6	60	*	12	*	4	*	10
Srednje	98,4	95,0	99,6	87,0	94,1	98,6	64,7	12,5	36,5	602	84,9	390	80,9	75	73,6	220
Više ili visoko	98,4	97,6	97,8	92,6	96,2	97,5	85,3	23,4	46,5	430	87,7	367	83,7	101	80,1	200
Kvintili indeksa imovinskog stanja																
Najsiromašniji	97,0	93,8	98,2	74,5	90,6	96,5	54,0	10,3	23,1	167	82,1	90	*	17	(43,7)	38
Drugi kvintil	97,8	93,3	100,0	85,9	94,5	98,7	62,2	18,5	34,8	197	85,9	123	(71,4)	36	75,8	69
Srednji kvintil	98,0	94,7	96,6	89,7	93,0	97,3	69,4	16,7	38,7	248	91,7	172	(77,1)	41	77,7	96
Četvrti kvintil	99,0	99,8	99,7	94,7	96,3	98,3	79,7	17,0	47,5	266	85,9	212	(88,1)	45	77,3	126
Najbogatiji	98,6	96,6	98,8	92,8	97,8	99,3	79,5	18,3	46,3	216	84,4	172	(95,9)	40	86,8	100
Vjeroispovijest nosioca domaćinstva																
Pravoslavna	97,8	96,5	98,8	90,7	95,5	98,0	74,2	19,2	44,6	795	85,0	590	81,0	153	76,9	354
Katolička	(100,0)	(96,4)	(100,0)	(95,0)	(96,7)	(100,0)	(61,9)	(13,5)	(59,8)	40	(86,6)	25	*	5	*	24
Islamska	99,3	94,8	97,8	80,3	92,5	98,4	58,0	8,1	16,5	235	92,9	136	*	19	(80,3)	39
Druga vjeroispovijest	*	*	*	*	*	*	*	*	*	24	*	18	*	3	*	13

a Podaci za kategoriju obrazovanja „bez obrazovanja“ zasnivaju se na manje od 25 neponderisanih slučajeva i nisu prikazani u tabeli.

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

Tabela SW.1.M: Oblasti zadovoljstva životom (muškarci)

Procenat muškaraca starosti 15–24 godine koji su veoma ili donekle zadovoljni odabranim oblastima života, Crna Gora, 2013.

	Procenat muškaraca starosti 15–24 godine koji su veoma ili donekle zadovoljni odabranim oblastima života:						Procenat muškaraca starosti 15–24 godine koji:									
	Po-rodnični život	Prijateljstva	Zdra- vlje	Životno okruženje	Način na koji se drugi ophode prema njima	Izgled	Pohađaju školu	Imaju posao	Imaju prihod	Broj muškaraca starosti 15–24 godine	Procenat muškaraca starosti 15–24 godine koji su veoma ili donekle zadovoljni školom	Broj muškaraca starosti 15–24 godine koji pohađaju školu	Procenat muškaraca starosti 15–24 godine koji su veoma ili donekle zadovoljni svojim poslom	Broj muškaraca starosti 15–24 godine koji imaju posao	Procenat muškaraca starosti 15–24 godine koji su veoma ili donekle zadovoljni svojim prihodom	Broj muškaraca starosti 15–24 godine koji imaju prihod
Ukupno										611						
Starost (u godinama)																
15–19	99,3	96,6	100,0	88,6	95,7	96,3	88,3	5,4	31,2	313	76,7	277	*	17	77,4	98
15–17	99,8	97,9	100,0	87,9	95,9	96,7	98,4	2,4	28,0	191	80,2	188	*	5	(81,0)	54
18–19	98,5	94,8	100,0	89,7	95,4	95,8	72,5	10,3	36,3	122	69,1	88	*	13	(73,2)	44
20–24	95,7	95,0	98,5	86,1	93,7	92,8	38,6	34,3	50,6	298	90,6	115	82,4	102	72,0	151
Region																
Sjeverni	98,6	97,3	99,4	81,2	94,4	97,0	64,4	8,0	16,1	201	85,0	130	*	16	(73,3)	32
Središnji	95,7	94,9	99,0	89,7	93,9	92,3	62,5	22,2	55,8	272	77,8	170	(80,1)	61	71,6	152
Južni	99,6	95,5	99,6	91,9	96,9	95,7	66,7	31,0	46,5	138	80,3	92	95,1	43	80,5	64
Tip naselja																
Gradsko	96,5	94,6	99,0	88,5	93,2	94,3	67,2	19,1	40,7	392	79,7	263	83,9	75	77,5	159
Ostalo	99,4	98,0	99,8	85,3	97,4	95,1	58,6	20,3	40,6	219	83,0	128	(86,5)	44	68,1	89
Bračni status																
Nekada bio u braku/zajednici	*	*	*	*	*	*	*	*	*	17	-	0	*	9	*	12
Nikada nije bio u braku/zajednici	97,5	96,1	99,2	87,2	94,9	94,6	66,0	18,5	39,8	594	80,8	392	85,8	110	75,3	237
Nivo obrazovanja^a																
Osnovno	(100,0)	(93,1)	(100,0)	(79,3)	(90,7)	(91,8)	(42,6)	(29,7)	(39,9)	31	*	13	*	9	*	12
Srednje	98,8	95,1	99,6	86,9	95,5	95,5	58,7	17,7	40,4	433	75,4	254	85,9	77	76,9	175
Više ili visoko	94,1	99,2	98,9	91,1	94,0	93,3	85,4	22,9	42,0	146	91,3	124	(86,4)	33	(75,0)	61
Kvintili indeksa imovinskog stanja																
Najsiromašniji	98,5	94,0	98,8	77,3	94,1	96,2	54,4	15,9	29,8	112	85,9	61	*	18	(59,1)	33
Drugi kvintil	98,5	91,2	100,0	91,2	95,7	95,3	50,6	25,0	38,8	98	(86,6)	50	*	25	(65,5)	38
Srednji kvintil	97,4	96,1	97,8	90,5	95,2	94,6	64,1	13,5	34,7	119	79,2	76	*	16	(81,5)	41
Četvrti kvintil	95,5	99,1	99,6	88,2	92,9	93,8	68,1	19,7	38,5	123	74,0	84	(76,7)	24	(84,0)	48
Najbogatiji	97,9	97,1	100,0	89,1	95,7	93,7	76,0	23,0	55,4	160	81,5	121	(90,4)	37	74,8	88
Vjeroispovijest nosioca domaćinstva																
Pravoslavna	97,5	96,0	99,5	89,1	94,5	94,1	64,5	20,9	43,9	447	80,1	289	82,9	94	74,2	196
Katolička	*	*	*	*	*	*	*	*	*	12	*	8	*	3	*	6
Islamska	97,9	95,1	99,2	82,0	95,2	95,9	60,8	14,4	26,6	131	84,0	80	*	19	(60,7)	35
Druga vjeroispovijest	*	*	*	*	*	*	*	*	*	21	*	15	*	4	*	11

a Podaci za kategoriju obrazovanja „bez obrazovanja“ zasnivaju se na manje od 25 neponderisanih slučajeva i nisu prikazani u tabeli.

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

- označava 0 neponderisanih slučajeva.

Tabela SW.2 prikazuje zadovoljstvo životom kod žena starosti 15–24 godine, dok je u Tabeli SW.2M prikazan isti indikator za muškarce. Od žena starosti 15–24 godine, 98 procenata je zadovoljno životom. Među ženama koje žive u najbogatijim domaćinstvima, udio onih koje su zadovoljne životom iznosi 99 procenata, dok je među ženama koje žive u najsiromašnijim domaćinstvima niži (92 procenta žena). Udio žena koje su zadovoljne životom isti je u gradskim i ostalim (seoskim) naseljima (98 procenata).

Prosječna ocjena zadovoljstva životom predstavlja aritmetičku sredinu odgovora na pitanja koja su uključena u procjenu zadovoljstva životom. Niže vrijednosti ukazuju na veći nivo zadovoljstva životom. Tabela SW.2 pokazuje da kod žena u ove dobi ne postoji razlika u procentima u vezi sa zadovoljstvom životom zavisno od tipa naselja, starosti ili bračnog stanja. Međutim, postoji pozitivna korelacija između prosječne ocjene zadovoljstva životom i imovinskog stanja žena, kao i nivoa obrazovanja.

Tabela SW.2: Zadovoljstvo životom i sreća (žene)

Procenat žena starosti 15–24 godine koje su veoma ili donekle zadovoljne životom, prosječna ocjena zadovoljstva životom i procenat žena starosti 15–24 godine koje su veoma ili donekle srećne, Crna Gora, 2013. g.

	Procenat žena koje su zadovoljne životom ¹	Prosječna ocjena zadovoljstva životom	Procenat žena koje su veoma ili donekle srećne ²	Broj žena starosti 15–24 godine
Ukupno	97,8	1,3	98,0	1094
Starost (u godinama)				
15–19	97,9	1,3	97,5	531
15–17	97,0	1,3	97,8	295
18–19	99,1	1,3	97,2	236
20–24	97,8	1,3	98,4	563
Region				
Sjeverni	97,3	1,3	98,7	332
Središnji	98,0	1,3	97,9	533
Južni	98,4	1,4	97,1	229
Tip naselja				
Gradsko	98,0	1,3	97,7	724
Ostalo	97,5	1,3	98,5	370
Bračni status				
Nekada bila u braku/zajednici	95,8	1,3	97,8	140
Nikada nije bila u braku/zajednici	98,2	1,3	98,0	954
Nivo obrazovanja^a				
Osnovno	93,0	1,4	89,7	60
Srednje	97,8	1,3	98,3	602
Više ili visoko	98,7	1,2	98,7	430
Kvintili indeksa imovinskog stanja				
Najsiromašniji	91,8	1,5	95,0	167
Drugi kvintil	99,0	1,3	100,0	197
Srednji kvintil	97,6	1,3	97,8	248
Četvrti kvintil	99,8	1,2	98,0	266
Najbogatiji	99,4	1,2	98,6	216
Vjeroispovijest nosioca domaćinstva				
Pravoslavna	97,8	1,3	98,2	795
Katolička	(100,0)	(1,3)	(98,3)	40
Islamska	98,5	1,2	98,5	235
Druga vjeroispovijest	*	*	*	24

¹ MICS indikator 11.1 – Zadovoljstvo životom

² MICS indikator 11.2 – Sreća

^a Podaci za kategoriju obrazovanja „bez obrazovanja“ zasnivaju se na manje od 25 neponderisanih slučajeva i nijesu prikazani u tabeli.

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

Kao što je prikazano u Tabeli SW.2M, 99 procenata muškaraca starosti 15–24 godine zadovoljno je životom. Kod mladih muškaraca ne postoje jasne razlike u zadovoljstvu životom prema osnovnim karakteristikama. Što se tiče udjela mladih muškaraca koji su veoma ili

donekle srećni u ukupnom broju muškaraca starosti 15–24 godine, sličan je onom kod mladih žena (97 procenata muškaraca, u poređenju sa 98 procenata žena starosti 15–24 godine).

Tabela SW.2.M: Zadovoljstvo životom i sreća (muškarci)

Procenat muškaraca starosti 15–24 godine koji su veoma ili donekle zadovoljni životom, prosječna ocjena zadovoljstva životom i procenat muškaraca starosti 15–24 godine koje su veoma ili donekle srećni, Crna Gora, 2013. g.

	Procenat muškaraca zadovoljnih životom ¹	Prosječna ocjena zadovoljstva životom	Procenat muškaraca koji su veoma ili donekle srećni ²	Broj muškaraca starosti 15–24 godine
Ukupno	98,5	1,4	96,9	611
Starost (u godinama)				
15–19	99,6	1,3	98,8	313
15–17	100,0	1,3	99,4	191
18–19	98,9	1,4	97,9	122
20–24	97,4	1,4	94,8	298
Region				
Sjeverni	98,3	1,4	98,2	201
Središnji	98,1	1,4	95,2	272
Južni	99,8	1,3	98,1	138
Tip naselja				
Gradsko	98,4	1,4	96,0	392
Ostalo	98,9	1,4	98,3	219
Bračni status				
Nekada bio u braku/zajednici	*	*	*	17
Nikada nije bio u braku/zajednici	98,5	1,4	97,0	594
Nivo obrazovanja^a				
Osnovno	(97,7)	(1,7)	(95,0)	31
Srednje	98,7	1,3	97,9	433
Više ili visoko	99,1	1,4	94,9	146
Kvintili indeksa imovinskog stanja				
Najsiromašniji	97,9	1,5	96,3	112
Drugi kvintil	99,0	1,3	97,5	98
Srednji kvintil	97,5	1,4	95,8	119
Četvrti kvintil	100,0	1,4	99,0	123
Najbogatiji	98,4	1,3	95,9	160
Vjeroispovijest nosioca domaćinstva				
Pravoslavna	98,7	1,4	97,0	447
Katolička	*	*	*	12
Islamska	98,4	1,5	96,5	131
Druga vjeroispovijest	*	*	*	21

¹ MICS indikator 11.1 – Zadovoljstvo životom^{MI}

² MICS indikator 11.2 – Sreća^{MI}

^a Podaci za kategoriju obrazovanja „bez obrazovanja“ zasnivaju se na manje od 25 neponderisanih slučajeva i nijesu prikazani u tabeli.

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

Tabela SW.3 pokazuje kakva je percepcija boljeg života kod žena starosti 15–24 godine. Procentualni udio žena te dobi koje smatraju da im se život poboljšao tokom

protekle godine i koje očekuju da će biti bolji za godinu dana, iznosi 38 procenata. Za muškarce starosti 15–24 godine ovaj indikator prikazan je u tabeli SW.3M, a

rezultat je sličan onome kod mladih žena u ovoj dobi (33 procenta). Razlike u percepciji boljeg života mogu se posmatrati prema imovinskom stanju: 33 procenta mladih žena i 24 procenta mladih muškaraca koji žive u najsiromašnijim domaćinstvima smatra da im se život poboljšao tokom protekle godine i očekuje da će njihov život biti bolji za godinu dana, dok odgovarajući udjeli kod mladih koji žive u najbogatijim domaćinstvima

iznose 42 procenta za žene i 39 procenata za muškarce.

Postoji jasna razlika među procentima mladih muškaraca prema regionima, za sva tri indikatora. Procenti mladih muškaraca na sjeveru znatno su niži nego u središnjem i južnom regionu.

Tabela SW.3: Percepcija boljeg života (žene)

Procenat žena starosti 15–24 godine koje smatraju da im se život poboljšao u posljednjih godinu dana i onih koje očekuju da će im se život poboljšati za godinu dana, Crna Gora, 2013. g.

	Procenat žena koje smatraju:			Broj žena starosti 15–24 godine
	Da im se život poboljšao u posljednjih godinu dana	Da će im život biti bolji za godinu dana	Oboje ¹	
Ukupno	41,4	86,9	37,9	1094
Starost (u godinama)				
15–19	38,6	86,8	36,1	531
15–17	35,1	84,7	33,0	295
18–19	42,9	89,3	40,0	236
20–24	44,0	87,0	39,6	563
Region				
Sjeverni	39,3	82,9	34,9	332
Središnji	44,3	87,1	41,5	533
Južni	37,6	92,2	33,8	229
Tip naselja				
Gradsko	43,7	85,9	40,0	724
Ostalo	36,7	88,9	33,7	370
Bračni status				
Nekada bila u braku/zajednici	47,7	79,4	40,5	140
Nikada nije bila u braku/zajednici	40,4	88,0	37,5	954
Nivo obrazovanja^a				
Osnovno	30,4	73,1	23,8	60
Srednje	36,2	88,2	34,3	602
Više ili visoko	50,1	87,0	44,8	430
Kvintili indeksa imovinskog stanja				
Najsiromašniji	37,9	80,8	32,9	167
Drugi kvintil	41,7	86,8	39,1	197
Srednji kvintil	40,5	87,9	38,0	248
Četvrti kvintil	42,3	85,4	37,1	266
Najbogatiji	43,6	92,3	41,5	216
Vjeroispovijest nosioca domaćinstva				
Pravoslavna	39,6	87,0	36,4	795
Katolička	(58,7)	(88,8)	(55,4)	40
Islamska	45,4	87,9	40,7	235
Druga vjeroispovijest	*	*	*	24

^a Podaci za kategoriju obrazovanja „bez obrazovanja“ zasnivaju se na manje od 25 neponderisanih slučajeva i nijesu prikazani u tabeli.
 () Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.
 * Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

Tabela SW.3.M: Percepcija boljeg života (muškarci)

Procenat muškaraca starosti 15–24 godine koji smatraju da im se život poboljšao u posljednjih godinu dana i onih koji očekuju da će im se život poboljšati za godinu dana, Crna Gora, 2013. g.

	Procenat muškaraca koji smatraju:			Broj muškaraca starosti 15–24 godine
	Da im se život poboljšao u posljednjih godinu dana	Da će im život biti bolji za godinu dana	Oboje ¹	
Ukupno	35,3	82,0	33,0	611
Starost (u godinama)				
15–19	34,0	80,7	31,8	313
15–17	36,0	81,6	33,5	191
18–19	30,9	79,3	29,2	122
20–24	36,7	83,3	34,3	298
Region				
Sjeverni	20,8	61,4	18,1	201
Središnji	43,4	91,0	41,0	272
Južni	40,5	94,2	39,0	138
Tip naselja				
Gradsko	39,3	83,1	36,8	392
Ostalo	28,2	80,0	26,3	219
Bračni status				
U braku/zajednici ili je bio u braku/zajednici	*	*	*	17
Nikada nije bio u braku/zajednici	35,1	82,0	32,8	594
Nivo obrazovanja^a				
Osnovno	(34,7)	(78,0)	(29,9)	31
Srednje	33,6	80,5	32,1	433
Više ili visoko	41,0	88,3	36,8	146
Kvintili indeksa imovinskog stanja				
Najsiromašniji	25,4	73,8	23,8	112
Drugi kvintil	35,4	78,4	31,6	98
Srednji kvintil	31,9	81,3	30,8	119
Četvrti kvintil	39,0	85,2	37,5	123
Najbogatiji	41,8	87,8	38,5	160
Vjeroispovijest nosioca domaćinstva				
Pravoslavna	35,0	83,7	32,7	447
Katolička	*	*	*	12
Islamska	35,9	76,8	33,2	131
Druga vjeroispovijest	*	*	*	21

¹ MICS indikator 11.3 – Percepcija boljeg života^{MI}
^a Podaci za kategoriju obrazovanja „bez obrazovanja“ zasnivaju se na manje od 25 neponderisanih slučajeva i nijesu prikazani u tabeli.
 () Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.
 * Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

Subjektivno osjećanje blagostanja u romskim naseljima

Tabele SW.1R i SW.1R.M prikazuju procentualno učešće mladih žena i muškaraca koji su veoma ili donekle zadovoljni u odabranim oblastima života u ukupnom broju ispitanika iz romskih naselja starosti

15–24 godine. U odnosu na različite oblasti života, mlade žene su najzadovoljnije svojim izgledom (96 procenata), zdravljem (94 procenata) i porodičnim životom (92 procenata). Slični su rezultati i kod mladih

muškaraca: najzadovoljniji su svojim izgledom (96 procenata) i svojim zdravljem (95 procenata).

Najveće razlike među ženama i muškarcima iz romskih naselja tiču se ekonomske sfere života: među ženama je samo 3 procenta onih koje imaju posao, a 7 procenata onih koje imaju neke prihode, dok 37 procenata muškaraca ima posao, a 47 procenata prihod.

Postoji razlika u procentima mladih žena koje su zadovoljne prijateljstvima, i to prema starosnoj grupi. Od mladih žena starosti 15–19 godina, njih 80 procenata zadovoljno je prijateljstvima, a kod mladih žena starosti 20–25 godina taj je procenat manji – 66 procenata. Interesantno je da među mladim muškarcima takva razlika ne postoji.

Tabela SW.1R: Oblasti zadovoljstva životom (žene)

Procenat žena starosti 15–24 godine koje su veoma ili donekle zadovoljne odabranim oblastima života, romska naselja, 2013. g.

	Procenat žena starosti 15–24 godine koje su veoma ili donekle zadovoljne odabranim oblastima života:					Procenat žena starosti 15–24 godine koje:			Procenat žena starosti 15–24 godine koje su veoma ili donekle zadovoljne odabranim oblastima života:							
	Porodični život	Prijateljstva	Zdravlje	Životno okruženje	Način na koji se drugi ophode prema njima	Izgled	Pohađaju školu	Imaju posao	Imaju prihod	Broj žena starosti 15–24 godine	Procenat žena starosti 15–24 godine koje su veoma ili donekle zadovoljne školom	Broj žena starosti 15–24 godine koje pohađaju školu	Procenat žena starosti 15–24 godine koje su veoma ili donekle zadovoljne svojim poslom	Broj žena starosti 15–24 godine koje imaju posao	Procenat žena starosti 15–24 godine koje su veoma ili donekle zadovoljne svojim prihodom	Broj žena starosti 15–24 godine koje imaju prihod
Ukupno	91,9	74,5	94,0	72,7	87,2	96,3	5,9	3,4	7,3	448	(94,8)	26	*	15	(51,9)	33
Starost (u godinama)																
15–19	91,0	80,2	94,1	75,1	87,3	96,0	9,2	2,1	7,2	267	(94,4)	25	*	6	*	19
15–17	89,7	80,9	95,3	75,5	89,4	96,9	11,6	0,9	5,0	181	*	21	*	2	*	9
18–19	93,8	78,7	91,5	74,4	82,7	93,9	4,2	4,5	11,9	87	*	4	*	4	*	10
20–24	93,2	66,1	93,9	69,0	87,1	96,7	1,0	5,4	7,3	180	*	2	*	10	*	13
Region																
Sjeverni	(93,9)	(83,0)	(98,4)	(71,7)	(83,5)	(95,5)	(8,1)	(3,2)	(9,7)	43	*	3	*	1	*	4
Središnji	91,7	72,3	93,6	74,7	88,6	97,0	5,3	3,5	6,5	379	*	20	*	13	(51,8)	25
Južni	(92,3)	(92,2)	(92,2)	(45,4)	(72,7)	(87,0)	(10,5)	(2,6)	(14,2)	26	*	3	*	1	*	4
Tip naselja																
Gradsko	91,3	72,6	93,6	74,9	88,4	97,1	5,8	3,3	6,2	385	*	22	*	13	(50,4)	24
Ostalo	95,8	86,1	96,7	58,6	79,3	91,4	6,6	4,4	13,8	62	*	4	*	3	*	9
Bračni status																
Nekada bila u braku/zajednici	93,1	64,5	93,6	71,4	84,7	96,2	0,0	2,5	5,2	225	-	0	*	6	*	12
Nikada nije bila u braku/zajednici	90,7	84,7	94,5	73,9	89,7	96,4	11,9	4,4	9,3	222	(94,8)	26	*	10	*	21
Nivo obrazovanja																
Bez obrazovanja	88,7	70,2	93,2	76,4	87,4	95,9	0,0	3,0	2,9	255	-	0	*	8	*	7
Osnovno	96,1	78,1	94,9	65,3	85,6	96,3	8,1	3,3	9,7	172	*	14	*	6	*	17
Srednje i više	*	*	*	*	*	*	*	*	*	21	*	13	*	2	*	8
Indeks imovinskog stanja																
Najsiromašnijih 60 procenata	88,1	68,7	94,0	58,3	83,9	95,9	3,2	2,9	6,1	223	*	7	*	6	*	14
Najbogatijih 40 procenata	95,7	80,2	94,0	86,9	90,4	96,7	8,6	3,9	8,4	225	*	19	*	9	*	19

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

- označava 0 neponderisanih slučajeva.

Tabela SW.1R.M: Oblasti zadovoljstva životom (muškarci)

Procenat muškaraca starosti 15–24 godine koji su veoma ili donekle zadovoljni odabranim oblastima života, romska naselja, 2013. g.

	Procenat muškaraca starosti 15–24 godine koji su veoma ili donekle zadovoljni odabranim oblastima života:					Procenat muškaraca starosti 15–24 godine koji:			Procenat muškaraca starosti 15–24 godine koji su veoma ili donekle zadovoljni odabranim oblastima života:							
	Porodični život	Prijateljstva	Zdravlje	Životno okruženje	Način na koji se drugi ophode prema njima	Izgled	Pohađaju školu	Imaju posao	Imaju prihod	Broj muškaraca starosti 15–24 godine	Procenat muškaraca starosti 15–24 godine koji su veoma ili donekle zadovoljni školom	Broj muškaraca starosti 15–24 godine koji pohađaju školu	Procenat muškaraca starosti 15–24 godine koji su veoma ili donekle zadovoljni svojim poslom	Broj muškaraca starosti 15–24 godine koji imaju posao	Procenat muškaraca starosti 15–24 godine koji su veoma ili donekle zadovoljni svojim prihodom	Broj muškaraca starosti 15–24 godine koji imaju prihod
Ukupno	88,2	89,6	95,0	69,7	84,0	95,8	11,0	36,7	46,8	251	(93,9)	28	69,4	92	61,8	118
Starost (u godinama)																
15–19	90,9	90,5	95,9	73,2	85,2	96,5	19,0	24,5	37,1	141	(93,7)	27	(68,9)	34	61,2	52
15–17	95,4	91,5	95,4	75,0	85,7	97,8	26,7	15,2	29,1	95	(93,3)	25	*	14	(45,2)	28
18–19	(81,6)	(88,5)	(97,0)	(69,7)	(84,2)	(93,9)	(3,1)	(43,5)	(53,7)	46	*	1	*	20	*	25
20–24	84,9	88,5	93,8	65,2	82,5	95,0	0,9	52,4	59,1	110	*	1	69,7	58	62,3	65
Region																
Sjeverni	*	*	*	*	*	*	*	*	*	23	*	1	*	1	*	1
Središnji	88,8	90,1	95,9	73,8	85,0	97,3	12,0	42,3	53,8	208	*	25	69,5	88	61,8	112
Južni	(89,2)	(92,9)	(92,9)	(39,3)	(82,1)	(92,8)	(10,7)	(17,8)	(21,4)	20	*	2	*	3	*	4
Tip naselja																
Gradsko	88,0	88,9	94,5	72,3	84,1	95,8	12,1	40,9	52,2	217	(93,6)	26	70,5	89	62,2	113
Ostalo	(89,7)	(93,8)	(97,9)	(52,8)	(83,6)	(95,9)	(4,1)	(10,2)	(12,3)	34	*	1	*	3	*	4
Bračni status																
Nekada bio u braku/zajednici	89,2	90,4	96,9	73,7	86,5	96,7	1,2	56,5	64,3	85	*	1	71,2	48	63,7	55
Nikada nije bio u braku/zajednici	87,8	89,2	94,0	67,7	82,7	95,4	16,1	26,6	37,8	166	(93,7)	27	(67,5)	44	60,1	63
Nivo obrazovanja																
Bez obrazovanja	85,1	89,2	89,1	72,3	81,9	93,2	0,0	29,7	40,9	72	-	0	*	21	(50,6)	30
Osnovno	87,6	90,8	97,3	69,6	86,7	96,3	11,4	41,8	51,8	151	*	17	71,5	63	67,0	78
Srednje i više	(100,0)	(84,2)	(97,5)	(63,6)	(75,1)	(100,0)	(37,5)	(27,3)	(34,9)	28	*	10	*	8	*	10
Indeks imovinskog stanja																
Najsiromašnijih 60 procenata	76,6	86,5	93,9	52,1	80,1	92,3	6,0	29,8	34,8	117	*	7	(68,0)	35	(43,3)	41
Najbogatijih 40 procenata	98,4	92,3	95,9	85,0	87,4	99,0	15,5	42,7	57,2	134	*	21	70,2	57	71,7	77

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

- označava 0 neponderisanih slučajeva.

Tabela SW.2R prikazuje zadovoljstvo životom kod žena starosti 15–24 godine, dok je u Tabeli SW.2R.M prikazan isti indikator za muškarce. Od žena starosti 15–24 godine, 85 procenata je zadovoljno životom. Među ženama te dobi koje žive u najbogatijih 40 procenata domaćinstava, udio onih koje su zadovoljne životom iznosi 93 procenta; taj je udio niži kod žena koje žive u najsiromašnijih 60 procenata domaćinstava – 77 procenata.

Prosječna ocjena zadovoljstva životom predstavlja aritmetičku sredinu odgovora na pitanja koja su uključena u računanje zadovoljstva životom. Niže vrijednosti ukazuju na veći nivo zadovoljstva životom. Kao što Tabela SW.2R pokazuje, kod žena ove dobi ne

postoji razlika u procentima u vezi sa zadovoljstvom životom prema tipu naselja, starosti ili bračnom stanju. Međutim, postoji pozitivna korelacija između prosječne ocjene zadovoljstva životom i imovinskog stanja žene.

Tabela SW.2R pokazuje da ima 94 procenta žena starosti 15–24 godine koje su veoma ili donekle srećne. Od mladih žena bez obrazovanja, 90 procenata je veoma ili donekle srećno, dok je kod žena sa osnovnim obrazovanjem taj je procenat viši – 98 procenata. Postoji, takođe, razlika između udjela mladih žena koje su veoma ili donekle srećne a koje žive u najsiromašnijih 60 procenata domaćinstava (90 procenata), u odnosu na žene koje žive u najbogatijih 40 procenata domaćinstava (98 procenata).

Tabela SW.2R: Zadovoljstvo životom i sreća (žene)

Procenat žena starosti 15–24 godine koje su veoma ili donekle zadovoljne životom, prosječna ocjena zadovoljstva životom i procenat žena starosti 15–24 godine koje su veoma ili donekle srećne, romska naselja, 2013. g.

	Procenat žena koje su zadovoljne životom ¹	Prosječna ocjena zadovoljstva životom	Procenat žena koje su veoma ili donekle srećne ²	Broj žena starosti 15–24 godine
Ukupno	85,1	1,7	93,9	448
Starost (u godinama)				
15–19	87,4	1,7	93,7	267
15–17	86,0	1,7	93,4	181
18–19	90,3	1,6	94,5	87
20–24	81,6	1,8	94,2	180
Region				
Sjeverni	(90,6)	(1,5)	(93,9)	43
Središnji	84,5	1,7	94,6	379
Južni	(84,5)	(1,8)	(84,5)	26
Tip naselja				
Gradsko	83,9	1,7	94,0	385
Ostalo	92,5	1,6	93,6	62
Bračni status				
Nekada bila u braku/zajednici	82,2	1,8	95,4	225
Nikada nije bila u braku/zajednici	88,0	1,7	92,4	222
Nivo obrazovanja				
Bez obrazovanja	85,0	1,7	90,4	255
Osnovno	83,7	1,8	98,4	172
Srednje i više	*	*	*	21
Indeks imovinskog stanja				
Najsiromašnijih 60 procenata	77,4	1,9	90,1	223
Najbogatijih 40 procenata	92,6	1,5	97,7	225

¹ MICS indikator 11.1 – Zadovoljstvo životom

² MICS indikator 11.2 – Sreća

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

Kao što je prikazano u Tabeli SW.2R.M, 87 procenata muškaraca starosti 15–24 godine zadovoljno je životom. Unutar ove grupe muškaraca postoje određene razlike u zadovoljstvu životom, i to prema imovinskom stanju. Tako je u 60 procenata najsiromašnijih domaćinstava 74 procenta mladih muškaraca koji su zadovoljni životom, dok je njihov udio čak 99 procenata kada je riječ o muškarcima iz najbogatijih 40 procenata domaćinstava.

Procenat muškaraca starosti 15–24 godine koji su veoma ili donekle srećni razlikuje se prema bračnom statusu; kod mladih muškaraca koji su u braku/zajednici, ili su nekada bili u braku/zajednici, taj je procenat viši (98 procenata) nego kod mladih muškaraca koji nikada nijesu bili u braku/zajednici (87 procenata).

Tabela SW.2R.M: Zadovoljstvo životom i sreća (muškarci)

Procenat muškaraca starosti 15–24 godine koji su veoma ili donekle zadovoljni životom, prosječna ocjena zadovoljstva životom i procenat muškaraca starosti 15–24 godine koji su veoma ili donekle srećni, romska naselja, 2013. g.

	Procenat muškaraca koji su zadovoljni životom ¹	Prosječna ocjena zadovoljstva životom	Procenat muškaraca koji su veoma ili donekle srećni ²	Broj muškaraca starosti 15–24 godine
Ukupno	87,1	1,8	90,6	251
Starost (u godinama)				
15–19	89,6	1,8	89,8	141
15–17	86,8	1,9	92,6	95
18–19	(95,5)	(1,7)	(84,1)	46
20–24	84,0	1,8	91,7	110
Region				
Sjeverni	*	*	*	23
Središnji	90,1	1,8	93,3	208
Južni	(78,6)	(2,0)	(89,3)	20
Tip naselja				
Gradsko	88,3	1,8	92,6	217
Ostalo	(79,8)	(2,0)	(77,7)	34
Bračni status				
Nekada bio u braku/zajednici	92,3	1,7	97,5	85
Nikada nije bio u braku/zajednici	84,5	1,9	87,1	166
Nivo obrazovanja				
Bez obrazovanja	82,6	1,9	85,5	72
Osnovno	87,4	1,8	91,8	151
Srednje i više	(97,5)	(1,7)	(97,5)	28
Indeks imovinskog stanja				
Najsiromašnijih 60 procenata	73,8	2,1	80,5	117
Najbogatijih 40 procenata	98,7	1,6	99,5	134

¹ MICS indikator 11.1 – Zadovoljstvo životom^{MI}

² MICS indikator 11.2 – Sreća^{MI}

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

Tabele SW.3R i SW.3R.M prikazuju percepciju boljeg života kod žena i muškaraca starosti 15–24 godine. Udio žena koje smatraju da im se život poboljšao tokom protekle godine i koje očekuju da će biti bolji za godinu dana, iznosi 32 procenta. Taj udio je kod muškaraca nešto veći – 39 procenta. Razlike u percepciji boljeg života mogu se vezati za imovinsko stanje. Tako 18 procenta mladih žena i 19 procenta mladih muškaraca iz najsiromašnijih 60 procenta domaćinstava smatra da im se život poboljšao tokom

protekle godine i očekuje da će biti bolji za godinu dana. Kod mladih iz najbogatijih 40 procenta domaćinstava procenti su viši (47 procenta žena i 56 procenta muškaraca).

Kod mladih žena postoji jasna razlika prema tipu naselja, za sva tri indikatora. U odnosu na mlade žene iz gradskih naselja, kod mladih žena iz ostalih (seoskih) naselja percepcija boljeg života manje je pozitivna.

Tabela SW.3R: Percepcija boljeg života (žene)

Procenat žena starosti od 15-24 godine koje smatraju da im se život poboljšao u posljednjih godinu dana i onih koje očekuju da će im se život poboljšati za godinu dana, romska naselja, 2013. g.

	Procenat žena koje smatraju:			Broj žena starosti 15–24 godine
	Da im se život poboljšao u posljednjih godinu dana	Da će im se život poboljšati za godinu dana	Oboje ¹	
Ukupno	33,9	87,4	32,1	448
Starost (u godinama)				
15–19	36,3	86,2	33,5	267
15–17	36,0	84,6	32,3	181
18–19	36,9	89,8	36,1	87
20–24	30,4	89,2	30,1	180
Region				
Sjeverni	(14,5)	(48,5)	(11,3)	43
Središnji	37,7	93,5	36,0	379
Južni	(10,5)	(63,8)	(10,5)	26
Tip naselja				
Gradsko	37,4	92,7	35,5	385
Ostalo	12,1	54,8	11,0	62
Bračni status				
Nekada bila u braku/zajednici	32,2	86,7	31,3	225
Nikada nije bila u braku/zajednici	35,7	88,2	33,0	222
Nivo obrazovanja				
Bez obrazovanja	32,7	87,1	30,9	255
Osnovno	31,1	88,4	29,5	172
Srednje i više	*	*	*	21
Indeks imovinskog stanja				
Najsiromašnijih 60 procenta	18,9	79,2	17,6	223
Najbogatijih 40 procenta	48,7	95,7	46,5	225

¹ MICS indikator 11.3 – Percepcija boljeg života

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

Tabela SW.3R.M: Percepcija boljeg života (muškarci)

Procenat muškaraca starosti 15–24 godine koji smatraju da im se život poboljšao u posljednjih godinu dana i onih koji očekuju da će im se život poboljšati za godinu dana, romska naselja, 2013. g.

	Procenat muškaraca koji smatraju:			Broj muškaraca starosti 15–24 godine
	Da im se život poboljšao u posljednjih godinu dana	Da će im se život poboljšati za godinu dana	Oboje ¹	
Ukupno	39,7	88,9	38,6	251
Starost (u godinama)				
15–19	43,1	91,1	41,7	141
15–17	44,4	93,4	43,0	95
18–19	(40,5)	(86,3)	(39,0)	46
20–24	35,4	86,2	34,6	110
Region				
Sjeverni	*	*	*	23
Središnji	45,3	94,3	44,2	208
Južni	(17,8)	(82,1)	(17,8)	20
Tip naselja				
Gradsko	43,7	91,6	42,7	217
Ostalo	(14,3)	(71,9)	(12,3)	34
Bračni status				
Nekada bio u braku/zajednici	40,2	82,9	38,5	85
Nikada nije bio u braku/zajednici	39,5	92,0	38,6	166
Nivo obrazovanja				
Bez obrazovanja	37,5	87,7	36,6	72
Osnovno	41,1	89,8	39,7	151
Srednje i više	(37,8)	(87,4)	(37,8)	28
Indeks imovinskog stanja				
Najsiromašnijih 60 procenta	19,6	84,8	19,0	117
Najbogatijih 40 procenta	57,3	92,6	55,7	134

¹ MICS indikator 11.3 – Percepcija boljeg života^M

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

DODATAK

Dodatak A. Dizajn uzorka za MICS u Crnoj Gori

U ovom prilogu opisane su glavne karakteristike crnogorskog dizajna uzorka za MICS 2013. Ove karakteristike uzorka uključuju ciljnu veličinu uzorka, okvir za uzorak i popis, izbor domena, faze u uzorkovanju, stratifikaciju i obračunavanje pondera za uzorak.

MICS 2013. u Crnoj Gori sproveden je na dva uzorka — reprezentativnom nacionalnom uzorku ukupnog stanovništva Crne Gore i na reprezentativnom uzorku romskih naselja za stanovništvo koje živi u romskim naseljima u Crnoj Gori. U ovom prilogu prikazani su detaljni opisi oba uzorka.

Dizajn uzorka za crnogorski nacionalni uzorak

Osnovni cilj dizajna uzorka za crnogorsko istraživanje višestrukih pokazatelja (engl. Crna Gora Multiple Indicator Cluster Survey - MICS) bila je proizvodnja statistički pouzdanih procjena većine indikatora na nacionalnom nivou, za gradska i ostala (seoska) naselja, kao i za sjeverni, središnji i južni region države.

Za pripremu uzorka za istraživanje korišćen je stratifikovani, dvoetafni uzorak na bazi slučajnog izbora.

Veličina uzorka i raspodjela uzorka

Ciljna veličina uzorka za crnogorski MICS izračunata je kao 4 600 domaćinstava. Za izračunavanje veličine uzorka korišćeni su različiti indikatori, uključujući sljedeće: stopa učestalosti kontracepcije za žene koje su trenutno u braku ili zajednici (s procjenom za 2005. godinu od 39 procenata, i izračunavanje veličine uzorka za 1 050 domaćinstava); dječja invalidnost (s procjenom za 2005. godinu od 13 procenata i izračunavanje veličine uzorka za 4 456 domaćinstava); i dječji rad (s procjenom za 2005. godinu od 10 procenata i izračunavanje veličine uzorka od 9 444 domaćinstava). Za procjenu tražene veličine uzorka za ovaj indikator korišćena je sljedeća formula:

$$n = \frac{[4(r)(1-r)(f)(1,1)]}{[(0,12r)^2(p)(\bar{n})]}$$

u kojoj:

- n je potrebna veličina uzorka, izražena kao broj domaćinstava,
- 4 je faktor potreban da se postigne nivo pouzdanosti od 95 procenata,
- r je predviđena ili očekivana vrijednost indikatora, izražena u obliku proporcije,
- 1,1 je faktor koji povećava veličinu uzorka za 10 procenata zbog potencijalnog neodaziva (stvarni faktor baziraće se na nivou neodaziva kao iskustvu iz prethodnih istraživanja u državi)
- f je skraćenica za efekat dizajna (d_{eff}),
- 0,12 r je dozvoljena veličina greške, definisana na 95 procenata nivoa povjerljivosti, određena kao 12 procenata od r (relevantna greška uzorkovanja od r),
- p je proporcija ukupnog stanovništva na kojoj se bazira indikator r ,
- \bar{n} je prosječna veličina domaćinstva (broj lica po domaćinstvu).

Za izračunavanje, pretpostavka je da je r (stopa učestalosti kontracepcije za udate žene starosti 15–49 godina) 12 procenata. Vrijednost d_{eff} (efekat dizajna) uzeta je kao 1,5 na bazi procjena iz prethodnih istraživanja, p (procenat udatih žena starosti 15–49 godina u ukupnom stanovništvu) uzet je kao 25 procenata, \bar{n} (prosječna veličina domaćinstva) uzet je kao 3,2 domaćinstava, a pretpostavka je da je stopa odaziva 90 procenata.

Na bazi pregleda rezultata iz MICS-a 2005. za Crnu Goru, izračunavanja veličine uzorka za različite indikatore i razmatranja u vezi s kontrolom kvaliteta i resursa, odlučeno je da se uzme minimum veličine uzorka od 1 400 domaćinstava za manje regione (južni i sjeverni) i 1 800 domaćinstava za veći, središnji region, za ukupnu veličinu uzorka od 4 600 domaćinstava. Prosječan broj domaćinstava izabranih po klasteru za MICS 2013. u Crnoj Gori određen je kao 20 domaćinstava, a baziran je na nizu razmatranja, uključujući efekat dizajna, dostupan budžet i vrijeme koje je potrebno po timu da se završi jedan klaster. Dijeljenjem ukupnog broja domaćinstava s brojem uzorka domaćinstava po klasteru, izračunato je da je potrebno izabrati 70 klaster uzoraka u sjevernom i južnom regionu, kao i 90 klaster uzoraka u centralnom regionu. Tabela SD.1 prikazuje razmjještanje ukupne

veličine uzorka i broj klastera na 3 regiona: 70 klastera razmješteno je u sjevernom i južnom regionu, sa ciljanim veličinama uzorka 1400 HHs. U Središnjem regionu sa 1 800 domaćinstava razmješteno je 90

klastera. U svakom regionu klasteri (osnovne jedinice uzorkovanja) razmješteni su u gradskim i ostalim naseljima, proporcionalno veličini gradskih i seoskih domaćinstava u tom regionu.

Tabela SD.1: Raspodjela uzorkovanih klastera (osnovne jedinice uzorkovanja) i domaćinstava na uzorkovane stratume

Region	Ukupno		Gradsko		Ostalo	
	Popisni krugovi izabrani u uzorak	Domaćinstva izabrana u uzorak	Popisni krugovi izabrani u uzorak	Domaćinstva izabrana u uzorak	Popisni krugovi izabrani u uzorak	Domaćinstva izabrana u uzorak
Južni	70	1400	42	840	28	560
Središnji	90	1800	72	1440	18	360
Sjeverni	70	1400	32	640	38	760
Ukupno	230	4600	146	2920	84	1680

Okvir za uzorak i izbor klastera

MONSTAT je sproveo popis stanovništva u 2011. godini. Dostupnost podataka i kartografija iz crnogorskog popisa 2011. godine osigurali su da se može izraditi ažurirani i efektivni okvir za uzorak za MICS 2013. u Crnoj Gori. Crna Gora se dijeli geografski na opštine i naselja.

Opštine su grupisane u tri regiona, koji predstavljaju geografska područja za MICS 2013. u Crnoj Gori. U svrhe popisnih operacija, naselja su podijeljena na male operativne segmente koji se zovu popisni krugovi. Jedan popisivač je bio odgovoran za popisivanje domaćinstava i stanovništva u okviru svakog popisnog kruga. U Crnoj Gori bilo je ukupno 3 651 popisni krug. Popisni krugovi korišćeni su kao osnovne popisne jedinice, izabrane na prvom nivou popisivanja za MICS 2013. u Crnoj Gori.

U prvoj fazi izbora, osnovne popisne jedinice izabrane su iz svakog uzorkovanog stratuma, koristeći sistematične pps (vjerovatnoća proporcionalna veličini) procedure uzorkovanja, na bazi procijenjenih veličina popisnih krugova iz popisa stanovništva 2011. godine. Prvi nivo uzorkovanja je bio završen izborom određenog broja popisnih krugova iz svakog od tri regiona, posebno za urbane, posebno za ruralne stratume.

Osnovne jedinice iz uzorka izabrane su s vjerovatnoćom proporcionalno veličini (PPS) u prvoj fazi; 7 osnovnih jedinica iz uzorka s manjim veličinama kombinovano je sa susjednim osnovnim jedinicama iz uzorka.

Stratifikacija

Kako bi se povećala efikasnost dizajna uzorka za MICS 2013. u Crnoj Gori, okvir za uzora podijeljen je na stratume, koji su homogeni koliko je moguće. Prvi nivo stratifikacije odgovara geografskim domenima analize, koji predstavljaju tri regiona. Svaki region dalje se dijeli na urbane i ruralne stratume.

Imajući u vidu relativno mali prosječan broj lica po domaćinstvu i nisku stopu fertiliteta u Crnoj Gori, postojala je zabrinutost da će broj djece mlađe od pet godina u uzorku biti previše mali da obezbijedi dovoljan nivo preciznosti za odgovarajuće indikatore te da će biti potrebno da se znatno poveća broj uzorkovanih domaćinstava. Zbog toga je odlučeno da se u drugoj fazi uzorkovanja lista domaćinstava za svaki uzorkovani popisni krug stratifikuje u grupe sa i bez djece mlađe od pet godina i da se koristi veća stopa uzorkovanja za domaćinstva sa djecom.

Pošto samo 16 procenata domaćinstava u Crnoj Gori imaju djecu mlađu od pet godina, podrazumijeva se da se izaberu 8 domaćinstava sa djecom mlađom od pet godina u svakom uzorkovanom klasteru i 12 domaćinstava bez djece. Izabran je poseban uzorak domaćinstava za stratume sa i bez djece u svakoj osnovnoj jedinici uzorka, uz korišćenje sistematskog uzorkovanja slučajnim izborom.

Aktivnosti na popisivanju

Pošto okvir za uzorak (Popis stanovništva iz 2011. godine) nije bio ažuriran, sastavljen je novi spisak domaćinstava u svim popisnim krugovima prije izbora domaćinstava. U tu svrhu formirani su timovi za popisivanje kako bi se obavila posjeta svakog popisnog kruga i popisala domaćinstva.

MONSTAT je angažovao timove odgovornie za popisivanje i rad na terenu. Svakom timu obezbijedene su mape i opisi izabranog klastera iz Popisa 2011. Zadatak anketara bio je da ide do određene oblasti i obilježi da li je stan nastanjen ili nenastanjen, da popuni ime nosioca domaćinstva i ispravi adresu, ako je to potrebno, i da pribilježi da li djeca mlađa od pet godina žive u tom domaćinstvu. Popis je sproveden od 22. januara do 10. februara 2013. godine.

Izbor domaćinstava

Timovi za popisivanje pripremili su liste domaćinstava na terenu za svaki popisni krug i poslali ih MONSTAT-u. Nakon toga, ažurirane liste domaćinstava podijeljene su u dvije kategorije: domaćinstva sa djecom mlađom od 5 godina i domaćinstva bez djece mlađe od 5 godina. Različiti broj domaćinstava izabran je sistematski iz svake kategorije u uzorku popisnih krugova.

Ukoliko neki segment ima više od 8 domaćinstava s djecom sa liste, izabrano je 8 domaćinstava s djecom i 12 domaćinstava bez djece. Ukoliko segment ima 8 ili manje domaćinstava s djecom sa liste, svi su uključeni u uzorak u posljednjoj fazi uzorkovanja. U ovom slučaju, broj uzorka domaćinstava s djecom su izvučeni iz 20 kako bi se odredio broj domaćinstava bez djece.

Upitnik za muškarce primijenjen je u MICS-u 2013. u Crnoj Gori za polovinu domaćinstava. Da bi se odredila polovina uzorka za muškarce, primijenjena je jednostavna procedura slučajnog izbora. Broj domaćinstava u okviru klastera varirao je od 1 do 20, tako da je izbor zavisio od broja klastera i broja domaćinstava u okviru tog klastera, bilo da je neparan ili paran. Ako je broj klastera bio neparan, onda je upitnik za muškarce primijenjen u neparnom broju domaćinstava. Ako je broj klastera bio paran, primjenjivao se upitnik za muškarce u parnom broju domaćinstava.

Izračunavanje pondera iz uzorka

Uzorak za MICS 2013. u Crnoj Gori nije samoponderisan, suštinski, prema disproporcionalnom razmještanju uzorka na stratume, kategorije domaćinstava (sa ili bez djece mlađe od 5 godina) i konačni neodaziv. Iz tog razloga, izračunati su ponderi iz uzorka i oni su korišćeni u naknadnim analizama podataka iz istraživanja.

Glavna komponenta pondera recipročna je razlomku uzorka uključena u izboru broja domaćinstava iz uzorka u tom pojedinačnom uzorkovanom stratumu (h) i PSU (i) u okviru kategorije (c):

$$W_{hi} = \frac{1}{f_{hic}}$$

Termin f_{hic} , frakcija iz uzorka razlomak u uzorku za i -ti uzorak PSU u h -tom stratumu, proizvod je vjerovatnoća izbora u svakoj fazi u okviru svakog stratuma iz uzorka:

$$f_{hic} = p_{1hi} \times p_{2hic}$$

gdje je p_{shic} vjerovatnoća izbora jedinice uzorka u svakoj fazi $s = (1,2)$ za domaćinstva iz uzorka u kategoriji i -tog uzorka osnovne jedinice uzorka u h -ti uzorkovani stratumu.

Pošto su procijenjeni broj domaćinstava u svakom popisnom krugu (PSU) u okviru uzorka, korišćen za prvu fazu selekcije, i ažurirani broj domaćinstava u popisnom krugu iz popisa bili različiti, izračunate su pojedinačne frakcije iz uzorka za domaćinstva u svakom popisnom krugu (klaster) pomoću druge faze stratuma (sa ili bez djece mlađe od pet godina). Razlomci iz uzorka za domaćinstva u svakom popisnom krugu (klaster) zbog toga su uključile prvu fazu vjerovatnoće (p_{1hi}) selekcije popisnog kruga, u tom pojedinačnom uzorkovanom stratumu, i drugu fazu vjerovatnoće (p_{2hic}) selekcije domaćinstva u uzorkovanom popisnom krugu (klaster) i drugu fazu stratuma.

Druga komponenta u izračunavanju pondera za uzorak uzima u obzir nivo neodaziva za domaćinstvo i individualne ankete. Prilagođavanje za neodaziv domaćinstva jednako je suprotnoj vrijednosti:

RR_h = broj anketiranih domaćinstava u stratumu h / broj nastanjenih domaćinstava navedenih u stratumu h

Nakon zavšetka rada na terenu, stope odaziva izračunate su za svaki uzorkovani stratum. One se koriste da se prilagode ponderi iz uzorka izračunatog za svaki klaster. Stope odaziva u MICS-u 2013. za Crnu Goru prikazane su u Tabeli HH.1 u ovom izvještaju.

Slično tome, prilagođavanje za neodaziv na individualnom nivou (žene, djeca mlađa od 5 godina i muškarci) za svaki stratum jednako je suprotnoj vrijednosti:

RR_h = ispunjeni upitnici za žene (ili muškarce ili djecu mlađu od 5 godina) u stratumu h / žene (muškarci ili djeca mlađa od 5 godina) koje ispunjavaju uslove u stratumu h.

Faktori prilagođavanja neodaziva za upitnike za žene, muškarce i djecu mlađu od pet godina primjenjuju se u ponderima prilagođenim za domaćinstva. Broj odgovarajućih žena, muškaraca i djece mlađe od 5 godina dobijen je iz liste članova domaćinstava u okviru Upitnika za domaćinstva koja su bila anketirana. Pošto su upitnici za muškarce ispunjeni samo za polovinu domaćinstava, o ovom polovičnom pristupu vodilo se računa prilikom izračunavanja pondera u uzorku za muškarce.

Nacrti pondera za domaćinstva izračunati su množenjem gorepomenutih faktora za svaki popisni krug i drugu fazu stratuma (sa ili bez djece). Onda su ovi ponderi standardizovani (ili normalizovani). Jedan od razloga jeste da se dobije ponderisana suma anketiranih jedinica uzorka jednaka ukupnoj veličini uzorka na nacionalnom nivou. Normalizacija je postignuta dijeljenjem pondera iz ukupnog uzorka (prilagođenim za neodaziv) prosjekom ovih pondera kroz sva domaćinstva na nacionalnom nivou. To je obavljeno množenjem pondera iz uzorka konstantnim faktorom, jednakim ponderisanom broju domaćinstava na nacionalnom nivou podijeljenim ponderisanim ukupnim brojem domaćinstava (koristeći pondere iz ukupnog uzorka prilagođene neodazivu). Slična procedura standardizacije korišćena je u dobijanju standardizovanih pondera za upitnike za žene i djecu mlađu od 5 godina, kao i za upitnike za muškarce. Prilagođeni (normalizovani) ponderi variraju između 0,09 i 5,01 u 230 popisnih krugova iz uzorka (klasteri).

Ponderi iz uzorka dodati su svim nizovima podataka; urađene su analize ponderisanjem svakog domaćinstva, žene, djeteta mlađeg od 5 godina ili muškarca ovim ponderima iz uzorka.

Dizajn uzorka za uzorak u romskim naseljima

Osnovni cilj dizajna uzorka za romska naselja u okviru MICS-a 2013. bio je da se dobiju statistički pouzdane procjene većine indikatora, na nivou Crne Gore.

Veličina uzorka i raspodjela uzorka

Prema crnogorskom popisu iz 2011. godine, postoji samo 1 541 romsko domaćinstvo u Crnoj Gori, ili manje od 1 procenta svih domaćinstava u državi. (Romsko domaćinstvo definisano je kao domaćinstvo sa najmanje jednim Romom.) Da bi se proučila geografska raspodjela romskih domaćinstava, MONSTAT je tabelirao ukupan broj romskih domaćinstava prema popisnom krugu. Identifikovan je ukupno 201 popisni krug s najmanje jednim romskim domaćinstvom, a većina njih (114 popisnih krugova) imaju samo jedno ili dva romska domaćinstva. Popisni krugovi bili su sortirani obrnutim redom od brojeva romskih domaćinstava; pronađeno je da samo u 33 popisna kruga ima 10 ili više romskih domaćinstava, pri čemu ti popisni krugovi čine 73 procenta svih romskih domaćinstava u Crnoj Gori (Tabela SD.1R). Ukupno 63 popisna kruga ima po 5 ili više romskih domaćinstava, što čini 86 procenata svih romskih domaćinstava. Romsko istraživanje bilo je ograničeno na oblasti sa većom koncentracijom Roma. Svrha MICS-a 2013. u Crnoj Gori za romska naselja nije bila da se obave procjene za sva romska domaćinstva u Crnoj Gori. Cilj je bio da se anketiraju romska domaćinstva koja se nijesu asimilovala u crnogorsko društvo i vjerovatno imaju najgori ekonomski status (u poređenju sa prosječnim crnogorskim domaćinstvom).

Tabela SD.1R: Izbor klastera iz uzorka (primarne jedinice uzorka) i broj uzorkovanih domaćinstava prema popisnim krugovima

Šifra popisnog kruga	Romska domaćinstva ukupno (Popis 2011)	Broj domaćinstava izabranih u uzorak
301	178	27
302	148	20
303	70	24
304	61	23
305	58	26
306	57	20
307	43	11
308	39	12
309	39	22
310	35	29
311	30	19
312	30	12
313	29	27
314	27	21
315	27	13
316	23	14
317	20	23
318	18	30
319	18	19
320	17	30
321	16	30
322	14	30
323	13	15
324	13	11
325	13	23
326	13	30
327	13	15
328	12	13
329	11	29
330	10	14
331	10	13
332	10	11
333	10	29
Ukupno u okviru 33 popisna kruga	1125	685

Okvir za uzorak i izbor klastera

Odlučeno je da bi bilo i finansijski isplativo i analitički odgovarajuće da se MICS 2013. u Crnoj Gori za romska naselja ograniči na popisne krugove sa 10 ili više romskih domaćinstava. U ovom okviru navedena su 33 popisna kruga. Može se vidjeti da dva najveća popisna kruga imaju 148 i 178 romskih domaćinstava; ovi su popisni krugovi u oblastima koje se navode kao romski kampovi. U tim kampovima porodice žive u pojedinačnim domaćinstvima pa da bi bilo efektno sprovesti istraživanje domaćinstava u ovim oblastima. Ukupno 12 popisnih krugova ima po 30 ili više romskih domaćinstava.

Aktivnosti na popisivanju

Pošto okvir za uzorak (Popis stanovništva 2011) nije ažuriran, sastavljena je nova lista domaćinstava u 33 popisna kruga iz uzorka prije selekcije domaćinstava. U tu svhu formirani su timovi za popisivanje koji su posjetili svaki popisni krug i popisali nastanjena domaćinstva.

MONSTAT je bio odgovoran za angažovanje timova za popis i rad na terenu. Svakom timu obezbijedene su mape i opisi izabranog klastera iz Popisa 2011. Zadatak anketara bio je da ide do određene oblasti i obilježi da li je stan nastanjen ili nenastanjen; da li romsko domaćinstvo živi ili ne živi u stanu; da popuni ime nosioca domaćinstva i da ispravi adresu ako je potrebno; da pribilježi da li djeca mlađa od 5 godina žive u tom domaćinstvu. Popis je sproveden od 22. januara do 10. februara 2013. godine. Tokom popisivanja romskih domaćinstava, kao i tokom prikupljanja podataka, angažovani su romski popisivači koji su mogli podstaći romsku zajednicu na saradnju. U jednom od timova zaduženih za prikupljanje podataka dva anketara i mjerač/vozač bili su Romi, koji su bili odgovorni za anketiranje samo romskih domaćinstava u Podgorici. U svim drugim opštinama anketiranje romskih domaćinstava obavljali su anketari zaduženi i za ostala, neromska domaćinstva.

Izbor domaćinstava

Da bi se povećala veličina uzorka za romska domaćinstva i obezbijedio dovoljan broj djece u manjim podgrupama u vezi sa određenim indikatorima, izabrano je 30 romskih domaćinstava u popisnim krugovima gdje je identifikovano 30 ili više romskih domaćinstava (u popisivanju). U slučaju popisnih

krugova sa manje od 30 romskih domaćinstava, svi su bili uključeni u uzorak, bez obzira na to da li imaju ili nemaju djecu mlađu od 5 godina. U popisnim krugovima sa 30 ili više romskih domaćinstava i s najmanje dvanaestoro djece mlađe od 5 godina; izabrano je 12 romskih domaćinstava s djecom i 18 domaćinstava bez djece. Kada je bilo manje od 12 romskih domaćinstava sa djecom mlađom od 5 godina, svi su bili izabrani, a onda su preostala domaćinstva izabrana od onih bez djece mlađe od pet godina kako bi se dobilo 30 domaćinstava. Na osnovu raspodjele romskih domaćinstava, ovakav pristup u uzorkovanju rezultirao je uzorkom od 685 romskih domaćinstava (Tabela SD.1R).

Upitnici za muškarce primijenjeni su u MICS-u 2013. u Crnoj Gori u romskim naseljima za polovinu domaćinstava. Kako bi se izabrala polovina uzorka muškaraca, primijenjena je procedura jednostavne selekcije slučajnim izborom. Broj domaćinstva u okviru klastera varirao je od 1 do 30, tako da je selekcija zavisila od broja klastera i broja domaćinstava u tom klasteru, da li je bio paran ili neparan. Ako je broj klastera bio neparan, onda je upitnik za muškarce primijenjen u neparnom broju domaćinstava. Ako je broj klastera bio paran, upitnik za muškarce primjenjivao se u parnom broju domaćinstava.

Izračunavanje pondera iz uzorka

Uzorak za MICS 2013. za romska naselja u Crnoj Gori nije samoponderisani to zbog dijeljenja uzorka u dvije kategorije domaćinstava – sa i bez djece mlađe od pet godina; i konačni neodaziv. Iz tog razloga, ponderi iz uzorka bili su računati i korišćeni u analizama podataka iz istraživanja.

Glavna komponenta pondera jeste recipročnost razlomka iz uzorka uključenog u izboru broja uzorkovanih domaćinstava u tom posebnom uzorkovanom stratumu (h) i PSU (i) u okviru kategorije (c):

$$W_{hi} = \frac{1}{f_{hic}}$$

Termin f_{hic} , frakcija iz uzorka za i -ti uzorak PSU u h -ti stratum, jeste proizvod vjerovatnoća selekcije na svakom nivou u svakom stratumu uzorka:

$$f_{hic} = p_{1hi} \times p_{2hic}$$

gdje je p_{shic} vjerovatnoća selekcije jedinice uzorkovanja na svakom nivou $s = (1,2)$ za uzorkovana domaćinstva u kategoriji c i -tog uzorka osnovne jedinice uzorka u h -tom uzorkovanom stratumu.

Pošto su sva 33 popisna kruga (osnovne jedinice uzorka) u okviru za uzorak uključena u prvu fazu selekcije, a ažurirani broj domaćinstava u popisnom krugu iz popisa je različit, izračunat je pojedinačni razlomak u uzorku za domaćinstava u okviru svakog popisnog kruga u uzorku (klasteru) pomoću druge faze stratuma (sa ili bez djece mlađe od 5 godina). Razlomak u uzorku za domaćinstva u svakom popisnom krugu (klasteru) zbog toga je uključio vjerovatnoću prve faze (p_{1hic}) – što je jednako 1 i vjerovatnoći druge faze (p_{2hic}) selekcije domaćinstva u popisnom krugu iz uzorka (klaster).

Druga komponenta u izračunavanju pondera iz uzorka uzima u obzir nivo neodaziva za domaćinstvo i individualne ankete. Prilagođavanje neodaziva za domaćinstvo jednako je inverznoj vrijednosti:

$RRh = \text{broj anketiranih domaćinstava u stratumu } h / \text{ broj nastanjenih domaćinstava popisanih u stratumu } h.$

Nakon završetka rada na terenu, stope odaziva su bile izračunate za svaki stratum u uzorku. One su bilie korišćene da se prilagode ponderi iz uzorka, izračunati za svaki klaster.

Slično tome, prilagođavanje za neodaziv na individualnom nivou (žene, muškarci i djeca mlađa od 5 godina) za svaki stratum jednako je inverznoj vrijednosti:

$RRh = \text{Popunjeni upitnici za žene (muškarce ili djecu mlađe od 5 godina) u stratumu } h / \text{ odgovarajuće žene (muškarci ili djeca mlađa od pet godina) u stratumu } h.$

Faktori za prilagođavanje neodaziva kod upitnika za žene, muškarce i djecu mlađu od 5 godina se primjenjuju se kod prilagođenih pondera za domaćinstvo. Brojevi odgovarajućih žena, muškaraca i djece mlađe od 5 godina dobijeni su iz popisa članova domaćinstava u okviru Upitnika za domaćinstva kod kojih je anketiranje završeno.

Nacrti pondera za domaćinstva izračunati su množenjem gorepomenutih faktora za svaki popisni krug i druge faze stratuma (sa ili bez djece). Ovi ponderi su, onda, bili standardizovani (ili normalizovani), između ostalog, da se dobije ponderisana suma anketiranih jedinica iz uzorka jednaka veličini romskog uzorka na nacionalnom nivou. Normalizacija je postignuta dijeljenjem pondera iz potpunog uzorka (prilagođenih za neodaziv) s prosjekom ovih pondera kroz sva domaćinstva na nacionalnom nivou. To se izvodi množenjem pondera iz uzorka pomoću konstantnog faktora jednakog neponderisanom broju domaćinstava na nacionalnom nivou podijeljenog ponderisanim ukupnim brojem domaćinstava (koristeći pondere iz potpunog uzorka prilagođene za neodaziv). Slična procedura standardizacije korišćena je u dobijanju standardizovanih pondera za upitnike za žene, muškarce i djecu mlađu od 5 godina. Prilagođeni (normalizovani) ponderi varirali su od [0,6] do [4,5] u 33 popisna kruga iz uzorka (klasteri).

Ponderi iz uzorka dodati su svim nizovima podataka, a analize su dobijene ponderisanjem svakog domaćinstva, žene, djeteta mlađeg od 5 godina ili muškaraca s ovim ponderima iz uzorka.

Dodatak B. Spisak lica uključenih u istraživanje

Direktorica projekta

mr Gordana Radojević, direktorica, MONSTAT

Tehnička koordinatorka

Snežana Remiković, MONSTAT

Koordinatorke terenskog rada

Biljana Sekulović, MONSTAT
Snežana Remiković, MONSTAT

Dizajn upitnika

Biljana Sekulović, MONSTAT
Irena Varagić, MONSTAT
Ivana Ražnatović, MONSTAT
Jelena Zvizdojević, MONSTAT
Katarina Bigović, MONSTAT
Slobodan Živković, UNICEF Crna Gora
Snežana Remiković, MONSTAT

Uzorak

Milica Pavlović, MONSTAT

Obrada podataka

Aleksandra Kopitović, MONSTAT
Nataša Šaranović, MONSTAT

UNICEF

Benjamin Perks, šef predstavništva UNICEF-a u Crnoj Gori
Slobodan Živković, koordinator za ekonomsku i socijalnu politiku, UNICEF Crna Gora

Tehnički odbor

Bojana Radević, MONSTAT
Gordana Radojević, MONSTAT
Jelena Zvizdojević, MONSTAT
Nataša Šaranović, MONSTAT
Slobodan Živković, UNICEF Crna Gora
Snežana Remiković, MONSTAT

Nadzorni odbor

Benjamin Perks, UNICEF Crna Gora
Gordana Radojević, MONSTAT
Mensud Grbović, Ministarstvo zdravlja
Nataša Terzić, Institut za javno zdravlje
Tamara Milić, Ministarstvo prosvjete
Vesna Cimbalević, Ministarstvo rada i socijalnog staranja

Supervizori terenskog rada

Dragana Vukotić, Irena Varagić, Isidora Dabović, Ivana Janković, Milena Vukotić i Miloš Matković

Editori

Ana Perović, Anđela Tomić, Haris Osmanagić, Dražen Bogojević, Enisa Kačamaković, Filip Toljić, i Miloš Maltez

Anketari

Amra Kajević, Ana Božović, Ana Pejović, Anita Beriša, Marija Ivanova, Balša Žarić, Branka Milošević, Dijana Pejović, Elena Ivetić, Emina Pucar, Jasmin Kajević, Jelena Popović, Jelena Prelević, Ljiljana Ljubić, Marija Bigović, Marijana Erić, Milena Obradović, Milena Šundić, Milica Vojnović, Mirjana Čelar, Monika Rondović, Olga Kovalenko, Ružica Krivokapić, Saida Franca, Sanja Grujić, Tanja Premović, Valentina Kulinović, Vladan Ščekić i Žana Giljen

Anketari/mjerači/vozači

Andrija Rakočević, Đorđe Lazarević, Elvis Beriša, Filip Remiković, Mihailo Sekulović, Milan Milošević, Miloš Mrvaljević, Miloš Remiković i Vladimir Adamović

Operateri za unos podataka

Darko Krkeljić, Filip Adžić, Ljiljana Lainović, Marko Pavličević, Marko Radunović, Milena Pejović, Milica Pejović, Mirjana Vujotić, Svetlana Nikolić i Zdenka Radović

Dodatak C. Procjene uzoračkih grešaka

Procjena uzoračkih grešaka, Crna Gora

Uzorak ispitanika izabran za MICS istraživanje u Crnoj Gori 2013. samo je jedan od uzoraka koji su mogli biti izabrani iz iste populacije, primjenom istog dizajna i veličine. Svaki od uzoraka dao bi rezultate koji se donekle razlikuju od rezultata izabranog uzorka. Uzoračke greške predstavljaju mjeru varijabilnosti između procjena iz svih mogućih uzoraka. Veličina varijabilnosti nije tačno poznata, ali se može statistički procijeniti na osnovu podataka istraživanja.

U ovom dodatku, za svaki od odabranih indikatora, prikazane su određene mjere uzoračke greške.

- Standardna greška (*se*): uzoračke greške se obično mjere standardnom greškom za određene indikatore (srednja vrijednost, proporcija i sl.). Standardna greška je kvadratni korijen varijance statističke procjene. Za procjenu standardnih grešaka korišćena je Taylorova metoda linearizacije.
- Koeficijent varijacije (*se/r*), kao relativna mjera greške uzorka, predstavlja količnik standardne greške i vrijednosti indikatora.
- Efekat dizajna (*deff*) jeste količnik aktuelne varijanse indikatora, za dizajn uzorka primijenjen u istraživanju i varijanse hipotetičkog prostog slučajnog uzorka. Kvadratni korijen efekta dizajna (*deft*) korišćen je da pokaže efikasnost primijenjenog dizajna uzorka u odnosu na preciznost. Vrijednost *deft* od 1,0 ukazuje na to da je primijenjeni dizajn uzorka efikasan kao i prost slučajni uzorak, dok vrijednost *deft*-a veća od 1,0 ukazuje na povećanje standardne greške zbog primjene kompleksnijeg dizajna uzorka.
- Granice intervala povjerenja izračunate su da bi se prikazao interval u okviru kojeg se može pretpostaviti da se nalazi prava vrijednost za populaciju, sa izabranim nivoom povjerenja. Za bilo koju statističku procjenu izračunatu na osnovu istraživanja, statistička vrijednost će se nalaziti u okviru, plus ili minus dva puta standardne greške ($r + 2 \cdot se$ ili $r - 2 \cdot se$) statističke vrijednosti u 95 procenata svih mogućih uzoraka iste veličine i dizajna.

Za izračunavanje uzoračkih grešaka na osnovu podataka MICS istraživanja korišćen je programski paket SPSS verzija 18, modul Complex Samples. Rezultati su prikazani u narednim tabelama. Na osnovu uzoračkih grešaka koje su prethodno opisane, tabele sadrže i ponderisane i neponderisane vrijednosti nazivnika za svaki indikator.

Uzoračke greške izračunate su za indikatore od primarnog interesa, za Crnu Goru, gradska i ostala (seoska) naselja, kao i za regione. Među izabranim indikatorima, osam se odnosi na članove domaćinstva, četrnaest na žene, šest na muškarce, a sedam na djecu mlađu od 5 godina. Svi indikatori predstavljeni su u formi proporcija. Tabela SE.1 prikazuje listu indikatora za koje su izračunate uzoračke greške, uključujući osnovnu populaciju (nazivnik) za svaki indikator. Tabele od SE.2 do SE.7 prikazuju uzoračke greške po domenima.

Tabela SE.1: Indikatori za koje je računata uzoračka greška

Spisak indikatora koji su odabrani za izračunavanje uzoračke greške i osnovna populacija (nazivnik) za svaki indikator, Crna Gora, 2013.g.

MICS 5 Indikator		Osnovna populacija
Članovi domaćinstva		
3,15	Upotreba čvrstih goriva za kuvanje	Svi članovi domaćinstva
4,1	Korišćenje poboljšanih izvora pijaće vode	Svi članovi domaćinstva
4,3	Korišćenje poboljšane sanitacije	Svi članovi domaćinstva
7,2	Spremnost za školu (djece u prvom razredu osnovne škole)	Djeca koja pohađaju prvi razred osnovne škole
7,4	Neto stopa pohađanja osnovne škole (prilagođeno)	Djeca osnovnoškolskog uzrasta (ISCED klasifikacija)
7,5	Neto stopa pohađanja srednje škole (prilagođeno)	Djeca srednjoškolskog uzrasta (ISCED klasifikacija)
7,4n	Neto stopa pohađanja osnovne škole (prilagođeno)	Djeca osnovnoškolskog uzrasta (nacionalni sistem obrazovanja)
7,5n	Neto stopa pohađanja srednje škole (prilagođeno)	Djeca srednjoškolskog uzrasta (nacionalni sistem obrazovanja)
8,2	Dječji rad	Djeca starosti 5-17 godina
8,3	Nasilne metode disciplinovanja	Djeca starosti 1-14 godina
Žene		
2,6	Rani početak dojenja	Žene
5,2	Rano rađanje	Žene starosti 15-49 godina koje su rodile živo dijete u posljednje dvije godine
5,3	Stopa prevalencije kontracepcije	Žene starosti 20-24 godine
5,4	Nezadovoljena potreba za kontracepcijom	Žene starosti 15-49 godina koje su u braku ili žive u vanbračnoj zajednici
5,5a	Obuhvat prenatalnom zaštitom – najmanje jednom, od strane stručnog lica	Žene starosti 15-49 godina koje su u braku ili žive u vanbračnoj zajednici
5,5b	Obuhvat prenatalnom zaštitom – najmanje četiri puta, od strane bilo kojeg pružaoca prenatalne zaštite	Žene starosti 15-49 godina koje su rodile živo dijete u posljednje dvije godine
5,7	Prisustvo stručne osobe pri porođaju	Žene starosti 15-49 godina koje su rodile živo dijete u posljednje dvije godine
5,9	Carski rez	Žene starosti 15-49 godina koje su rodile živo dijete u posljednje dvije godine
7,1	Stopa pismenosti mladih (mlade žene)	Žene starosti 15-49 godina koje su rodile živo dijete u posljednje dvije godine
8,5	Stupanje u brak prije navršene 18. godine	Žene starosti 15-24 godine
9,1	Znanje mladih o sprečavanju prenošenja HIV-a	Žene starosti 20-49 godina
9,15	Korišćenje kondoma sa neredomnim partnerima	Žene starosti 15-24 godine
11,1	Zadovoljstvo životom	Žene starosti 15-24 godine koje su imale seks s nebračnim partnerom u posljednjih 12 mjeseci
12,2	Pušenje prije navršene 15. godine	Žene starosti 15-24 godine
Muškarci		
7,1	Stopa pismenosti mladih (mladi muškarci)	Muškarci starosti 15-24 godine
8,5	Stupanje u brak prije navršene 18. godine	Muškarci starosti 20-49 godina
9,1	Znanje mladih o sprečavanju prenošenja HIV-a	Muškarci starosti 15-24 godine
9,15	Korišćenje kondoma sa neredomnim partnerima	Muškarci starosti 15-24 godine koje su imale seks sa nebračnim partnerom u posljednjih 12 mjeseci
11,1	Zadovoljstvo životom	Muškarci starosti 15-24 godine
12,2	Pušenje prije navršene 15. godine	Muškarci starosti 15-49 godina
Djeca mlađa od 5 godina		
2,1a	Prevalencija pothranjenosti (umjerena i teška)	Djeca mlađa od 5 godina starosti
2,1b	Prevalencija pothranjenosti (teška)	Djeca mlađa od 5t godina starosti
2,2a	Prevalencija zaostajanja u rastu (umjerena i teška)	Djeca mlađa od 5 godina starosti
2,4	Prevalencija gojaznosti	Djeca mlađa od 5 godina starosti
2,7	Isključivo dojenje novorođenčadi mlade od 6 mjeseci	Odojčad mlađa od 6 mjeseci
6,1	Pohađanje programa obrazovanja u ranom djetinjstvu	Djeca starosti 36-59 mjeseci
6,8	Indeks razvoja u ranom djetinjstvu	Djeca starosti 36-59 mjeseci

Tabela SE.2: Uzoračke greške: ukupni uzorak, Crna Gora

Standardne greške, koeficijenti varijacije, efekti dizajna (deff), kvadratni korijeni efekta dizajna (deft) i granice intervala povjerenja za odabrane indikatore, Crna Gora, 2013. g.

	MICS indikator	MRC indikator	Vrijednost (r)	Standardna greška (se)	Koeficijent varijacije (se/r)	Efekat dizajna (deff)	Kvadratni korijen efekta dizajna (deft)	Ponderisani broj	Neponderisani broj	Granice intervala povjerenja	
										Donja granica r - 2se	Gornja granica r + 2se
Članovi domaćinstva											
Upotreba čvrstih goriva za kuvanje	3,15		0,4477	0,01572	0,035	4,047	2,012	13799	4052	0,416	0,479
Korišćenje poboljšanih izvora pijaće vode	4,1	7,8	0,9944	0,00191	0,002	2,637	1,624	13799	4052	0,991	0,998
Korišćenje poboljšane sanitacije	4,3	7,9	0,9573	0,01099	0,011	11,976	3,461	13799	4052	0,935	0,979
Spremnost za školu (djece u prvom razredu osnovne škole)	7,2		0,4579	0,04092	0,089	1,322	1,150	141	197	0,376	0,540
Neto stopa pohađanja osnovne škole (prilagođeno)	7,4	2,1	0,9786	0,00479	0,005	1,098	1,048	836	1003	0,969	0,988
Neto stopa pohađanja srednje škole (prilagođeno)	7,5		0,9445	0,00768	0,008	1,754	1,324	1588	1559	0,929	0,960
Neto stopa pohađanja osnovne škole (prilagođeno)	7,4n		0,9823	0,00492	0,005	2,436	1,561	1566	1748	0,972	0,992
Neto stopa pohađanja srednje škole (prilagođeno)	7,5n		0,9312	0,01227	0,013	1,910	1,382	858	814	0,907	0,956
Dječji rad	8,2		0,1252	0,01291	0,103	3,503	1,872	2864	1277	0,099	0,151
Nasilne metode disciplinovanja	8,3		0,6927	0,01918	0,028	5,833	2,415	3051	1603	0,654	0,731
Žene											
Rani početak dojenja	2,6		0,1438	0,01650	0,115	1,090	1,044	328	494	0,111	0,177
Rano rađanje	5,2		0,0269	0,00606	0,225	0,720	0,848	563	515	0,015	0,039
Stopa prevalencije kontracepcije	5,3	5,3	0,2334	0,01507	0,065	2,751	1,659	1955	2167	0,203	0,264
Nezadovoljena potreba za kontracepcijom	5,4	5,6	0,2182	0,01072	0,049	1,460	1,208	1955	2167	0,197	0,240
Obuhvat prenatalnom zaštitom – najmanje jednom, od strane stručnog osoblja	5,5a	5,5	0,9173	0,01504	0,016	1,470	1,212	328	494	0,887	0,947
Obuhvat prenatalnom zaštitom – najmanje četiri puta, od strane bilo koga	5,5b	5,5	0,8663	0,01993	0,023	1,690	1,300	328	494	0,826	0,906
Prisustvo stručne osobe pri porođaju	5,7	5,2	0,9904	0,00583	0,006	1,760	1,327	328	494	0,979	1,000
Carski rez	5,9		0,1987	0,02101	0,106	1,367	1,169	328	494	0,157	0,241
Stopa pismenosti mladih (mlade žene)	7,1	2,3	0,9920	0,00452	0,005	2,595	1,611	1094	1002	0,983	1,000
Stupanje u brak prije navršene 18. godine	8,5		0,0623	0,00589	0,094	1,783	1,335	2962	3006	0,051	0,074
Znanje mladih o sprečavanju prenošenja HIV-a	9,1	6,3	0,4771	0,02201	0,046	1,943	1,394	1094	1002	0,433	0,521
Korišćenje kondoma sa neredomnim partnerima	9,15	6,2	0,6223	0,02290	0,037	0,491	0,701	297	221	0,576	0,668
Zadovoljstvo životom	11,1		0,9785	0,00551	0,006	1,443	1,201	1094	1002	0,967	0,989
Pušenje prije navršene 15. godine	12,2		0,0267	0,00304	0,114	1,245	1,116	3493	3493	0,021	0,033
Muškarci											
Stopa pismenosti mladih (mladi muškarci)	7,1	2,3	0,9898	0,00426	0,004	0,966	0,983	611	540	0,981	0,998
Stupanje u brak prije navršene 18. godine	8,5		0,0077	0,00251	0,325	1,253	1,119	1486	1524	0,003	0,013
Znanje mladih o sprečavanju prenošenja HIV-a	9,1	6,3	0,3695	0,01870	0,051	0,809	0,900	611	540	0,332	0,407
Korišćenje kondoma sa neredomnim partnerima	9,15	6,2	0,6506	0,02815	0,043	1,084	1,041	359	312	0,594	0,707
Zadovoljstvo životom	11,1		0,9855	0,00468	0,005	0,825	0,908	611	540	0,976	0,995
Pušenje prije navršene 15. godine	12,2		0,0822	0,00702	0,085	1,174	1,084	1799	1799	0,068	0,096
Djeca mlađa od 5 godina											
Prevalencija pothranjenosti (umjerena i teška)	2,1a	1,8	0,0098	0,00363	0,370	1,892	1,376	1392	1395	0,003	0,017
Prevalencija pothranjenosti (teška)	2,1b	1,8	0,0009	0,00088	1,004	1,238	1,112	1392	1395	0,000	0,003
Prevalencija zaostajanja u rastu (umjerena i teška)	2,2a		0,0939	0,01640	0,175	4,313	2,077	1361	1366	0,061	0,127
Prevalencija gojaznosti	2,4		0,2230	0,02048	0,092	3,197	1,788	1300	1322	0,182	0,264
Isključivo dojenje novorođenčadi mlade od šest mjeseci	2,7		0,1678	0,02099	0,125	0,338	0,581	121	108	0,126	0,210
Pohađanje programa obrazovanja u ranom djetinjstvu	6,1		0,3990	0,02783	0,070	2,093	1,447	659	649	0,343	0,455
Indeks razvoja u ranom djetinjstvu	6,8		0,9433	0,01228	0,013	1,825	1,351	659	649	0,919	0,968

Tabela SE.3: **Uzoračke greške: gradska naselja**

Standardne greške, koeficijenti varijacije, efekti dizajna (deff), kvadratni korijeni efekta dizajna (deft) i granice intervala povjerenja za odabrane indikatore, Crna Gora, 2013. g.

	MICS indika-tor	MRC indika-tor	Vrije-dnost (r)	Standa-rdna greš-ka (se)	Koeffi-cijent varijaci-je (se/r)	Efekat diza-jna(deff)	Kvadra-tni korijen efekta dizajna (deft)	Ponde-risani broj	Nepo-nderisani broj	Granice intervala povjerenja	
										Donja granica r - 2se	Gornja granica r + 2se
Članovi domaćinstva											
Upotreba čvrstih goriva za kuvanje	3,15		0,3352	0,02044	0,061	4,718	2,172	8672	2517	0,294	0,376
Korišćenje poboljšanih izvora pijače vode	4,1	7,8	0,9995	0,00038	0,000	0,677	0,823	8672	2517	0,999	1,000
Korišćenje poboljšane sanitacije	4,3	7,9	0,9733	0,01129	0,012	12,337	3,512	8672	2517	0,951	0,996
Spremnost za školu (djece u prvom razredu osnovne škole)	7,2		0,5354	0,06229	0,116	1,778	1,334	88	115	0,411	0,660
Neto stopa pohađanja osnovne škole (prilagođeno)	7,4	2,1	0,9737	0,00652	0,007	1,012	1,006	524	610	0,961	0,987
Neto stopa pohađanja srednje škole (prilagođeno)	7,5		0,9450	0,01086	0,011	2,022	1,422	951	892	0,923	0,967
Neto stopa pohađanja osnovne škole (prilagođeno)	7,4n		0,9782	0,00773	0,008	2,876	1,696	945	1025	0,963	0,994
Neto stopa pohađanja srednje škole (prilagođeno)	7,5n		0,9314	0,01757	0,019	2,299	1,516	529	477	0,896	0,967
Dječji rad	8,2		0,0885	0,01552	0,175	4,268	2,066	1714	780	0,057	0,120
Nasilne metode disciplinovanja	8,3		0,7101	0,02290	0,032	5,737	2,395	1814	1005	0,664	0,756
Žene											
Rani početak dojenja	2,6		0,1144	0,01834	0,160	1,049	1,024	215	317	0,078	0,151
Rano rađanje	5,2		0,0182	0,00778	0,427	1,138	1,067	393	337	0,003	0,034
Stopa prevalencije kontracepcije	5,3	5,3	0,2769	0,01998	0,072	2,715	1,648	1280	1363	0,237	0,317
Nezadovoljena potreba za kontracepcijom	5,4	5,6	0,2010	0,01150	0,057	1,121	1,059	1280	1363	0,178	0,224
Obuhvat prenatalnom zaštitom – najmanje jednom, od strane stručnog osoblja	5,5a	5,5	0,9455	0,01397	0,015	1,197	1,094	215	317	0,918	0,973
Obuhvat prenatalnom zaštitom – najmanje četiri puta, od strane bilo koga	5,5b	5,5	0,9120	0,02256	0,025	2,005	1,416	215	317	0,867	0,957
Prisustvo stručne osobe pri porođaju	5,7	5,2	0,9880	0,00844	0,009	1,906	1,381	215	317	0,971	1,000
Carski rez	5,9		0,1985	0,02578	0,130	1,320	1,149	215	317	0,147	0,250
Stopa pismenosti mladih (mlade žene)	7,1	2,3	0,9906	0,00659	0,007	2,899	1,703	724	624	0,977	1,000
Stupanje u brak prije navršene 18. godine	8,5		0,0461	0,00745	0,162	2,436	1,561	2004	1930	0,031	0,061
Znanje mladih o sprečavanju prenošenja HIV-a	9,1	6,3	0,4730	0,02640	0,056	1,742	1,320	724	624	0,420	0,526
Korišćenje kondoma sa neredovnim partnerima	9,15	6,2	0,659	0,029	0,044	0,577	0,759	227	158	0,601	0,716
Zadovoljstvo životom	11,1		0,9803	0,00608	0,006	1,189	1,091	724	624	0,968	0,992
Pušenje prije navršene 15. godine	12,2		0,0277	0,00376	0,136	1,161	1,077	2335	2217	0,020	0,035
Muškarci											
Stopa pismenosti mladih (mladi muškarci)	7,1	2,3	0,9905	0,00555	0,006	1,062	1,031	392	327	0,979	1,000
Stupanje u brak prije navršene 18. godine	8,5		0,0086	0,00348	0,404	1,319	1,148	958	932	0,002	0,016
Znanje mladih o sprečavanju prenošenja HIV-a	9,1	6,3	0,3405	0,02360	0,069	0,808	0,899	392	327	0,293	0,388
Korišćenje kondoma sa neredovnim partnerima	9,15	6,2	0,6695	0,03674	0,055	1,190	1,091	238	196	0,596	0,743
Zadovoljstvo životom	11,1		0,9835	0,00618	0,006	0,769	0,877	392	327	0,971	0,996
Pušenje prije navršene 15. godine	12,2		0,0954	0,01007	0,106	1,291	1,136	1158	1099	0,075	0,115
Djeca mlađa od 5 godina											
Prevalencija pothranjenosti (umjerena i teška)	2,1a	1,8	0,0096	0,00478	0,500	2,136	1,462	901	886	0,000	0,019
Prevalencija pothranjenosti (teška)	2,1b	1,8	0,0014	0,00137	1,007	1,221	1,105	901	886	0,000	0,004
Prevalencija zaostajanja u rastu (umjerena i teška)	2,2a		0,0945	0,02138	0,226	4,632	2,152	881	868	0,052	0,137
Prevalencija gojaznosti	2,4		0,2419	0,02765	0,114	3,468	1,862	827	833	0,187	0,297
Isključivo dojenje novorođenčadi mlade od šest mjeseci	2,7		0,1385	0,02395	0,173	0,341	0,584	90	72	0,091	0,186
Pohađanje programa obrazovanja u ranom djetinjstvu	6,1		0,5113	0,03497	0,068	1,987	1,409	425	407	0,441	0,581
Indeks razvoja u ranom djetinjstvu	6,8		0,9423	0,01757	0,019	2,303	1,518	425	407	0,907	0,977

Tabela SE.4: **Uzoračke greške: ostala (seoska) naselja**

Standardne greške, koeficijenti varijacije, efekti dizajna (deff), kvadratni korijeni efekta dizajna (deft) i granice intervala povjerenja za odabrane indikatore, Crna Gora, 2013. g.

	MICS indika-tor	MRC indika-tor	Vrije-dnost (r)	Standa-rdna greš-ka (se)	Koeffi-cijent varijaci-je (se/r)	Efekat diza-jna(deff)	Kvadra-tni korijen efekta dizajna (deft)	Ponde-risani broj	Nepo-nderisani broj	Granice intervala povjerenja	
										Donja granica r - 2se	Gornja granica r + 2se
Članovi domaćinstva											
Upotreba čvrstih goriva za kuvanje	3,15		0,6381	0,02360	0,037	3,701	1,924	5127	1535	0,591	0,685
Korišćenje poboljšanih izvora pijače vode	4,1	7,8	0,9857	0,00512	0,005	2,861	1,691	5127	1535	0,975	0,996
Korišćenje poboljšane sanitacije	4,3	7,9	0,9302	0,02254	0,024	12,003	3,465	5127	1535	0,885	0,975
Spremnost za školu (djece u prvom razredu osnovne škole)	7,2		0,3269	0,05015	0,153	0,926	0,962	52	82	0,227	0,427
Neto stopa pohađanja osnovne škole (prilagođeno)	7,4	2,1	0,9868	0,00692	0,007	1,443	1,201	312	393	0,973	1,000
Neto stopa pohađanja srednje škole (prilagođeno)	7,5		0,9437	0,01021	0,011	1,308	1,144	637	667	0,923	0,964
Neto stopa pohađanja osnovne škole (prilagođeno)	7,4n		0,9885	0,00378	0,004	0,907	0,952	620	723	0,981	0,996
Neto stopa pohađanja srednje škole (prilagođeno)	7,5n		0,9310	0,01497	0,016	1,173	1,083	328	337	0,901	0,961
Dječji rad	8,2		0,1832	0,02337	0,128	3,189	1,786	1150	497	0,136	0,230
Nasilne metode disciplinovanja	8,3		0,6657	0,03355	0,050	5,839	2,416	1238	598	0,599	0,733
Žene											
Rani početak dojenja	2,6		0,1995	0,03316	0,166	1,212	1,101	113	177	0,133	0,266
Rano rađanje	5,2		0,047	0,009	0,192	0,324	0,569	170	178	0,029	0,065
Stopa prevalencije kontracepcije	5,3	5,3	0,1510	0,02067	0,137	2,676	1,636	675	804	0,110	0,192
Nezadovoljena potreba za kontracepcijom	5,4	5,6	0,2508	0,02161	0,086	1,996	1,413	675	804	0,208	0,294
Obuhvat prenatalnom zaštitom – najmanje jednom, od strane stručnog osoblja	5,5a	5,5	0,8637	0,03390	0,039	1,719	1,311	113	177	0,796	0,932
Obuhvat prenatalnom zaštitom – najmanje četiri puta, od strane bilo koga	5,5b	5,5	0,7794	0,03974	0,051	1,617	1,271	113	177	0,700	0,859
Prisustvo stručne osobe pri porođaju	5,7	5,2	0,9949	0,00525	0,005	0,947	0,973	113	177	0,984	1,000
Carski rez	5,9		0,1990	0,03624	0,182	1,450	1,204	113	177	0,127	0,271
Stopa pismenosti mladih (mlade žene)	7,1	2,3	0,9949	0,00361	0,004	0,962	0,981	370	378	0,988	1,000
Stupanje u brak prije navršene 18. godine	8,5		0,0964	0,00917	0,095	1,037	1,018	957	1076	0,078	0,115
Znanje mladih o sprečavanju prenošenja HIV-a	9,1	6,3	0,4852	0,03950	0,081	2,354	1,534	370	378	0,406	0,564
Korišćenje kondoma sa neredovnim partnerima	9,15	6,2	0,503	0,024	0,048	0,145	0,381	70	63	0,455	0,552
Zadovoljstvo životom	11,1		0,9750	0,01118	0,011	1,930	1,389	370	378	0,953	0,997
Pušenje prije navršene 15. godine	12,2		0,0245	0,00519	0,212	1,437	1,199	1158	1276	0,014	0,035
Muškarci											
Stopa pismenosti mladih (mladi muškarci)	7,1	2,3	0,989	0,007	0,007	0,793	0,890	219	213	0,975	1,000
Stupanje u brak prije navršene 18. godine	8,5		0,0061	0,00318	0,523	0,987	0,994	528	592	0,000	0,012
Znanje mladih o sprečavanju prenošenja HIV-a	9,1	6,3	0,421	0,029	0,068	0,717	0,847	219	213	0,364	0,479
Korišćenje kondoma sa neredovnim partnerima	9,15	6,2	0,613	0,041	0,067	0,816	0,904	121	116	0,531	0,695
Zadovoljstvo životom	11,1		0,989	0,007	0,007	0,930	0,965	219	213	0,975	1,000
Pušenje prije navršene 15. godine	12,2		0,0585	0,00757	0,129	0,727	0,853	641	700	0,043	0,074
Djeca mlađa od 5 godina											
Prevalencija pothranjenosti (umjerena i teška)	2,1a	1,8	0,0103	0,00537	0,522	1,440	1,200	491	509	0,000	0,021
Prevalencija pothranjenosti (teška)	2,1b	1,8	0,0000	0,00000	0,000	na	na	491	509	0,000	0,000
Prevalencija zaostajanja u rastu (umjerena i teška)	2,2a		0,0928	0,02497	0,269	3,678	1,918	480	498	0,043	0,143
Prevalencija gojaznosti	2,4		0,1900	0,02961	0,156	2,781	1,668	473	489	0,131	0,249
Isključivo dojenje novorođenčadi mlade od šest mjeseci	2,7		(0,252)	(0,038)	(0,150)	(0,263)	(0,513)	31	36	(0,176)	(0,327)
Pohađanje programa obrazovanja u ranom djetinjstvu	6,1		0,195	0,030	0,153	1,364	1,168	234	242	0,136	0,255
Indeks razvoja u ranom djetinjstvu	6,8		0,945	0,013	0,014	0,838	0,915	234	242	0,918	0,972

() Podaci koji se zasnivaju na 25-49 neponderisanih slučajeva na: nije primjenljivo

Tabela SE.5: Uzoračke greške: sjeverni region

Standardne greške, koeficijenti varijacije, efekti dizajna(deff), kvadratni korijeni efekta dizajna(deft) i granice intervala povjerenja za odabrane indikatore, Crna Gora, 2013. g.

	MICS indikator	MRC indikator	Vrijednost (r)	Standardna greška (se)	Koeficijent varijacije (se/r)	Efekat dizajna(deff)	Kvadratni korijen efekta dizajna(deft)	Ponderisani broj	Neponderisani broj	Granice intervala povjerenja	
										Donja granica r - 2se	Gornja granica r + 2se
Članovi domaćinstva											
Upotreba čvrstih goriva za kuvanje	3,15		0,9082	0,01783	0,020	4,984	2,232	4143	1308	0,873	0,944
Korišćenje poboljšanih izvora pijaće vode	4,1	7,8	0,9895	0,00541	0,005	3,699	1,923	4143	1308	0,979	1,000
Korišćenje poboljšane sanitacije	4,3	7,9	0,8836	0,03515	0,040	15,699	3,962	4143	1308	0,813	0,954
Spremnost za školu (djece u prvom razredu osnovne škole)	7,2		0,1102	0,03890	0,353	1,126	1,061	50	74	0,032	0,188
Neto stopa pohađanja osnovne škole (prilagođeno)	7,4	2,1	0,9853	0,00726	0,007	1,450	1,204	299	401	0,971	1,000
Neto stopa pohađanja srednje škole (prilagođeno)	7,5		0,9482	0,00973	0,010	1,221	1,105	564	634	0,929	0,968
Neto stopa pohađanja osnovne škole (prilagođeno)	7,4n		0,9865	0,00415	0,004	0,931	0,965	569	719	0,978	0,995
Neto stopa pohađanja srednje škole (prilagođeno)	7,5n		0,9232	0,01732	0,019	1,332	1,154	293	316	0,889	0,958
Dječji rad	8,2		0,1600	0,02231	0,139	2,892	1,700	1110	459	0,115	0,205
Nasilne metode disciplinovanja	8,3		0,7210	0,03304	0,046	5,592	2,365	1163	547	0,655	0,787
Žene											
Rani početak dojenja	2,6		0,3664	0,0388	0,1060	0,9286	0,9636	80	144	0,289	0,444
Rano rađanje	5,2		0,0606	0,01465	0,242	0,708	0,842	167	189	0,031	0,090
Stopa prevalencije kontracepcije	5,3	5,3	0,0810	0,01277	0,158	1,580	1,257	563	722	0,055	0,107
Nezadovoljena potreba za kontracepcijom	5,4	5,6	0,2926	0,01646	0,056	0,944	0,972	563	722	0,260	0,326
Obuhvat prenatalnom zaštitom – najmanje jednom, od strane stručnog osoblja	5,5a	5,5	0,7289	0,04905	0,067	1,741	1,319	80	144	0,631	0,827
Obuhvat prenatalnom zaštitom – najmanje četiri puta, od strane bilo koga	5,5b	5,5	0,6426	0,04789	0,075	1,428	1,195	80	144	0,547	0,738
Prisustvo stručne osobe pri porođaju	5,7	5,2	0,9927	0,00745	0,008	1,101	1,049	80	144	0,978	1,000
Carski rez	5,9		0,2484	0,03862	0,155	1,142	1,069	80	144	0,171	0,326
Stopa pismenosti mladih (mlade žene)	7,1	2,3	0,9968	0,00318	0,003	1,176	1,085	332	372	0,990	1,000
Stupanje u brak prije navršene 18. godine	8,5		0,1040	0,00991	0,095	1,012	1,006	805	961	0,084	0,124
Znanje mladih o sprečavanju prenošenja HIV-a	9,1	6,3	0,4308	0,0409	0,0951	2,5369	1,5927	332	372	0,349	0,513
Korišćenje kondoma sa neredovnim partnerima	9,15	6,2	(0,4994)	(0,0496)	(0,0994)	(0,3054)	(0,5526)	36	32	(0,400)	(0,599)
Zadovoljstvo životom	11,1		0,9730	0,0100	0,0103	1,4232	1,1930	332	372	0,953	0,993
Pušenje prije navršene 15. godine	12,2		0,0209	0,00462	0,221	1,194	1,093	970	1144	0,012	0,030
Muškarci											
Stopa pismenosti mladih (mladi muškarci)	7,1	2,3	0,9895	0,0075	0,0076	1,0467	1,0231	201	193	0,974	1,000
Stupanje u brak prije navršene 18. godine	8,5		0,0060	0,0033	0,5489	0,9265	0,9625	431	508	0,000	0,013
Znanje mladih o sprečavanju prenošenja HIV-a	9,1	6,3	0,3910	0,0290	0,0742	0,6786	0,8238	201	193	0,333	0,449
Korišćenje kondoma sa neredovnim partnerima	9,15	6,2	0,5829	0,0628	0,1077	1,5573	1,2479	97	97	0,457	0,709
Zadovoljstvo životom	11,1		0,9831	0,0089	0,0091	0,9244	0,9615	201	193	0,965	1,000
Pušenje prije navršene 15. godine	12,2		0,0602	0,00942	0,156	0,951	0,975	541	608	0,041	0,079
Djeca mlađa od 5 godina											
Prevalencija pothranjenosti (umjereni i teška)	2,1a	1,8	0,0090	0,00480	0,533	1,170	1,082	400	454	0,000	0,019
Prevalencija pothranjenosti (teška)	2,1b	1,8	0,0000	0,00000	0,000	na	na	400	454	0,000	0,000
Prevalencija zaostajanja u rastu (umjereni i teška)	2,2a		0,0441	0,01720	0,390	3,101	1,761	388	443	0,010	0,078
Prevalencija gojaznosti	2,4		0,1528	0,01976	0,129	1,329	1,153	386	442	0,113	0,192
Isključivo dojenje novorođenčadi mlađe od šest mjeseci	2,7		(0,1207)	(0,0459)	(0,3801)	(0,5355)	(0,7318)	22	28	(0,029)	(0,212)
Pohađanje programa obrazovanja u ranom djetinjstvu	6,1		0,1692	0,0430	0,2539	2,8364	1,6842	194	217	0,083	0,255
Indeks razvoja u ranom djetinjstvu	6,8		0,9354	0,0143	0,0153	0,7333	0,8563	194	217	0,907	0,964

() Podaci koji se zasnivaju na 25-49 neponderisanih slučajeva: na: nije primjenljivo

Tabela SE.6: Uzoračke greške: središnji region

Standardne greške, koeficijenti varijacije, efekti dizajna (deff), kvadratni korijeni efekta dizajna (deft) i granice intervala povjerenja za odabrane indikatore, Crna Gora, 2013. g.

	MICS indikator	MRC indikator	Vrijednost (r)	Standardna greška (se)	Koeficijent varijacije (se/r)	Efekat dizajna(deff)	Kvadratni korijen efekta dizajna(deft)	Ponderisani broj	Neponderisani broj	Granice intervala povjerenja	
										Donja granica r - 2se	Gornja granica r + 2se
Članovi domaćinstva											
Upotreba čvrstih goriva za kuvanje	3,15		0,3026	0,02555	0,084	4,834	2,199	6447	1563	0,251	0,354
Korišćenje poboljšanih izvora pijaće vode	4,1	7,8	0,9963	0,00183	0,002	1,430	1,196	6447	1563	0,993	1,000
Korišćenje poboljšane sanitacije	4,3	7,9	0,9870	0,00441	0,004	2,360	1,536	6447	1563	0,978	0,996
Spremnost za školu (djece u prvom razredu osnovne škole)	7,2		0,5825	0,07459	0,128	1,464	1,210	54	65	0,433	0,732
Neto stopa pohađanja osnovne škole (prilagođeno)	7,4	2,1	0,9648	0,00949	0,010	0,961	0,980	358	363	0,946	0,984
Neto stopa pohađanja srednje škole (prilagođeno)	7,5		0,9431	0,01406	0,015	1,982	1,408	677	539	0,915	0,971
Neto stopa pohađanja osnovne škole (prilagođeno)	7,4n		0,9710	0,01091	0,011	2,604	1,614	660	618	0,949	0,993
Neto stopa pohađanja srednje škole (prilagođeno)	7,5n		0,9243	0,02299	0,025	2,140	1,463	375	284	0,878	0,970
Dječji rad	8,2		0,0974	0,02084	0,214	4,137	2,034	1063	469	0,056	0,139
Nasilne metode disciplinovanja	8,3		0,6916	0,02800	0,040	5,184	2,277	1180	643	0,636	0,748
Žene											
Rani početak dojenja	2,6		0,0516	0,01202	0,233	0,703	0,838	181	239	0,028	0,076
Rano rađanje	5,2		0,0108	0,00763	0,708	1,147	1,071	287	211	0,000	0,026
Stopa prevalencije kontracepcije	5,3	5,3	0,3233	0,02701	0,084	2,952	1,718	945	886	0,269	0,377
Nezadovoljena potreba za kontracepcijom	5,4	5,6	0,1790	0,01410	0,079	1,197	1,094	945	886	0,151	0,207
Obuhvat prenatalnom zaštitom – najmanje jednom, od strane stručnog osoblja	5,5a	5,5	0,9823	0,00948	0,010	1,231	1,109	181	239	0,963	1,000
Obuhvat prenatalnom zaštitom – najmanje četiri puta, od strane bilo koga	5,5b	5,5	0,9299	0,02590	0,028	2,447	1,564	181	239	0,878	0,982
Prisustvo stručne osobe pri porođaju	5,7	5,2	0,9932	0,00676	0,007	1,609	1,269	181	239	0,980	1,000
Carski rez	5,9		0,1743	0,02906	0,167	1,397	1,182	181	239	0,116	0,232
Stopa pismenosti mladih (mlade žene)	7,1	2,3	0,9863	0,00905	0,009	2,325	1,525	533	384	0,968	1,000
Stupanje u brak prije navršene 18. godine	8,5		0,0503	0,00942	0,187	2,300	1,516	1475	1239	0,031	0,069
Znanje mladih o sprečavanju prenošenja HIV-a	9,1	6,3	0,5049	0,03424	0,068	1,797	1,340	533	384	0,436	0,573
Korišćenje kondoma sa neredovnim partnerima	9,15	6,2	0,6712	0,0318	0,0474	0,5318	0,7293	186	117	0,608	0,735
Zadovoljstvo životom	11,1		0,9797	0,00883	0,009	1,500	1,225	533	384	0,962	0,997
Pušenje prije navršene 15. godine	12,2		0,0231	0,00406	0,176	1,034	1,017	1720	1412	0,015	0,031
Muškarci											
Stopa pismenosti mladih (mladi muškarci)	7,1	2,3	0,9876	0,00727	0,007	0,840	0,916	272	195	0,973	1,000
Stupanje u brak prije navršene 18. godine	8,5		0,0064	0,00378	0,594	1,377	1,173	732	610	0,000	0,014
Znanje mladih o sprečavanju prenošenja HIV-a	9,1	6,3	0,2982	0,02906	0,097	0,783	0,885	272	195	0,240	0,356
Korišćenje kondoma sa neredovnim partnerima	9,15	6,2	0,6807	0,04273	0,063	1,016	1,008	178	122	0,595	0,766
Zadovoljstvo životom	11,1		0,9809	0,00812	0,008	0,682	0,826	272	195	0,965	0,997
Pušenje prije navršene 15. godine	12,2		0,0953	0,01244	0,131	1,256	1,120	857	700	0,070	0,120
Djeca mlađa od 5 godina											
Prevalencija pothranjenosti (umjereni i teška)	2,1a	1,8	0,0100	0,00606	0,608	2,351	1,533	722	633	0,000	0,022
Prevalencija pothranjenosti (teška)	2,1b	1,8	0,0017	0,00171	1,009	1,092	1,045	722	633	0,000	0,005
Prevalencija zaostajanja u rastu (umjereni i teška)	2,2a		0,1066	0,02531	0,238	4,159	2,039	706	619	0,056	0,157
Prevalencija gojaznosti	2,4		0,2618	0,03476	0,133	3,634	1,906	650	582	0,192	0,331
Isključivo dojenje novorođenčadi mlađe od šest mjeseci	2,7		0,1261	0,02661	0,211	0,386	0,621	84	61	0,073	0,179
Pohađanje programa obrazovanja u ranom djetinjstvu	6,1		0,5385	0,03671	0,068	1,572	1,254	338	291	0,465	0,612
Indeks razvoja u ranom djetinjstvu	6,8		0,9334	0,02253	0,024	2,366	1,538	338	291	0,888	0,978

Tabela SE.7: Uzoračke greške: južni region

Standardne greške, koeficijenti varijacije, efekti dizajna (deff), kvadratni korijeni efekta dizajna (deft) i granice intervala povjerenja za odabrane indikatore, Crna Gora, 2013. g.

	MICS indikator	MRC indikator	Vrijednost (r)	Standardna greška (se)	Koeficijent varijacije (se/r)	Efekat dizajna (deff)	Kvadratni korijen efekta dizajna (deft)	Ponderisani broj	Neponderisani broj	Granice intervala povjerenja	
										Donja granica r - 2se	Gornja granica r + 2se
Članovi domaćinstva											
Upotreba čvrstih goriva za kuvanje	3,15		0,1448	0,02396	0,165	5,472	2,339	3209	1181	0,097	0,193
Korišćenje poboljšanih izvora pijaće vode	4,1	7,8	0,9967	0,00241	0,002	2,055	1,433	3209	1181	0,992	1,000
Korišćenje poboljšane sanitacije	4,3	7,9	0,9929	0,00312	0,003	1,621	1,273	3209	1181	0,987	0,999
Spremnost za školu (djece u prvom razredu osnovne škole)	7,2		0,7586	0,0290	0,0382	0,2616	0,5115	36	58	0,701	0,817
Neto stopa pohađanja osnovne škole (prilagođeno)	7,4	2,1	0,9951	0,00258	0,003	0,325	0,570	179	239	0,990	1,000
Neto stopa pohađanja srednje škole (prilagođeno)	7,5		0,9410	0,01521	0,016	1,605	1,267	347	386	0,911	0,971
Neto stopa pohađanja osnovne škole (prilagođeno)	7,4n		0,9974	0,00157	0,002	0,387	0,622	337	411	0,994	1,000
Neto stopa pohađanja srednje škole (prilagođeno)	7,5n		0,9574	0,0175	0,0183	1,6002	1,2650	189	214	0,922	0,992
Dječji rad	8,2		0,1244	0,0250	0,2011	3,9772	1,9943	702	349	0,074	0,174
Nasilne metode disciplinovanja	8,3		0,6479	0,04197	0,065	7,671	2,770	706	413	0,564	0,732
Žene											
Rani početak dojenja	2,6		0,1265	0,0410	0,3244	1,6766	1,2948	66	111	0,044	0,209
Rano rađanje	5,2		0,0178	0,0052	0,2913	0,1749	0,4182	108	115	0,007	0,028
Stopa prevalencije kontracepcije	5,3	5,3	0,2354	0,02295	0,098	1,633	1,278	446	559	0,189	0,281
Nezadovoljena potreba za kontracepcijom	5,4	5,6	0,2071	0,02655	0,128	2,395	1,548	446	559	0,154	0,260
Obuhvat prenatalnom zaštitom – najmanje jednom, od strane stručnog osoblja	5,5a	5,5	0,9675	0,0219	0,0226	1,6775	1,2952	66	111	0,924	1,000
Obuhvat prenatalnom zaštitom – najmanje četiri puta, od strane bilo koga	5,5b	5,5	0,9628	0,0232	0,0240	1,6487	1,2840	66	111	0,917	1,000
Prisustvo stručne osobe pri porođaju	5,7	5,2	0,9799	0,0203	0,0207	2,2898	1,5132	66	111	0,939	1,000
Carski rez	5,9		0,2051	0,0466	0,2273	1,4669	1,2111	66	111	0,112	0,298
Stopa pismenosti mladih (mlade žene)	7,1	2,3	0,9985	0,0015	0,0015	0,3534	0,5945	229	246	0,995	1,000
Stupanje u brak prije navršene 18. godine	8,5		0,0391	0,00978	0,250	2,047	1,431	682	806	0,020	0,059
Znanje mladih o sprečavanju prenošenja HIV-a	9,1	6,3	0,4797	0,0371	0,0773	1,3507	1,1622	229	246	0,406	0,554
Korišćenje kondoma sa neredovnim partnerima	9,15	6,2	0,5602	0,0376	0,0671	0,4073	0,6382	75	72	0,485	0,635
Zadovoljstvo životom	11,1		0,9835	0,0077	0,0078	0,8918	0,9444	229	246	0,968	0,999
Pušenje prije navršene 15. godine	12,2		0,0413	0,00801	0,194	1,516	1,231	803	937	0,025	0,057
Muškarci											
Stopa pismenosti mladih (mladi muškarci)	7,1	2,3	0,9944	0,0056	0,0056	0,8387	0,9158	138	152	0,983	1,000
Stupanje u brak prije navršene 18. godine	8,5		0,0130	0,0064	0,4889	1,2796	1,1312	322	406	0,000	0,026
Znanje mladih o sprečavanju prenošenja HIV-a	9,1	6,3	0,4790	0,0375	0,0782	0,8497	0,9218	138	152	0,404	0,554
Korišćenje kondoma sa neredovnim partnerima	9,15	6,2	0,6645	0,0357	0,0537	0,5258	0,7252	84	93	0,593	0,736
Zadovoljstvo životom	11,1		0,9979	0,0020	0,0020	0,2890	0,5376	138	152	0,994	1,000
Pušenje prije navršene 15. godine	12,2		0,0841	0,01212	0,144	0,935	0,967	401	491	0,060	0,108
Djeca mlađa od 5 godina											
Prevalencija pothranjenosti (umjerena i teška)	2,1a	1,8	0,0106	0,00616	0,580	1,110	1,053	269	308	0,000	0,023
Prevalencija pothranjenosti (teška)	2,1b	1,8	0,0000	0,00000	0,000	na	na	269	308	0,000	0,000
Prevalencija zaostajanja u rastu (umjerena i teška)	2,2a		0,1331	0,04133	0,311	4,486	2,118	266	304	0,050	0,216
Prevalencija gojaznosti	2,4		0,2302	0,04387	0,191	3,226	1,796	264	298	0,142	0,318
Isključivo dojenje novorođenčadi mlađe od šest mjeseci	2,7		*	*	*	*	*	16	19	*	*
Pohađanje programa obrazovanja u ranom djetinjstvu	6,1		0,3790	0,0586	0,1547	2,0440	1,4297	127	141	0,262	0,496
Indeks razvoja u ranom djetinjstvu	6,8		0,9817	0,0067	0,0068	0,3526	0,5938	127	141	0,968	0,995

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.
na: nije primjenljivo

Procjena uzoračkih grešaka, romska naselja

Uzoračke greške izračunate su za indikatore od primarnog interesa, za romska naselja u Crnoj Gori, gradska i ostala (seoska) naselja, kao i za regione. Među izabranim indikatorima, osam se odnosi na članove domaćinstva, četrnaest na žene, šest na muškarce, a sedam na djecu mlađu od 5 godina. Svi

indikatori predstavljeni su u formi proporcija. Tabela SE.1R prikazuje listu indikatora za koje su izračunate uzoračke greške, uključujući osnovnu populaciju (nazivnik) za svaki indikator. Tabele od SE.2R do SE.7R prikazuju uzoračke greške po domenima.

Tabela SE.1R: Indikatori za koje je računata uzoračka greška

MICS 5 Indikator	Osnovna populacija	
Članovi domaćinstva		
3,15	Uпотреба čvrstih goriva za kuvanje	Svi članovi domaćinstva
4,1	Korišćenje poboljšanih izvora pijaće vode	Svi članovi domaćinstva
4,3	Korišćenje poboljšane sanitacije	Svi članovi domaćinstva
7,2	Spremnost za školu (djece u prvom razredu osnovne škole)	Djeca koja pohađaju prvi razred osnovne škole
7,4	Neto stopa pohađanja osnovne škole (prilagođeno)	Djeca osnovnoškolskog uzrasta (ISCED klasifikacija)
7,5	Neto stopa pohađanja srednje škole (prilagođeno)	Djeca srednjoškolskog uzrasta (ISCED klasifikacija)
7,4n	Neto stopa pohađanja osnovne škole (prilagođeno)	Djeca osnovnoškolskog uzrasta (nacionalni sistem obrazovanja)
7,5n	Neto stopa pohađanja srednje škole (prilagođeno)	Djeca srednjoškolskog uzrasta (nacionalni sistem obrazovanja)
8,2	Dječji rad	Djeca starosti 5–17 godina
8,3	Nasilne metode disciplinovanja	Djeca starosti 1–14 godina
Žene		
2,6	Rani početak dojenja	Žene starosti 15–49 godina koje su rodile živo dijete u posljednje dvije godine
5,2	Rano rađanje	Žene starosti 20–24 godine
5,3	Stopa prevalencije kontracepcije	Žene starosti 15–49 godina koje su u braku ili žive u vanbračnoj zajednici
5,4	Nezadovoljena potreba za kontracepcijom	Žene starosti 15–49 godina koje su u braku ili žive u vanbračnoj zajednici
5,5a	Obuhvat prenatalnom zaštitom – najmanje jednom, od strane stručnog osoblja	Žene starosti 15–49 godina koje su rodile živo dijete u posljednje dvije godine
5,5b	Obuhvat prenatalnom zaštitom – najmanje četiri puta, od strane bilo koga	Žene starosti 15–49 godina koje su rodile živo dijete u posljednje dvije godine
5,7	Prisustvo stručne osobe pri porođaju	Žene starosti 15–49 godina koje su rodile živo dijete u posljednje dvije godine
5,9	Carski rez	Žene starosti 15–49 godina koje su rodile živo dijete u posljednje dvije godine
7,1	Stopa pismenosti mladih (mlade žene)	Žene starosti 15–24 godine
8,5	Stupanje u brak prije navršene 18. godine	Žene starosti 20–49 godina
9,1	Znanje mladih o sprečavanju prenošenja HIV-a	Žene starosti 15–24 godine
9,15	Korišćenje kondoma sa neredovnim partnerima	Žene starosti 15–24 godine koje su imale seksualne odnose s partnerom s kojim nijesu u braku/zajednici, u posljednjih 12 mjeseci
11,1	Zadovoljstvo životom	Žene starosti 15–24 godine
12,2	Pušenje prije navršene 15. godine	Žene starosti 15–49 godina
Muškarci		
7,1	Stopa pismenosti mladih (mladi muškarci)	Muškarci starosti 15–24 godine
8,5	Stupanje u brak prije navršene 18. godine	Muškarci starosti 20–49 godina
9,1	Znanje mladih o sprečavanju prenošenja HIV-a	Muškarci starosti 15–24 godine
9,15	Korišćenje kondoma sa neredovnim partnerima	Muškarci starosti 15–24 godine koji su imali seksualne odnose s partnerkom s kojom nijesu u braku/zajednici, u posljednjih 12 mjeseci
11,1	Zadovoljstvo životom	Muškarci starosti 15–24 godine
12,2	Pušenje prije navršene 15. godine	Muškarci starosti 15–49 godina
Djeca mlađa od 5 godina		
2,1a	Prevalencija pothranjenosti (umjereni i teški)	Djeca mlađa od 5 godina
2,1b	Prevalencija pothranjenosti (teški)	Djeca mlađa od 5 godina
2,2a	Prevalencija zaostajanja u rastu (umjereni i teški)	Djeca mlađa od 5 godina
2,4	Prevalencija gojaznosti	Djeca mlađa od 5 godina
2,7	Isključivo dojenje novorođenčadi mlađe od šest mjeseci	Odojčad mlađa od 6 mjeseci
6,1	Pohađanje programa obrazovanja u ranom djetinjstvu	Djeca starosti 36–59 mjeseci
6,8	Indeks razvoja u ranom djetinjstvu	Djeca starosti 36–59 mjeseci

Tabela SE.2R: Uzoračke greške: ukupni uzorak, romska naselja

Standardne greške, koeficijenti varijacije, efekti dizajna (deff), kvadratni korijeni efekta dizajna (deft) i granice intervala povjerenja za odabrane indikatore, romska naselja, 2013. g.

	MICS indikator	MRC indikator	Vrijednost (r)	Standardna greška (se)	Koeficijent varijacije (se/r)	Efekat dizajna (deff)	Kvadratni korijen efekta dizajna (deft)	Ponderisani broj	Neponderisani broj	Granice intervala povjerenja		
										Donja granica r – 2se	Gornja granica r + 2se	
Članovi domaćinstva												
	Upotreba čvrstih goriva za kuvanje	3,15		0,7987	0,04732	0,059	8,551	2,924	3886	615	0,704	0,893
	Korišćenje poboljšanih izvora pijaće vode	4,1	7,8	0,9886	0,00551	0,006	1,659	1,288	3886	615	0,978	1,000
	Korišćenje poboljšane sanitacije	4,3	7,9	0,8078	0,12260	0,152	59,448	7,710	3886	615	0,563	1,000
	Spremnost za školu (djece u prvom razredu osnovne škole)	7,2		0,2378	0,06010	0,253	1,873	1,369	109	95	0,118	0,358
	Neto stopa pohađanja osnovne škole (prilagođeno)	7,4	2,1	0,6448	0,05514	0,086	5,881	2,425	499	444	0,535	0,755
	Neto stopa pohađanja srednje škole (prilagođeno)	7,5		0,2114	0,03908	0,185	7,172	2,678	804	784	0,133	0,290
	Neto stopa pohađanja osnovne škole (prilagođeno)	7,4n		0,5782	0,05123	0,089	8,749	2,958	886	814	0,476	0,681
	Neto stopa pohađanja srednje škole (prilagođeno)	7,5n		0,0554	0,01013	0,183	0,809	0,900	417	414	0,035	0,076
	Dječji rad	8,2		0,0666	0,02682	0,403	5,611	2,369	1186	345	0,013	0,120
	Nasilne metode disciplinovanja	8,3		0,6423	0,02988	0,047	2,304	1,518	1443	421	0,583	0,702
Žene												
	Rani početak dojenja	2,6		0,2030	0,05911	0,291	4,815	2,194	235	224	0,085	0,321
	Rano rađanje	5,2		0,3692	0,05965	0,162	2,704	1,644	180	178	0,250	0,488
	Stopa prevalencije kontracepcije	5,3	5,3	0,0413	0,01293	0,313	2,679	1,637	641	636	0,015	0,067
	Nezadovoljena potreba za kontracepcijom	5,4	5,6	0,4762	0,05607	0,118	8,004	2,829	641	636	0,364	0,588
	Obuhvat prenatalnom zaštitom – najmanje jednom, od strane stručnog osoblja	5,5a	5,5	0,8567	0,03851	0,045	2,694	1,641	235	224	0,780	0,934
	Obuhvat prenatalnom zaštitom – najmanje četiri puta, od strane bilo koga	5,5b	5,5	0,6346	0,08762	0,138	7,383	2,717	235	224	0,459	0,810
	Prisustvo stručne osobe pri porođaju	5,7	5,2	0,9862	0,00838	0,009	1,149	1,072	235	224	0,969	1,000
	Carski rez	5,9		0,1881	0,02565	0,136	0,961	0,980	235	224	0,137	0,239
	Stopa pismenosti mladih (mlade žene)	7,1	2,3	0,3999	0,03683	0,092	2,499	1,581	448	443	0,326	0,474
	Stupanje u brak prije navršene 18. godine	8,5		0,5636	0,01968	0,035	1,124	1,060	713	715	0,524	0,603
	Znanje mladih o sprečavanju prenošenja HIV-a	9,1	6,3	0,0614	0,01778	0,290	2,425	1,557	448	443	0,026	0,097
	Korišćenje kondoma sa neredovnim partnerima	9,15	6,2	*	*	*	*	*	12	11	*	*
	Zadovoljstvo životom	11,1		0,8506	0,06981	0,082	16,952	4,117	448	443	0,711	0,990
	Pušenje prije navršene 15. godine	12,2		0,0979	0,01447	0,148	2,319	1,523	980	980	0,069	0,127
Muškarci												
	Stopa pismenosti mladih (mladi muškarci)	7,1	2,3	0,6288	0,05312	0,084	3,094	1,759	251	257	0,523	0,735
	Stupanje u brak prije navršene 18. godine	8,5		0,3489	0,03144	0,090	1,701	1,304	395	392	0,286	0,412
	Znanje mladih o sprečavanju prenošenja HIV-a	9,1	6,3	0,0716	0,02620	0,366	2,644	1,626	251	257	0,019	0,124
	Korišćenje kondoma sa neredovnim partnerima	9,15	6,2	0,4773	0,14011	0,294	8,262	2,874	103	106	0,197	0,758
	Zadovoljstvo životom	11,1		0,8713	0,04835	0,055	5,336	2,310	251	257	0,775	0,968
	Pušenje prije navršene 15. godine	12,2		0,2189	0,02651	0,121	2,199	1,483	536	536	0,166	0,272
Djeca mlađa od 5 godina												
	Prevalencija pothranjenosti (umjereni i teški)	2,1a	1,8	0,0730	0,00976	0,134	0,918	0,958	655	653	0,053	0,093
	Prevalencija pothranjenosti (teški)	2,1b	1,8	0,0165	0,00495	0,300	0,984	0,992	655	653	0,007	0,026
	Prevalencija zaostajanja u rastu (umjereni i teški)	2,2a		0,2683	0,04715	0,176	7,304	2,703	645	646	0,174	0,363
	Prevalencija gojaznosti	2,4		0,1755	0,03786	0,216	6,299	2,510	640	637	0,100	0,251
	Isključivo dojenje novorođenčadi mlađe od 6 mjeseci	2,7		0,1427	0,06921	0,485	3,054	1,747	87	79	0,004	0,281
	Pohađanje programa obrazovanja u ranom djetinjstvu	6,1		0,1849	0,06844	0,370	9,760	3,124	318	315	0,048	0,322
	Indeks razvoja u ranom djetinjstvu	6,8		0,6246	0,05304	0,085	3,768	1,941	318	315	0,519	0,731

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

Tabela SE.3R: Uzoračke greške: gradska naselja

Standardne greške, koeficijenti varijacije, efekti dizajna (deff), kvadratni korijeni efekta dizajna (deft) i granice intervala povjerenja za odabrane indikatore, romska naselja, 2013. g.

	MICS indika- tor	MRC indika- tor	Vrije- dnost (r)	Stand- ardna gre- ška (se)	Koeffi- cijent varijaci- je (se/r)	Efekat dizajna (deff)	Kvadra- tni korijen efekta dizajna (deft)	Ponde- risani broj	Nepo- neri- sani broj	Granice intervala povjerenja	
										Donja granica r - 2se	Gornja granica r + 2se
Članovi domaćinstva											
Upotreba čvrstih goriva za kuvanje	3,15		0,7817	0,05724	0,073	9,118	3,020	3177	476	0,667	0,896
Korišćenje poboljšanih izvora pijaće vode	4,1	7,8	0,9922	0,00134	0,001	0,109	0,330	3177	476	0,989	0,995
Korišćenje poboljšane sanitacije	4,3	7,9	0,8075	0,14795	0,183	66,878	8,178	3177	476	0,512	1,000
Spremnost za školu (djece u prvom razredu osnovne škole)	7,2		0,3264	0,07953	0,244	1,928	1,388	79	68	0,167	0,485
Neto stopa pohađanja osnovne škole (prilagođeno)	7,4	2,1	0,6145	0,06158	0,100	5,490	2,343	399	344	0,491	0,738
Neto stopa pohađanja srednje škole (prilagođeno)	7,5		0,2144	0,04553	0,212	7,805	2,794	660	635	0,123	0,305
Neto stopa pohađanja osnovne škole (prilagođeno)	7,4n		0,5614	0,06046	0,108	9,353	3,058	703	631	0,441	0,682
Neto stopa pohađanja srednje škole (prilagođeno)	7,5n		0,0513	0,01114	0,217	0,886	0,941	356	348	0,029	0,074
Dječji rad	8,2		0,0396	0,01147	0,289	1,334	1,155	972	277	0,017	0,063
Nasilne metode disciplinovanja	8,3		0,6148	0,03700	0,060	2,692	1,641	1148	332	0,541	0,689
Žene											
Rani početak dojenja	2,6		0,2169	0,07429	0,343	5,622	2,371	181	174	0,068	0,365
Rano rađanje	5,2		0,3764	0,06839	0,182	2,949	1,717	151	149	0,240	0,513
Stopa prevalencije kontracepcije	5,3	5,3	0,0295	0,01388	0,471	3,509	1,873	531	522	0,002	0,057
Nezadovoljena potreba za kontracepcijom	5,4	5,6	0,5002	0,06629	0,133	9,157	3,026	531	522	0,368	0,633
Obuhvat prenatalnom zaštitom – najmanje jednom, od strane stručnog osoblja	5,5a	5,5	0,8555	0,03141	0,037	1,380	1,175	181	174	0,793	0,918
Obuhvat prenatalnom zaštitom – najmanje četiri puta, od strane bilo koga	5,5b	5,5	0,6062	0,10360	0,171	7,778	2,789	181	174	0,399	0,813
Prisustvo stručne osobe pri porođaju	5,7	5,2	0,9877	0,00895	0,009	1,142	1,068	181	174	0,970	1,000
Carski rez	5,9		0,2113	0,02924	0,138	0,888	0,942	181	174	0,153	0,270
Stopa pismenosti mladih (mlade žene)	7,1	2,3	0,3826	0,03496	0,091	1,940	1,393	385	376	0,313	0,452
Stupanje u brak prije navršene 18. godine	8,5		0,5729	0,02111	0,037	1,082	1,040	600	595	0,531	0,615
Znanje mladih o sprečavanju prenošenja HIV-a	9,1	6,3	0,0481	0,01644	0,342	2,216	1,489	385	376	0,015	0,081
Korišćenje kondoma sa neredovnim partnerima	9,15	6,2	*	*	*	*	*	8	8	*	*
Zadovoljstvo životom	11,1		0,8386	0,08065	0,096	18,017	4,245	385	376	0,677	1,000
Pušenje prije navršene 15. godine	12,2		0,0871	0,01681	0,193	2,917	1,708	834	822	0,053	0,121
Muškarci											
Stopa pismenosti mladih (mladi muškarci)	7,1	2,3	0,6678	0,05403	0,081	2,895	1,701	217	221	0,560	0,776
Stupanje u brak prije navršene 18. godine	8,5		0,3608	0,03621	0,100	1,842	1,357	331	325	0,288	0,433
Znanje mladih o sprečavanju prenošenja HIV-a	9,1	6,3	0,0604	0,02915	0,482	3,293	1,815	217	221	0,002	0,119
Korišćenje kondoma sa neredovnim partnerima	9,15	6,2	0,4670	0,14704	0,315	8,513	2,918	97	99	0,173	0,761
Zadovoljstvo životom	11,1		0,8827	0,05480	0,062	6,382	2,526	217	221	0,773	0,992
Pušenje prije navršene 15. godine	12,2		0,2260	0,03039	0,134	2,365	1,538	452	449	0,165	0,287
Djeca mlađa od 5 godina											
Prevalencija pothranjenosti (umjerena i teška)	2,1a	1,8	0,0665	0,00934	0,140	0,746	0,864	533	532	0,048	0,085
Prevalencija pothranjenosti (teška)	2,1b	1,8	0,0162	0,00558	0,344	1,036	1,018	533	532	0,005	0,027
Prevalencija zaostajanja u rastu (umjerena i teška)	2,2a		0,2639	0,05802	0,220	9,082	3,014	523	525	0,148	0,380
Prevalencija gojaznosti	2,4		0,1967	0,04422	0,225	6,399	2,530	520	518	0,108	0,285
Isključivo dojenje novorođenčadi mlade od 6 mjeseci	2,7		0,0544	0,01054	0,194	0,134	0,366	69	63	0,033	0,075
Pohađanje programa obrazovanja u ranom djetinjstvu	6,1		0,1938	0,07932	0,409	10,672	3,267	268	266	0,035	0,352
Indeks razvoja u ranom djetinjstvu	6,8		0,6349	0,06173	0,097	4,357	2,087	268	266	0,511	0,758

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

Tabela SE.4R: Uzoračke greške: ostala (seoska) naselja

Standardne greške, koeficijenti varijacije, efekti dizajna (deff), kvadratni korijeni efekta dizajna (deft) i granice intervala povjerenja za odabrane indikatore, romska naselja, 2013. g.

	MICS indika- tor	MRC indika- tor	Vrije- dnost (r)	Stand- ardna gre- ška (se)	Koeffi- cijent varijaci- je (se/r)	Efekat dizajna (deff)	Kvadra- tni korijen efekta dizajna (deft)	Ponde- risani broj	Nepo- neri- sani broj	Granice intervala povjerenja	
										Donja granica r - 2se	Gornja granica r + 2se
Članovi domaćinstva											
Upotreba čvrstih goriva za kuvanje	3,15		0,8749	0,02588	0,030	0,845	0,919	709	139	0,823	0,927
Korišćenje poboljšanih izvora pijaće vode	4,1	7,8	0,9728	0,03143	0,032	5,144	2,268	709	139	0,910	1,000
Korišćenje poboljšane sanitacije	4,3	7,9	0,8094	0,10971	0,136	10,764	3,281	709	139	0,590	1,000
Spremnost za školu (djece u prvom razredu osnovne škole)	7,2		(0,0000)	(0,00000)	(0,000)	na	na	30	27	(0,000)	(0,000)
Neto stopa pohađanja osnovne škole (prilagođeno)	7,4	2,1	0,7649	0,06856	0,090	2,587	1,609	101	100	0,628	0,902
Neto stopa pohađanja srednje škole (prilagođeno)	7,5		0,1979	0,06233	0,315	3,623	1,903	144	149	0,073	0,323
Neto stopa pohađanja osnovne škole (prilagođeno)	7,4n		0,6428	0,06221	0,097	3,068	1,752	183	183	0,518	0,767
Neto stopa pohađanja srednje škole (prilagođeno)	7,5n		0,0791	0,03112	0,393	0,864	0,930	62	66	0,017	0,141
Dječji rad	8,2		0,1979	0,12178	0,615	9,191	3,032	213	68	0,000	0,441
Nasilne metode disciplinovanja	8,3		0,7563	0,03630	0,048	0,900	0,949	295	89	0,684	0,829
Žene											
Rani početak dojenja	2,6		0,1564	0,04235	0,271	0,666	0,816	54	50	0,072	0,241
Rano rađanje	5,2		(0,332)	(0,098)	(0,295)	(1,210)	(1,100)	29	29	(0,136)	(0,528)
Stopa prevalencije kontracepcije	5,3	5,3	0,0988	0,02680	0,271	0,912	0,955	110	114	0,045	0,152
Nezadovoljena potreba za kontracepcijom	5,4	5,6	0,3600	0,04345	0,121	0,926	0,962	110	114	0,273	0,447
Obuhvat prenatalnom zaštitom – najmanje jednom, od strane stručnog osoblja	5,5a	5,5	0,8609	0,12945	0,150	6,855	2,618	54	50	0,602	1,000
Obuhvat prenatalnom zaštitom – najmanje četiri puta, od strane bilo koga	5,5b	5,5	0,7302	0,11930	0,163	3,540	1,881	54	50	0,492	0,969
Prisustvo stručne osobe pri porođaju	5,7	5,2	0,9810	0,02148	0,022	1,215	1,102	54	50	0,938	1,000
Carski rez	5,9		0,1100	0,04999	0,454	1,251	1,118	54	50	0,010	0,210
Stopa pismenosti mladih (mlade žene)	7,1	2,3	0,5075	0,15317	0,302	6,195	2,489	62	67	0,201	0,814
Stupanje u brak prije navršene 18. godine	8,5		0,5143	0,05154	0,100	1,266	1,125	113	120	0,411	0,617
Znanje mladih o sprečavanju prenošenja HIV-a	9,1	6,3	0,1440	0,07043	0,489	2,655	1,629	62	67	0,003	0,285
Korišćenje kondoma sa neredovnim partnerima	9,15	6,2	*	*	*	*	*	3	3	*	*
Zadovoljstvo životom	11,1		0,9251	0,04547	0,049	1,969	1,403	62	67	0,834	1,000
Pušenje prije navršene 15. godine	12,2		0,1599	0,01709	0,107	0,341	0,584	146	158	0,126	0,194
Muškarci											
Stopa pismenosti mladih (mladi muškarci)	7,1	2,3	(0,379)	(0,141)	(0,372)	(2,963)	(1,721)	34	36	(0,097)	(0,661)
Stupanje u brak prije navršene 18. godine	8,5		0,2880	0,03662	0,127	0,432	0,657	64	67	0,215	0,361
Znanje mladih o sprečavanju prenošenja HIV-a	9,1	6,3	(0,143)	(0,064)	(0,445)	(1,155)	(1,075)	34	36	(0,016)	(0,270)
Korišćenje kondoma sa neredovnim partnerima	9,15	6,2	*	*	*	*	*	6	7	*	*
Zadovoljstvo životom	11,1		(0,798)	(0,056)	(0,070)	(0,669)	(0,818)	34	36	(0,687)	(0,909)
Pušenje prije navršene 15. godine	12,2		0,1810	0,04076	0,225	0,964	0,982	84	87	0,099	0,263
Djeca mlađa od 5 godina											
Prevalencija pothranjenosti (umjerena i teška)	2,1a	1,8	0,1014	0,02459	0,243	0,797	0,893	122	121	0,052	0,151
Prevalencija pothranjenosti (teška)	2,1b	1,8	0,0179	0,01084	0,606	0,803	0,896	122	121	0,000	0,040
Prevalencija zaostajanja u rastu (umjerena i teška)	2,2a		0,2871	0,02524	0,088	0,374	0,611	122	121	0,237	0,338
Prevalencija gojaznosti	2,4		0,0843	0,02750	0,326	1,155	1,075	121	119	0,029	0,139
Isključivo dojenje novorođenčadi mlade od 6 mjeseci	2,7		*	*	*	*	*	18	16	*	*
Pohađanje programa obrazovanja u ranom djetinjstvu	6,1		(0,137)	(0,069)	(0,504)	(1,939)	(1,393)	50	49	(0,000)	(0,276)
Indeks razvoja u ranom djetinjstvu	6,8		(0,570)	(0,047)	(0,082)	(0,428)	(0,654)	50	49	(0,476)	(0,663)

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva. na: nije primjenljivo

Tabela SE.5R: Uzoračke greške: sjeverni region

Standardne greške, koeficijenti varijacije, efekti dizajna (deff), kvadratni korijeni efekta dizajna (deft) i granice intervala povjerenja za odabrane indikatore, romska naselja, 2013. g.

	MICS indika-tor	MRC indika-tor	Vrije-dnost (r)	Standa-rdna gre-ška (se)	Koeffi-cijent varijacije (se/r)	Efekat dizajna (deff)	Kvadra-tni korijen efekta dizajna (deft)	Ponderi-sani broj	Nepo-nderi-sani broj	Granice intervala povjerenja	
										Donja granica r – 2se	Gornja granica r + 2se
Članovi domaćinstva											
Upotreba čvrstih goriva za kuvanje	3,15		1,0000	0,0000	0,000	na	na	509	95	1,000	1,000
Korišćenje poboljšanih izvora pijaće vode	4,1	7,8	0,9986	0,00139	0,001	0,133	0,364	509	95	0,996	1,000
Korišćenje poboljšane sanitacije	4,3	7,9	0,8359	0,15158	0,181	15,746	3,968	509	95	0,533	1,000
Spremnost za školu (djece u prvom razredu osnovne škole)	7,2		*	*	*	*	*	21	19	*	*
Neto stopa pohađanja osnovne škole (prilagođeno)	7,4	2,1	0,6980	0,09723	0,139	3,139	1,772	71	71	0,504	0,892
Neto stopa pohađanja srednje škole (prilagođeno)	7,5		0,1784	0,08065	0,452	4,570	2,138	101	104	0,017	0,340
Neto stopa pohađanja osnovne škole (prilagođeno)	7,4n		0,5617	0,06775	0,121	2,386	1,545	127	129	0,426	0,697
Neto stopa pohađanja srednje škole (prilagođeno)	7,5n		(0,1092)	(0,05059)	(0,463)	(1,184)	(1,088)	45	46	(0,008)	(0,210)
Dječji rad	8,2		(0,0373)	(0,03730)	(0,999)	(2,396)	(1,548)	144	44	(0,000)	(0,112)
Nasilne metode disciplinovanja	8,3		0,7582	0,04068	0,054	0,732	0,856	207	59	0,677	0,840
Žene											
Rani početak dojenja	2,6		(0,1907)	(0,05753)	(0,302)	(0,601)	(0,775)	33	29	(0,000)	(0,294)
Rano rađanje	5,2		*	*	*	*	*	20	18	*	*
Stopa prevalencije kontracepcije	5,3	5,3	0,1047	0,04357	0,416	1,316	1,147	67	66	0,018	0,192
Nezadovoljena potreba za kontracepcijom	5,4	5,6	0,3568	0,06969	0,195	1,375	1,173	67	66	0,217	0,496
Obuhvat prenatalnom zaštitom – najmanje jednom, od strane stručnog osoblja	5,5a	5,5	(0,7960)	(0,22036)	(0,277)	(8,374)	(2,894)	33	29	(0,355)	(1,000)
Obuhvat prenatalnom zaštitom – najmanje četiri puta, od strane bilo koga	5,5b	5,5	(0,6567)	(0,20879)	(0,318)	(5,414)	(2,327)	33	29	(0,239)	(1,000)
Prisustvo stručne osobe pri porođaju	5,7	5,2	(0,9694)	(0,03672)	(0,038)	(1,273)	(1,128)	33	29	(0,896)	(1,000)
Carski rez	5,9		(0,1567)	(0,05624)	(0,359)	(0,670)	(0,819)	33	29	(0,044)	(0,269)
Stopa pismenosti mladih (mlade žene)	7,1	2,3	(0,3303)	(0,15859)	(0,480)	(4,775)	(2,185)	43	43	(0,013)	(0,648)
Stupanje u brak prije navršene 18. godine	8,5		0,4791	0,08112	0,169	2,057	1,434	76	79	0,317	0,641
Znanje mladih o sprečavanju prenošenja HIV-a	9,1	6,3	(0,1775)	(0,10825)	(0,610)	(3,371)	(1,836)	43	43	(0,000)	(0,394)
Korišćenje kondoma sa neredovnim partnerima	9,15	6,2	*	*	*	*	*	3	2	*	*
Zadovoljstvo životom	11,1		(0,9063)	(0,05134)	(0,057)	(1,304)	(1,142)	43	43	(0,804)	(1,000)
Pušenje prije navršene 15. godine	12,2		0,2052	0,03046	0,148	0,586	0,765	99	104	0,144	0,266
Muškarci											
Stopa pismenosti mladih (mladi muškarc) (mladi muškarc)	7,1	2,3	*	*	*	*	*	23	24	*	*
Stupanje u brak prije navršene 18. godine	8,5		(0,3248)	(0,0322)	(0,0992)	(0,1893)	(0,4351)	42	41	(0,260)	(0,389)
Znanje mladih o sprečavanju prenošenja HIV-a	9,1	6,3	*	*	*	*	*	23	24	*	*
Korišćenje kondoma sa neredovnim partnerima	9,15	6,2	*	*	*	*	*	5	7	*	*
Zadovoljstvo životom	11,1		*	*	*	*	*	23	24	*	*
Pušenje prije navršene 15. godine	12,2		0,1590	0,03600	0,226	0,533	0,730	56	56	0,087	0,231
Djeca mlađa od 5 godina											
Prevalencija pothranjenosti (umjerena i teška)	2,1a	1,8	0,1075	0,03152	0,293	0,849	0,922	89	83	0,044	0,171
Prevalencija pothranjenosti (teška)	2,1b	1,8	0,0175	0,01450	0,828	1,002	1,001	89	83	0,000	0,047
Prevalencija zaostajanja u rastu (umjerena i teška)	2,2a		0,2850	0,02936	0,103	0,347	0,589	89	83	0,226	0,344
Prevalencija gojaznosti	2,4		0,0379	0,00135	0,036	0,004	0,063	88	81	0,035	0,041
Isključivo dojenje novorođenčadi mlađe od šest mjeseci	2,7		*	*	*	*	*	12	9	*	*
Pohađanje programa obrazovanja u ranom djetinjstvu	6,1		(0,1596)	(0,0795)	(0,4979)	(1,6476)	(1,2836)	39	36	(0,001)	(0,318)
Indeks razvoja u ranom djetinjstvu	6,8		(0,5213)	(0,0459)	(0,0880)	(0,2953)	(0,5435)	39	36	(0,429)	(0,613)

() Podaci koji se zasnivaju na 25-49 neponderisanih slučajeva.
* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.
na: nije primjenljivo

Tabela SE.6R: Uzoračke greške: središnji region

Standardne greške, koeficijenti varijacije, efekti dizajna (deff), kvadratni korijeni efekta dizajna (deft) i granice intervala povjerenja za odabrane indikatore, romska naselja, 2013. g.

	MICS indika-tor	MRCi- indika-tor	Vrije-dnost (r)	Standa-rdna gre-ška (se)	Koeffi-cijent varijacije (se/r)	Efekat dizajna (deff)	Kvadra-tni korijen efekta dizajna (deft)	Ponde-risani broj	Nepo-nderi-sani broj	Granice intervala povjerenja	
										Donja granica r – 2se	Gornja granica r + 2se
Članovi domaćinstva											
Upotreba čvrstih goriva za kuvanje	3,15		0,7760	0,05892	0,076	8,607	2,934	3032	432	0,658	0,894
Korišćenje poboljšanih izvora pijaće vode	4,1	7,8	0,9920	0,00141	0,001	0,108	0,328	3032	432	0,989	0,995
Korišćenje poboljšane sanitacije	4,3	7,9	0,7989	0,15454	0,193	64,079	8,005	3032	432	0,490	1,000
Spremnost za školu (djece u prvom razredu osnovne škole)	7,2		0,3323	0,08108	0,244	1,926	1,388	78	66	0,170	0,494
Neto stopa pohađanja osnovne škole (prilagođeno)	7,4	2,1	0,6151	0,06385	0,104	5,477	2,340	381	319	0,487	0,743
Neto stopa pohađanja srednje škole (prilagođeno)	7,5		0,2038	0,04691	0,230	8,135	2,852	637	601	0,110	0,298
Neto stopa pohađanja osnovne škole (prilagođeno)	7,4n		0,5568	0,06267	0,113	9,246	3,041	669	582	0,431	0,682
Neto stopa pohađanja srednje škole (prilagođeno)	7,5n		0,0503	0,01110	0,221	0,869	0,932	349	338	0,028	0,073
Dječji rad	8,2		0,0416	0,01206	0,290	1,278	1,130	902	253	0,017	0,066
Nasilne metode disciplinovanja	8,3		0,6297	0,03672	0,058	2,390	1,546	1060	298	0,556	0,703
Žene											
Rani početak dojenja	2,6		0,2175	0,07639	0,351	5,588	2,364	174	164	0,065	0,370
Rano rađanje	5,2		0,3637	0,07121	0,196	3,112	1,764	147	143	0,221	0,506
Stopa prevalencije kontracepcije	5,3	5,3	0,0306	0,01452	0,474	3,496	1,870	511	493	0,002	0,060
Nezadovoljena potreba za kontracepcijom	5,4	5,6	0,5049	0,06875	0,136	9,304	3,050	511	493	0,367	0,642
Obuhvat prenatalnom zaštitom – najmanje jednom, od strane stručnog osoblja	5,5a	5,5	0,8655	0,03307	0,038	1,531	1,237	174	164	0,799	0,932
Obuhvat prenatalnom zaštitom – najmanje četiri puta, od strane bilo koga	5,5b	5,5	0,6182	0,10802	0,175	8,058	2,839	174	164	0,402	0,834
Prisustvo stručne osobe pri porođaju	5,7	5,2	0,9872	0,00931	0,009	1,119	1,058	174	164	0,969	1,000
Carski rez	5,9		0,2118	0,02913	0,138	0,828	0,910	174	164	0,154	0,270
Stopa pismenosti mladih (mlade žene)	7,1	2,3	0,3840	0,03548	0,092	1,942	1,394	379	366	0,313	0,455
Stupanje u brak prije navršene 18. godine	8,5		0,5801	0,02106	0,036	1,018	1,009	576	560	0,538	0,622
Znanje mladih o sprečavanju prenošenja HIV-a	9,1	6,3	0,0471	0,01655	0,351	2,226	1,492	379	366	0,014	0,080
Korišćenje kondoma sa neredovnim partnerima	9,15	6,2	*	*	*	*	*	8	7	*	*
Zadovoljstvo životom	11,1		0,8447	0,08185	0,097	18,643	4,318	379	366	0,681	1,000
Pušenje prije navršene 15. godine	12,2		0,0772	0,01711	0,222	3,212	1,792	807	783	0,043	0,111
Muškarci											
Stopa pismenosti mladih (mladi muškarc) (mladi muškarc)	7,1	2,3	0,6868	0,05599	0,082	3,016	1,737	208	208	0,575	0,799
Stupanje u brak prije navršene 18. godine	8,5		0,3775	0,03699	0,098	1,764	1,328	316	304	0,303	0,451
Znanje mladih o sprečavanju prenošenja HIV-a	9,1	6,3	0,0631	0,03039	0,482	3,236	1,799	208	208	0,002	0,124
Korišćenje kondoma sa neredovnim partnerima	9,15	6,2	0,4841	0,15458	0,319	8,706	2,951	92	92	0,175	0,793
Zadovoljstvo životom	11,1		0,9010	0,05611	0,062	7,309	2,704	208	208	0,789	1,000
Pušenje prije navršene 15. godine	12,2		0,2213	0,03164	0,143	2,446	1,564	433	422	0,158	0,285
Djeca mlađa od 5 godina											
Prevalencija pothranjenosti (umjerena i teška)	2,1a	1,8	0,0674	0,00965	0,143	0,748	0,865	516	506	0,048	0,087
Prevalencija pothranjenosti (teška)	2,1b	1,8	0,0167	0,00566	0,338	0,982	0,991	516	506	0,005	0,028
Prevalencija zaostajanja u rastu (umjerena i teška)	2,2a		0,2659	0,05940	0,223	9,021	3,004	507	500	0,147	0,385
Prevalencija gojaznosti	2,4		0,1964	0,04552	0,232	6,475	2,545	505	494	0,105	0,287
Isključivo dojenje novorođenčadi mlađe od 6 mjeseci	2,7		0,0366	0,00841	0,230	0,122	0,350	68	62	0,020	0,053
Pohađanje programa obrazovanja u ranom djetinjstvu	6,1		0,2008	0,08131	0,405	10,299	3,209	259	251	0,038	0,363
Indeks razvoja u ranom djetinjstvu	6,8		0,6289	0,06371	0,101	4,348	2,085	259	251	0,502	0,756

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

Tabela SE.7R: Uzoračke greške: južni region

Standardne greške, koeficijenti varijacije, efekti dizajna (deff), kvadratni korijeni efekta dizajna (deft) i granice intervala povjerenja za odabrane indikatore, romska naselja, 2013. g.

	MICS indikator	MRC indikator	Vrijednost (r)	Standardna greška (se)	Koeficijent varijacije (se/r)	Efekat dizajna (deff)	Kvadratni korijen efekta dizajna (deft)	Ponderisani broj	Neponderisani broj	Granice intervala povjerenja	
										Donja granica r - 2se	Gornja granica r + 2se
Članovi domaćinstva											
Upotreba čvrstih goriva za kuvanje	3,15		0,7017	0,13001	0,185	7,026	2,651	346	88	0,442	0,962
Korišćenje poboljšanih izvora pijaće vode	4,1	7,8	0,9441	0,07260	0,077	8,695	2,949	346	88	0,799	1,000
Korišćenje poboljšane sanitacije	4,3	7,9	0,8443	0,02227	0,026	0,328	0,573	346	88	0,800	0,889
Spremnost za školu (djeca u prvom razredu osnovne škole)	7,2		*	*	*	*	*	10	10	*	*
Neto stopa pohađanja osnovne škole (prilagođeno)	7,4	2,1	0,8042	0,06914	0,086	1,609	1,268	48	54	0,666	0,942
Neto stopa pohađanja srednje škole (prilagođeno)	7,5		0,3352	0,04920	0,147	0,847	0,920	66	79	0,237	0,434
Neto stopa pohađanja osnovne škole (prilagođeno)	7,4n		0,7614	0,04977	0,065	1,391	1,179	90	103	0,662	0,861
Neto stopa pohađanja srednje škole (prilagođeno)	7,5n		(0,0289)	(0,0293)	(1,0156)	(0,8891)	(0,9429)	24	30	(0,000)	(0,088)
Dječji rad	8,2		(0,3145)	(0,1837)	(0,5841)	(11,1808)	(3,3438)	140	48	(0,000)	(0,682)
Nasilne metode disciplinovanja	8,3		0,5786	0,09790	0,169	3,834	1,958	181	64	0,383	0,774
Žene											
Rani početak dojenja	2,6		(0,1253)	(0,0845)	(0,6742)	(1,9530)	(1,3975)	27	31	(0,000)	(0,294)
Rano rađanje	5,2		*	*	*	*	*	14	17	*	*
Stopa prevalencije kontracepcije	5,3	5,3	0,0607	0,00470	0,077	0,029	0,172	62	77	0,051	0,070
Nezadovoljena potreba za kontracepcijom	5,4	5,6	0,3694	0,04079	0,110	0,543	0,737	62	77	0,288	0,451
Obuhvat prenatalnom zaštitom – najmanje jednom, od strane stručnog osoblja	5,5a	5,5	(0,8751)	(0,0660)	(0,0754)	(1,1945)	(1,0929)	27	31	(0,743)	(1,000)
Obuhvat prenatalnom zaštitom – najmanje četiri puta, od strane bilo koga	5,5b	5,5	(0,7127)	(0,0927)	(0,1300)	(1,2583)	(1,1217)	27	31	(0,527)	(0,898)
Prisustvo stručne osobe pri porođaju	5,7	5,2	(1,0000)	(0,00000)	(0,000)	na	na	27	31	(1,000)	(1,000)
Carski rez	5,9		(0,0753)	(0,0659)	(0,8749)	(1,8706)	(1,3677)	27	31	(0,000)	(0,207)
Stopa pismenosti mladih (mlade žene)	7,1	2,3	(0,7417)	(0,1159)	(0,1563)	(2,3154)	(1,5216)	26	34	(0,510)	(0,974)
Stupanje u brak prije navršene 18. godine	8,5		0,5133	0,04509	0,088	0,610	0,781	61	76	0,423	0,603
Znanje mladih o sprečavanju prenošenja HIV-a	9,1	6,3	(0,0783)	(0,0322)	(0,4115)	(0,4747)	(0,6890)	26	34	(0,014)	(0,143)
Korišćenje kondoma sa neredovnim partnerima	9,15	6,2	*	*	*	*	*	1	2	*	*
Zadovoljstvo životom	11,1		(0,8446)	(0,1317)	(0,1559)	(4,3593)	(2,0879)	26	34	(0,581)	(1,000)
Pušenje prije navršene 15. godine	12,2		0,1803	0,03515	0,195	0,769	0,877	74	93	0,110	0,251
Muškarci											
Stopa pismenosti mladih (mladi muškarci)	7,1	2,3	(0,4814)	(0,1178)	(0,2447)	(1,3339)	(1,1550)	20	25	(0,246)	(0,717)
Stupanje u brak prije navršene 18. godine	8,5		(0,1322)	(0,0433)	(0,3275)	(0,7518)	(0,8671)	37	47	(0,046)	(0,219)
Znanje mladih o sprečavanju prenošenja HIV-a	9,1	6,3	(0,0709)	(0,0385)	(0,5424)	(0,5390)	(0,7341)	20	25	(0,000)	(0,148)
Korišćenje kondoma sa neredovnim partnerima	9,15	6,2	*	*	*	*	*	6	7	*	*
Zadovoljstvo životom	11,1		(0,7856)	(0,0764)	(0,0972)	(0,8312)	(0,9117)	20	25	(0,633)	(0,938)
Pušenje prije navršene 15. godine	12,2		0,2688	0,03674	0,137	0,391	0,626	47	58	0,195	0,342
Djeca mlađa od 5 godina											
Prevalencija pothranjenosti (umjerena i teška)	2,1a	1,8	0,0696	0,01517	0,218	0,224	0,473	49	64	0,039	0,100
Prevalencija pothranjenosti (teška)	2,1b	1,8	0,0127	0,01282	1,013	0,829	0,910	49	64	0,000	0,038
Prevalencija zaostajanja u rastu (umjerena i teška)	2,2a		0,2628	0,07280	0,277	1,696	1,302	49	63	0,117	0,408
Prevalencija gojaznosti	2,4		0,2078	0,04105	0,198	0,624	0,790	48	62	0,126	0,290
Isključivo dojenje novorođenčadi mlađe od 6 mjeseci	2,7		*	*	*	*	*	7	8	*	*
Pohađanje programa obrazovanja u ranom djetinjstvu	6,1		(0,0308)	(0,0330)	(1,0723)	(0,9855)	(0,9927)	20	28	(0,000)	(0,097)
Indeks razvoja u ranom djetinjstvu	6,8		(0,7692)	(0,0783)	(0,1018)	(0,9337)	(0,9663)	20	28	(0,613)	(0,926)

() Podaci koji se zasnivaju na 25-49 neponderisanih slučajeva.
 * Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.
 na: nije primjenljivo

Dodatak D. Tabele o kvalitetu podataka

Tabela DQ.1: Starosna raspodjela članova domaćinstva

Procentualna raspodjela članova domaćinstva prema pojedinačnim godinama, starosti i polu, Crna Gora, 2013. g.

Starost	Muškarci		Žene		Muškarci		Žene		
	Broj	Procenat	Broj	Procenat	Broj	Procenat	Broj	Procenat	
0	84	1,2	78	1,1	45	77	1,1	87	1,3
1	88	1,3	77	1,1	46	81	1,2	111	1,6
2	83	1,2	88	1,3	47	107	1,6	110	1,6
3	116	1,7	100	1,4	48	87	1,3	67	1,0
4	120	1,8	81	1,2	49	107	1,6	108	1,6
5	106	1,6	65	0,9	50	106	1,5	109	1,6
6	78	1,1	76	1,1	51	81	1,2	85	1,2
7	96	1,4	85	1,2	52	96	1,4	81	1,2
8	82	1,2	78	1,1	53	101	1,5	73	1,0
9	67	1,0	89	1,3	54	81	1,2	94	1,3
10	90	1,3	89	1,3	55	87	1,3	92	1,3
11	105	1,5	102	1,5	56	88	1,3	67	1,0
12	87	1,3	79	1,1	57	87	1,3	84	1,2
13	88	1,3	80	1,1	58	94	1,4	89	1,3
14	82	1,2	100	1,4	59	76	1,1	71	1,0
15	115	1,7	84	1,2	60	84	1,2	99	1,4
16	113	1,6	104	1,5	61	86	1,3	89	1,3
17	108	1,6	98	1,4	62	82	1,2	105	1,5
18	120	1,7	107	1,5	63	83	1,2	87	1,3
19	101	1,5	130	1,9	64	74	1,1	92	1,3
20	117	1,7	108	1,6	65	51	0,7	61	0,9
21	106	1,6	129	1,9	66	51	0,7	65	0,9
22	124	1,8	106	1,5	67	35	0,5	46	0,7
23	105	1,5	96	1,4	68	37	0,5	61	0,9
24	114	1,7	113	1,6	69	54	0,8	48	0,7
25	95	1,4	101	1,4	70	41	0,6	44	0,6
26	88	1,3	105	1,5	71	54	0,8	48	0,7
27	90	1,3	98	1,4	72	39	0,6	41	0,6
28	109	1,6	85	1,2	73	62	0,9	61	0,9
29	94	1,4	107	1,5	74	51	0,8	45	0,6
30	76	1,1	107	1,5	75	47	0,7	47	0,7
31	98	1,4	91	1,3	76	28	0,4	49	0,7
32	104	1,5	112	1,6	77	17	0,2	38	0,6
33	94	1,4	94	1,4	78	24	0,4	36	0,5
34	113	1,6	104	1,5	79	22	0,3	47	0,7
35	99	1,4	77	1,1	80	24	0,3	26	0,4
36	78	1,1	109	1,6	81	22	0,3	18	0,3
37	89	1,3	98	1,4	82	16	0,2	30	0,4
38	95	1,4	88	1,3	83	10	0,2	15	0,2
39	90	1,3	86	1,2	84	6	0,1	21	0,3
40	86	1,3	79	1,1	85+	50	0,7	76	1,1
41	86	1,3	86	1,2					
42	92	1,3	82	1,2	Ne zna/bez odgovora	3	0,0	5	0,1
43	87	1,3	91	1,3					
44	78	1,1	83	1,2	Ukupno	6845	100,0	6954	100,0

Grafikon DQ.1: Broj članova domaćinstva prema pojedinačnim godinama starosti, Crna Gora, 2013.

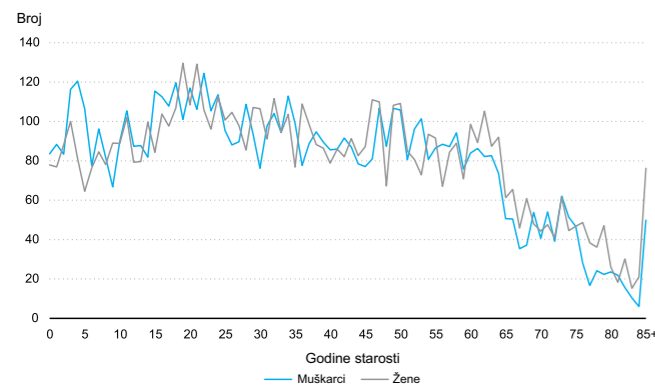

Tabela DQ.2: Starosna raspodjela žena koje ispunjavaju uslov i anketiranih žena

Ženski članovi domaćinstva starosti 10–54 godine, anketirane žene starosti 15–49 godina, procenat žena koje ispunjavaju uslov i koje su anketirane, prema petogodišnjim starosnim grupama, Crna Gora, 2013. g.

Starost	Ženski članovi domaćinstva starosti 10–54 godine		Anketirane žene starosti 15–49 godina		Procenat žena koje ispunjavaju uslov i koje su anketirane (stopa odgovora)
	Broj	Broj	Broj	Procenat	
10–14	450	na	na	na	na
15–19	522	507	15,2	97,1	
20–24	552	537	16,1	97,2	
25–29	496	478	14,3	96,4	
30–34	507	487	14,6	95,9	
35–39	459	444	13,3	96,7	
40–44	421	415	12,4	98,6	
45–49	484	469	14,1	96,9	
50–54	441	na	na	na	
Ukupno (15-49)	3441	3336	100,0	96,9	
Odnos 50–54 : 45–49	0,91	na	na	na	

na: nije primjenljivo

Tabela DQ.3: Starosna raspodjela muškaraca koji ispunjavaju uslov i anketiranih muškaraca

Muški članovi domaćinstva starosti 10–54 godine, anketirani muškarci starosti 15–49 godina, procenat muškaraca koji ispunjavaju uslov i koji su anketirani, prema petogodišnjim starosnim grupama, Crna Gora, 2013. g.

Starost	Muški članovi domaćinstva starosti 10–54 godine		Anketirani muškarci starosti 15–49 godina		Procenat muškaraca koji ispunjavaju uslov i koji su anketirani (stopa odgovora)
	Sva domaćinstva	Izabrana domaćinstva	Broj	Procenat	
10–14	452	234	na	na	na
15–19	557	305	299	17,4	98,1
20–24	567	299	283	16,4	94,6
25–29	476	223	217	12,6	97,6
30–34	485	244	234	13,6	95,9
35–39	450	248	237	13,7	95,4
40–44	429	219	212	12,3	96,6
45–49	459	254	242	14,0	95,0
50–54	465	237	na	na	na
Ukupno (15-49 godina)	3422	1792	1723	100,0	96,1
Odnos 50–54 : 45–49	1,01	0,93	na	na	na

na: nije primjenljivo

Tabela DQ.4: Raspodjela djece u domaćinstvu prema starosti i popunjeni upitnici za djecu mlađu od 5 godina

Djeca – članovi domaćinstva starosti 0–7 godina, djeca starosti 0–4 godine čije su majke/staratelji anketirani i procenat djece mlađe od 5 godina čije su majke/staratelji anketirani, Crna Gora, 2013. g.

Starost	Djeca starosti 0–7 godina		Djeca mlađa od 5 godina za koje je popunjen upitnik		Procenat djece mlađe od 5 godina koja ispunjavaju uslov i koja su anketirana (stopa odgovora)
	Broj	Broj	Broj	Procenat	
0	162	156	17,2	96,4	
1	165	164	18,1	99,4	
2	172	169	18,7	98,7	
3	216	216	23,8	99,9	
4	202	201	22,2	99,8	
5	171	na	na	na	
6	154	na	na	na	
7	181	na	na	na	
Ukupno (0-4)	916	907	100,0	98,9	
Odnos 5:4	0,85	na	na	na	

na: nije primjenljivo

Tabela DQ.5: Izveštavanje o datumu rođenja: članovi domaćinstva

Procentualna raspodjela članova domaćinstva prema nivou kompletnosti podataka o datumu rođenja, Crna Gora, 2013. g.

Starost	Potpunost podataka o mjesecu i godini rođenja				Ukupno	Broj članova domaćinstva
	Godina i mjesec rođenja	Samo godina rođenja	Samo mjesec rođenja	Nedostaje i godina i mjesec rođenja		
0–4	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0	1441
5–14	99,9	0,1	0,0	0,0	100,0	2000
15–24	99,9	0,1	0,0	0,0	100,0	2065
25–49	99,8	0,2	0,0	0,0	100,0	5114
50–64	99,0	0,9	0,0	0,1	100,0	2508
65–84	96,1	3,9	0,0	0,0	100,0	1462
85+	89,1	10,9	0,0	0,0	100,0	92
Ne zna/bez odgovora	na	na	0,0	77,8	100,0	9
Region						
Sjeverni	98,6	1,3	0,0	0,1	100,0	5089
Središnji	99,6	0,4	0,0	0,0	100,0	5667
Južni	99,4	0,5	0,0	0,1	100,0	3935
Tip naselja						
Gradsko	99,5	0,4	0,0	0,1	100,0	8907
Ostalo	98,8	1,1	0,0	0,1	100,0	5784

na: nije primjenljivo

Tabela DQ.6: Izveštavanje o datumu rođenja: žene

Procentualna raspodjela žena starosti 15–49 godina prema nivou kompletnosti podataka o datumu rođenja/godinama starosti, Crna Gora, 2013. g.

Region	Potpunost podataka o datumu rođenja i godina starosti					Ukupno	Broj žena starosti 15–49 godina
	Godina i mjesec rođenja	Godina rođenja i starost	Samo godina rođenja	Samo starost	Ostalo/ne zna/bez odgovora		
Ukupno	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	3493
Region							
Sjeverni	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	1144
Središnji	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	1412
Južni	99,9	0,1	0,0	0,0	0,0	100,0	937
Tip naselja							
Gradsko	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	2217
Ostalo	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	1276

Tabela DQ.7: Izvještavanje o datumu rođenja: muškarci

Procentualna raspodjela muškaraca starosti 15–49 godina prema nivou kompletnosti podataka o datumu rođenja/godinama starosti, Crna Gora, 2013. g.

	Potpunost podataka o datumu rođenja i godinama starosti					Ukupno	Broj muškaraca starosti 15–49 godina
	Godina i mjesec rođenja	Godina rođenja i starost	Samo godina rođenja	Samo starost	Ostalo/ne zna/bez odgovora		
Ukupno	99,8	0,2	0,0	0,0	0,0	100,0	1799
Region							
Sjeverni	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	608
Središnji	99,9	0,1	0,0	0,0	0,0	100,0	700
Južni	99,6	0,4	0,0	0,0	0,0	100,0	491
Tip naselja							
Gradsko	99,7	0,3	0,0	0,0	0,0	100,0	1099
Ostalo	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	700

Tabela DQ.8: Izvještavanje o datumu rođenja: djeca mlađa od 5 godina

Procentualna raspodjela djece mlađe od 5 godina prema nivou kompletnosti podataka o datumu rođenja/godinama starosti, Crna Gora, 2013. g.

	Potpunost podataka o datumu rođenja i godinama starosti					Ukupno	Broj djece mlađe od 5 godina
	Godina i mjesec rođenja	Godina rođenja i starost	Samo godina rođenja	Samo starost	Ostalo/ne zna/bez odgovora		
Ukupno	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	1420
Region							
Sjeverni	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	469
Središnji	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	641
Južni	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	310
Tip naselja							
Gradsko	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	900
Ostalo	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	520

Tabela DQ.9: Izvještavanje o datumu rođenja: djeca, adolescenti i mladi

Procentualna raspodjela djece, adolescenata i mladih starosti 5–24 godine prema nivou kompletnosti podataka o mjesecu i godini rođenja, Crna Gora, 2013. g.

	Potpunost podataka o mjesecu i godini rođenja				Ukupno	Broj djece, adolescenata i mladih starosti 5–24 godine
	Godina i mjesec rođenja	Samo godina rođenja	Samo mjesec rođenja	Nedostaje i godina i mjesec rođenja		
Ukupno	99,9	0,1	0,0	0,0	100,0	4065
Region						
Sjeverni	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0	1567
Središnji	99,9	0,1	0,0	0,0	100,0	1494
Južni	99,7	0,3	0,0	0,0	100,0	1004
Tip naselja						
Gradsko	99,8	0,2	0,0	0,0	100,0	2448
Ostalo	99,9	0,1	0,0	0,0	100,0	1617

Tabela DQ.10: Izvještavanje o datumu rođenja: prvi i posljednji porođaj

Procentualna raspodjela prvog i posljednjeg porođaja žena starosti 15–49 godina prema nivou kompletnosti podataka o datumu rođenja, Crna Gora, 2013. g.

	Potpunost podataka o datumu porođaja									Broj posljednjih porođaja
	Datum prvog porođaja			Ukupno	Broj prvih porođaja	Datum posljednjeg porođaja			Ukupno	
	Godina i mjesec porođaja	Samo godina porođaja	Samo navršene godine od prvog porođaja			Godina i mjesec porođaja	Samo godina porođaja	Ostalo/ne zna/bez odgovora		
Ukupno	99,8	0,1	0,1	100,0	2176	99,5	0,1	0,4	100,0	1656
Region										
Sjeverni	99,7	0,3	0,0	100,0	724	99,7	0,0	0,3	100,0	601
Središnji	99,8	0,0	0,2	100,0	886	99,5	0,0	0,5	100,0	647
Južni	99,8	0,2	0,0	100,0	566	99,3	0,2	0,5	100,0	408
Tip naselja										
Gradsko	99,8	0,1	0,1	100,0	1379	99,4	0,1	0,5	100,0	1006
Ostalo	99,7	0,3	0,0	100,0	797	99,7	0,0	0,3	100,0	650

Tabela DQ.11: Popunjenost izvještaja

Procentualna raspodjela nedostajućih odgovora za odabrana pitanja i indikatore, Crna Gora, 2013. g.

Upitnik i vrsta nedostajuće informacije	Referentna grupa	Procenat bez odgovora i nepotpunih odgovora ^a	Broj slučajeva
Domaćinstvo			
Vrijeme početka intervjuisanja	Sva intervjuisana domaćinstva	0,0	4052
Vrijeme završetka intervjuisanja	Sva intervjuisana domaćinstva	0,0	4052
Žene			
Datum stupanja u prvi brak/zajednicu	Sve ikada udate žene starosti 15–49 godina		
Samo mjesec		1,1	2146
I mjesec i godina		0,2	2146
Starost pri stupanju u prvi brak/zajednicu	Sve ikada udate žene starosti 15–49 godina kod kojih nije poznata godina stupanja u prvi brak/zajednicu	0,0	2146
Starost prilikom prvog seksualnog odnosa	Sve žene starosti 15–24 godine koje su ikada imale seksualni odnos	0,8	454
Vrijeme od posljednjeg seksualnog odnosa	Sve žene starosti 15–24 godine koje su ikada imale seksualni odnos	1,3	454
Vrijeme početka intervjuisanja	Sve intervjuisane žene	0,0	3493
Vrijeme završetka intervjuisanja	Sve intervjuisane žene	0,0	3493
Muškarci			
Datum stupanja u prvi brak/zajednicu	Svi ikada oženjeni muškarci starosti 15–49 godina		
Samo mjesec		1,4	857
I mjesec i godina		0,3	857
Starost pri stupanju u prvi brak/zajednicu	Svi ikada oženjeni muškarci starosti 15–49 godina kod kojih nije poznata godina stupanja u prvi brak/zajednicu	0,0	857
Starost prilikom prvog seksualnog odnosa	Svi muškarci starosti 15–24 godine koji su ikada imali seksualni odnos	0,6	391
Vrijeme od posljednjeg seksualnog odnosa	Svi muškarci starosti od 15–24 godine koji su ikada imali seksualni odnos	0,6	391
Vrijeme početka intervjuisanja	Svi intervjuisani muškarci	0,1	1799
Vrijeme završetka intervjuisanja	Svi intervjuisani muškarci	0,1	1799
Djeca mlađa od 5 godina			
Vrijeme početka intervjuisanja	Sva djeca mlađa od 5 godina	0,2	1420
Vrijeme završetka intervjuisanja	Sva djeca mlađa od 5 godina	0,2	1420

Tabela DQ.12: **Potpunost podataka za antropometrijske indikatore: pothranjenost**

Procentualna raspodjela djece mlađe od 5 godina prema nivou kompletnosti podataka o datumu rođenja i tjelesnoj težini, Crna Gora, 2013. g.

	Valjani podaci o težini i datumu rođenja	Razlog za isključivanje iz analize				Ukupno	Procenat djece isključene iz analize	Broj djece mlađe od 5 godina
		Tjelesna težina nije izmjerena	Nepotpun datum rođenja	Tjelesna težina nije izmjerena i nepotpun datum rođenja	Slučajevi obilježeni kao neadekvatni (djeca starija od 5 godina)			
Ukupno	98,2	1,8	0,0	0,0	0,0	100,0	1,8	1420
Starost								
manje od 6 mjeseci	97,2	2,8	0,0	0,0	0,0	100,0	2,8	108
6–11 mjeseci	96,7	3,3	0,0	0,0	0,0	100,0	3,3	122
12–23 mjeseca	98,9	1,1	0,0	0,0	0,0	100,0	1,1	266
24–35 mjeseci	98,5	1,5	0,0	0,0	0,0	100,0	1,5	275
36–47 mjeseci	98,8	1,2	0,0	0,0	0,0	100,0	1,2	333
48–59 mjeseci	97,8	2,2	0,0	0,0	0,0	100,0	2,2	316

Tabela DQ.13: **Potpunost podataka za antropometrijske indikatore: zaostajanje u rastu**

Procentualna raspodjela djece mlađe od 5 godina prema nivou kompletnosti podataka o datumu rođenja i visini/dužini, Crna Gora, 2013. g.

	Valjani podaci o visini/dužini i datumu rođenja	Razlog za isključivanje iz analize				Ukupno	Procenat djece isključene iz analize	Broj djece mlađe od 5 godina
		Visina/dužina nije izmjerena	Nepotpun datum rođenja	Visina/dužina nije izmjerena, nepotpun datum rođenja	Slučajevi obilježeni kao neadekvatni (djeca starija od 5 godina)			
Ukupno	96,2	2,6	0,0	0,0	1,2	100,0	3,8	1420
Starost								
manje od 6 mjeseci	97,2	2,8	0,0	0,0	0,0	100,0	2,8	108
6–11 mjeseci	91,8	4,9	0,0	0,0	3,3	100,0	8,2	122
12–23 mjeseca	94,7	1,9	0,0	0,0	3,4	100,0	5,3	266
24–35 mjeseci	96,4	2,5	0,0	0,0	1,1	100,0	3,6	275
36–47 mjeseci	98,2	1,5	0,0	0,0	0,3	100,0	1,8	333
48–59 mjeseci	96,5	3,5	0,0	0,0	0,0	100,0	3,5	316

Tabela DQ.14: **Potpunost podataka za antropometrijske indikatore: zaostajanje u razvoju**

Procentualna raspodjela djece mlađe od 5 godina prema nivou kompletnosti podataka o tjelesnoj težini i visini/dužini, Crna Gora, 2013. g.

	Valjani podaci o tjelesnoj težini i visini/dužini	Razlog za isključivanje iz analize				Ukupno	Procenat djece isključene iz analize	Broj djece mlađe od 5 godina
		Tjelesna težina nije izmjerena	Visina/dužina nije izmjerena	Tjelesna težina i visina/dužina nijesu izmjerene	Slučajevi obilježeni kao neadekvatni (djeca starija od 5 godina)			
Ukupno	93,1	0,0	0,8	1,8	4,3	100,0	6,9	1420
Starost								
manje od 6 mjeseci	94,4	0,0	0,0	2,8	2,8	100,0	5,6	108
6–11 mjeseci	92,6	0,0	1,6	3,3	2,5	100,0	7,4	122
12–23 mjeseca	94,4	0,0	0,8	1,1	3,8	100,0	5,6	266
24–35 mjeseci	93,8	0,0	1,1	1,5	3,6	100,0	6,2	275
36–47 mjeseci	94,9	0,0	0,3	1,2	3,6	100,0	5,1	333
48–59 mjeseci	89,2	0,0	1,3	2,2	7,3	100,0	10,8	316

Tabela DQ.15: **Grupisanje podataka o antropometrijskim mjerjenjima**

Procentualna raspodjela izmjerene tjelesne težine i visine/dužine prema brojevima koji su upisani kao prva decimala, Crna Gora, 2013. g.

	Tjelesna težina		Visina ili dužina	
	Broj	Procenat	Broj	Procenat
Ukupno	1395	100,0	1395	100,0
Brojevi				
0	80	5,7	106	7,6
1	172	12,3	191	13,7
2	174	12,5	230	16,5
3	151	10,8	176	12,6
4	157	11,3	149	10,7
5	122	8,7	90	6,5
6	136	9,7	119	8,5
7	152	10,9	130	9,3
8	126	9,0	88	6,3
9	125	9,0	116	8,3
0 ili 5	202	14,5	196	14,1

Tabela DQ.16: **Zapažanja u vezi s izvodom iz matične knjige rođenih**

Procentualna raspodjela djece mlađe od 5 godina prema posjedovanju izvoda iz matične knjige rođenih i procenat izvoda koji su pogledani, Crna Gora, 2013. g.

	Djeca koja imaju izvod iz matične knjige rođenih		Djeca koja nemaju izvod iz matične knjige rođenih	Ne zna/bez odgovora	Ukupno	Procenat izvoda iz matične knjige rođenih koje je anketar vidio (1)/(1+2)*100	Broj djece mlađe od 5 godina
	Anketar vidio izvod (1)	Anketar nije vidio izvod (2)					
Ukupno	64,2	33,3	2,4	0,1	100,0	65,8	1420
Region							
Sjeverni	53,7	41,8	4,3	0,2	100,0	56,3	469
Središnji	70,8	28,1	1,1	0,0	100,0	71,6	641
Južni	66,1	31,3	2,3	0,3	100,0	67,9	310
Tip naselja							
Gradsko	64,8	32,7	2,4	0,1	100,0	66,5	900
Ostalo	63,1	34,4	2,3	0,2	100,0	64,7	520
Starost							
0–5 mjeseci	66,7	27,8	5,6	0,0	100,0	70,6	108
6–11 mjeseci	65,6	32,8	0,8	0,8	100,0	66,7	122
12–23 mjeseca	71,4	27,4	1,1	0,0	100,0	72,2	266
24–35 mjeseci	65,1	31,6	3,3	0,0	100,0	67,3	275
36–47 mjeseci	60,4	36,9	2,7	0,0	100,0	62,0	333
48–59 mjeseci	59,8	38,0	1,9	0,3	100,0	61,2	316

Tabela DQ.17: Zapažanja u vezi s kartonom vakcinacija

Procentualna raspodjela djece starosti 0–35 mjeseci prema posjedovanju kartona vakcinacije i procenat zdravstvenih kartona koji su pogledani, Crna Gora, 2013. g.

	Dijete nema karton vakcinacija		Dijete ima karton vakcinacija		Ne zna/bez odgovora	Ukupno	Procenat kartona koje je anketar vidio (1)/(1+2)*100	Broj djece starosti 0–35 mjeseci
	Ranije je imalo	Nikada nije imalo	Anketar vidio karton (1)	Anketar nije vidio karton (2)				
Ukupno	0,3	1,3	90,8	7,1	0,4	100,0	92,7	771
Region								
Sjeverni	0,8	0,4	90,5	8,3	0,0	100,0	91,6	252
Središnji	0,0	1,1	93,1	4,9	0,9	100,0	95,0	350
Južni	0,0	3,0	86,4	10,1	0,0	100,0	89,6	169
Tip naselja								
Gradsko	0,4	1,2	92,3	5,7	0,2	100,0	94,2	493
Ostalo	0,0	1,4	88,1	9,7	0,7	100,0	90,1	278
Starost djece								
0–5 mjeseci	0,0	6,5	88,9	3,7	0,0	100,0	96,0	108
6–11 mjeseci	0,0	0,8	95,9	1,6	1,6	100,0	98,3	122
12–23 mjeseci	0,4	0,4	90,2	8,6	0,4	100,0	91,3	266
24–35 mjeseci	0,4	0,4	89,8	9,5	0,0	100,0	90,5	275

Tabela DQ.18: Prisutnost majke u domaćinstvu i osoba s kojom je popunjavao upitnik za dijete mlađe od 5 godina

Procentualna raspodjela djece mlađe od 5 godina prema tome da li majka živi u istom domaćinstvu i osoba s kojom je popunjavao upitnik (za dijete mlađe od 5 godina), Crna Gora, 2013. g.

	Majka je u domaćinstvu		Majka nije u domaćinstvu			Ukupno	Broj djece mlađe od 5 godina
	Anketirana majka	Anketiran otac	Anketiran otac	Anketirana druga odrasla ženska osoba	Anketirana druga odrasla muška osoba		
Ukupno	99,6	0,1	0,3	0,0	0,0	100,0	916
Starost							
0	99,8	0,2	0,0	0,0	0,0	100,0	162
1	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	165
2	99,6	0,2	0,2	0,0	0,0	100,0	172
3	99,7	0,0	0,1	0,0	0,2	100,0	216
4	98,9	0,0	1,0	0,2	0,0	100,0	202

Tabela DQ.19: Djeca starosti 1–17 godina, odabrana za module o dječjem radu i disciplinovanju djeteta

Procentualna raspodjela domaćinstava prema broju djece starosti 1–17 godina i procenat domaćinstava s najmanje dvoje djece, starosti 1–17 godina, kod kojih je pravilno odabrano jedno dijete za popunjavanje modula o dječjem radu i disciplinovanju djeteta, Crna Gora, 2013. g.

	Broj djece starosti 1–17 godina			Ukupno	Broj domaćinstava	Procenat domaćinstava u kojima je izvršen pravilan odabir	Broj domaćinstava sa 2 ili više djece starosti 1–17 godina
	Nijedno	Jedno	Dvoje ili više				
Ukupno	51,7	18,5	29,8	100,0	4052	98,2	1209
Region							
Sjeverni	48,6	16,9	34,5	100,0	1308	97,8	451
Središnji	50,9	18,7	30,4	100,0	1563	97,7	475
Južni	56,1	19,9	24,0	100,0	1181	99,6	283
Tip naselja							
Gradsko	51,6	19,7	28,7	100,0	2517	97,8	722
Ostalo	51,9	16,4	31,7	100,0	1535	98,8	487
Kvintili indeksa imovinskog stanja							
Najsiromašniji	64,1	10,8	25,1	100,0	942	97,5	236
Drugi kvintil	58,7	15,3	26,0	100,0	883	97,8	230
Srednji kvintil	48,9	19,7	31,3	100,0	760	97,9	238
Četvrti kvintil	46,6	23,9	29,5	100,0	749	98,2	221
Najbogatiji	35,1	25,3	39,6	100,0	718	99,3	284

Tabele o kvalitetu podataka, romska naselja

Tabela DQ.20: Pohađanje škole prema pojedinačnim godinama starosti

Procentualna raspodjela članova domaćinstva starosti 5–24 godine prema nivou obrazovanja i razred koji se pohađa u tekućoj (ili posljednjoj) školskoj godini, Crna Gora, 2013. g.

Ne pohađa školu	Trenutno pohađa																	Ukupno	Broj članova domaćinstva	
	Predškolsko	Osnovna škola – razred									Srednja škola – razred				Više od srednje	Ne može se odrediti	Ne zna/bez odgovora			
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	2	3	4						
Starost na početku školske godine																				
5	53,6	41,6	4,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	100,0	155	
6	6,9	2,1	81,3	9,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	100,0	159	
7	0,0	0,0	2,4	93,9	3,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	168	
8	0,0	0,0	0,3	8,7	84,8	6,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	174	
9	0,5	0,0	0,0	0,4	7,6	82,6	8,6	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	150	
10	1,4	0,0	0,0	0,0	0,0	4,7	90,1	3,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	184	
11	2,6	0,0	0,0	0,0	0,1	0,4	11,2	80,7	5,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	188	
12	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,3	9,9	72,8	13,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	188	
13	0,7	0,0	0,0	0,0	0,1	0,2	0,0	2,7	4,3	66,5	24,6	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	164	
14	1,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,3	0,6	0,6	3,3	71,3	20,7	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	189	
15	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	4,7	69,5	23,2	0,7	0,0	1,0	0,0	100,0	205	
16	3,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	3,5	69,9	23,4	0,0	0,0	0,0	100,0	208	
17	6,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	0,4	4,2	70,1	17,5	0,4	0,0	100,0	218	
18	15,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,3	70,8	9,1	0,0	100,0	227	
19	38,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,4	7,6	51,0	0,0	100,0	227	
20	46,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	1,2	51,8	0,0	100,0	246	
21	40,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7	58,9	0,0	0,0	100,0	225	
22	54,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	45,9	0,0	0,0	100,0	219	
23	69,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	30,7	0,0	0,0	100,0	209	
24	53,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	19,4	26,9	0,0	100,0	222	

Tabela DQ.21: Odnos polova na rođenju među djecom koja su ikada rođena i živom djecom

Odnos polova (broj dječaka na 100 djevojčica) među djecom koja su ikada rođena (na rođenju), živom djecom i umrlom djecom, prema starosti žena, Crna Gora, 2013. g.

	Djeca koja su ikada rođena			Živa djeca			Umrla djeca			Broj žena
	Sinovi	Kćerke	Odnos polova na rođenju	Sinovi	Kćerke	Odnos polova	Sinovi	Kćerke	Odnos polova	
Ukupno	2582	2399	1,08	2552	2362	1,08	30	37	0,81	3493
Starost										
15–19	8	2	4,00	8	2	4,00	0	0	-	487
20–24	115	82	1,40	113	81	1,40	2	1	2,00	515
25–29	327	315	1,04	325	314	1,04	2	1	2,00	558
30–34	543	522	1,04	540	518	1,04	3	4	0,75	599
35–39	573	520	1,10	567	516	1,10	6	4	1,50	500
40–44	486	483	1,01	479	470	1,02	7	13	0,54	413
45–49	530	475	1,12	520	461	1,13	10	14	0,71	421

— Odnos nije prikazan jer je denominator nula.

Tabela DQ.1R: Raspodjela članova domaćinstva prema starosti

Procentualna raspodjela članova domaćinstva prema pojedinačnim godinama starosti i polu, romska naselja, 2013. g.

Starost	Muškarci		Žene		Starost	Muškarci		Žene	
	Broj	Procenat	Broj	Procenat		Broj	Procenat	Broj	Procenat
0	74	3,8	70	3,6	45	14	0,7	23	1,2
1	62	3,2	61	3,1	46	14	0,7	22	1,1
2	47	2,4	73	3,8	47	12	0,6	11	0,6
3	106	5,5	83	4,3	48	20	1,0	12	0,6
4	80	4,1	78	4,0	49	12	0,6	14	0,7
5	47	2,4	38	1,9	50	13	0,7	4	0,2
6	49	2,5	42	2,2	51	7	0,4	6	0,3
7	80	4,1	55	2,9	52	6	0,3	7	0,4
8	45	2,3	52	2,7	53	10	0,5	13	0,7
9	40	2,1	51	2,6	54	6	0,3	12	0,6
10	43	2,2	44	2,3	55	12	0,6	3	0,2
11	59	3,0	41	2,1	56	13	0,7	7	0,4
12	48	2,5	42	2,2	57	6	0,3	8	0,4
13	42	2,2	31	1,6	58	7	0,4	6	0,3
14	46	2,4	46	2,4	59	4	0,2	7	0,4
15	59	3,0	74	3,8	60	12	0,6	3	0,1
16	55	2,8	66	3,4	61	6	0,3	3	0,2
17	40	2,1	45	2,3	62	2	0,1	5	0,3
18	58	3,0	46	2,4	63	2	0,1	6	0,3
19	23	1,2	44	2,2	64	5	0,3	10	0,5
20	49	2,5	50	2,6	65	1	0,0	2	0,1
21	30	1,6	31	1,6	66	1	0,1	5	0,3
22	41	2,1	30	1,5	67	1	0,0	0	0,0
23	28	1,5	39	2,0	68	1	0,0	1	0,1
24	30	1,6	36	1,8	69	1	0,1	2	0,1
25	34	1,8	31	1,6	70	3	0,2	1	0,1
26	37	1,9	29	1,5	71	1	0,1	1	0,1
27	29	1,5	35	1,8	72	3	0,1	1	0,0
28	36	1,9	32	1,7	73	3	0,1	1	0,1
29	20	1,0	20	1,0	74	2	0,1	1	0,1
30	33	1,7	38	1,9	75	3	0,2	1	0,0
31	25	1,3	22	1,2	76	0	0,0	0	0,0
32	20	1,0	17	0,9	77	0	0,0	1	0,0
33	16	0,8	25	1,3	78	0	0,0	1	0,0
34	22	1,2	30	1,6	79	1	0,1	1	0,1
35	22	1,1	22	1,1	80	0	0,0	1	0,0
36	19	1,0	18	0,9	81	0	0,0	0	0,0
37	23	1,2	23	1,2	82	0	0,0	0	0,0
38	25	1,3	14	0,7	83	0	0,0	0	0,0
39	20	1,0	17	0,9	84	0	0,0	0	0,0
40	12	0,6	22	1,1	85+	0	0,0	1	0,0
41	17	0,9	18	0,9					
42	25	1,3	17	0,9	Ne zna/bez odgovora	3	0,1	3	0,2
43	11	0,6	21	1,1					
44	10	0,5	15	0,7	Ukupno	1945	100,0	1941	100,0

Grafikon DQ.1R: Broj članova domaćinstva prema pojedinačnim godinama starosti, romska naselja, 2013. g.

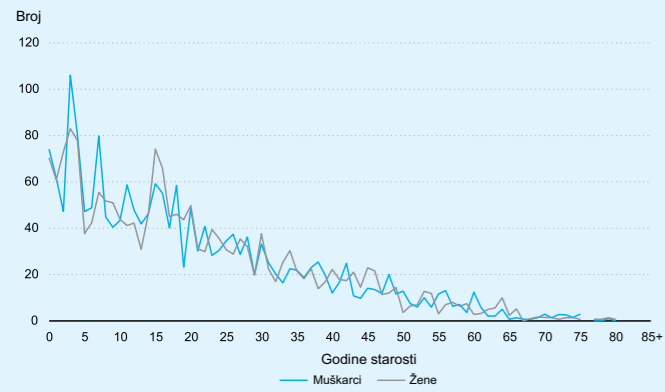

Tabela DQ.2R: Starosna raspodjela žena koje ispunjavaju uslov i anketiranih žena

Ženski članovi domaćinstva starosti 10–54 godine, anketirane žene starosti 15–49 godina i procenat žena koje ispunjavaju uslov i koje su anketirane, prema petogodišnjim starosnim grupama, romska naselja, 2013. g.

Starost	Ženski članovi domaćinstva starosti 10–54 godine		Anketirane žene starosti 15–49 godina		Procenat žena koje ispunjavaju uslov i koje su anketirane (stopa odgovora)
	Broj	Broj	Broj	Procenat	
10–14	204	na	na	na	na
15–19	275	270	27,3	98,2	98,2
20–24	186	182	18,4	98,0	98,0
25–29	147	143	14,5	97,6	97,6
30–34	132	132	13,3	99,4	99,4
35–39	93	91	9,2	97,8	97,8
40–44	93	92	9,3	99,3	99,3
45–49	82	79	8,0	96,1	96,1
50–54	42	na	na	na	na
Ukupno (15-49)	1008	989	100,0	98,1	98,1
Odnos 50–54 : 45–49	0,51	na	na	na	na

na: nije primjenljivo

Tabela DQ.3R: Starosna raspodjela muškaraca koji ispunjavaju uslov i anketiranih muškaraca

Muški članovi domaćinstva starosti 10–54 godine, anketirani muškarci starosti 15–49 godina i procenat muškaraca koji ispunjavaju uslov i koji su anketirani, prema petogodišnjim starosnim grupama, romska naselja, 2013.g.

Starost	Muški članovi domaćinstva starosti 10–54 godine		Anketirani muškarci starosti 15–49 godina		Procenat muškaraca koji ispunjavaju uslov i koji su anketirani (stopa odgovora)
	Sva domaćinstva	Izabrana domaćinstva	Broj	Procenat	
	Broj	Broj	Broj	Procenat	
10–14	238	133	na	na	na
15–19	236	144	140	26,3	97,0
20–24	178	111	110	20,6	98,7
25–29	157	92	91	17,1	99,2
30–34	117	58	58	11,0	100,0
35–39	109	55	53	10,0	97,4
40–44	74	45	42	8,0	94,5
45–49	71	38	37	7,0	98,2
50–54	42	24	na	na	na
Ukupno (15-49)	943	543	532	100,0	98,0
Odnos 50–54 : 45–49	0,59	0,63	na	na	na

na: nije primjenljivo

Tabela DQ.4R: Raspodjela djece u domaćinstvu prema starosti i popunjeni upitnici za djecu mlađu od 5 godina

Djeca – članovi domaćinstva starosti 0–7 godina, djeca starosti 0–4 godine čije su majke/staratelji anketirani i procenat djece mlađe od 5 godina čije su majke/staratelji anketirani, romska naselja, 2013. g.

Starost	Djeca starosti 0–7 godina		Djeca mlađa od 5 godina za koju je popunjen upitnik		Procenat djece mlađe od 5 godina koja ispunjavaju uslov i koja su anketirana (stopa odgovora)
	Broj	Broj	Broj	Procenat	
0	144	144	19,7	100,0	100,0
1	123	122	16,7	99,4	99,4
2	120	119	16,2	98,6	98,6
3	189	187	25,7	99,1	99,1
4	158	158	21,7	100,0	100,0
5	85	na	na	na	na
6	91	na	na	na	na
7	135	na	na	na	na
Ukupno (0–4)	734	730	100,0	99,4	99,4
Odnos 5:4	0,54	na	na	na	na

na: nije primjenljivo

Tabela DQ.5R: Izvještavanje o datumu rođenja: članovi domaćinstva

Procentualna raspodjela članova domaćinstva prema nivou kompletnosti podataka o datumu rođenja, romska naselja, 2013. g.

Ukupno	Potpunosost podataka o mjesecu i godini rođenja				Ukupno	Broj članova domaćinstva
	Godina i mjesec rođenja	Samo godina rođenja	Samo mjesec rođenja	Nedostaje i godina i mjesec rođenja		
Ukupno	98,2	1,4	0,0	0,5	100,0	3772
Starost						
0–4	99,7	0,2	0,0	0,2	100,0	663
5–14	97,5	2,3	0,0	0,2	100,0	870
15–24	98,6	1,3	0,0	0,1	100,0	879
25–49	98,5	1,1	0,1	0,3	100,0	1071
50–64	96,9	2,6	0,0	0,4	100,0	228
65–84	98,0	2,0	0,0	0,0	100,0	51
85+	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0	1
Ne zna/bez odgovora	na	na	0,0	100,0	100,0	9
Region						
Sjeverni	96,3	1,9	0,0	1,7	100,0	515
Središnji	98,6	1,2	0,0	0,2	100,0	2843
Južni	97,3	1,9	0,0	0,7	100,0	414
Tip naselja						
Gradsko	98,1	1,4	0,0	0,4	100,0	3053
Ostalo	98,5	1,0	0,0	0,6	100,0	719

na: nije primjenljivo

Tabela DQ.6R: Izvještavanje o datumu rođenja: žene

Procentualna raspodjela žena starosti 15–49 godina prema nivou kompletnosti podataka o datumu rođenja/godinama starosti, romska naselja, 2013. g.

Ukupno	Potpunosost podataka o datumu rođenja i godinama starosti					Ukupno	Broj žena starosti 15–49 godina
	Godina i mjesec rođenja	Godina rođenja i starost	Samo godina rođenja	Samo starost	Ostalo/ne zna/bez odgovora		
Ukupno	98,7	1,1	0,0	0,2	0,0	100,0	980
Region							
Sjeverni	97,1	2,9	0,0	0,0	0,0	100,0	104
Središnji	99,0	0,8	0,0	0,3	0,0	100,0	783
Južni	97,8	2,2	0,0	0,0	0,0	100,0	93
Tip naselja							
Gradsko	98,9	1,0	0,0	0,1	0,0	100,0	822
Ostalo	97,5	1,9	0,0	0,6	0,0	100,0	158

Tabela DQ.7R: Izvještavanje o datumu rođenja: muškarci

Procentualna raspodjela muškaraca starosti 15–49 godina prema nivou kompletnosti podataka o datumu rođenja/godinama starosti, romska naselja, 2013. g.

	Potpunost podataka o datumu rođenja i godinama starosti					Ukupno	Broj muškaraca starosti 15–49 godina
	Godina i mjesec rođenja	Godina rođenja i starost	Samo godina rođenja	Samo starost	Ostalo/ne zna/bez odgovora		
Ukupno	98,9	0,9	0,0	0,2	0,0	100,0	536
Region							
Sjeverni	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	56
Središnji	99,3	0,7	0,0	0,0	0,0	100,0	422
Južni	94,8	3,4	0,0	1,7	0,0	100,0	58
Tip naselja							
Gradsko	98,9	1,1	0,0	0,0	0,0	100,0	449
Ostalo	98,9	0,0	0,0	1,1	0,0	100,0	87

Tabela DQ.8R: Izvještavanje o datumu rođenja: djeca mlađa od 5 godina

Procentualna raspodjela djece mlađe od 5 godina prema nivou kompletnosti podataka o datumu rođenja/godinama starosti, romska naselja, 2013. g.

	Potpunost podataka o datumu rođenja i godinama starosti					Ukupno	Broj djece mlađe od 5 godina
	Godina i mjesec rođenja	Godina rođenja i starost	Samo godina rođenja	Samo starost	Ostalo/ne zna/bez odgovora		
Ukupno	99,7	0,2	0,0	0,2	0,0	100,0	660
Region							
Sjeverni	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	86
Središnji	99,8	0,0	0,0	0,2	0,0	100,0	509
Južni	98,5	1,5	0,0	0,0	0,0	100,0	65
Tip naselja							
Gradsko	99,6	0,2	0,0	0,2	0,0	100,0	539
Ostalo	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	121

Tabela DQ.9R: Izvještavanje o datumu rođenja: djeca, adolescenti i mladi

Procentualna raspodjela djece, adolescenata i mladih starosti 5–24 godine prema nivou kompletnosti podataka o mjesecu i godini rođenja, romska naselja, 2013. g.

	Potpunost podataka o mjesecu i godini rođenja				Ukupno	Broj djece, adolescenata i mladih starosti 5–24 godine
	Godina i mjesec rođenja	Samo godina rođenja	Samo mjesec rođenja	Nedostaje i godina i mjesec rođenja		
Ukupno	98,1	1,8	0,0	0,2	100,0	1749
Region						
Sjeverni	97,9	2,1	0,0	0,0	100,0	237
Središnji	98,3	1,5	0,0	0,2	100,0	1320
Južni	96,4	3,1	0,0	0,5	100,0	192
Tip naselja						
Gradsko	98,1	1,8	0,0	0,1	100,0	1407
Ostalo	98,0	1,5	0,0	0,6	100,0	342

Tabela DQ.10R: Izvještavanje o datumu rođenja: prvi i posljednji porođaj

Procentualna raspodjela prvog i posljednjeg porođaja žena starosti 15–49 godina prema nivou kompletnosti podataka o datumu porođaja, romska naselja, 2013. g.

	Potpunost podataka o datumu porođaja										
	Datum prvog porođaja				Ukupno	Broj prvih porođaja	Datum posljednjeg porođaja			Ukupno	Broj posljednjih porođaja
	Godina i mjesec porođaja	Samo godina porođaja	Samo navršene godine od prvog porođaja	Ostalo/ne zna/bez odgovora			Godina i mjesec porođaja	Samo godina porođaja	Ostalo/ne zna/bez odgovora		
Ukupno	95,7	1,7	2,4	0,2	100,0	656	99,8	0,2	0,0	100,0	536
Region											
Sjeverni	90,1	2,8	7,0	0,0	100,0	71	98,4	1,6	0,0	100,0	61
Središnji	97,5	1,0	1,4	0,2	100,0	510	100,0	0,0	0,0	100,0	415
Južni	89,3	5,3	5,3	0,0	100,0	75	100,0	0,0	0,0	100,0	60
Tip naselja											
Gradsko	97,2	1,1	1,5	0,2	100,0	542	99,8	0,2	0,0	100,0	444
Ostalo	88,6	4,4	7,0	0,0	100,0	114	100,0	0,0	0,0	100,0	92

Tabela DQ.11R: Popunjenost izvještaja

Procentualna raspodjela nedostajućih odgovora za odabrana pitanja i indikatore, romska naselja, 2013. g.

Upitnik i vrsta nedostajuće informacije	Referentna grupa	Procenat bez odgovora i nepotpunih odgovora ^a	Broj slučajeva
Domaćinstvo			
Vrijeme početka intervjuisanja	Sva intervjuisana domaćinstva	0,1	615
Vrijeme završetka intervjuisanja	Sva intervjuisana domaćinstva	0,1	615
Žene			
Datum stupanja u prvi brak/zajednicu	Sve ikada udate žene starosti 15–49 godina		
Samo mjesec		18,2	722
I mjesec i godina		9,9	722
Starost pri stupanju u prvi brak/zajednicu	Sve ikada udate žene starosti 15–49 godina kod kojih nije poznata godina stupanja u prvi brak/zajednicu	0,0	722
Starost prilikom prvog seksualnog odnosa	Sve žene starosti 15–24 godine koje su ikada imale seksualni odnos	0,8	231
Vrijeme od posljednjeg seksualnog odnosa	Sve žene starosti 15–24 godine koje su ikada imale seksualni odnos	0,8	231
Vrijeme početka intervjuisanja	Sve intervjuisane žene	0,0	980
Vrijeme završetka intervjuisanja	Sve intervjuisane žene	0,0	980
Muškarci			
Datum stupanja u prvi brak/zajednicu	Svi ikada oženjeni muškarci starosti 15–49 godina		
Samo mjesec		16,7	355
I mjesec i godina		2,7	355
Starost pri stupanju u prvi brak/zajednicu	Svi ikada oženjeni muškarci starosti 15–49 godina kod kojih nije poznata godina stupanja u prvi brak/zajednicu	0,0	355
Starost prilikom prvog seksualnog odnosa	Svi muškarci starosti 15–24 godine koji su ikada imali seksualni odnos	0,4	175
Vrijeme od posljednjeg seksualnog odnosa	Svi muškarci starosti od 15–24 godine koji su ikada imali seksualni odnos	0,8	175
Vrijeme početka intervjuisanja	Svi intervjuisani muškarci	0,1	536
Vrijeme završetka intervjuisanja	Svi intervjuisani muškarci	0,0	536
Djeca mlađa od 5 godina			
Vrijeme početka intervjuisanja	Sva djeca mlađa od 5 godina	0,0	660
Vrijeme završetka intervjuisanja	Sva djeca mlađa od 5 godina	0,0	660

^a Uključujući odgovore „Ne znam“.

Tabela DQ.12R: Potpunost podataka za antropometrijske indikatore: pothranjenost

Procentualna raspodjela djece mlađe od 5 godina prema nivou kompletnosti podataka o datumu rođenja i tjelesnoj težini, romska naselja, 2013. g.

	Valjani podaci o težini i datumu rođenja	Razlog za isključivanje iz analize				Ukupno	Procenat djece isključene iz analize	Broj djece mlađe od 5 godina
		Tjelesna težina nije izmjerena	Nepotpun datum rođenja	Tjelesna težina nije izmjerena i nepotpun datum rođenja	Slučajevi obilježeni kao neadekvatni (djeca starija od 5 godina)			
Ukupno	98,9	0,6	0,3	0,0	0,2	100,0	1,1	660
Starost								
manje od 6 mjeseci	98,7	0,0	0,0	0,0	1,3	100,0	1,3	79
6–11 mjeseci	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	47
12–23 mjeseci	98,3	0,9	0,9	0,0	0,0	100,0	1,7	116
24–35 mjeseci	99,0	1,0	0,0	0,0	0,0	100,0	1,0	103
36–47 mjeseci	98,3	1,2	0,6	0,0	0,0	100,0	1,7	172
48–59 mjeseci	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	143

Tabela DQ.13R: Potpunost podataka za antropometrijske indikatore: zaostajanje u rastu

Procentualna raspodjela djece mlađe od 5 godina prema nivou kompletnosti podataka o datumu rođenja i visini/dužini, romska naselja, 2013. g.

	Valjani podaci o visini/dužini i datum rođenja	Razlog za isključivanje iz analize				Ukupno	Procenat djece isključene iz analize	Broj djece mlađe od 5 godina
		Visina/dužina nije izmjerena	Nepotpun datum rođenja	Visina/dužina nije izmjerena, nepotpun datum rođenja	Slučajevi obilježeni kao neadekvatni (djeca starija od 5 godina)			
Ukupno	97,9	0,8	0,3	0,0	1,1	100,0	2,1	660
Starost								
manje od 6 mjeseci	97,5	1,3	0,0	0,0	1,3	100,0	2,5	79
6–11 mjeseci	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	47
12–23 mjeseci	96,6	0,9	0,9	0,0	1,7	100,0	3,4	116
24–35 mjeseci	98,1	1,0	0,0	0,0	1,0	100,0	1,9	103
36–47 mjeseci	97,1	1,2	0,6	0,0	1,2	100,0	2,9	172
48–59 mjeseci	99,3	0,0	0,0	0,0	0,7	100,0	0,7	143

Tabela DQ.14R: Potpunost podataka za antropometrijske indikatore: zaostajanje u razvoju

Procentualna raspodjela djece mlađe od 5 godina prema nivou kompletnosti podataka o tjelesnoj težini i visini/dužini, romska naselja, 2013. g.

	Valjani podaci o tjelesnoj težini i visini/dužini	Razlog za isključivanje iz analize				Ukupno	Procenat djece isključene iz analize	Broj djece mlađe od 5 godina
		Tjelesna težina nije izmjerena	Visina/dužina nije izmjerena	Tjelesna težina i visina/dužina nije izmjerena	Slučajevi obilježeni kao neadekvatni (djeca starija od 5 godina)			
Ukupno	96,5	0,0	0,2	0,6	2,7	100,0	3,5	660
Starost								
manje od 6 mjeseci	93,7	0,0	1,3	0,0	5,1	100,0	6,3	79
6–11 mjeseci	97,9	0,0	0,0	0,0	2,1	100,0	2,1	47
12–23 mjeseci	98,3	0,0	0,0	0,9	0,9	100,0	1,7	116
24–35 mjeseci	93,2	0,0	0,0	1,0	5,8	100,0	6,8	103
36–47 mjeseci	97,1	0,0	0,0	1,2	1,7	100,0	2,9	172
48–59 mjeseci	97,9	0,0	0,0	0,0	2,1	100,0	2,1	143

Tabela DQ.15R: **Grupisanje podataka o antropometrijskim mjerjenjima**

Procentualna raspodjela izmjerene tjelesne težine i visine/dužine prema brojevima koji su upisani kao prva decimala, romska naselja, 2013. g.

	Tjelesna težina		Visina ili dužina	
	Broj	Procenat	Broj	Procenat
Ukupno	656	100,0	656	100,0
Brojevi				
0	22	3,4	56	8,5
1	65	9,9	64	9,8
2	84	12,8	109	16,6
3	69	10,5	81	12,3
4	74	11,3	70	10,7
5	60	9,1	58	8,8
6	60	9,1	50	7,6
7	78	11,9	50	7,6
8	70	10,7	40	6,1
9	74	11,3	78	11,9
0 ili 5	82	12,5	114	17,4

Tabela DQ.16R: **Zapažanja u vezi s izvodom iz matične knjige rođenih**

Procentualna raspodjela djece mlađe od 5 godina prema posjedovanju izvoda iz matične knjige rođenih i procenat izvoda koji su pogledani, romska naselja, 2013. g.

	Djeca koja imaju izvod iz matične knjige rođenih		Djeca koja nemaju izvod iz matične knjige rođenih	Ne zna/bez odgovora	Ukupno	Procenat izvoda iz matične knjige rođenih koje je anketar vidio (1)/(1+2)*100	Broj djece mlađe od 5 godina
	Anketar vidio izvod (1)	Anketar nije vidio izvod (2)					
Ukupno	48,6	44,2	7,0	0,2	100,0	52,4	660
Region							
Sjeverni	34,9	54,7	9,3	1,2	100,0	39,0	86
Središnji	52,1	43,0	4,9	0,0	100,0	54,8	509
Južni	40,0	40,0	20,0	0,0	100,0	50,0	65
Tip naselja							
Gradsko	48,4	45,5	6,1	0,0	100,0	51,6	539
Ostalo	49,6	38,8	10,7	0,8	100,0	56,1	121
Starost djece							
0–5 mjeseci	45,6	39,2	15,2	0,0	100,0	53,7	79
6–11 mjeseci	48,9	40,4	10,6	0,0	100,0	54,8	47
12–23 mjeseca	44,0	46,6	9,5	0,0	100,0	48,6	116
24–35 mjeseci	45,6	50,5	3,9	0,0	100,0	47,5	103
36–47 mjeseci	47,7	48,3	3,5	0,6	100,0	49,7	172
48–59 mjeseci	57,3	37,1	5,6	0,0	100,0	60,7	143

Tabela DQ.17R: **Zapažanja u vezi s kartonom vakcinacija**

Procentualna raspodjela djece starosti 0–35 mjeseci prema posjedovanju kartona vakcinacija i procenat zdravstvenih kartona koji su pogledani, romska naselja, 2013. g.

	Dijete nema karton vakcinacija		Dijete ima karton vakcinacija		Ne zna/bez odgovora	Ukupno	Procenat kartona vakcinacija koje je anketar vidio (1)/(1+2)*100	Broj djece starosti 0–35 mjeseci
	Ranije je imalo	Nikada nije imalo	Anketar vidio karton (1)	Anketar nije vidio karton (2)				
Ukupno	5,5	15,1	60,6	18,8	0,0	100,0	76,3	345
Region								
Sjeverni	0,0	38,0	54,0	8,0	0,0	100,0	87,1	50
Središnji	7,4	8,9	62,4	21,3	0,0	100,0	74,5	258
Južni	0,0	27,0	56,8	16,2	0,0	100,0	77,8	37
Tip naselja								
Gradsko	7,0	9,5	61,9	21,6	0,0	100,0	74,1	273
Ostalo	0,0	36,1	55,6	8,3	0,0	100,0	87,0	72
Starost djece								
0–5 mjeseci	2,5	22,8	64,6	10,1	0,0	100,0	86,4	79
6–11 mjeseci	4,3	10,6	59,6	25,5	0,0	100,0	70,0	47
12–23 mjeseca	6,0	13,8	63,8	16,4	0,0	100,0	79,6	116
24–35 mjeseci	7,8	12,6	54,4	25,2	0,0	100,0	68,3	103

Tabela DQ.18R: **Zapažanja u vezi sa mjestom za pranje ruku**

Procentualna raspodjela mjesta za pranje ruku koje je anketar pogledao u svim anketiranim domaćinstvima, romska naselja, 2013. g.

	Pogledano	Mjesto za pranje ruku			Ukupno	Broj anketiranih domaćinstava
		Nije u stanu/kući niti u dvorištu/na imanju	Nije pogledano jer: Anketar nije imao dozvolu da ga vidi	Ostali razlozi		
Ukupno	95,6	3,7	0,3	0,3	100,0	615
Region						
Sjeverni	88,4	10,5	0,0	1,1	100,0	95
Središnji	99,3	0,7	0,0	0,0	100,0	432
Južni	85,2	11,4	2,3	1,1	100,0	88
Tip naselja						
Gradsko	97,7	2,1	0,0	0,2	100,0	476
Ostalo	88,5	9,4	1,4	0,7	100,0	139
Kvintili indeksa imovinskog stanja						
Najsiromašniji	86,4	11,4	1,1	1,1	100,0	88
Drugi kvintil	93,2	6,2	0,0	0,7	100,0	146
Srednji kvintil	98,6	1,4	0,0	0,0	100,0	146
Četvrti kvintil	98,4	0,8	0,8	0,0	100,0	126
Najbogatiji	99,1	0,9	0,0	0,0	100,0	109

Tabela DQ.19R: Prisutnost majke u domaćinstvu i osoba s kojom je popunjavao upitnik – za dijete mlađe od 5 godina
Procentualna raspodjela djece mlađe od 5 godina prema tome da li majka živi u istom domaćinstvu i osoba s kojom je popunjavao upitnik (za dijete mlađe od 5 godina), romska naselja, 2013. g.

	Majka je u domaćinstvu i anketirana		Majka nije u domaćinstvu		Ukupno	Broj djece mlađe od 5 godina
	Anketiran otac	Anketirana druga odrasla ženska osoba				
Ukupno	96,9	0,9	2,2	100,0	734	
Starost						
0	99,0	1,0	0,0	100,0	144	
1	95,3	2,3	2,4	100,0	123	
2	98,8	0,0	1,2	100,0	120	
3	96,4	0,8	2,8	100,0	189	
4	95,3	0,4	4,3	100,0	158	

Tabela DQ.20R: Djeca starosti 1–17 godina, odabrana za modul o dječjem radu i disciplinovanju djeteta
Procentualna raspodjela domaćinstava prema broju djece starosti 1–17 godina i procenat domaćinstava s najmanje dvoje djece starosti 1–17 godina, kod kojih je pravilno odabrano jedno dijete za popunjavanje modula o dječjem radu i disciplinovanju djeteta, romska naselja, 2013. g.

	Broj djece starosti 1–17 godina			Ukupno	Broj domaćinstava	Procenat domaćinstava u kojima je izvršen pravilan odabir	Broj domaćinstava sa 2 ili više djece starosti 1–17 godina
	Nijedno	Jedno	Dvoje ili više				
Ukupno	15,1	14,3	70,6	100,0	615	97,5	434
Region							
Sjeverni	28,4	10,5	61,1	100,0	95	91,4	58
Središnji	11,1	14,6	74,3	100,0	432	98,4	321
Južni	20,5	17,0	62,5	100,0	88	98,2	55
Tip naselja							
Gradsko	12,6	13,4	73,9	100,0	476	98,0	352
Ostalo	23,7	17,3	59,0	100,0	139	95,1	82
Kvintili indeksa imovinskog stanja							
Najsiromašniji	25,0	14,8	60,2	100,0	88	96,2	53
Drugi kvintil	17,1	9,6	73,3	100,0	146	97,2	107
Srednji kvintil	16,4	13,7	69,9	100,0	146	96,1	102
Četvrti kvintil	11,1	17,5	71,4	100,0	126	97,8	90
Najbogatiji	7,3	17,4	75,2	100,0	109	100,0	82

Tabela DQ.21R: Pohađanje škole prema pojedinačnim godinama starosti
Procentualna raspodjela članova domaćinstva starosti 5–24 godine prema nivou obrazovanja i razred koji se pohađa u tekućoj (ili posljednjoj) školskoj godini, romska naselja, 2013. g.

Starost na početku školske godine	Ne pohađa školu	Predškolsko	Trenutno pohađa																Ukupno	Broj članova domaćinstva		
			Osnovna škola – razred									Srednja škola – razred				Više od srednje	Ne može se odrediti					
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	2	3	4							
5	73,5	23,7	1,9	0,0	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	86
6	41,5	4,7	45,4	6,4	1,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	101
7	34,9	0,6	25,1	37,9	1,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	123
8	33,2	0,0	25,7	16,8	22,6	1,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	94
9	32,7	0,0	1,4	11,4	31,0	21,1	2,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	102
10	28,3	0,0	4,3	6,1	10,3	14,6	31,2	5,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	80
11	41,2	0,0	0,0	1,3	10,7	6,1	24,0	14,7	2,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	105
12	45,0	0,0	1,5	4,7	2,6	2,3	7,5	24,8	8,3	3,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	90
13	54,8	0,0	0,0	0,0	1,4	1,3	6,9	14,1	8,8	11,7	0,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	76
14	61,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,2	8,6	2,6	5,9	18,2	2,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	115
15	81,5	0,0	0,0	0,0	0,0	2,1	1,2	1,4	2,2	1,6	6,0	4,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	130
16	82,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,6	2,5	4,4	3,5	1,6	2,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	99
17	90,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,1	0,0	0,0	0,8	0,8	0,0	6,5	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	92
18	96,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	0,0	1,5	0,0	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	97
19	98,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	84
20	97,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	76
21	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	54
22	98,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,1	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	86
23	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	66
24	55,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	44,4	0,0	100,0	70

Tabela DQ.22R: Odnos polova na rođenju među djecom koja su ikada rođena i živom djecom
Odnos polova (broj dječaka na 100 djevojčica) među djecom koja su ikada rođena (na rođenju), živom djecom i umrlom djecom, prema starosti žena, romska naselja, 2013. g.

Starost	Djeca koja su ikada rođena			Živa djeca			Umrla djeca			Broj žena
	Sinovi	Kćerke	Odnos polova na rođenju	Sinovi	Kćerke	Odnos polova	Sinovi	Kćerke	Odnos polova	
Ukupno	1229	1091	1,13	1174	1063	1,10	55	28	1,96	980
Starost										
15–19	47	43	1,09	47	42	1,12	0	1	0,00	265
20–24	137	134	1,02	134	134	1,00	3	0	-	178
25–29	198	152	1,30	192	150	1,28	6	2	3,00	145
30–34	236	204	1,16	229	202	1,13	7	2	3,50	128
35–39	182	193	0,94	175	187	0,94	7	6	1,17	92
40–44	224	198	1,13	203	189	1,07	21	9	2,33	89
45–49	205	167	1,23	194	159	1,22	11	8	1,38	83

- Odnos nije prikazan jer je denominator nula.

Dodatak E. Indikatori za MICS istraživanje u Crnoj Gori 2013: brojci i imenioci

MICS INDIKATOR ^[M]	Modul ³³	Brojilac	Imenilac	MDG Indikator ³⁴	
ISHRANA					
2.1a 2.1b	Prevalencija pothranjenosti	AN	Broj djece mlađe od 5 godina koja: (a) zaostaju za dvije standardne devijacije (umjerna i teška pothranjenost) (b) zaostaju za tri standardne devijacije (teška pothranjenost) u odnosu na srednju vrijednost tjelesne težine za dati uzrast, po standardu SZO	Ukupan broj djece mlađe od 5 godina	MDG 1.8
2.2a 2.2b	Prevalencija zaostajanja u rastu	AN	Broj djece mlađe od 5 godina koja: (a) zaostaju za dvije standardne devijacije (umjereni i teški oblik zaostajanja u rastu) (b) zaostaju za tri standardne devijacije (teški oblik zaostajanja u rastu) u odnosu na srednju vrijednost tjelesne visine za dati uzrast, po standardu SZO	Ukupan broj djece mlađe od 5 godina	
2.3a 2.3b	Prevalencija zaostajanja u razvoju	AN	Broj djece mlađe od 5 godina koja: (a) zaostaju za dvije standardne devijacije (umjereni i teški oblik zaostajanja u razvoju) (b) zaostaju za tri standardne devijacije (teški oblik zaostajanja u razvoju) u odnosu na srednju vrijednost tjelesne težine u odnosu na visinu, po standardu SZO	Ukupan broj djece mlađe od 5 godina	
2.4	Prevalencija gojaznosti	AN	Broj djece mlađe od 5 godina koja su za više od dvije standardne devijacije iznad srednje vrijednosti tjelesne težine u odnosu na visinu, po standardu SZO	Ukupan broj djece mlađe od 5 godina	
2.5	Djeca koja su ikada dojena	MN	Broj žena koje su rodile živorođeno dijete u periodu od 2 godine koji je prethodio istraživanju, a koje su u bilo kojem trenutku dojile svoje dete	Ukupan broj žena koje su rodile živorođeno dijete u posljednje 2 godine	
2.6	Rani početak dojenja	MN	Broj žena koje su rodile živorođeno dijete u periodu od 2 godine koji je prethodio istraživanju i koje su prvi put podojile novorođenče u roku od 1 sata od rođenja	Ukupan broj žena koje su rodile živorođeno dijete u posljednje 2 godine	
2.7	Isključivo dojenje novorođenčadi mlađe od 6 mjeseci	BD	Broj novorođenčadi mlađe od 6 mjeseci koja su isključivo dojena ³⁵	Ukupan broj novorođenčadi mlađe od 6 mjeseci	
2.8	Pretežno dojenje do šestog mjeseca	BD	Broj novorođenčadi mlađe od 6 mjeseci koja su se prethodnog dana uglavnom hranila majčinim mlijekom ³⁶	Ukupan broj novorođenčadi mlađe od 6 mjeseci	
2.9	Nastavljeno dojenje poslije prve godine	BD	Broj djece starosti 12–15 mjeseci koja su dojena tokom prethodnog dana	Ukupan broj djece starosti 12–15 mjeseci	
2.10	Nastavljeno dojenje do druge godine	BD	Broj djece starosti 20–23 mjeseca koja su dojena tokom prethodnog dana	Ukupan broj djece starosti 20–23 mjeseci	
2.11	Srednja dužina trajanja dojenja	BD	Uzrast (u mjesecima) kada 50 procenata djece starosti 0–35 mjeseci nije dobilo majčino mlijeko tokom prethodnog dana		
2.12	Dojenje u skladu sa uzrastom djeteta	BD	Broj djece starosti 0–23 mjeseca koja su hranjena na odgovarajući način ³⁷ tokom prethodnog dana	Ukupan broj djece starosti 0–23 mjeseci	

[M] Ukazuje da je indikator izračunat i za muškarce, za istu starosnu grupu. U Crnoj Gori korišćen je Upitnik za muškarce starosti 15–49 godina, a u izračunavanju su korišćeni podaci dobijeni iz ovog modula.

33 Neki indikatori kreirani su na osnovu pitanja iz nekoliko modula MICS upitnika. U takvim slučajevima, naveden je samo onaj modul koji sadrži većinu neophodnih podataka.

34 Indikator Milenijumskih razvojnih ciljeva (MRC), od 15. januara 2008. g. <<http://mdgs.un.org/unsd/mdg/Host.aspx?Content=Indicators/OfficialList.htm>>, pristupljeno 10. juna 2013. g.

35 Novorođenčad koja doje i ne dobijaju nikakvu drugu tečnost ili hranu osim soli za oralnu rehidraciju, vitamine, mineralne dodatke i lijekove.

36 Novorođenčad koja doje i piju određene tečnosti (vodu i pića na bazi vode, voćni sok, ritualne tečnosti, rastvor za oralnu rehidraciju, kapi, vitamine, minerale i lijekove), ali ne dobijaju ništa drugo (posebno ne mlijeko koje nije majčino i pića na bazi hrane).

37 Novorođenčad starosti 0–5 mjeseci koja su isključivo dojena i djeca starosti 6–23 mjeseca koja su dojena i jela čvrstu, polučvrstu i meku hranu.

MICS INDIKATOR ^[M]	Modul ³³	Brojilac	Imenilac	MDG Indikator ³⁴	
ISHRANA					
2.13	Uvođenje čvrste, polučvrste ili meke hrane	BD	Broj novorođenčadi starosti 6–8 mjeseci koja su uzimala čvrstu, polučvrstu ili meku hranu tokom prethodnog dana	Ukupan broj novorođenčadi starosti 6–8 mjeseci	
2.14	Učestalost mliječnih obroka djece koja ne doje	BD	Broj djece koja ne doje, starosti 6–23 mjeseca, koja su uzimala mliječne obroke najmanje dva puta tokom prethodnog dana	Ukupan broj djece, starosti 6–23 mjeseca, koja nijesu dojena	
2.15	Minimalna učestalost obroka	BD	Broj djece starosti 6–23 mjeseca koja su uzimala čvrstu, polučvrstu i meku hranu (uz mliječne obroke – za djecu koja se ne doje) minimalan broj puta ³⁸ , ili više puta tokom prethodnog dana	Ukupan broj djece starosti 6–23 mjeseci	
2.16	Minimalna raznovrsnost ishrane	BD	Broj dojene djece starosti 6–23 mjeseca koja su uzimala obroke iz najmanje četiri grupe namirnica ³⁹ tokom prethodnog dana	Ukupan broj djece starosti 6–23 mjeseci	
2.17a 2.17b	Minimalno prihvatljiva ishrana	BD	(a) Broj dojene djece starosti 6–23 mjeseca koja su imala najmanje minimalnu raznovrsnost ishrane i minimalnu učestalost obroka tokom prethodnog dana (b) Broj djece starosti 6–23 mjeseca koja ne doje, a koja su uzimala mliječne obroke najmanje dva puta i imala najmanje minimalnu raznovrsnost ishrane, pored mlijeka, i minimalnu učestalost obroka tokom prethodnog dana	(a) Broj dojene djece starosti 6–23 mjeseci (b) Broj nedojene djece starosti 6–23 mjeseci	
2.18	Hranjenje na flašicu	BD	Broj djece starosti 0–23 mjeseci koja su hranjena na flašicu tokom prethodnog dana	Ukupan broj djece starosti 0–23 mjeseci	
2.20	Novorođenčad s malom tjelesnom težinom	MN	Broj posljednje živorođene djece u periodu od 2 godine koji je prethodio istraživanju, a čija je tjelesna težina po rođenju bila manja od 2 500 grama	Ukupan broj posljednje živorođene djece u prethodne 2 godine	
2.21	Novorođenčad vagana nakon porođaja	MN	Broj posljednje živorođene djece u periodu od 2 godine koji je prethodio istraživanju, a koja su vagana nakon rođenja	Ukupan broj posljednje živorođene djece u prethodne 2 godine	
ZDRAVLJE DJECE					
3.1	Obuhvat vakcinacijom protiv tuberkuloze	IM	Broj djece starosti 12–23 mjeseci koja su primila BCG vakcinu prije navršene prve godine	Ukupan broj djece starosti 12–23 mjeseci	
3.2	Obuhvat vakcinacijom polio (OPV)	IM	Broj djece starosti 12–23 mjeseci koja su primila treću dozu OPV vakcine (OPV3) prije navršene prve godine	Ukupan broj djece starosti 12–23 mjeseci	
3.3	Obuhvat vakcinacijom protiv difterije, pertusisa i tetanusa (DTP)	IM	Broj djece starosti 12–23 mjeseci koja su primila treću dozu DTP vakcine (DTP3) prije navršene prve godine	Ukupan broj djece starosti 12–23 mjeseci	
3.4	Obuhvat vakcinacijom protiv boginja (MMR)	IM	Broj djece starosti 24–35 mjeseci koja su primila vakcinu protiv boginja (MMR) prije navršene druge godine	Ukupan broj djece starosti 24–35 mjeseci	MRC 4.3
3.5	Obuhvat vakcinacijom protiv hepatitisa B (HepB)	IM	Broj djece starosti 24–35 mjeseci koja su primila treću dozu vakcine protiv hepatitisa B (HepB3) prije navršene druge godine	Ukupan broj djece starosti od 12–23 mjeseci	

38 Dojena djeca: čvrsta, polučvrsta i meka hrana, dva puta za novorođenčad starosti 6–8 mjeseci, a tri puta za djecu starosti 9–23 mjeseci; djeca koja ne doje: čvrsta, polučvrsta i meka hrana ili mliječni obroci, četiri puta za djecu starosti 6–23 mjeseci.

39 Indikator se zasniva na konzumiranju bilo koje količine hrane iz najmanje 4 od sljedećih 7 grupa namirnica: 1) žitarice, korjenaste i gomoljaste namirnice, 2) mahunarke i orasi, 3) mliječni proizvodi (mlijeko, jogurt, sir), 4) hrana od mesa (meso, riba, živina i džigerica/iznutrice), 5) jaja, 6) voće i povrće bogato vitaminom A, i 7) drugo voće i povrće.

MICS INDIKATOR ^(M)	Modul ⁽³³⁾	Brojilac	Imenilac	MDG Indikator ⁽²⁴⁾	
ZDRAVLJE DJECE					
3.6	Obuhvat vakcinacijom protiv hemofilicne groznice tip B (Hib)	IM	Broj djece starosti od 12–23 mjeseca koja su primila treću dozu vakcine protiv hemofilicne groznice tip B (Hib3) prije navršene prve godine	Ukupan broj djece starosti 12–23 mjeseca	
3.8	Obuhvat svim vakcinama	IM	Broj djece starosti 24–35 mjeseci koja su primila sve vakcine ⁴⁰ preporučene nacionalnim kalendarom imunizacije prije navršene prve godine, kao i vakcinu protiv boginja i treću dozu HepB vakcine prije navršene druge godine	Ukupan broj djece starosti 24–35 mjeseci	
3.10	Traženje medicinske pomoći zbog dijareje	CA	Broj djece mlađe od 5 godina koja su imala dijareju u periodu od 2 nedjelje koje su prethodile istraživanju, a za koju je tražen savjet ili tretman u zdravstvenoj ustanovi, odnosno od pružaoca zdravstvenih usluga	Ukupan broj djece mlađe od 5 godina koja su imale dijareju u posljednje 2 nedjelje	
3.11	Liječenje dijareje solima za oralnu rehidraciju (ORS) i cinkom	CA	Broj djece mlađe od 5 godina koja su imale dijareju u periodu od 2 nedjelje koje su prethodile istraživanju i koja su liječena solima za oralnu rehidraciju (ORS) i cinkom ⁴¹	Ukupan broj djece mlađe od 5 godina koja su imale dijareju u posljednje 2 nedjelje	
3.12	Liječenje dijareje solima za oralnu rehidraciju (ORS) uz nastavak hranjenja	CA	Broj djece mlađe od 5 godina koja su imale dijareju u periodu od 2 nedjelje koje su prethodile istraživanju i koja su liječena oralnom rehidracijom (solima za oralnu rehidraciju, preporučenom tečnošću koja se pravi kod kuće ili povećanim unosom tečnosti), uz nastavak hranjenja tokom epizode dijareje	Ukupan broj djece mlađe od 5 godina koja su imale dijareju u posljednje 2 nedjelje	
3.13	Traženje medicinske pomoći za djecu sa simptomima upale pluća	CA	Broj djece mlađe od 5 godina koja su imale simptome upale pluća u periodu od 2 nedjelje koje su prethodile istraživanju, a za koju je tražen savjet ili tretman u zdravstvenoj ustanovi, odnosno od pružaoca zdravstvenih usluga	Ukupan broj djece mlađe od 5 godina koja su imale simptome upale pluća u posljednje 2 nedjelje	
3.14	Liječenje antibioticima djece sa simptomima upale pluća	CA	Broj djece mlađe od 5 godina koja su imale simptome upale pluća u periodu od 2 nedjelje koje su prethodile istraživanju i koja su dobila antibiotike	Ukupan broj djece mlađe od 5 godina koja su imale simptome upale pluća u posljednje 2 nedjelje	
3.15	Upotreba čvrstih goriva za kuvanje	HC	Broj članova domaćinstva u domaćinstvima koja koriste čvrsta goriva kao primarni izvor energije u domaćinstvu za kuvanje	Ukupan broj članova domaćinstva	
3.20	Traženje medicinske pomoći zbog povišene temperature	CA	Broj djece mlađe od 5 godina koja su imale povišenu temperaturu u periodu od 2 nedjelje koje su prethodile istraživanju, a za koju je tražen savjet ili tretman u zdravstvenoj ustanovi, odnosno od pružaoca zdravstvenih usluga	Ukupan broj djece mlađe od 5 godina koja su imale povišenu temperaturu u posljednje 2 nedjelje	
VODA I SANITACIJA					
4.1	Korišćenje poboljšanih izvora pijaće vode	WS	Broj članova domaćinstva koji koriste poboljšane izvore pijaće vode	Ukupan broj članova domaćinstva	MRC 7.8
4.2	Tretiranje vode	WS	Broj članova domaćinstva koji koriste nepoboljšane izvore pijaće vode, ali primjenjuju odgovarajući metod tretiranja pijaće vode	Ukupan broj članova domaćinstva koji koriste nepoboljšane izvore pijaće vode	
4.3	Korišćenje poboljšane sanitacije	WS	Broj članova domaćinstva koji koriste poboljšane sanitarne prostorije koje ne dijele s drugima	Ukupan broj članova domaćinstva	MRC 7.9
4.4	Bezbjedno uklanjanje dječjih fekalija	CA	Broj djece starosti 0–2 godine čija je posljednja stolica uklonjena na bezbjedan način	Ukupan broj djece starosti 0–2 godine	

40 Obuhvat svim vakcinama uključuje: jednu dozu BCG vakcine i tri doze DTP, Polio i Hib vakcina prije navršene 12 mjeseci; tri doze HepB vakcine i jednu dozu vakcine protiv boginja prije navršene 24 mjeseci.

41 Nijedno dijete u Crnoj Gori nije dobilo cink kao sredstvo za liječenje dijareje.

MICS INDIKATOR ^(M)	Modul ⁽³³⁾	Brojilac	Imenilac	MDG Indikator ⁽²⁴⁾	
VODA I SANITACIJA					
4.5	Mjesto za pranje ruku ⁴²	HW	Broj domaćinstava u kojima postoji određeno mjesto za pranje ruku i u kojima je dostupan sapun ili drugo sredstvo za pranje ruku	Ukupan broj članova domaćinstva	
4.6	Dostupnost sapuna ili drugog sredstva za pranje ruku	HW	Broj domaćinstava u kojima je dostupan sapun ili drugo sredstvo za pranje ruku	Ukupan broj članova domaćinstva	
REPRODUKTIVNO ZDRAVLJE					
5.1	Stopa rađanja kod adolescentkinja ⁴³	CM	Stopa rađanja kod žena starosti 15–19 godina		MRC 5.4
5.2	Rano rađanje	CM	Broj žena starosti 20–24 godine koje su rodile najmanje jedno živorođeno dijete prije svoje 18. godine	Ukupan broj žena starosti 20–24 godine	
5.3	Stopa prevalencije kontracepcije	CP	Broj žena starosti 15–49 godina koje su trenutno udate ili u zajednici i koje koriste (ili čiji partner koristi) kontraceptivno sredstvo (savremeno ili tradicionalno)	Ukupan broj žena starosti 15–49 godina koje su u braku ili zajednici	MRC 5.3
5.4	Nezadovoljena potreba za kontracepcijom ⁴⁴	UN	Broj žena starosti 15–49 godina koje su trenutno udate ili u zajednici, koje su plodne i žele da pririjede trudnoće ili ograniče broj djece i koje trenutno ne koriste kontracepciju	Ukupan broj žena starosti 15–49 godina koje su u braku ili zajednici	MRC 5.6
5.5a 5.5b	Obuhvat prenatalnom zaštitom	MN	Broj žena starosti 15–49 godina koje su rodile živorođeno dijete u periodu od 2 godine koji je prethodio istraživanju i koje su tokom posljednje trudnoće bile pregledane: (a) najmanje jednom, od strane stručnog osoblja (b) najmanje četiri puta, od strane bilo koga	Ukupan broj žena starosti 15–49 godina koje su rodile živorođeno dijete u posljednje 2 godine	MRC 5.5
5.6	Sadržaj prenatalne zaštite	MN	Broj žena starosti 15–49 godina koje su rodile živorođeno dijete u periodu od 2 godine koji je prethodio istraživanju, kojima je izmjeren krvni pritisak i koje su dale uzorak urina i krvi tokom posljednje trudnoće	Ukupan broj žena starosti 15–49 godina koje su rodile živorođeno dijete u posljednje 2 godine	
5.7	Prisustvo stručne osobe pri porođaju	MN	Broj žena starosti 15–49 godina koje su rodile živorođeno dijete u periodu od 2 godine koji je prethodio istraživanju i kojima je pri porođaju pomagalo stručno medicinsko osoblje	Ukupan broj žena starosti 15–49 godina koje su rodile živorođeno dijete u posljednje 2 godine	MRC 5.2
5.8	Porođaji obavljani u zdravstvenim ustanovama	MN	Broj žena starosti 15–49 godina koje su rodile živorođeno dijete u periodu od 2 godine koji je prethodio istraživanju i koje su se porodile u zdravstvenoj ustanovi	Ukupan broj žena starosti 15–49 godina koje su rodile živorođeno dijete u posljednje 2 godine	
5.9	Carski rez	MN	Broj žena starosti 15–49 godina koje su rodile živorođeno dijete u periodu od 2 godine koji je prethodio istraživanju i koje su se porodile carskim rezom	Ukupan broj žena starosti 15–49 godina koje su rodile živorođeno dijete u posljednje 2 godine	
5.10	Boravak u zdravstvenoj ustanovi nakon porođaja	PN	Broj žena starosti 15–49 godina koje su ostale u zdravstvenoj ustanovi 12 sati ili duže nakon svog posljednjeg porođaja, u periodu od 2 godine koji je prethodio istraživanju	Ukupan broj žena starosti 15–49 godina koje su rodile živorođeno dijete u posljednje 2 godine	

42 Modul *Pranje ruku* odnosio se samo na MICS istraživanje u romskim naseljima u Crnoj Gori, tako da su indikatori 4.5 i 4.6 računati samo za romska naselja.

43 Stopa se odnosi na jednu – posljednju godinu.

44 Pogledati MICS plan tabela za detaljan opis.

MICS INDIKATOR ^[M]		Modu ^[33]	Brojilac	Imenilac	MDG Indikator ^[24]
REPRODUKTIVNO ZDRAVLJE					
5.11	Postnatalni zdravstveni pregledi novorođenčeta	PN	Broj živorođene djece u periodu od 2 godine koji je prethodio istraživanju, a koja su nakon rođenja pregledana u zdravstvenoj ustanovi (ili kod kuće), ili kod koje je obavljena postnatalna zdravstvena posjeta u roku od 2 dana nakon rođenja	Ukupan broj posljednje živorođene djece u posljednje 2 godine	
5.12	Postnatalni zdravstveni pregledi majke	PN	Broj žena starosti 15–49 godina koje su poslije porođaja pregledane u zdravstvenoj ustanovi (ili kod kuće), ili kod kojih je obavljena postnatalna zdravstvena posjeta u roku od 2 dana nakon njihovog posljednjeg porođaja	Ukupan broj žena starosti 15–49 godina koje su rodile živorođeno dijete u posljednje 2 godine	
RAZVOJ DJETETA					
6.1	Pohađanje programa obrazovanja u ranom djetinjstvu	EC	Broj djece starosti 36–59 mjeseci koja pohađaju neki program obrazovanja u ranom djetinjstvu	Ukupan broj djece starosti 36–59 mjeseci	
6.2	Podrška pri učenju	EC	Broj djece starosti 36–59 mjeseci s kojima se odrasla osoba angažovala u okviru četiri ili više aktivnosti, a u cilju podsticanja učenja i pripreme za školu, u prethodna 3 dana	Ukupan broj djece starosti 36–59 mjeseci	
6.3	Očeva podrška pri učenju	EC	Broj djece starosti 36–59 mjeseci s kojima se biološki otac angažovao u okviru četiri ili više aktivnosti, a u cilju podsticanja učenja i pripreme za školu, u prethodna 3 dana	Ukupan broj djece starosti 36–59 mjeseci	
6.4	Majčina podrška pri učenju	EC	Broj djece starosti 36–59 mjeseci s kojima se biološka majka angažovala u okviru četiri ili više aktivnosti, a u cilju podsticanja učenja i pripreme za školu, u prethodna 3 dana	Ukupan broj djece starosti 36–59 mjeseci	
6.5	Materijali za učenje: dječje knjige	EC	Broj dece mlađe od 5 godina koja imaju tri dječje knjige ili više	Ukupan broj djece mlađe od 5 godina	
6.6	Materijali za učenje: dječje igračke	EC	Broj djece mlađe od 5 godina koja imaju dvije igračke ili više	Ukupan broj djece mlađe od 5 godina	
6.7	Neadekvatan nadzor	EC	Broj djece mlađe od 5 godina koja su ostavljena sama ili pod nadzorom drugog djeteta, mlađeg od 10 godina, duže od jednog sata i najmanje jednom tokom prethodne nedjelje	Ukupan broj djece mlađe od 5 godina	
6.8	Indeks razvoja u ranom djetinjstvu	EC	Broj djece starosti 36–59 mjeseci koja su dostigla očekivani nivo razvoja u najmanje tri od sljedeće četiri oblasti: pismenost/poznavanje brojeva, fizički razvoj, socijalno-emocionalni domen i učenje	Ukupan broj djece starosti 36–59 mjeseci	
PISMENOST I OBRAZOVANJE^[M] 45					
7.1	Stopa pismenosti mladih žena ^[M]	WB	Broj žena starosti 15–24 godine koje mogu da pročitaju jednostavnu kratku rečenicu o svakodnevnom životu, ili pohađaju srednju ili višu školu	Ukupan broj žena starosti 15–24 godine	MRC 2.3
7.2	Spremnost za školu	ED	Broj djece u prvom razredu osnovne škole koja su pohađala predškolski program tokom prethodne školske godine	Ukupan broj djece koja pohađaju prvi razred osnovne škole	
7.3	Neto stopa upisa u osnovnu školu	ED	Broj djece uzrasta za upis u osnovnu školu koja su krenula u prvi razred	Ukupan broj djece uzrasta za upis u osnovnu školu	

[N] 45 Indikator je izračunat korišćenjem klasifikacije prema nacionalnom obrazovnom sistemu. Vidjeti Dodatak G za više detalja o mapiranju nacionalnog obrazovnog sistema u skladu sa ISCED 2011.

MICS INDIKATOR ^[M]		Modu ^[33]	Brojilac	Imenilac	MDG Indikator ^[24]
PISMENOST I OBRAZOVANJE^[M] 45					
7.4	Neto stopa pohađanja osnovne škole (prilagođeno) ^[M]	WB	Broj djece osnovnoškolskog uzrasta koja trenutno pohađaju osnovnu ili srednju školu	Ukupan broj djece osnovnoškolskog uzrasta	MRC 2.1
7.5	Neto stopa pohađanja srednje škole (prilagođeno) ^[M]	ED	Broj djece srednjoškolskog uzrasta koja trenutno pohađaju srednju ili višu školu	Ukupan broj djece srednjoškolskog uzrasta	
7.6	Djeca koja dođu do posljednjeg razreda osnovne škole ^[M]	ED	Broj djece koja upišu prvi razred osnovne škole i koja dođu do posljednjeg (petog) razreda		MRC 2.2
7.7	Stopa završavanja osnovne škole ^[M]	ED	Broj djece koja pohađaju u posljednji razred osnovne škole (isključujući ponavljajuće)	Ukupan broj djece uzrasta za završetak osnovne škole (odgovarajuća starost za završni razred osnovne škole)	
7.8	Stopa prelaska u srednju školu ^[M]	ED	Broj djece koja su pohađala posljednji razred osnovne škole prethodne školske godine a koja pohađaju prvi razred srednje škole tokom tekuće školske godine	Ukupan broj djece koja su pohađala završni razred osnovne škole tokom prethodne školske godine	
7.9	Indeks jednakosti polova (osnovna škola) ^[M]	ED	Neto stopa pohađanja osnovne škole (prilagođeno) za devojčice	Neto stopa pohađanja osnovne škole (prilagođeno) za dječake	MRC 3.1
7.10	Indeks jednakosti polova (srednja škola) ^[M]	ED	Neto stopa pohađanja srednje škole (prilagođeno) za devojčice	Neto stopa pohađanja srednje škole (prilagođeno) za dječake	MRC 3.1
ZAŠTITA DJETETA					
8.1	Upis u matičnu knjigu rođenih	BR	Broj djece mlađe od 5 godina koja su upisane u matičnu knjigu rođenih	Ukupan broj djece mlađe od 5 godina	
8.2	Dječji rad	CL	Broj djece starosti 5–17 godina koja su uključena u dječji rad ⁴⁶	Ukupan broj djece starosti 5–17 godina	
8.3	Nasilne metode disciplinovanja	CD	Broj djece starosti 1–14 godina koja su bila izložena mentalnoj agresiji ili fizičkom kažnjavanju tokom prethodnog mjeseca	Ukupan broj djece starosti 1–14 godina	
8.4	Stupanje u brak prije navršene 15. godine ^[M]	MA	Broj žena starosti 15–49 godina koje su prvi put stupile u brak ili zajednicu prije navršene 15. godine	Ukupan broj žena starosti 15–49 godina	
8.5	Stupanje u brak prije navršene 18. godine ^[M]	MA	Broj žena starosti 20–49 godina koje su prvi put stupile u brak ili zajednicu prije navršene 18. godine	Ukupan broj žena starosti 20–49 godina	
8.6	Mlade žene starosti 15–19 godina koje su trenutno u braku ili u zajednici ^[M]	MA	Broj žena starosti 15–19 godina koje su u braku ili zajednici	Ukupan broj žena starosti 15–19 godina	
8.8a 8.8b	Razlika u godinama između supružnika	MA	Broj žena koje su u braku ili zajednici i čiji je suprug 10 ili više godina stariji: (a) žene starosti 15–19 godina (b) žene starosti 20–24 godine	Ukupan broj žena koje su u braku ili zajednici: (a) starosti 15–19 godina (b) starosti 20–24 godine	
8.12	Stavovi prema nasilju u porodici ^[M]	DV	Broj žena starosti 15–49 godina koje izjavljuju da muž/partner ima pravo da udari ili istuče svoju ženu u najmanje jednom od sljedećih slučajeva: (1) ako ona izade bez njegovog znanja, (2) ako zanemari djecu, (3) ako se svađa s njim, (4) ako odbije da ima seksualne odnose s njim, (5) ako joj zagori hrana	Ukupan broj žena starosti 15–49 godina	
8.13	S kim djeca žive	HL	Broj djece starosti 0–17 godina koja ne žive ni sa jednim biološkim roditeljem	Ukupan broj djece starosti 0–17 godina	
8.14	Prevalencija djece kojima je jedan roditelj umro ili su im oba roditelja umrla	HL	Broj djece starosti 0–17 godina kojima je jedan biološki roditelj umro, ili su im oba biološka roditelja umrla	Ukupan broj djece starosti 0–17 godina	

46 Djeca uključena u dječji rad definišu se kao djeca određenih godina ili starija uključena u ekonomske aktivnosti, djeca određenih godina ili starija koja obavljaju kućne poslove i djeca koja obavljaju rizične poslove. Vidjeti MICS plan tabela za više informacija o starosnim granicama i klasifikaciji.

MICS INDIKATOR ^[M]	Modul ^[33]	Brojilac	Imenilac	MDG Indikator ^[34]
ZAŠTITA DJETETA				
8.15	Djeca s najmanje jednim roditeljem koji živi u inostranstvu	HL	Broj djece starosti 0–17 godina kojima najmanje jedan biološki roditelj živi u inostranstvu	Ukupan broj djece starosti 0–17 godina
HIV/AIDS I SEKSUALNO PONAŠANJE				
9.1	Znanje mladih žena o sprečavanju prenošenja HIV-a ^[M]	HA	Broj žena starosti 15–24 godine koje su ispravno identifikovale načine sprečavanja seksualnog prenošenja HIV infekcije ^[47] i koji odbacuju dvije najčešće zablude o prenošenju HIV-a	Ukupan broj žena starosti 15–24 godine
9.2	Znanje o prenošenju HIV-a s majke na dijete ^[M]	HA	Broj žena starosti 15–49 godina koje su ispravno identifikovale sva tri načina ^[48] prenošenja HIV-a s majke na dijete	Ukupan broj žena starosti 15–49 godina
9.3	Stavovi prihvatanja prema osobama koje žive s HIV-om ^[M]	HA	Broj žena starosti 15–49 godina koje na osnovu sva četiri pitanja ^[49] imaju stavove prihvatanja prema osobama koje žive s HIV-om	Ukupan broj žena starosti 15–49 godina koje su čule za HIV
9.4	Žene koje znaju gdje se mogu testirati na HIV ^[M]	HA	Broj žena starosti 15–49 godina koje su izjavile da znaju za mjesto gdje se mogu testirati na HIV	Ukupan broj žena starosti 15–49 godina
9.5	Žene koje su se testirale na HIV i znaju rezultate ^[M]	HA	Broj žena starosti 15–49 godina koje su se testirale na HIV u periodu od 12 meseci koji je prethodio istraživanju i znaju rezultate	Ukupan broj žena starosti 15–49 godina
9.6	Seksualno aktivne mlade žene koje su se testirale na HIV i znaju rezultate ^[M]	HA	Broj žena starosti 15–24 godine koje su imale seksualne odnose u periodu od 12 mjeseci koji je prethodio istraživanju, koje su testirane na HIV u periodu od 12 mjeseci koji je prethodio istraživanju i znaju rezultate	Ukupan broj žena starosti 15–24 godine koje su imale seksualne odnose u posljednjih 12 mjeseci
9.7	Savjetovanje u vezi s HIV-om u okviru usluga prenatalne zaštite	HA	Broj žena starosti 15–49 godina koje su se porodile u periodu od 2 godine koji je prethodio istraživanju, kojima su pružene usluge prenatalne zaštite i koje su izjavile da su dobile savjete u vezi s HIV-om u okviru usluga prenatalne zaštite	Ukupan broj žena starosti 15–49 godina koje su rodile živorođeno dijete u posljednje 2 godine
9.8	Testiranje na HIV u okviru usluga prenatalne zaštite	HA	Broj žena starosti 15–49 godina koje su se porodile u periodu od 2 godine koji je prethodio istraživanju, koje su dobile usluge prenatalne zaštite tokom posljednje trudnoće i koje su izjavile da im je ponuđeno i da su prihvatile da urade testiranje na HIV u okviru usluga prenatalne zaštite, kao i da su dobile rezultate	Ukupan broj žena starosti 15–49 godina koje su rodile živorođeno dijete u posljednje 2 godine
9.9	Mlade žene koje nikada nijesu imale seksualne odnose ^[M]	SB	Broj žena starosti 15–24 godine koje se nikada nijesu udavale i koje nikada nijesu imale seksualne odnose	Ukupan broj žena starosti 15–24 godine koje se nikada nijesu udavale
9.10	Mlade žene koje su imale seksualne odnose prije navršene 15. godine ^[M]	SB	Broj žena starosti 15–24 godine koje su imale seksualne odnose prije navršene 15. godine	Ukupan broj žena starosti 15–24 godine
9.11	Seksualni partneri među kojima postoji velika razlika u godinama	SB	Broj žena starosti 15–24 godine koje su u periodu od 12 mjeseci koji je prethodio istraživanju imale seksualne odnose s partnerom koji je bio 10 ili više godina stariji od njih	Ukupan broj žena starosti 15–24 godine koje su imale seksualne odnose u posljednjih 12 mjeseci
9.12	Seksualni odnosi s više partnera ^[M]	SB	Broj žena starosti 15–49 godina koje su imale seksualne odnose sa više od jednog partnera u periodu od 12 mjeseci koji je prethodio istraživanju	Ukupan broj žena starosti 15–49 godina
9.13	Korišćenje kondoma tokom posljednjeg seksualnog odnosa među osobama s više seksualnih partnera ^[M]	SB	Broj žena starosti 15–49 godina koje su izjavile da su imale seksualne odnose sa više od jednog partnera u periodu od 12 mjeseci koji je prethodio istraživanju, kao i da su koristile kondom tokom posljednjeg seksualnog odnosa	Ukupan broj žena starosti 15–49 godina koje su izjavile da su imale seksualne odnose sa više od jednog partnera u posljednjih 12 mjeseci

47 Upotreba kondoma, seksualni odnosi sa jednim, vjernim i neinficiranim partnerom.

48 Prenos tokom trudnoće, tokom porođaja i dojenjem.

49 Žene: (1) koje smatraju da nastavnici koja je HIV-pozitivna, a nije bolesna, treba dozvoliti da nastavi s podučavanjem, (2) koje bi kupile svježe namirnice od prodavca ili dobavljača koji je HIV-pozitivan, (3) koje ne bi čuvale u tajnosti da je njihov član porodice HIV-pozitivan, i (4) koje bi bile spremne da se brinu o članu porodice oboljelim od AIDS-a u svom domu.

MICS INDIKATOR ^[M]	Modul ^[33]	Brojilac	Imenilac	MDG Indikator ^[34]
HIV/AIDS I SEKSUALNO PONAŠANJE				
9.14	Seksualni odnosi sa neredovnim partnerima ^[M]	SB	Broj seksualno aktivnih žena starosti 15–24 godine koje su imale seksualne odnose s partnerom s kojim nijesu u braku niti u stalnoj vezi, u periodu od 12 mjeseci koji je prethodio istraživanju	Ukupan broj žena starosti 15–24 godine koje su imale seksualne odnose u posljednjih 12 mjeseci
9.15	Korišćenje kondoma sa neredovnim partnerima ^[M]	SB	Broj žena starosti 15–24 godine koje su izjavile da su koristile kondom tokom seksualnog odnosa s posljednjim seksualnim partnerom s kojim nijesu u braku niti u stalnoj vezi, u periodu od 12 mjeseci koji je prethodio istraživanju	Ukupan broj žena starosti 15–24 godine koje su u posljednjih 12 mjeseci imale seksualne odnose s partnerom s kojim nijesu u braku niti u stalnoj vezi
SUBJEKTIVNO OSJEĆANJE BLAGOSTANJA				
11.1	Zadovoljstvo životom ^[M]	LS	Broj žena starosti 15–24 godine koje su veoma ili donekle zadovoljne svojim životom, sveukupno	Ukupan broj žena starosti 15–24 godine
11.2	Sreća ^[M]	LS	Broj žena starosti 15–24 godine koje su veoma ili donekle srećne	Ukupan broj žena starosti 15–24 godine
11.3	Percepcija boljeg života ^[M]	LS	Broj žena starosti 15–24 godine čiji se život poboljšao tokom protekle godine i koje očekuju da će njihov život biti bolji za godinu dana	Ukupan broj žena starosti 15–24 godine
UPOTREBA DUVANA I ALKOHOLA				
12.1	Upotreba duvana ^[M]	TA	Broj žena starosti 15–49 godina koje su pušile cigarete ili koristile dimne i bezdimne duvanske proizvode, u toku jednog ili više dana tokom posljednjeg mjeseca	Ukupan broj žena starosti 15–49 godina
12.2	Pušenje prije navršene 15. godine ^[M]	TA	Broj žena starosti 15–49 godina koje su prvu cijelu cigaretu popušile prije 15. godine	Ukupan broj žena starosti 15–49 godina
12.3	Konzumiranje alkohola ^[M]	TA	Broj žena starosti 15–49 godina koje su konzumirale najmanje jedno alkoholno piće u toku jednog ili više dana tokom posljednjeg mjeseca	Ukupan broj žena starosti 15–49 godina
12.4	Konzumiranje alkohola prije 15. godine ^[M]	TA	Broj žena starosti 15–49 godina koje su konzumirale najmanje jedno alkoholno piće prije 15. godine	Ukupan broj žena starosti 15–49 godina

Dodatak F: Upitnici za MICS istraživanje u Crnoj Gori 2013.

UPITNIK ZA DOMAĆINSTVO Crna Gora

INFORMACIONI PANEL ZA DOMAĆINSTVO		HH
HH1. Redni broj popisnog kruga u uzorku: _____	HH2. Redni broj domaćinstva u popisnom krugu: _____	
HH3. Ime i šifra anketara: Ime _____	HH4. Ime i šifra supervizora: Ime _____	
HH5. Dan / Mjesec / Godina anketiranja: ____ / ____ / 2013	HH7. Region: Sjever1 Centar2 Jug3	
HH6. Tip naselja: Gradsko1 Ostalo2		
HH8. Da li je ovo domaćinstvo izabrano za Upitnik za muškarce? Da.....1 Ne.....2		

Mi smo iz ZAVODA ZA STATISTIKU CRNE GORE – MONSTAT-A. SPROVODIMO ISTRAŽIVANJE KOJE SE BAVI SITUACIJOM DJECE, PORODICA I DOMAĆINSTAVA. ŽELJELA/O BIH DA O TOME PORAZGOVARAM SA VAMA. OVA ANKETA ĆE TRAJATI OKO 20 MINUTA. DOBIJENE INFORMACIJE ĆE SE TRETIRATI KAO STROGO POVJERLJIVE I ANONIMNE.

MOŽEMO LI DA POČNEMO?

- Da, dobijen je pristanak* ⇒ Pređite na HH18 i upišite vrijeme, a zatim počnite anketiranje.
- Ne, pristanak nije dobijen* ⇒ Zaokružite 04 u HH9. Razmotrite ovo sa kontrolorom.

HH9. Rezultat anketiranja domaćinstva:	
Upitnik za domaćinstvo je popunjen.....	01
Nijedan član domaćinstva koji može da da informacije nije kod kuće u vrijeme posjete.....	02
Cijelo domaćinstvo je odsutno duže vrijeme.....	03
Odbili anketiranje.....	04
Prazan stan ili na toj adresi nije stambeni prostor.....	05
Uništen stan/kuća.....	06
Nije pronađen stan/kuća.....	07
Drugo (navesti) _____	96

Nakon što se popuni <u>Upitnik za domaćinstvo</u> , unesite sljedeće informacije:	
HH10. Ime lica koje je dalo odgovore na pitanja iz Upitnika za domaćinstvo: Ime _____ Redni broj: _____	
HH11. Ukupan broj članova domaćinstva: _____	
HH12. Broj žena od 15 do 49 godina: _____	
Ako je domaćinstvo izabrano za Upitnik za muškarce:	
HH13A. Broj muškaraca od 15 do 49 godina: _____	
HH14. Broj djece mlađe od 5 godina: _____	
HH16. Kontrolu upitnika izvršio/la (Ime i broj): Ime _____	

Nakon što se popune <u>svi upitnici</u> za ovo domaćinstvo, unesite sljedeće informacije:	
HH13. Broj popunjenih Upitnika za ženu _____	
Ako je domaćinstvo izabrano za Upitnik za muškarce:	
HH13B. Broj popunjenih Upitnika za muškarca: _____	
HH15. Broj popunjenih Upitnika za dijete mlađe od 5 godina: _____	
HH17. Glavni operater za unos podataka (Ime i broj): Ime _____	

R.br.	Ime	Stodstvo*	M	Z	Mjesec	Godina	Starost	Za žene starosti 15-49	Za muškarce starosti 15-49	Za djecu 0-4	D N NZ	Majka	Za djecu 0-17 godina				Za djecu 0-14
HL1. Redni broj	HL2. Ime	HL3. U KAKVOM JE SROD- STVU (ime) SA LICEM NA KOLJE SE VODI DOMAČIN- STVO?	HL4. DA LI JE (ime) MUŠKOG ILI ŽENSKOG POLA?	HL5. DATUM ROĐENJA (ime)?	HL6. KOLIKO GODINA (ime)? Upisati broj navršених rednih broj ako žena ima od 15-49 godina ako osoba ima 95 godina ili više, upisati „95“	HL7. Zaokružiti redni broj ako je domaćinstvo izabrano za Upitnik za muškarce i ako muškarac ima od 15-49 godina	HL7A. Zaokružiti redni broj ako je domaćinstvo izabrano za Upitnik za muškarce i ako muškarac ima od 15-49 godina	HL7B. Zaokružiti i redni broj ako dijete ima godina	HL11. DALI JE (ime) BIOLOŠKA MAJKA ŽIVA?	HL12. DA LI (ime) BIOLOŠKA MAJKA ŽIVU OVOM DOMAČIN- STVU?	HL12A. GDJE (ime) BIOLOŠKA MAJKA ŽIVI?	HL13. DA LI JE (ime) BIOLOŠKI OTAC ŽIV?	HL14. DA LI (ime) BIOLOŠKI OTAC ŽIVI U OVOM DOMAČIN- INSTVU?	HL14A. GDJE (ime) BIOLOŠKI OTAC ŽIVI?	HL15. Upišite redni broj majke iz HL12 ukoliko je zablijeben. Ako je HL12 prazno ili je upisano „00“	HL15. Upišite redni broj majke iz HL12 ukoliko je zablijeben. Ako je HL12 prazno ili je upisano „00“	
01		01	1	2			01	01	01	01	1 2 8			1 2 3 8	1 2 8	1 2 3 8	
02			1	2			02	02	02	02	1 2 8			1 2 3 8	1 2 8	1 2 3 8	
03			1	2			03	03	03	03	1 2 8			1 2 3 8	1 2 8	1 2 3 8	
04			1	2			04	04	04	04	1 2 8			1 2 3 8	1 2 8	1 2 3 8	
05			1	2			05	05	05	05	1 2 8			1 2 3 8	1 2 8	1 2 3 8	
06			1	2			06	06	06	06	1 2 8			1 2 3 8	1 2 8	1 2 3 8	
08			1	2			08	08	08	08	1 2 8			1 2 3 8	1 2 8	1 2 3 8	
09			1	2			09	09	09	09	1 2 8			1 2 3 8	1 2 8	1 2 3 8	
10			1	2			10	10	10	10	1 2 8			1 2 3 8	1 2 8	1 2 3 8	
11			1	2			11	11	11	11	1 2 8			1 2 3 8	1 2 8	1 2 3 8	
12			1	2			12	12	12	12	1 2 8			1 2 3 8	1 2 8	1 2 3 8	
13			1	2			13	13	13	13	1 2 8			1 2 3 8	1 2 8	1 2 3 8	

HH18. Upišite vrijeme početka anketiranja:
Sat
Minut

SPISAK ČLANOVA DOMAČINSTVA
MOLIM VAS DA MI KAZETE IMENA SVIH ČLANOVA DOMAČINSTVA KOJI UBOJČAJENO ŽIVE OVDE. POČEŠI OD LICA NA KOLJE SE VODI DOMAČINSTVO.
Upišite lice na koje se vodi domaćinstvo u red 01. Navedite sve članove domaćinstva (HL2), njihovo srodstvo sa licem na koje se vodi domaćinstvo (HL3) i pol lica (HL4).
Zatim pitajte: DA LI OVDE ŽIVI JOŠ NEKO, ČAK I AKO SADA NIJE KOD KUĆE?
Ako je odgovor „da“, popunite polja HL2-HL4. Zatim postavljajte pitanja počevši od HL5 za svako lice posebno.
Koristite dodani upitnik ako se popune svi redovi u Spisku članova domaćinstva.

HL

Za djecu 0-14	Za djecu 0-17 godina				Za djecu 0-4	Za muškarce starosti 15-49	Za žene starosti 15-49	Upisati X ako se koristi dodatni upitnik				
8 2 1	8 2 1	8 2 1	8 2 1	8 2 1	51	51	51	2	1			51
8 2 1	8 2 1	8 2 1	8 2 1	8 2 1	41	41	41	2	1			41

Opet postavite pitanje da li ima još članova domaćinstva.
Posebno provjerite da li ima još beba ili male djece koja nijesu upisana u spisak, kao i da li ima lica koja nijesu u srodstvu sa članovima domaćinstva (posluga, prijatelji, itd.), ali koji obično žive u ovom domaćinstvu.
Unesite imena dodatnih članova domaćinstva u Spisak članova domaćinstva i popunite obrazac po upitstvu.

Sada za svaku ženu starosti 15-49 godina, upišite njeno ime, redni broj i potrebne informacije u Upitnik za ženu od 15 do 49 godina starosti, Modul WM - INFORMACIONI PANEL ZA ŽENU.
Za svakog muškarca starosti 15-49 godina, upišite njegovo ime, redni broj i potrebne informacije u Upitnik za muškarca od 15 do 49 godina starosti, Modul ME - INFORMACIONI PANEL ZA MUŠKARCA.
Za svako dijete mlađe od 5 godina, upišiti DIJETE.
Sada bi trebalo da imate poseban upitnik za svaku ženu i muškarca koji ispunjavaju uslove i za svako dijete mlađe od pet godina u domaćinstvu.

* Šifre za HL3: Srodstvo sa licem na koje se vodi domaćinstvo:

01	Lice na koje se vodi domaćinstvo	06	Roditelj
02	Suprug/supruga	07	Roditelj supružnika
03	Sin/kćerka	08	Brat/sestra
04	Zet (od ćerke)/snaha (od sina)	09	Brat/sestra supružnika
05	Unuk/unuka	10	Ujak, stric, teča/ujna, strina, tetka
		11	Bratanac, sestrić/bratanica, sestričina
		12	Drugi rođak
		13	Usvajeno dijete/dijete u hraniteljskoj porodici/pastorak/pastorka
		14	Nije u srodstvu
		98	Ne zna

IZBOR JEDNOG DJETETA ZA POPUNJAVANJE MODULA DJEČIJI RAD/DISCIPLINOVANJE DJECE SL

- Navedite u donjoj tabeli svu djecu koja imaju od 1-17 godina, redom kako su navedeni u Spisku članova domaćinstva. Nemojte uključivati ostale članove domaćinstva koji se ne nalaze u navedenom godištu od 1-17 godina.
- Upišite broj reda, ime, pol, i godine za svako dijete.
- Ukoliko nema djece koja imaju od 1-17 godina u domaćinstvu, ostavite tabelu praznu i pređite na SL6.

SL1. Redni broj	SL2. Broj reda iz HL1	SL3. Ime iz HL2	SL4. Pol iz HL4		SL5. Godine iz HL6
Redni broj	Red	Ime	M	Ž	Godine
1	___		1	2	___
2	___		1	2	___
3	___		1	2	___
4	___		1	2	___
5	___		1	2	___
6	___		1	2	___
7	___		1	2	___
8	___		1	2	___

SL6. Ukupan broj djece koja imaju od 1-17 godina

Ukupan broj

SL7. Provjeriti broj djece koja imaju od 1-17 godina iz SL6:

- Nijedno ⇒ Preći na modul Karakteristike domaćinstva
- Jedno ili više ⇒ Nastaviti sa SL8

SL8. Provjeri posljednju brojku broja domaćinstva (HH2) sa naslovne strane. Ovo je broj reda na koji treba ići u donjoj tabeli.
 Provjeri ukupan broj djece koja imaju od 1-17 godina u SL6 gore. Ovo je broj kolone na koju treba ići.
 Nađi polje gdje se red i kolona preklapaju i zaokruži broj koji se nalazi u polju. Ovo je redni broj izabranog djeteta. (u SL1).

Posljednja brojka broja domaćinstva (iz HH2)	Ukupan broj relevantne djece u domaćinstvu (iz SL6)							
	1	2	3	4	5	6	7	8+
0	1	2	2	4	3	6	5	4
1	1	1	3	1	4	1	6	5
2	1	2	1	2	5	2	7	6
3	1	1	2	3	1	3	1	7
4	1	2	3	4	2	4	2	8
5	1	1	1	1	3	5	3	1
6	1	2	2	2	4	6	4	2
7	1	1	3	3	5	1	5	3
8	1	2	1	4	1	2	6	4
9	1	1	2	1	2	3	7	5

SL9. Upiši redni broj (SL1), broj reda (SL2), ime (SL3) i godine (SL5) izabranog djeteta

 Redni broj
 Broj reda
 Ime Godine

OBRAZOVANJE				ED																					
ED1.		ED2.		Za članove domaćinstva starosti 5 i više godina																					
Redni broj	Ime	Starost	Ime i starost Prepisati iz: HL2 (ime) i HL6 (starost).	ED3.		ED4A.		ED4B.		ED5.		ED6.		ED7.		ED8.									
				Da	Ne	Nivo škole:		Koji je razred/ godina:		Da	Ne	Nivo škole:		Koji je razred/ godina:		D	N	NZ	Nivo škole:		Koji je razred/ godina:				
						0 Vrtić	1 Osnovna škola	2 Srednja škola	3 Viša/visoka škola	8 Ne zna	1 Da	2 Ne	0 Vrtić	1 Osnovna škola	2 Srednja škola	3 Viša/visoka škola	8 Ne zna	1 Da	2 Ne	0 Vrtić	1 Osnovna škola	2 Srednja škola	3 Viša/visoka škola	8 Ne zna	
01				1	2	0	1	2	3	8	1	2	0	1	2	3	8	1	2	8	0	1	2	3	8
02				1	2	0	1	2	3	8	1	2	0	1	2	3	8	1	2	8	0	1	2	3	8
03				1	2	0	1	2	3	8	1	2	0	1	2	3	8	1	2	8	0	1	2	3	8
04				1	2	0	1	2	3	8	1	2	0	1	2	3	8	1	2	8	0	1	2	3	8
05				1	2	0	1	2	3	8	1	2	0	1	2	3	8	1	2	8	0	1	2	3	8
06				1	2	0	1	2	3	8	1	2	0	1	2	3	8	1	2	8	0	1	2	3	8
07				1	2	0	1	2	3	8	1	2	0	1	2	3	8	1	2	8	0	1	2	3	8
08				1	2	0	1	2	3	8	1	2	0	1	2	3	8	1	2	8	0	1	2	3	8
09				1	2	0	1	2	3	8	1	2	0	1	2	3	8	1	2	8	0	1	2	3	8
10				1	2	0	1	2	3	8	1	2	0	1	2	3	8	1	2	8	0	1	2	3	8
11				1	2	0	1	2	3	8	1	2	0	1	2	3	8	1	2	8	0	1	2	3	8
12				1	2	0	1	2	3	8	1	2	0	1	2	3	8	1	2	8	0	1	2	3	8
13				1	2	0	1	2	3	8	1	2	0	1	2	3	8	1	2	8	0	1	2	3	8
14				1	2	0	1	2	3	8	1	2	0	1	2	3	8	1	2	8	0	1	2	3	8
15				1	2	0	1	2	3	8	1	2	0	1	2	3	8	1	2	8	0	1	2	3	8

DJEČJI RAD		CL
CL1. Provjerite godine izabranog djeteta iz SL9: ☐ 1-4 godine ⇒ Preći na modul Disciplinovanje djeteta ☐ 5-17 godine ⇒ Nastaviti sa CL2		
CL2. SADA BIH VOLIO DA VAS PITAM O POSLOVIMA KOJE DIJETE U OVOM DOMAČINSTVU OBAVLJA. OD PROŠLOG (<i>dan u nedelji</i>), DA LI JE (<i>ime</i>) OBAVLJAO/LA BILO KOJU OD NAVEDENIH AKTIVNOSTI, MAKAR I NA JEDAN SAT?	D N	
[A] DA LI JE (<i>ime</i>) OBAVLJAO/LA LIČNO BILO KAKVE POSLOVE ILI POMAGALO DOMAČINSTVU RADOM NA PARCELI/IMANJU/BAŠTI ILI PAZILO NA ŽIVOTINJE? NPR. UZGAJANJU PROIZVODA NA IMANJU, ŽNJEO/LA, HRANIO/LA, VODIO/LA NA ISPAŠU, OBAVLJAO/LA MUŽU ŽIVOTINJA .	Radilo/la na parceli/imanju/bašti/pazio/la na životinje 1 2	
[B] DA LI JE (<i>ime</i>) POMAGAO/LA U PORODIČNOM ILI RODBINSKOM BIZNISU SA ILI BEZ NADOKNADE, ILI VODIO/LA VLASTITO PREDUZEĆE?	Pomogao/la u porodici/porodičnom biznisu/vodio/la vlastito preduzeće 1 2	
[C] DA LI JE (<i>ime</i>) PROIZVODIO/LA ILI PRODAVAO/LA ARTIKLE, RUKOTVORINE, GARDERODU, HRANU ILI POLJOPRIVREDNE PROIZVODE?	Proizvodio/la / prodavao/la artikle/rukotvorine/garderobu/hranu ili poljoprivredne proizvode..... 1 2	
[D] OD PROŠLOG (<i>dan u nedelji</i>), DA LI JE (<i>ime</i>) OBAVLJAO/LA BILO KOJU DRUGU AKTIVNOST ZA NOVAC ILI DOBRA, MAKAR I SAMO NA JEDAN SAT? <i>Ako je odgovor "Ne", postavite potpitanje:</i> MOLIM VAS NAVEDITE BILO KOJU AKTIVNOST KOJU JE (<i>ime</i>) OBAVLJAO/LA KAO STALNO ILI PRIVREMENO ZAPOSLENI, SAMOZAPOSLENI ILI POSLODAVAC: ILI KAO NEPLAĆENI PORODIČNI RADNIK KOJI POMAŽE U PORODIČNOM BIZNISU ILI NA IMANJU	Druge aktivnosti 1 2	
CL3. Provjeriti CL2A-CL2D ☐ <i>Ima makar jedno 'Da' ⇒ nastaviti sa CL4</i> ☐ <i>Svi odgovori su 'Ne' ⇒ Preći na CL8</i>		
CL4. OD PROŠLE (<i>dan u nedelji</i>) OTPRILIKE KOLIKO SATI JE (<i>ime</i>) BIO ANGAŽOVAN/A U OVOJ/OVIM AKTIVNOSTIMA, UKUPNO?	Broj sati — —	
CL5. DA LI TA AKTIVNOST/AKTIVNOSTI ZAHTEVA NOŠENJE TEŠKOG TERETA?	Da 1 Ne 2	1⇒ CL8
CL6. DA LI TA AKTIVNOST/AKTIVNOSTI ZAHTEVA RAD SA OPASNIM ALATIMA (NOŽEVIMA, ITD.) ILI UPRAVLJANJE TEŠKIM MAŠINAMA?	Da 1 Ne 2	1⇒ CL8

CL7. KAKO BISTE VI OPISALI (<i>ime</i>) RADNO OKRUŽENJE?		
[A] DA LI JE (<i>ime</i>) IZLOŽEN/A PRAŠINI, DIMU ILI GASOVIMA?	Da 1 Ne 2	1⇒ CL8
[B] DA LI JE (<i>ime</i>) IZLOŽEN/A EKSTREMNOJ HLADNOĆI, TOPLOTI ILI VLAŽNOSTI VAZDUHA?	Da 1 Ne 2	1⇒ CL8
[C] DA LI JE (<i>ime</i>) IZLOŽEN/A BUCI ILI VIBRACIJAMA?	Da 1 Ne 2	1⇒ CL8
[D] DA LI SE OD (<i>ime</i>) ZAHTEVA DA RADI NA VISINI?	Da 1 Ne 2	1⇒ CL8
[E] DA LI SE OD (<i>ime</i>) ZAHTEVA DA RADI SA HEMIKALIJAMA (PESTICIDIMA, LIJEPKOM, ITD.) ILI EKSPLOZIVOM?	Da 1 Ne 2	1⇒ CL8
[F] DA LI JE (<i>ime</i>) IZLOŽEN/A DRUGIM STVARIMA, PROCESIMA ILI USLOVIMA LOŠIM PO (<i>ime</i>) ZDRAVLJE ILI BEZBJEDNOST?	Da 1 Ne 2	
CL8. OD PROŠLOG (<i>dan u nedelji</i>), DA LI JE (<i>ime</i>) NOSIO/LA VODU ILI SKUPLJAO/LA DRVA ZA POTREBE DOMAČINSTVA?	Da 1 Ne 2	2⇒ CL10
CL9. UKUPNO, KOLIKO SATI JE (<i>ime</i>) PROVEO/LA NOSEĆI VODU ILI SKUPLJAO/LA DRVA ZA POTREBE DOMAČINSTVA, OD PROŠLOG (<i>dan u nedelji</i>)? <i>Ako je manje od jednog sata upisati „00“</i>	Broj sati — —	
CL10. OD PROŠLOG (<i>dan u nedelji</i>), DA LI JE (<i>ime</i>) OBAVLJAO/LA BILO KOJI OD NAVEDENIH ZADATAKA ZA OVO DOMAČINSTVO?	D N	
[A] KUPOVAO/LA ZA DOMAČINSTVO?	Kupovao/la zadomačinstvo 1 2	
[B] POPRAVLJAO/LA BILO KOJI OD KUĆNIH APARATA?	Popravljao/la bilo koji od kućnih aparata 1 2	
[C] KUVAO/LA ILI ČISTIO/LA /PRAO/LA POSUĐE ILI KUĆU?	Kuvao/la ili čistio/la /prao/la posuđe ili kuću 1 2	
[D] PRAO/LA ODJEĆU?	Prao/la odjeću 1 2	
[E] BRINUO/LA O DJECI?	Brinuo/la o djeci 1 2	
[F] BRINUO/LA O STARIJIMA I BOLESNIMA?	Brinuo/la o starijima i bolesnima 1 2	
[G] OBAVLJAO/LA DRUGE KUĆNE POSLOVE?	Obavljao/la druge kućne poslove 1 2	
CL11. Provjeriti CL10, A do G ☐ <i>Ima makar jedno 'Da' ⇒ Nastaviti sa CL12</i> ☐ <i>Svi odgovori su 'Ne' ⇒ Preći na sljedeći modul</i>		
CL12. OD PROŠLOG (<i>dan u nedelji</i>), OTPRILIKE KOLIKO SATI JE (<i>ime</i>) BIO ANGAŽOVAN/A U OVOJ/OVIM AKTIVNOSTIMA?	Broj sati — —	

DISCIPLINOVANJE DJETETA		CD
CD1. Provjerite godine izabranog djeteta iz SL9: ☐ 1-14 godina ⇒ Nastavi sa CD2 ☐ 15-17 godina ⇒ Preći na sljedeći modul		
CD2. Napisati broj reda i ime djeteta iz SL9.	Broj reda Ime	
CD3. ODRASLI KORISTE ODREĐENE METODE KAKO BI NAUČILI DJECU PRAVILNOM PONAŠANJU ILI KAKO BI ISPRAVILI IZVJESNE PROBLEME U PONAŠANJU. PROČITAČU VAM RAZNE METODE KOJI SE KORISTE I ŽELIO/LA BIH DA MI KAŽETE DA LI STE VI ILI BILO KO DRUGI U VAŠEM DOMAĆINSTVU KORISTILI OVE METODE NA (ime) U POSLJEDNJIH MJESEC DANA.	D N Oduzeli privilegije..... 1 2 Objasnili loše ponašanje..... 1 2 Prodrmao/la / protresao/la njega/nju..... 1 2 Povichli ton, vikali, vrištali 1 2 Dali nešto drugo da radi..... 1 2 Pljusnuli ga, udarili ili šljapnuli po zadnjici golim rukama..... 1 2 Udarili ga/je po zadnjici ili drugdje po tijelu s sa nečim kao npr. kaišem, četkom za kosu, prutom ili nekim drugim tvrdim predmetom..... 1 2 Nazvali ga/je glupim/om, lijenim/om ili drugim sličnim imenom 1 2 Udarili/ošamarili po licu, glavi ili ušima 1 2 Udarili/ošamarili po dlanovima, rukama ili nogama..... 1 2 Tukli ga/je, t.j. udarali ga/je opet i opet, što je jače moguće 1 2	
CD4. DA LI VJERUJETE DA KAKO BI PODIGLI, VASPITALI, ILI EDUKOVALI DIJETE NA ODGOVARAJUĆI NAČIN, DIJETE MORA DA BUDE FIZIČKI KAŽNJAVANO?	Da 1 Ne 2 Ne znam / Nemam mišljenje..... 8	

KARAKTERISTIKE DOMAĆINSTVA		HC
HC1A. KOJE JE VJEROISPOVIJESTI LICE NA KOJE SE VODI DOMAĆINSTVO?	Pravoslavne 1 Katoličke 2 Islamske..... 3 Ne želi da se izjasni 4 Druga religija (navesti) 6 Nije vjernik 7	
HC1C. KOJE JE NACIONALNOSTI LICE NA KOJE SE VODI DOMAĆINSTVO?	Crnogorske 01 Srpske..... 02 Albanske 03 Bošnjačke 04 Romske..... 05 Muslimanske..... 06 Hrvatske..... 07 Druge nacionalnosti (navesti) 96 Ne želi da se izjasni 08	
HC2. KOLIKO SE SOBA U OVOM DOMAĆINSTVU KORISTI ZA SPAVANJE?	Broj soba <input type="text"/> <input type="text"/>	
HC3. Osnovni materijal poda u prostorijama. <i>Zabilježite Vaše zapažanje.</i>	Prirodni pod Zemlja/pijesak 11 Neobrađeni pod Drvene daske..... 21 Obrađeni pod Parket, brodski pod ili laminat..... 31 Vinilna podloga/linoleum 32 Keramičke pločice..... 33 Beton..... 34 Tepih/itison 35 Drugo (navesti) 96	
HC4. Osnovni materijal krova. <i>Zabilježite Vaše zapažanje.</i>	Prirodni krov Bez krova 11 Slama 12 Neobrađeni krov Drvene daske..... 23 Karton 24 Obrađeni krov Metal/lim..... 31 Drvo 32 Cinkana/Cementna vlakna..... 33 Crijep..... 34 Betonska ploča 35 Krovna šindra..... 36 Drugo (navesti) 96	

<p>HC5. Osnovni materijal spoljašnjih zidova.</p> <p>Zabilježite Vaše zapažanje.</p>	<p>Prirodni zidovi</p> <p>Bez zidova 11</p> <p>Trska/Debla 12</p> <p>Blato 13</p> <p>Neobrađeni zidovi</p> <p>Naboj (trska, slama i blato) 21</p> <p>Kamen sa blatom 22</p> <p>Nepokriveni čerpić (nepečena cigla) 23</p> <p>Iverica/šperploča 24</p> <p>Karton 25</p> <p>Polovna drvena građa 26</p> <p>Obrađeni zidovi</p> <p>Beton 31</p> <p>Kamen sa krečom/cementom 32</p> <p>Cigle 33</p> <p>Cementni blokovi 34</p> <p>Pokriveni čerpić 35</p> <p>Drvene daske/šindra 36</p> <p>Drugo (navesti) 96</p>	
<p>HC6. KOJU VRSTU ENERGIJE/GORIVA VAŠE DOMAĆINSTVO UGLAVNOM KORISTI ZA KUVANJE?</p>	<p>Električnu energiju 01</p> <p>Plin iz plinske boce 02</p> <p>Biogas 04</p> <p>Kerozin 05</p> <p>Ugalj/Lignit 06</p> <p>Drveni ugalj/Ćumur 07</p> <p>Drvo 08</p> <p>Slama/šibljje/trava 09</p> <p>Ostatke od poljoprivrednih kultura 11</p> <p>U domaćinstvu se ne kuva hrana 95</p> <p>Drugo (navesti) 96</p>	<p>01⇒HC8</p> <p>02⇒HC8</p> <p>04⇒HC8</p> <p>05⇒HC8</p> <p>95⇒HC8</p>
<p>HC7. DA LI SE OBIČNO KUVA U KUĆI, U POSEBNOJ ZGRADI ILI NAPOLJU?</p> <p><i>Ako je odgovor „U kući“, postavite dodatno pitanje: DA LI SE KUVA U POSEBNOJ PROSTORIJI, KOJA SE KORISTI KAO KUHINJA?</i></p>	<p>U stanu/kući</p> <p>U posebnoj prostoriji koja se koristi samo kao kuhinja 1</p> <p>U nekoj drugoj prostoriji 2</p> <p>U posebnoj zgradi 3</p> <p>Napolju 4</p> <p>Drugo (navesti) 6</p>	

<p>HC8. DA LI VAŠE DOMAĆINSTVO IMA:</p> <p>[A] ELEKTRIČNU ENERGIJU?</p> <p>[B] RADIO APARAT?</p> <p>[C] TELEVIZOR?</p> <p>[D] FIKSNI TELEFON?</p> <p>[E] FRIŽIDER?</p> <p>[F] ELEKTRIČNI ŠPORET?</p> <p>[G] KREVET?</p> <p>[H] STO I STOLICE?</p> <p>[I] USISIVAČ?</p> <p>[J] KOMPJUTER/LAPTOP?</p> <p>[K] INTERNET</p> <p>[L] GARDEROBNI ORMAN?</p> <p>[M] VEŠ MAŠINU?</p> <p>[N] MAŠINU ZA SUŠENJE VEŠA?</p> <p>[O] MAŠINU ZA PRANJE SUĐA?</p> <p>[P] KLIMA UREĐAJ?</p> <p>[Q] SISTEM ZA VIDEO NADZOR?</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Da</th> <th>Ne</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>Električnu energiju (struju).....</td><td>1</td><td>2</td></tr> <tr><td>Radio aparat.....</td><td>1</td><td>2</td></tr> <tr><td>Televizor.....</td><td>1</td><td>2</td></tr> <tr><td>Fiksni telefon.....</td><td>1</td><td>2</td></tr> <tr><td>Frižider.....</td><td>1</td><td>2</td></tr> <tr><td>Električni šporet.....</td><td>1</td><td>2</td></tr> <tr><td>Krevet.....</td><td>1</td><td>2</td></tr> <tr><td>Sto i stolice.....</td><td>1</td><td>2</td></tr> <tr><td>Usisivač.....</td><td>1</td><td>2</td></tr> <tr><td>Kompjuter/Laptop.....</td><td>1</td><td>2</td></tr> <tr><td>Internet.....</td><td>1</td><td>2</td></tr> <tr><td>Garderobni orman.....</td><td>1</td><td>2</td></tr> <tr><td>Veš mašinu.....</td><td>1</td><td>2</td></tr> <tr><td>Mašinu za sušenje veša.....</td><td>1</td><td>2</td></tr> <tr><td>Mašinu za pranje suđa.....</td><td>1</td><td>2</td></tr> <tr><td>Klima uređaj.....</td><td>1</td><td>2</td></tr> <tr><td>Sistem za video nadzor.....</td><td>1</td><td>2</td></tr> </tbody> </table>		Da	Ne	Električnu energiju (struju).....	1	2	Radio aparat.....	1	2	Televizor.....	1	2	Fiksni telefon.....	1	2	Frižider.....	1	2	Električni šporet.....	1	2	Krevet.....	1	2	Sto i stolice.....	1	2	Usisivač.....	1	2	Kompjuter/Laptop.....	1	2	Internet.....	1	2	Garderobni orman.....	1	2	Veš mašinu.....	1	2	Mašinu za sušenje veša.....	1	2	Mašinu za pranje suđa.....	1	2	Klima uređaj.....	1	2	Sistem za video nadzor.....	1	2	
	Da	Ne																																																						
Električnu energiju (struju).....	1	2																																																						
Radio aparat.....	1	2																																																						
Televizor.....	1	2																																																						
Fiksni telefon.....	1	2																																																						
Frižider.....	1	2																																																						
Električni šporet.....	1	2																																																						
Krevet.....	1	2																																																						
Sto i stolice.....	1	2																																																						
Usisivač.....	1	2																																																						
Kompjuter/Laptop.....	1	2																																																						
Internet.....	1	2																																																						
Garderobni orman.....	1	2																																																						
Veš mašinu.....	1	2																																																						
Mašinu za sušenje veša.....	1	2																																																						
Mašinu za pranje suđa.....	1	2																																																						
Klima uređaj.....	1	2																																																						
Sistem za video nadzor.....	1	2																																																						
<p>HC9. DA LI NEKO OD ČLANOVA VAŠEG DOMAĆINSTVA IMA:</p> <p>[A] RUČNI SAT?</p> <p>[B] MOBILNI TELEFON?</p> <p>[C] BIKIKL?</p> <p>[D] MOTOR ILI SKUTER?</p> <p>[E] ŽIVOTINJSKU ZAPREGU?</p> <p>[F] AUTOMOBIL ILI KAMION?</p> <p>[G] MOTORNI ČAMAC?</p> <p>[H] TRAKTOR?</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Da</th> <th>Ne</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>Ručni sat.....</td><td>1</td><td>2</td></tr> <tr><td>Mobilni telefon.....</td><td>1</td><td>2</td></tr> <tr><td>Bicikl.....</td><td>1</td><td>2</td></tr> <tr><td>Motor/Skuter.....</td><td>1</td><td>2</td></tr> <tr><td>Životinjska zaprega.....</td><td>1</td><td>2</td></tr> <tr><td>Automobil/Kamion.....</td><td>1</td><td>2</td></tr> <tr><td>Motorni čamac.....</td><td>1</td><td>2</td></tr> <tr><td>Traktor.....</td><td>1</td><td>2</td></tr> </tbody> </table>		Da	Ne	Ručni sat.....	1	2	Mobilni telefon.....	1	2	Bicikl.....	1	2	Motor/Skuter.....	1	2	Životinjska zaprega.....	1	2	Automobil/Kamion.....	1	2	Motorni čamac.....	1	2	Traktor.....	1	2																												
	Da	Ne																																																						
Ručni sat.....	1	2																																																						
Mobilni telefon.....	1	2																																																						
Bicikl.....	1	2																																																						
Motor/Skuter.....	1	2																																																						
Životinjska zaprega.....	1	2																																																						
Automobil/Kamion.....	1	2																																																						
Motorni čamac.....	1	2																																																						
Traktor.....	1	2																																																						
<p>HC10. DA LI STE VI ILI NEKO KO ŽIVI U OVOM DOMAĆINSTVU VLASNIK OVOG STANA/KUĆE?</p> <p><i>Ako je odgovor „Ne“, onda pitajte: DA LI IZNAJMLJUJETE OVAJ STAN/KUĆU OD NEKOG KO NE ŽIVI U OVOM DOMAĆINSTVU?</i></p> <p><i>Ako je odgovor „Iznajmljujemo od nekog drugog“, zaokružite „2“. Za druge odgovore, zaokružite „6“.</i></p>	<table border="1"> <tbody> <tr><td>Vlasništvo.....</td><td>1</td><td></td></tr> <tr><td>Iznajmljivanje.....</td><td>2</td><td></td></tr> <tr><td>Drugo (navesti).....</td><td>6</td><td></td></tr> </tbody> </table>	Vlasništvo.....	1		Iznajmljivanje.....	2		Drugo (navesti).....	6																																															
Vlasništvo.....	1																																																							
Iznajmljivanje.....	2																																																							
Drugo (navesti).....	6																																																							

HC11. DA LI NEKO OD ČLANOVA VAŠEG DOMAĆINSTVA POSJEDUJE OBRADIVU ZEMLJU?	Da 1 Ne 2	2⇒HC13
HC12. KOLIKO ARA OBRADIVE ZEMLJE ZAJEDNO POSJEDUJU ČLANOVI VAŠEG DOMAĆINSTVA? <i>Ako je odgovor manje od 1, upišite „000“. Ako je 995 ili više, upišite „995“. Ako ne znaju, upišite „998“.</i>	Ar <input type="text"/>	
HC13. DA LI VAŠE DOMAĆINSTVO POSJEDUJE STOKU, STADA, DRUGE DOMAĆE ŽIVOTINJE ILI ŽIVINU?	Da 1 Ne 2	2⇒HC15
HC14. KOLIKO NAVEDENIH ŽIVOTINJA IMA VAŠE DOMAĆINSTVO? [A] TELAD, JUNICE, KRAVE ILI BIKOVE? [B] KONJE, MAGARCE ILI MAZGE? [C] KOZE? [D] OVCE? [E] KOKOŠKE/PILIĆE? [F] SVINJE? [G] DRUGU ŽIVINU? <i>Ako je odgovor nijednu, upišite „00“. Ako je odgovor 95 ili više, upišite „95“. Ako ne znaju, upišite „98“.</i>	Telad, junice, krave ili bikovi <input type="text"/> Konji, magarci ili mazge <input type="text"/> Koze <input type="text"/> Ovce <input type="text"/> Kokoške/pilići <input type="text"/> Svinje <input type="text"/> Druga živina <input type="text"/>	
HC15. DA LI NEKI ČLAN VAŠEG DOMAĆINSTVA IMA RAČUN U BANCİ?	Da 1 Ne 2	

VODA I SANITACIJA		WS
WS1. KOJI JE GLAVNI IZVOR PIJAĆE VODE ZA ČLANOVE VAŠEG DOMAĆINSTVA?	Gradski/lokalni vodovod sa pristupom česmi; U stanu/kući 11 Na imanju/u dvorištu/na placu 12 Kod komšije 13 Javna česma 14 Bušeni bunar 21 Iskopani bunar Pokriveni bunar 31 Nepokriveni bunar 32 Voda sa izvora Zaštićeni/uređen izvor 41 Nezaštićeni/neuređeni izvor 42 Sakupljanje kišnice 51 Kamion/cistjerna 61 Površinska voda (rijeka, potok, brana, jezero, bara, kanal, irigacioni kanal) 81 Flaširana voda 91 Drugo (<i>navesti</i>) 96	11⇒WS6 12⇒WS6 13⇒WS6 14⇒WS3 21⇒WS3 31⇒WS3 32⇒WS3 41⇒WS3 42⇒WS3 51⇒WS3 61⇒WS3 81⇒WS3 96⇒WS3
WS2. KOJI JE GLAVNI IZVOR VODE KOJI SE U VAŠEM DOMAĆINSTVU KORISTI U DRUGE SVRHE, KAO ŠTO SU KUVANJE I PRANJE RUKU?	Gradski/lokalni vodovod sa pristupom česmi; U stanu/kući 11 Na imanju/u dvorištu/na placu 12 Kod komšije 13 Javna česma 14 Bušeni bunar 21 Iskopani bunar Pokriveni bunar 31 Nepokriveni bunar 32 Voda sa izvora Zaštićeni/uređen izvor 41 Nezaštićeni/neuređeni izvor 42 Sakupljanje kišnice 51 Kamion/cistjerna 61 Površinska voda (rijeka, potok, brana, jezero, bara, kanal, irigacioni kanal) 81 Drugo (<i>navesti</i>) 96	11⇒WS6 12⇒WS6 13⇒WS6 21 31 32 41 42 51 61 81 96
WS3. GDJE SE NALAZI TAJ IZVOR?	U svom stanu/kući 1 U sopstvenom dvorištu/na placu 2 Negdje drugo 3	1⇒WS6 2⇒WS6
WS4. KOLIKO JE POTREBNO VREMENA DA SE ODE DO TOG MJESTA SA VODOM, UZME VODA I DA SE VRATI NAZAD?	Broj minuta <input type="text"/> Ne zna 998	

WS5. KO OBIČNO IDE NA TAJ IZVOR PO VODU ZA VAŠE DOMAĆINSTVO? <i>Dodatno pitanje:</i> DA LI JE TA OSOBA MLAĐA OD 15 GODINA? KOG JE POLA?	Odrasla žena (starosti 15 i više godina)..... 1 Odrastao muškarac (starosti 15 i više)..... 2 Žensko dijete (mlađe od 15 godina) 3 Muško dijete (mlađe od 15 godina) 4 Ne zna 8	
WS6. DA LI PRIMJENJUJETE NEKE POSTUPKE DA BI VODA BILA BEZBJEDNIJA ZA PIĆE?	Da 1 Ne 2 Ne zna 8	2⇒WS8 8⇒WS8
WS7. ŠTA OBIČNO RADITE KAKO BISTE VODU UČINILI BEZBJEDNIJOM ZA PIĆE? <i>Dodatno pitanje:</i> JOŠ NEŠTO? <i>Zaokružite sve što je pomenuto.</i>	Prokuvate je..... A Dodate hlor B Procijedite je kroz krpju C Koristite filter za vodu (keramički, pješčani itd.) D Zagrijavate je na suncu E Pustite da odstoji da se slegne..... F Drugo (<i>navesti</i>) X Ne zna Z	
WS8. KOJU VRSTU TOALETA OBIČNO KORISTE ČLANOVI VAŠEG DOMAĆINSTVA? <i>Ako je toalet na ispiranj (vodokotlić ili zalivanje vodom), postavite dodatno pitanje:</i> GDJE OTIČE? <i>Ako je neophodno, tražite dozvolu da vidite toalet.</i>	Toalet na ispiranje kod kojeg voda otiče (vodokotlić ili zalivanje vodom): U kanalizaciju 11 U septičku jamu 12 U jamu poljskog WC 13 Odlazi negdje drugo 14 Odlazi na nepoznato mjesto/Nije siguran/ Ne zna kuda otiče 15 Poljski WC Ventilisani pokriveni poljski WC 21 Pokriveni poljski WC 22 Nepokriveni poljski WC 23 Ekološki (suvi) toalet 31 Kanta 41 Nema nužnik/toalet/žbunje/polje 95 Drugo (<i>navesti</i>) 96	95⇒ Sljedeći modul
WS9. DA LI DIJELITE TOALET SA DRUGIM OSOBAMA KOJE NIJESU ČLANOVI VAŠEG DOMAĆINSTVA?	Da 1 Ne 2	2⇒Sljedeći modul
WS10. DA LI DIJELITE TOALET SAMO SA ČLANOVIMA DRUGIH DOMAĆINSTAVA KOJE POZNAJETE ILI JE TO NUŽNIK/TOALET ZA JAVNU UPOTREBU?	Samo druga domaćinstva (nije javni) 1 Nužnik/toalet za javnu upotrebu 2	2⇒Sljedeći modul
WS11. KOLIKO UKUPNO DOMAĆINSTAVA KORISTI TAJ /TOALET, UKLJUČUJUĆI I VAŠE DOMAĆINSTVO?	Broj domaćinstava (ako ih je manje od 10) <input type="text" value="0"/> Deset ili više domaćinstava 10 Ne zna 98	

PRANJE RUKU		HW
HW0. <i>Provjeri broj popisnog kruga u HH1. Da li je broj popisnog kruga 301 ili veći?</i>		
☐ <i>Da ⇒ Nastavi sa pitanjem HW1.</i>		
☐ <i>Ne ⇒ Pređi na pitanje HH19</i>		
HW1. HTJELI BISMO DA SAZNA MO VIŠE O MJESTIMA KOJA DOMAĆINSTVA KORISTE ZA PRANJE RUKU.. MOLIM VAS DA MI POKAŽETE GDJE ČLANOVI VAŠEG DOMAĆINSTVA NAJČEŠĆE PERU RUKU.	Pokazano 1 Nije pokazano Nije u stanu/kući/u dvorištu/na placu 2 Nije data dozvola da se vidi 3 Drugi razlog..... 6	2 ⇒HW4 3 ⇒HW4 6 ⇒HW4
HW2. <i>Provjerite da li ima vode na mjestu predviđenom za pranje ruku.</i> <i>Provjerite da li u česmi, pumpi, umivaoniku, kanti, cistjerni, i sl. ima vode.</i>	Ima vode 1 Nema vode 2	
HW3A. <i>Da li se sapun, deterđent ili pepeo / pijesak nalaze na mjestu gdje se peru ruke?</i>	Da, nalaze se 1 Ne, ne nalaze se 2	2⇒HW4
HW3B. <i>Upišite sredstava za pranje ruku koja ste uočili.</i> <i>Zaokružite odgovore za sva uočena sredstva za pranje ruku.</i>	Tvrdi sapun A Deterđent (u prahu / tečni / pasta) B Tečni sapun C Pepeo / pijesak D	A⇒HH19 B⇒HH19 C⇒HH19 D⇒HH19
HW4. DA LI IMATE SAPUN, DETERDŽENT, ILI NEKO DRUGO SREDSTVO ZA PRANJE RUKU U VAŠEM DOMAĆINSTVU?	Da 1 Ne 2	2⇒HH19
HW5A. MOŽETE LI, MOLIM VAS, DA MI TO POKAŽETE?	Da, pokazano 1 Ne, nije pokazano 2	2⇒HH19
HW5B. <i>Upišite sredstava za pranje ruku koja ste uočili.</i> <i>Zaokružite odgovore za sva uočena sredstva za pranje ruku.</i>	Tvrdi sapun A Deterđent (u prahu / tečni / pasta) B Tečni sapun C Pepeo / pijesak D	

HH19. <i>Upišite vrijeme završetka anketiranja.</i>	Sat i minut..... <input type="text"/> <input type="text"/> : <input type="text"/> <input type="text"/>
HH20. <i>Zahvalite se ispitaniku/ci na njegovoj/njenoj saradnji i provjerite Spisak članova domaćinstva:</i>	
☐ <i>Poseban Upitnik za žene je izdat za svaku ženu starosti od 15-49 godina koja se nalazi na spisku članova domaćinstva (HL7)</i>	
<i>Provjerite HH8. Ako je domaćinstvo izabrano za Upitnik za muškarce:</i>	
☐ <i>Poseban Upitnik za muškarce je izdat za svakog muškarca starosti od 15-49 godina koji se nalazi na spisku članova domaćinstva (HL7A)</i>	
☐ <i>Poseban Upitnik za djecu mlađu od 5 godina je izdat za svako dijete do 5 godina starosti koje se nalazi na spisku članova domaćinstva (HL7B)</i>	
<i>Vratite se na naslovnu stranu i provjerite da su sve informacije popunjene, uključujući broj žena koje ispunjavaju starosne uslove za anketiranje (HH12), djece mlađe od 5 godina (HH14) i muškaraca koji ispunjavaju starosne uslove za anketiranje (HH13A)</i>	
<i>Dogovorite primjenu preostalih upitnika u domaćinstvu.</i>	

Zapažanje anketara

Zapažanje vođe tima

Zapažanje kontrolora

INFORMACIONI PANEL ZA ŽENU		WM
Ovaj upitnik se popunjava za sve žene starosti od 15 do 49 godina (vidjeti Spisak članova domaćinstva, kolona HL7). Za svaku ženu navedene starosti treba popuniti poseban upitnik.		
WM1. Redni broj popisnog kruga u uzorku: <input style="width: 40px;" type="text"/>	WM2. Redni broj domaćinstva u popisnom krugu: <input style="width: 40px;" type="text"/>	
WM3. Ime žene: Ime _____	WM4. Redni broj žene: <input style="width: 40px;" type="text"/>	
WM5. Ime anketara: _____ Šifra anketara: <input style="width: 40px;" type="text"/>	WM6. Dan/mjesec/godina anketiranja: <input style="width: 30px;" type="text"/> <input style="width: 30px;" type="text"/> <input style="width: 30px;" type="text"/> <input style="width: 30px;" type="text"/> <input style="width: 30px;" type="text"/> <input style="width: 30px;" type="text"/> <div style="display: flex; justify-content: space-around; font-size: x-small;"> (dan) (mjesec) (godina) </div>	

Ponovite pozdrav ako nije već pročitan dotičnoj ženi:
 MI SMO IZ ZAVODA ZA STATISTIKU CRNE GORE – MONSTAT-A. SPROVODIMO ISTRAŽIVANJE KOJE SE BAVI SITUACIJOM DJECE, PORODICA I DOMAČINSTAVA. ŽELJELA BIH DA O TOME PORAZGOVARAM SA VAMA. OVA ANKETA ĆE TRAJATI OKO 15 MINUTA. DOBIJENE INFORMACIJE ĆE SE TRETIRATI KAO STROGO POVJERLJIVE I ANONIMNE.

Ukoliko je pozdrav već pročitan dotičnoj ženi na početku Upitnika za domaćinstvo, onda treba pročitati sljedeći tekst:

SADA ŽELIM JOŠ MALO DA PORAZGOVARAM SA VAMA O VAŠEM ZDRAVLJU I JOŠ NEKIM TEMAMA. OVA ANKETA ĆE TRAJATI OKO 15 MINUTA. PONAVLJAM, SVE INFORMACIJE KOJE NAM DATE OSTAJU STROGO POVJERLJIVE I ANONIMNE.

MOŽEMO LI DA POČNEMO?

- Da, dobijen je pristanak* ⇒ Pređite na WM10 i upišite vrijeme, a zatim počnite anketiranje.
- Ne, pristanak nije dobijen* ⇒ Zaokružite 03 u WM7. Razmotrite ovo sa kontrolorom.

WM7. Rezultat anketiranja žene:	Upitnik je popunjen01 Žena nije kod kuće02 Odbila da se anketira03 Upitnik je djelimično popunjen.....04 Žena nije u stanju da odgovara05 Drugo (navesti) 96
--	---

WM8. Kontrolu upitnika izvršio/la (Ime i šifra): Ime _____ Šifra <input style="width: 40px;" type="text"/>	WM9. Glavni operater za unos podataka (Ime i šifra): Ime _____ Šifra <input style="width: 40px;" type="text"/>
---	---

WM10. <i>Upišite vrijeme početka anketiranja.</i>	Sat i minut..... <input style="width: 30px;" type="text"/> : <input style="width: 30px;" type="text"/>
--	--

PODACI O ŽENI		WB
WB1. KOG MJESECA I KOJE GODINE STE ROĐENI? <i>Dodatno pitanje: KOLIKO STE GODINA NAPUNILI NA SVOM POSLJEDNJEM ROĐENDANU?</i> <i>Uporedite WB1 i WB2 i uskladite odgovore.</i>	Datum rođenja Mjesec..... <input style="width: 40px;" type="text"/> Ne zna mjesec 98 Godina <input style="width: 40px;" type="text"/> Ne zna godinu 9998	
WB2. KOLIKO IMATE GODINA? <i>Dodatno pitanje: KOLIKO STE GODINA NAPUNILI NA SVOM POSLJEDNJEM ROĐENDANU?</i> <i>Uporedite WB1 i WB2 i uskladite odgovore.</i>	Starost (pune godine) <input style="width: 40px;" type="text"/>	
WB3. DA LI STE IKAD IŠLI U ŠKOLU ILI U PREDŠKOLSKU USTANOVU?	Da 1 Ne 2	2⇒WB7
WB4. KOJI JE NAJVIŠI NIVO OBRAZOVANJA KOJI POHAĐATE ILI STE POHAĐALI?	Predškolsko obrazovanje 0 Osnovna škola 1 Srednja 2 Viša/visoka 3	0⇒WB7
WB5. KOJI JE NAJVIŠI RAZRED/GODINA KOJU STE ZAVRŠILI NA TOM NIVOU? <i>Ukoliko je u pitanju manje od 1 razreda/godine, unijeti "00"</i>	<input style="width: 40px;" type="text"/> Razred/godina	
WB6. <i>Provjerite WB4:</i> ☐ <i>Srednja škola ili Viša/visoka škola.</i> ⇒ Preći na sljedeći modul ☐ <i>Osnovna škola</i> ⇒ Nastaviti sa WB7		
WB7. SADA VAS MOLIM DA MI PROČITATE OVU REČENICU. <i>Ispitanici pokažite rečenicu na kartici. Ukoliko ispitanica ne može da pročita cijelu rečenicu, pitajte:</i> MOŽETE LI DA MI PROČITATE DIO OVE REČENICE?	Uopšte ne može da pročita 1 Može da pročita samo dijelove rečenice 2 Može da pročita cijelu rečenicu 3 Ne postoji rečenica na odgovarajućem jeziku _____ (precizirati jezik) 4 Slijepa/slabovida 5	

FERTILITET		CM
<i>Sva pitanja se odnose samo na ŽIVOROĐENU djecu.</i>		
CM1. SADA ŽELIM DA VAS PITAM O SVIM POROĐAJIMA KOJE STE IMALI TOKOM ŽIVOTA. DA LI STE SE IKADA POROĐALI?	Da 1 Ne 2	2⇒ CM8
CM2. MOŽETE LI MI REĆI DATUM VAŠEG PRVOG POROĐAJA? MISLIM NA PRVI PUT KADA STE RODILI DIJETE, ČAK AKO DIJETE VIŠE NIJE ŽIVO ILI AKO NJEGOV OTAC NIJE VAŠ SADAŠNJI PARTNER. <i>Pređite na CM4 samo ukoliko je data godina prvog porođaja. U suprotnom, nastavite sa CM3.</i>	Datum prvog porođaja Mjesec NZ mjesec98 Godina NZ godinu9998	⇒CM4
CM3. PRIJE KOLIKO GODINA STE SE PRVI PUT PORODILI?	Broj punih godina od prvog porođaja ...__	
CM4. IMATE LI SINOVA I KĆERKI KOJE STE RODILI KOJI SADA ŽIVE SA VAMA?	Da 1 Ne 2	2⇒CM6
CM5. KOLIKO SINOVA ŽIVI SA VAMA? KOLIKO KĆERKI ŽIVI SA VAMA? <i>Ukoliko nijedno, upišite '00'.</i>	Broj sinova Broj kćerki.....	
CM6. IMATE LI SINOVE I KĆERKE KOJE STE RODILI I KOJI SU ŽIVI ALI KOJI NE ŽIVE SA VAMA?	Da 1 Ne 2	2⇒CM8
CM7. KOLIKO SINOVA JE ŽIVO ALI NE ŽIVI SA VAMA? KOLIKO KĆERKI JE ŽIVO ALI NE ŽIVI SA VAMA? <i>Ukoliko nijedan/na, upišite '00'.</i>	Sinovi žive negdje drugdje Kćerke žive negdje drugdje	
CM8. DA LI STE IKADA RODILI DJEČAKA ILI DJEVOJČICU KOJI SU ROĐENI ŽIVI, ALI SU KASNIJE UMRILI? <i>Ako je odgovor „Ne“ dodatno pitajte: HOĆU DA KAŽEM: DA LI STE IKADA RODILI DIJETE KOJE JE DISALO ILI PLAKALO ILI POKAZIVALO DRUGE ZNAKOVE ŽIVOTA – ČAK I AKO JE ŽIVJELO SAMO PAR MINUTA ILI SATI?</i>	Da 1 Ne 2	2⇒CM10
CM9. KOLIKO DJEČAKA JE UMRLO? KOLIKO DJEVOJČICA JE UMRLO? <i>Ukoliko nijedan/na, upišite '00'.</i>	Broj umrlih dječaka Broj umrlih djevojčica.....	
CM10. <i>Saberite odgovore na pitanja CM5, CM7 i CM9.</i>	Zbir.....	

Da. Provjerite i zabilježite u nastavku:

Bez živorođene djece ⇒ Pređite na CM12A

Jedno ili više živorođene djece ⇒ Nastavite sa CM12

Ne ⇒ Provjerite odgovore na CM1-10 i ispravite gdje je potrebno prije nego što nastavite sa CM12

CM12. OD OVIH (<i>ukupan broj djece naveden u CM10</i>) POROĐAJA, KADA JE BIO POSLJEDNJI (ČAK I AKO JE BEBA UMRILA)? <i>Mjesec i godina moraju biti upisani.</i>	Datum posljednjeg porođaja Mjesec Godina	
CM12A. PONEKAD ŽENE IMAJU TRUDNOĆU KOJA NE REZULTIRA ROĐENJEM DJETETA. DA LI STE IKADA IMALI TRUDNOĆU KOJA JE PREKINUTA NAMJERNO (ABORTUS) TOKOM ŽIVOTA? POD NAMJERNIM PREKIDOM TRUDNOĆE (ABORTUSOM) MISLIM NA NAMJERNI PREKID TOKOM PRVIH 5 MJESECI TRUDNOĆE.	Da 1 Ne 2	2⇒CM13
CM12B. KOLIKO NAMJERNIH PREKIDA TRUDNOĆE (ABORTUSA) STE IMALI TOKOM ŽIVOTA?	Broj (abortusa).....	
CM12C. IZ KOJEG RAZLOGA STE URADILI POSLJEDNJI NAMJERNI PREKID TRUDNOĆE (ABORTUS)? <i>Moguće je zaokružiti više odgovora.</i>	Zbog neželjenog pola djetetaA Zbog genetskih i drugih anomalija djeteta.....B Zbog zdravstvenih razloga (majka)C Zbog neželjene trudnoćeD Drugi razlozi.....X	
CM13. <i>Provjerite CM12: Posljednji porođaj je bio tokom posljednje 2 godine, tj.od (mjesec intervjua) 2011. godine (ako su mjesec intervjua i posljednjeg porođaja isti, a godina porođaja je 2011, smatrajte da je to rođenje tokom posljednje 2 godine.)</i>		
☐ <i>Ne, nije bilo živorođene djece u posljednje 2 godine ⇒ Pređite na modul SIMPTOMI BOLESTI.</i>		
☐ <i>Da, jedno ili više živorođene djece u posljednje 2 godine ⇒ Pitajte za ime posljednjeg rođenog djeteta</i>		
<i>Ime posljednjeg rođenog djeteta _____</i>		
<i>Ukoliko je dijete umrlo, budite posebno pažljivi kada to dijete spominjete po imenu u modulima koji slijede.</i>		
<i>Pređite na sljedeći modul.</i>		

DA LI JE POSLJEDNJI POROĐAJ BIO ŽELJEN		DB
<p><i>Ovaj modul se odnosi na sve žene koje su rodile živorođenu djecu tokom posljednje 2 godine. Provjerite Modul CM - FERTILITET, pitanje CM13, i ovde upišite ime posljednjeg djeteta _____.</i> <i>Koristite ime ovog djeteta u sljedećim pitanjima, na naznačenim mjestima.</i></p>		
DB1. KADA STE ZATRUĐNJELI SA (<i>ime</i>), DA LI STE U TO VRIJEME ŽELJELI DA ZATRUĐNITE?	Da 1 Ne 2	1⇒ Sljedeći modul
DB2. DA LI STE ŽELJELI DA RODITE BEBU KASNIJE, ILI NISTE ŽELJELI VIŠE DJECE?	Kasnije 1 Ne više 2	2⇒ Sljedeći modul
DB3. KOLIKO STE JOŠ HTJELI DA ČEKATE? <i>Zapišite odgovor onako kako ga je navela ispitanica</i>	Mjeseci 1 <input type="text"/> <input type="text"/> Godine 2 <input type="text"/> <input type="text"/> Ne zna 998	

ZDRAVLJE MAJKE I NOVOROĐENČETA		MN															
<p><i>Ovaj modul se odnosi na sve žene koje su rodile živorođeno dijete tokom posljednje 2 godine. Provjerite Modul CM - FERTILITET, pitanje CM13, i upišite ime posljednjeg rođenog djeteta _____.</i> <i>Koristite ime ovog djeteta u sljedećim pitanjima, gdje je naznačeno.</i></p>																	
MN1. DA LI STE SE TOKOM POSLJEDNJE TRUDNOĆE SA (<i>ime</i>) OBRATILI NEKOME ZA PRENATALNU ZAŠTITU?	Da 1 Ne 2	2⇒ MN17															
MN2. KO VAS JE PREGLEDAO I/ILI KONTROLISAO? <i>Dodatno pitanje:</i> DA LI JOŠ NEKO? <i>Dodatno pitajte ko konkretno i zaokružite sve date odgovore.</i>	Zdravstveni radnik: Ljekar A Medicinska sestra/Babica B Patronažna sestra C Drugo (<i>navesti</i>) X																
MN3. KOLIKO PUTA STE BILI PREGLEDANI TOKOM TE TRUDNOĆE?	Broj puta <input type="text"/> <input type="text"/> Ne zna 98																
MN4. DA LI JE, PRILIKOM PREGLEDA TOKOM TE TRUDNOĆE, BAR JEDNOM URAĐENO SLJEDEĆE:	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th></th> <th style="text-align: center;">Da</th> <th style="text-align: center;">Ne</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>[A] DA LI VAM JE IZMJEREN PRITISAK?</td> <td style="text-align: center;">1</td> <td style="text-align: center;">2</td> </tr> <tr> <td>[B] DA LI STE DALI UZORAK URINA?</td> <td style="text-align: center;">1</td> <td style="text-align: center;">2</td> </tr> <tr> <td>[C] DA LI STE DALI UZORAK KRVI?</td> <td style="text-align: center;">1</td> <td style="text-align: center;">2</td> </tr> <tr> <td>[D] DA LI STE RADILI GENETSKU ANALIZU?</td> <td style="text-align: center;">1</td> <td style="text-align: center;">2</td> </tr> </tbody> </table>		Da	Ne	[A] DA LI VAM JE IZMJEREN PRITISAK?	1	2	[B] DA LI STE DALI UZORAK URINA?	1	2	[C] DA LI STE DALI UZORAK KRVI?	1	2	[D] DA LI STE RADILI GENETSKU ANALIZU?	1	2	
	Da	Ne															
[A] DA LI VAM JE IZMJEREN PRITISAK?	1	2															
[B] DA LI STE DALI UZORAK URINA?	1	2															
[C] DA LI STE DALI UZORAK KRVI?	1	2															
[D] DA LI STE RADILI GENETSKU ANALIZU?	1	2															

POST-POROĐAJNI LJEKARSKI PREGLEDI		PN
<p>Ovaj modul je namijenjen svim ženama koje su rodile živo dijete u toku dvije godine prije datuma ankete. Provjerite modul CM13 o fertilitetu i zabilježite ime posljednje rođenog djeteta ovdje _____.</p> <p>Koristite ime ovog djeteta za naredna pitanja, gdje je naznačeno.</p>		
<p>PN1. Provjeriti MN18: Da li je dijete rođeno u zdravstvenoj ustanovi?</p> <p>☐ Da, dijete je rođeno u zdravstvenoj ustanovi (MN18=21-26 ili 31-36) ⇒ Nastaviti sa PN2</p> <p>☐ Ne, dijete nije rođeno u zdravstvenoj ustanovi (MN18=11-12 ili 96) ⇒ Preći na PN6</p>		
<p>PN2. SADA BIH VAM POSTAVILA NEKA PITANJA O TOME ŠTO SE DESILO U SATIMA I DANIMA NAKON ROĐENJA (<i>ime</i>).</p> <p>REKLI STE DA STE RODILI U (<i>naziv ili vrsta zdrav. ustanove u MN18</i>). KOLIKO DUGO STE OSTALI TAMO NAKON POROĐAJA?</p> <p><i>Ako je kraće od jednog dana, zabilježite sate.</i> <i>Ako je kraće od jedne sedmice, zabilježite dane.</i> <i>U suprotnom, zabilježite sedmice.</i></p>	<p>Sati 1 ___</p> <p>Dani 2 ___</p> <p>Sedmice 3 ___</p> <p>Ne znam/ne sjećam se..... 998</p>	
<p>PN3. ŽELJELA BIH DA PORAZGOVARAMO O LJEKARSKIM PREGLEDIMA (<i>ime</i>) NAKON ROĐENJA – NA PRIMJER, DA LI JE NEKO PREGLEDAO (<i>ime</i>), PROVJERIO PUPČANU VRPCU, ILI UTVRDIO DA LI JE (<i>ime</i>) U REDU.</p> <p>PRIJE NEGO ŠTO STE NAPUSTILI (<i>naziv ili vrsta zdrav. ustanove u MN18</i>), DA LI JE NEKO PROVJERIO ZDRAVSTVENO STANJE (<i>ime</i>)?</p>	<p>Da..... 1</p> <p>Ne..... 2</p>	
<p>PN4. ŠTA JE S PROVJERAMA VAŠEG ZDRAVSTVENOG STANJA – TU SE PODRAZUMIJEVA DA LI JE NEKO PROVJERIO VAŠE ZDRAVLJE, NA PRIMJER, POSTAVLJAJUĆI PITANJA O VAŠEM ZDRAVLJU ILI PREGLEDOM.</p> <p>DA LI JE NEKO PREGLEDAO VAŠ PRIJE NEGO ŠTO STE OTIŠLI IZ (<i>naziv ili vrsta zdrav. ustanove u MN18</i>)?</p>	<p>Da..... 1</p> <p>Ne..... 2</p>	
<p>PN5. SADA BIH VAM POSTAVILA PITANJA O TOME ŠTO SE DESILO NAKON ŠTO STE NAPUSTILI (<i>naziv ili vrsta zdrav. ustanove u MN18</i>).</p> <p>DA LI JE NEKO PROVJERIO ZDRAVSTVENO STANJE (<i>ime</i>) NAKON ŠTO STE OTIŠLI IZ (<i>naziv ili vrsta zdrav. ustanove u MN18</i>)?</p>	<p>Da..... 1</p> <p>Ne..... 2</p>	<p>1⇒PN11</p> <p>2⇒PN16</p>
<p>PN6. Provjeriti MN17: Da li je profesionalni zdravstveni radnik asistirao/la prilikom porođaja?</p> <p>☐ Da, porođaj je obavljen uz pomoć profesionalnog zdravstvenog radnika (MN17=A-C) ⇒ Nastaviti sa PN7</p> <p>☐ Ne, porođaj nije obavljen uz pomoć profesionalno zdravstvenog radnika (A-C nije zaokružen u MN17) ⇒ Preći na PN10</p>		

<p>PN7. VEĆ STE REKLI DA (<i>lice ili lica u MN17</i>) SU ASISTIRALA PRILIKOM ROĐENJA. SADA BIH VAS PITALA O PROVJERAMA ZDRAV. STANJA (<i>ime</i>) NAKON POROĐAJA, NA PRIMJER PREGLEDOM (<i>ime</i>), PROVJEROM PUPČANE VRPCE, ILI DA LI JE UTVRĐENO DA JE (<i>ime</i>) U REDU.</p> <p>NAKON ŠTO JE POROĐAJ ZAVRŠEN I PRIJE NEGO ŠTO SU VAS (<i>lice ili lica u MN17</i>) OSTAVILI SAMU, DA LI SU (<i>lice ili lica u MN17</i>) PROVJERILI ZDRAVSTVENO STANJE (<i>ime</i>)?</p>	<p>Da..... 1</p> <p>Ne..... 2</p>	
<p>PN8. I DA LI SU (<i>lice ili lica u MN17</i>) PROVJERILI VAŠE ZDRAVSTVENO STANJE PRIJE NEGO ŠTO SU OTIŠLI?</p> <p>POD PROVJEROM PODRAZUMIJEVA SE PROCJENA VAŠEG ZDRAVSTVENOG STANJA POSTAVLJAJUĆI PITANJA O VAŠEM ZDRAVLJU ILI OBAVLJANJEM PREGLEDA.</p>	<p>Da..... 1</p> <p>Ne..... 2</p>	
<p>PN9. NAKON ŠTO SU (<i>lice ili lica u MN17</i>) VAS OSTAVILI SAMU, DA LI JE NEKO PROVJERIO ZDRAVSTVENO STANJE (<i>ime</i>)?</p>	<p>Da..... 1</p> <p>Ne..... 2</p>	<p>1⇒PN11</p> <p>2⇒PN18</p>
<p>PN10. ŽELJELA BIH DA VAS PITAM O PROVJERAMA ZDRAVSTVENOG STANJA (<i>ime</i>) NAKON POROĐAJA – NA PRIMJER, OBAVLJAJUĆI PREGLED (<i>ime</i>), PROVJEROM PUPČANE VRPCE, ILI PROVJERAVAJUĆI DA LI JE BEBA U REDU.</p> <p>NAKON ŠTO SE RODIO/LA (<i>ime</i>), DA LI JE NEKO PROVJERIO NJEGOVO/NJENO ZDRAVSTVENO STANJE?</p>	<p>Da..... 1</p> <p>Ne..... 2</p>	<p>2⇒PN19</p>
<p>PN11. DA LI JE TAKAV PREGLED OBAVLJEN SAMO JEDNOM ILI VIŠE PUTA?</p>	<p>Jednom..... 1</p> <p>Više puta 2</p>	<p>1⇒PN12A</p> <p>2⇒PN12B</p>
<p>PN12A. KOLIKO DUGO NAKON POROĐAJA JE OBAVLJEN TAJ PREGLED?</p> <p>PN12B. KOLIKO DUGO NAKON POROĐAJA JE OBAVLJEN PRVI OD OVIH PREGLEDA?</p> <p><i>Ako je manje od jednog dana, zabilježiti sate.</i> <i>Ako je manje od jedne sedmice, zabilježiti dane.</i> <i>U suprotnom, zabilježiti sedmice.</i></p>	<p>Sati 1 ___</p> <p>Dani 2 ___</p> <p>Sedmice 3 ___</p> <p>Ne znam/ne sjećam se..... 998</p>	
<p>PN13. KO JE OBAVIO PREGLED (<i>ime</i>) U TO VRIJEME?</p>	<p>Profesionalni zdravstveni radnik</p> <p>Ljekar.....A</p> <p>Medicinska sestra/babicaB</p> <p>Patronažna sestra C</p> <p>Druga lica</p> <p>Rođaka/prijateljica H</p> <p>Drugi (<i>navesti</i>) X</p>	

PN14. GDJE JE OBAVLJEN PREGLED? <i>Nastojati da se identifikuje vrsta izvora.</i> <i>Ako je nemoguće odrediti da li je državno ili privatno, napisati naziv mjesta.</i> <hr/> <i>(Naziv mjesta)</i>	Kod kuće U ispitanicinoj kući..... 11 U tuđoj kući..... 12	
	Državni sektor Državna bolnica 21 Državna klinika/dom zdravlja 22 Državna ambulanta 23 Druga drž. ustanova (<i>navesti</i>) 26 Privatni medicinski sektor Privatna bolnica 31 Privatna klinika 32 Privatno porodilište..... 33 Druga privatna medicinska ustanova (<i>navesti</i>) 36 Drugo (<i>navesti</i>) 96	
PN15. <i>Provjeriti MN18: Da li je dijete rođeno u zdravstvenoj ustanovi?</i> ☐ <i>Da, dijete je rođeno u zdravstvenoj ustanovi (MN18=21-26 ili 31-36) ⇒ Nastaviti sa PN16</i> ☐ <i>Ne, dijete nije rođeno u zdravstvenoj ustanovi (MN18=11-12 ili 96) ⇒ Preći na PN17</i>		
PN16. NAKON ŠTO STE NAPUSTILI (<i>naziv ili vrsta zdrav. ustanove u MN18</i>), DA LI JE NEKO PROVJERIO VAŠE ZDRAVSTVENO STANJE?	Da..... 1 Ne..... 2	1⇒PN20 2⇒ Sljedeći modul
PN17. <i>Provjeriti MN17: Da li je profesionalni zdravstveni radnik asistirao prilikom porođaja?</i> ☐ <i>Da, porođaj je obavljen uz pomoć profesionalnog zdravstvenog radnika (MN17=A-C) ⇒ Nastaviti sa PN18</i> ☐ <i>Ne, porođaj je obavljen bez pomoći profesionalnog zdravstvenog radnika (A-G nije zaokruženo u MN17) ⇒ Preći na PN19</i>		
PN18. NAKON ŠTO JE POROĐAJ ZAVRŠEN I (<i>lice ili lica u MN17</i>) SU OTIŠLI, DA LI JE NEKO PROVJERIO VAŠE ZDRAVSTVENO STANJE?	Da..... 1 Ne..... 2	1⇒PN20 2⇒ Sljedeći modul
PN19. NAKON ROĐENJA (<i>ime</i>), DA LI JE NEKO PROVJERIO VAŠE ZDRAVSTVENO STANJE? POD PROVJEROM ZDRAVSTVENOG STANJA, PODRAZUMIJEVA SE, NA PRIMJER, POSTAVLJANJE PITANJA O VAŠEM ZDRAVLJU ILI OBAVLJANJE PREGLEDA.	Da..... 1 Ne..... 2	2⇒Sljedeći modul
PN20. DA LI JE TAKAV PREGLED OBAVLJEN SAMO JEDNOM ILI VIŠE PUTA?	Jednom..... 1 Više puta 2	1⇒PN21A 2⇒PN21B

PN21A. KOLIKO DUGO NAKON POROĐAJA JE OBAVLJEN OVAKAV PREGLED?	Sati 1 ___ Dani 2 ___ Sedmice 3 ___ Ne znam/ne sjećam se..... 998	
PN21B. KOLIKO DUGO NAKON POROĐAJA JE OBAVLJEN PRVI OD OVIH PREGLEDA? <i>Ako je manje od jednog dana, zabilježite sate.</i> <i>Ako je manje od jedne sedmice, zabilježite dane.</i> <i>U suprotnom, zabilježite sedmice.</i>		
PN22. KO JE PROVJERIO VAŠE ZDRAVSTVENO STANJE U TO VRIJEME?	Profesionalni zdravstveni radnik Ljekar.....A Medicinska sestra/BabicaB Patronažna sestraC Drugo lice Rođak/prijatelj.....H Drugi (<i>navesti</i>)X	
PN23. GDJE JE OBAVLJEN OVAKAV PREGLED? <i>Nastojati identifikovati vrstu izvora.</i> <i>Ako je nemoguće odrediti da li je državno ili privatno, napisati naziv mjesta.</i> <hr/> <i>(Naziv mjesta)</i>	Kod kuće U ispitanicinoj kući..... 11 U tuđoj kući..... 12 Državni sektor Državna bolnica 21 Državna klinika/dom zdravlja 22 Državna ambulanta 23 Druga drž. ustanova (<i>navesti</i>) 26 Privatni medicinski sektor Privatna bolnica 31 Privatna klinika 32 Privatno porodilište..... 33 Druga privatna medicinska ustanova (<i>navesti</i>) 36 Drugo (<i>navesti</i>) 96	

SIMPTOMI BOLESTI		IS
IS1. <i>Provjerite u Upitniku za domaćinstvo, Modul HL – SPISAK ČLANOVA DOMAĆINSTVA, kolona HL7B i HL15.</i> Da li je ispitanica majka ili starateljka djeteta mlađeg od 5 godina? ☐ Da ⇒ Nastaviti sa IS2. ☐ Ne ⇒ Pređite na sljedeći modul		
IS2. PONEKAD SU DJECA OZBILJNO BOLESNA I TREBA IH ODMAH ODVESTI U ZDRAVSTVENU USTANOVU. ZBOG KOJIH SIMPTOMA BISTE ODMAH ODVELI SVOJE DJETE U ZDRAVSTVENU USTANOVU? <i>Dodatno pitanje:</i> A ZBOG NEKIH DRUGIH SIMPTOMA? <i>Nastavite da postavljate pitanja u vezi sa znakovima ili simptomima sve dok majka/starateljka više ne može da se sjeti dodatnih simptoma.</i> <i>Zaokružite sve pomenute simptome, ali nemojte davati nikakve sugestije.</i>	Dijete ne može da pije ili da sisaA Stanje djeteta se pogoršavaB Dijete ima temperaturu/groznicu.....C Dijete ubrzano dišeD Dijete teško dišeE Dijete ima krvavu stolicuF Dijete slabo pijeG Drugo (navesti) _____ X Drugo (navesti) _____ Y Drugo (navesti) _____ Z	

KONTRACENCIJA		CP
CP1. ŽELIM DA RAZGOVARAM SA VAMA O JOŠ JEDNOJ TEMI – PLANIRANJU PORODICE. DA LI STE SADA TRUDNI?	Da, sada je trudna 1 Ne 2 Nije sigurna ili ne zna..... 8	1⇒ CP2A
CP2. PAROVI KORISTE RAZNE NAČINE I METODE DA ODLOŽE ILI IZBJEGNU TRUDNOĆU. DA LI SADA NEŠTO RADITE ILI KORISTITE NEKI OD METODA DA BISTE ODLOŽILI ILI IZBJEGLI TRUDNOĆU?	Da 1 Ne 2	1⇒ CP3
CP2A. DA LI STE NEKADA PREDUZELI NEŠTO ILI KORISTILI NEKI METOD DA ODLOŽITE ILI IZBJEGNETE TRUDNOĆU?	Da 1 Ne 2	1⇒ Sljedeći modul 2⇒ Sljedeći modul
CP3. ŠTA VI ILI VAŠ PARTNER RADITE DA BISTE ODLOŽILI ILI IZBEGLI TRUDNOĆU? <i>Ne čitajte odgovore.</i> <i>Ako se pominje više od jedne metode, zaokružite svaku od njih.</i>	Sterilizacija ženeA Sterilizacija muškarcaB SpiralaC InjekcijaD ImplantiE PilulaF Muški kondomG Ženski kondomH DijafragmaI Pjena/GelJ Štiti se od trudnoće dojenjem (LAM)K Periodična apstinencija/Praćenje plodnih i neplodnih danaL Prekinuti snošajM Drugo (navesti)X	

NEZADOVOLJENE POTREBE		UN
UN1. <i>Provjerite CP1. Sada je trudna?</i> ☐ Da, sada je trudna ⇒ Nastaviti sa UN2 ☐ Ne, nije sigurna ili ne zna ⇒ Preći na UN5		
UN2. SADA ŽELIM DA PRIČAM SA VAMA O VAŠOJ SADAŠNJOJ TRUDNOĆI. KADA STE ZATRUDNJELI, DA LI STE U TOM TRENUTKU ŽELJELI DA ZATRUDNITE?	Da 1 Ne 2	1⇒UN4
UN3. DA LI STE ŽELJELI DA RODITE BEBU KASNIJE, ILI NISTE ŽELJELI DEJE (VIŠE DJECE)?	Kasnije 1 Nije željela 2	
UN4. SADA ŽELIM DA VAM POSTAVIM NEKA PITANJA O BUDUĆNOSTI. NAKON ŠTO RODITE DIJETE SA KOJIM STE SADA TRUDNI, DA LI BISTE ŽELJELI DA RODITE JOŠ JEDNO DIJETE ILI RADIJE NE BISTE IMALI JOŠ DJECE?	Još jedno dijete 1 Ne više/Nijedno 2 Neodlučna/Ne zna 8	1⇒UN7 2⇒UN13 8⇒UN13
UN5. <i>Provjerite CP3. Ako je dat odgovor A „Sterilizacija žene“:</i> ☐ Da ⇒ Preći na UN13 ☐ Ne ⇒ Nastaviti sa UN6		
UN6. SADA ŽELIM DA VAM POSTAVIM NEKOLIKO PITANJA O BUDUĆNOSTI. DA LI ŽELITE DA RODITE DIJETE (JOŠ JEDNO DIJETE) ILI RADIJE NE BISTE IMALI DJECE (JOŠ DJECE)?	Rodila bi dijete (još jedno dijete) 1 Ne više/Nijedno 2 Kaže da ne može da zatrudni 3 Neodlučna/Ne zna 8	2⇒UN9 3⇒UN11 8⇒UN9
UN7. KOLIKO BISTE ŽELJELI DA SAČEKATE PRIJE NEGO ŠTO RODITE DIJETE (JOŠ JEDNO DIJETE)? <i>Zapišite odgovor onako kako ga je navela ispitanica</i>	Mjeseci1 <input type="text"/> <input type="text"/> Godine2 <input type="text"/> <input type="text"/> Ne želi da čeka (uskoro/odmah)..... 993 Kaže da ne može da zatrudni..... 994 Nakon vjenčanja 995 Nešto drugo 996 Ne zna 998	994⇒UN11
UN8. <i>Provjerite CP1. Sada je trudna?</i> ☐ Da, sada je trudna ⇒ Preći na UN13 ☐ Ne, nije sigurna ili ne zna ⇒ Nastaviti sa UN9		

UN9. <i>Provjerite CP2. Da li sada koristi neki metod kontracepcije (bilo koji od mogućih navedenih u CP3)?</i> ☐ Da ⇒ Preći na UN13 ☐ Ne ⇒ Nastaviti sa UN10		
UN10. DA LI MISLITE DA STE FIZIČKI SPOSOBNI DA SADA OSTANETE U DRUGOM STANJU?	Da 1 Ne 2 Ne zna 8	1⇒UN13 8⇒UN13
UN11. ZAŠTO MISLITE DA NISTE FIZIČKI U STANJU DA ZATRUDNITE?	Neredovni ili nema seksualne odnose A Menopauza B Nikada nije imala menstruaciju C Histerektomija (operativno odstranjivanje materice) D Pokušavala je da zatrudni 2 godine ili duže bez uspjeha E Posljeporođajni prekid menstruacije F Još doji G Previše stara H Sudbina I Drugo (<i>navesti</i>) X Ne zna Z	
UN12. <i>Provjerite pitanje UN11. Da li je odgovorila da “Nikada nije imala menstruaciju”?</i> ☐ Pomenula je ⇒ Preći na sljedeći modul ☐ Nije pomenula ⇒ Nastaviti sa UN13		
UN13. KADA STE IMALI POSLJEDNJU MENSTRUACIJU?	Prije koliko dana1 <input type="text"/> <input type="text"/> Prije koliko nedjelja2 <input type="text"/> <input type="text"/> Prije koliko mjeseci3 <input type="text"/> <input type="text"/> Prije koliko godina4 <input type="text"/> <input type="text"/> <i>Zapišite odgovor koristeći istu jedinicu vremena koju je navela ispitanica.</i>	U menopauzi/imala je histerektomiju (operativno odstranjivanje materice) 994 Prije posljednjeg porođaja 995 Nikada nije imala menstruaciju 996

STAVOVI PREMA NASILJU U PORODICI		DV		
DV1. PONEKAD SE MUŽ IZNERVIRA ILI NALJUTI ZBOG NEČEG ŠTO ŽENA URADI. PO VAŠEM MIŠLJENJU, DA LI MUŽ IMA PRAVO DA UDARI ILI ISTUČE SVOJU ŽENU U SLJEDEĆIM SLUČAJEVIMA:		Da	Ne	NZ
[A] AKO IZAĐE BEZ NJEGOVOG ZNANJA?	Izlazak bez njegovog znanja	1	2	8
[B] AKO ZANEMARUJE DJECU?	Zanemarivanje djece	1	2	8
[C] AKO SE PREPIRE SA NJIM?	Prepirka sa njim	1	2	8
[D] AKO ODBIJA SEKS SA NJIM?	Odbijanje seksa	1	2	8
[E] AKO JOJ ZAGORI JELO?	Zagorelo jelo	1	2	8

BRAK/ZAJEDNICA		MA
MA1. DA LI STE TRENUTNO UDATI ILI ŽIVITE SA MUŠKARCEM U VANBRAČNOJ ZAJEDNICI?	Da, trenutno je udata 1 Da, živi sa muškarcem u vanbračnoj zajednici. 2 Ne 3	3 ⇒ MA5
MA2. KOLIKO GODINA IMA VAŠ SUPRUG/PARTNER? <i>Dodatno pitanje: KOLIKO JE GODINA VAŠ SUPRUG/PARTNER NAPUNIO NA SVOJ POSLJEDNJI ROĐENDAN?</i>	Starost u godinama <input type="text"/> Ne zna 98	⇒ MA7 98 ⇒ MA7
MA5. DA LI STE IKADA BILI UDATI ILI STE ŽIVJELI SA MUŠKARCEM U VANBRAČNOJ ZAJEDNICI?	Da, bila je udata 1 Da, ranije je živjela u vanbračnoj zajednici sa muškarcem 2 Ne 3	3 ⇒ Sljedeći modul
MA6. KOJI JE VAŠ BRAČNI STATUS SADA: DA LI STE UDOVICA, RAZVEDENA ILI RASTAVLJENA?	Udovica 1 Razvedena 2 Rastavljena 3	
MA7. DA LI STE SAMO JEDNOM ILI VIŠE PUTA BILI UDATI ILI ŽIVJELI SA MUŠKARCEM?	Samo jednom 1 Više puta 2	1 ⇒ MA8A 2 ⇒ MA8B
MA8A. KOG MJESECA I GODINE STE SE UDALI ILI POČELI DA ŽIVITE SA MUŠKARCEM U VANBRAČNOJ ZAJEDNICI? MA8B. KOG MJESECA I GODINE STE SE PRVI PUT UDALI ILI POČELI DA ŽIVITE SA MUŠKARCEM U VANBRAČNOJ ZAJEDNICI?	Datum (prvog) vjenčanja Mjesec <input type="text"/> Ne zna mjesec 98 Godina <input type="text"/> Ne zna godinu 9998	⇒ Sljedeći modul
MA9. KOLIKO STE IMALI GODINA KADA STE PRVI PUT POČELI DA ŽIVITE SA SVOJIM (PRVIM) SUPRUGOM/PARTNEROM?	Starost u godinama <input type="text"/>	

SEKSUALNO PONAŠANJE		SB
<i>Provjerite da li je još neko prisutan. Prije nego što nastavite, postarajte se da sa ispitanicom ostanete sami.</i>		
SB1. SADA BIH VAM POSTAVILA NEKOLIKO PITANJA O SEKSUALNOJ AKTIVNOSTI KAKO BISMO DOBILI BOLJU SLIKU O NEKIM ASPEKTIMA ŽIVOTA. ONO ŠTO MI BUDETE REKLI OSTAĆE STROGO POVJERLJIVO. KOLIKO STE IMALI GODINA KADA STE IMALI PRVI SEKSUALNI ODNOS?	Nikad nije imala odnos..... 00 Starost u godinama <input type="text"/> <input type="text"/> Prvi put je imala odnos kada je počela da živi sa (prvim) suprugom/partnerom 95	00⇒Sljedeći modul
SB2. DA LI JE KORIŠĆEN KONDOM KADA STE IMALI PRVI SEKSUALNI ODNOS?	Da 1 Ne 2 Ne znam/Ne sjećam se..... 8	
SB3. KADA STE POSLJEDNJI PUT IMALI SEKSUALNI ODNOS? <i>Ako je manje od 12 mjeseci (godinu dana), upišite odgovor u danima, nedjeljama ili mjesecima, Za 12 ili više mjeseci, treba upisati broj godina.</i>	Prije koliko dana.....1 <input type="text"/> <input type="text"/> Prije koliko nedjelja.....2 <input type="text"/> <input type="text"/> Prije koliko mjeseci.....3 <input type="text"/> <input type="text"/> Prije koliko godina.....4 <input type="text"/> <input type="text"/>	4⇒SB15
SB4. DA LI JE KORIŠĆEN KONDOM KADA STE POSLJEDNJI PUT IMALI SEKSUALNI ODNOS?	Da 1 Ne 2	
SB5. U KAKVOJ STE VEZI BILI SA OSOBOM SA KOJOM STE IMALI POSLJEDNJI SEKSUALNI ODNOS? <i>Postavite dodatno pitanje kako biste bili sigurni da se odgovor odnosi na vezu koja je postojala u vrijeme seksualnog odnosa.</i> <i>Ako je odgovor „momak“, onda pitajte: DA LI STE ŽIVJELI U VANBRAČNOJ ZAJEDNICI? Ako je odgovor „da“, zaokružite pod „2“. Ako je odgovor „ne“, zaokružite pod „3“.</i>	Suprug 1 Partner sa kojim živi..... 2 Momak 3 Poznanik 4 Drugo (navesti) 6	3⇒SB7 4⇒SB7 6⇒SB7
SB6. Provjerite MA1: ☐ Trenutno udata ili živi sa muškarcem (MA1=1 ili MA1=2) ⇒ Preći na SB8 ☐ Neudata/nije u zajednici (MA1=3) ⇒ Nastaviti sa SB7		
SB7. KOLIKO GODINA IMA TA OSOBA? <i>Ako je odgovor „Ne znam“, postavite dodatno pitanje: KOLIKO TA OSOBA IMA OTPRILIKE GODINA?</i>	Starost seksualnog partnera..... <input type="text"/> <input type="text"/> Ne zna 98	

SB8. DA LI STE IMALI SEKSUALNI ODNOS SA JOŠ NEKOM OSOBOM U POSLJEDNJIH 12 MJESECI?	Da 1 Ne 2	2⇒SB15
SB9. DA LI JE KORIŠĆEN KONDOM POSLJEDNJI PUT KADA STE IMALI SEKSUALNI ODNOS SA TOM DRUGOM OSOBOM?	Da 1 Ne 2	
SB10. U KAKVOJ STE BILI VEZI SA TOM OSOBOM? <i>Postavite dodatno pitanje kako biste bili sigurni da se odgovor odnosi na vezu koja je postojala u vrijeme seksualnog odnosa.</i> <i>Ako je odgovor „momak“, onda pitajte: DA LI STE ŽIVJELI U ZAJEDNICI? Ako je odgovor „da“, zaokružite pod „2“. Ako je odgovor „ne“, zaokružite pod „3“.</i>	Suprug..... 1 Partner sa kojim živi 2 Momak..... 3 Poznanik..... 4 Drugo (navesti) 6	3⇒SB12 4⇒SB12 6⇒SB12
SB11. Provjerite MA1 i MA7: ☐ Trenutno udata ili živi sa muškarcem (MA1 = 1 ili MA1 = 2) i Udavala se samo jednom ili živjela sa muškarcem samo jednom (MA7 = 1) ⇒ Preći na SB13 ☐ U suprotnom ⇒ Nastaviti sa SB12		
SB12. KOLIKO GODINA IMA TA OSOBA? <i>Ako je odgovor „Ne znam“, postavite dodatno pitanje: KOLIKO TA OSOBA IMA OTPRILIKE GODINA?</i>	Starost seksualnog partnera..... <input type="text"/> <input type="text"/> Ne zna 98	
SB13. OSIM TE DVIJE OSOBE, DA LI STE IMALI SEKSUALNE ODNOSU SA JOŠ NEKOM OSOBOM U POSLJEDNJIH 12 MJESECI?	Da 1 Ne 2	2⇒SB15
SB14. UKUPNO, SA KOLIKO RAZLIČITIH OSOBA STE IMALI SEKSUALNE ODNOSU U POSLJEDNJIH 12 MJESECI?	Broj partnera..... <input type="text"/> <input type="text"/>	
SB15. UKUPNO, SA KOLIKO RAZLIČITIH OSOBA STE IMALI SEKSUALNE ODNOSU U ŽIVOTU? <i>Ukoliko dati odgovor ne sadrži brojku, postavite dodatno pitanje da biste dobili približan broj.</i> <i>Ako je broj partnera 95 ili više, upišite „95“.</i>	Ukupan broj partnera u životu <input type="text"/> <input type="text"/> Ne zna 98	

HIV/SIDA	HA	
HA1. SADA ŽELIM DA RAZGOVARAMO O NEČEM DRUGOM. DA LI STE IKADA ČULI ZA BOLEST KOJA SE ZOVE SIDA?	Da 1 Ne 2	2⇒ Sljedeći modul
HA2. DA LI LJUDI MOGU DA UMANJE ŠANSE DA DOBIJU VIRUS SIDE TAKO ŠTO ĆE IMATI SAMO JEDNOG SEKSUALNOG PARTNERA KOJI NIJE ZARAŽEN I KOJI NEMA DRUGE SEKSUALNE PARTNERE?	Da 1 Ne 2 Ne zna 8	
HA3. DA LI VIRUS SIDE MOŽE DA SE DOBIJE VRADŽBINOM ILI NEKIM DRUGIM NATPRIRODNI PUTEV?	Da 1 Ne 2 Ne zna 8	
HA4. DA LI LJUDI MOGU DA UMANJE ŠANSE DA DOBIJU VIRUS SIDE TAKO ŠTO ĆE KORISTITI KONDOM SVAKI PUT KAD IMAJU SEKSUALNI ODNOS?	Da 1 Ne 2 Ne zna 8	
HA5. MOŽE LI SE VIRUS SIDE DOBITI UJEDOM KOMARCA?	Da 1 Ne 2 Ne zna 8	
HA6. DA LI LJUDI MOGU DOBITI VIRUS SIDE AKO DIJELE HRANU SA OSOBOM KOJA IMA VIRUS SIDE?	Da 1 Ne 2 Ne zna 8	
HA6A. DA LI LJUDI MOGU DOBITI VIRUS SIDE AKO SE GRLE ILI RUKUJU SA OSOBOM KOJA JE INFICIRANA VIRUSOM SIDE?	Da 1 Ne 2 Ne zna 8	
HA7. DA LI JE MOGUĆE DA NAIZGLED ZDRAVA OSOBA IMA VIRUS SIDE?	Da 1 Ne 2 Ne zna 8	
HA8. MOŽE LI SE VIRUS SIDE PRENIJETI SA MAJKE NA NJENU BEBU: [A] TOKOM TRUDNOĆE? [B] TOKOM POROĐAJA? [C] DOJENJEM?	Da Ne NZ Tokom trudnoće 1 2 8 Tokom porođaja 1 2 8 Dojenjem 1 2 8	
HA9. PO VAŠEM MIŠLJENJU, AKO JE UČITELJICA ILI NASTAVNICA ZARAŽENA VIRUSOM SIDE ALI NIJE BOLESNA, DA LI TREBA DOZVOLITI DA NASTAVI DA PREDAJE U ŠKOLI?	Da 1 Ne 2 Ne zna/Nije sigurna/Zavisi 8	
HA10. DA LI BISTE KUPILI SVJEŽE POVRĆE OD PRODAVCA KADA BISTE ZNALI DA IMA VIRUS SIDE?	Da 1 Ne 2 Ne zna/Nije sigurna/Zavisi 8	
HA11. AKO BI SE ČLAN VAŠE PORODICE ZARAZIO VIRUSOM SIDE, DA LI BISTE ŽELJELI DA TO OSTANE TAJNA?	Da 1 Ne 2 Ne zna/Nije sigurna/Zavisi 8	
HA12. AKO BI SE ČLAN VAŠE PORODICE RAZBOLIO OD SIDE, DA LI BISTE BILI SPREMNI DA SE BRINETE O NJEMU ILI NJOJ U SOPSTVENOM DOMAĆINSTVU?	Da 1 Ne 2 Ne zna/Nije sigurna/Zavisi 8	

HA13. Provjerite pitanje CM13: Da li je bilo živorođene djece u posljednje 2 godine?		
☐ Bez živorođene djece u posljednje 2 godine ⇒ Preći na HA24		
☐ Jedno ili više živorođene djece u posljednje 2 godine ⇒ Nastaviti sa HA14		
HA14. Provjerite pitanje MN1: Da li je koristila prenatalnu zaštitu (pregledi/kontrole tokom trudnoće)?		
☐ Da, koristila prenatalnu zaštitu ⇒ Nastaviti sa HA15		
☐ Ne, nije koristila prenatalnu zaštitu ⇒ Preći na HA24		
HA15. PRILIKOM PREGLEDA TRUDNOĆE DOK STE BILI TRUDNI SA (ime), DA LI SU VAM DATE INFORMACIJE O: [A] TOME DA BEBE MOGU DA DOBIJU VIRUS SIDE OD SVOJE MAJKE? [B] TOME ŠTA MOŽETE URADITI DA SPRIJEČITE DOBIJANJE VIRUSA SIDE? [C] TESTIRANJU NA VIRUS SIDE? DA LI VAM JE: [D] PONUĐENO DA SE TESTIRATE NA VIRUS SIDE?	Da Ne NZ Dobijanje SIDE od majke 1 2 8 Šta se može učiniti 1 2 8 Testiranje na SIDU 1 2 8 Ponuđeno da se testira 1 2 8	
HA16. NE ŽELIM DA ZNAM REZULTATE, ALI DA LI STE SE TESTIRALI NA VIRUS SIDE TOKOM PREGLEDA TRUDNOĆE?	Da 1 Ne 2 Ne zna 8	2⇒HA19 8⇒HA19
HA17. NE ŽELIM DA ZNAM REZULTATE, ALI DA LI STE DOBILI REZULTATE TESTA?	Da 1 Ne 2 Ne zna 8	2⇒HA22 8⇒HA22
HA18. BEZ OBZIRA NA REZULTAT, SVE ŽENE KOJE SU SE TESTIRALE TREBA DA ODU NA KONSULTACIJE NAKON DOBIJANJA REZULTATA. NAKON ŠTO STE SE TESTIRALI, DA LI STE IŠLI NA KONSULTACIJE?	Da 1 Ne 2 Ne zna 8	1⇒HA22 2⇒HA22 8⇒HA22
HA19. Provjerite MN17: Porođaj obavio zdravstveni radnik (A, B ili C)?		
☐ Da, porođaj je obavio zdravstveni radnik ⇒ Nastaviti sa HA20		
☐ Ne, porođaj nije obavio zdravstveni radnik ⇒ Preći na HA24		
HA20. NE ŽELIM DA ZNAM REZULTATE, ALI DA LI STE TESTIRANI NA VIRUS SIDE KADA STE OTIŠLI NA POROĐAJ, ALI PRIJE NEGO ŠTO JE BEBA ROĐENA?	Da 1 Ne 2	2⇒HA24
HA21. NE ŽELIM DA ZNAM REZULTATE, ALI DA LI STE DOBILI REZULTATE TESTA?	Da 1 Ne 2	

HA22. DA LI STE TESTIRANI NA VIRUS SIDE NAKON ŠTO STE SE TESTIRALI TOKOM VAŠE TRUDNOĆE?	Da 1 Ne 2	1⇒HA25
HA23. KADA STE SE POSLJEDNJI PUT TESTIRALI NA VIRUS SIDE?	Prije manje od 12 mjeseci..... 1 Prije 12-23 mjeseca 2 Prije 2 ili više godina 3	1⇒Sljedeći modul 2⇒Sljedeći modul 3⇒Sljedeći modul
HA24. NE ŽELIM DA ZNAM REZULTATE, ALI DA LI STE SE IKAD TESTIRALI DA USTANOVITE DA LI IMATE VIRUS SIDE?	Da 1 Ne 2	2⇒HA27
HA25. KADA STE SE POSLJEDNJI PUT TESTIRALI?	Prije manje od 12 mjeseci..... 1 Prije 12-23 mjeseca 2 Prije 2 ili više godina 3	
HA26. NE ŽELIM DA ZNAM REZULTATE, ALI DA LI STE DOBILI REZULTATE TESTA?	Da 1 Ne 2 Ne zna..... 8	1⇒Sljedeći modul 2⇒Sljedeći modul 8⇒Sljedeći modul
HA27. DA LI ZNATE ZA NEKO MJESTO GDE SE LJUDI MOGU TESTIRATI NA VIRUS SIDE?	Da 1 Ne 2	

UPOTREBA DUVANA I ALKOHOLA		TA
TA1. DA LI STE IKADA PROBALI DA PUŠITE CIGARETE, ČAK I DA STE SAMO POVUKLI JEDAN ILI DVA DIMA?	Da 1 Ne 2	2⇒TA6
TA2. KOLIKO STE IMALI GODINA KADA STE PRVI PUT ISPUŠILI ČITAVU CIGARETU?	Nikada nijesam popušila čitavu cigaretu ... 00 Starost _____	00⇒TA6
TA3. DA LI TRENUTNO PUŠITE CIGARETE?	Da 1 Ne 2	2⇒TA6
TA4. U POSLJEDNJIH 24 SATA KOLIKO STE POPUŠILI CIGARETA?	Broj cigareta _____	
TA5. TOKOM POSLJEDNIH MJESEC DANA, KOLIKO DANA STE PUŠILI CIGARETE? <i>Ako je manje od 10 dana, zabilježite broj dana. Ako je 10 ili više dana, zaokružite „10”. Ako je „svakodnevno” ili „skoro svaki dan”, zaokružite „30”.</i>	Broj dana 0 ____ 10 dana i više ali manje od mjesec 10 Svakodnevno/skoro svaki dan 30	
TA6. DA LI STE IKADA PUŠILI DUVANSKE PROIZVODE KOJI PROIZVODE DIM, PORED CIGARETA, KAO ŠTO SU CIGARE, NARGILE, CIGARILOSE ILI LULU?	Da 1 Ne 2	2⇒TA10
TA7. TOKOM POSLJEDNIH MJESEC DANA, DA LI STE KORISTILI NEKE DUVANSKE PROIZVODE KOJI PROIZVODE DIM?	Da 1 Ne 2	2⇒TA10
TA8. KOJU VRSTU DUVANSKOG PROIZVODA KOJI PROIZVODE DIM STE KORISTILI ILI PUŠILI? <i>Zakružiti sve pomenuto.</i>	Cigare A Nargile B Cigarilosi C Lula D Drugo (navedite) X	
TA9. TOKOM POSLJEDNIH MJESEC DANA, KOLIKO DANA STE KORISTILI NEKE DUVANSKE PROIZVODE KOJI PROIZVODE DIM? <i>Ako je manje od 10 dana, zabilježite broj dana. Ako je 10 ili više dana, zaokružite „10”. Ako je „svakodnevno” ili „skoro svaki dan”, zaokružite „30”</i>	Broj dana 0 ____ 10 dana i više ali manje od mjesec 10 Svakodnevno/skoro svaki dan 30	
TA10. DA LI STE IKADA PROBALI BILO KOJI OBLIK DUVANSKOG PROIZVODA BEZ DIMA, KAO ŠTO JE DUVAN ZA ŽVAKANJE, BURMUT ILI DUVAN ZA SISANJE?	Da 1 Ne 2	2⇒TA14
TA11. TOKOM POSLJEDNIH MJESEC DANA, DA LI STE KORISTILI BEZDIMNE DUVANSKE PROIZVODE?	Da 1 Ne 2	2⇒TA14

TA12. KOJU VRSTU BEZDIMNOG DUVANSKOG PROIZVODA STE KORISTILI? <i>Zaokružite sve što je pomenuto.</i>	Duvan za žvakanjeA BurmutB Duvan za sisanje C Drugo (navedite)X	
TA13. TOKOM POSLJEDNIH MJESEC DANA, KOLIKO DANA STE KORISTILI BEZDIMNE DUVANSKE PROIZVODE? <i>Ako je manje od 10 dana, zabilježite broj dana. Ako je 10 ili više dana, zaokružite „10”. Ako je „svaki dan” ili „skoro svaki dan”, zaokružite „30”</i>	Broj dana 0 ____ 10 ili više dana ali manje od mjesec 10 Svakodnevno/skoro svaki dan 30	
TA14. SADA BIH VAM POSTAVILA NEKA PITANJA U VEZI SA KONZUMIRANJEM ALKOHOLA. DA LI STE IKADA KONZUMIRALI ALKOHOL?	Da 1 Ne 2	2⇒Sljedeći modul
TA15. JEDNA ČAŠA ALKOHOLA SE BROJI KAO JEDNA LIMENKA ILI FLAŠA PIVA, JEDNA ČAŠA VINA ILI JEDNA ČAŠICA RAKIJE, KONJAKA, VOTKE, VISKIJA ILI RUMA. KOLIKO STE IMALI GODINA KADA STE KONZUMIRALI PRVI PUT ČAŠU ALKOHOLA, NE UZIMAJUĆI U OBZIR PAR GUTLJAJA?	Nikada nijesam probala alkohol 00 Starost ____	00⇒Sljedeći modul
TA16. TOKOM POSLJEDNIH MJESEC DANA, KOLIKO DANA STE KONZUMIRALI MAKAR JEDNU ČAŠU ALKOHOLA? <i>Ako ispitanica nije pila, zaokružite „00”. Ako je manje od 10 dana, zabilježite broj dana. Ako je 10 ili više dana, zaokružite „10”. Ako je „svakodnevno” ili „skoro svaki dan”, zaokružite „30”</i>	Nijesam konzumirala nijednu čašu u posljednjih mjesec dana 00 Broj dana 0 ____ 10 ili više dana ali manje od mjesec 10 Svakodnevno/skoro svaki dan 30	00⇒Sljedeći modul
TA17. POSLJEDNIH MJESEC DANA, U DANIMA KADA STE KONZUMIRALI ALKOHOL, KOLIKO STE OBIČNO POPILI PIĆA?	Broj pića ____	

ZADOVOLJSTVO SOPSTVENIM ŽIVOTOM		LS
LS1. <i>Provjerite WB2: Da li je ispitanica stara od 15-24 godine?</i>		
☐ <i>Da, starost od 15-24 godine ⇒ Nastavite sa LS2</i> ☐ <i>Ne, starost od 25-49 godina ⇒ Preći na WM11</i>		
LS2. SADA ŽELIM DA VAM POSTAVIM NEKA PITANJA O SREĆI I ZADOVOLJSTVU. SVEUKUPNO GLEDANO, DA LI BISTE REKLI DA STE VEOMA SREĆNI ILI DONEKLE SREĆNI, NI SREĆNI NI NESREĆNI, ILI DONEKLE ILI VEOMA NESREĆNI? TAKOĐE MOŽETE DA POGLEDATE OVE SLIKE KOJE MOGU DA VAM POMOGNU PRI DAVANJU ODGOVORA. <i>Pokažite stranu 1 kartice sa odgovorima ispitanici i objasnite joj šta koji simbol predstavlja. Zaokružite odgovore koje ispitanica navede.</i>	Veoma srećna 1 Donekle srećna 2 Ni srećna ni nesrećna 3 Donekle nesrećna 4 Veoma nesrećna 5	
LS3. SADA ŽELIM DA VAM POSTAVIM NEKA VRLO JEDNOSTAVNA PITANJA O TOME KOLIKO STE ZADOVOLJNI SVOJIM ŽIVOTOM U RAZLIČITIM OBLASTIMA. ZA SVAKO OD PITANJA IMAMO 5 MOGUĆIH ODGOVORA. ŽELIM DA MI KAŽETE GDE BISTE SEBE SVRSTALI: DA LI STE VEOMA ZADOVOLJNI ILI DONEKLE ZADOVOLJNI, ILI NISTE NI ZADOVOLJNI NI NEZADOVOLJNI, ILI STE DONEKLE ILI VEOMA NEZADOVOLJNI? OPET MOŽETE DA POGLEDATE OVE SLIKE DA VAM POMOGNU DA ODGOVORITE. <i>Pokažite stranu 2 kartice sa odgovorima ispitanici i objasnite joj šta koji simbol predstavlja. Zaokružite odgovore koje ispitanica navede na pitanja od LS3 do LS13.</i> KOLIKO STE ZADOVOLJNI SVOJIM PORODIČNIM ŽIVOTOM?	Veoma zadovoljna 1 Donekle zadovoljna 2 Ni zadovoljna ni nezadovoljna 3 Donekle nezadovoljna 4 Veoma nezadovoljna 5	
LS4. KOLIKO STE ZADOVOLJNI SVOJIM PRIJATELJIMA?	Veoma zadovoljna 1 Donekle zadovoljna 2 Ni zadovoljna ni nezadovoljna 3 Donekle nezadovoljna 4 Veoma nezadovoljna 5	
LS5. TOKOM OVE ŠKOLSKE GODINE (2012-2013) DA LI STE POHAĐALI ŠKOLU U BILO KOM PERIODU?	Da 1 Ne 2	2⇒LS7

LS6. KOLIKO STE (bili) ZADOVOLJNI ŠKOLOM U KOJU IDETE/STE IŠLI?	Veoma zadovoljna 1 Donekle zadovoljna 2 Ni zadovoljna ni nezadovoljna 3 Donekle nezadovoljna 4 Veoma nezadovoljna 5	
LS7. KOLIKO STE ZADOVOLJNI SVOJIM TRENUTNIM POSLOM? <i>Ako ispitanica kaže da nema posao, zaokružite "0" i nastavite sa sljedećim pitanjem. Ne postavljajte dodatna pitanja o tome kako se osjeća zbog toga što nema posao sem ako ona to sama ne kaže.</i>	Nema posao 0 Veoma zadovoljna 1 Donekle zadovoljna 2 Ni zadovoljna ni nezadovoljna 3 Donekle nezadovoljna 4 Veoma nezadovoljna 5	
LS8. KOLIKO STE ZADOVOLJNI SVOJIM ZDRAVLJEM?	Veoma zadovoljna 1 Donekle zadovoljna 2 Ni zadovoljna ni nezadovoljna 3 Donekle nezadovoljna 4 Veoma nezadovoljna 5	
LS9. KOLIKO STE ZADOVOLJNI MJESTOM U KOJEM ŽIVITE? <i>Ako je neophodno, objasnite da se pitanje odnosi na životnu sredinu, uključujući kraj i mjesto stanovanja.</i>	Veoma zadovoljna 1 Donekle zadovoljna 2 Ni zadovoljna ni nezadovoljna 3 Donekle nezadovoljna 4 Veoma nezadovoljna 5	
LS10. KOLIKO STE ZADOVOLJNI NAČINOM NA KOJI SE LJUDI U VAŠOJ BLIZINI OPHODE PREMA VAMA?	Veoma zadovoljna 1 Donekle zadovoljna 2 Ni zadovoljna ni nezadovoljna 3 Donekle nezadovoljna 4 Veoma nezadovoljna 5	
LS11. KOLIKO STE ZADOVOLJNI SVOJIM IZGLEDOM?	Veoma zadovoljna 1 Donekle zadovoljna 2 Ni zadovoljna ni nezadovoljna 3 Donekle nezadovoljna 4 Veoma nezadovoljna 5	
LS12. SVEUKUPNO GLEDANO, KOLIKO STE ZADOVOLJNI SVOJIM ŽIVOTOM?	Veoma zadovoljna 1 Donekle zadovoljna 2 Ni zadovoljna ni nezadovoljna 3 Donekle nezadovoljna 4 Veoma nezadovoljna 5	
LS13. KOLIKO STE ZADOVOLJNI SVOJIM SADAŠNJIM PRIHODOM? <i>Ako ispitanica kaže da nema nikakav prihod, zaokružite "0" i nastavite sa sljedećim pitanjem. Ne postavljajte dodatna pitanja da saznate kako se osjeća zbog toga što nema prihod, sem ako ona to sama ne kaže.</i>	Nema nikakav prihod 0 Veoma zadovoljna 1 Donekle zadovoljna 2 Ni zadovoljna ni nezadovoljna 3 Donekle nezadovoljna 4 Veoma nezadovoljna 5	
LS14. POREDEĆI SA SITUACIJOM OD PRIJE GODINU DANA, SVEUKUPNO GLEDANO, DA LI BISTE REKLI DA VAM SE ŽIVOT POBOLJŠAO, OSTAO MANJE-VIŠE ISTI ILI POGORŠAO?	Poboljšao se 1 Manje-više je isto 2 Pogoršao se 3	
LS15. A ZA GODINU DANA, SVEUKUPNO GLEDANO, DA LI OČEKUJETE DA ĆE VAŠ ŽIVOT BITI BOLJI,OSTATI MANJE-VIŠE ISTI ILI GORI?	Bolji 1 Manje-više isti 2 Gori 3	

LS14. POREDEĆI SA SITUACIJOM OD PRIJE GODINU DANA, SVEUKUPNO GLEDANO, DA LI BISTE REKLI DA VAM SE ŽIVOT POBOLJŠAO, OSTAO MANJE-VIŠE ISTI ILI POGORŠAO?	Poboljšao se 1 Manje-više je isto 2 Pogoršao se 3	
LS15. A ZA GODINU DANA, SVEUKUPNO GLEDANO, DA LI OČEKUJETE DA ĆE VAŠ ŽIVOT BITI BOLJI,OSTATI MANJE-VIŠE ISTI ILI GORI?	Bolji 1 Manje-više isti 2 Gori 3	

WM11. Upišite vrijeme završetka anketiranja.	Sat i minut..... [] : []
---	----------------------------

WM12. Provjerite u Spisku članova domaćinstva, kolone HL7B i HL15. Da li je ispitanica majka ili starateljka djeteta starosti 0-4 godine koje živi u tom domaćinstvu? ☐ Da ⇒ Pređite na UPITNIK ZA DIJETE MLAĐE OD 5 GODINA za to dijete i počnite anketu sa ispitanicom. ☐ Ne ⇒ Završite anketu sa ovom ispitanicom tako što ćete se zahvaliti na saradnji. Provjerite da li je u domaćinstvu prisutna još neka žena ili muškarac koji ispunjava uslove ili dijete mlađe od 5 godina.

Zapažanja anketara

Zapažanja kontrolora

Zapažanja supervizora

Strana 1

Veoma srećan/na	Donekle srećan/na	Ni srećan/na nesrećan/na	Donekle nesrećan/na	Veoma nesrećan/na
				

Strana 2

Veoma zadovoljan/na	Donekle zadovoljan/na	Ni zadovoljan/na ni nezadovoljan/na	Donekle nezadovoljan/na	Veoma nezadovoljan/na
				

UF12. Upišite vrijeme početka anketiranja.	Sat i minut..... <input style="width: 20px;" type="text"/> : <input style="width: 20px;" type="text"/>
--	--

INFORMACIONI PANEL ZA DIJETE		UF
Ovaj upitnik se popunjava anketiranjem majke ili staratelja (vidjeti Upitnik za domaćinstvo, Modul HL – SPISAK ČLANOVA DOMAĆINSTVA, kolona HL15) koja/koji se brine o djetetu koje živi sa njima i koje je mlađe od 5 godina (vidjeti Upitnik za domaćinstvo, Modul HL – SPISAK ČLANOVA DOMAĆINSTVA, kolona HL7B). Za svako dijete navedene starosti treba popuniti poseban upitnik.		
UF1. Redni broj popisnog kruga u uzorku: <input style="width: 40px;" type="text"/>	UF2. Redni broj domaćinstva u popisnom krugu: <input style="width: 40px;" type="text"/>	
UF3. Ime djeteta: Ime _____	UF4. Redni broj djeteta: <input style="width: 40px;" type="text"/>	
UF5. Ime majke/staratelja: Ime _____	UF6. Redni broj majke/staratelja: <input style="width: 40px;" type="text"/>	
UF7. Ime anketara: Šifra anketara: <input style="width: 40px;" type="text"/>	UF8. Dan/mjesec/godina anketiranja: <input style="width: 20px;" type="text"/> <input style="width: 20px;" type="text"/> <input style="width: 20px;" type="text"/> <input style="width: 20px;" type="text"/> <input style="width: 20px;" type="text"/> <input style="width: 20px;" type="text"/> <input style="width: 20px;" type="text"/> <input style="width: 20px;" type="text"/> <input style="width: 20px;" type="text"/> (dan) (mjesec) (godina)	

Ponovite pozdrav ako ga niste već pročitali majci ili staratelju:

Ukoliko je pozdrav već pročitan majci ili staratelju djeteta na početku Upitnika za domaćinstvo, onda treba pročitati sljedeći tekst:

MI SMO IZ ZAVODA ZA STATISTIKU CRNE GORE – MONSTAT- A. SPROVODIMO ISTRAŽIVANJE KOJE SE BAVI SITUACIJOM DJECE, PORODICA I DOMAĆINSTAVA. ŽELJELA/O BIH DA O TOME PORAZGOVARAM SA VAMA. OVA ANKETA ĆE TRAJATI OKO 15 MINUTA. DOBIJENE INFORMACIJE ĆE SE TRETIRATI KAO STROGO POVJERLJIVE I ANONIMNE.

SADA ŽELIM JOŠ MALO DA PORAZGOVARAM SA VAMA O (ime djeteta iz UF3) ZDRAVLJU I DRUGIM TEMAMA. OVA ANKETA ĆE TRAJATI OKO 15 MINUTA. PONAVLJAM, SVE INFORMACIJE KOJE NAM DATE OSTAĆE STROGO POVJERLJIVE I ANONIMNE.

MOŽEMO LI DA POČNEMO?

Da, dobijen je pristanak ⇒ Pređite na UF12 i upišite vrijeme, a zatim počnite anketiranje

Ne, pristanak nije dobijen ⇒ Zaokružite 03 u UF9. Razmotrite ovo sa kontrolorom

UF9. Rezultat anketiranja djeteta mlađeg od 5 godina. Šifre se odnose na majku/staratelja.	Upitnik je popunjen.....01 Majka ili staratelj nije kod kuće.....02 Majka ili staratelj odbija anketiranje03 Upitnik je djelimično popunjen.....04 Majka ili staratelj nije u stanju da odgovara05 Drugo (navesti) _____ 96
---	--

UF10. Kontrolu upitnika izvršila/izvršio (Ime i šifra): Ime _____ Šifra _____	UF11. Glavni operater za unos podataka (Ime i šifra): Name: _____ Šifra _____
---	---

STAROST DJETETA		AG
AG1. SADA ŽELIM DA VAM POSTAVIM NEKA PITANJA O (ime) ZDRAVLJU. KOJI JE DATUM ROĐENJA (ime)? Dodatno pitanje: KAD MU/JOJ JE ROĐENDAN? Ako majka/staratelj zna tačan datum rođenja, unesite i dan; u suprotnom zaokružite 98 za dan. Mjesec i godina se moraju upisati.	Datum rođenja Dan <input style="width: 20px;" type="text"/> <input style="width: 20px;" type="text"/> Ne zna dan 98 Mjesec <input style="width: 20px;" type="text"/> <input style="width: 20px;" type="text"/> Godina 20 <input style="width: 20px;" type="text"/> <input style="width: 20px;" type="text"/>	
AG2. KOLIKO (ime) IMA GODINA? Dodatno pitanje: KOLIKO GODINA JE (ime) NAPUNIO/NAPUNILA KADA MU/JOJ JE BIO POSLJEDNJI ROĐENDAN? Upišite uzrast u punim godinama. Upišite "0" ako dijete ima manje od godinu dana. Uporedite AG1 i AG2 i uskladite odgovore.	Starost djeteta (pune godine) <input style="width: 20px;" type="text"/>	

UPIS U MATIČNU KNJIGU / REGISTAR ROĐENIH		BR
BR1. DA LI (ime) IMA IZVOD IZ MATIČNE KNJIGE/REGISTRA ROĐENIH? Ako je odgovor „da“, pitajte: MOGU LI DA GA VIDIM?	Da, izvod je pokazan1 Da, izvod nije pokazan2 Ne3 Ne zna8	1⇒ Sljedeći modul 2⇒ Sljedeći modul
BR2. DA LI JE (ime) UPISAN/A U MATIČNU KNJIGU/REGISTAR ROĐENIH?	Da1 Ne2 Ne zna8	1⇒ Sljedeći modul
BR3. DA LI ZNATE KAKO SE VRŠI UPIS DJETETA U MATIČNU KNJIGU/REGISTAR ROĐENIH?	Da1 Ne2	

RAZVOJ U RANOM DJETINJSTVU		EC
EC1. KOLIKO DJEČJIH KNJIGA ILI SLIKOVNICA IMA (ime)?	Nijednu..... 00 Broj dječjih knjiga..... 0 ___ Deset ili više knjiga 10	
EC2. INTERESUJE ME ČIME SE (ime) IGRA KAD JE KOD KUĆE. DA LI SE IGRA: Da Ne NZ [A] IGRAČKAMA NAPRAVLJENIM KOD KUĆE (KAO ŠTO SU LUTKE, AUTIČI ILI NEKE DRUGE IGRAČKE NAPRAVLJENE KOD KUĆE)? [B] IGRAČKAMA IZ RADNJE ILI FABRIČKI NAPRAVLJENIM IGRAČKAMA? [C] PREDMETIMA IZ DOMAĆINSTVA (KAO ŠTO SU ČINIJE ILI ŠERPE) ILI PREDMETIMA KOJE NAĐE NAPOLJU (KAO ŠTO SU ŠTAPOVI, KAMENJE, LIŠĆE I SL.)? <i>Ako ispitanik odgovori sa „DA” na bilo koju kategoriju, postavite dodatno pitanje da biste saznali čime se dijete konkretno igra da biste potvrdili odgovore.</i>	Igračke napravljene kod kuće..... 1 2 8 Igračke iz radnje 1 2 8 Predmeti iz domaćinstva ili predmeti pronađeni napolju..... 1 2 8	
EC3. PONEKAD ODRASLI KOJI SE BRINU O DJECI MORAJU DA IZAĐU IZ KUĆE I DA ODU U KUPOVINU, KOD LJEKARA ILI IZ NEKOG DRUGOG RAZLOGA MORAJU DA OSTAVE MALU DJECU. KOLIKO DANA JE PROŠLE NEDJELJE (ime): [A] OSTAVLJEN/A SAM/A DUŽE OD SAT VREMENA? [B] OSTAVLJEN/A DA SE O NJEMU/NJOJ BRINE DRUGO DIJETE, ODNOSNO NEKO KO JE MLAĐI OD 10 GODINA, DUŽE OD JEDNOG SATA? <i>Ako je odgovor „nijedan dan”, unesite „0”. Ako je odgovor „ne znam”, unesite „8”.</i>	Broj dana kada je dijete ostavljeno sâmo duže od jednog sata..... ☐ Broj dana kada je dijete ostavljeno sa drugim djetetom duže od sat vremena..... ☐	
EC4. Provjerite AG2: Starost djeteta ☐ Dijete starosti 3 ili 4 godine ⇒Nastaviti sa EC5 ☐ Dijete starosti 0, 1 ili 2 godine ⇒Preći na sljedeći modul		
EC5. DA LI (ime) POHAĐA JASLICE, VRTIĆ ILI NEKI DRUGI ORGANIZOVANI PROGRAM ZA UČENJE ILI OBRAZOVANJE U RANOM DJETINJSTVU? <i>To mogu biti programi privatnih i državnih ustanova ili nevladinih organizacija.</i>	Da 1 Ne 2 Ne zna..... 8	

EC7. U PRETHODNA 3 DANA, DA LI STE VI ILI NEKO OD ČLANOVA VAŠEG DOMAĆINSTVA STARIJI OD 15 GODINA BILI UKLJUČENI U NEKU OD DOLJE NAVEDENIH AKTIVNOSTI SA (ime): <i>Ako je odgovor „da”, pitajte: KO JE BIO UKLJUČEN U TU AKTIVNOST SA (ime)? Zaokružite sve što je relevantno.</i>					
	Majka	Otac	Drugi	Niko	
[A] ČITALI KNJIGE (ime) ILI GLEDALI SLIKOVNICE SA (ime)?	Čitali knjige	A	B	X	Y
[B] PRIČALI PRIČE (ime)?	Pričali priče	A	B	X	Y
[C] PJEVALI PJESME (ime) ILI SA (ime), UKLJUČUJUĆI USPAVANKE?	Pjevali pjesme	A	B	X	Y
[D] VODILI (ime) VAN KUĆE, U PARK, DVORIŠTE ILI OGRAĐENI PROSTOR ZA IGRU?	Izvodili napolje	A	B	X	Y
[E] IGRALI SE SA (ime)?	Igrali se	A	B	X	Y
[F] IMENOVALI, BROJALI ILI CRTALI PREDMETE (ime) ILI SA (ime)?	Imenovali/ brojali/ crtali	A	B	X	Y
EC8. ŽELIM DA VAM POSTAVIM NEKA PITANJA O ZDRAVLJU I RAZVOJU (ime). DJECA SE NE RAZVIJAJU I NE UČE ISTOM BRZINOM. NA PRIMJER, NEKA PROHODAJU PRIJE DRUGIH. OVA PITANJA SE ODOSE NA NEKOLIKO ASPEKATA (ime) RAZVOJA. MOŽE LI (ime) DA PREPOZNA ILI NAVEDA BAR DESET SLOVA AZBUKE/ABECEDA?	Da 1 Ne 2 Ne zna 8				
EC9. UMIJE LI (ime) DA PROČITA BAR ČETIRI JEDNOSTAVNE, POPULARNE RIJEČI?	Da 1 Ne 2 Ne zna..... 8				
EC10. DA LI (ime) ZNA IMENA SVIH BROJEVA OD 1 DO 10 I DA IH PREPOZNA?	Da 1 Ne 2 Ne zna..... 8				
EC11. MOŽE LI (ime) DA PODIGNE MALI PREDMET SA DVA PRSTA, KAO ŠTO JE ŠTAP ILI KAMEN SA ZEMLJE?	Da 1 Ne 2 Ne zna..... 8				
EC12. DA LI JE (ime) PONEKAD TOLIKO BOLESTAN/BOLESNA DA NE MOŽE DA SE IGRA?	Da 1 Ne 2 Ne zna..... 8				
EC13. DA LI (ime) MOŽE DA PRATI JEDNOSTAVNA UPUTSTVA KAKO DA NEŠTO PRAVILNO URADI?	Da 1 Ne 2 Ne zna..... 8				

EC14. KADA SE (<i>ime</i>) KAŽE DA NEŠTO URADI, DA LI (<i>ime</i>) MOŽE TO DA URADI SAM/SAMA?	Da 1 Ne 2 Ne zna..... 8	
EC15. DA LI SE (<i>ime</i>) DOBRO SLAŽE SA DRUGOM DJECOM?	Da 1 Ne 2 Ne zna..... 8	
EC16. DA LI (<i>ime</i>) ŠUTIRA, UJEDA ILI UDARA DRUGU DJECU ILI ODRASLE?	Da 1 Ne 2 Ne zna..... 8	
EC17. DA LI (<i>ime</i>) LAKO GUBI PAŽNJU?	Da 1 Ne 2 Ne zna..... 8	

DOJENJE I ISHRANA		BD		
BD1. Provjerite AG2. godine djeteta ☐ Dijete starosti 0, 1 ili 2 godine ⇒ Nastaviti sa BD2 ☐ Dijete starosti 3 ili 4 godine ⇒ Pređite na modul Njega bolesnog djeteta				
BD2. DA LI JE (<i>ime</i>) IKADA DOJEN/A?	Da 1 Ne 2 Ne zna 8		2⇒BD4 8⇒BD4	
BD3. DA LI SE (<i>ime</i>) JOŠ UVIJEK DOJI?	Da 1 Ne 2 Ne zna 8			
BD4. DA LI JE (<i>ime</i>) JUČE, TOKOM DANA ILI NOĆI PIO/LA NEŠTO IZ BOČICE SA CUCLOM?	Da 1 Ne 2 Ne zna 8			
BD5. DA LI JE (<i>ime</i>) JUČE, TOKOM DANA ILI NOĆI, UZIMAO/LA DODATNE VITAMINE ILI MINERALE ILI NEKE LJEKOVE?	Da 1 Ne 2 Ne zna 8			
BD6. DA LI JE (<i>ime</i>) JUČE, TOKOM DANA ILI NOĆI, PIO/LA ORALNI RASTVOR ZA REHIDRACIJU – OROSAL, NELIT I SL.?	Da 1 Ne 2 Ne zna 8			
BD7. ŽELIM DA VAS PITAM O TEČNOSTIMA KOJE JE (<i>ime</i>) MOŽDA UZIMAO/LA JUČE, TOKOM DANA ILI NOĆI. INTERESUJE ME DA LI JE (<i>ime</i>) UZIMAO/LA TU TEČNOST ČAK I AKO JE TO BILO KOMBINOVANO SA DRUGOM HRANOM. DA LI JE (<i>ime</i>) JUČE, TOKOM DANA ILI NOĆI PIO/LA: [A] OBIČNU VODU? [B] SOK ILI VOĆNI NAPITAK? [C] BISTRU SUPU? [D] MLIJEKO (KONZERVIRANO, U PRAHU ILI SVJEŽE) - ŽIVOTINJSKOG PORIJEKLA? <i>Ako „Da“: KOLIKO PUTA JE (<i>ime</i>) PIO/LA MLIJEKO? Ako je 7 ili više puta ,upišite 7. Ako ne zna, upišite 8.</i> [E] ADAPTIRANO MLIJEKO ZA BEBE (HUMANA, BEBELAC, APTAMIL, ITD.)? <i>Ako „Da“: KOLIKO PUTA JE (<i>ime</i>) PIO/LA ADAPTIRANO MLIJEKO ZA BEBE? Ako je 7 ili više puta ,upišite 7. Ako ne zna, upišite 8.</i> [F] NEKE DRUGE TEČNOSTI?		Da Ne NZ		
	Obična voda	1	2	8
	Sok ili voćni napitak	1	2	8
	Bistra supa	1	2	8
	Mlijeko	1	2	8
	Broj puta			—
	Adaptirano mlijeko	1	2	8
	Broj puta			—
	Druge tečnosti	1	2	8
BD8. SADA ŽELIM DA VAS PITAM DA LI JE (<i>ime</i>) JUČE, TOKOM DANA ILI NOĆI, JEO/LA NEKU (DRUGU) HRANU? INTERESUJE ME DA LI JE (<i>ime</i>) UZIMAO/LA TU HRANU ČAK I AKO JE TO BILO KOMBINOVANO SA DRUGOM HRANOM. DA LI JE (<i>ime</i>) JUČE, TOKOM DANA ILI NOĆI JEO/LA:		Da	Ne	NZ

[A] JOGURT? <i>Ako „Da“: KOLIKO PUTA JE (ime) PIO/LA JOGURT? Ako je 7 ili više puta, upišite 7. Ako ne zna, upišite 8.</i>	Jogurt	1	2	8	
[B] BILO KOJU KAŠICU (HIPPI, NESTLE, FRUTEK, JUVITANA)?	Kašica	1	2	8	
[C] HLJEB, RIŽU, TJESTENINU, GRIZ/PALENTU ILI DRUGU HRANU OD ŽITARICA?	Hrana od žitarica	1	2	8	
[D] TIKVU, ŠARGAREPU?	Tikva, šargarepa	1	2	8	
[E] KROMPIR, CVEKLU ILI DRUGU HRANU NAPRAVLJENU OD KORJENASTOG POVRČA?	Krompir, cvekla i dr.	1	2	8	
[F] BILO KOJE TAMNO ZELENO LISNATO POVRČE (SPANAC, BLITVA)?	Lisnato povrće	1	2	8	
[G] VOĆE BOGATO VITAMINOM „A“ (BRESKVA, KAJSIJA, ŠLJIVA, LUBENICA, DINJA)?	Breskva, kajsija, šljiva, lubenica, dinja	1	2	8	
[H] NEKO DRUGO VOĆE ILI POVRČE?	Drugo voće ili povrće	1	2	8	
[I] DŽIGERICA, SRCE, BUBREZI ILI DRUGE IZNUTRICE?	Iznutrice	1	2	8	
[J] MESO KAO ŠTO JE JUNETINA, SVINJETINA, JAGNJETINA, JARETINA, PILETINA ILI PAČETINA?	Meso	1	2	8	
[K] JAJA?	Jaja	1	2	8	
[L] SVJEŽU ILI SUŠENU RIBU ILI ŠKOLJKE?	Svježu ili sušenu ribu	1	2	8	
[M] NEKU HRANU OD PASULJA GRAŠKA, SOČIVA ILI ORAHA?	Pasulj, grašak, orasi	1	2	8	
[N] SIR ILI DRUGI MLJEČNI PROIZVODI?	Mliječni proizvodi	1	2	8	
[O] DRUGA ČVRSTA, POLUČVRSTA ILI KAŠASTA HRANA?	Čvrsta, polučvrsta ili kašasta hrana	1	2	8	
BD9. Provjerite BD8 (Odgovore od "A" do "O") ☐ Svi odgovori "Ne" ⇒ Nastavite sa BD10 ☐ Barem jedan odgovor "Da" ili svi "NZ" ⇒ Pređite na BD11					
BD10. DA LI JE (ime) JUČE, TOKOM DANA ILI NOĆI, JEO/JELA ČVRSTU, POLUČVRSTU ILI KAŠASTU HRANU? ☐ „Da“ ⇒ Vratite se nazad na BD8 i upišite hranu koja je pojedena juče (od A do O). Kada završite nastavite sa BD11 ☐ „Ne“ ili „NZ“ ⇒ Pređite na sljedeći modul					
BD11. KOLIKO PUTA JE (ime) JUČE, TOKOM DANA, ILI NOĆI JEO/JELA ČVRSTU, POLUČVRSTU ILI KAŠASTU HRANU? <i>Ako 7 ili više puta, upišite '7'</i>	Broj puta.....				
	NZ			8	

IMUNIZACIJA				IM
<i>Ako je na raspolaganju zdravstvena knjižica / karton vakcinacije/otpusna lista djeteta, prepisite datume u IM3 za svaku vrstu imunizacije koja je zabilježena u knjižici / na kartonu/otpusna lista djeteta. U pitanja IM6-IM16 se upisuju imunizacije koje nisu zabilježene u knjižici / na kartonu/otpusna lista djeteta. IM6-IM16 se postavljaju samo u slučajevima kada knjižica / karton nisu dostupni.</i>				
IM1. DA LI IMATE ZDRAVSTVENU KNJIŽICU / KARTON VAKCINACIJE/OTPUSNU LISTA DJETETA U KOJOJ SU UPISANE IMUNIZACIJE KOJE JE PRIMIO/LA (ime)? (Ako „Da“) MOGU LI JE / GA MOLIM VAS POGLEDATI?	Da, viđena	1	1⇒IM3	
	Da, nije viđena	2	2⇒IM6	
	Nema knjižice/kartona	3		
IM2. DA LI STE IKADA IMALI ZDRAVSTVENU KNJIŽICU U KOJOJ SU UPISANE IMUNIZACIJE / KARTON VAKCINACIJE/OTPUSNU LISTU DJETETA ZA (ime)?	Da	1	1⇒IM6	
	Ne	2	2⇒IM6	
IM3. (a) Prepisite datume svake vakcinacije sa knjižice/kartona (b) Upišite '44' u kolonu za dan ako knjižica pokazuje da je vakcina data ali nije zabilježen datum.	Datum vakcinacije			
	Dan	Mjesec	Godina	
BCG				
DPT 1 ILI PENTAXIM 1 ILI INFANRIX 1				
DPT2 ILI PENTAXIM 2 ILI INFANRIX 2				
DPT3 ILI PENTAXIM 3 ILI INFANRIX 3				
POLIO 1 ILI PENTAXIM 1 ILI INFANRIX 1				
POLIO 2 ILI PENTAXIM 2 ILI INFANRIX 2				
POLIO 3 ILI PENTAXIM 3 ILI INFANRIX 3				
HIB1 ILI PENTAXIM 1 ILI INFANRIX 1				
HIB2 ILI PENTAXIM 2 ILI INFANRIX 2				
HIB3 ILI PENTAXIM 3 ILI INFANRIX 3				
HEPB1				
HEPB2				
HEPB3				
MMR				
IM4. Provjerite IM3. Da li su upisane sve vakcine (BCG, DTP, Polio, Hib, HepB i MMR)? ☐ Da ⇒ Pređite na Sljedeći modul ☐ Ne ⇒ Nastavite sa IM5				

IM5. UZ VAKCINE KOJE SU ZABILJEŽENE U KNJIŽICI / NA KARTONU, DA LI JE (<i>ime</i>) DOBIO/LA NEKE DRUGE VAKCINE? ☐ <i>Da</i> ⇒ Vratite se na IM3 i postavite dopunsko pitanje o ovim vakcinama i upišite 66 u odgovarajućoj koloni za dan za svaku pomenutu vakcinu. Kada završite pređite na Sljedeći modul ☐ <i>Ne</i> ⇒ Pređite na Sljedeći modul		
IM6. DA LI JE (<i>ime</i>) IKADA PRIMIO/LA NEKE VAKCINE ZA PREVENCIJU OBOLJEVANJA OD NEKE BOLESTI?	Da 1 Ne 2 NZ 8	2⇒Sljedeći modul 8⇒ Sljedeći modul
IM7. DA LI JE (<i>ime</i>) IKADA PRIMIO/LA BCG VAKCINU PROTIV TUBERKULOZE – ODNOSNO, INJEKCIJU U RUKU ILI RAME OD KOJE OBIČNO OSTAJE OŽILJAK?	Da 1 Ne 2 NZ 8	
IM8. DA LI JE (<i>ime</i>) IKADA PRIMIO/LA KAPI VAKCINE U USTA ILI INJEKCIJU U BUTINU KOJA SADRŽI POLIO, KAKO BI SE ZAŠTITIO/LA OD DJEČJE PARALIZE (POLIOMIJELITISA)?	Da 1 Ne 2 NZ 8	2⇒IM11 8⇒IM11
IM10. KOLIKO PUTA JE PRIMLJENA VAKCINA KOJA SADRŽI POLIO, TO JESTE, VAKCINA PROTIV DJEČJE PARALIZE (POLIOMIJELITISA)?	Broj puta	
IM11. DA LI JE (<i>ime</i>) IKADA PRIMIO/LA VAKCINU KOJA SADRŽI DTP – ODNOSNO, INJEKCIJU U BUTINU ILI RAME – KAKO BI SE SPRIJEČILO DA DOBIJE TETANUS, VELIKI KAŠALJ ILI DIFTERIJU? <i>Dodatno objasnite da se vakcina koja sadrži DTP ponekad daje u isto vrijeme kad i vakcina koja sadrži Polio i Hib.</i>	Da 1 Ne 2 NZ 8	2⇒IM13 8⇒IM13
IM12. KOLIKO PUTA JE PRIMLJENA VAKCINA KOJA SADRŽI DTP?	Broj puta	
IM13. DA LI JE (<i>ime</i>) IKADA DOBIO/LA VAKCINU PROTIV HEPATITISA B (ZARAZNE ŽUTICE) – ODNOSNO, INJEKCIJU U BUTINU ILI RAME – KAKO BI SE SPRIJEČILO DA DOBIJE HEPATITIS B (ZARAZNU ŽUTICU)? <i>Dodatno objasnite da se vakcina protiv Hepatitisa B ponekad daje u isto vrijeme kad i vakcina koja sadrži Polio i DTP.</i>	Da 1 Ne 2 NZ 8	2⇒IM15A 8⇒IM15A
IM15. KOLIKO PUTA JE PRIMLJENA VAKCINA PROTIV HEPATITISA B (ZARAZNE ŽUTICE)?	Broj puta	
IM15A. DA LI JE (<i>ime</i>) IKADA PRIMIO/LA VAKCINU KOJA SADRŽI HIB (HEMOFILICHNU GROZNICU) –ODNOSNO, INJEKCIJU U RUKU (RAME) ILI U BUTINU – KAKO BI SE SPRIJEČILO DA DOBIJE BAKTERIJSKI MENINGITIS ILI NEKE OBLIKE UPALE PLUĆA? <i>Dodatno objasnite da se vakcina koja sadrži Hib vakcina neki put daje zajedno sa vakcinom koja sadrži Polio i DTP.</i>	Da 1 Ne 2 NZ 8	2⇒IM16 8⇒IM16

IM15B. KOLIKO PUTA JE PRIMLJENA VAKCINA KOJA SADRŽI HIB?	Broj puta	
IM16. DA LI JE (<i>ime</i>) IKADA DOBIO/LA VAKCINU MMR – ODNOSNO, INJEKCIJU U RUKU U DOBI OD 12 MJESECI ILI KASNIJE – KAKO BI SE SPRIJEČILO DA DOBIJE MORBILE (OSPICE), RUBEOLU I ZAUŠKE?	Da 1 Ne 2 NZ 8	

NJEGA BOLESNOG DJETETA		CA
CA1. DA LI JE (<i>ime</i>) IMAO/IMALA DIJAREJU (PROLIV) U POSLJEDNJE DVIJE NEDJELJE?	Da 1 Ne 2 Ne zna 8	2⇒CA6A 8⇒CA6A
CA2. INTERESUJE ME KOLIKO TEČNOSTI JE (<i>ime</i>) PIO/PILA TOKOM TRAJANJA DIJAREJE (UKLJUČUJUĆI MAJČINO MLJEKO). TOKOM PERIODA KADA JE (<i>ime</i>) IMAO/IMALA DIJAREJU, DA LI JE PIO/PILA MANJE NEGO OBIČNO, OTPRILIKE ISTU KOLIČINU ILI VIŠE NEGO OBIČNO? <i>Ako je odgovor „manje“, postavite dodatno pitanje:</i> DA LI JE PIO/PILA MNOGO MANJE NEGO OBIČNO ILI MALO MANJE?	Mnogo manje 1 Malo manje 2 Skoro isto 3 Više 4 Ništa za piće 5 Ne zna 8	
CA3. TOKOM PERIODA KADA JE (<i>ime</i>) IMAO/IMALA DIJAREJU, DA LI JE JEO/JELA MANJE NEGO OBIČNO, OTPRILIKE ISTU KOLIČINU, VIŠE NEGO OBIČNO ILI NIŠTA? <i>Ako je odgovor „manje“, postavite dodatno pitanje:</i> DA LI JE JEO/JELA MNOGO MANJE NEGO OBIČNO ILI MALO MANJE?	Mnogo manje 1 Malo manje 2 Skoro isto 3 Više 4 Dijete nije uzimalo hranu 5 Uopšte mu nije davana hrana 6 Ne zna 8	
CA3A. DA LI STE OD BILO KOGA ZATRAŽILI SAVJET ILI POMOĆ U LIJEČENJU DIJAREJE/PROLIV?	Da 1 Ne 2 Ne zna 8	2⇒CA4 8⇒CA4
CA3B. OD KOGA STE ZATRAŽILI SAVJET ILI POMOĆ? <i>Dodatno pitanje:</i> OD KOGA JOŠ? <i>Zaokružite sve pomenute pružaocce usluga, ali NEMOJTE davati nikakve sugestije.</i> <i>Postavite dodatna pitanja da biste utvrdili svaki tip izvora.</i> <i>Ukoliko ne možete da utvrdite da li je u pitanju javni ili privatni sektor, upišite naziv tog mjesta.</i> _____ (Naziv mjesta)	Državni sektor Državna bolnica A Državni dom zdravlja B Državna ambulanta C Druga državna ustanova (<i>navesti</i>) H Privatni medicinski sektor Privatna bolnica/klinika I Privatni ljekar J Privatna apoteka K Druga privatna medicinska ustanova (<i>navesti</i>) O Drugi izvor Rođaci/Prijatelji P Narodni iscelitelj R Drugo (<i>navesti</i>) X	
CA3C. <i>Provjerite CA3B:</i> ☐ Dva ili više zaokruženih odgovora ⇒ Nastaviti sa CA3D ☐ Samo jedan zaokružen odgovor ⇒ Pređite na CA4		
CA3D. GDJE STE PRVI PUT ZATRAŽILI SAVJET ILI	Državni sektor	

POMOĆ ZA DIJAREJU?	Državna bolnica 11 Državni dom zdravlja 12 Državna ambulanta 13 Druga državna ustanova (<i>navesti</i>) 16 Privatni medicinski sektor Privatna bolnica/klinika 21 Privatni ljekar 22 Privatna apoteka 23 Druga privatna medicinska ustanova (<i>navesti</i>) 26 Drugi izvor Rođaci/Prijatelji 30 Narodni iscelitelj 32 Drugo (<i>navesti</i>) 96	
CA4. TOKOM POSLEDNJEG SLUČAJA DIJAREJE, DA LI JE (<i>ime</i>) PIO/LA NEŠTO OD NAVEDENOG: <i>Pročitajte svaku stavku glasno i upišite odgovor pre nego što nastavite sa sljedećom stavkom.</i> [A] TEČNOST NAPRAVLJENU OD ORALNOG RASTVORA ZA REHIDRACIJU – OROSAL, NELIT I SL.? [B] FABRIČKI PAKOVAN RASTVOR ZA REHIDRACIJU PROTIV DIJAREJE-HUMANA I SL.?	Da Ne NZ Tečnost iz ORS kesice 1 2 8 Fabrički pakovan rastvor za rehidraciju 1 2 8	
CA4A. <i>Provjerite CA4: ORS</i> ☐ Dijete je koristilo bilo koji ORS (<i>Ako je zaokruženo „da“ u A -B u CA4</i>) ⇒ Nastaviti sa CA4B ☐ Dijete nije koristilo niti jedan ORS ⇒ Pređite na CA4F		
CA4B. GDJE STE DOBILI ORS? <i>Postavite dodatna pitanja da biste utvrdili izvor.</i> <i>Ukoliko ne možete da utvrdite da li je u pitanju javni ili privatni sektor, upišite naziv tog mjesta.</i> _____ (Naziv mjesta)	Državni sektor Državna bolnica 11 Državni dom zdravlja 12 Državna ambulanta 13 Druga državna ustanova (<i>navesti</i>) 16 Privatni medicinski sektor Privatna bolnica/klinika 21 Privatni ljekar 22 Privatna apoteka 23 Druga privatna medicinska ustanova (<i>navesti</i>) 26 Drugi izvor Rođaci/Prijatelji 30 Narodni iscelitelj 32 Drugo (<i>navesti</i>) 96	
CA4F. TOKOM POSLEDNJEG SLUČAJA DIJAREJE, DA LI JE (<i>ime</i>) PIO/LA NEŠTO OD		

NAVEDENOG: <i>Pročitajte svaku stavku glasno i upišite odgovor prije nego što nastavite sa sljedećom stavkom.</i>		
[A] TEČNOST OD PROKUVANOG PIRINČA?	Tečnost od prokuvanog pirinča..... 1 2 8	Da Ne NZ
[B] SUPU IZ KESICE ILI SUPU OD KOCKE?	Supu iz kesice ili supu od kocke 1 2 8	
CA5. DA LI JE JOŠ NEŠTO (BILO ŠTA) DAVANO ZA LIJEČENJE DIJAREJE?	Da 1 Ne 2 Ne zna 8	2⇒CA6A 8⇒CA6A

CA6. ŠTA JE JOŠ DAVANO ZA LIJEČENJE DIJAREJE? <i>Dodatno pitanje:</i> JOŠ NEŠTO? <i>Upišite sve date lijekove. Napišite naziv svih pomenutih lijekova.</i> _____ (Naziv)	Pilula ili sirup Antibiotik A Lijek protiv dijareje B Cink C Drugo (Nije antibiotik, ni lijek protiv dijareje niti cink) G Nepoznate pilule ili sirup H Injekcija Antibiotik L Nije antibiotik M Nepoznata injekcija N Infuzija (intravenski) O Lijek pripremljen kod kuće/ljekovito bilje Q Drugo (<i>navesti</i>) X	
CA6A. TOKOM POSLJEDNJE DVIJE NEDJELJE, DA LI JE (<i>ime</i>) IMAO/IMALA VISOKU TEMPERATURU?	Da 1 Ne 2 Ne zna 8	
CA7. TOKOM POSLJEDNJE DVIJE NEDJELJE, DA LI JE (<i>ime</i>) IMAO/IMALA NEKU BOLEST PRAČENU KAŠLJEM?	Da 1 Ne 2 Ne zna 8	2⇒CA9A 8⇒CA9A
CA8. KADA JE (<i>ime</i>) BIO/LA BOLESTAN/NA I KAŠLJAO/LA, DA LI JE DISAO/LA BRŽE NEGO OBIČNO SA KRATKIM, BRZIM UDISAJIMA ILI JE IMAO/LA TEŠKOĆE PRI DISANJU?	Da 1 Ne 2 Ne zna 8	2⇒CA9B 8⇒CA9B
CA9. DA LI JE UZROK BRZOG ILI OTEŽANOG DISANJA PROBLEM U GRUDIMA, ZAČEPLJEN NOS ILI NOS KOJI CURI?	Samo problem u grudima 1 Samo začepljen nos ili nos koji curi 2 I jedno i drugo 3 Drugo (<i>navesti</i>) 6 Ne zna 8	1⇒CA9B 2⇒CA9B 3⇒CA9B 6⇒CA9B 6⇒CA9B
CA9A. Provjerite CA6A: Imo/la visoku temperaturu? ☐ Dijete je imalo visoku temperaturu ⇒ Nastaviti sa CA9B ☐ Dijete nije imalo visoku temperaturu ili majka/staratelj ne zna ⇒ Pređite na CA14		
CA9B. INTERESUJE ME KOLIKO TEČNOSTI JE (<i>ime</i>) PIO/PILA TOKOM TRAJANJA VISOKE TEMPERATURE/ KAŠLJA (UKLJUČUJUĆI MAJČINO MLIJEKO). TOKOM PERIODA KADA JE (<i>ime</i>) IMAO/LA VISOKU TEMPERATURU/KAŠALJ, DA LI JE PIO/LA MANJE NEGO OBIČNO, OTPRILIKE ISTU KOLIČINU ILI VIŠE NEGO OBIČNO? <i>Ako je odgovor „manje“, postavite dodatno pitanje:</i> DA LI JE PIO/PILA MNOGO MANJE NEGO OBIČNO ILI MALO MANJE?	Mnogo manje 1 Malo manje 2 Skoro isto 3 Više 4 Ništa za piće 5 Ne zna 8	

CA9C. TOKOM PERIODA KADA JE (<i>ime</i>) IMAO/LA VISOKU TEMPERATURU/KAŠALJ, DA LI JE JEO/LA MANJE NEGO OBIČNO, OTPRILIKE ISTU KOLIČINU ILI VIŠE NEGO OBIČNO? <i>Ako je odgovor „manje“, postavite dodatno pitanje:</i> DA LI JE JEO/LA MNOGO MANJE NEGO OBIČNO ILI MALO MANJE?	Mnogo manje 1	
	Malo manje 2	
	Skoro isto 3	
	Više 4	
	Dijete nije uzimalo hranu 5	
	Uopšte mu nije davana hrana 6	
	Ne zna 8	
CA10. DA LI STE OD BILO KOGA ZATRAŽILI SAVJET ILI POMOĆ U LIJEČENJU BOLESTI?	Da 1	2⇒CA12
	Ne 2	
	Ne zna 8	8⇒CA12
CA11. OD KOGA STE ZATRAŽILI SAVJET ILI POMOĆ? <i>Dodatno pitanje:</i> OD KOGA JOŠ? <i>Zaokružite sve pomenute pružaoce usluga, ali NEMOJTE davati nikakve sugestije.</i> <i>Postavite dodatna pitanja da biste utvrdili svaki tip izvora.</i> <i>Ukoliko ne možete da utvrdite da li je u pitanju javni ili privatni sektor, upišite naziv tog mjesta.</i> _____ (Naziv mjesta)	Državni sektor Državna bolnica A Državni dom zdravlja B Državna ambulanta C Druga državna ustanova (<i>navesti</i>) H	
	Privatni medicinski sektor Privatna bolnica/klinika I Privatni ljekar J Privatna apoteka K Druga privatna medicinska ustanova (<i>navesti</i>) O	
	Drugi izvor Rođaci/Prijatelji P Narodni iscelitelj R	
	Drugo (<i>navesti</i>) X	
CA11A. Provjerite CA11: ☐ Dva ili više zaokruženih odgovora ⇒ Nastaviti sa CA11B ☐ Samo jedan zaokružen odgovor ⇒ Pređite na CA12		
CA11B. GDJE STE PRVI PUT ZATRAŽILI SAVJET ILI POMOĆ? <i>Postavite dodatna pitanja da biste utvrdili svaki tip izvora.</i> <i>Ukoliko ne možete da utvrdite da li je u pitanju javni ili privatni sektor, upišite naziv tog mjesta.</i> _____ (Naziv mjesta)	Državni sektor Državna bolnica 11 Državni dom zdravlja 12 Državna ambulanta 13 Druga državna ustanova (<i>navesti</i>) 16	
	Privatni medicinski sektor Privatna bolnica/klinika 21 Privatni ljekar 22 Privatna apoteka 23 Druga privatna medicinska ustanova (<i>navesti</i>) 26	
	Drugi izvor Rođaci/Prijatelji 31 Narodni iscelitelj 33	
	Već imala kod kuće 40	
	Drugo (<i>navesti</i>) 96	
CA12. DA LI JE (<i>ime</i>) DAT NEKI LIJEK ZA TU BOLEST?	Da 1	

	Ne 2	2⇒CA14
	Ne zna 8	8⇒CA14
CA13. KOJI LIJEK JE DAT (<i>ime</i>)? <i>Dodatno pitanje:</i> JOŠ NEKI LIJEK? <i>Zaokružite sve date lijekove. Upišite nazive svih pomenutih lijekova.</i> _____ (Nazivi lijekova)	Antibiotik Pilula/Sirup I Injekcija J	
	Paracetamol/Panadol/Acetaminofen P Aspirin Q Brufen R	
	Drugo (<i>navesti</i>) X	
	Ne zna Z	
CA13A. Provjerite CA13: Antibiotik pomenut (odgovori I i J) ☐ Da ⇒ Nastaviti sa CA13B ☐ Ne ⇒ Pređite na CA14		
CA13B. GDJE STE DOBILI/KUPILI ANTIBIOTIK? <i>Postavite dodatna pitanja da biste utvrdili tip izvora.</i> <i>Ukoliko ne možete da utvrdite da li je u pitanju javni ili privatni sektor, upišite naziv tog mjesta.</i> _____ (Naziv mjesta)	Državni sektor Državna bolnica 11 Državni dom zdravlja 12 Državna ambulanta 13	
	Druga državna ustanova (<i>navesti</i>) 16	
	Privatni medicinski sektor Privatna bolnica/klinika 21 Privatni ljekar 22 Privatna apoteka 23 Druga privatna medicinska ustanova (<i>navesti</i>) 26	
	Drugi izvor Rođaci/Prijatelji 31 Narodni iscelitelj 33	
	Već imala kod kuće 40	
	Drugo (<i>navesti</i>) 96	
CA14. Provjerite AG2: Dijete mlađe od 3 godine? ☐ Da ⇒ Nastaviti sa CA15 ☐ Ne ⇒ Pređite na sljedeći modul		
CA15. POSLJEDNJI PUT KADA JE (<i>ime</i>) IMAO/IMALA STOLICU, NA KOJI NAČIN JE UKLONJENA STOLICA?	Dijete je koristilo toalet/nužnik 01	
	Baćena/isprana u toalet/nužnik 02	
	Baćena/isprana u rov ili kanal 03	
	Baćena u smeće (čvrsti otpad) 04	
	Zakopana 05	
	Ostavljena na otvorenom 06	
	Drugo (<i>navesti</i>) 96	
	Ne zna 98	

UF13. Upišite vrijeme završetka anketiranja.	Sat i minute :
---	----------------------------

UF14. Da li je ispitanik/ca majka ili staratelj još nekog djeteta starosti 0-4 godine koje živi u tom domaćinstvu?

Da ⇒ Napomenite ispitaniku/ci da kasnije treba da izmjerite težinu i visinu djeteta.
Pređite na sljedeći UPITNIK ZA DJECU MLAĐU OD 5 GODINA koji se treba popuniti sa istim ispitanikom/com.

Ne ⇒ Završite anketiranje sa ovom ispitanicom / ovim ispitanikom tako što ćete se zahvaliti na saradnji i reći njoj/njemu da treba da izmjerite težinu i visinu djeteta.

Provjerite da li u tom domaćinstvu ima još neka žena / neki muškarac starosti 15-49 godina ili još neko dijete mlađe od 5 godina za koje treba popuniti upitnik.

Pređite na upitnik za drugu ženu, muškarca ili dijete mlađe od 5 godina ili počnite da vršite pripreme za antropometrijsko mjerenje sve djece mlađe od 5 godina u domaćinstvu.

ANTROPOMETRIJSKI PODACI		AN
<p>Nakon što se popune upitnici za svu djecu, osoba zadužena za mjerenje mjeri dužinu/visinu i težinu svakog djeteta. Upišite dužinu/visinu i težinu djeteta u nastavku upitnika i pri tom vodite računa da izmjerene vrijednosti upišete u odgovarajući upitnik za svako dijete. Provjerite ime djeteta i redni broj u Upitniku za domaćinstvo, prije nego što upišete izmjerene vrijednosti.</p>		
AN1. Ime i broj osobe koja vrši mjerenje:	Ime _____ Broj [][][]	
AN2. Ishod mjerenja dužine/visine i težine	Izmjerena bilo koja ili obje stavke 1 Dijete nije prisutno 2 Dijete ili majka/staratelj su odbili mjerenje 3 Drugo (navesti) 6	2⇒AN6 3⇒AN6 6⇒AN6
AN3. Težina djeteta	Kilogrami (kg) Težina nije izmjerena 99.9	
AN3A. Da li je dijete minimalno obučeno?	Da 1 Ne 2	
AN3B. Provjerite godine djeteta u AG2:		
☐ <i>Dijete je mlađe od 2 godine</i> ⇒ Izmjerite dužinu ležeći ☐ <i>Dijete je starije od 2 godine</i> ⇒ Izmjerite visinu stojeći		
AN4. Dužina ili visina djeteta	Dužina/Visina (cm)..... Dužina/visina nije izmjerena 999.9	⇒AN6
AN4A. Kako je dijete izmjereno? Ležeći ili stojeći?	Ležeći 1 Stojeći 2	

AN6. Da li u domaćinstvu živi još neko dijete koje ispunjava uslove za mjerenje?

Da ⇒ Upišite izmjerene vrijednosti za sljedeće dijete.

Ne ⇒ Završite anketiranje u domaćinstvu tako što ćete se zahvaliti svim učesnicima na saradnji.

Prikupite sve upitnike za ovo domaćinstvo i provjerite da li su svi identifikacioni brojevi unijeti u informacione panele svakog upitnika. Upišite ukupan broj popunjenih upitnika za ženu, upitnika za dijete i upitnika za muškarca **Upitnik za domaćinstvo**, Modul HH -INFORMACIONI PANEL ZA DOMAĆINSTVO, pitanja HH13, HH15 i HH15A.

Zapažanja anketara

Zapažanja kontrolora

Zapažanja supervizora

Zapažanja mjerača

INFORMACIONI PANEL ZA MUŠKARCA		MWM
Ovaj upitnik se popunjava za sve muškarce starosti od 15 do 49 godina (vidjeti Upitnik za domaćinstvo, Modul HL – SPISAK ČLANOVA DOMAĆINSTVA, kolona HL7a). Za svakog muškarca navedene starosti treba popuniti poseban upitnik.		
MWM1. Redni broj popisnog kruga u uzorku: _ _ _ 	MWM2. Redni broj domaćinstva u popisnom krugu: _ _ 	
MWM3. Ime muškarca: Ime _____	MWM4. Redni broj muškarca: _ _ 	
MWM5. Ime anketara: _____	MWM6. Dan/mjesec/godina anketiranja: Šifra anketara: _ _ <div style="display: flex; justify-content: space-around; font-size: x-small;"> _ _ (dan) _ _ (mjesec) 2 0 1 3 (godina) </div>	

Ponovite pozdrav ako nije već pročitan dotičnom muškarcu:

Ukoliko je pozdrav već pročitan dotičnom muškarcu na početku Upitnika za domaćinstvo, onda treba pročitati sljedeći tekst:

MI SMO IZ ZAVODA ZA STATISTIKU CRNE GORE – MONSTAT-A. SPROVODIMO ISTRAŽIVANJE KOJE SE BAVI SITUACIJOM DJECE, PORODICA I DOMAĆINSTAVA. ŽELIO BIH DA O TOME PORAZGOVARAM SA VAMA. OVA ANKETA ĆE TRAJATI OKO 15 MINUTA. DOBIJENE INFORMACIJE ĆE SE TRETIRATI KAO STROGO POVJERLJIVE I ANONIMNE.

SADA ŽELIM JOŠ MALO DA PORAZGOVARAM SA VAMA O VAŠEM ZDRAVLJU I JOŠ NEKIM TEMAMA. OVA ANKETA ĆE TRAJATI OKO 15 MINUTA. PONAVLJAM, SVE INFORMACIJE KOJE NAM DATE OSTAJU STROGO POVJERLJIVE I ANONIMNE.

MOŽEMO LI DA POČNEMO?

- Da, dobijen je pristanak ⇒ Pređite na MWM10 i upišite vrijeme, a zatim počnite anketiranje.
- Ne, pristanak nije dobijen ⇒ Zaokružite 03 u MWM7. Razmotrite ovo sa kontrolorom.

MWM7. Rezultat anketiranja muškarca:	Upitnik je popunjen.....01 Muškarac nije kod kuće.....02 Odbio da se anketira03 Upitnik je delimično popunjen04 Muškarac nije u stanju da odgovara05 Drugo (navesti) _____ 96
---	--

MWM8. Kontrolu upitnika izvršila (Ime i šifra): Ime _____ Šifra _ _	MWM9. Glavni operater za unos podataka (Ime i šifra): Ime _____ Šifra _ _
---	---

MWM10. Upišite vrijeme početka anketiranja.	Sat i minut..... _ : _ _
--	-----------------------------

PODACI O MUŠKARCU		MWB
MWB1. KOG MJESECA I KOJE GODINE STE ROĐENI?	Datum rođenja Mjesec..... Ne zna mjesec 98 Godina Ne zna godinu 9998	
MWB2. KOLIKO IMATE GODINA? <i>Dodatno pitanje: KOLIKO STE GODINA NAPUNILI NA SVOM POSLJEDNJEM ROĐENDANU?</i> <i>Uporedite MWB1 i MWB2 i uskladite odgovore .</i>	Starost (pune godine)	
MWB3. DA LI STE IKAD IŠLI U ŠKOLU ILI U PREDŠKOLSKU USTANOVU?	Da..... 1 Ne..... 2	2⇒ MWB 7
MWB4. KOJI JE NAJVIŠI NIVO OBRAZOVANJA KOJI POHAĐATE ILI STE POHAĐALI?	Predškolsko obrazovanje 0 Osnovna škola 1 Srednja 2 Viša/visoka 3	0⇒ MWB 7
MWB5. KOJI JE NAJVIŠI RAZRED/GODINA KOJU STE ZAVRŠILI NA TOM NIVOU? <i>Ukoliko je u pitanju manje od 1 razreda/ godine, uneti "00"</i>	Razred/godina	
MWB6. Provjerite MWB4: ☐ Srednja škola ili Viša/visoka škola. ⇒ Preći na sljedeći modul ☐ Osnovna škola ⇒ Nastaviti sa MB7		
MWB7. SADA VAS MOLIM DA MI PROČITATE OVU REČENICU. <i>Ispitaniku pokažite rečenicu na kartici. Ukoliko ispitanik ne može da pročita cijelu rečenicu, pitajte:</i> MOŽETE LI DA MI PROČITATE DIO OVE REČENICE?	Uopšte ne može da pročita 1 Može da pročita samo dijelove rečenice..... 2 Može da pročita cijelu rečenicu..... 3 Ne postoji rečenica na odgovarajućem jeziku 4 <i>(precizirati jezik)</i> Slijep/ slabovid 5	

STAVOVI PREMA NASILJU U PORODICI		MDV		
MDV1. PONEKAD SE MUŽ IZNERVIRA ILI NALJUTI ZBOG NEČEG ŠTO ŽENA URADI. PO VAŠEM MIŠLJENJU, DA LI MUŽ IMA PRAVO DA UDARI ILI ISTUČE SVOJU ŽENU U SLJEDEĆIM SLUČAJEVIMA:		Da	Ne	NZ
[A] AKO IZAĐE BEZ NJEGOVOG ZNANJA?	Izlazak bez njegovog znanja.....	1	2	8
[B] AKO ZANEMARUJE DJECU?	Zanemarivanje djece	1	2	8
[C] AKO SE PREPIRE SA NJIM?	Prepirka sa njim	1	2	8
[D] AKO ODBIJA SEKS SA NJIM?	Odbijanje seksa	1	2	8
[E] AKO JOJ ZAGORI JELO?	Zagorjelo jelo	1	2	8

BRAK/ZAJEDNICA		MMA
MMA1. DA LI STE TRENUTNO OŽENJENI ILI ŽIVITE SA ŽENOM U VANBRAČNOJ ZAJEDNICI?	Da, trenutno je oženjen 1 Da, živi sa ženom u vanbračnoj zajednici..... 2 Ne 3	1⇒MMA7 2⇒MMA7
MMA5. DA LI STE IKADA BILI OŽENJENI ILI STE ŽIVJELI SA ŽENOM U VANBRAČNOJ ZAJEDNICI?	Da, bio je oženjen 1 Da, ranije je živio u vanbračnoj zajednici sa ženom 2 Ne 3	3 ⇒ Sljedeći modul
MMA6. KOJI JE VAŠ BRAČNI STATUS SADA: DA LI STE UDOVAC, RAZVEDEN ILI RASTAVLJEN?	Udovac..... 1 Razveden..... 2 Rastavljen 3	
MMA7. DA LI STE SAMO JEDNOM ILI VIŠE PUTA BILI OŽENJENI ILI ŽIVJELI SA ŽENOM?	Samo jednom..... 1 Više puta 2	1 ⇒MMA8A 2 ⇒MMA8B
MMA8A. KOG MJESECA I GODINE STE SE OŽENILI ILI POČELI DA ŽIVITE SA ŽENOM U VANBRAČNOJ ZAJEDNICI?	Datum (prvog) vjenčanja	
MMA8B. KOG MJESECA I GODINE STE SE PRVI PUT OŽENILI ILI POČELI DA ŽIVITE SA ŽENOM U VANBRAČNOJ ZAJEDNICI?	Mjesec <input type="text"/> <input type="text"/> Ne zna mjesec 98 Godina..... <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> Ne zna godinu..... 9998	⇒ Sljedeći modul
MMA9. KOLIKO GODINA STE IMALI KADA STE PRVI PUT POČELI DA ŽIVITE SA SVOJOM (PRVOM) SUPRUGOM/PARTNERKOM?	Starost u godinama <input type="text"/> <input type="text"/>	

SEKSUALNO PONAŠANJE		MSB
<i>Provjerite da li je još neko prisutan. Prije nego što nastavite, postarajte se da sa ispitanikom ostanete sami.</i>		
MSB1. SADA BI VAM POSTAVIO NEKOLIKO PITANJA O SEKSUALNOJ AKTIVNOSTI KAKO BISMO DOBILI BOLJU SLIKU O NEKIM ASPEKTIMA PORODIČNOG ŽIVOTA. ONO ŠTO MI BUDETE REKLI OSTAĆE STROGO POVJERLJIVO. KOLIKO STE IMALI GODINA KADA STE IMALI PRVI SEKSUALNI ODNOS?	Nikad nije imao odnos00 Starost u godinama <input type="text"/> <input type="text"/> Prvi put je imao odnos kada je počeo da živi sa (prvom) suprugom/partnerkom95	00⇒ Sljedeći modul
MSB2. DA LI JE KORIŠĆEN KONDOM KADA STE IMALI PRVI SEKSUALNI ODNOS?	Da 1 Ne 2 Ne zna/Ne sjeća se 8	
MSB3. KADA STE POSLJEDNJI PUT IMALI SEKSUALNI ODNOS? <i>Ako je manje od 12 mjeseci (godinu dana), upišite odgovor u danima, nedjeljama ili mjesecima, Za 12 ili više mjeseci, treba upisati broj godina.</i>	Prije koliko dana 1 <input type="text"/> <input type="text"/> Prije koliko nedjelja 2 <input type="text"/> <input type="text"/> Prije koliko mjeseci..... 3 <input type="text"/> <input type="text"/> Prije koliko godina 4 <input type="text"/> <input type="text"/>	4⇒MSB15
MSB4. DA LI JE KORIŠĆEN KONDOM KADA STE POSLJEDNJI PUT IMALI SEKSUALNI ODNOS?	Da 1 Ne 2	
MSB5. U KAKVOJ STE VEZI BILI SA OSOBOM SA KOJOM STE IMALI POSLJEDNJI SEKSUALNI ODNOS? <i>Postavite dodatno pitanje kako biste bili sigurni da se odgovor odnosi na vezu koja je postojala u vrijeme seksualnog odnosa.</i> <i>Ako je odgovor „devojka“, onda pitajte: DA LI STE ŽIVJELI U VANBRAČNOJ ZAJEDNICI? Ako je odgovor „da“, zaokružite pod „2“. Ako je odgovor „ne“, zaokružite pod „3“.</i>	Supruga 1 Partnerka sa kojom živi 2 Devojka 3 Poznanica 4 Prostitutka 5 Drugo (navesti) 6	
MSB8. DA LI STE IMALI SEKSUALNI ODNOS SA JOŠ NEKOM OSOBOM U POSLJEDNJIH 12 MJESECI?	Da 1 Ne 2	2⇒MSB15
MSB9. DA LI JE KORIŠĆEN KONDOM POSLJEDNJI PUT KADA STE IMALI SEKSUALNI ODNOS SA TOM DRUGOM OSOBOM?	Da 1 Ne 2	
MSB10. U KAKVOJ STE BILI VEZI SA TOM OSOBOM? <i>Postavite dodatno pitanje kako biste bili sigurni da se odgovor odnosi na vezu koja je postojala u vrijeme seksualnog odnosa.</i> <i>Ako je odgovor „devojka“, onda pitajte: DA LI STE ŽIVJELI U ZAJEDNICI? Ako je odgovor „da“, zaokružite pod „2“.</i>	Supruga 1 Partnerka sa kojom živi 2 Devojka 3 Poznanica 4 Prostitutka 5 Drugo (navesti) 6	

<i>Ako je odgovor „ne“, zaokružite pod „3“.</i>		
MSB13. OSIM TE DVIJE OSOBE, DA LI STE IMALI SEKSUALNE ODNOSU SA JOŠ NEKOM OSOBOM U POSLJEDNJIH 12 MJESECI?	Da.....1 Ne.....2	2⇒MSB15
MSB14. UKUPNO, SA KOLIKO RAZLIČITIH OSOBA STE IMALI SEKSUALNE ODNOSU U POSLJEDNJIH 12 MJESECI?	Broj partnerki..... <input type="text"/> <input type="text"/>	
MSB15. UKUPNO, SA KOLIKO RAZLIČITIH OSOBA STE IMALI SEKSUALNE ODNOSU U ŽIVOTU? <i>Ukoliko dati odgovor ne sadrži brojku, postavite dodatno pitanje da biste dobili približan broj.</i> <i>Ako je broj partnerki 95 ili više, upišite „95“.</i>	Ukupan broj partnerki u životu..... <input type="text"/> <input type="text"/> Ne zna98	

HIV/SIDA	MHA			
MHA1. SADA ŽELIM DA RAZGOVARAMO O NEČEM DRUGOM. DA LI STE IKADA ČULI ZA BOLEST KOJA SE ZOVE SIDA?	Da 1 Ne 2		2⇒ Sljedeći modul	
MHA2. DA LI LJUDI MOGU DA UMANJE ŠANSE DA DOBIJU VIRUS SIDE TAKO ŠTO ĆE IMATI SAMO JEDNOG SEKSUALNOG PARTNERA KOJI NIJE ZARAŽEN I KOJI NEMA DRUGE SEKSUALNE PARTNERE?	Da 1 Ne 2 Ne zna 8			
MHA3. DA LI VIRUS SIDE MOŽE DA SE DOBIJE VRADŽBINOM ILI NEKIM DRUGIM NATPRIRODNIH PUTEM?	Da 1 Ne 2 Ne zna 8			
MHA4. DA LI LJUDI MOGU DA UMANJE ŠANSE DA DOBIJU VIRUS SIDE TAKO ŠTO ĆE KORISTITI KONDOM SVAKI PUT KAD IMAJU SEKSUALNI ODNOS?	Da 1 Ne 2 Ne zna 8			
MHA5. MOŽE LI SE VIRUS SIDE DOBITI UJEDOM KOMARCA?	Da 1 Ne 2 Ne zna 8			
MHA6. DA LI LJUDI MOGU DOBITI VIRUS SIDE AKO DIJELE HRANU SA OSOBOM KOJA IMA VIRUS SIDE?	Da 1 Ne 2 Ne zna 8			
MHA6A. DA LI LJUDI MOGU DOBITI VIRUS SIDE AKO SE GRLE ILI RUKUJU SA OSOBOM KOJA JE INFICIRANA VIRUSOM SIDE?	Da 1 Ne 2 Ne zna 8			
MHA7. DA LI JE MOGUĆE DA NAIZGLED ZDRAVA OSOBA IMA VIRUS SIDE?	Da 1 Ne 2 Ne zna 8			
MHA8. MOŽE LI SE VIRUS SIDE PRENIJETI SA MAJKE NA NJENU BEBU: [A] TOKOM TRUDNOĆE? [B] TOKOM POROĐAJA? [C] DOJENJEM?		Da Ne NZ Tokom trudnoće..... 1 2 8 Tokom porođaja..... 1 2 8 Dojenjem..... 1 2 8		
MHA9. PO VAŠEM MIŠLJENJU, AKO JE UČITELJICA ILI NASTAVNICA ZARAŽENA VIRUSOM SIDE ALI NIJE BOLESNA, DA LI TREBA DOZVOLITI DA NASTAVI DA PREDAJE U ŠKOLI?	Da 1 Ne 2 Ne zna/Nije siguran/Zavisi..... 8			
MHA10. DA LI BISTE KUPILI SVJEŽE POVRĆE OD PRODAVCA KADA BISTE ZNALI DA IMA VIRUS SIDE?	Da 1 Ne 2 Ne zna/Nije siguran/Zavisi..... 8			
MHA11. AKO BI SE ČLAN VAŠE PORODICE ZARAZIO VIRUSOM SIDE, DA LI BISTE ŽELJELI DA TO OSTANE TAJNA?	Da 1 Ne 2 Ne zna/Nije siguran/Zavisi..... 8			
MHA12. AKO BI SE ČLAN VAŠE PORODICE RAZBOLIO OD SIDE, DA LI BISTE BILI SPREMNI DA SE BRINETE O NJEMU ILI NJOJ U SOPSTVENOM DOMAĆINSTVU?	Da 1 Ne 2 Ne zna/Nije siguran/Zavisi..... 8			

MHA24. NE ŽELIM DA ZNAM REZULTATE, ALI DA LI STE SE IKAD TESTIRALI DA USTANOVITE DA LI IMATE VIRUS SIDE?	Da 1 Ne 2	2⇒MHA27
MHA25. KADA STE SE POSLJEDNJI PUT TESTIRALI?	Prije manje od 12 mjeseci 1 Prije 12-23 mjeseca 2 Prije 2 ili više godina 3	
MHA26. NE ŽELIM DA ZNAM REZULTATE, ALI DA LI STE DOBILI REZULTATE TESTA?	Da 1 Ne 2 Ne zna 8	1 ⇒Sljedeći modul 2 ⇒Sljedeći modul 8 ⇒Sljedeći modul
MHA27. DA LI ZNATE ZA NEKO MJESTO GDE SE LJUDI MOGU TESTIRATI NA VIRUS SIDE?	Da 1 Ne 2	

UPOTREBA DUVANA I ALKOHOLA		MTA
MTA1. DA LI STE IKADA PROBALI DA PUŠITE CIGARETE, ČAK I DA STE SAMO POVUKLI JEDAN ILI DVA DIMA?	Da 1 Ne 2	2⇒MTA6
MTA2. KOLIKO STE IMALI GODINA KADA STE PRVI PUT ISPUŠILI ČITAVU CIGARETU?	Nikada nijesam popužio čitavu cigaretu 00 Starost ____	00⇒MTA6
MTA3. DA LI TRENUTNO PUŠITE CIGARETE?	Da 1 Ne 2	2⇒MTA6
MTA4. U POSLJEDNJIH 24 SATA KOLIKO STE POPUŠILI CIGARETA?	Broj cigareta ____	
MTA5. TOKOM POSLJEDNIH MJESEC DANA, KOLIKO DANA STE PUŠILI CIGARETE? <i>Ako je manje od 10 dana, zabilježite broj dana. Ako je 10 ili više dana, zaokružite „10”. Ako je „svakodnevno” ili „skoro svaki dan”, zaokružite „30”.</i>	Broj dana 0 ____ 10 dana i više ali manje od mjesec 10 Svakodnevno/skoro svaki dan 30	
MTA6. DA LI STE IKADA PUŠILI DUVANSKE PROIZVODE KOJI PROIZVODE DIM, PORED CIGARETA, KAO ŠTO SU CIGARE, NARGILE, CIGARILOSE ILI LULU?	Da 1 Ne 2	2⇒MTA10
MTA7. TOKOM POSLJEDNIH MJESEC DANA, DA LI STE KORISTILI NEKE DUVANSKE PROIZVODE KOJI PROIZVODE DIM?	Da 1 Ne 2	2⇒MTA10
MTA8. KOJU VRSTU DUVANSKOG PROIZVODA KOJI PROIZVODE DIM STE KORISTILI ILI PUŠILI? <i>Zakružiti sve pomenuto.</i>	Cigare A Nargile B Cigarilos C Lula D Drugo (navedite) X	
MTA9. TOKOM POSLJEDNIH MJESEC DANA, KOLIKO DANA STE KORISTILI NEKE DUVANSKE PROIZVODE KOJI PROIZVODE DIM? <i>Ako je manje od 10 dana, zabilježite broj dana. Ako je 10 ili više dana, zaokružite „10”. Ako je „svakodnevno” ili „skoro svaki dan”, zaokružite „30”</i>	Broj dana 0 ____ 10 dana i više ali manje od mjesec 10 Svakodnevno/skoro svaki dan 30	
MTA10. DA LI STE IKADA PROBALI BILO KOJI OBLIK DUVANSKOG PROIZVODA BEZ DIMA, KAO ŠTO JE DUVAN ZA ŽVAKANJE, BURMUT ILI DUVAN ZA SISANJE?	Da 1 Ne 2	2 ⇒MTA14
MTA11. TOKOM POSLJEDNIH MJESEC DANA, DA LI STE KORISTILI BEZDIMNE DUVANSKE PROIZVODE?	Da 1 Ne 2	2 ⇒MTA14

MTA12. KOJU VRSTU BEZDIMNOG DUVANSKOG PROIZVODA STE KORISTILI? <i>Zaokružite sve što je pomenuto.</i>	Duvan za žvakanje A Burmut B Duvan za sisanje C Drugo (navedite) X	
MTA13. TOKOM POSLJEDNIH MJESEC DANA, KOLIKO DANA STE KORISTILI BEZDIMNE DUVANSKE PROIZVODE? <i>Ako je manje od 10 dana, zabilježite broj dana. Ako je 10 ili više dana, zaokružite „10”. Ako je „svaki dan” ili „skoro svaki dan”, zaokružite „30”</i>	Broj dana 0 ____ 10 ili više dana ali manje od mjesec 10 Svakodnevno/skoro svaki dan 30	
MTA14. SADA BIH VAM POSTAVIO NEKA PITANJA U VEZI SA KONZUMIRANJEM ALKOHOLA. DA LI STE IKADA KONZUMIRALI ALKOHOL?	Da 1 Ne 2	2⇒ Sljedeći modul
MTA15. JEDNA ČAŠA ALKOHOLA SE BROJI KAO JEDNA LIMENKA ILI FLAŠA PIVA, JEDNA ČAŠA VINA ILI JEDNA ČAŠICA RAKIJE, KONJAKA, VOTKE, VISKIJA ILI RUMA. KOLIKO STE IMALI GODINA KADA STE KONZUMIRALI PRVI PUT ČAŠU ALKOHOLA, NE UZIMAJUĆI U OBZIR PAR GUTLJAJA?	Nikada nijesam probao alkohol 00 Starost ____	00⇒ Sljedeći modul
MTA16. TOKOM POSLJEDNIH MJESEC DANA, KOLIKO DANA STE KONZUMIRALI MAKAR JEDNU ČAŠU ALKOHOLA? <i>Ako ispitanik nije pio, zaokružite „00”. Ako je manje od 10 dana, zabilježite broj dana. Ako je 10 ili više dana, zaokružite „10”. Ako je „svakodnevno” ili „skoro svaki dan”, zaokružite „30”</i>	Nijesam konzumirao nijednu čašu u posljednjih mjesec dana 00 Broj dana 0 ____ 10 ili više dana ali manje od mjesec 10 Svakodnevno/skoro svaki dan 30	00⇒ Sljedeći modul
MTA17. POSLJEDNIH MJESEC DANA, U DANIMA KADA STE KONZUMIRALI ALKOHOL, KOLIKO STE OBIČNO POPILI PIĆA?	Broj pića..... ____	

ZADOVOLJSTVO SOPSTVENIM ŽIVOTOM		MLS
MLS1. Provjerite MWB2: Da li je ispitanik star od 15-24 godine? ☐ Ne, starost od 25-49 godina ⇒ Preći na MWM11 ☐ Da, starost od 15-24 godine ⇒ Nastavite sa MLS2		
MLS2. SADA ŽELIM DA VAM POSTAVIM NEKA PITANJA O SREĆI I ZADOVOLJSTVU. SVEUKUPNO GLEDANO, DA LI BISTE REKLI DA STE VEOMA SREĆNI ILI DONEKLE SREĆNI, NI SREĆNI NI NESREĆNI, ILI DONEKLE ILI VEOMA NESREĆNI? TAKOĐE MOŽETE DA POGLEDATE OVE SLIKE KOJE MOGU DA VAM POMOGNU PRI DAVANJU ODGOVORA. <i>Pokažite stranu 1 kartice sa odgovorima ispitaniku i objasnite mu šta koji simbol predstavlja. Zaokružite odgovore koje ispitanik navede.</i>	Veoma srećan..... 1 Donekle srećan..... 2 Ni srećan ni nesrećan 3 Donekle nesrećan 4 Veoma nesrećan..... 5	
MLS3. SADA ŽELIM DA VAM POSTAVIM NEKA VRLO JEDNOSTAVNA PITANJA O TOME KOLIKO STE ZADOVOLJNI SVOJIM ŽIVOTOM U RAZLIČITIM OBLASTIMA. ZA SVAKO OD PITANJA IMAMO 5 MOGUĆIH ODGOVORA. ŽELIM DA MI KAŽETE GDE BISTE SEBE SVRSTALI: DA LI STE VEOMA ZADOVOLJNI ILI DONEKLE ZADOVOLJNI, ILI NISTE NI ZADOVOLJNI NI NEZADOVOLJNI, ILI STE DONEKLE ILI VEOMA NEZADOVOLJNI? OPET MOŽETE DA POGLEDATE OVE SLIKE DA VAM POMOGNU DA ODGOVORITE. <i>Pokažite stranu 2 kartice sa odgovorima ispitaniku i objasnite mu šta koji simbol predstavlja. Zaokružite odgovore koje ispitanik navede na pitanja od MLS3 do MLS13.</i> KOLIKO STE ZADOVOLJNI SVOJIM PORODIČNIM ŽIVOTOM?	Veoma zadovoljan 1 Donekle zadovoljan 2 Ni zadovoljan ni nezadovoljan 3 Donekle nezadovoljan 4 Veoma nezadovoljan 5	
MLS4. KOLIKO STE ZADOVOLJNI SVOJIM PRIJATELJIMA?	Veoma zadovoljan 1 Donekle zadovoljan 2 Ni zadovoljan ni nezadovoljan 3 Donekle nezadovoljan 4 Veoma nezadovoljan 5	
MLS5. TOKOM OVE ŠKOLSKE GODINE (2012-2013) DA LI STE POHAĐALI ŠKOLU U BILO KOM PERIODU?	Da 1 Ne 2	2⇒MLS7
MLS6. KOLIKO STE (bili) ZADOVOLJNI ŠKOLOM U KOJU IDETE/STE IŠLI?	Veoma zadovoljan 1 Donekle zadovoljan 2 Ni zadovoljan ni nezadovoljan 3 Donekle nezadovoljan 4	

	Veoma nezadovoljan 5	
MLS7. KOLIKO STE ZADOVOLJNI SVOJIM TRENUTNIM POSLOM? <i>Ako ispitanik kaže da nema posao, zaokružite "0" i nastavite sa sljedećim pitanjem. Ne postavljajte dodatna pitanja o tome kako se osjeća zbog toga što nema posao sem ako on to sam ne kaže.</i>	Nema posao 0 Veoma zadovoljan 1 Donekle zadovoljan 2 Ni zadovoljan ni nezadovoljan 3 Donekle nezadovoljan 4 Veoma nezadovoljan 5	
MLS8. KOLIKO STE ZADOVOLJNI SVOJIM ZDRAVLJEM?	Veoma zadovoljan 1 Donekle zadovoljan 2 Ni zadovoljan ni nezadovoljan 3 Donekle nezadovoljan 4 Veoma nezadovoljan 5	
MLS9. KOLIKO STE ZADOVOLJNI MJESTOM U KOJEM ŽIVITE? <i>Ako je neophodno, objasnite da se pitanje odnosi na životnu sredinu, uključujući kraj i mjesto stanovanja.</i>	Veoma zadovoljan 1 Donekle zadovoljan 2 Ni zadovoljan ni nezadovoljan 3 Donekle nezadovoljan 4 Veoma nezadovoljan 5	
MLS10. KOLIKO STE ZADOVOLJNI NAČINOM NA KOJI SE LJUDI U VAŠOJ BLIZINI OPHODE PREMA VAMA?	Veoma zadovoljan 1 Donekle zadovoljan 2 Ni zadovoljan ni nezadovoljan 3 Donekle nezadovoljan 4 Veoma nezadovoljan 5	
MLS11. KOLIKO STE ZADOVOLJNI SVOJIM IZGLEDOM?	Veoma zadovoljan 1 Donekle zadovoljan 2 Ni zadovoljan ni nezadovoljan 3 Donekle nezadovoljan 4 Veoma nezadovoljan 5	
MLS12. SVEUKUPNO GLEDANO, KOLIKO STE ZADOVOLJNI SVOJIM ŽIVOTOM?	Veoma zadovoljan 1 Donekle zadovoljan 2 Ni zadovoljan ni nezadovoljan 3 Donekle nezadovoljan 4 Veoma nezadovoljan 5	

MLS13. KOLIKO STE ZADOVOLJNI SVOJIM SADAŠNJIM PRIHODOM? <i>Ako ispitanik kaže da nema nikakav prihod, zaokružite "0" i nastavite sa sljedećim pitanjem. Ne postavljajte dodatna pitanja da saznate kako se osjeća zbog toga što nema prihod, sem ako on to sam ne kaže.</i>	Nema nikakav prihod 0 Veoma zadovoljan 1 Donekle zadovoljan 2 Ni zadovoljan ni nezadovoljan 3 Donekle nezadovoljan 4 Veoma nezadovoljan 5	
MLS14. UPOREĐUJUĆI SA SITUACIJOM OD PRIJE GODINU DANA, SVEUKUPNO GLEDANO, DA LI BISTE REKLI DA VAM SE ŽIVOT POBOLJŠAO, OSTAO MANJE-VIŠE ISTI ILI POGORŠAO?	Poboljšao se 1 Manje-više je isto 2 Pogoršao se 3	
MLS15. A ZA GODINU DANA, SVEUKUPNO GLEDANO, DA LI OČEKUJETE DA ĆE VAŠ ŽIVOT BITI BOLJI, OSTATI MANJE-VIŠE ISTI ILI GORI?	Bolji 1 Manje-više isti 2 Gori 3	

MWM11. Upišite vrijeme završetka anketiranja.	Sat i minut <input type="text"/> : <input type="text"/>
--	---

MWM 12. Provjerite u Upitniku za domaćinstvo, Modul HL – SPISAK ČLANOVA DOMAĆINSTVA, kolona HL7B i HL15, da li je ispitanik staratelj djeteta starosti 0-4 godine koje živi u tom domaćinstvu? ☐ Da ⇒ Pređite na UPITNIK ZA DIJETE MLAĐE OD 5 GODINA za to dijete i počnite anketu sa ispitanikom. ☐ Ne ⇒ Završite anketu sa ovim ispitanikom tako što ćete se zahvaliti na saradnji. Provjerite da li je u domaćinstvu prisutan još neki muškarac koji ispunjava uslove.

Zapažanja anketara

Zapažanja kontrolora

Zapažanja supervizora

Strana 1

Strana 2

Dodatak G: ISCED tabele

Obrazovanje u Crnoj Gori, prema Međunarodnoj standardnoj klasifikaciji obrazovanja (ISCED)

Metodologija primijenjena u petoj rundi MICS istraživanja dizajnirana je tako da odgovori na potrebe i standarde zemlje u kojoj se istraživanje sprovodi, istovremeno se oslanjajući na kriterijume globalnog izvještavanja o stanju žena, muškaraca i djece.

Zbog toga su podaci o obrazovanju u MICS istraživanju u Crnoj Gori 2013. prikazani prema nacionalnoj klasifikaciji predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja, a relevantni podaci o obrazovanju prema ISCED klasifikaciji.

Za prikazivanje podataka o obrazovanju u Crnoj Gori prema ISCED klasifikaciji korišćeni su sljedeći kriterijumi:

- osnovno obrazovanje (ISCED1) obuhvata djecu starosti 6–10 godina i traje 5 godina;
- srednje obrazovanje (ISCED2 i ISCED3) obuhvata djecu starosti 11–18 godina i traje 8 godina.

Prema ISCED klasifikaciji, srednje obrazovanje dijeli se na:

- niže srednje obrazovanje (ISCED2), koje počinje u petom razredu (prema nacionalnom sistemu obrazovanja) i traje četiri godine, tj. do kraja osnovnog obrazovanja (prema nacionalnom sistemu obrazovanja);
- više srednje obrazovanje (ISCED3) obuhvata djecu starosti 15–18 godina i traje tri do četiri godine. Ovaj nivo korespondira sa srednjim obrazovanjem, prema nacionalnom sistemu obrazovanja.

U Tabeli ED.1 ISCED predstavljeni su odabrani MICS indikatori iz oblasti obrazovanja, prikazani prema ISCED klasifikaciji. Indikatori prikazani prema ISCED klasifikaciji za neto stope pohađanja osnovne i srednje škole (koja se dalje razdvaja na neto stopu pohađanja za nižu i višu srednju školu) dati su u tabelama ED.4 ISCED, ED.5 ISCED, ED.5 (a) ISCED, i ED.5 (b) ISCED. Indikatori koji se odnose na jednakost polova u obrazovanju i jednakost polova među djecom koja ne pohađaju školu dati su u tabelama ED.8 ISCED i ED.9 ISCED.

Tabela ED.1 ISCED: Odabrani MICS indikatori obrazovanja prema ISCED klasifikaciji

Procenat djece osnovnoškolskog uzrasta koja pohađaju osnovnu ili srednju školu (prilagođena neto stopa), procenat djece srednjoškolskog uzrasta koja pohađaju srednju školu ili više (prilagođena neto stopa), procenat djece koja upišu prvi razred osnovne škole i dospiju do završnog razreda osnovne škole (stopa djece koja dođu do posljednjeg razreda osnovne škole), stopa završetka osnovne škole i stopa prelaska u srednju školu, i odnos prilagođenih neto stopa pohađanja za djevojčice i dječake, u osnovnoj i srednjoj školi, Crna Gora, 2013. g.

	Procenat djece osnovnoškolskog uzrasta koja pohađaju osnovnu ili srednju školu (prilagođena neto stopa) ¹	Broj djece	Procenat djece srednjoškolskog uzrasta koja pohađaju srednju školu ili više (prilagođena neto stopa) ²	Broj djece	Procenat djece koja upišu 1. razred i završe 5. razred ³	Stopa završetka osnovne škole ⁴	Broj djece osnovnoškolskog uzrasta	Stopa prelaska u srednju školu ⁵	Broj djece koja su bila u posljednjem razredu osnovne škole prošle godine	Indeks jednakosti polova za osnovnu školu NAR, prilagođen ⁶	Indeks jednakosti polova za srednju školu NAR, prilagođen ⁷
Ukupno	97,9	836	94,4	1588	100,0	111,5	184	98,1	185	1,00	1,01
Pol											
Dječaci	97,9	418	94,0	821	100,0	115,8	90	96,3	96	na	na
Djevojčice	97,8	418	95,0	767	100,0	107,4	94	100,0	89	na	na

1 MICS indikator 7.4; MRC indikator 2.1 – Neto stopa pohađanja osnovne škole (prilagođeno)
 2 MICS indikator 7.5 – Neto stopa pohađanja srednje škole (prilagođeno)
 3 MICS indikator 7.6; MRC indikator 2.2 – Djeca koja dođu do posljednjeg razreda osnovne škole
 4 MICS indikator 7.7 – Stopa završavanja osnovne škole
 5 MICS indikator 7.8 – Stopa prelaska u srednju školu
 6 MICS indikator 7.9; MRC indikator 3.1 – Indeks jednakosti polova (osnovna škola)
 7 MICS indikator 7.10; MRC indikator 3.1 – Indeks jednakosti polova (srednja škola)
 na: nije primjenljivo

Tabela ED.4 ISCED: Pohađanje osnovne škole i djeca koja ne idu u školu

Procenat djece osnovnoškolskog uzrasta koja pohađaju osnovnu ili srednju školu (prilagođena neto stopa pohađanja), procenat djece koja pohađaju predškolsku ustanovu i procenat djece koja ne pohađaju školu, Crna Gora, 2013. g.

	Dječaci					Djevojčice					Ukupno				
	Neto stopa pohađanja (prilagođeno)	Procenat djece koja:			Broj djece	Neto stopa pohađanja (prilagođeno)	Procenat djece koja:			Broj djece	Neto stopa pohađanja (prilagođeno)	Procenat djece koja:			Broj djece
	Ne pohađaju školu ili predškolsko obrazovanje	Pohađaju predškolsko obrazovanje	Ne pohađaju školu ^a			Ne pohađaju školu ili predškolsko obrazovanje	Pohađaju predškolsko obrazovanje	Ne pohađaju školu ^a			Ne pohađaju školu ili predškolsko obrazovanje	Pohađaju predškolsko obrazovanje	Ne pohađaju školu ^a		
Ukupno	97,9	1,8	0,3	2,1	418	97,8	1,2	0,5	1,7	418	97,9	1,5	0,4	1,9	836
Region															
Sjeverni	99,5	0,4	0,1	0,5	160	97,5	2,4	0,0	2,4	139	98,5	1,3	0,1	1,4	299
Središnji	95,7	3,9	0,4	4,3	168	97,2	1,0	0,9	1,9	190	96,5	2,3	0,7	3,0	358
Južni	99,3	0,3	0,4	0,7	90	99,7	0,0	0,3	0,3	89	99,5	0,1	0,3	0,5	179
Tip naselja															
Gradsko	96,9	2,5	0,5	3,1	254	97,8	0,9	0,7	1,5	270	97,4	1,7	0,6	2,3	524
Ostalo	99,4	0,6	0,0	0,6	164	97,9	2,0	0,2	2,1	148	98,7	1,2	0,1	1,3	312
Starost na početku školske godine															
6	91,0	7,5	1,5	9,0	85	90,6	6,3	2,7	9,1	74	90,8	6,9	2,1	9,0	159
7	100,0	0,0	0,0	0,0	87	100,0	0,0	0,0	0,0	81	100,0	0,0	0,0	0,0	168
8	100,0	0,0	0,0	0,0	88	100,0	0,0	0,0	0,0	86	100,0	0,0	0,0	0,0	174
9	99,6	0,4	0,0	0,4	67	99,3	0,7	0,0	0,7	83	99,5	0,5	0,0	0,5	150
10	99,0	1,0	0,0	1,0	90	98,2	0,0	0,0	0,0	94	98,6	0,5	0,0	0,5	184
Nivo obrazovanja majke^b															
Osnovno	98,2	1,8	0,0	1,8	87	94,7	5,3	0,0	5,3	68	96,6	3,4	0,0	3,4	155
Srednje	98,6	1,0	0,4	1,4	240	99,5	0,0	0,0	0,0	274	99,1	0,5	0,2	0,7	514
Više ili visoko	99,5	0,0	0,5	0,5	84	95,9	0,6	2,7	3,4	75	97,8	0,3	1,5	1,8	159
Kvintili indeksa imovinskog stanja															
Najsiromašniji	95,9	4,1	0,0	4,1	91	93,9	6,1	0,0	6,1	72	95,0	5,0	0,0	5,0	163
Drugi kvintil	98,9	0,9	0,2	1,1	79	98,4	0,0	0,0	0,0	73	98,7	0,5	0,1	0,6	152
Srednji kvintil	98,4	1,2	0,4	1,6	85	97,4	0,4	2,2	2,6	94	97,9	0,8	1,3	2,1	180
Četvrti kvintil	97,5	1,9	0,6	2,5	71	98,5	0,6	0,0	0,6	83	98,1	1,2	0,3	1,5	154
Najbogatiji	99,0	0,6	0,4	1,0	91	100,0	0,0	0,0	0,0	97	99,5	0,3	0,2	0,5	188
Vjeroispovijest nosioca domaćinstva															
Pravoslavna	98,7	0,9	0,4	1,3	289	99,0	0,2	0,7	0,8	296	98,8	0,5	0,5	1,1	585
Katolička	*	*	*	*	5	*	*	*	*	13	*	*	*	*	18
Islamska	96,1	3,7	0,1	3,9	116	95,5	3,2	0,0	3,2	105	95,9	3,4	0,1	3,5	221
Druga vjeroispovijest	*	*	*	*	7	*	*	*	*	4	*	*	*	*	11

1 MICS indikator 7.4; MRC indikator 2.1 – Neto stopa pohađanja osnovne škole (prilagođeno)

a Procenat djece osnovnoškolskog uzrasta koja su van škole – djeca koja ne pohađaju školu i djeca koja pohađaju predškolsko obrazovanje.

b Podaci za kategorije obrazovanja „bez obrazovanja“ i „ne može se odrediti“ zasnivaju se na manje od 25 neponderisanih slučajeva i nijesu prikazani u tabeli.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

Tabela ED.5 ISCED: Pohađanje srednje škole i djeca koja ne pohađaju školu

Procenat djece srednjoškolskog uzrasta koja pohađaju srednju školu ili viši nivo obrazovanja (prilagođena neto stopa pohađanja), procenat djece koja pohađaju osnovnu školu i procenat djece koja ne pohađaju školu, Crna Gora, 2013. g.

	Muški				Ženski				Ukupno			
	Neto stopa pohađanja (prilagođeno) ¹	Procenat djece koja:		Broj djece	Neto stopa pohađanja (prilagođeno) ¹	Procenat djece koja:		Broj djece	Neto stopa pohađanja (prilagođeno) ¹	Procenat djece koja:		Broj djece
	Pohađaju osnovnu školu	Ne pohađaju školu ^a		Pohađaju osnovnu školu	Ne pohađaju školu ^a		Pohađaju osnovnu školu	Ne pohađaju školu ^a		Pohađaju osnovnu školu	Ne pohađaju školu ^a	
Ukupno	94,0	2,5	3,2	821	95,0	1,4	3,2	767	94,4	2,0	3,2	1588
Region												
Sjeverni	95,2	1,8	3,1	297	94,5	0,8	4,7	267	94,8	1,3	3,9	564
Središnji	92,8	2,8	3,7	347	95,9	0,6	2,6	329	94,3	1,7	3,2	677
Južni	94,2	3,2	2,6	177	94,0	3,9	2,1	171	94,1	3,6	2,3	347
Tip naselja												
Gradsko	93,1	3,0	3,4	500	96,0	0,8	2,5	451	94,5	2,0	3,0	951
Ostalo	95,3	1,7	3,0	321	93,4	2,3	4,3	316	94,4	2,0	3,6	637
Starost na početku školske godine												
11	82,8	15,4	1,8	99	88,9	7,6	0,0	89	85,7	11,7	0,9	188
12	94,2	5,2	0,6	97	98,8	1,2	0,0	91	96,4	3,3	0,3	188
13	98,2	0,4	0,0	82	99,7	0,3	0,0	82	99,0	0,3	0,0	164
14	97,7	0,0	1,0	94	96,2	2,7	1,1	95	97,0	1,3	1,1	189
15	99,1	0,0	0,9	115	100,0	0,0	0,0	90	99,5	0,0	0,5	205
16	98,8	0,0	1,2	110	95,0	0,0	5,0	98	97,0	0,0	3,0	208
17	92,0	0,0	8,0	117	94,5	0,0	5,5	101	93,2	0,0	6,8	218
18	89,2	0,0	10,8	106	88,9	0,0	11,1	121	89,0	0,0	11,0	227
Nivo obrazovanja majke^b												
Osnovno	94,8	1,5	3,8	137	96,3	2,5	1,2	105	95,4	1,9	2,6	242
Srednje	96,1	2,5	0,8	409	97,7	1,4	0,7	383	96,9	2,0	0,7	791
Više ili visoko	94,7	5,3	0,0	106	98,3	0,0	0,0	114	96,6	2,6	0,0	220
Ne može se odrediti ^c	89,9	0,0	10,1	164	87,8	0,0	12,2	155	88,9	0,0	11,1	318
Kvintili indeksa imovinskog stanja												
Najsiromašniji	89,6	2,3	8,2	151	85,8	4,5	9,7	137	87,8	3,3	8,9	288
Drugi kvintil	92,4	2,8	2,8	118	95,8	0,1	3,1	129	94,2	1,4	3,0	248
Srednji kvintil	95,0	1,8	3,3	192	97,5	0,0	2,5	177	96,2	0,9	2,9	369
Četvrti kvintil	96,9	1,7	1,4	166	97,0	0,9	0,9	157	96,9	1,3	1,2	324
Najbogatiji	94,8	4,0	1,2	194	97,2	1,8	1,0	166	95,9	3,0	1,1	360
Vjeroispovijest nosioca domaćinstva												
Pravoslavna	96,2	1,8	1,9	597	97,1	0,9	1,7	555	96,6	1,4	1,8	1151
Katolička	*	*	*	19	*	*	*	23	*	*	*	42
Islamska	89,3	3,3	6,1	183	87,9	3,4	8,0	173	88,6	3,3	7,0	356
Druga vjeroispovijest	*	*	*	22	*	*	*	16	(78,8)	(9,7)	(11,5)	38

1 MICS indikator 7.5 – Neto stopa pohađanja srednje škole (prilagođeno)

a Procenat djece srednjoškolskog uzrasta koja ne pohađaju školu – djeca koja ne pohađaju osnovnu, srednju ili višu/visoku školu.

b Podaci za kategoriju obrazovanja „bez obrazovanja“ zasnivaju se na manje od 25 neponderisanih slučajeva i nijesu prikazani u tabeli.

c Djeca starosti 15 godina ili više (u vrijeme ankete) čije majke ne žive u domaćinstvu.

(*) Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

Tabela ED.5 (a) ISCED: Pohadanje niže srednje škole i djeca koja ne pohađaju školu

Procenat djece uzrasta za nižu srednju školu koja pohađaju nižu srednju školu (prilagođena neto stopa pohađanja), procenat djece koja pohađaju osnovnu školu i procenat djece koja ne pohađaju školu, Crna Gora, 2013. g.

	Dječaci					Djevojčice					Ukupno				
	Neto stopa pohađanja (prilagođeno)	Procenat djece koja:			Broj djece	Neto stopa pohađanja (prilagođeno)	Procenat djece koja:			Broj djece	Neto stopa pohađanja (prilagođeno)	Procenat djece koja:			Broj djece
		Ne pohađaju nižu srednju školu	Pohađaju osnovnu školu	Ne pohađaju školu ^a			Ne pohađaju nižu srednju školu	Pohađaju osnovnu školu	Ne pohađaju školu ^a			Ne pohađaju nižu srednju školu	Pohađaju osnovnu školu	Ne pohađaju školu ^a	
Ukupno	92,9	0,9	5,5	6,4	372	95,9	0,3	3,0	3,3	358	94,4	0,6	4,3	4,9	730
Region															
Sjeverni	94,4	1,7	3,9	5,6	134	97,7	0,8	1,6	2,3	137	96,0	1,2	2,7	4,0	271
Središnji	91,7	0,7	6,1	6,8	158	96,6	0,0	1,3	1,3	144	94,0	0,4	3,8	4,2	301
Južni	92,9	0,0	7,1	7,1	81	91,3	0,0	8,7	8,7	77	92,1	0,0	7,9	7,9	158
Tip naselja															
Gradsko	91,4	0,6	6,9	7,5	220	96,8	0,0	1,7	1,7	201	94,0	0,3	4,4	4,7	421
Ostalo	95,1	1,3	3,6	4,9	153	94,7	0,7	4,7	5,3	156	94,9	1,0	4,1	5,1	309
Starost na početku školske godine															
11	82,8	1,8	15,4	17,2	99	88,9	0,0	7,6	7,6	89	85,7	0,9	11,7	12,6	188
12	94,2	0,6	5,2	5,8	97	98,8	0,0	1,2	1,2	91	96,4	0,3	3,3	3,6	188
13	98,2	0,0	0,4	0,4	82	99,7	0,0	0,3	0,3	82	99,0	0,0	0,3	0,3	164
14	97,7	1,0	0,0	1,0	94	96,2	1,1	2,7	3,8	95	97,0	1,1	1,3	2,4	189
Nivo obrazovanja majke^b															
Osnovno	95,3	2,2	2,5	4,7	81	95,3	0,0	4,7	4,7	58	95,3	1,3	3,4	4,7	138
Srednje	94,1	0,4	4,4	4,9	231	97,2	0,0	2,3	2,3	231	95,7	0,2	3,4	3,6	461
Više ili visoko	90,2	0,0	9,8	9,8	58	96,9	0,0	0,0	0,0	63	93,7	0,0	4,7	4,7	121
Kvintili indeksa imovinskog stanja															
Najsiromašniji	91,7	3,4	4,9	8,3	69	90,5	1,4	8,1	9,5	75	91,0	2,3	6,6	9,0	144
Drugi kvintil	88,9	0,0	6,5	6,5	51	97,9	0,0	0,3	0,3	63	93,9	0,0	3,1	3,1	115
Srednji kvintil	95,9	0,0	4,1	4,1	82	100,0	0,0	0,0	0,0	79	97,9	0,0	2,1	2,1	161
Četvrti kvintil	96,3	0,0	3,7	3,7	77	94,9	0,0	2,1	2,1	65	95,6	0,0	3,0	3,0	143
Najbogatiji	90,7	1,1	8,2	9,3	93	96,0	0,0	4,0	4,0	75	93,1	0,6	6,3	6,9	168
Vjeroispovijest nosioca domaćinstva															
Pravoslavna	95,5	0,4	4,1	4,5	264	97,4	0,0	1,9	1,9	259	96,4	0,2	3,0	3,2	524
Katolička	*	*	*	*	7	*	*	*	*	9	*	*	*	*	17
Islamska	89,6	1,3	6,6	7,9	92	90,2	1,3	7,1	8,4	82	89,8	1,3	6,8	8,1	174
Druga vjeroispovijest	*	*	*	*	9	*	*	*	*	7	*	*	*	*	15

a Procenat djece uzrasta za nižu srednju školu koja ne pohađaju školu – djeca koja ne pohađaju osnovno, srednje ili više/visoko obrazovanje.

b Podaci za kategoriju obrazovanja „bez obrazovanja“ i kategoriju „ne može se odrediti“ zasnivaju se na manje od 25 neponderisanih slučajeva i nijesu prikazani u tabeli.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

Tabela ED.5 (b) ISCED: Pohadanje više srednje škole i djeca koja ne pohađaju školu

Procenat djece uzrasta za višu srednju školu koja pohađaju višu srednju školu ili viši nivo obrazovanja (prilagođena neto stopa pohađanja), procenat djece koja pohađaju nižu srednju školu i procenat djece koja ne pohađaju školu, Crna Gora, 2013. g.

	Muški				Ženski				Ukupno			
	Neto stopa pohađanja (prilagođeno) ¹	Procenat djece koja:		Broj djece	Neto stopa pohađanja (prilagođeno) ¹	Procenat djece koja:		Broj djece	Neto stopa pohađanja (prilagođeno) ¹	Procenat djece koja:		Broj djece
		Pohađaju višu srednju školu	Ne pohađaju školu ^a			Pohađaju višu srednju školu	Ne pohađaju školu ^a			Pohađaju višu srednju školu	Ne pohađaju školu ^a	
Ukupno	92,8	2,0	5,2	448	93,4	0,7	5,8	410	93,1	1,4	5,5	858
Region												
Sjeverni	93,6	2,2	4,2	163	90,8	0,3	8,9	130	92,3	1,4	6,3	293
Središnji	91,0	2,8	6,2	190	93,9	1,4	4,7	186	92,4	2,1	5,4	375
Južni	95,3	0,0	4,7	96	96,2	0,0	3,8	93	95,7	0,0	4,3	189
Tip naselja												
Gradsko	92,0	2,4	5,6	280	94,4	1,1	4,5	249	93,1	1,8	5,1	529
Ostalo	94,2	1,3	4,5	168	91,9	0,3	7,8	160	93,1	0,8	6,1	328
Starost na početku školske godine												
15	92,6	6,4	0,9	115	96,6	3,4	0,0	90	94,4	5,1	0,5	205
16	98,4	0,4	1,2	110	95,0	0,0	5,0	98	96,8	0,2	3,0	208
17	91,1	0,9	8,0	117	94,5	0,0	5,5	101	92,7	0,5	6,8	218
18	89,2	0,0	10,8	106	88,9	0,0	11,1	121	89,0	0,0	11,0	227
Nivo obrazovanja majke^b												
Osnovno	89,7	4,3	6,0	56	95,1	2,2	2,7	48	92,2	3,3	4,4	104
Srednje	95,5	3,3	1,3	178	97,0	1,3	1,7	152	96,2	2,4	1,5	330
Više ili visoko	(100,0)	(0,0)	(0,0)	48	(100,0)	(0,0)	(0,0)	51	100,0	0,0	0,0	99
Ne može se odrediti ^c	89,9	0,0	10,1	164	87,8	0,0	12,2	154	88,9	0,0	11,1	318
Kvintili indeksa imovinskog stanja												
Najsiromašniji	84,2	3,6	12,2	82	79,3	0,7	19,9	62	82,1	2,4	15,5	144
Drugi kvintil	91,3	3,8	4,9	67	93,0	0,9	6,1	66	92,1	2,4	5,5	133
Srednji kvintil	91,2	3,1	5,7	110	95,6	0,0	4,4	98	93,3	1,6	5,1	208
Četvrti kvintil	97,5	0,0	2,5	89	96,2	2,2	1,6	92	96,8	1,1	2,1	181
Najbogatiji	98,6	0,0	1,4	100	98,2	0,0	1,8	91	98,4	0,0	1,6	192
Vjeroispovijest nosioca domaćinstva												
Pravoslavna	95,6	1,2	3,2	332	95,9	0,9	3,2	295	95,7	1,1	3,2	627
Katolička	*	*	*	11	*	*	*	14	(96,8)	(0,0)	(3,2)	25
Islamska	83,7	5,3	10,9	91	85,4	0,5	14,1	91	84,6	2,9	12,5	182
Druga vjeroispovijest	*	*	*	13	*	*	*	10	*	*	*	23

a Procenat djece uzrasta za višu srednju školu koja ne pohađaju školu – djeca koja ne pohađaju osnovno, srednje ili više/visoko obrazovanje.

b Podaci za kategoriju obrazovanja „bez obrazovanja“ zasnivaju se na manje od 25 neponderisanih slučajeva i nijesu prikazani u tabeli.

c Djeca starosti 15 godina ili više (u vrijeme ankete) čije majke ne žive u domaćinstvu.

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

Tabela ED.8 ISCED: **Jednakost polova u obrazovanju**

Odnos neto stope pohađanja (prilagođeno) djevojčica i dječaka, u osnovnoj i nižoj i višoj srednjoj školi, Crna Gora, 2013. g.

	Osnovna škola			Niža srednja škola			Viša srednja škola		
	Neto stopa pohađanja (prilagođeno) osnovne škole (NAR), djevojčice	Neto stopa pohađanja (prilagođeno) osnovne škole (NAR), dječaci	Indeks jednakosti polova (GPI) za osnovnu školu, prilagođeni NAR ¹	Neto stopa pohađanja (prilagođeno) niže srednje škole (NAR), djevojčice	Neto stopa pohađanja (prilagođeno) niže srednje škole (NAR), dječaci	Indeks jednakosti polova (GPI) za nižu srednju školu, prilagođeni NAR	Neto stopa pohađanja (prilagođeno) više srednje škole (NAR), djevojčice	Neto stopa pohađanja (prilagođeno) više srednje škole (NAR), dječaci	Indeks jednakosti polova (GPI) za nižu srednju školu, prilagođeni NAR
Ukupno	97,8	97,9	1,00	95,9	92,9	1,03	93,4	92,8	1,01
Region									
Sjeverni	97,5	99,5	0,98	97,7	94,4	1,03	90,8	93,6	0,97
Središnji	97,2	95,7	1,02	96,6	91,7	1,05	93,9	91,0	1,03
Južni	99,7	99,3	1,00	91,3	92,9	0,98	96,2	95,3	1,01
Tip naselja									
Gradsko	97,8	96,9	1,01	96,8	91,4	1,06	94,4	92,0	1,03
Ostalo	97,9	99,4	0,98	94,7	95,1	1,00	91,9	94,2	0,98
Nivo obrazovanja majke^b									
Osnovno	94,7	98,2	0,96	95,3	95,3	1,00	95,1	89,7	1,06
Srednje	99,5	98,6	1,01	97,2	94,1	1,03	97,0	95,5	1,02
Više ili visoko	95,9	99,5	0,96	96,9	90,2	1,07	(100,0)	(100,0)	(1,00)
Ne može se odrediti ^c	na	na	na	na	na	na	87,8	89,9	0,98
Kvintili indeksa imovinskog stanja									
Najsiromašniji	93,9	95,9	0,98	90,5	91,7	0,99	79,3	84,2	0,94
Drugi kvintil	98,4	98,9	0,99	97,9	88,9	1,10	93,0	91,3	1,02
Srednji kvintil	97,4	98,4	0,99	100,0	95,9	1,04	95,6	91,2	1,05
Četvrti kvintil	98,5	97,5	1,01	94,9	96,3	0,99	96,2	97,5	0,99
Najbogatiji	100,0	99,0	1,01	96,0	90,7	1,06	98,2	98,6	1,00
Vjeroispovijest nosioca domaćinstva									
Pravoslavna	99,0	98,7	1,00	97,4	95,5	1,02	95,9	95,6	1,00
Katolička	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Islamska	95,5	96,1	0,99	90,2	89,6	1,01	85,4	83,7	1,02
Druga vjeroispovijest	*	*	*	*	*	*	*	*	*

¹ MICS indikator 7.9 – Indeks jednakosti polova (osnovna škola)

^a Podaci za kategoriju obrazovanja „bez obrazovanja“ i kategoriju „majka nije u domaćinstvu“ zasnivaju se na manje od 25 neponderisanih slučajeva i nijesu prikazani u tabeli.

^b Djeca starosti 15 godina ili više (u vrijeme ankete) čije majke ne žive u domaćinstvu.

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

na: nije primjenljivo

Tabela ED.9 ISCED: **Jednakost polova djece koja ne pohađaju školu**

Procenat djevojčica u ukupnoj populaciji djece koja ne pohađaju školu, u osnovnoj i nižoj i višoj srednjoj školi, Crna Gora, 2013. g.

	Osnovna škola				Niža srednja škola				Viša srednja škola			
	Procenat djece koja ne pohađaju školu	Broj djece osnovnoškolskog uzrasta	Procenat djevojčica, u ukupnoj populaciji osnovnoškolskog uzrasta, koje ne pohađaju školu	Broj djece osnovnoškolskog uzrasta koja ne pohađaju školu	Procenat djece koja ne pohađaju školu	Broj djece uzrasta za nižu srednju školu	Procenat djevojčica, u ukupnoj populaciji djece uzrasta za nižu srednju školu, koje ne pohađaju školu	Broj djece uzrasta za nižu srednju školu koja ne pohađaju školu	Procenat djece koja ne pohađaju školu	Broj djece uzrasta za višu srednju školu	Procenat djevojčica, u ukupnoj populaciji djece uzrasta za višu srednju školu, koje ne pohađaju školu	Broj djece uzrasta za višu srednju školu koja ne pohađaju školu
Ukupno	1,9	836	(45,4)	16	4,9	730	(32,8)	36	5,5	858	(50,7)	47
Region												
Sjeverni	1,4	299	*	4	4,0	271	*	11	6,3	293	*	18
Središnji	3,0	358	*	11	4,2	301	*	13	5,4	375	*	20
Južni	0,5	179	*	1	7,9	158	*	12	4,3	189	*	8
Tip naselja												
Gradsko	2,3	524	*	12	4,7	421	*	20	5,1	529	(42,0)	27
Ostalo	1,3	312	*	4	5,1	309	*	16	6,1	328	*	20
Nivo obrazovanja majke^a												
Osnovno	3,4	155	*	5	4,7	138	*	6	4,4	104	*	5
Srednje	0,7	514	*	3	3,6	461	*	16	1,5	330	*	5
Više ili visoko	1,8	159	*	3	4,7	121	*	6	0,0	99	-	-
Ne može se odrediti ^b	na	na	na	na	*	0	-	-	11,1	318	(53,3)	35
Kvintili indeksa imovinskog stanja												
Najsiromašniji	5,0	163	*	8	9,0	144	*	13	15,5	144	*	22
Drugi kvintil	0,6	152	*	1	3,1	115	*	4	5,5	133	*	7
Srednji kvintil	2,1	180	*	4	2,1	161	*	3	5,1	208	*	11
Četvrti kvintil	1,5	154	*	2	3,0	143	*	4	2,1	181	*	4
Najbogatiji	0,5	188	*	1	6,9	168	*	12	1,6	192	*	3
Vjeroispovijest nosioca domaćinstva												
Pravoslavna	1,1	585	*	6	3,2	524	*	17	3,2	627	*	20
Katolička	*	18	*	0	*	17	-	-	(3,2)	25	*	1
Islamska	3,5	221	*	8	8,1	174	*	14	12,5	182	(56,4)	23
Druga vjeroispovijest	*	11	*	2	*	15	*	5	*	23	*	3

^a Podaci za kategoriju obrazovanja „bez obrazovanja“ zasnivaju se na manje od 25 neponderisanih slučajeva i nijesu prikazani u tabeli.

^b Djeca starosti 15 godina ili više (u vrijeme ankete) čije majke ne žive u domaćinstvu.

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

“-“ označava 0 neponderisanih slučajeva.

na: nije primjenljivo

Obrazovanje u romskim naseljima, prema Međunarodnoj standardnoj klasifikaciji obrazovanja (ISCED)

U Tabeli ED.1R ISCED predstavljeni su odabrani MICS indikatori za obrazovanje u romskim naseljima, prema ISCED klasifikaciji. Indikatori prikazani prema ISCED klasifikaciji za neto stope pohađanja osnovne i srednje škole (koja se dalje razdvaja na neto stopu pohađanja za nižu i višu srednju školu), dati su u tabelama ED.4R

ISCED, ED.5R ISCED, ED.5R (a) ISCED i ED.5R (b) ISCED. Indikatori koji se odnose na jednakost polova u obrazovanju i jednakost polova među djecom koja ne pohađaju školu dati su u tabelama ED.8R ISCED i ED.9R ISCED.

Tabela ED.1R ISCED: Odabrani MICS indikatori obrazovanja, prema ISCED klasifikaciji

Procenat djece osnovnoškolskog uzrasta koja pohađaju osnovnu ili srednju školu (prilagođena neto stopa), procenat djece srednjoškolskog uzrasta koja pohađaju srednju školu ili više (prilagođena neto stopa), procenat djece koja upišu prvi razred osnovne škole i dopiju do završnog razreda osnovne škole (stopa djece koja dođu do posljednjeg razreda osnovne škole), stopa završetka osnovne škole i stopa prelaska u srednju školu i odnos prilagođenih neto stopa pohađanja za djevojčice i dječake, u osnovnoj i srednjoj školi, romska naselja, 2013. g.

	Procenat djece osnovnoškolskog uzrasta koja pohađaju osnovnu ili srednju školu (prilagođena neto stopa) ¹	Broj djece	Procenat djece srednjoškolskog uzrasta koja pohađaju srednju školu ili više (prilagođena neto stopa) ²	Broj djece	Procenat djece koja upišu 1. razred i završe 5. razred ³	Stopa završetka osnovne škole ⁴	Broj djece osnovnoškolskog uzrasta	Stopa prelaska u srednju školu ⁵	Broj djece koja su bila u posljednjem razredu osnovne škole prošle godine	Indeks jednakosti polova za osnovnu školu NAR, prilagođen ⁶	Indeks jednakosti polova za srednju školu NAR, prilagođen ⁷
Ukupno	64,5	499	21,1	804	(88,1)	85,2	80	94,9	67	1,09	0,55
Pol											
Muški	61,8	258	27,2	402	(82,8)	(96,7)	42	96,7	52	na	na
Ženski	67,3	241	15,1	402	(89,3)	(72,4)	38	*	15	na	na

1 MICS indikator 7.4; MRC indikator 2.1 – Neto stopa pohađanja osnovne škole (prilagođeno)

2 MICS indikator 7.5 – Neto stopa pohađanja srednje škole (prilagođeno)

3 MICS indikator 7.6; MRC indikator 2.2 – Djeca koja dođu do posljednjeg razreda osnovne škole

4 MICS indikator 7.7 – Stopa završavanja osnovne škole

5 MICS indikator 7.8 – Stopa prelaska u srednju školu

6 MICS indikator 7.9; MRC indikator 3.1 – Indeks jednakosti polova (osnovna škola)

7 MICS indikator 7.10; MRC indikator 3.1 – Indeks jednakosti polova (srednja škola)

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

na: nije primjenljivo.

Tabela ED.4R ISCED: Pohađanje osnovne škole i djeca koja ne idu u školu

Procenat djece osnovnoškolskog uzrasta koja pohađaju osnovnu ili srednju školu (prilagođena neto stopa pohađanja), procenat djece koja pohađaju predškolsku ustanovu i procenat djece koja ne pohađaju školu, romska naselja, 2013. g.

	Dječaci					Djevojčice					Ukupno				
	Neto stopa pohađanja (prilagođeno)	Procenat djece koja:			Broj djece	Neto stopa pohađanja (prilagođeno)	Procenat djece koja:			Broj djece	Neto stopa pohađanja (prilagođeno)	Procenat djece koja:			Broj djece
Ne pohađaju školu ili predškolsko obrazovanje	Pohađaju predškolsko obrazovanje	Ne pohađaju školu ^a		Ne pohađaju školu ili predškolsko obrazovanje		Pohađaju predškolsko obrazovanje	Ne pohađaju školu ^a		Ne pohađaju školu ili predškolsko obrazovanje		Pohađaju predškolsko obrazovanje	Ne pohađaju školu ^a			
Ukupno	61,8	37,1	1,1	38,2	258	67,3	31,5	1,1	32,7	241	64,5	34,4	1,1	35,5	499
Region															
Sjeverni	(66,5)	(33,5)	(0,0)	(33,5)	33	(72,7)	(27,3)	(0,0)	(27,3)	38	69,8	30,2	0,0	30,2	71
Središnji	58,9	39,8	1,3	41,1	203	64,5	33,9	1,6	35,5	178	61,5	37,0	1,4	38,5	381
Južni	*	*	*	*	22	(78,6)	(21,4)	(0,0)	(21,4)	26	80,4	19,6	0,0	19,6	48
Tip naselja															
Gradsko	59,4	39,3	1,3	40,6	211	63,8	34,7	1,5	36,2	187	61,4	37,2	1,4	38,6	399
Ostalo	(72,9)	(27,1)	(0,0)	(27,1)	47	79,6	20,4	0,0	20,4	54	76,5	23,5	0,0	23,5	101
Starost na početku školske godine															
6	(55,7)	(39,1)	(5,1)	(44,3)	53	51,6	44,1	4,3	48,4	48	53,8	41,5	4,7	46,2	101
7	59,6	40,4	0,0	40,4	70	(71,1)	(27,6)	(1,3)	(28,9)	53	64,6	34,9	0,6	35,4	123
8	(62,4)	(37,6)	(0,0)	(37,6)	47	(71,2)	(28,8)	(0,0)	(28,8)	47	66,8	33,2	0,0	33,2	94
9	(62,0)	(38,0)	(0,0)	(38,0)	46	(71,6)	(28,4)	(0,0)	(28,4)	56	67,3	32,7	0,0	32,7	102
10	(72,6)	(27,4)	(0,0)	(27,4)	42	(70,8)	(29,2)	(0,0)	(29,2)	38	71,7	28,3	0,0	28,3	80
Nivo obrazovanja majke															
Bez obrazovanja	58,1	40,4	1,5	41,9	185	62,1	36,0	1,9	37,9	146	59,9	38,5	1,7	40,1	331
Osnovno	71,6	28,4	0,0	28,4	67	71,8	28,2	0,0	28,2	81	71,7	28,3	0,0	28,3	148
Srednje i više	*	*	*	*	7	*	*	*	*	14	*	*	*	*	21
Indeks imovinskog stanja															
Najsiromašnijih 60 procenata	56,0	42,5	1,5	44,0	182	63,4	36,2	0,4	36,6	173	59,6	39,4	1,0	40,4	356
Najbogatijih 40 procenata	75,9	24,1	0,0	24,1	76	77,2	19,7	3,1	22,8	68	76,5	22,0	1,4	23,5	143

1 MICS indikator 7.4; MRC indikator 2.1 – Neto stopa pohađanja osnovne škole (prilagođeno)

a Procenat djece osnovnoškolskog uzrasta koja su van škole – djeca koja ne pohađaju školu i djeca koja pohađaju predškolsko obrazovanje.

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

Tabela ED.5R ISCED: **Pohađanje srednje škole i djeca koja ne pohađaju školu**

Procenat djece srednjoškolskog uzrasta koja pohađaju srednju školu ili viši nivo obrazovanja (prilagođena neto stopa pohađanja), procenat djece koja pohađaju osnovnu školu i procenat djece koja ne pohađaju školu, romska naselja, 2013. g.

	Muški				Ženski				Ukupno			
	Neto stopa pohađanja (prilagođeno) ¹	Procenat djece koja:		Broj djece	Neto stopa pohađanja (prilagođeno) ¹	Procenat djece koja:		Broj djece	Neto stopa pohađanja (prilagođeno) ¹	Procenat djece koja:		Broj djece
		Pohađaju osnovnu školu	Ne pohađaju školu ^a			Pohađaju osnovnu školu	Ne pohađaju školu ^a			Pohađaju osnovnu školu	Ne pohađaju školu ^a	
Ukupno	27,2	9,3	63,5	402	15,1	9,4	75,4	402	21,1	9,3	69,4	804
Region												
Sjeverni	17,1	13,4	69,5	55	18,7	8,7	72,6	46	17,8	11,3	70,9	101
Središnji	27,6	7,7	64,7	312	13,4	8,7	77,7	325	20,4	8,2	71,3	637
Južni	(39,6)	(16,8)	(43,6)	35	(26,7)	(17,8)	(55,5)	31	33,5	17,3	49,2	66
Tip naselja												
Gradsko	28,8	8,0	63,2	326	14,3	8,9	76,7	334	21,4	8,4	70,0	660
Ostalo	20,5	14,7	64,8	76	19,0	12,1	69,0	68	19,8	13,4	66,8	144
Starost na početku školske godine												
11	18,4	31,9	49,7	54	(14,8)	(53,3)	(32,0)	50	16,6	42,2	41,2	105
12	(45,8)	(23,3)	(30,9)	53	(22,8)	(12,0)	(65,2)	37	36,3	18,6	45,0	90
13	(48,6)	(9,0)	(42,5)	39	(21,8)	(10,3)	(67,8)	37	35,6	9,6	54,8	76
14	46,0	2,5	51,5	56	29,6	0,0	70,4	60	37,5	1,2	61,3	115
15	22,4	2,6	75,0	59	9,2	3,9	86,9	71	15,2	3,3	81,5	130
16	(23,0)	(0,0)	(77,0)	47	13,6	0,0	86,4	52	18,0	0,0	82,0	99
17	8,5	2,1	89,4	49	(9,0)	(0,0)	(91,0)	43	8,7	1,1	90,2	92
18	(5,4)	(0,0)	(94,6)	45	2,7	0,0	96,0	52	4,0	0,0	95,3	97
Nivo obrazovanja majke												
Bez obrazovanja	27,7	12,1	60,2	212	15,5	10,7	73,8	195	21,9	11,4	66,7	407
Osnovno	38,8	10,9	50,3	106	27,1	13,5	59,4	92	33,4	12,1	54,5	199
Srednje i više	*	*	*	5	*	*	*	7	*	*	*	12
Ne može se odrediti ^b	7,5	0,0	92,5	78	2,7	0,0	96,6	108	4,7	0,0	94,9	187
Indeks imovinskog stanja												
Najsiromašnijih 60 procenata	21,3	11,7	67,1	221	10,8	11,8	77,4	225	16,0	11,7	72,3	446
Najbogatijih 40 procenata	34,6	6,3	59,2	180	20,5	6,4	72,8	177	27,6	6,3	65,9	358

1 MICS indikator 7.5 – Neto stopa pohađanja srednje škole (prilagođeno)

a Procenat djece srednjoškolskog uzrasta koja ne pohađaju školu – djeca koja ne pohađaju osnovnu, srednju ili višu/visoku školu.

b Djeca starosti 15 godina ili više (u vrijeme ankete) čije majke ne žive u domaćinstvu.

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

Tabela ED.5R (a) ISCED: **Pohađanje niže srednje škole i djeca koja ne pohađaju školu**

Procenat djece uzrasta za nižu srednju školu koja pohađaju nižu srednju školu (prilagođena neto stopa pohađanja), procenat djece koja pohađaju osnovnu školu i procenat djece koja ne pohađaju školu, romska naselja, 2013. g.

	Dječaci					Djevojčice					Ukupno				
	Neto stopa pohađanja (prilagođeno)	Procenat djece koja:			Broj djece	Neto stopa pohađanja (prilagođeno)	Procenat djece koja:			Broj djece	Neto stopa pohađanja (prilagođeno)	Procenat djece koja:			Broj djece
		Ne pohađaju nižu srednju školu	Pohađaju osnovnu školu	Ne pohađaju školu ^a			Ne pohađaju nižu srednju školu	Pohađaju osnovnu školu	Ne pohađaju školu ^a			Ne pohađaju nižu srednju školu	Pohađaju osnovnu školu	Ne pohađaju školu ^a	
Ukupno	39,0	43,9	17,1	61,0	202	22,6	58,4	19,0	77,4	184	31,2	50,8	18,0	68,8	386
Region															
Sjeverni	(22,0)	(56,9)	(21,1)	(78,0)	30	(19,5)	(65,3)	(15,2)	(80,5)	27	20,8	60,8	18,3	79,2	57
Središnji	40,1	44,8	15,1	(59,9)	149	21,8	59,8	18,4	78,2	139	31,3	52,1	16,7	68,7	288
Južni	(53,7)	(21,0)	(25,3)	(46,3)	23	*	*	*	*	19	(44,3)	(28,7)	(27,0)	(55,7)	42
Tip naselja															
Gradsko	41,4	43,2	15,4	58,6	159	22,3	59,1	18,6	77,7	145	32,3	50,8	16,9	67,7	304
Ostalo	(30,0)	(46,3)	(23,7)	(70,0)	43	(23,8)	(55,5)	(20,7)	(76,2)	39	27,0	50,7	22,3	73,0	82
Starost na početku školske godine															
11	18,4	49,7	31,9	81,6	54	(14,8)	(32,0)	(53,3)	(85,2)	50	16,6	41,2	42,2	83,4	105
12	(45,8)	(30,9)	(23,3)	(54,2)	53	(22,8)	(65,2)	(12,0)	(77,2)	37	36,3	45,0	18,6	63,7	90
13	(48,6)	(42,5)	(9,0)	(51,4)	39	(21,8)	(67,8)	(10,3)	(78,2)	37	35,6	54,8	9,6	64,4	76
14	46,0	51,5	2,5	54,0	56	29,6	70,4	0,0	70,4	60	37,5	61,3	1,2	62,5	115
Nivo obrazovanja majke															
Bez obrazovanja	33,8	48,3	17,9	66,2	137	18,5	62,9	18,6	81,5	112	26,9	54,8	18,2	73,1	249
Osnovno	45,8	37,1	17,1	54,2	59	32,4	51,7	15,9	67,6	61	39,0	44,5	16,5	61,0	120
Srednje i više	*	*	*	*	3	*	*	*	*	6	*	*	*	*	9
Ne može se odrediti	*	*	*	*	3	*	*	*	*	5	*	*	*	*	8
Indeks imovinskog stanja															
Najsiromašnijih 60 procenata	28,3	52,6	19,1	71,7	122	14,7	65,8	19,5	85,3	122	21,5	59,2	19,3	78,5	243
Najbogatijih 40 procenata	55,3	30,6	14,1	44,7	80	38,0	44,0	18,0	62,0	63	47,7	36,5	15,8	52,3	143

a Procenat djece uzrasta za nižu srednju školu koja ne pohađaju školu – djeca koja ne pohađaju osnovnu, srednju ili više/visoko obrazovanje.

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

Tabela ED.5R (b) ISCED: **Pohađanje više srednje škole i djeca koja ne pohađaju školu**

Procenat djece uzrasta za višu srednju školu koja pohađaju višu srednju školu ili viši nivo obrazovanja (prilagođena neto stopa pohađanja), procenat djece koja pohađaju nižu srednju školu i procenat djece koja ne pohađaju školu, romska naselja, 2013. g.

	Muški			Broj djece	Ženski			Broj djece	Ukupno			Broj djece
	Neto stopa pohađanja (prilagođeno) ¹	Procenat djece koja:			Neto stopa pohađanja (prilagođeno) ¹	Procenat djece koja:			Neto stopa pohađanja (prilagođeno) ¹	Procenat djece koja:		
		Pohađaju višu srednju školu	Ne pohađaju školu ^a			Pohađaju višu srednju školu	Ne pohađaju školu ^a			Pohađaju višu srednju školu	Ne pohađaju školu ^a	
Ukupno	7,0	9,6	83,4	200	4,2	5,7	89,8	218	5,5	7,6	86,7	417
Region												
Sjeverni	*	*	*	25	*	*	*	20	(10,9)	(5,4)	(83,6)	45
Središnji	6,9	10,3	82,8	163	3,4	5,2	91,0	186	5,0	7,6	87,2	349
Južni	*	*	*	12	*	*	*	12	(2,9)	(11,6)	(85,5)	24
Tip naselja												
Gradsko	7,2	10,5	82,4	166	3,3	6,2	90,1	189	5,1	8,2	86,5	356
Ostalo	(6,3)	(5,2)	(88,5)	33	(9,8)	(2,5)	(87,7)	28	7,9	3,9	88,2	62
Starost na početku školske godine												
15	8,8	16,3	75,0	59	0,0	13,1	86,9	71	4,0	14,5	81,5	130
16	(7,7)	(15,3)	(77,0)	47	7,4	6,2	86,4	52	7,5	10,5	82,0	99
17	5,7	4,9	89,4	49	(9,0)	(0,0)	(91,0)	43	7,2	2,6	90,2	92
18	(5,4)	(0,0)	(94,6)	45	2,7	0,0	96,0	52	4,0	0,0	95,3	97
Nivo obrazovanja majke												
Bez obrazovanja	2,8	15,2	82,0	75	4,1	7,3	88,6	83	3,5	11,1	85,5	158
Osnovno	(18,6)	(14,8)	(66,6)	47	(6,7)	(18,8)	(74,5)	31	13,9	16,4	69,8	78
Srednje i više	*	*	*	1	*	*	*	1	*	*	*	3
Ne može se odrediti ^b	3,2	0,9	95,9	76	2,9	0,0	96,5	103	3,0	0,4	96,2	178
Indeks imovinskog stanja												
Najsiromašnijih 60 procenata	7,2	8,1	84,7	99	2,8	6,0	91,1	103	5,0	7,0	88,0	203
Najbogatijih 40 procenata	6,9	11,1	82,1	100	5,4	5,5	88,5	115	6,1	8,1	85,5	215

a Procenat djece uzrasta za višu srednju školu koja ne pohađaju školu – djeca koja ne pohađaju osnovno, srednje ili više/visoko obrazovanje.

b Djeca starosti 15 godina ili više (u vrijeme ankete) čije majke ne žive u domaćinstvu.

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

Tabela ED.8R ISCED: **Jednakost polova u obrazovanju**

Odnos neto stope pohađanja (prilagođeno) djevojčica i dječaka, u osnovnoj i nižoj i višoj srednjoj školi, romska naselja, 2013. g.

	Osnovna škola			Niža srednja škola			Viša srednja škola		
	Neto stopa pohađanja (prilagođeno) osnovne škole (NAR), djevojčice	Neto stopa pohađanja (prilagođeno) osnovne škole (NAR), dječaci	Indeks jednakosti polova (GPI) za osnovnu školu, prilagođeni NAR ¹	Neto stopa pohađanja (prilagođeno) niže srednje škole (NAR), djevojčice	Neto stopa pohađanja (prilagođeno) niže srednje škole (NAR), dječaci	Indeks jednakosti polova (GPI) za nižu srednju školu, prilagođeni NAR	Neto stopa pohađanja (prilagođeno) više srednje škole (NAR), djevojčice	Neto stopa pohađanja (prilagođeno) više srednje škole (NAR), dječaci	Indeks jednakosti polova (GPI) za nižu srednju školu, prilagođeni NAR
Ukupno	67,3	61,8	1,09	22,6	39,0	0,58	4,2	7,0	0,60
Region									
Sjeverni	(72,7)	(66,5)	(1,09)	(19,5)	(22,0)	(0,89)	*	*	0,95
Središnji	64,5	58,9	1,10	21,8	40,1	0,54	3,4	6,9	0,49
Južni	(78,6)	*	*	*	(53,7)	*	*	*	-
Tip naselja									
Gradsko	63,8	59,4	1,07	22,3	41,4	0,54	3,3	7,2	0,47
Ostalo	79,6	(72,9)	(1,09)	(23,8)	(30,0)	(0,79)	(9,8)	(6,3)	(1,56)
Nivo obrazovanja majke									
Bez obrazovanja	62,1	58,1	1,07	18,5	33,8	0,55	4,1	2,8	1,48
Osnovno	71,8	71,6	1,00	32,4	45,8	0,71	(6,7)	(18,6)	(0,36)
Srednje i više	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Ne može se odrediti ^b	na	na	na	na	na	na	2,9	3,2	0,89
Indeks imovinskog stanja									
Najsiromašnijih 60 procenata	63,4	56,0	1,13	14,7	28,3	0,52	2,8	7,2	0,40
Najbogatijih 40 procenata	77,2	75,9	1,02	38,0	55,3	0,69	5,4	6,9	0,78

¹ MICS indikator 7.9 – Indeks jednakosti polova (osnovna škola)

a Podaci za kategoriju „majka nije u domaćinstvu“ prema osnovnim karakteristikama „obrazovanje majke“ zasnivaju se na manje od 25 neponderisanih slučajeva i nijesu prikazani u tabeli.

b Djeca starosti 15 godina ili više (u vrijeme ankete) čije majke ne žive u domaćinstvu.

() Podaci koji se zasnivaju na 25–49 neponderisanih slučajeva.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

“-“ označava 0 neponderisanih slučajeva.

na: nije primjenljivo.

Tabela ED.9R ISCED: **Jednakost polova djece koja ne pohađaju školu**

Procenat djevojčica u ukupnoj populaciji djece koja ne pohađaju školu, u osnovnoj i nižoj i višoj srednjoj školi, romska naselja, 2013. g.

	Osnovna škola				Niža srednja škola				Viša srednja škola			
	Procenat djece koja ne pohađaju školu	Broj djece osnovnoškolskog uzrasta	Procenat djevojčica, u ukupnoj populaciji osnovnoškolskog uzrasta, koje ne pohađaju školu	Broj djece osnovnoškolskog uzrasta koja ne pohađaju školu	Procenat djece koja ne pohađaju školu	Broj djece uzrasta za nižu srednju školu	Procenat djevojčica, u ukupnoj populaciji djece uzrasta za nižu srednju školu, koje ne pohađaju školu	Broj djece uzrasta za nižu srednju školu koja ne pohađaju školu	Procenat djece koja ne pohađaju školu	Broj djece uzrasta za višu srednju školu	Procenat djevojčica, u ukupnoj populaciji djece uzrasta za višu srednju školu, koje ne pohađaju školu	Broj djece uzrasta za višu srednju školu koja ne pohađaju školu
Ukupno	35,5	499	44,5	177	68,8	386	53,6	266	86,7	417	54,0	362
Region												
Sjeverni	30,2	71	*	21	79,2	57	(47,8)	45	(83,6)	45	(43,5)	37
Središnji	38,5	381	43,0	147	68,7	288	54,9	198	87,2	349	55,6	304
Južni	19,6	48	*	9	(55,7)	42	*	23	(85,5)	24	(49,2)	20
Tip naselja												
Gradsko	38,6	399	44,2	154	67,7	304	54,7	206	86,5	356	55,4	308
Ostalo	23,5	101	*	24	73,0	82	50,1	60	88,2	62	45,9	54
Nivo obrazovanja majke												
Bez obrazovanja	40,1	331	41,7	133	73,1	249	50,2	182	85,5	158	54,3	135
Osnovno	28,3	148	(54,6)	42	61,0	120	56,4	73	69,8	78	42,3	55
Srednje i više	*	21	*	3	*	9	*	1	*	3	*	1
Ne može se odrediti ^a	-	-	-	-	*	8	*	5	96,2	178	57,7	172
Indeks imovinskog stanja												
Najsiromašnijih 60 procenata	40,4	356	44,2	144	78,5	243	54,3	191	88,0	203	52,7	178
Najbogatijih 40 procenata	23,5	143	(45,8)	34	52,3	143	52,0	75	85,5	215	55,2	184

a Djeca starosti 15 godina ili više (u vrijeme ankete) čije majke ne žive u domaćinstvu.

() Podaci koji se zasnivaju na 25-49 neponderisanih slučajeva.

* Podaci koji se zasnivaju na manje od 25 neponderisanih slučajeva.

- označava 0 neponderisanih slučajeva.

